3 1761 09616134 4

Digitized by the Internet Archive
in 2014

https://archive.org/details/manualdenovellsa09barc

COLECCIO

DE

DOCUMENTS HISTÓRICHS INÉDITS

DEL ARXIU MUNICIPAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA

Barcelona. Consell de Cent Jurats

MANUAL DE NOVELLS ARDITS

VULGARMENT APELLAT

DIETARI

DEL

Antich Consell Barceloní

Volúm Nové

QUE COMPRÉN LO VOLUM ORIGINAL XXVé

ANYS 1609 - 1619 EN PART

PUBLICAT PER ACORT Y Á DESPESAS DEL EXCM. AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL
É INICIAT PER LOS ILUSTRES SENYORS REGIDORS
D. FREDERICH SCHWARTZ Y LUNA Y D. FRANCESCH CARRERAS Y CANDI
EN COMISSIÓ
DEL MATEIX EXCELENTÍSSIM AJUNTAMENT

BARCELONA. — 1900

IMPREMPTA DE HENRICH Y COMPANYÍA, EN COMANDITA
Carrer de Córcega

DP
402
B3A2
V.9

Tasa

del present volúm á la rahó dels anteriors, ab son Index: 5 pessetas.

LIBRARY
JAN 3 1962
UNIVERSITY OF TORONTO
179501

Indice de casos extraordinaris trobats en lo present dietari.

23 Juliol 1609, satisfaccio donàda per lo convent de S.ta Catherina martir als S.rs consellers sobre certas diferencias havian concorregut. — *4 agost id.*, lo virrey, les senyors consellers y diputats asistiren en lo ofici de S.t Domingo, precehint los S.rs consellers. — *3 noembre 1609*, memoria com lo Rey N. S.r feu expulsió dels moriscos dels Regnes de Arago y Valencia enviant las galeras de Catalunya y altres al regne de Valencia. — *18 Agost 1611*, se troba principiada una gran y grave questio y debats que los S.rs consellers tingueren ab los senyors Inquisidors, empenyantse de tant mala manera, que los dits Inquisidors foren ab publica crida á só de trompetas per los llochs publichs de Barcelona bandejats y desterrats, ab moltas altras circunstancias y particularitats que son molt llargas y extraordinaris (sic) com pora veurer lo curios.

Jhs Maria cum beato Joanne

LIBRE DIETARI VINT Y SINQUE COMENSAT

PER MI JOAN SOLER FERRAN PER AUCTORITAT REAL NOTARI PUBLICH DE BARCELONA SCRIVA RACIONAL DE LAS CASAS DEL HONORABLE CONSELL DE LA PRESENT CIUTAT, EXTRET EN LO DIT OFFICI PER RENUNTIATIO DE STEVE GILABERT BRUNIQUER TAMBE NOTARI DE BARCELONA EN LO PLEN CONSELL DE CENT CELEBRAT LO DIE DE LA FESTA DEL GLORIOS EVANGELISTA S.T MARCH, QUE COMPTAVEM A VINT Y SINCH DEL MES DE ABRIL DEL ANY DE LA NATIVITAT DE NOSTRE SENYOR DE MIL SIS CENTS VUYT. E FOU COMENSAT LO PRESENT DIETARI PER MI A VINT Y HU DE JULIOL DEL ANY M . DC . VIIIJ (1)

essent consellers los mag.chs

Mossen Francesch Palau ciutada honrat
Micer Joseph Dalmau doctor en drets
Mossen Bernadi de Aranxipi donzell
Mossen Lluch Talavera mercader
Anthoni Magi Bassa ferrer.

Obres

Mossen March Joan Spuny donzell
Sebastia Morato notari real.

(1) Son tantas las deficiencias de redacció en lo present volum, que no podem menys de ferne special advertiment, aixi per salvetat dels editors, com per garantia de son smer y fidelitat en la copia.

M . DC . IX

JULIOL

Frares de Sta. Catharina, resisteixen lo blat de bollati.

DIMARS XXJ. — En est die anant per desliberacio del savi consell de Cent donant y repartint lo blat del bolati entre aquels qui non reberen en lo any 1607 aportantlo per las casas axi dels ciutadans com per los monestirs y convents de frares y monyas, aportant al monestir de sancta Catharina trenta quarteras que en lo dit any los foren tatxadas essent alli per lliurar dit blat al dit convent, los frares del dit monestir no volgueren rebre aquell, y vista dita recusacio que á bones no volien rebre dit blat, volent deixar aquell á la porteria del dit monestir y llevar acte de la traditio y lliuransa de aquell per lo notari y escriva que aportaven, los frares de sancta Catharina ab violencia y forsa que feren a las personas qui lo feyan aportar per orde dels senyors consellers, no permateren que lo dit blat fos dexat y llevat acte, y feren tancar las portas del pati del dit monestir y alli tractaren ab paraulas molt escusadas á las personas que feyan aportar dit blat, y los fou forsat dexar y descarregar dit blat en lo carrer fora de dit pati per no haver volgut donar lloch se dexas en la portaria y dins lo pati, ahont estigue patentment molts dies, del qual agravi, agcés y poch respecte que tingueren los dits frares als que anaven per part de la ciutat ne fou donada part als mag.[chs] consellers per las personas qui feyan aportar aquell.

DIMECRES XXIJ. — En est die los mag.[chs] Consellers tenint entes lo gran agcés y poca cortassia que los frares del monastir de sancta Catharina havian tinguda a las personas qui los aportaven lo blat del bollati lo die antes, determinaren que de est fet sen donas raho y part al savi consell de cent perque determinas que es lo que se tendria de fer en restauracio del deshonor y agravi que se here fet á la ciutat, y que se cridas encontinent pera que est die se tingues — E dit die antes de estar congregat lo dit savi consell de cent, tenint sa Ex.[ia] entes est fet envia als senyors consellers mossen Agosti Forez escriva de manament pera que suplicas de part de sa Ex.[ia] als senyors concellers que

Mediacio del Sr. bisbe.

en est fet concorrent dels frares de S.[ta] Catharina lo savi consell de cent se volgues haver benignament — E axi mateix lo dit die estant congregat lo dit savi consell de cent antes de haver votat sobre dit fet de part del R.[im] senyor bisbe arriba en dit consell de cent lo R.[n] micer Mathia Amell canonge de la seu de Bar.[a] official y vicari general del dit R.[im] bisbe, y de part de sa S.[a] R.[ma] estant en consell de cent de peus entre lo ciutada mes antich y lo altre inmediadament explica sa embaxada de part de sa S.[a] R.[ma], dient com tenia entesas las differencias concorrents entre la present ciutat y los frares de sancta Catharina qui no havian volgut rebrer lo blat del bollati, y la pocha cortesia que havian tinguda ab la ciutat, y que per lo que desijava servir a esta ciutat si li estava be per que ditas differencias se rematassan, que sa S.[a] R.[ma] pendria est negosci per propri y se encarregaria sobre assi y procuraria en donarli lo assiento qual conve en benefici de esta ciutat, y que aixi ho supplicava de part de dit R.[im] bisbe al dit savi consell y feta dita embaxada se despedi. — E lo dit consell de cent hoida dita embaxada y tambe entesa la embaixada que per part de sa Ex.[ia] era estada feta als senyors consellers segons fou en dit consell referida per dits mag.[chs] consellers, feu desliberacio y conclusio que attento los medis de las personas que en est negosci se son posadas per medianeres, que nos passe avant sino que los senyors concellers ab les persones que los aparexera pendre del dit savi consell, vejan, tracten y miren est negosci y del que tindran tractat y apuntat ne fassan relacio en lo dit savi consell de cent lo qual per dit effecte se tingue de tenir pera divendres mes prop vinent, restituhint primer dits frares lo que los fou donat per la festa de la translacio de S.[t] Ramon, attento que no se es feta com es la vera teya y polvora.

DIJOUS XXIIJ. — En est die los dits mag.[chs] consellers per desliberacio del savi consell de cent celebrat lo die mes proppassat feren nominacio de personas per tractar est negosci concorrent axi ab sa Ex.[ia] com ab lo dit R.[im] bisbe, los quals foren los seguents: Embaixada.

Mossen Martí Joan Spuny donzell
Mossen Pau de Fluvia donzell
Mestre Vicens Castello doctor en medicina
Micer Pere Aymerich

Los quals enviaren ço es los dits mossen Pau de Fluvia y micer Pere Aymerich á sa Ex.[ia]

Y los dits mossen Marti Joan Espuny y Vicens Castello al R.[im] bisbe, perque los dits tractassen lo bon assento que en est negosci se podria pendrer.

E los dits Pau de Fluvia y micer Pere Aymerich referiren als mag.[chs] consellers com tenian feta sa embaxada á sa Ex.[ia] y donada larga relacio de la desliberacio que tenia feta lo savi consell, y tractant de dit negosci y lo modo del assiento de aquell referiren que sa Ex.[ia] los tenia dit que tot est fet tenia encomanat al mag.[ch] micer Francesch Gamis jutge de cort y donades plenament ses veus per que se confie ab lo R.[im] bisbe y ho assentassen ab la ciutat del modo que aparexaria mes convenient.

Satisfaccio donada per los frares.

DIVENDRES XXIIIJ. — En est die al mati estant los Mag.[chs] consellers en casa de la ciutat en la instantia nova del trentenari arribaren alli mestre Alexandre Vilanova sotsprior del monestir de Sancta Catharina y mestre Rocha per part del dit convent del dit monestir, y alli en presentia dels dits consellers cerca del fet concorrent donaren llarga satisfactio de la culpa gran que tenia aquell convent de no haver obeit en rebrer lo blat del bolati que per la ciutat los era tatxat, demanant perdo a la ciutat del poch respecte que havian tingut a la ciutat y personas que anaren alli per part de la ciutat, confessant que aquell monestir estava molt obligat a la ciutat per tantas merces quen tenia rebudes, y que en lo convent foren molt inconciderats en lo que feren y que los senyors concellers conciderassen que era convent y comu, y que molts parlavan y no entenian lo que deyan ni savian lo quant estava obligat lo convent de S.[ta] Catarina a la ciutat y que ells eran alli per part del convent, que la ciutat ordenas que ells farian tot lo que la ciutat voldria, y que restituhiran lo que los era estat donat per la festa de St Ramon, y que pendrian lo blat del bollati, empero que suplicaven a la ciutat que attento que lo convent de present nos trobe ab dines comptants, tingue á be de ferlos gracia y merce que ells consignaran las rendas del convent fins la ciutat fos pagada, eo los donassen algun temps compatent com millor aparexaria a la ciutat. — E, feta dita embaxada y haguda resposta dels mag.[chs] consellers la qual fou ab correctio de la pocha correspondencia y mal tracte que havian tingut a la ciutat, se despediren. —

E, dit die á la tarda se tingue lo concell de cent, lo qual entesa la obediencia y venia que tenian feta y los medis que en est negosci se son possats, deslibera que las cosas que tenian per las festas de S.t Ramon que les tinguessen axi com feyan antes en nom de la ciutat, y que prenguessen lo blat del bollati quels estava tatxat pagant lo preu de aquell encontinent.

DISAPTA XXV.—Est dia, festa del glorios apostol S.t Jaume, los consellers convidats per part dels obrers de la parrochia de S.t Jaume, anaren al offici maior a la iglesia de S.t Jaume. St. Jaume.

DIMECRES XXVIIIJ. — En est dia festa de S.ta Martra, los consellers ço es tres de aquells, foren al offici a la capella de sancta Martra com es costum anarhi quiscun any, per estar dita capella en protectio de la ciutat. Sta. Marta.

AGOST

DIMARS IIIJ. — En est die festa de S.t Domingo, los consellers foren convidats per lo offici al monestir de sancta Catharina: fouhi sa Ex.ia y los senyors diputats y oidors los consellers y diputats estaven en lo cor, ço es los consellers a la part dreta y los diputats y oidors á la part esquerra: digue la missa de pontifical lo R.im bisbe don Raphael de Rovirola: al donar la pau lo evangeliste ana á donar primer pau á sa Ex.ia, despres als consellers y despres als senyors diputats y oidors, y acabat lo offici com es de costum los consellers acompanyaren fins a la porta de la iglesia á sa Ex.a y de dita iglesia se despediren antes los diputats. St. Domingo.

DIUMENGE VIIIJ. — En est die fou en la seu consegrat lo R.im don Anthon Gallart bisbe de Elna: feu la consegratio lo R.im bisbe de Barcelona; eran acistents de dita consegratio los R.ims bisbes de Gerona y de Vich. Nostre Senyor lo fasse un gran prelat y li done molts anys de vida. Bisbe de Elna. Consagracio.

DISAPTA XV. — En est die festa de la Assumptio de nostra Senyora los senyors Concellers foren ab promens á la seu y lo R.im bisbe digue de pontifical, y acabada la missa com es de costum lo acompanyaren fins al peu de la scala del palau episcopal. Assumpcio.

DIUMENGE XVJ. — En est die se feu la festa á nostra Se-

N.ª S.ª de la Canal.

nyora de la Canal ahont acostumen de anar los senyors concellers, y tantum, per certas occupacions noy asistiren sino dos, quart y quint.

Professo de St. Roch.

DILUNS XVIJ. — En est die per esserse asertada la festa de sanct Roch diumenge lo die antes, y la seu tenir en consuetut en die de diumenge no anar fora de sa iglesia fahent professo, est die se es feta la festa del dit glorios sanct y la professo com es de costum quiscun any per lo die del sanct anar a la isglesia parrochial de sancta Eularia ahont es la capella del dit glorios sanct, es anada avuy en est die demati en la qual se aportava la figura del glorios sanct y aportaven lo talam los senyors concellers com quiscun any es de costum, y al arribar en dita isglesia isqueren á rebrer la professo los senyors de (sic) canonges de sancta Anna per esser dita parrochia de S.ta Eularia, dels dits canonges de sancta Anna, los quals digueren lo offici com es de costum quiscun any, y acabat lo dit offici al partir la professo se mogue alguna differencia entre los senyors canonges de la seu y los de sancta Anna per que pretenian los de sancta Anna acompanyar la professo fins fos fora de la isglesia y fossar ab la Creu alsada y aportant gramial, y lo capitol de la seu pretenia que no podian aportar gramial aportantne la catredal, y essent alli lo R.im bisbe qui feya cap de professo y no podia haver dos caps de professo, sobre dita pretencio hi hague moltas differencias de modo que no permeteren los R.im bisbe y canonges de la seu que los canonges de sancta Anna isquessen ab gramial, com de fet no isqueren ni feren professo de un modo ni altre.

Debat de canonges.

Studi. Oposicions de cathedras.

DIMARS XVIIJ. — Est die a la tarda los senyors Consellers foren al estudi per que estava assignat per les obpositions de las cathedras.

Notaris, examen.

DIMECRES XVIIIJ. — En est die foren examinats los dos jovens de notari de Barcelona, als quals fonch donada la plassa per los mag.chs concellers del any passat.

Obra de tapia junt al portal de St. Daniel, tancant un pas de la muralla.

DIJOUS XXVIJ. — En aquest die los mag.chs consellers a petitio y a prechs per part de la R.nt abadeça de sancta Clara, ordenaren als honorables obrers redificassen una tapia iunt la muralla a la part del portal de sanct Daniel que fa clausura, nos puga passar per la muralla a vista del monastir, la cual tapia dits consellers en dies passats havian feta derrocar per certas iustas causas que de asso tingueren, attes que esta en la facultat tenir hy o levar dita tapia com aquell pas estiga y deu estar a tota

libertat de la ciutat per que lo monastir ó clausura dell no arriba fins a la muralla, per que ia hy ha parets y dellas molt antigas de casas y tapias del dit monastir que fan clausura, empero per honestat y perque las monias no pugan ser vistas desde la muralla convenia tancar aqueix pas, empero los dits consellers volgueren e declararen que estiga en libera facultat y poder dels consellers obrir lo sempre vullan.

St. Agusti.

DIVENDRES XXVIIJ. — En aquest die festa de sanct Agusti, los consellers convidats anaren demati a oyr lo offici a sanct Agusti.

Flecha, arrendament. Impressio del libre de historias de Cathalunya per H. Puiades.

DILLUNS XXXJ. — En aquest die hy hague consell de cent y delliberaren arrendar la fleca; y que un libre que ha compost micer Hieronym Puiades de las historias de Cathalunya fos impres.

SETEMBRE

Vigilia a la lotja.

DILLUNS VIJ. — En est dia vigilia de la nativitat de n.ra Senyora los mag.chs concellers foren á vespres a la lotge de la mar, essent convidats per los honorables consols, y al entrar en la lotge los consellers acompanyats ab molts mercaders isqueren á rebrer á la porta los dits mag.chs concellers.

Nativitat de N.a S.a

DIMARS VIIJ. — En est die festa de la nativitat de n.ra Senyora foren los mag.chs Concellers al offici en la lotge ahont y hague sermo, y per estar indispost lo R.m bisbe no digue missa de pontifical: digue lo offici un titular canonge de la seu.

Entrada de cardenal sens cerimonia.

DIVENDRES XJ. — Est dia a la tarda entra en la present ciutat lo Ill.im y R.im senyor cardenal don Francisco de Surtis archabisbe de Bordeus, de nacio francesa, sens ferli entrada per no voler entrar ab cerimonia: fou aposentat en casa del Ex.im senyor loctinent.

Visita al cardenal.

DISAPTA XIJ. — En est die a la tarde los mag.chs concellers com tenen de bon costum de anar á donar la benvenguda á tots los cardenals princeps de la isglesia, sempre que venen y passen per esta ciutat, y tenint notitia com lo die antes ere arribat en la present ciutat lo Ill.im y R.im senyor cardenal de Surtis frances qui per sa devocio anava á visitar fahent romania á nostra senyora de Montserrat, sabent estava aposentat en casa

de sa Ex.^{ia}, enviaren un verguer á pendrer hora que volian anar á besarli les mans y donarli la benvenguda, y sabuda aquella, acompanyats dels officials de la present casa y de altres anaren a besar les mans á sa Illma senyoria, y entrant en la sala ahont estave que era de la part del carrer Ample, los isque á rebrer a la porta de la sala que estava ab molts de compliments, y fou provehit de prompte cadiras per tots los magnifichs concellers y assentats que foren, lo mag.^{ch} conceller en cap feu sa embaxada de part de tota esta ciutat, dient que venian á besar les mans á sa Illma senyoria de part de tota esta ciutat y agrahint molt la merce que sa Illma senyoria tenia feta de haver volgut honrar á esta ciutat ab sa presencia, del que li besaven les mans y venian á offerirse á sa Illma senyoria de part de tota esta ciutat si en cosa alguna esta ciutat lo podia servir que estava molt prompta en tot a acodir a sa Illma senyoria. — E lo dit Ill.^{m} y R.^{m} senyor cardenal respongue que besave les mans als senyors concellers de la merce que se li era feta, que ell ho estimave en molt y ho tenia tanta merce que se li hera feta ab compte qual era de raho. — E, lo dit senyor conceller en cap replica y dix á sa Illma senyoria que de part desta ciutat lo supplicave que quant se trobaria en Roma y alli se tractassen negoscis tocants á esta ciutat, que tingues per be de voler per sa part afavorirla y en tot donar la ajuda y favor que pogues que esta ciutat ne restaria en perpetua obligacio. — A la qual replica respongue que de molt bona gana ho faria y desde ara se offeria, y los prometia que en tot lo que á esta ciutat se offeris los seria en Roma protector y procurador com per la obra offerintse cars, esta ciutat ho conexeria, no obstant en Roma esta ciutat tingue alli cardenals spanyols ell ya era vehi desta provincia a la qual tenia particular afectio, y feta dita resposta se alsaren los mag.^{chs} concellers de sas cadiras y lo cardenal tambe se alsa y los feu molts de compliments y los va acompanyar fins que foren al mig de la sala primera, de hont se despedi ab molts de cumpliments que feu E los dits concellers acompanyats com esta dit sen tornaren á casa de la ciutat.

Anada del mateix a Montserrat.

DILUNS XIIIJ. — En est die dematí lo dit Ill.^{m} y R.^{m} senyor cardenal de Surtis se parti pera Montserrat á fer son romiatge.

Tornada.

DISAPTA XVIIIJ. — En est die lo dit Ill.^{m} y R.^{m} senyor cardenal torna de Montserrat y fou aposentat en casa del senyor virey, y no fou mes vesitat per los senyors concellers.

Partida.

DIUMENGE XX. — En est die se parti lo dit Ill.^{m} y R.^{im} senyor cardenal tornantsen en Fransa.

Visita a Pedralbes.

DISAPTA XXVJ. — En est die anaren los mag.^{chs} consellers al monastir de las monyas de Pedralbes com es acostumat anar quiscun any una volta los concellers, a visitar y regonexer dit monestir.

Festa del Angel Custodi.

DILUNS XXVIIJ. — En est die se feu embaxada per part del R.^{nt} capitol de la seu als senyors concellers notifficantlos com sa Sanctedad ab son breu apostolich tenia manat que lo primer dia de octubre se fes festa en la isglesia del Angel Custodi, y com esta ciutat tenia particular devocio á dita festa y acostume lo diumenge passada la octava de St Miquel fer la festa del Angel Custodi, si tindria á be la dita ciutat que dit die del primer de octubre se fes la festa axi per la ciutat que acostumave ferla lo diumenge, com tambe la isglesia per obeir á dit breu de sa Sanctedat, que axi lo dit capitol com lo R.^{im} bisbe ne rebrien particular contento. E, los dits senyors concellers respongueren que ho tractarian y del que se resoldria manarian donar avis al dit R.^{im} bisbe y al dit R.^{nt} capitol. — E los dits senyors concellers rebuda dita embaxada y conciderat lo que ab ella sels hera estat notificat, attesa la gran devocio que te tota esta ciutat al dit Angel Custodi y que serie cosa molt accepta á tota esta ciutat, determinaren que la dita festa se fes dit dia del primer de octubre y perço foren per part de la ciutat enviats ab embaxada lo senyor Barnat Romeu ciutada y lo senyor Alexandre de Aguilar donsell al R.^{im} bisbe y R.^{nt} capitol dient com esta ciutat estava molt contenta que dit die se fes la festa del Angel Custodi, y que la ciutat per dit die faria las demostracions que te acostumadas fer per regosityar la dita festa, y ab esta embaxada los dits foren al R.^{m} bisbe y R.^{nt} capitol y tornaren resposta als senyors concellers com tenian feta dita embaxada y que havian feta gran demostracio de contento del bon determini que la ciutat tenia pres de conformarse tambe de fer esta ciutat la festa lo die que sa sanctedat tenia manat se fes.

S. Miquel.

DIMARS XXVIIIJ. — En est dia festa del glorios Archangel St Miquel los mag.^{chs} concellers convidats per los obres de la parrochia de St Miquel, foren al offici maior a la dita isglesia de St Miquel ahont se digue solemne offici y sermo.

OCTUBRE

Angel Custodi, nova festa.

DIJOUS I. — En est die se feu la festa del glorios Angel Custodi protector de tota esta ciutat: est any dita festa se es comensada a solemnissar lo present die per haverho axi manat sa Sanctedat. La ciutat tenia costum de fer dita festa lo diumenge passada la octava de S.[t] Miquel, y per tenirho axi ordenat sa Sanctedat la ciutat tambe la te feta lo die present y per solemnitzar aquella per la gran devocio desta ciutat com a protector y defensor qui es de tota esta ciutat y de quiscu en particular, ordenaren los mag.[chs] concellers se fes crida que tothom se abstingues de fahenas temporals est die obrant en las spirituals: son anats los concellers a la seu al offici ab promens anant devant las trompetas, menestrils y atambors de cavall com es acostumat lo die de Corpus, anant per la Libratería y plassa del Rey entrant en la Seu per lo portal maior. Ses fet lo offici molt solemne y cermo, del qual tê cuydado la ciutat est die de acomenarlo y pagar la charitat; acabat lo offici est any se ha comensat de fer solemne professo apportant la figura del Angel Custodi ab talem, ananthi tota la musicha que acostuma de anar a la professo ques fa lo die de la Purissima Conceptio de n.[ra] Senyora, la qual te feta la mateixa ronda y volta que acostuma de fer la dita professo de la Concepcio, arribant á la plassa de St Jaume y a la plassa del Rey. Acabada la dita professo los dits mag.[chs] concellers ab los dits proms y musicha sen tornaren a la plassa de St Jaume de hont se disgrigaren y quiscu prengue la via de lurs casas. N.[re] Senyor per sa divina misericordia augmente la devocio de tant gran protector y emparo de tota esta ciutat y de quiscu en particular, pera que per tots sia eternament loat.

Ereccio de un nou Banch.

DISAPTA X. — En est die se tingue Consell de cent en lo qual fou desliberat que la ciutat de nou erigis y posas en nom de la ciutat un Banch, y que fossen extrets officials per tenir y administrar dit Banch en nom de la ciutat, ço es un banquer tret de la bossa de tauler, un portant lo libre maior y un caixer de la bossa de conceller quart mercader, un notari per aportar lo libre manual del dit Banch, de la bossa de ajudant de scriva

Racional, un Andador, de la bossa de la xavega, y dels dos bastayxos de la taula ne anas lo un a servir al dit banch, assignant salari als dits officials ço es al banquer dos centas liures y que fos per temps de dos anys, al aportant lo libre maior y caixer dos centas lliures a cada un dells y que sien de vida, al notari cent sinquanta liures, al andador cent lliures tots de vida. — E, encontinent feta dita desliberacio, fou posada aquella en exequutio de traurer de nou los dits officials de las ditas bossas e, foren extrets los seguents Personal del nou Banch.

Micer Phelip Dimas Montaner	mercaders
Luch Talavera aportant lo libre maior	
Anthoni Gori caixer.	

Anthoni Balla notari de Barcelona
Miquel Orpi notari real andador

DIUMENGE XJ. — En est die á les nou hores de la nit, fou aportat sens serimonia alguna de la parrochial de S.t Jaume lo S.t sagrament al R.im bisbe de la p.nt ciutat don Rafel de Rovirola. Combregar del Sr. bisbe.

DILLUNS XIJ. — En est die a la una hora de la matinada, rebuts tots los sagraments de la Isglesia mori lo R.im senyor don Raphael de Rovirola bisbe de la p.nt ciutat; anima eius requiescat in pace. Mort.

DIMARS XIIJ. — En est die parti lo mag.ch conceller segon per anar á pendre possessio del loch de Altafulla, que tenien comprat los marmessors del senyor don Guillem de sant Climent en nom y obs de la dita marmessoria. Posessio de Altafulla.

DIJOUS XV. — En est dia mori mossen Mathia Hieronym Rialp mercader, ajudant de mercader racional; eius anima requiescat in pace. Ajudant de mercader racional, mort.

DIVENDRES XVJ. — En est die fou enterrat lo cos del R.im bisbe de Bar.a don Rafel de Rovirola: esta en lo seremonial llargament la sepultura. Enterro del bisbe.

DIUMENGE XVIIJ. — En est dia fou enterrat mossen Joan Pareja notari de Bar.a ajudant de escriva maior, eius anima requiescat in pace. Ajudant, enterro.

DIJOUS XXIJ. — En est die, tres dels mag.chs concellers ço es cap, terç segon y quint foren al monestir de Pedralbes per Entrada de monya en Pedralbes.

acompanyar una filla de mossen Pere Pau Riffos mercader, que entra en monya de dit monastir, qui es la monja eo lo loch de una monja que te la ciutat y posa en dit monestir sens pagar entrada, que vagava per mort de sor Guinarda havia alguns anys. Levas acte de la entrada lo qual rebe lo escriva maior.

Jurament dels nous oficials del Banch.

DISAPTA XXXJ. — En est die demati juraren los officials novament extrets per lo Banch nou que la ciutat novament obri, y lo mateix dia en haver jurat, los mag.chs concellers acompanyaren los dits officials y los posaren en possessio del banch y se comensa lo present die de obrir y posar dines en aquell. Nostre Senyor lo dexe perseverar per molts anys ab molt benefici de tota esta ciutat: es se comensat á parar lo dit banch en una casa que es cerca de la lotge, que lo propri mossen Barnat Taverner havia molts anys tingue banch, que es devant la claveguera de la lotja, la qual casa la dita ciutat per dit efecte te llogada y en ella esta lo mercader aportant lo libre maior que es de mossen Jaume Casadamunt cavaller.

NOHEMBRE

Tots sancts.

DIUMENGE I. — En est dia festa de tots los Sancts, los mag.chs concellers acompanyats ab promens anaren a la seu a oir lo offici com es de costum quiscun any.

Embarcq dels moriscos de Valencia.

DIMARS IIJ. — Fas assi memoria com est any y en lo present temps, la magestat del Rey n.re senyor al qual Deu done larga vida y augmenta en estats, entanent que los moriscos de Valencia y de Arago tenian fet, eo anaven tresant algun consert de volerse alsar y rebellar contra son Rey y senyor, ab molt madur parer sa Mag.t te enviat a la plaja de Valencia las galleras de Napols, Cicilia, Genova y Cathalunya ab los tercios de soldats de Napols y Cicilia, y aquells desembarcats en terra y tenint fetas altras preventions te manat publicar que dins breus dies tots los moriscos se embarcassen, y ab las ditas galeras y altres vaxells los te trets del dit regne de Valencia y manats los dexassen en las costas de Barberia, com de fet ses fet y de p.nt se fa de tots los moriscos del regne de Valencia.

Festa de la edificacio de la Seu.

DIMECRES XVIIJ. — En est die, dia de la edificacio de la seu los mag.chs concellers acompanyats ab sos promens foren a la seu a hoir lo offici maior com es de costum quiscun any.

DIJOUS XVIIIJ. — En est die se tingue trentenari y foren extrets en habilitadors per la insaculacio. Habilitadors per la insaculacio.

DIMECRES XXV. — En est dia festa de sancta Catharina se crida lo concell ordinari y no se tingue perque no se pogue aplegar.

DIVENDRES XXVIJ. — En est die se tingue consell ordinari y se feu extractio de molts officials, y fou extret en ayudant de escriva maior per mort de son pare ja notari de Barcelona, mossen Salvador Coll tambe notari de Barcelona. Concell ordinari per extraccions. — Ajudant de escriva mayor.

DILLUNS XXX. — En aquest dia festa del glorios apostol sant Andreu se feu extractio de consellers y obres com es acostumat quiscun any en semblant dia, y foren extrets los seguents: Consellers y obrers.

CONSELLERS

Mossen Hieronym Bosch de Vilagaja donzell
Mossen Joan Francesch Rosell doctor en medicina
Micer Francesch Aguilo
Mossen Montserrat Mora mercader
Mestre Gaspar Massaguer chirurgia

OBRES

Mossen Aleyxandre de Aguilar donzell
Mossen Raphel Riu apothecari

DEZEMBRE

DIMARS I. — En est dia en la forma acostumada juraren los mag.chs novells consellers y obres. — E lo mateix die havent jurat al mati, anaren com es de costum a vesitar lo Ex.im S.r loctinent y capita general. — En est die lo despres dinar com era de costum anar a vesitar lo R.im bisbe, per esser sede vagant no anaren. Id. jurament.

DIMECRES IJ. — En est die lo despres dinar com es de costum quiscun any, anaren los mag.chs consellers a vesitar lo molt R.nt S.or canseller. Visitas.

DIUMENGE VJ. — En est die festa de sant Nicolau anaren los mag.chs consellers en lo monestir de S.t Francesch, hont foren convidats en lo offici com es de costum de anarhi quiscun Festa de St. Nicolau.

any: forenhi tambe los senyors diputats consistorialment y tots estigueren assentats a las cadiras del cor, los consellers a la part dreta del evangeli y los S.ors diputats a la part squerra de la epistola; la serimonia de la pau fonch que dos frares sacerdots ab ses capas anant junts, donaren la pau lo un als S.ors consellers y lo altre als S.ors diputats.

Id. de la Concepcio.

DIMARS VIIJ. — En est die festa de la inmaculada Concepcio de n.ra S.ora, los S.ors consellers ab sos promens foren a la seu al offici y anaren a la professo com es de costum quiscun any.

Id. de Sta. Lucia. Mostaçaff.

DIUMENGE XIIJ. — En est dia festa de Santa Lucia se tingue consell de cent: se feu extractio de terna de mostafas (mostaçafs) los quals foren los seguents

TERNA

Micer Pau Mohet
Mossen Gaspar Montaner ciutada honrat
Mossen Bernat Llobet mercader

Y de la dita terna per sa Ex.a fou pres lo dit micer Pau Mohet.

Id. de la Sperança.

DIVENDRES XVIIJ. — En est dia festa de n.ra S.ora de Sperança, los mag.chs consellers foren al offici al monestir de Sant Agosti com es de costum.

Id. de Nadal.

DIVENDRES XXV. — En est die festa de la Nativitat de n.re S.or, los S.ors consellers ab sos promens foren a la seu al offici com es de costum quiscun any.

Id. de San Steve.

DISSAPTE XXVJ. — En est dia festa de S.t Steva, los S.ors consellers anaren al offici al monestir de frares de S.a Catherina del orde de predicadors.

Id. de San Joan.

DIUMENGE XXVIJ. — En est dia, festa de S.t Joan, los S.ors consellers anaren al offici al monestir de S.t Francesch.

Id. de Innocents.

DILLUNS XXVIIJ. — En est dia festa dels sancts Innocents, los S.ors consellers se ajuntaren a la casa de la ciutat y desde alli partiren per anar a ohir missa a la seu y vesitaren la capella dels sants Innocents.

Nominacio de nou bisbe.

DIMARS XXVIIIJ. — En est die vingue nova com sa Mag.t havia feta merce del p.nt bisbat a don Joan de Moncada, fill natural desta ciutat.

M . DC . X

JANER

DIVENDRES I. — En est die los S.ors consellers demati anaren al offici a la iglesia parroquial de S.ta Maria de la mar com es de costum quiscun any soler hi anar: E, en est mateix die, despres dinar se feu la cavalcada per los S.rs consellers com es de costum quiscun any pera mostrarse a la ciutat, en la qual hi foren convidats los S.ors diputats y en ella tots acudiren y anaren agraduats en esta manera: que a la primera filera anava a la part dreta foraneo, lo S.r conseller y a la part squerra lo S.r conseller en cap y al mig anaven los tres S.rs diputats ecclesiastich, militar y real, anant entre ells agraduats conforme solen anar consistorialment, posant lo diputat ecclesiastich al mig y a la segona filera hanava lo S.r conseller segon a la part dreta foraneo, y a la part squerra foraneo don Alexandre de Alentorn y al mig los tres oidors, del modo que ells solen hanar consistorialment aportant lo oidor ecclesiastich al mig; y a la tercera filera anava lo S.r conseller ters ab lo consol de la lotja militar y altres cavallers, conforme esta en lo llibre de agraduacions que ne aporta lo notari de las obras; Las maças de la diputacio y de la ciutat y las de la lotja hanaven en esta forma, anavan davant las maças de la lotja y despres dues de la diputatio y despres venian las duas de la ciutat, anant al mig de las duas la una restant de la diputacio: fou cosa molt loada que los S.rs diputats anassen a la cavalcada perque havia molts anys que apenas se tenie memoria que en semblants jornades acostumassen de anar.

Any nou, ofici y cavalcada.

Clavari.

DIUMENGE XVIJ. — En est die festa de S.t Antoni, se tingue consell ordinari en lo qual entre altras cosas se feu extraçtio de Clavari, y fou extret en Clavari mossen Hieronym Cahors donsell.

St. Sebastia.

DIMECRES XX. — En est die festa del glorios martir S.t Sebastia patro desta ciutat, se feu professo com es acostumat quiscun any, de la seu a la sua iglesia, en la qual foren los mag.cs consellers y aportaren lo talem.

FEBRER

Purificacio, festa.

DIMARS IJ. — En est dia festa de la Purificatio de n.ra Senyora, los mag.chs consellers no hanaren a la seu com es acostumat per no fer la benedictio de la sera lo bisbe, per estar de present vacua la sede episcopal y quiscun dels mag.chs consellers sen ana a llur parrochia.

Sta. Eularia.

DIVENDRES XIJ. — En est dia festa de la gloriosa S.ta Eularia, los mag.chs consellers acompanyats ab llurs promens foren a la seu al offici y tambe anaren a la professo aportant lo talem.

MARÇ

N.a S.a de Març.

DIUMENGE XXV. — En est die festa de n.ra Senyora, los mag.chs consellers acompanyats ab promens anaren a la seu a hoir los officis.

ABRIL

Consols de lotja y altres.

DIUMENGE XXV. — En est dia festa de S.t March, se tingue consell de cent en lo qual se feu extractio de consuls de la Lotja de la mar y de altres officis, y foren extrets en consuls

Micer Pau de Fluvia donzell
Mossen Francesch Puig mercader.

MAIG

DISAPTA I. — En est die se aiuntaren los ciutadans honrats en la p.^{nt} cassa, com es de costum quiscun any en semblant jornada aiuntarse per fer ciutadans, y dels que foren proposats per los S.^{ors} consellers y votats per lo stament de ciutadans fonch admes sols lo mag.^{ch} micer ..... Roig assessor de la ballia general. — En est mateix die lo R.^{im} S.^{or} don Joan de Moncada bisbe qui era elet de la p.^{nt} ciutat y diocessi, prengue possessio de est bisbat. Nostre Senyor lo deixe molts anys regir y governar. Ciutadans honrats. Bisbe, posessio.

DILLUNS IIJ. — En est die festa de Sta Creu, los mag.^{chs} consellers (anaren) ab promania com es de costum quiscun any anar a hoir lo offici a la seu. — Tambe en est dia fou la justa de la Diputacio en la plaça del Born, ahont foren los S.^{ors} consellers convidats per part dels S.^{ors} diputats, y guanyaren lo pris los seguents Sta. Creu. Justa.

De pica
Don Hieronym de Paguera,
De galant
Don Pedro de Bosch,
De invencio
Don Hieronym de Herill.

DIJOUS VJ. — En est die don Alexandre Cordelles y don Pheliph de Ferreres tramesos per part del R.^{im} bisbe don Joan de Moncada, vingueren a la present casa ab embaxada de part de dit R.^{im} bisbe fahent assaber als S.^{ors} consellers com dissapte mes proppassat sa S.^{oria} tenia presa possessio de aquest bisbat, y que per lo molt que devia a tota esta ciutat per esser natural de ella y altrament, se offereya promta a servir esta ciutat en tot lo que los S.^{ors} consellers lo voldrian emplear, y que si fins assi no havia fet ab la ciutat lo que sos predecessors havian fet, no era estat per falta de sa voluntat sino per no esser estat advertit del que tenia y devia fer ab esta ciutat, y que supplicava a sas mag.^{cias} lo tinguessen per excusat. — E los S.^{ors} conselles res- Bisbe. Embaixada.

pongueren a dita embaxada que besavan las mans a sa S.[oria], y que tota esta ciutat estava molt contenta y se ere molt alegrada de tenir un tant bon prelat, y que n.[re] S.[or] li donas molts anys de vida per regir y governar esta ciutat y diocessi.

Id. butlla. DIVENDRES VIJ. — En est dia lo molt R.[nt] Paulo Pla ardiaca y canonge de la seu de Barcelona y vicari general del R.[im] bisbe, vingue de part del R.[im] nou bisbe a donar noticia com tenia presa possessio en virtut de las bullas que la Sanctedat del n.[re] molt sant pare papa Paulo quint en la iglesia de Deu benaventuradament regnant, li tenia concedides las quals tenia en las mans y dona y lliura en ma del mag.[ch] conseller en cap una bulla que venia dirigida a la ciutat, la qual lo dit S.[or] conseller en cap ab lo honor y reverencia ques deu a la S.[ta] Sede apostolica prengue aquella, y digue de part desta ciutat que besavan les mans a sa S.[oria] R.[ma] y que rebrian molt de contento y merce que sa S.[oria] los tingues enviada dita bulla, lo tenor de la qual es lo que se segueix:

Paulus Episcopus Servus Servorum Dei, Dilectis filijs Populi Civitatis et diocessis Barcinonensis Salutem et apostolicam benedictionem, hodie Ecclesiæ Barcinonensis cum per obitum bonæ memoriæ Josephi olim episcopi Barcinonensis extra Romanam Curiam deffuncti, pastoris solacio destitutæ, de persona dilecti filij Joannis electi Barchinonensis, nobis et fratribus nostris ob suorum exigentium meritorum accepta, deferimus eorundem consilio, apostolicam auctoritatem providimus ipsumque illius episcopum prefecimus et pastorem veram ei administrationem ipsius ecclesiæ sibi inspici ecclesiastibus et temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde inde confectis litteris plenius continetur. Quo circa universitatem vestram monemus, et hortamur attente vobis per apostolica scripta, mandantes quatenus eundem Joannem electum tamquam Patrem et Pastorem animarum vestrarum devote suscipientes et debita honorificencia persequentes, eius monitis et mandatis salubribus humiliter intendatis ita quod ipse Joannes electus in vobis devotionis filios, et vos in eo per consequens, patrem benevolum invenisse gaudeatur. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentessimo nono, undecimo chalendis aprilis, Pontificatus nostri anno quinto. E. Paravicinus. C. Pamphilius. V. Carlemes.

E lo mateix dia juraren mossen Pau de Fluvia donzell y mossen Francesch Puig mercader consols de la Lotja de la mar, ab sa ceremonia acostumada. Consols, jurament.

DISSAPTE VIIJ. — En est dia, festa de S.t Miquel (anaren) los mag.chs consellers convidats per los obres de S.t Miquel, com es de costum anar quiscun any. St. Miquel

DISSAPTE XV. — En est dia lo molt R.nt S.r Paulo Pla ardiaca y canonge de la seu, per part del R.im S.r bisbe vingue en la present casa y estant los mag.chs conselles junts, de part de dit R.im bisbe feu assaber als S.ors conselles com per lo die de dema que sera diumenge (ha) determinat de consagrarse, per que ja eran arribats tots los R.ims bisbes qui tenian de entrevenir en la dita consagracio y que perço suplicava a sas mag.cias que si fos possible y no si troba inconvenient algun, tinguessen per be de volerli fer honra en assistir en dita consegracio y honrar ab llur presentia aquell acte, y lo mag.ch conseller en cap de voluntat dels altres respongue que besaven les mans a sa S.a R.ma y que no trobant inconvenient procurarian en donar contento a sa S.a R.ma Sobre la consagracio del nou bisbe.

DIUMENGE XVJ. — En est dia se feu la consagracio en la seu del dit R.im bisbe, la qual feu lo R.im bisbe de Gerona don Francisco Arevalo y Zuazo; foren assistents los R.ims bisbe de Vich don Andreu Reart, y don Francisco Virgili bisbe de Leyda, noy foren los mag.chs consellers. Fou molt solemne ab molta musica y cantoria, y feu dit R.im bisbe nou consagrat un gran convit dit die en sa casa patrimonial y no en lo palau episcopal, en la qual fou convidat lo Virrey y molts comtes y titulars. Festa de id.

DILLUNS XVIJ. — En est die, die de la professo de les Ladanies, tres dels mag.chs consellers la acompanyaren. Ladanias.

DIMARS XVIIJ. — En est die a la professo de les Ladanies sols foren dos dels mag.chs consellers, terç y quart, per star los altres impedits de malaltia. Id.

DIMECRES XVIIIJ. — En est dia a la professo de las Ladanies foren tantum los dits dos mag.chs conselles.

DIJOUS XX. — En est dia festa de la Ascensio de n.tre S.or fou la entrada del R.im bisbe nou de la p.nt ciutat don Joan de Moncada, en la qual isqueren a rrebrerlo los mag.chs conselles ab cavalcada, y la entrada fou en lo portal de S.t Antoni, qui lo mati era eixit fora ciutat y sen ana al monestir de Pedralbes y desde alli vingue y feu la entrada, en la qual ademes dels dits Ascensio.

mag.[chs] conselles isqueren a rebrer dit R.[im] bisbe lo Capitol de la seu ab lo clero, y la universitat del studi general, ço es tots los doctors de totas las facultats ab sos capirots y borlas anant davant lo Rector ab los vedells y massas. La entrada fou com esta dit per lo portal de Sant Antoni, carrer del Carme, Porta Ferrissa, casas de Montserrat, davant la casa del marques de Aytona, plassa Nova y descavalca al peu de las scalas de la seu y alli fou rebut ab professo, y cantant sen entra a la seu y ana al altar major y despues devalla a S.[ta] Eularia y passa per lo cor, y fora que fou de la iglesia lo acompanyaren los S.[ors] conselles fins al palau episcopal y de alli se despediren, y muntaren los S.[ors] conselles a cavall y ab lo orde de la cavalcada que eran anats sen tornaren a casa de la ciutat ahont se desgregaren.

Entrada del bisbe.

Visita a id.

DIVENDRES XXJ. — En est dia a la tarda los S.[ors] conselles acompanyats dels officials de la p.[nt] casa, anaren a visitar lo R.[im] S.[or] bisbe novament consagrat, y entrat en la p.[nt] ciutat en sa casa ques diu la casa del marques de Aytona son germa, y essent alli los S.[ors] conselles se assentaren ab cadires y donaren la benvinguda y faheren molts compliments a sa S.[oria] R.[ma] offerintli en tot lo que fos servey de Deu esta ciutat, y al despedirse dit R.[im] bisbe los acompanya fins al cap de la scala y los capellans fins al peu de la scala.

JUNY

Pretesa reliquia de Sta. Eularia.

DIVENDRES IIIJ. — En est dia havent los S.[ors] conselles rebuda en dies passats una carta de Francisco de esta naturales (sic) barçalones, alferes de la companya del capitan don Diego Fernandez de Quinyones que reside en lo presidi de Cambray en Flandes, dada en Cambray a 4 de abril proppassat, ab la qual avisa que don Joan de Maneses maestre de Campo en Flandes, te en son poder una cabeça de Sta Eularia, la qual allo entre altres moltes reliquies que tenen en Alemanya, y dize su attestacion la cabeça de Sta Eulalia virgen y martir en Spanya, y que pensant dit alferez si seria de la n.[ra] Sta Eularia patrona de Barcelona, diu ab dita sa carta que lo dit maestro de Campo li havia offert la donaria a esta ciutat y que perço se satisfessen dits S.[ors] conselles si en les reliquies del cos S.[t] que tenen assi

falta lo cap, perque essent axi de per cert seria lo de la n.ra patrona, y per dita raho tenen dits S.ors conselles tramesa dita carta per lo sindich al S.or bisbe pera que sa senyoria se informas y satisfes del que lo dit alferes diu ab sa carta. Per tant dit sindich, lo die present á refferit als S.ors conselles que dit S.or bisbe apres de llegida dita carta li havia respost ho tractaria ab los vicaris generals y personas del Capitol que convindria, y vuy die present essent tornat dit sindich al S.or bisbe per la resposta, li havia dit que lo cos S.t ab testimonis molt auctentichs consta que esta depositat en la seu de Barcelona, y transladat del lloch ahont estava abans al lloch ahont vuy esta que es en la sua capella, la qual translacio se feu en presencia de moltes Ill.tres persones y magnades y titulars, y de gran concurs del poble, y tots tenen avuy per fe y molt cert que lo cos enter de dita S.ta reposa en dita capella y per conseguent lo seu cap, y que aixi no li apareixia be a sa senyoria que los senyos conselles acceptassen la dita reliquia ab titol de S.ta Eularia de Barcelona, perque seria donar occasio de duptar de que lo cos S.t no fos com es en la seu de Barcelona, y com la devocio de tot lo poble la venera y la adora per tal, y en aço noy ha que posar ninguna difficultat ni ferne altra major censura.

DISAPTE V. — En est die a tres hores de la matinada arribaren deu galeres de ponent que son del squadro de les galeres de Napols, les quals aportaven lo comte de Lemos qui anava per virrey de Napols (e faheren molta salva) lo qual aportava ab sa companya la comtesa, y desembarcaren en lo moll y foren aposentats en casa del Virrey. Galeras ab lo comte de Lemos.

DIUMENGE VJ. — En est dia los mag.chs consellers convidats, anaren al monestir de S.ta Clara que fou la festa de S.t Elm. St. Elm.

(Segueixen algunas fullas en blanch, deixant en buyt mes de dos mesos.)

AGOST

DILLUNS XV. — En est die, festa de la Assumpcio de n.ra S.ora, los S.rs conçellers foren ab sos promens a la seu á hoir lo offici com es de costum quiscun any, y despres de esser dit lo offici se feu la professo. Assumpcio.

St. Roch.

DIMARS XVJ. — En est dia festa de St Roch, en lo qual solia anar la professo de la seu a la iglesia de Sta Eularia Merita ahont es la capella de St Roch, en la qual professo solien anar los S.[rs] concellers y aportar lo talam, est any y lo any passat per las differencias que son entre lo capitol de la seu y los canonges de Sta Anna no es anada la dita professo, sino que los dits S.[ors] concellers en la forma del any passat aplegantse ab sos promens en lo porxo de St Jaume ab los menestrils, atabals de a cavall y trompetas, ab sos promens, son anats á ohir lo offici en la dita iglesia y despres de esser acabat, ab la matexa forma anan davant la matexa musica se son tornats al dit porxo de St Jaume.

Partida del archabisbe de Çaragoça.

DIJOUS XVIIJ. — En est die al mati, estant de partida lo Ex.[im] S.[r] don Pedro Manrique archebisbe de Çaragoça, lochtinent y capita general en lo present principat de Cathalunya pera Çaragoça, perço que venia per Virrey de aquest principat lo marques de Almaçan, envia a demanar los mag.[chs] concellers dient que tenia necessitat de parlar ab ses mag.[cies] y que a les deu hores podrien acudir a palacio, y los dits mag.[chs] concellers en haver tocada dita hora acompanyats de molts officials de la casa y altres, foren a palacio y en esser alli los dix com ell estava de partida, y que lo dit S.[r] marques de Almazan estava de prompte per venir y que li pesava molt de dexar esta ciutat per la molta amor y afficio que li tenia, y que estava molt obligat en servir aquella per la gran correspondencia que ab ell havian tenguda en tot lo que ell se havia offert, y que en tot lo que podria servir aquesta ciutat aixi en comu com en particular ahont se vulla que fos, ho faria molt a les veres: y fahent molts altros cumpliments. Y los dits magnifichs concellers li feren moltes gracies de tanta merce y que lo mateix correspondria tota aquesta ciutat, la qual estava molt obligada a scriure a sa Ex.[cia] per tantes merces que de sa ma tenia rebuts (rebudes) y ab aquesta resposta se despediren y sen tornaren a casa la ciutat. — E lo mateix die don Xptophol Gallart thesorer de sa Mag[t]. en lo present principat, vingue en casa de la ciutat y aporta als mag.[chs] concellers originalment lo privilegi de dit S.[r] marques de Almazan per mirar y registrar aquell en los registres de la present casa, dexant aquell en ma de dits mag.[chs] concellers, y tambe dona una carta de sa Mag.[t] a dits S.[rs] concellers que es del thenor seguent:

A los amados y fieles nuestros los consejeros y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona.

EL REY

Amados y fieles n.ros Imbiando por mi lugartiniente y capitan general desse principado y condados al marques de Almazan, por la calidad, prudencia y otras muchas partes que en su persona incurren sera escusado pues ha de representar la mia, encomendaros lo que ha de ser acatado, obedecido y honrado sino confiar que en todo lo que fuese de mi servicio correspondereis a lo que sois obligados y acostumbrais como tan buenos y fieles vasallos, y encargaros que por vuestra parte os esforceys para que los mal hechores, y los que perturban la quietud publica, sean perseguidos y exemplarmente castigados para que con ello en esa tierra se viva y camine con la paz, seguridad y reposo que es menester, que alende que con eso hareis lo que a vosotros mismos conviene, y en beneficio y honor vuestro y tan en servicio de Dios, le recibiremos en ello muy particular, y en que le deis entera fe y credito en lo que acerca desto de mi parte os dixere y encargare. Data en Madrid a quatro de Hebrero M.DC.XJ°. Letra de S. M.

YO EL REY

V.t don Didacus Clavero vicecancelarius
V.t Monter R.
V.t don Phi. Tallada R.
V.t don Monserratus de Guardiola R.
V.t don Petrus Benyatos R.
don Franciscus Gassol protonotarius.

E lo mateix dia a la tarda se parti dit Excellentissim senyor don Pedro Manrique, quis deya volia hanar a nostra S.ora de Montserrat.

DIJOUS XVIIJ. — En est dia estant junts los mag.chs concellers en la casa de la present ciutat e instantia del concell de trenta, á les onze hores de mati poch mes o manco, arriba lo mag.ch mossen Magi Grau ciutada honrat y regent la vegaria de Barcelona y digue y exposa a dits mag.chs concellers com en aquell punt estant ell dit regint la vagueria en la Lonja de la p.nt ciutat ab sos officials y ministres de sa cort, arriba alli un aguasil del S.t offici ab la vara alta, y li prengue y captura en sa Presa del criat de un inquisidor; causa de llarch disturbi.

presentia la persona de Salvi Boy criat y llanterner seu y lo requeri que a pena de excomunicatio major y de doscents ducats li fes assistencia, y lliga aquell y aporta pres en lo S.[t] offici y lo munta dalt en presencia dels molt reverents pares inquisidors, y seguint lo dit Grau regent la vegueria de Barcelona veu com T. Pastor escarceller ques diu esser del S.[t] offici, trague cadenes, manilles y grillons y les posa a dit Salvi Boy yl manaren tancar en les presons y feren eixir tota la gent qui estava en la instancia de dits pares inquisidors, restant dit veguer dins ab lo inquisidor Heredia qual digue feye maravella que aixi proceissen contra son ministre y official, lo qual li respongue, que de aqueixa manera amostraria als criats del veguer de desarmar criats dels S.[ors] inquisidors; al que respongue dit S.[r] veguer que lo criat no tenia culpa perque havia seguit son orde, y replicant dit inquisidor li digue que guardas no fes lo mateix dell y que cregue queu farian sempre y quant los desarmas ningun criat sino que lols portas á ells qualsevol hora que fos; al que respongue dit S.[r] veguer que ell no tenia obligacio de fero y que de semblant agravi donaria raho als S.[rs] concellers y deputats y a les persones quel podien aconsellar, y aixi dit S.[r] inquisidor li respongue: vayase y haga lo que le pareciere, quiteseme de delante, y lo tractaren mol mal de paraules graviatories y en notable preiudici de la jurisdiccio Real. Com al present tota la Real jurisdiccio sia y residesca en sa persona per raho de dit offici, per no haverhi llochtinent general ni portant veus de general governador, los donava raho del que havia passat pera que com a concellers que son de sa Mag.[t] y jurament aixi per dit veguer com per ells dits concellers prestat en lo introhit de sos officis respectius, lo aconcellassen del que podia y devia fer pera que la Real jurisdiccio restas reintegrada e illesa. E los dits mag.[chs] concellers li respongueren que aiuntas conforme lo us y estill observat y en semblant casos ser acostumat, doctors pera que sobre dit fet lo aconcellassen lo que podia y devia fer.

Informacio sobre dit fet.

DIVENDRES XVIIIJ. — En est die dit mag.[ch] Magi Grau regent dita vegueria arriba á les deu hores ans de mig dia en dita casa de la ciutat, y entrant en la dita instancia del concell ordinari en la qual troba als dits mag.[chs] concellers, los digue y referi com havia juntat molts doctors celebres de la present ciutat juntament ab son prior y concellers ordinaris, e setmaners de sa cort, los quals tots conformes li havian aconcellat rebes

informacio de tot lo fet passat, y tambe sobre la causa se presumia que dits pares inquisidors havian fet pendre al dit Salvi Boy son llanterner y ministre. E aixis havie procehit y començat á rebre aquella y la continuava de rebre. E per dits mag.chs concellers li fonch respost que estava be, y aquella rebuda la comunicas als advocats de la casa pera que vista aquella los ne fessen relacio, la qual entesa ells dits mag.chs concellers poguessen aconcellar lo que mes convindria en benefici de dit negoci. — E lo mateix die parti Steve de Vallalta notari de Barcelona sots-sindich de la ciutat per la ciutat de Leyda, per lo jurament del marques de Almaçan.

DIMARS XXIIJ. — En aquest dia dit mag.ch regent la vegueria vingue en casa de la ciutat y en dita instancia del concell ordinari aporta y entrega en mans dels S.ors concellers la informacio rebuda sobre la dalt dita captura, la qual dits mag.chs concellers donaren als mag.chs advocats de dita casa a effecte que aquella mirassen, y dit dia lo mag.ch micer Jaume Dalmau de part dels S.rs concellers ana als S.rs diputats y los informa de tots los dits procehiments y aporta copia de dita informacio, y aquella los entrega supplicantlos de part de la ciutat fossen servits eixir a la deffensa de dit negoci y rompiment de constitucions emprenentho ab moltes veres, al qual respongueren que ells ho manarien mirar y tornarien resposta a dits S.ors concellers. — Y lo mateix dia los magnifichs concellers entenent que lo S.r virrey era fora de la present vegaria y lo governador no estava en la present ciutat, per conservacio de llur jurisdictio y privilegis que tenen en las carcers sempre que lo virrey esta absent y lo governador no esta en la present ciutat y la administracio de la justicia se administre per lo S.r veguer de anar a visitar las carcers y entendre en los presos que estan en ella; perço lo die present essent avisat lo mag.ch mossen Magi Grau regent la vegueria de Barcelona que los concellers volian anar a fer visita a la preso, acudiren a la dita preso y els trobaren, lo dit S.rs veguer, prior del S.r veguer, advocat fiscal, procurador fiscal y altres ministres y assessors del dit S.r veguer, y arribats en la dita preso lo dit S.r veguer isque ab son tribunal a rebre los S.rs concellers al cap de la scala de la sala nova, y sen entraren en la instancia ha hont acostuma lo concell real de estar, y alli assentats a dos parts ço es lo S.r veguer a la una part a la part dreta, y lo S.r conseller en cap a la altra part a la part

Visita de carcers.

squerra, y estant de dita forma assentats entengueren en la administracio de la justicia, fahent visura dels presos que estaven en la carcer a relacio y per orde del S.r veguer, y miraren y conegueren de llurs delictes y culpes fahent eixir alguns dels presos, y entes en lo que devian entendrer sen tornaren a la casa de la ciutat, y tambe lo dit S.r veguer los acompanya fins al cap de la scala de la dita sala nova.

Jura en Leyda del nou virrey.

DIMECRES XXIIIJ. — En aquest die se deie que juraria lo dit marques de Almaçan anomenat don Francisco Urtado de Mandoça marques de Almaçan y comte de Montagut, en la ciutat de Leyda com de fet despres se sabe que jura dit dia.

Dita informacio.

DIJOUS XXV. — En est dia los mag.chs concellers ajuntats en la present casa, e instancia del concell ordinari, dits mag.chs advocats feren relacio a dits mag.chs concellers com havian vista y llegida dita informacio y que en aquella constava lo seguent ço es, Que a setse del p.nt mes de Agost dia de S.t Roch a les deu hores de nit, anant dit mag.ch veguer ab sa cort rondant, arribats al cap de la plaça de S.ta Anna deves la font en una raconada, troba un home que hanave en cos armat ab una rodella y una spasa alta desenbeynada, o sens beyna de mig en avall, al qual dit Salvi Boy per son orde dona una llanternada, y acudint alli dit S.r veguer ventlo aixi armat y occasionat, lo mana desarmar lo qual desarmat apres digue que be li tornarien les armes, y a les hores dit S.r veguer entengue que deia here criat de algun reverent pare inquisidor, y a les hores ell dit veguer digue que nol coneixia y que sempre y quant per part dels molt reverents pares inquisidors les demanarien, o, entendria fos criat dells que ell faria lo que tenia obligacio. Y com apres lo endema dimecres a decet de dit mes a les sis hores de la tarda estant ell dit vaguer en lo teatro de les comedies y dit Salvi Boy son llanterner de fora, senti crits y eixit de fora viu que les havien ab dit Salvi Boy son criat y acostat a ells entengue com Sebastian Salazar que diuhen esser criat, o, parent de algu de dits molt R.nts pares inquisidors en companya de altres, havien dit a dit Salvi Boy porque havia el quitado las armas al criado del S.r inquisidor su amo, y que si no las bolvia le echarian en la carcel, y que dit Salvi Boy havia respost que ell havia fet lo que lo veguer son amo li havia manat, y que alla lo tenien, senyalant deves hont dit veguer era, y que a ell porque lo havia de hechar en la carcel, y dit Salazar respongue solo por

mi gusto, y acodint dit veguer als crits digue a dit Salazar perque les havia ab son criat, que no avalotas ni inquietas la gent que si alguna cosa tenia que dirli que anas al carrer de la Merce á hont tenia sa casa, que sabia lo respecte ques devia als S.rs inquisidors y allis tractarie. Y vent dit regent la vegaria lo avalot que dit Salazar movia, sen ana de alli aportantsen ab si son criat per obviar a que nos seguis algun scandol, y per dit effecte aconsellaren dits advocats que essent lo cas de la calitat que era devien aiuntar alguns altres advocats pera que sobre dita informacio, aconcellassen lo que de justicia devien aconsellar a dits mag.chs concellers, y los dits a dit mag.ch regent la vegueria. — E lo mateix die vingueren de part dels S.rs diputats los mag.chs miçer T. Soler, micer Aguilo y don Joseph Quintana a la present casa y referiren de part dels S.rs diputats a dits S.rs concellers com en la casa de la diputacio se havia mirat dit negoci y no havien trobat fins en aquella hora quey hagues contrafaccio de constitucions, pero que ells ho mirarien molt exactament y tornarien resposta del apuntament que pendrien.

DIVENDRES XXVJ. — En aquest die los mag.chs concellers inseguint lo parer de dits advocats ordinaris ajuntaren los dits advocats ordinaris y altres pera que sobre dit fet, y vistes les informacions per dit veguer rebudes y les constitucions, pregmatiques, capitols y actes de cort, privilegis y ..... y stils de la present casa aconcellassen lo que en semblant cas podrien y devien fer dits mag.chs consellers. Los quals agut entre si madur consell aconsellaren a dits mag.chs consellers lo que en semblant cas podien y devien aconsellar al mag.ch regent la vegueria de Barcelona, com en lo vot per aquells fermat es de veurer lo qual es del tenor seguent:

Jhs. Maria cum beato Francisco.

Los doctors davall scrits en lo fet los es estat consultat per los mag.chs S.rs concellers de la p.nt ciutat de Barcelona, sobre lo consell demanat per lo mag.ch regent la vegueria a dits mag.chs consellers acerca del procehiment y captura feta y executada en la persona de Salvi Boy criat y ministre del mag.ch regent la vegueria, per cert ministre y official dels R.nts pares inquisidors del present principat de Cathalunya, presuposant la causa que inmediadament ha precedit dita captura, ço es de haver dit Salvi acompanyat y servit de llanterner a dit veguer

Lo dit assumpto.

desarmat a T. ques diu esser criat de algu de dits pares inquisidors, haventlo trobat lo die de setze del p.^{nt} mes de agost a les deu hores de la nit poc mes o, manco en la plaça de Santanna de la present ciutat en cos, armat ab una rodella y spasa sense beyna dende mitja spasa fins a la punta, y apres lo endema a les sis hores de la tarda haver amenaçat Sebastian Salazar criat, o, comensal ques diu de dits pares inquisidors de fer posar a les presons de la inquisicio al dit Salvi Boy per lo que havia desarmat al dit T. com de fet lo endema publicament en lo mitg de la Lonja de la p.^{nt} ciutat fonch ab effecte capturat dit Salvi estant ab companyia y seguint a dit veguer, y aportat a las presons de la casa de la inquisicio hahont fins avuy esta detingut. Vist per los dits doctors aixi la informacio rebuda en la cort del mag.^{ch} regent la vegueria de Barcelona sobre dit cas, com tambe los papers, scriptures y exemplars que per orde (de) dits mag.^{chs} concellers los son estats amostrats, y les concordies y pregmatiques insertades en lo volum segon de les constitucions y altres lleys y drets de la present ciutat eo principat, conferents per lo fet y cas occorent, y vist lo demes que se havia de veure, son de vot y parer dits infrascrits doctors que per raho de dita captura resta letja y damnificada y turbada la jurisdictio, auctoritat y preheminencia (de dit regent) com ha inmediat superior en lloch de sa Mag.^{t} per absencia de son llochtinent general de la p.^{nt} vegueria de Barcelona y falta de portant veus de general governador del p.^{nt} principat de Cathalunya. E, per quant segons privilegis e pragmatiques reals deuen dits mag.^{chs} concellers aconcellar dit mag.^{ch} regent la vegueria de Barcelona en semblants y altres fets graves en que vol y demana esser aconcellat per dits mag.^{chs}, los dits infrascrits doctors son de vot y parer que aconcellen a dits mag.^{chs} concellers que poden y deuhen advertir y aconcellar a dit regent la vegueria de Barcelona que de justicia pot procehir de la manera se acostuma procehir contra de les persones que danyen, o, torben la jurisdiccio real ordinaria ço es, o per via de captura contra les persones procehint legittima informacio de dita real jurisdiccio ordinaria o, ab altres remeys de justicia en semblant cas applicables segons la calitat del cas requereix, y aixi mateix als R.^{nts} pares inquisidors ab scriptures extraiudicials, enbaxades, e, altres remeys de justicia conferents fins a tant se fassa deguda smena del fet y reste reintegrada la jurisdiccio, auctoritat y preheminencia real

que per dita captura resta offessa, y que de tot lo fet encontinent sen done raho al savi concell de cent perque sobre lo fet y fahedor se puga desliberar lo que mes convinga.

V.[t] Dalmau advocatus civitatis
V.[t] Fivaller advocatus civitatis
V.[t] Jacobus Aymerich
V.[t] Franciscus Nogues
V.[t] Paulus Mohet U. J. d.[r]

DISSAPTE XXVIJ. — En aquest dia demati á les deu hores, estant los dits mag.[chs] concellers ajuntats en la istancia sobredita, arriba dit regent la vegueria y digue als S.[rs] concellers si havien presa relacio en dit negoci, per los quals li fonch respost que havian presa la relacio conforme es lo parer y concell de sobre insertat, copia de la qual fermat dels doctors sobredits li donaven, y que conforme aquell fes y procehis com de justicia devia y podia de concell de sos assidents ordinaris, y que havian determinat per al despres dinar aiuntar lo savi concell de cent, y apres de essersen anat dit veguer manaren tocar y cridar a concell de cent pera les dos hores apres dinar. Y estant tocant, á les onse hores ans de anarsen de la casa de la ciutat arriba dit regent la vegueria de Barcelona en dita casa de la ciutat y digue a dits S.[rs] concellers com havia pres y capturat la persona de Francisco de Asavedo alguasil del S.[t] offici deves la font de St Honorat, lo qual fonch lo qui prengue a dit Salvi Boy son ministre y aquell havia aportat y ben custodit e mancipat en las carcers reals de la present ciutat pera reintegracio de la jurisdiccio real. — E apres dit dia vingue a dos hores apres dinar lo dit regent la vegueria de Barcelona en casa de la ciutat y digue y amostra un cartell de part dels molt R.[nts] pares inquisidors li fonch presentat, contenint en effecte que dins tres hores donas la persona de dit Azavedo pres y aquell restituis a dits pares inquisidors, altrament passat dit termini lo publicarien per excomunicat y incedit en les penes en lo cartell contengudes, y volent y dient dit veguer al qui li presentava dit monitori llevas acte de com de dits cartells se appellave, li fou respost que ell no volia llevar acte sino de la presentata. E per dits S.[rs] consellers li fou aconcellat que de aquell appellas com de fet appella y anant a presentar dins lo temps son procurador la appellacio a dits pares inquisidors a la inquisicio, y en ella los deia molt Idem.

R.^{nts} pares, li digueren que la adobas y lo entretingueren en paraules per que passas lo temps y vist que (passava) dit temps, dit procurador ana en la casa de la vesita de la diputacio en lo carrer de Paradis ahont se trobavan presents lo molt R.^{nt} S.^{r} abbat de St Culgat y los S.^{rs} canonges Pere Dalmau de la seu de Barcelona y Pau Lado de Vich y presentada dita appellacio coram dictis auctenticis personis, li foren concedits apostols testimonials. — E apres ab tota prestesa se ajunta lo dit concell de cent en lo qual se feu la proposicio y desliberacio qual en la ma corrent se conte, la qual proposicio es conforme lo vot y lo cas dalt proposat y la desliberacio del concell es la seguent:

Ço es que lloam y aprovam segons que lo seguent concell lloa y aprova tots los procehiments fins assi fets, aixis per dit mag.^{ch} veguer com per dits S.^{rs} consellers sobre lo present negoci y que la present ciutat faça costat en tot y per tot al dit S.^{r} veguer y a sos officials y ministres, offerintli tot lo concell, assistencia, favor y ajuda per deffensa de la jurisdiccio, auctoritat y preheminencia real. E que mes avant la ciutat estiga al davant als S.^{rs} veguer y concelles y persones del p.^{nt} concell y a tots y sengles officials, doctors y altres persones que han entrevingut y entrevenen en aquest negoci, cridats per part de la ciutat, a tots los danys que per dita raho ne poran patir fent los ne lo present concell llarga y bastant indemnitat, y attes que per lo dit S.^{r} veguer es estat capturat lo alguazil del S.^{t} offici per reintegracio de la jurisdictio y auctoritat real y del agravi rebut per raho de la captura de son criat, y lo S.^{r} canceller y real concell se enten desijan valer a dit regent la vegaria de Barcelona á effecte que dit fet tinga bon succes, que perço per ara se scriga a sa Mag.^{t} donantli raho dels procehiments fets fins avuy sobre lo dit fet y tambe al Sr Virrey, supplicantlo que scriga a sa Mag.^{t} ab conformitat de la ciutat perque sien remediats dits procehiments tant preiudicials fets per dits pares inquisidors. E aixi be se fassa una embaixada als S.^{rs} diputats de part de aquest savi concell fent los assaber lo succehit fins avuy y pregarlos tambe que vullan scriura a sa Mag.^{t} y supplicarlo sia de son real servey donar de prompte lo remey qual de sa real ma se confia, cometent lo ordenar les cartes a dits mag^{chs} concellers.

Acords. DIUMENGE XXVIIJ. — En aquest die a les sis hores de mati arribaren los dits mag.^{chs} concellers en la p.^{nt} casa, los

quals posant per executio la desliberacio del savi concell de cent ordenaren tot lo que feie fer pera despatxar correu propri a sa Mag.^{t} y al Ex.^{im} llochtinent general, lo qual ere ja deves la vila de Igualada que venia a la p.^{nt} ciutat novellament, com de fet se scrigueren moltes cartes conforme dit concell de cent havia deslliberat y donat dit orde. Per esser dia de St Agusti y estar convidats a dita festivitat sen anaren a dita iglesia ahont assistint en aquella inter missas solemnia, puja en la trona ans del sermo un capella que deya esser secretari del S.^{t} offici y se deye se anomenave Santus, y publica y excomunica al regent la vegueria y a son assessor y altres per no haver obeit a dit monitori. — E lo mateix die al despres dinar a les dos hores dits mag.^{chs} concellers acudiren a casa de la ciutat ahont assisti dit regent la vegueria de Barcelona y li aconsellaren que de dits procehiments appellas in forma solita davant de dits pares inquisidors, y en cas no fos treta (?) lo acces, o de resistencia de dits inquisidors appellasen coram auctenticis personis de dits procehiments y diguessen de nullitat com consta dels actes. —

Segueix.

E lo mateix dia per executio de la desliberacio del concell de cent los dits mag.^{chs} concellers enviaren a micer Jaume Dalmau y micer Julia de Pallas en la casa de la Diputacio ahont trobaren los S.^{rs} diputats junts, ils referiren tots los procehiments fins an aquella hora fets contra dit veguer y sos ministres per dits inquisidors, y los supplicaren de part de aquesta ciutat se servissen en correspondencia de aquella encomendacio de dit negoci scriurer ab conformitat axi a sa Mag.^{t} com al loctinent general, per los quals fonch respost queu farian ab molta gana y puntualitat y que ells procurarian pendre resolucio ab tota prestesa sobre lo que per part de la ciutat los era estat representat. — E lo mateix dia vingueren a la present casa de la ciutat a les quatre hores despres dinar los molt R.^{nts} ardiaca Paulo Pla y Pere Pau Cassador canonges de la seu de Barcelona, y per part del R.^{im} S.^{r} bisbe digueren y exposaren a dits mag.^{chs} concellers com se condolia molt sa Senyoria de semblants contencions y differencies, y que venian per part de sa Illma Senyoria á offerirse pera tot lo que fos servey a la ciutat en compondre, sedar y quietar semblants differencies, pregant á dits mag.^{chs} concellers que volguessen tenir per be de acceptar sa voluntat que com a pastor y natural desta ciutat tenia obligacio en representarla. Y per dits mag.^{chs} concellers los fonch respost que besaven a sa

Senyoria Illma les mans y que acceptaven de mol bona gana la merce que sa Senyoria Illma los havia offerta, supplicant lo se servis valer los ab los medis a sa Senyoria Illma ben vists. — E poch apres de esersen anats, enviaren dits mag.^{chs} concellers a micer Jaume Dalmau advocat ordinari de la ciutat a dit R.^{im} S.^{r} bisbe, lo qual li explica y referi llargament tot lo que fins a la present hora se havia succehit y passat acerca de les occorrents contentions, lo qual los offeri que procuraria ab los medis possibles veurer com se porian aquelles cedar y quietar, amostrant estar molt enterat en lo fet.

Cartas. DILLUNS XXVIIIJ. — En aquest die demati dits mag.^{chs} consellers acodiren en casa de la ciutat pera despatxar correu per sa part ab tota diligencia a sa Mag.^{t}, ab orde expres que de cami passas a Nostra Senyora de Montserrat ahont trobaria lo Ex.^{im} lloctinent, y estant despatxant aquell a les vuyt o nou hores de mati entengueren com en ses cases particulars sels eren stats presentats uns monitoris de part de dits R.^{nts} pares inquisidors dirigits als mag.^{cs} consellers en cap, ters y quart y advocats consultors y altres, contenint en effecte lo seguent:

Monitoris dels inquisidors. Nos los inquisidores apostolicos contra la herética pravedat y apostasia en la presente ciudad de Barcelona y su principado, por la Sta Sede apostolica creados y deputados, etcetera. A los mag.^{cos} Hieronymo Ollers, Jayme Ortoneda, Onofre Palau concelleres desta ciudad, y a vos los doctores Jayme Aymerich, Francisco Nogues, Paulo Mohet, Estevan Monfar y Cors (sic) vecinos de esta ciudad, y a vos Antonio Ferrer alias lo Moreu, Xpoval Casa-bona cabos de guayta, y Miguel Puig nuncio de la corte del veguer, Salut en n.^{ro} Sr Xpo. etcetera. Hacemos saber que por parte de Francisco de Azevedo alguazil desta inquisicion nos ha sido presentada una peticion la qual en effeto contiene, Que siendo el tal alguazil deste S.^{to} officio como en effeto lo es y por consiguiente de n.^{ra} jurisdiction, y no pudiendo esser convenido ante otro juhisio ni en otro tribunal ni menos capturado ni preso, ha sido haier preso y capturado y llevado con gran violencia y rigor a las carceles reales desta ciudad, haziendo en su persona muy malos tratamientos, por orden y mandamiento de v.^{ras} mag.^{cias} y de su voluntad y acuerdo, a lo qual vos los dichos Jayme Aymerich, Fran.^{co} Nogues, Pablo Mohet, Estevan Monfar y Sorts aconsejastes y distes vuestro

parecer y voto a la dicha captura y prision del dicho Francisco Azevedo, vos los dichos Ferrer alias Moreu, Casa-bona, y Puig vos hallastes y distes favor y ajuda y acompanyasteis en ella a Magi Grau veguer desta ciudad, y como el conocimiento de qualquier causa que contra dicho Azevedo se trate o pretenda tratar pertenesca a la jurisdiction deste S.^{to} officio per ser como es tal alguazil, y si qualquier persona le quiera pedir y demandar alguna cosa la haia de demandar y pedir ante nos, firmo de drecho el suso dicho en n.^{ro} poder con las clausulas necessarias segun estillo del S.^{to} officio, como en la dicha peticion estas y otras cosas mas largamente se contienen. Por todo lo qual pidio ante nos como juezes competentes cumplimiento de justicia. E visto el dicho pedimiento ser justo y conforme a raçon, y que a nos tan solamente y no a otros pertenesca conocer de todas y quales quier causas tocantes a officiales y otros quales quier ministros deste S.^{to} officio, y que sus personas y bienes estan debaxo de n.^{ra} protection y amparo, admitimos la dicha firma de drecho y mandamos dar y dimos las presentes por tenor de las quales a V.^{as} Mag.^{cias} exortamos, requirimos y en virtud de Sta obediencia mandamos so pena de excomunication mayor latæ sententiæ trina canonica monitione premissa que dentro de tres horas primeras siguientes despues de la notificacion destas n.^{ras} letras, las quales damos y asignamos por tres canonicas monitiones y termino de drecho de una hora cada termino y el ultimo peremptorio, nos entreguen la persona del dicho Fran.^{co} de Azevedo alguacil de este S.^{to} officio, como a tales juezes competentes que somos de su persona y bienes con el proceso que contra el huvieren causado, y se inhiban del conocimiento della, segun que nos por las presentes los inhibimos por la auctoridad apostolica que en esta parte queremos usar y usamos, y á vosotros los dichos Jayme Aymerich, Francisco Nogues, Pablo Mohet, Estevan Monfar y Sorts por estar culpados de haver dado el dicho voto y consejo, y Antonio Ferrer alias Moreu, Xpobal Casabona y Miguel Puig sots la dicha pena de excomunicacion latæ sententiæ mandamos que dentro el dicho termino de tres horas parescays ante nos y en la sala de n.^{ra} audientia personalmente para que se prosiga contra vos y cada uno de vos la dicha causa de lo que arriba estays culpados, attento assi conviene por la buena administracion de la justicia, con apercibimiento que hacemos a vuestras mag.^{cias} y a vos los

demas arriba nombrados que no cumpliendo dentro del dicho termino procederemos a declaracion de dichas censuras, segun de drecho uso y stillo deste S.^{to} officio podemos y devemos, y citamos a V.^{as} Mag.^{cias} y a vos todos los demas arriba nombrados y a qualquier de vos para que luego encontinente passado el dicho termino no haviendo cumplido a lo que arriba se manda parescays ante nos en dicha sala y audientia deste S.^{to} officio para ver declarar y pronunciar haver incurrido en la dicha censura y estar della ligados, que para todos los auctos que especial citacion de parte se requiera citamos y llamamos y senyalamos los estrados deste S.^{to} officio donde todos los auctos seran notificados, sin mas citar ni llamar sobre ello, qualquier absencia no embargante antes contumacia exigente. Datta en el Real palacio de la Inquisicion de Barcelona a 28 de Agosto M.DC.XJ.

Id. Dels quals monitoris y de la publicacio de aquells feta dit dia en la trona de la seu se sentiren dits concellers molt agraviats, y entenent lo regent la vegueria que Pere Mollet qui servia lo offici de alguazil y aportava la vara del S.^{t} offici lo volia capturar, anant pera veurer qui eren los qui publicaven dits monitoris contra dits mag.^{chs} consellers y altres, tenint dit Mollet amagada la vara en casa T. Massana daurador de spases li isque al encontra deves la plaça de St Jaume y acometent dit Mollet a dit veguer ab los brassos estesos abrassantlo crida: no mourer al S.^{t} offici, e lo dit veguer vent dit Mollet determinat, ell dit veguer se abrassa tambe ab dit Mollet cridant: viscal rey, y forsejant y fentli dit Mollet valida resistencia pegant als portes y officials e ministres de dit ~~veguer, lo~~ aporta a las presons reals y posa ab bona custodia. — E apres dit dia a les deu hores havent manat tocar y cridar a concell de cent, com tocaven, havent donat orde a parer de advocats al syndich de la p.^{nt} ciutat que de dits monitoris dins lo temps prefegit se appellas, vingue en la present casa lo molt R.^{im} bisbe de Barcelona en la sala del concell de cent acompanyat de molts ardiacas y canonges de la seu, ahont en presencia dels dits mag.^{chs} concellers y canonges a soles los exposa com se dolia molt de dites contencions y se offeria prompta en posarse per raho de son offici per medianer, y per los mag.^{chs} concellers fonch respost ab molt agrahiment e li fonch donada raho de tot lo que fins an aquella

hora s'era fet, y que rebian a molta merce lo que per part de sa S.^{oria} los era representat, y que del que sa S.^{oria} los tornaria resposta ho representarien al savi concell de cent pera que se emprengues la resolucio, o apuntament que mes convingues. E, per lo dit S.^{r} bisbe los fonch dit que en aquell punt sen anava a la inquisicio y tornaria, com de fet y ana ab lo mateix acompanyament. Y arribant alli se troba en dita casa de la inquisicio mossen Hieronym Talavera servint lo offici de sindich lo qual de dits mandatos appellava, y li fou dit per lo R.^{nt} pare inquisidor Heredia que aguardas defora; de les quals diligenties dit Talavera insta y requeri á Salvador Coll ajudant de scriva major ne llevas acte com ho feu, e apres de eixit fora dit S.^{r} bisbe ab dits capitulars estigue parlant ab dits R.^{nts} pares inquisidors una hora poch mes o manco: y vent dit Talavera que la hora de apellar li passava torna entrar ahont estaven dits pares inquisidors y S.^{r} bisbe pera presentar dita appellacio, dit S.^{r} bisbe li respongue ques esperas puix havia llevat son acte de diligencias, y anat que sen fonch dit S.^{r} bisbe, entra dit Talavera ab son notari y testimonis y presenta dita appellacio a dits R.^{ims} pares inquisidors, a la qual respongueren los R.^{nts} pares inquisidors Heredia y don Xpoval Bernardo de Quiros, que aunque la piticion no viene con el respeto que es raçon, la tenian por presentada quanto a los concelleres y que por ser la appellacion frivola y fuera de tiempo no se diffiere, y que si quisiesen apostoles refutatorios y respeto a los demas lo mismo que cumplan lo que les esta mandado. — E dit S.^{r} bisbe baixant de la Inquisicio dreta via sen torna en casa de la ciutat y pujat ab dits R.^{nts} canonges en dita instancia de concell, essent prop de les dotze hores del mateix dia refferi a dits mag.^{chs} concellers com ere estat en la casa de dits R.^{nts} pares inquisidors y havia tractat ab ells, y que entenia que si la ciutat feie ab effecte se soltassen les persones que avuy dia a present eren stades preses dientho de dit Mollet y de T. Vinyes droguer familiar del S.^{t} offici, lo qual assisti y feu resistencia en la captura de dit Mollet, y allaujassen de presons al dit alguazil Francisco de Azevedo qui entenia sobre-seurien en les conminades censures, y que entenia se li havia dit per dits inquisidors que si haguera dit veguer tardat mitja hora en pendrer dit alguazil Azevedo agueren tret a dit Salvi Boy ministre del veguer, y que li havien dit que no passarien avant en posar entredit sens donar primer raho a sa

S.oria. E per dits mag.chs concellers li fonch respost que totes les diligencies fetes per sa S.oria representarien al savi concell de cent. — Dit dia apres dinar se tingue concell de cent y en aquell fonch per dits mag.chs concellers proposat tot lo dalt dit, inseratur propositio prout in libro scribe maioris est descriptum, et desliberacio est tenoris sequentis. — Ques regrasie molt al S.r bisbe ab los deguts compliments de agraiment que convinga la merce ha feta á esta ciutat en fer los bons officis que fins assi ha fets a cerca y sobre lo fet proposat y aixi mateix se supplique als S.rs diputats de part de aquesta ciutat se servescan continuar la merce y bons officis y diligencies que fins la present hora han fet y entenen fer per benefici del p.nt negoci, per la contrafactio se fa de les constitutions generals de Cathalunya, y que manen fer servar los Capitols 22 y 35 de les corts generals ultimament celebrades, de la millor manera que puguen y que aixi mateix se envie altra embaxada al S.r Canceller y real concell fentlos assaber y donantlos raho de tot lo fet fins assi, e, que se servexcan manar proseguir en lo cas occorrent conforme a generals constitucions, capitols y actes de cort, usos y stills, a fi y effecte que la jurisdictio real no reste leza y preiudicada, enviant tambe al S.r virrey per donarli raho y fentli assaber tot lo succehit fins la present jornada, y que sempre y quant constara que los dits R.nts pares inquisidors hauran allaujat de ferros, cadenes y altrament al official y ministre del veguer, se aconcelle aquell fasa lo mateix que pus se ha donat raho a sa Mag.t y lloctinent general, ques done raho aixi mateix de tots los procehiments fets per los dits reverents pares inquisidors fins a la present hora y en tot se proceheixca ab la mateixa forma com fins en aquest punt, y que cada semmana per la bona directio del p.nt negoci tinguen obligacio dits S.rs concellers de ajuntar lo p.nt savi concell de cent y en aquell referir y donar raho del estat en que estara lo p.nt fet, perque dit concell entesa la dita relacio puga desliberar lo que mes veura que convindra. — E per executio de dita desliberacio foren enviats als S.rs diputats y apres al R.im S.r bisbe mossen Luis Salavardenya y Francesch Cornet, y en lo entretant que heren a dites embaixades arriba en casa de la ciutat y concell de cent una solemne embaixada de part dels S.ors diputats, y per aquells exposat al savi concell com los S.ors diputats havien vistes les embaxades que per part de la ciutat sobre dit cas occorrent sels eren esta-

des representades supplicantlos se opposassen a la contrafactio de les constitutions per raho de dita captura per dits R.^{nts} pares inquisidors fetes y que fins ara no se havia presa la resolucio que ells desijaven, y manats aiuntar aixi los asessors ordinaris com altres applicats havien deslliberat aquella esser contra constitutions generals, y aixi haverse de opposar a la contrafactio de aquelles y que per dit effecte havien ordenat se fassen les acostumades requestes pera la reparacio de aquella, y aixi be havien deslliberat tenir braços lo endema demati pera que donant raho en aquells se pogues prosehir en la forma y manera de dret a ells licita y permesa. E, per dits mag.^{chs} concellers los fonch respost ab molt agraiment y que no esperaven manco de aquell tribunal tant zelador de la observansa de les constitutions y drets de la terra. — E anada que sen fou dita embaxada arribaren en dit concell dits mossen Salavardenya y Francesch Cornet y refferiren lo que a dits S.^{rs} deputats havien explicat y aixi mateix lo que havien referit per executio de la desliberacio dalt dita al S.^{or} bisbe, los quals referiren lo gran sentiment havia fet dit S.^{or} bisbe en fer dita desliberacio aparexentli que ab aquella lo havien tret del tracte. Y per dits mag.^{chs} concellers los fonch proposada en lo dit consell la dita quexa a la qual proposicio dit concell feu la desliberacio y conclusio seguent:

Que en lo que toca á escoltar lo tracte per medi del S.^{r} bisbe de Barcelona fet conforme es estat proposat per dits S.^{ors} concellers, se li agraesca ab moltes veres ques escolte, y sia de esta manera. Ço es que los S.^{ors} concellers offerescan per part desta ciutat que procuraran ab lo S.^{or} veguer y li aconcellaran que mane allaujar les presons al alguazil ordinari de la inquisitio, ab que primer, o al manco en un mateix temps, igualment lo S.^{or} bisbe se servesca fer y procurar que los S.^{ors} inquisidors fassen lo mateix ab lo criat y ministre de dit veguer que tenen pres en sa preso, y tambe que diga al dit S.^{or} bisbe que revocant dits R.^{nts} pares inquisidors tots los procehiments que (fins) vuy dia present han fets contra dits S.^{ors} concellers y altres anomenats en los monitoris, que tambe los S.^{rs} concellers procuraran ab lo dit veguer y li aconcellaran que relaxse de les carcers reals las personas de Pere Mollet y de altre familiar que vuy demati son estats presos y capturats per dit mag.^{ch} veguer, ab que en dit tracte sie compres lo dit S.^{or} veguer y tots sos ministres y Idem.

demes persones que li han asistit y donat concell donantne raho de tot al Sor Canceller, real concell y sos diputats, cometent lo dit present concell lo escoltar dit tracte y fer los apuntaments sobre aquells necessaris als dits mag.^{chs} concellers, ab que ans de clourer cosa alguna ho referescan al present concell perque dit concell entes lo que sobre dit tracte y concert sera apuntat pugan deslliberar lo que aparega puga mes convenir per benefici, utilitat y reputacio de la present ciutat y a la conservacio y reintegracio de la jurisdictio y auctoritat real y donantne raho als dits S.^{ors} Canceller, real concell y diputats.

Idem. Dimars XXX. — En aquest die de mati a les vuyt hores per executio de la desliberacio del consell celebrat lo die de ahir, foren enviats a la sala real en la qual presidia lo molt R.^{nt} Sor Canceller y tres sales juntes, los mag.^{chs} micer Jaume Dalmau y Jaume Casademunt, y aquells explicaren y los donaren copia de les deslliberacions del savi concell lo dia de ahir celebrat, als quals per dit mag.^{ch} R.^{nt} Sr Canceller los fou respost que desitjaven ab tota justicia donar aquell contento a la ciutat ques podia desitjar y que per no haverhi assi lloctinent general que hagues encara jurat, havent tingut molts colloquis sobre si podrian admetre las fermas de dret que lo die abans eren estades presentades al concell real aixi per lo regent la vegueria de Barcelona interposada com per los concellers y demes, havien resolt de no poderles admetre fins y tant fos dit llochtinent general en la vegueria y agues jurat, y en lo que sels deia en la primera deslliberacio de dit concell que los R.^{nts} pares inquisidors servassen la concordia feta per lo R.^{im} bisbe de Leyda inquisidor general y lo capitol 22 y 35 de les corts ultimament celebrades, entre que los molt R.^{nts} pares inquisidors eran personas tant xptianas y vassalls de un tant gran rey, que ab facilitat las jurarian. — E lo mateix dia a les nou hores de demati vingueren en casa de la ciutat los R.^{nts} S.^{ors} ardiaca Paulo Pla, y Pere Pau Cassador canonges, de part del R.^{im} bisbe de Barcelona los quals explicaren a dits mag.^{chs} concellers que sa S.^{oria} desitjava molt esser medianer pera compondrer les differencies hi havia entre los R.^{nts} pares inquisidors y lo veguer, y que sa S.^{oria} havia vista la copia que se li here estada inviada de la deslliberacio del savi concell de cent y quels pregava fossen servits aconcellar al S.^{r} veguer no innovas cosa ninguna fins a

tant fos tornat de anar a besar les mans al S.^{r} virrey que venia, la qual anada pensava fer sobre lo mateix dia. E per dits mag.^{cs} concellers los fonch respost que agrahian molt a sa S.^{oria} la merce los feia de interposarse en aquest negoci, quells per sa part no faltarian en ajudar á tot lo que convindria per llevar tot genero de (de)bats y differencies, pero que ells estaven subordinats al savi concell de cent y aixi no podian prometre sino lo fet llur propri, pero asségurantlos que per sa part aiudarian y procurarian que nos innovas cosa ninguna de la manera que de part de sa S.^{oria} havien representat, pero que advertissen que lo S.^{r} bisbe lo dia de dilluns nos fou merce de venir en esta casa y nos digue que los S.^{ors} inquisidors no innovarian ninguna cosa, y que lo monitori que havien donat de tres hores als mag.^{chs} concellers y demes, aquelles no correrian estant sa S.^{oria} en lo mitx, y que en lo punt que dit R.^{im} S.^{or} bisbe sen fou anat de la inquisicio que ere abans de mig dia y ans de tornar en casa de la ciutat, lo syndich de la present ciutat y ab lo notari estava en la inquisicio ja hores havia pera presentar la appellacio, que presentassen e interposassen de part de dits S.^{ors} concellers y altres, a dits S.^{ors} inquisidors apres de esser fora dit S.^{or} bisbe donant lloch a que dit syndich entras y presentas aquella. E dit(s) S.^{ors} canonges los respongueren que feyen maravella que aguessen fet dits pares inquisidors tals respostes, y que ells anirien a parlar als S.^{ors} inquisidors sobre dit fet, y encontinent tornaren resposta y aixi sen anaren, e, a cap de mitja hora tornaren dits S.^{ors} canonges y referiren com venien de parlar y representar als molt R.^{nts} pares inquisidors lo que per part de sa S.^{oria} R.^{ma} havien referit als mag.^{chs} concellers y aixi quels here estat per dits pares inquisidors respost que ells asseguraven que estant fora lo S.^{r} bisbe no farian procehiments alguns y que sobreseurian en aquells, y que la appellacio per part de dits S.^{ors} concellers y demes interposada havien differit, y als altres que compareguessen attes lo termini ere passat. — E lo mateix die a les deu hores de mati los S.^{ors} diputats juntaren braços per executio de la embaxada havien feta al savi concell de cent lo dia de hahir, als quals assisti lo S.^{r} conceller en cap acompanyat de molts cavallers y ciutadans, y se prengue resolutio molt conforme al que convenia.

DIMECRES XXXJ. — En aquest dia los mag.^{chs} concellers demati a les nou hores estant en casa de la ciutat, reberen una Idem.

carta del S.^{r} marques de Almassan de trenta del matex, responent a la carta de la ciutat y fent los assaber com havia scrit a sa Mag.^{t} conforme li ere estat supplicat, y que valdria en tot lo que tindria lloch a la dita ciutat amostrant desitjar molt lo assiento de dites controversies y que lo dijous que seria primer de setembre seria en esta ciutat. — E lo mateix dia los mag.^{chs} concellers entenent que lo dit S.^{r} marques de Almassan ere ja partit de Montserrat y que lo die de dema volia entrar en la present ciutat, enviaren per embaxadors pera donar la benvinguda a sa Ex.^{ia} los S.^{ors} Francesch Cornet cavaller y Bertran Desvalls ciutada honrat a la posta juntament ab lo correu de la ciutat, los quals despres de esser arribats refferiren lo havien trobat passat la vila de Molins de Rey qui venia ab una llitera, y que en saber heren enbaxadors de la ciutat se isque de la litera y los feu molta demonstracio de agraiment de la merce li feyan de donarli la benvenguda de part desta ciutat, y al despadirse de sa Ex.^{cia} li demanaren licencia pera anar a besar les mans de part de la ciutat a la marquesa, del que tambe mostra molt de contento que la ciutat fes tambe aquest compliment ab la marquesa, com de fet refferiren hi hanaren a donarli la benvenguda de part desta ciutat.

SETEMBRE

Entrada del loctinent.

DIJOUS I. — En est die a la tarda que eran entre vuyt y nou hores de la nit, entra lo dit S.^{r} marques de Almassan en la present ciutat que per haver plogut lo despres dinar se tarda tant la entrada, que per dita causa de la pluja se pensava no entraria sino que dita nit se restaria en Sans haont ere ja arribat lo die antes y estava en la casa den Famades, y com a la tarda lo temps se alsa (com esta dit) entra, y ana a jurar en la seu com es de costumat y los S.^{ors} consellers ab sa agraduacio lo acompanyaren fins a palacio ab moltas atxas de la ciutat.

Visita a id.

DIVENDRES IJ. — En est die lo despres dinar, tenint enviat per pendrer hora de sa Ex.ª per hanarhi los S.^{ors} concellers a donar la benvenguda, lo mati a Pau Amell altre dels verguers, y haver respost que estava cansat del cami y que se trobava ab alguna indisposicio, que fos per las tres de la tarda en dita hora,

los dits S.ors concellers foren a palacio y trobaren a sa Ex.ia lansat en una camilla que estava en lo corredor qui mira a la marina, y en esser alli (com estigues en la dita camilla) mana donar sillas als dits S.ors consellers los quals assentats feren sa embaxada de donar la benvenguda, offerintse per part de la ciutat en tot lo que fos en honor de nostre S.or Deu y servey de sa Mag.t de ajudar y valer a sa Ex.ia, del que resta molt satisfet y agrahit y se li demana llicencia per anar a besar les mans a la marquesa la qual trobaren sota de un strado assentada, y tambe mana donar sillas als S.ors concellers y feren la matexa embaxada, y feta aquella sen tornaren ab lo matex acompanyament de officials y altra gent en la casa de la ciutat.

Festa en la lotja.

DIMARS VJ. — En est die foren los diffinidors de la lotja de la mar a convidar los mag.chs concellers pera las vespras y officis de la vigilia y die de nostra S.ora en la lotja de la mar. — En lo matex dia al despres dinar aguda hora del S.or llochtinent anaren los mag.chs concellers acompanyats dels mag.chs micer Jaume Dalmau y Jaume Aymerich y altres moltes persones en casa de sa Ex.ia, lo qual per alguna indisposicio que tenia fonch trobat que estave ajegut sobre lo llit, y entrats dits S.ors concellers en lo aposento y assentats ab ses cadires cornensant á explicar a sa Ex.cia lo negoci per lo qual eren anats, que ere cerca de les contentions y debats eren ab los molt R.nts pares inquisidors, pera informar y tractar a sa Ex.ia de tot lo fet, cridaren als dits micer Jaume Dalmau y Jaume Aymerich los quals entrats en dit aposento sols y assentats en ses cadires, los fonch dit per dits mag.chs concellers que fessen relacio a sa Ex.ia del fet occorrent, y aixi per dits micer Jaume Dalmau y Aymerich fou llargament referit tot lo que havia passat acerca dites controversies ab los R.nts pares inquisidors, supplicant lo se servis manar admetre les fermes de dret per lo veguer y concellers interposades al real consell, y manar se assentassen dites controversies al servey de Deu y de sa Mag.t, be y quietut de aquest principat servant y guardant aixi las constitutions capitols y actes de cort, com la concordia feta per lo bisbe de Leyda inquisidor general, y axi be fonch per dit micer Dalmau amostrat a sa Ex.ia un trellat de una causa apportava en lo tribunal civil del S.t offici entre Jaume del Pas burges de Perpinya de una y Hieronym Serradell negociant de la vila de Arles familiar del S.t offici, en una sedula per dit del Pas presentada feta y fermada

Segueix lo susdit debat.

per micer Francesch Nogues altre dels consultors de dits S.ors concellers en lo present fet, a la qual havian provehit ab estes formals paraules: Heredia. 3 de Setiembre *1611.* que no se admita por estar el abogado descomulgado por este S.to officio. Y per lo dit S.r lochtinent fonch respost molt llargament en effecte mostrant tenir molt delit y gana de donar contento a la ciutat, y per sa part los offeria que tenia tantes ganes de assentarho com sels demanava en tot lo que la justicia donaria loch com per la obra veurien. Y dits mag.chs consellers havent estat tractant de dit fet mes de una hora sen tornaren (á) casa de la ciutat.

DIMECRES VIJ. — En est die demati a les vuyt hores, de part dels mag.chs consellers foren enviats al molt R.nt S.r bisbe los dits mag.chs micer Jaume Dalmau y Jauma Aymerich, pera representarli lo que havien passat lo die de hair dits mag.chs conselles ab sa Ex.ia, y tambe pera amostrarli lo que lo R.nt pare inquisidor Heredia havia provehit en un trellat de una causa civil se aportava en la inquisicio entre dos persones particulars en una sedula feta y fermada per micer Francesch Nogues advocat de la una de dites parts, del que dit molt R.im bisbe feu molta admiracio y no manco de que dits pares inquisidors rebessen informatio si los conselles en ningun temps eren estats excomunicats, dient que era huirse por las ramas, y que el ya estava fuera den medio porque solo se havia puesto hasta que su Excellentia fuesse dentro de ciudad, y moltes altres coses en benefici del negoci.

Idem. DIVENDRES VIIIJ. — Est dia a la tarda foren los S.rs concellers al studi per opposicio de una cathedra de gramatica. E lo mateix dia essent enviats a demanar los dits S.ors concellers per sa Ex.ia, en esser fora de dit studi tornaren a casa de la ciutat y de alli acompanyats de molts officials y altres anaren a palatio, y en esser alli trobaren a sa Excellencia en la part de la marina, y en esser arribats y fet lo degut acatament sa Ex.ia los digue que los havia enviat a demanar per encarregarlos que sabent lo gran benefici que havia fet a tota esta ciutat y principat de Cathalunya la Unio, que estava determinat de fomentar aquella y aiudar en que de nou se tornas a reformar, y que perço supplicava als dits S.ors concellers que per llur part volguessen aiudar y valer com tenian acostumat, que sa Ex.cia los prometia que en lo que tocaria a sa part faria los officis quals convenrian

y aiudaria de manera que la ciutat ne restaria molt satisfeta. Y los S.rs concellers respongueren que agrahihan molt a sa Ex.ia y li besavan las mans del bon intent que tenia, y que la ciutat per sa part no faltaria a aiudar y valer en fomentar tant bon intent y voluntat de sa Ex.cia; y tambe dits mag.chs concellers supplicaren á sa Ex.cia fos servit en lo fet de la controversia contra los pares inquisidors (fos servit) manar admetre la ferma de dret que la ciutat ab tantas veras demanava e instava en lo real concell, que entenia era lo unich remey per lo dit fet, que la ciutat ademes que demanava cosa justa a son rey y S.or ho tindria a singular merce. Y sa Ex.cia respongue que est fet de admetre la ferma (de) dret sols se differia per estar aguardant la resposta de sa Mag.t pus la ciutat havia scrit.

DISAPTA X. — En est die se tingue a la tarda concell de cent per donar los mag.chs concellers raho al savi concell de cent del stat del fet concorrent de la inquisicio, perso que ab lo ultim concell de cent ques tingue se determina que quiscuna semmana se tingues concell de cent per dit fet perque lo concell sabes y se anteras de dit fet y pogues aiudar anaquell, y stant junt lo dit consell de cent arribaren ab embaxada de part dels S.ors diputats los S.ors don Ramon Ivorra sagrista major y canonge de la seu de Barcelona, don Joan Burgues y de So y Raphael Cervera ciutada honrat ab sas massas altas, acompanyats dels officials de la Diputatio y de altres y estant en lo ple concell de cent en la forma acostumada ço es de peus, feren sa embaxada dient: com los S.ors diputats los havian ordenat que vinguessen al savi concell de cent y que de part de aquell concistori supplicassen als mag.chs concellers y savi concell de cent que tinguen a be de instar y continuar ab moltas veras ab sa Ex.cia fos servit en lo negoci corrent de la inquisicio, de voler admetre la ferma de dret en lo real concell com aquell fos lo unich remey de hont se esperava axiria algun bon remey en reparo y benefici axi de la ciutat com de tot est principat, offerint de part de tot aquell consistori tota favor y ajuda a la ciutat y que nos cançarian en tot lo que podrian en aiudar y valer en que est negoci corrent tingues bon succes y fi, com confiavan que tindria per la molta y gran justicia que te la ciutat. A la qual embaxada de voluntat de tot lo concell, lo mag.ch conceller en cap respongue que besaven les mans als S.ors diputats de la bona offerta, y que aqueixa era la confiança que la ciutat tenia de

Embaixada de la diputacio.

Id. aquell consistori y havia sempre coneguda, y que lo dit concell estava junt per tractar de dit fet, y que del que alli se tractaria y resoldria se donaria raho a sas S.orias. Y aguda dita resposta se despediren los embaxadors, y lo dit consell feu sa desliberacio sobre lo proposat, com esta continuada llargament en lo llibre ne aporta lo scriva major de la casa de la ciutat.

Id. al loctinent. DILLUNS XIJ. — En est die vingueren a casa de la ciutat don Aleix Albert y mossen Joseph de Bellafilla enbaxadors del bras militar de part del bras, a supplicar als S.ors concellers se servissen en no llevar la ma a instar la ferma de dret en lo real concell en lo fet corrent contra los pares inquisidors, offerint aquell bras en tot lo que podria valer y ajudar en est fet a la ciutat y en la bona directio del dit negoci, que ho faria y estaria molt prompte; a la qual embaxada fou respost per lo mag.ch conseller en cap de voluntat dels altres, que la ciutat estava molt certa de la voluntat dels braços y los agrahian molt la offerta.

DIJOUS XV. — En aquest die foren enviats per embaixada de part dels S.ors concellers los mag.cs micer Pere Aylla y micer Jaume Dalmau a sa Ex.cia per lo fet concorrent y fer a sa Ex.cia la embaxada seguent: Los mag.chs concellers han sentit en extrem la resposta que ha fet lo mag.ch regent la real cancelleria sobre la admisio de las fermas de dret differintlas, y supplicar a sa Ex.cia sia de son real servey manar que ditas fermas de dret sian promptament admesas per lo que los mag.chs concellers son forçats de aiuntar lo savi concell de cent y en aquell referit lo estat del negoci corrent, lo qual es cert que no essent admesas ditas fermas de dret hauria de fer las scripturas y procehiments que en semblants casos ses acostumat. E los dits embaxadors referiren tenian feta la dita embaxada a sa Ex.cia y que tenia respost que prest ell manaria que se fes justicia y per lo endema se li donassen las supplications, y que lo syndich acudis á ell y que ell les metria en concell y faria que antes que no aixiria del concell se admetrian.

DIVENDRES XVJ. — En aquest die al mati per lo que sa Ex.cia dona paraula lo dia antes al mag.ch micer Jaume Dalmau y syndich de la ciutat que acudissen á ell y li donassen les supplications de la ferma de dret en ses mans, que ell les metria en lo concell y faria que antes que no aixiria del concell se admetrian, y ab dita paraula acudiren los dits y donaren les supplica-

cions a sa Ex.cia, y estant aguardant quant sa Ex.cia aixiria del concell per saber lo bon exit de dit negoci, isque lo mag.ch micer Miquel Rollan jutge de cort y dix al dit mag.ch micer Jaume Dalmau y als syndichs que ell tenia las supplicacions en los pits y quels estava comes dit negoci y que ja estaven decretades, y que ell tenia de mirar lo proces y papers que eran necessaris y despres faria relacio en concell y provehiria lo que seria de justicia, y que seria per lo die de dilluns per esser dema dissapta y dia de visita en las presons ahont tenia de acudir, y sabuda dita resposta, de aquella ne donarian part als mag.chs concellers, los quals entesa aquella manaren aiuntar alguns advocats los quals sobre de aquest fet son estats cridats y aquells resolgueren, tenint temor que tot aço no fos a fi de allargar la admisio de ditas fermas de dret; que los dits micer Jaume Dalmau y lo mag.ch micer Pere Aylla anassen a informar al dit mag.ch micer Rollan, deduint com per tenir de fer dita provisio de ferma de dret no tenia que fer aguardar ni differir aquella, que ya estava lo concell real instruit perço que ja havia regraciats los presos de la preso que lo S.or veguer hi aporta familiars del S.t offici, y ben vist tenia aquell y que li supplicassen se servis fer dita provisio, y no obstant que esta tarda tinguessen concell de cent per donar anaquell llarga raho de tot aquest fet, y en lo punt manaren encontinent ajuntar aquell per la tarda ordenant que de tot se donas part als S.ors diputats y R.im bisbe, y tambe los dits Dalmau y Aylla anaren al dit micer Rollan al qual llargament lo informaren del sobredit, y lo apuntament que ab ell se prengue fou que promete que encontinent ne aniria a donar part a sa Ex.cia, com de fet y ana y tornant promete y digue que lo die de dema que sera disapte en tota manera en la preso ne faria part al concell y provehiria lo que alli lo concell resoldria, y de tot est fet ne donaren los dits Dalmau y Aylla raho als mag.chs concellers. — Y de tot est fet los dits mag.chs concellers per los syndichs manaren sen donas avis als S.ors diputats (y) reverendissim bisbe. — E a la tarda com se fos determinat se tingues concell de cent, ya quell se avenia y en aquell per lo mag.ch conceller en cap de voluntat dels altres dona llarga y bastant raho de tot aquest fet, com y de que manera ha passat y de totas las diligentias se son fetas y en lo punt que esta com en la propositio esta llargament contengut, perque lo dit savi concell determinas que es lo que deurian y

Segueix la questio.

podrian fer en benefici de aquell negoci, y lo dit concell feu la deslliberacio seguent ço es: que dema demati a les set hores se done una requesta al mag.ch micer Rollan sobre que, ates ha confessat que las supplications de las fermas de dret li eren estades comeses y conforme a les constitutions de Cathalunya se obligava de provehirlas, que perço per observança de ditas constitutions les proveheria fent dita requesta conforme los mag.chs advocats aconcellavan, dexantho a la discretio de aquells lo modo de ordenar aquella y que encontinent los mag.chs concellers acompanyats ab promens vagen al S.or virrey y li representen la quexa que tenen del dit mag.ch micer Rollan de que haventli comesas les dites supplications de dret no obstant sia estat solicitat per part de la present ciutat no les ha volgudes ni las vol provehir, en notoria contrafactio de las ditas constitutions de Cathalunya, supplicantlo sie de son servey manar al dit mag.ch micer Rollan provehisca encontinent ditas supplications conforme te obligacio, y aixi be que sa Ex.cia tinga a be de que per lo scriva major del concell desta ciutat se lleve acte desta embaxada, y si per cas ditas supplications no seran provehides dema demati a les deu hores los mag.chs concellers junten encontinent lo present concell perque en aquell se faça extractio de un embaxador, en la forma que disposa lo privilegi real a la dita ciutat otorgat perque vaja ab tota diligentia a donarne raho a sa Mag.t y que de tot asso sen done raho aixi als S.rs diputats com al S.r bisbe. — E encontinent los dits mag.chs concellers acompanyats ab promens en virtut de la dita deslliberacio foren a fer dita embaxada a sa Ex.cia y llevaren acte de la scriptura que ordenaren los advocats, que esta en poder del s(cr)iva major, y respongue que ell manaria que promptament se faria la provisio y que no es estat per culpa sua sino per major benefici del negoci. — En lo mateix die a la tarda la capitana y la patrona de las galeras de Cathalunya captivaren vers la costa de Garraf dos vaxells de moros que venian per capturar xptians per esta costa.

Vaxells moros captivats.

Dissapta XVIJ. — En est die en virtut de la deslliberacio per lo savi concell feta lo die mes proppassat, foren presentades certes scriptures al mag.ch micer Miquel Rollan relador de dita causa pera que fes la provisio de la ferma de dret, del que se lleva acte com consta en poder del scriva major. — En est matex die a la tarda se aiunta la tercera sala en casa del S.or

regent la real cancellaria y fou feta la dita provisio. — Aixi be en est die foren en casa de la ciutat los moros dels dos vaxells que lo dia antes havian presos y capturats las dos galeras, ço es la Capitana y Patrona de Cathalunya perque fossen vists per los mag.chs concellers, que foren en numero sens los morts, serca de coranta.

Moros de dits vaxells.

DILLUNS XVIIIJ. — En est die a la tarda se presentaren les lletres de la ferma de dret als pares inquisidors per Joan Riera altre dels verguers de la real audientia. — E lo mateix dia fou pres y capturat en la p(l)atja de la present ciutat per la galera Capitana de Cathalunya un vaxell de moros, que ni havia vint y dos.

Presa de altre vaxell.

DIMARS XX. — En est die per esser instada la dita ferma de dret per part de la ciutat, foren tres dels mag.chs concellers lo mati publicats per publichs excomunicats en la seu y parrochias de la ciutat ço es lo cap, ters y quart, y lo mag.ch veguer Magi Grau y micer Francesch Corts son assessor, y prior y cap de guaytas foren agravats. E entesa per los dits mag.chs concellers dita publicatio manaren juntar lo savi concell de cent per donar an aquell raho del gran agravi y attreviment que tenian fet los pares inquisidors, que per recorrer a nostron rey y S.or se heren atrevits a publicar per excomunicats a tres dels mag.chs consellers, y antes que no fou juntat lo savi concell se entengue que tambe tenian publicats per publichs excomunicats en la seu lo mag.ch micer Miquel Salba y de Vallseca regent la real cancellaria y lo mag.ch micer Miquel Rollan al qual fou dita causa comesa, y sentint tocar la campana dita *Thomasa* ques entenia era senyal de tocar a capitol los S.ors de canonges, los mag.chs concellers tementse de alguna gran novedat sobre dit fet y que no volguessen posar entredit enviaren ab embaxada dos cavallers al R.ent capitol pera donar raho de tot aquest fet, y si los pares inquisidors volian intentar en posar entredit que ho divertissen per algun spay de temps fins a tant fossen llargament informats de tot lo fet y tinguessen entesa la justicia gran de la ciutat y lo poch fonament dels dits pares inquisidors, y antes de esser arribats los embaxadors al R.nt capitol ja fou entes que tocavan la campana del entredit y que estava posat y estaven molt sentits los mag.chs consellers del R.nt capitol pensant que tenia culpa de haver tant facilment concentit que se posas lo entredit, y queixantse publicament del dit R.nt capitol de la tant

Excomunicacio de tres consellers.

Entredit.

gran precipitacio y venint esta quexa que la ciutat tenia del capitol estant lo savi concell de cent aiuntat; vingueren en concell de cent ab embaxada per part del dit R.^{nt} capitol los R.^{nts} don Ramon Ivorra sagrista major y Matia Amell tots doctors en canones, canonges de la dita seu y en lo plen concell de cent referiren sa embaxada dient que lo Il.^{m} capitol tenia entes que lo savi concell de cent tenia quexa del R.^{nt} capitol com axi tenia admes lo entredit, sabent que era contra los mag.^{chs} concellers y que perço venien de part del dit R.^{nt} capitol a donar raho com lo admetre, o, dexar de admetre lo entredit no tocava en poch ni en molt al R.^{nt} capitol sino al bisbe, y que be es veritat que los pares inquisidors los havien instat que lo admetessen y que ells per dit effecte se eren aiuntats y havian manat convidar lo R.^{im} bisbe pera que entenguessen sis tenia de admetre o no, y que dit R.^{im} bisbe no havia volgut venir en dit capitol y que en aquell se havia resolt que lo admetre, o, dexar de admetre toca al dit R.^{im} bisbe y no al R.^{nt} capitol, y dita resposta donaren al secretari dels dits pares inquisidors lo qual instava dita admissio y que dit R.^{nt} capitol no ha entrevingut en mes ni sap altra cosa sino que creu que acudissen al dit R.^{im} bisbe, y encontinent sentiren tocar la campana de la vedada, y que asso es lo que certificavan al dit concell, a la qual embaxada fou respost per lo mag.^{ch} conceller en cap dient que lo savi concell y ells estaven molt certs de la voluntat del dit R.^{nt} capitol y que si dit negoci fora stat en llur ma, agueren tingut consideracio y respecte ques devia e, ab aquesta resposta sen tornaren. — E estant junt lo dit concell de cent vingueren ab enbaxada de part del R.^{im} bisbe los R.^{nts} Paulo Pla ardiaca de Panades y Pere Pau Cassador doctor en drets, canonges de la dita seu y referiren en lo present concell de part de dit R.^{im} bisbe com havien (haver) admes lo entredit no es estat fins (sino?) ab propria auctoritat dels pares inquisidors y no de sa S.^{oria} Illma, qual en dit cas no tenia auctoritat alguna, y aixi entenguessen los mag.^{chs} concellers y savi concell de cent que no se era admes ab auctoritat del dit R.^{im} bisbe sino dels dits pares inquisidors, y hoida dita embaxada, fou respost per lo mag.^{ch} conseller en cap que molt be podia sa S.^{oria} R.^{ma} en lo cas concorrent fer alguna demonstracio de sa auctoritat y consultar dit fet ab personas mes graves antes de consentir que se admetes, que sens ventura li agueren aconcellat al contrari del que se ha

Capitol sobre id.

consentit, y entesa dita resposta se despediren. — E estant junt lo dit consell de cent vingueren ab embaxada de part dels S.ors diputats los mag.chs micer Francesch Aguilo, micer Montserrat Ramon doctor en drets asessor de la diputatio, y don Joseph Quintana advocat fiscal de la diputacio los quals per part de la diputacio feren sa embaxada dient que los S.ors diputats sentian molt lo gran agravi que los pares inquisidors tenian fet a la ciutat y del gran atreviment de haver excomunicat a tres dels mag.chs concellers, y que perço la ciutat vehes en que podria aiudar y valer aquell concistori a la ciutat en reparo de tan gran agravi, que en tot valria a la ciutat com tenia obligacio.—E fou respost per lo mag.ch conceller en cap que la ciutat besava les mans als S.ors diputats y que estaven molt certs dels S.ors diputats, y que estaven alli junts per causa del dit negoci y que del que alli se concloeria de tot se donaria avis als S.ors diputats. — E en lo dit concell tambe ab embaxada de part del bras militar vingueren don Aleix Albert, mossen Joseph de Bellafilla y mossen Francesch Salavardenya ciutada honrat, los quals de part del bras militar feren la offerta semblantment que tenian feta los embaxadors dels S.ors diputats y los fou respost lo mateix. — E en lo dit concell entre diversas cosas que en aquell fou deslliberat se conclogue que fos enviat embaxador a sa Mag.t sobre dit fet, y que encontinent fos tret de la bossa de conceller en cap, y entre molts que foren extrets y votats fou tret y votat per excrotini ab lenques de paper, y trobat abil fou mossen Francesch Gualbes de Corbera donsell.

Deputacio e bras militar.

Embaixada a S. M.

DIMECRES XXJ. — En est die foren tramesos ab embaxada de part de la ciutat als S.ors diputats mossen Luis Salavardenya y mossen Jaume Casadamunt, ab copia de la deslliberacio del savi concell de cent, que feu lo die mes proppassat pera donar aquella en mans dels S.ors diputats per exequutio de la dita deslliberacio. — E aixi mateix los dits foren ab embaxada al bras militar los quals referiren que trobaren que estaven junts en lo capitol de la seu. — E lo dit die se tingue brassos en la Diputacio y entre altras cosas que en dits braços aconcellaren als S.ors diputats, fonch que en conformitat de la ciutat envias-se a sa Mag.t un embaxador, com de fet ne elegiren un per enviar, que fou don Francisco de Pau y de Rocaberti.

Id.

DIVENDRES XXIIJ. — En est die parti mossen Francesch Gualbes de Corbera embaxador de la ciutat per sa Mag.t a las

quatra de la tarda a la posta, partint de la casa de la ciutat ab tots los papers y despaigs.

DIUMENGE XXV. — En est die parti don Francisco de Pau y de Rocaberti embaxador dels S.ors diputats per la cort de sa Mag.t per lo negoci concorrent en lo fet contra los pares inquisidors.

Monitoris.

DIJOUS XXVIIIJ. — En est die despediren altres lletres eo monitoris contra los pares inquisidors, perque dins breu termini revoquen.

OCTUBRE

Angel Custodi.

DISSAPTA I. — En est die festa del Angel Custodi, en la qual la ciutat solia fer gran demostracio de festa y se feya solemne offici y professo en la seu, per causa del dit entredit no se es feta.

Mort de la Reyna.

DILLUNS IIJ. — En est dia vigilia del glorios pare S.t Francesch, entre les nou y les deu de la matinada mori la S.ma Reyna y S.ora nostra dona Margarida de Austria en lo Scurial, haventla nostre S.or deslliurada de un infant, del naixement del qual per la indisposicio que vingue a la Reyna y per causa del part sobrevenintli febra es morta, y no tenen rebuda fins esta jornada carta los concellers com se es sempre acostumat, que tot se inferex, es la causa la tant trista nova de la mort de la dita Ser.ma S.ora Reyna nostra, la qual nostre S.r per sa infinida bondat y misericordia la vulla haver collocada en la S.ta gloria com se te per sert ho esta, per la vida tant santa y exemplar que feye.

S. Francesch.

DIMARS IIIJ. — En est die festa del seraphich pare S.t Francesch. Si be en la dita iglesia noy hague entredit, per causa de la dita festa no anaren ningu dels S.ors concellers ni diputats al dit monastir de S.t Francesch: fouhi lo S.r virrey.

Conseller? Avis.

DIMECRES V. — En est dia al despres dinar essent arribat en la present ciutat lo mag.ch Miquel Puigjaner conceller segon lo any present, referi als mag.chs concellers sos companys com era estat en casa del S.r virrey y (an)aquell havia exposat lo que per part de dits S.ors concellers li era estat donat en commissio lo mati del mateix die, que era en effecte que havian entes que los pares inquisidors havian rebut la nit abans un peo despatxat

als quinze, ab cartas pera dits inquisidors y pera sa Ex.cia, y quels fes merce si tenia alguna cosa de nou sobre lo negoci concorrent los ho fes assaber, y dit S.or lochtinent referi y li digue que no tenia cosas novas que dirli sino que los pares inquisidors havian tret a Salvi Boy messatje (sic) del S.r veguer lo qual per lo cas corrent estava detingut en las carces del S.t offici, y que seria be que pus los inquisidors havian manat traurer a dit Salvi Boy, que juntassen theolechs pera veurer si restarian los prefesos publicats per excomunicats mes agravats ab les censures per no traurer los ministres de la inquisicio que estan detinguts en les carcers reals. E entesa la dita resposta del dit conceller segon, los mag.chs concellers determinaren de no aiuntar theolechs sino de aiuntar advocats com de fet ne aiuntaren, y junts, proposat dit fet aconcellaren als mag.chs concellers que noy havia pera que aiuntar theolechs perque las censuras per haver tret dit Salvi Boy y tenir encara detinguts en les carcers los dits officials del S.t offici, no agravavan ni podien agravar mes del que se pretenia estaven; y que en la lliberacio que havian feta de dit Salvi Boy donaven mes mostra de la invaleditat dels procehiments fets per dits pares inquisidors y restava ab ella corroborada la justicia gran que la ciutat tenia ab tan justa pretencio, y que havent consultat per embaixador propri ab sa Mag.t lo dit fet que aguardassen lo que sa real Mag.t sobre dit fet li aparexeria fahedor. Y que se donas raho a sa Ex.cia de la dita deslliberacio, notificantli tambe fos servit passar avant en la instada revocatio de procehiments fets per dits pares inquisidors, com en les lletres de ferma de dret estave especificat y que a mes de tot lo sobredit los S.ors concellers no podien dexar de donar raho de totes estes coses aixi al concell de cent (y) als S.ors diputats qui per contrafactions de constitutions se eren opposats en ditas contentions, com al bras militar, y per fer dita embaxada (anaren) a sa Ex.cia los mag.chs micer Jaume Dalmau y micer Pere Aylla los quals exposaren a sa Ex.cia la dita embaxada comforme los ere donat orde per dits S.ors concellers, y refferiren als dits S.ors concellers com agut ab dit S.or llochtinent general llarch colloqui ab moltas replicas, en effecte respongue que ell havia rebudas cartas del S.r cardenal de Toledo inquisidor general de la S.ta Inquisitio son cosi, y que havia enviada una carta als pares inquisidors los quals li havian dit que farian tot lo que seria servey de sa Ex.cia yls diria, y aixi ell volent

aquietar dites contentions havia dit traguen a dit Salvi Boy de les presons y que aixi ho havien fet, y que lo detenir a les presons reals los altres ministres de la inquisicio li pareixia era cosa que nos poria tolerar perque si los pares inquisidors tenian pres un missatje, eo un official minim del S.r veguer, estavan detinguts en las carcers reals un alguatzil major qui ere persona molt principal y dos de altres, y que aixi no tenia pera que reparar la ciutat en aguardar resposta de sa Mag.t y que perço tenia totes les tres sales del real concell pera veurer lo que de justicia se podia y devia fer, certificantlos que en lo de la ferma de dret se passaria avant conforme a iusticia, amostrant molta gana y voluntat de passar avant en dit fet.

Instancia del bras militar.

DIJOUS VJ. — En est dia vingueren ab embaxada en casa de la ciutat de part del bras militar don Aleix Albert y mossen Joseph de Bellafilla a supplicar als S.ors concellers de part del dit bras tinguessen a be de no alçar la ma en continuar de fer instancia en lo real concell sobre lo negoci concorrent contra los pares inquisidors, offerint que lo bras militar estave prompte en ajudar y valer a la ciutat en tot allo que lo volgues emplear en benefici de dit negoci, a la qual embaxada fou respost per los S.ors concellers dient que la ciutat estava molt confiada dels S.ors del bras militar y quels agraia molt la merce ques feia a la ciutat, y que certificassen de llur part al dit bras y que la ciutat no perdria punt algu en instar y solicitar dit negoci y que del que sentendria se hauria fet en lo real concell, de tot ne farian part al bras militar.

Dit assumpto. Embaxadas.

DISAPTE VIIJ. — En est die al mati entenent los S.ors concellers que sa Ex.cia era en las presons reals que estava alli ab los doctors de la tercera sala per la vesita, lastimantse que lo die de hahir que era divendres en lo qual estava assignat pera fer la provisio contra los pares Inquisidors que no havian obeit a las lletras los eran estadas fetas per la ferma de dret, per descarrech de llur offici enviaren ab enbaxada a sa Ex.cia mossen Joseph de Bellafilla y mossen Alexandre de Aguilar pera que de part dels S.ors concellers diguessen a sa Ex.cia com ells per obligacio de llur offici lo die present tenian de aiuntar lo savi concell de cent pera donar en aquell raho del estat del negoci concorrent contra los pares inquisidors, y que sa Ex.cia fos servit manar donar alguna bona nova als S.ors concellers cerca de dit negoci perque ells la poguessen referir al savi concell de cent, y que tot lo

poble los estava donant en la casa y dient com se tarda tant en aixir la provisio real de banniment contra dits pares inquisidors, y que tenint alli lo concell real era bona occasio de fer merce a esta ciutat. E los dits embaixadors anaren a fer dita embaixada y feren de resposta com tenian trobat a sa Ex.cia en la obra nova de la Diputacio, en que estava alli lo S.r regent y tots los doctors de la tercera sala, y que los va dir y torna resposta ab paraulas de molts compliments que si dit negoci se differia no era sino per major encaminar aquell, y que tinguessen pacientia que per sa part no faltaria un punt en lo que convindria en benefici de dit; la qual resposta feren lo dit mati als dits S.ors concellers los quals entesa aquella manaren tocar la campana pera juntar lo consell de cent. — E al dit mati vingueren ab embaxada de part del bras militar als concellers don Aleix de Marimon y mossen Joseph de Bellafilla á supplicar als consellers de part del bras militar fossen servits no alsar la ma en lo fet del negoci corrent contra los pares Inquisidors, y que aquell bras esta sempre aparellat en valer y aiudar a la ciutat en tot allo que los volgues emplear per bona directio del negoci. E lo S.or conceller en cap de voluntat dels altres, respongue que ells besaven les mans als S.ors del bras militar de la merce que feien a esta ciutat, y que sempre havian tiuguda aquexa confiança de la qual ne estava molt certa esta ciutat, y que ells anaven solicitant ab moltas veras dit negoti y que per dit effecte havian ordenat tenir esta tarda concell de cent, y que de tot lo que alli se resolria ne farian donar avis al dit bras militar. — E lo dit dia a la tarda se tingue lo concell de cent, y estant aquell junt arribaren ab embaxada los dits S.ors don Aleix Albert y mossen Joseph de Bellafilla dient al savi concell de cent lo mateix que lo mati tenian dit als S.ors concellers, als quals fou respost lo mateix. — E tambe arribaren ab embaxada de part dels S.ors diputats don Gispert de Guimera y mossen Antoni Ferrer burges de Perpinya y al dit savi concell de cent de part dels S.ors diputats feren semblant embaxada que tenian feta los embaxadors del bras militar, als quals fou respost lo mateix. E al dit concell fou per lo mag.ch conceller en cap de voluntat dels altres proposat y donada llarga raho de tot lo dit fet de la contentio y differentia que es entre los pares Inquisidors y en lo punt que esta dit negoci y de tot lo que se es fet. E lo dit concell entesa la dita propositio, entre altras cosas que dellibera fou que tot lo concell

Segueix.

de cent junt anas a sa Ex.[cia] pera supplicarlo que fos servit manar se fes la provisio contra dits pares Inquisidors: e en virtut de dita desliberacio lo dit consell tot junt essent a les deu hores de la nit acompanyats de moltas atxas, anaren a fer dita embaxada a sa Ex.[cia] a supplicar lo que lo savi concell de cent havia deslliberat y li presentaren una supplicatio, de la qual presentacio ne lleva acte lo scriva major de la present casa. Lo modo del anar agraduats differents de las dos ultimes vegadas per apareixer era millor, y que antiguament solia anar del modo que avall se dira ana en esta forma, ço es que davant anaven los verguers ab ses masses, despres a la part dreta lo mag.[ch] conceller en cap y a la esquerra lo mag.[ch] conceller segon, anant a la part del conceller en cap los ciutadans y militars per son orde y despres los artistes per son orde conforme estan assentats en concell de cent, y a la part squerra anaren los mercaders per llur antiguitat y despres los menestrals y ab dit orde anaren y tornaren tocant sempre la campana, y feren sa embaixada a sa Ex.[cia], y lleva lo scriva major son acte de la scriptura que li lliura lo S.[r] conceller en cap; a la qual embaixada respongue ab molt de compliment que desitjava molt acontentar a la ciutat y que prest se resolria en dit negoci, y que la tardança era per major benefici del negoci per provehir en lo sdevenidor y que estigues certa la ciutat que de sa part no faltaria en manar se fes justicia, y ab dita resposta sen tornaren graduats en lo modo ja narrat y nos desgrega fins fou alt en la sala del concell de cent.

Correu tornada.

DILLUNS X. — En est die torna de la cort Miquel Largues correu lo qual fou trames a sa Mag.[t] per lo negoci concorrent, y aporta nova com la Ser.[ma] dona Margarida reyna y S.[a] nostra era morta a tres del corrent, que havia parit un fill y despres del part que tingue bo, li sobrevingue febra molt gran la qual li lleva la vida. Nostre S.[or] per sa infinida clementia la haje trobada en estament de gracia y la tingue collocada en la sua S.[ta] gloria, lo qual se te per molt cert, que segons sa gran xptiandat esta en ella.

Instancias a S. E.

DIMARS XJ. — En est die lo mati estant lo concell real ajuntat, foren tramesos per embaixadors a sa Ex.[cia] de part de la ciutat mossen Joseph de Bellafilla y mossen Raphael Cervera ciutada honrat, pera supplicar a sa Ex.[cia] de part de esta ciutat que sia de son servey manar despatxar la provisio eo sententia en la causa de fermar de dret contra los pares inquisidors, havent passats molts dies que estava assignat a deguda provisio,

y que tenia obligacio de tenir aquella tarda concell de cent, y que desitjaven poder donar anaquell alguna bona resolucio: los quals embaixadors referiren que anaren a fer dita embaixada a sa Ex.^{cia}, y que estava en lo concell real dintre del qual los mana que entrassen, y en esser alli que lo thesorer regent la real cancellaria y demes doctors volgue que dita embaxada fessen en lo dit concell, y feu que estiguessen alli junt de sa Ex.^{cia} a la part dreta, y a la squerra stava lo thesorer y regent, y explicada llur embaxada respongue que ell tenia tant cuydado de dit negoci qual se podria pensar y que ell estava ab alguna indisposicio, y que per causa de dit negoci se era esforsat de llevarse y que de tot ne podia estar ben segura la ciutat que ell ho desitjava quant se podia pensar y que bel ne podian creurer y ne devian estar assaneats. — E lo mateix die se tingue concell de cent acerca de donar los mag.^{chs} concellers llarga raho al savi concell del stat del negoci corrent sobre lo fet dels pares Inquisidors, y estant junt lo dit savi concell de cent arribaren ab embaxada de part del bras militar don Aleix de Marimon y mossen Joseph de Bellafilla, los quals despres com es costum de part del bras militar supplicaren als mag.^{chs} concellers y savi concell de cent alli juntat que en lo negoci corrent dels pares inquisidors no llevassen la ma de instar se passas avant en la causa de la ferma de dret que de ella naix y ne havia de venir gran benefici a tota esta ciutat y principat, y que per part de aquell bras offerian donar tota favor y ajuda en tot lo que convingues a la ciutat; y que tenian donat orde a llur syndich que en tot lo que fos menester aiudas y assistis a la ciutat. A la qual embaxada fou respost que se agrahia molt al bras militar lo bon cuydado que tenian, y que estava aquesta ciutat molt certa del dit bras y que sels besava les mans de la dita offerta, y que per dit cas estava juntat lo savi concell de cent y que de tot lo que alli se determinaria sen donaria avis largament al dit bras. — E encontinent de part dels S.^{ors} diputats vingueren ab embaixada don Fran.^{co} de Erill, Francesch de Aguilar y Juan Dusay ciutada, los quals ab la forma acostumada feren sa embaixada dient y offerint ab molts compliments lo mateix que tenen dit los embaixadors del bras militar y los fou respost lo mateix. — E lo dit concell entesa largament la relacio de tot lo fet y estat del negoci occorrent deslibera conforme esta en lo llibre ne aporta lo escriva major. — E encontinent per exequu-

Dit asunto. Embaixadas.

tio de la desliberacio que feu sens desgregarse lo concell foren los dits mag.[hs] concellers ab promens a fer la dita embaxada a sa Ex.[cia] y llevarne acte, lo qual toca y lleva lo scriva major, a la qual embaxada respongue que be estava certa la ciutat del cuydado que tenia y que no faltaven poders y que prest se provehiria en lo que demanava, la qual resposta fou tornada al savi concell y aquella entesa se disgrega.

Embaixada. DIMECRES XIJ. — En est die per virtut de la desliberacio del savi concell de cent celebrat lo die mes proppassat, fou donada raho de la deslliberacio de aquell als S.[ors] diputats y bras militar. — E a la tarda con se tingues entes que per dit effecte havian estat las tres salas juntas fins cerca de las tres, de part dels S.[ors] concellers enviaren ab embaxada a sa Ex.[cia] per lo que tenen obligacio quescun dia de enviarli embaxada per lo negoci concorrent, enviaren a mossen Alexandre de Aguilar donsell y mossen Jaume Casademunt cavaller á effecte de poder entendrer ques hauria fet en lo concell y tambe per la despidicio de la dita sententia, y se offeriren dits embaxadors com tenian feta dita embaxada y que sa Ex.[cia] los havia respost que per dita causa eren cerca de les tres de la tarda que encara estavan las salas ajuntadas, y que prest se remataria y se pendria resolucio de fer la sentencia eo provisio en la dita causa de la ferma de dret.

Altres id. DIJOUS XIIJ. — En est dia a la tarda los mag.[chs] concellers foren (acompanyats) de molts officials y altres persones a fer embaxada a sa Ex.[cia], y quant foren a palacio y entrats en una instansia vers la marina hahont estava sa Ex.[cia], fou manat que tots los qui anaven ab la dita embaixada per acompanyar dits S.[ors] concellers isquessen fora y sols restaren los S.[ors] concellers y sa Ex.[cia] Lo effecte que feu y perque ana, com no se me fou referit, no sen fa assi ninguna nota.

DIVENDRES XIIIJ. — En est dia a la tarda tambe foren com lo dia mes proppassat los S.[ors] concellers a fer embaxada a sa Ex.[cia], y tambe fou manat que tots isquesen fora y sols restaren los S.[ors] concellers, y com nos entengue nis digue lo effecte que feu dita embaxada, no sen fa assi ninguna nota.

DISAPTA XV. — En est dia se crida concell de cent y se toca la campana per lo negoci concorrent dels pares Inquisidors, y estant ajuntantse lo dit concell antes de esser aquell clos vingueren a la present casa a parlar als S.[ors] concellers lo pare fra

Fran.^{co} Tamaio de la orde de St Fran.^{co} de Paula confessor del S.^{r} virrey, y a part a solas parla ab los S.^{ors} concellers als quals los dix que no convenia que tinguessen concell de cent, que sa Ex.^{cia} manaria dins breus dies se fes la provisio eo sententia del bandeix contra los pares Inquisidors, y que ja se estava sobre de ella y no entenia lo real concell en altra cosa; y entesa dita embaxada, confiats que seria per millor y que aixi convenia, manaren que se dexas de tocar la campana y fou dit als de concell de cent que ja eren arribats, que convenia per benefici del negoci que havian manat ajuntarlos, que nos tingues concell aquella tarda sino ques differis per altre dia.

DIMARS XVIIJ. — En est dia festa de St Luch per causa del entredit, no se feu festa solemne en lo studi general com era de costum quiscun any en semblant jornada. S. Lluch.

DIJOUS XX. — En est dia al despres dinar al punt de les dos hores instant lo syndich de la present ciutat en casa del S.^{r} regent, se publica la sententia real del bandeix tant instada per la ciutat contra los pares inquisidors, ab la qual foren bandegats de tot lo present principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya; la qual sententia esta assi insertada, la qual es del tenor seguent

Xpti nomine humiliter invocato

Excellentissimus Dominus locumtenens generalis etc.

Visa querela fisci procuratoris Regiæ Curiæ in vim usatici Barcinone incipientis Auctoritate et rogatu, oblata decimo sexto Septembris proxime lapsi contra Franciscum Azabedo alguatzirium Ste Inquisitionis officij et alios, ex quo perturbarunt Regiam Jurisdictionem et eam usurparunt in captura facta de persona Salvi Boy layci de familia Regentis vicariam Barcinone, illum mancipando carceribus domus dictæ inquisitionis, ea solum de causa quod incedendo cum dicto Regente Vicariam Barcinone, presentem civitatem exercendo suum officium, exarmaverat jussu dicti regentis vicariam die seu festo S.^{ti} Rochi proxime lapsi hora decima noctis, quendam qui dicebatur famulus seu servitor unius ex venerabilibus patribus Inquisitoribus armis prohibitis armatum, supplicando contra culpabiles procedi et enantari juxta formam, mentem, practicam, et stillum dicti usactici et aliorum eidem applicabilium; visis duabus supplica-

Sentencia de banniment dels Inquisidors.

tionibus oblatis dicto die decimo sexto Septembris per Joanem Hieronimum Talavera et Stephanum Vallalta, notarios publicos Barcinone earum una, et procuratores Hieronymi de Ollers, Jacobi Ortoneda, et Onophrij Palau Consiliariorum Barcinone Jacobi Aymerich, Francisci Nogues, Pauli Mohet et Sthephani Monfar et Sorts J. U. D. D. ac etiam per dictum Vallalta ut subsindicum Civitatis Barcinone, altera, vero ut procuratores Magini Grau Regentis Vicariam Barcinone, Francisci Corts J. U. D. prioris curiæ dicti Regentis vicariam Antonii Ferrer, Xptophori Casabona capitum excubiarum, et Michaelis Puig nuntij dicti Regentis vicariam inde, cum quibus respective firmarunt jus et de jure coram sua Ex.[cia] et in Regio consilio in forma solita, dictis patribus Inquisitoribus et eo nomine delegatis apostolicis et alijs, de se conquerentibus ratione procedimentorum per dictos patres Inquisitores contra dictos consiliarios, regentem vicariam et alios supranominatos respective factorum, ratione capturæ per dictum regentem vicariam Barcinone pro deffentione dictæ Regiæ Jurisdictionis cum consilio dictorum consiliariorum et doctorum factæ de persona dicti Azevedo, per quem dictus Boy captus fuerat; visis literis firmæ Juris vigore provisionum in dictis supplicationibus factarum per magnificum Michaelem Rollan Judicum Regiæ Curiæ cui dicta causa extitit commissa, emanatis, sub data decima septima dicti mensis cum earum debita presentatione dictis patribus Inquisitoribus, videlicet Didaco Hernandez de Heredia, Xptoforo Quiros et don Ferdinando de Valdes et Llano facta, decima nona eiusdem mensis, quibus ipsis fuit mandatum quatenus infra tres (dies) post presentationem dictarum litterarum revocarent, cassarent et annullarent prosedimenta per eos contra supradictos laycos facta, et de revocatione, cassatione, et annullatione fidem facerent, aut alias intra dictum terminum comparerent banchum Regium informaturi; Visis litteris emanatis a dictis patribus Inquisitoribus, et Regenti infrascripto et dicto Mag.[co] Michaele Rollan presentatis vigesimo dicti mensis Septembris, eosdem monendo sub pena excomunicationis maioris latæ sententiæ quatenus infra spacium unius horæ et dimidiæ cassarent, revocarent, annullarent dictas binas litteras firmæ juris sub data decimo septimo eiusdem mensis, et dictum Azabedo ac Petrum Mollet, et Antonium Joannem Vinyes relaxarent; Visa appellatione per dictum et infrascriptum regentem ac dictum judicem curiæ

et seu per Melchiorem Llargues tamquam procuratorem illorum, dicto die vigesimo Septembris et infra tempus legittimum ad cauthelam a dicta comminata excomunicatione interposita, de qua fidem facit Michael Joannes Amat regis mandati scriba; Visa potestate dicti Largues de qua fidem facit dictus Amat ad chalendarium; Visa supplicatione oblata vigesimo secundo dicti mensis Septembris per dictum fisci procuratorem Regiæ curiæ firmando ius et de iure dictis patribus Inquisitoribus, et alijs conquerentibus, ratione procedimentorum per dictos patres Inquisitores contra dictum et infrascriptum Regentem et dictum magnificum Judicem Curiæ factorum cum earum debita presentatione supranominatis patribus Inquisitoribus fatta, dicto die vigesimo secundo Septembris; Visis cartellis a dictis patribus Inquisitoribus emanatis sub data dicti diei vigesimo Septembris, quibus respective fuerunt declarati excomunicati dictus et infrascriptus Regens et dictus magnificus Judex curiæ, dicti quoque consiliarij Barcinone et quatuor Doctores, Capita excubiarum et nuntius superius nominati, dicti vero Regens vicariam et prior suæ Curiæ superius nominati anathematitzati; visa appellatione interposita per dictos Maginum Grau regentem vicariam et Franciscum Corts priorem suæ curiæ, vigesimo septimo Augusti proxime lapsi a procedimentis contra eos factis et fieri cominatis per dictos patres Inquisitores, de qua fidem facit Joannes Soler Ferran notarius publicus Barcinone; Visa alia appelatione interposita per dictum Joanem Hieronymum Talavera procuratorio nomine dictorum consiliariorum, regentis vicariam Barcinone, prioris suæ curiæ, dictorum Capitum excubiarum et nuntij dicti Regentis vicariam superius nominatorum vigesimo nono Augusti proxime lapsi, a procedimentis contra eos factis et fieri comminatis per dictos patres Inquisitores, de qua fidem facit Galcerandus Franciscus Calopa notarius publicus Barcinone et scriba maior domus consilij dictæ civitatis; Visa potestate dictorum Talavera, et Vallalta ac subsindicatu dicti Vallalta, de quibus omnibus fidem facit dictus Calopa; Visis duabus supplicationibus per dictos Talavera et Vallalta dictis respective nominibus dicto die vigesimo secundo Septembris oblatis et provisionibus in eis factis ac literis earum vigore emanatis cum legittima presentatione dictis patribus Inquisitoribus superius nominatis dicto die facta; Visis tribus supplicationibus earum, una per dictum fisci procuratorem regiæ Curiæ, et alijs duabus

per dictos Talavera et Vallalta oblatis vigesimo sexto dicti mensis Septembris, et provisionibus in eis factis de tribus litteris earum vigore emanatis, et dictis patribus Inquisitoribus superius nominatis dicto die presentatis cum quibus in effectu eis fuit mandatum sub pena bannimenti a presenti principatu Cathaloniæ et comitatibus Rossillionis et Ceritaniæ quatenus omnia prossedimenta per eos contra omnes supradictos facta, revocarent; Visis alijs tribus suplicationibus per supradictos respective, dictisque respective nominibus oblatis tertio currentis mensis octobris et provisionibus in eis factis, ac tribus literis earum vigore emanatis, quibus fuit mandatum dictis patribus Inquisitoribus quatenus die veneris tunc proxima cum sequentium continuatione compareant in dicto Regio consilio, ad videndum declarari se incidisse in penam dicti bannimenti; Visa dictarum trium literarum debita presentatione dictis patribus Inquisitoribus superius nominatis dicto die facta; Visis alijs tribus supplicationibus per supradictos fisci procuratores, Talavera et Vallalta respective, dictisque respective nominibus oblatis septimo currentis mensis Octobris, et provisionibus in eis factis quæ inserantur in processu una cum exhibitis; Visis alijs instrumentis et scripturis in processu consutis et alijs procedimentis hactenus factis; Visa provisione facta decimo nono currentis mensis Octobris per dictum magnificum Michaelem Rollan insequendo conclusionem in Regio consilio facta, qua fuit provisum locum fuisse et esse declarationi dictæ penæ dictis patribus Inquisitoribus superius nominatis comminatæ et impositæ, et quoad effectum faciendi dictam declarationem portaretur processus dicto et infrascripto Regenti Regiam cancellariam; Viso denique toto processu, et alijs videndis; Visis Sacrosanctis Dei Evangelijs coram positis, et illis reverenter inspectis, Sua Excellencia insequendo conclusionem in dicto Regio consilio factam Sententiat, pronuntiat, et declarat in modum sequentem. Atento ex meritis processus et alias constat die decima sexta mensis Septembris proxime dimissi coram Sua Ex.[cia] et in regio consilio comparuisse Maginum Grau civem honoratum barcinone, Regentem vicariam et seu prætorem Civitatis prædictæ, et Franciscum Corts priorem suæ curiæ seu illius asessorem Xptophorum Casabona, Antonium Ferrer, Michaelem Puig, regios officiales eiusdem prætoris ministros, Hieronymum de Ollers civem honoratum Barcinone, Jacobum Ortoneda artium et medicinæ doctorem, Onofrium Palau mercatorem, consiliarios seu consules dictæ

Civitatis, Jacobum Aymerich, Franciscum Nogues, Paulo Mohet et Stephanum Monfar et Sorts legum doctores cives Barcinone dictorum consiliariorum consultores, et Stephanum Vallalta notarium publicum B.æ ut Syndicum dictæ Civitatis B.æ, dictis nominibus respective conquerentes de venerabilibus Didaco Fernandez de Heredia, don Xptophoro Bernardo de Quiros, et don Ferdinando de Valdes et Cano Inquisitoribus hereticæ pravitatis Judicibus delegatis in eadem Civitate Barcinone residentibus propter capturam decimonono Augusti ejusdem anni de eorum mandato per Francescum algutzirium S.ti officij factam de persona Salvi Boy mere layci de familia dicti prætoris, ex eo quod die decima sexta eorundem mensis et anni locumtenens generalis suæ Magestatis et gerentem vices generalis gubernatoris, a presenti civitate Barcinone absentibus, cum dictus prætor et Judex ordinarius dictæ Civitatis in ea regiam jurisdictionem exerceret, muneri suo satisfaciendo et pro exequtione regiarum pragmaticarum Ser.mi Regis Petri tertij Data Barcinone quarto nonas Dezembris millesimo tercentesimo trigesimo nono et Ser.mi Regis Ferdinandi Secundi indelibilis memoriæ quinto Novembris millesimo quingentesimo undecimo de nocte transcurreret per vicos et plateas presentis Civitis Barcinone ut malis hominibus se opponeret, armatos recognosceret, et arma prohibita illis deferentibus auferre; dictus Salvius Boy qui erat de familia dicti prætoris in presentia et de jussu illius exarmaverat quæmdam famulum seu aurigam dicti don Xptophori de Quiros quem tunc hora decima noctis invenerat illum inhoneste vagantem per plateam S.te Annæ eiusdem Civitatis sine pallio nec clipeo protectum omni maleficio expositum, armatum ense juste longiori e medio ad cuspidem districto seu evaginato quo facile poterat obvium quemquam transfigere, volentes Inquisitores prædicti per huiusmodi indebitam capturam dicti Salvi Boy dicto prætori et alijs regijs officialibus metum inferre ne de cetero auderent recognoscere et exarmare quemquam, asserentem se esse de familia dictorum Inquisitorum, quantumvis inventum cum armis per Regia preconia generaliter prohibitis omnibus hominibus presentis Civitatis cuiuscumque dignitatis et conditionis existant, contra decreta summorum pontificorum Clementis Quinti et Joannis Vigesimi Secundi, quibus Inquisitoribus hereticæ pravitatis præcipitur ne concessione portationis armorum modo a quolibet abutatur et contra ordinationes ad ins-

tantiam et supplicationem trium stamentorum presentis Principatus Cathaloniæ secunda Augusti millesimo quingentesimo duodecimo factas per reverendum Joannem episcopum Illerdensem tunc Inquisitorem generalem, confirmatas per Leonem decimum pontificem maximum sua bulla data Romæ chalendis Augusti millesimo quingentesimo decimo sexto, et per admodum Reverendum Cardinalem Adrianum, Episcopum Dertusensem Inquisitorem generalem in Curiis per invictum Carolum Quintum Barcinone celebratis anno millesimo quingentesimo vigesimo, quibus cautum fuit quod officialibus secularibus in presenti Principatu Cathalonie liceret quoscumque familiares Sancti officij sine sedula seu albarano dictorum Inquisitorum cum armis prohibitis repertos exarmare, et quod pro hujusmodi exarmatione dicti officiales seculares nullatenus possent per dictos Inquisitores capi vel molestari, numque unquam dictus prætor consiliarios presentis Civitatis Barcinone super predictis consuluisse quorum consilio stari tenetur juxta Regias pregmaticas Regis Jacobi Primi datas Barcinone septimo Chalendas Maij millesimo ducentesimo sexagesimo primo, et Regis Petri Tertij datas Montizoni undecimo Martij millesimo tercentesimo sexagesimo octavo: et dicti consiliarij ex voto et sententia supradictorum consulentium, dicto Vicario respondissent quod pro reparatione gravaminis per captum dicti Salvij Boy regiæ jurisdictioni illati poterat procedere ad capturam et detentionem eorum a quibus dictus Salvius Boy captus fuerat donec et quousque regia jurisdictio reintegrata esset, et cum dictus prætor insequendo dictum votum procesisset ad captionem dicti de Azabedo per quem dictus Salvius Boy ex supradicta causa captus fuerat, dicti Inquisitores non dubitarunt predictos prætorem, et eius asessorem, predictos consiliarios Barcinone et eorum consulentes et alios regios officiales superius nominatos cum litteris datis vigesimo septimo et vigesimo octavo eiusdem anni, prædictos prætorem, assessorem, consiliarios, consulentes et alios regios officiales monere eisdemque respective injungere quod infra spatium trium horarum a regijs carceribus deliberarent dictum Azabedo, eundemque una cum processu eis remitterent et consulentes comparerent in eorum tribunali personaliter ad reddendum de his de quibus ex supradicta causa erant impediti sub pena excomunicationis maioris latæ sententiæ, et quod eos publicarent excomunicatos, agravarunt et reagravarunt eum

magno totius populi scandalo, non obstante appellatione per eos et quemlibet eorum prius et intra terminum legitime interposita, propter qua procedimenta nulliter et indebite, et extra casum sue delegationis facta gravati, et oppressi firmarunt jus et de jure dictis Inquisitoribus in posse suæ excellentiæ et Regij consilij in forma solita, supplicantes dictam juris firmam admitti et a dictis oppressionibus et gravaminibus de facto illatis Regio officio liberari, et constat causam dictæ firmæ juris per Michaelem de Çalba et de Vallseca Regenti Regiam canselleriam Regij consilij, præcedentem pro observantia constitutionum Cathaloniæ ad quarum observationem juramento et ob sententia excomunicationis et sub pena privationis officij et strictius comissam fuisse Mag.co Michaeli Rollan Judici Regiæ Curiæ, per quem insequendo conclusionem in regio consilio factam quam sub eisdem penis essequi tenebatur, provisum fuit quod expedirentur litteræ dictis Inquisitoribus directe eosdem monendo quod intra triduum supradicta procedimenta contra dictos jus firmantes mere laycos de foro et jurisdictione domini Regis per eos facta, cassarent, revocarent vel intra dictum tempus in Regio consilio comparerent banchum Regium informaturi juxta formam et dispositionem Regiæ pregmathicæ Regis Martini, Datæ Barcinone vigesimo quarto Martij millessimo quadringentesimo nono etiam contra dictos Inquisitores observatam, quas litteras firmæ juris constat supradictis Inquisitoribus præsentatas fuisse die decimonono eiusdem mensis et anni, et constat dictos Inquisitores nedum prædictis litteris paruisse prout tenebantur, quinimo constat ex eorum parte die vigesimo eiusdem mensis alias litteras dictis Regenti cancellarium et Judici Regiæ curiæ præsentatas fuisse eosdem requirendo sub pena excomunicationis maioris latæ sententiæ quod intra terminum unius horæ, et dimidiæ pro trina canonica monitione (præfixum terminum sane nimis angustum et a jure reprobatum maxime nulla necessitate urgente) dictas litteras firmæ juris cassarent, revocarent et annullarent et dictum Azabedo, et Petrum Mollet et Antonium Joannem Vinyes familiares S.ti officij in Regijs carceribus detentis relaxarent, aut quod incontinenti, dicto termino elapso apud eos comparerent ad videndum declarari se incidisse in penam dictæ excomunicationis, licet nulliter fuerunt excomunicati et ut tales publicati non obstante appellatione per eos et quemlibet eorum intra dictum brevissimum terminum ad cauthelam legi-

time interposita, et quod prædictorum Azabedo, Mollet et Vinyes instata relaxatio non pendebat ex sola potestate dictorum Regentis cancellariam et judicis Regiæ curiæ, sed dumtaxat ex mera voluntate Ex.mi locumtenentis Generalis vel maioris partis Senatorum Regij consilij et omnes Ecc.æ tam intra Civitatem Barcinone quam extra muros existentes, per eos fuerunt interdicto ecclesiastico suppositæ cum maxima Regiæ jurisdictionis lesione et administrationis justitiæ perturbatione et totius provintiæ scandalo, et constat fisci procuratorem Regiæ curiæ pro reparatione tantorum gravaminum per dictos Inquisitores in et cum supradictis procedimentis jurisdictioni Regiæ illatorum die vigesimo secundo Septembris anni prædicti comparuisse in Regio consilio, firmando jus et de jure in posse suæ Ex.tiæ in forma assueta juxta Regiæ Curiæ stillum, instando revocationem dictorum procedimentorum, nulliter et attentive factorum, et repetitionem supradicti Salvij Boy apparatoris dicti regentis vicariam per dictos Inquisitores detenti et provide vigore conclusionis in Regio consilio factæ, fuisse emanatas litteras dictis Inquisitoribus dicto die præsentatas, eosdem requirendo quatenus intra dies tres omnia procedimenta prædicta revocarent et dictum Salvium Boy a dictis carceribus liberarent aut comparerent in Regio consilio Banchum Regium informaturi et rationem redditurı cur ad prædicta non tenerentur, et constat in vim Regiarum provisionum refferente dicto Michaele Rollan Judice Regiæ curiæ in Regio consilio factarum vigesimo secundo et vigesimo sexto Septembris et tertio Octobris eiusdem anni millesimi sexcentesimi undecimi, dictos Inquisitores litteris á Regio consilio emanatis eisdemque personaliter presentatis semel, bis, et tertio monitos fuisse quod prædicta procedimenta per eos nulliter, et indebite facta tanquam regiæ jurisdictioni præiudicialia et nociva revocarent, cassarent et annullarent et de revocatione fidem facerent intra competentem terminum eis præfixum, et comparerent in Regio consilio banchum Regium informaturi conminatione adducta quod alioquin tamquam Regiæ Jurisdictionis perturbatores a presenti Principatu Catholonie et comitatibus Rosilionis et Ceritaniæ, assignando eis diem veneris septimam Octobris cum sequentium dierum continuatione ad videndum declarari se incidisse in penam dicti bannimenti, et constat dictos Inquisitores minime curasse dicta procedimenta revocare nec ad informandum bancum Regium

accessisse, quinimo constat etiam post relaxationem dictorum Azebedo, Mollet et Vinyes de mandato Excelentissimi domini Locumtenentis Generalis die quinto Octobris millesimo sexcentesimo undecimo libere et nullis solutis expensis factam, statim atque ad eius notitiam pervenerat relaxatio dicti Salvij Boy eodem die per dictos Inquisitores libere facta, contumaciter indictis excomunicationem et in Regia Jurisdictione et interdicto perseverasse, in dictorum jus firmantium gravamen et oppresionem et in Regia Jurisdictione preiudicium, administrationis Justitiæ perturbationem et incompetentiæ Regaliarum Domini Regis, propter quod ad justiciam dicti fisci procuratoris Regiæ Curiæ et aliorum supradictorem oppressorum ius firmantium constat die decimo nono presentis mensis Octobris millesimo sexcentesimo undecimo, in Regio consilio insequendo conclusionem ibidem eodem die factam, fuisse provisum et declaratum pro deffensione dictarum Regiæ Jurisdictionis præminentie et regaliarum, et reparatione tanti et tam notorij gravaminis, locum fuisse et esse declarationi dictarum penarum dictis Inquisitioribus conminatarum et impositarum, et quod ad dictum effectum faciendi dictam declarationem portentur processus Regenti Regiam cancellariam ex quibus manifeste constat dictos Inquisitores uti Judices delegatos velle exproposito, et a pensate jurisdictionem Regiam inquietare et perturbare et invasire non permisisse sibi illam appropiare. His et alijs processus meritis attentis et alias, sua Ex.cia dictam insequendo conclusionem in Regio consilio factam, pronunciat, sententiat et declarat, et dictos Didacum Fernandez de Heredia, Don Xptophorum Bernardum de Quiros et don Ferdinandum de Valdes et Llano prefatos Judices delegatos tanquam perturbatores Regiæ Jurisdictionis in penam bannimenti in et cum supranominatis litteris eis impositam incidisse et propterea eos a presenti Principatu Cathaloniæ, et Comitatibus Rossilionis, et Ceritaniæ banniendos fore, et esse et prout cum presenti bannit et pro bannitis habendos et publicandos fore et esse, et pro talibus tenendos et reputandos donec aliter sit provisum, et Regiam Jurisdictionem in preiudicio illi illato reintegraverint, et pro his fiant littere, provisiones et præconinzationes oportunæ juxta Regiæ curiæ stillum.

V.t de Çalba et de Vallseca Regens
V.t Pineda fisci Advocatus

Lata per Magnificum Michaelem de Çalba et de Vallseca Regentem Cancellariam et de illius mandato lecta et publicata per me Michaelem Joannem Amat S. C. et R. Magestatis scribam, mandatis per totam terræ ditionem Regiam notarium publicum Barcinone populatum, in quadam aula domorum eiusdem Magnifici Regentis Cancellariam sitarum in vico dels *Banys nous* die vigesima Octobris millesimo sexcentesimo undecimo, presentibus, instantibus et dictam sententiam ferri et publicari presentibus Antonio Roure notario publico Barcinone fisci procuratore Regiæ Curiæ, Stephano Vallalta, et Hieronymo Talavera notarijs publicis Barcinone, nominibus quibus in processu pro una parte, dictis vero Inquisitoribus hereticæ pravitatis pro alia parte, Presentibus pro testibus Antonio Codina notarius, Ludovico Riera virgario Regiæ cancellariæ et alijs pluribus in multitudine copiosa (1).

E lo mateix die en esser publicada la dita sententia y tenint noticia de aquella, tement los S.^{ors} consellers que los dits pares Inquisidors no intentassen de voler posar cessacio á Divinis, fou per part dels dits S.^{ors} conselles trames al R.^{im} bisbe, lo Mag.^{ch} micer Jaume Dalmau pera que informas a sa S.^{oria} R.^{ma} que no devia permetre ni consentir se posas dita cessatio a divinis, per lo que nos podia nis devia fer de Justitia. Lo qual referi que sa S.^{oria} R.^{ma} li tenia respost que ell manaria mirarho, y antes no consentiria que se posas dita cessatio a divinis ho consultaria molt be ab persones doctes y ne tindria noticia la ciutat del fahedor. — E mes dit dia entenent que en lo consentir se posas dita cessatio a divinis hi tindria de consentir juntament ab lo R.^{im} capitol, lo dit mag.^{ch} micer Jaume Dalmau y micer Jaume Aymerich los quals llargament en un parlament que tingueren ab lo dit capitol per dit effecte en la sagristia de la seu, informaren al dit capitol, y refferiren que respongue lo mateix que te respost lo dit Reverendissim bisbe. — E lo mateix dia a la tarda despus de esser publicada la dita sententia y havent tinguda notitia de aquella los S.^{ors} conselles, manaren juntar lo savi consell de cent pera donar en aquell raho de la dita sententia y tambe que es lo que los dits S.^{ors} conselles devian y

(1) Vide apéndix I. No obstant sas grans declaracions, eixa sentencia resta incumplida, despreciada per los magnifichs senyors Pares Inquisidors.

podian fer en benefici de dit negoci, y lo consell entesa la dita propositio desllibera que los dits S.^{ors} conselles acompanyats ab promens del savi consell anassen ab embaxada a besar les mans a sa Ex.^{cia} y ferli moltas gracias en agrahiment de la merce que ha feta á esta ciutat aserca de la dita sententia, y offerirli per la exequutio della ferli la assistencia necessaria y supplicarlo per fer merce a esta ciutat tingue a be de continuar y fer y manar se passe avant fins a total exequutio de la dita real sententia. — E lo mateix die los dits S.^{ors} consellers per exequutio de dita desliberacio acompanyats ab promens y de molts officials y altra gent, foren á fer las ditas gracias a sa Ex.^{cia} lo qual feu molta demonstracio de contento y respongue que no faltaria un punt per sa part en manar se fasse justitia.

DISSAPTE XXIJ. — En est die se feu lo decret dels cambis. Cambis.

DIMARS XXV. — En est die refferi Steve de Vallalta syndich de la ciutat, lo qual instava per part de la ciutat la exequutio de la dita real sententia entre los pares Inquisidors, pretenent que passats tres dies se podia y se devia exequutar, que tenia entes per bon original que lo real consell havia resolt que nos podia exequutar que primer no passassen deu dies.

DIUMENGE XXX. — En est die foren los mag.^{chs} consellers al monestir de las monjas de Pedralbes per vesitar aquell monestir, com ha protectors que son dits mag.^{chs} consellers y esser de costum quiscun any tenirhi de anar, y estant en dit monestir los vingue nova com lo Ex.^{im} llioctinent y capita general tenia rebudas cartas de sa Mag.^{t} ab las quals ni havia una per los mag.^{chs} consellers fahentlos asaber de la trista y lastimosa mort de la dita S.^{ma} reyna y S.^{ora} nostra, la qual los volia fer donar. E encontinent com fos ja hora tarda quant saberen dita nova y havian acabat de fer dita vesita, los dits mag.^{chs} consellers ab la diligentia possible sen tornaren en la present ciutat y vingueren en la present casa que ja ere de nit; y com sa Ex.^{cia} tingues entes que los dits mag.^{chs} consellers eran ja arribats y stavan en la present casa encontinent los envia la dita carta de sa Mag.^{t} per mossen Miquel Joan Amat scriva de manament y secretari de sa Ex.^{cia}, lo qual arribant en la present casa estant los dits mag.^{chs} conselles en la instancia dita de consell de trenta, demana licentia pera entrar y obtinguda aquella entra en dita instantia y dix als S.^{ors} conselles com sa Ex.^{cia} li havia manat que aportas a sas mag.^{cias} una carta de sa Mag.^{t} que era del

Visita a Pedralbes.

Mort de la reina.

avis y trista nova de la mort de la dita S.^ma^ reyna nostra senyora, donant aquella en mans propries del mag.^ch^ conseller en cap, e dexada aquella en mans del dit S.^or^ conseller en cap se despedi y los dits S.^ors^ consellers regonexent aquella, vist que anave dirigida al savi consell de cent, manaren desclourer y llegir aquella, la qual es del tenor seguent en la directio

A los amados y fieles nuestros los conselleres consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona.

EL REY

Carta del Rey.

Amados y fieles nuestros, Jueves a veite y dos de setiembre mas cerca passado, a las onze horas y media de la noche fue Dios servido alumbrar a la S.^ma^ reyna mi muy chara y muy amada muger que haya gloria, de un hijo que quedo bueno, y del sobre parto le cundio tan gran mal que acabo sus dias lunes tres de este mes a las nuebe horas de la manyana, dempues de haver recebido todos los Sagramentos de la Iglesia con su acostumbrada devotion. Hame dexado este sucesso tan con justo y turvio sentimiento y tan lastimado como por muchas causas podreys considerar, no quedando de tan gran perdida otro maior consuelo que ver haya sido su fin tan catholico y exemplar como la vida, y confiar que su divina Mag.^d^ la abra querido llebar para conmutarle los trabajos desta vida en la possesion del Reyno y descanso verdadero: á el plegue darselo feliz, y tenernos de su mano dandonos su consuelo y gracia para que con animo y prudencia xptiana que conviene, passe este dolor y en todo me conforme con su Sta voluntad y acierte a seguirla, de lo qual hos he querido advertir para que lo entendays como es justo, y para encargaros que hagais hacer en essa ciudad las honras, excequias y demonstration de luto que en semejantes casos se acostumbra, que en ello nos servireys. Data en San Lorenço a X de octubre M.DC.XI.

YO EL REY

Don Francisco Gassol protonotarius

V.^t^ Don Didacus Clavero vicecancelarius.

V.^t^ Don Josephus Banyatos Regens

V.^t^ Don Montserratus de Guardiola Regens

V.^t^ Don Phelippus Tallada Regens.

E los dits S.ors consellers (en vista?) de tan trista y llastimosa nova encontinent ordenaren a Francesch Pons verguer del S.or conseller en cap lo qual esta en la present casa, que en lo dia de dema per dolensa de tan trista nova llevas las colgaduras de domas que estavan en la dita instantia y tambe que no obris sino una portelleta de las portas de la present casa, y aixi mateix li manaren llevas los cobritaulas dels bufets y tot lo demes que ere convenient, y axi be deslliberaren que encontinent se cridas consell de cent per lo endema demati y que encontinent se tocas la campana para senyalar dit consell de cent com de fet se feu tot la mateixa nit.

DILLUNS XXXJ. — En est dia de mati per no esserse pogut aiuntar lo consell nos va tenir, y vas porrogar per la tarda, y en la dita tarda se tingue lo dit savi consell y en aquell fou llegida la dita carta de sa Mag.t de sobre insertada pera que lo savi consell de cent desliberas aixi acerca de las funerarias de la dita S.ma reyna S.a nostra com altrament que es lo que la ciutat devia fer. — E lo dit consell feu desliberacio que los S.ors conselles se vistan de dol ab las gramallas que se acostumen de vestir en semblants occasions y que nos tracte de capella ardent ni de tenir dol en la present casa, que no sie alsat lo entredit, y encontinent que sia alsat se aiunte lo dit savi consell pera que pugue deslliberar lo que mes convinga y que los S.ors concelles en lo entretant fassan totas las diligentias que convingan per obtenir la exequutio de la sententia que estos dies proppassats se publica, aixi ab sa Ex.cia com ab sa Mag.t de la manera los aparega convenir, scrivint una carta a sa Mag.t donantli lo pesame de la mort de la S.ma reyna S.ora nostra. Consell.

NOEMBRE

DIMARS I. — En est dia festa de tots los Sants, los S.ors conselles no foren a la seu ab promens com es de costum, per causa del entredit. Totssan's.

DIJOUS IIJ. — En est die que es lo endema del die dels morts, tambe dexaren los S.ors conselles de anar a la seu al aniversari y sermo que quiscun any se acostuma de fer per lo S.m rey y S.or que fou nostre dit en Jaume. — E dit dia al mati los Aniversari del Sr. Rey en Jaume.

S.ors conselles enviaren ab embaxada a sa Ex.cia a mossen Luis Salavardenya y mossen Francesch Dalmau pera supplicarlo fos servit manar posar en exequutio la sententia proferida contra los pares Inquisidors, attes que eran ja passats los dias que de dret sels podian concedir, los quals refferiren als S.ors conselles que sa Ex.cia los havia dit que no venia un dia mes, o, menos y que jas tenia la ma en dit negoci.

Sobre exequutio de la sentencia.

DIVENDRES IIIJ. — En est dia tambe foren tramesos ab embaxada per part dels S.ors conselles per lo dit effecte de supplicar per part de la ciutat la dita exequutio, mossen Joseph de Bellafilla y mossen Jaume Casademunt los quals refferiren que los fou respost per sa Ex.cia ab molts de compliments que nos perdria un punt de la justicia y que desijava se fes justicia.

Lletras absolutorias dels Inquisidors.

DISSAPTE V. — En aquest die al mati cerca de las deu horas, entengueren los S.ors conselles com en la trona de la seu un secretari del S.t Offici havia publicat ab veu alta unas lletras absolutorias dels pares Inquisidors ab residencia, pera quinze del mes de dezembre primer vinent, ab motius molt preiudicials als S.ors conselles y demes persones en las ditas lletras anomenadas. — E los dits S.ors conselles tinguda noticia de ditas lletras y quant eran preiudicials a la ciutat, manaren juntar advocats pera aconsellarse de lo que podian y devian fer acerca de ditas cosas, los quals advocats aiuntats feren lo vot seguent (1) . . . . .

. . . .

. . . .

. . . .

Embaxada.

Encontinent fou cridat consell y tocada la campana, lo qual se aiunta a la tarda del dit dia y stant junt lo dit consell, vingueren en aquell una embaxada de part dels S.ors diputats ab la qual explicaren lo gran sentiment tenian fet los S.ors diputats acerca de la forma de ditas lletras fahent offertas a la ciutat que ells staven promptes de ayudar y valer a la ciutat en tot lo que fos de son servey; a la qual embaxada fou respost per lo Mag.ch conseller en cap ab molts compliments, que esta ciutat agrahia molt als S.ors diputats la merce que sels feya y que aixi ne stava confiada la ciutat. E semblant embaxada feu lo bras militar. — E despres sobre lo que fou proposat en lo dit consell per lo mag.ch conseller en cap, fou feta la desliberacio

(1) Está en blanch.

y conclusio seguent; que se exequute y seguesca en tot y per tot lo vot dels mag.chs doctors consultats, donat en scrits firmat de llurs mans, en lo dit consell legit com y segons en aquell se conte E, la embaxada en dit vot advertida fessen los mag.chs conselles per sas personas proprias, y ques fasse assaber als S.ors diputats y al bras militar la dita desliberacio supplicantlos que ab conformitat fassen lo mateix y ques lleve acte de la scriptura que ses llegida en lo dit consell ordenada per los dits advocats la qual se presenta a sa Excellentia. — E per exequutio de dita desliberatio encontinent sens desgregarse lo dit consell foren los dits mag.chs consellers ab sas gramallas de dol y capus bert (1) ab embaxada a sa Ex.cia lo qual trobaren que estave junt ab les tres sales del real consell, y entrant los mag.chs consellers ab sas gramallas rossegant lo S.or Virrey, concellers, regent y demes doctors del real consell tots se alsaren de peus y lo mag.ch conseller en cap exposa llargament sa embaxada dient lo gran sentiment tenia fet la ciutat de las lletras se eran publicadas lo dia present en la trona de la seu per part dels pares inquisidors, y lo quant sentia lo savi consell de cent y ab justa raho; y supplica a sa Ex.cia lo que lo savi consell tenia deslliberat ab la sobre insertada deslliberacio, y fou presentada la dita supplicacio y llevat acte per lo scriva major de la present casa, y tambe mana sa Excellencia ne llevas acte mossen Joan Miquel Amat scriva de manament; a la qual embaxada respongue sa Ex.cia ab molts de compliments dient que per dit effecte y desitjant fer justicia tenia juntas las tres salas, y que descansas la ciutat que en lo que sera de justicia no manara sen lleve la ma, y tornats dits mag.chs conselles a la present casa estant junt lo consell de cent referi lo mag.ch conseller en cap sa embaxada y resposta, y entesa aquella lo savi consell de cent se desgrega. Id.

DIUMENGE VJ. — En est die de S.t Sever no foren los S.ors consellers en la seu per causa del dol: feuse professo per lo entorn de la seu: aportaren lo talem los pabordes ab capas revestits.

DILLUNS VIJ. — En est dia al mati a les vuyt hores parti lo correu pera la cort ab tota diligentia despatxat al S.r Gualbes de Corbera enbaxador — E lo dit dia a la tarda los mag.chs conselles ab ses gramalles de dol acompanyats de molts officials Partida del correu.

(1) Ubert?

de la casa y altres foren ab embaxada, obtinguda primer hora, a parlar a sa Ex.^{cia} lo qual trobaren deves la part de la marina, y en essent alli lo mag.^{ch} conseller en cap feu sa embaxada de part de la ciutat dient com ells tenen obligacio per desliberacio del savi consell de cent de venir a supplicar a sa Ex.^{cia} fos servit manar posar en exequutio la sententia contra los pares inquisidors, entenent que de la exequutio de aquella ne redundaria gran benefici a tota esta ciutat. A la qual embaxada respongue sa Ex.^{cia} que jas tenia la ma en la exequutio de dita sententia y que prest se axiria de ella, de modo que la ciutat no tindria mes de venir a instar aquella, y rebuda dita resposta anant ab ses gramalles y caperons al cap sen tornaren a la present casa ab lo mateix acompanyament.

Sobre exequutio de sentencia.

Crida de publicacio de dita sentencia.

DIMARS VIIJ. — En est dia se publica la crida de la publicacio de la sententia proferida per lo real consell contra los pares Inquisidors ab la qual foren condemnats que fossen bandejats del present Principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya, la qual es del tenor seguent

Ara hojats tothom generalment, queus notiffican y fan asaber de part del Ill.^{im} y Ex.^{im} S.^{or} don Francisco Hurtado de Mendoça marques de Almazan y comte de Montegut de la S. C. y R. Mag.^{t} conseller, lochtinent y capita general en lo Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya; Que com havent comparegut davant de sa Ex.^{cia} y en lo sacre, real consell los amats de sa Mag.^{t} Magi Grau ciutada honrat de Barcelona regent la vegueria de dita ciutat y Francesch Corts doctor en drets prior de sa cort, o son assessor, Xptophol Casabona, Antoni Ferrer y Miquel Puig officials reals y ministres de dit veguer, y los amats de la real Mag.^{t} Hieronym de Ollers ciutada honrat de Barcelona, Jaume Ortoneda doctor en arts y medecina, Onofre Palau mercader conseller de la dita ciutat de Barcelona, Jaume Aymerich, Francesch Nogues, Pau Mohet y Steve Monfar y Sors, doctors en drets ciutadans de Barcelona, consultors de dits conselles, y Steve Vallalta notari publich de Barcelona, com ha sindich de dita ciutat; queixantse dels venerables Diego Fernandez de Heredia, don Xptofol Bernat de Quiros, y don Fernando de Baldes y Cano inquesidores de la heretica pravedat y apostasia, jutges delegats residents en la present ciutat, per raho de la captura que a denou de agost pro-

passat de llur manament fou feta per Francesch de Azevedo alguatzir del St Offici de la persona de Salvi Boy merament laych, de familia de dit veguer perço que a setse del dit mes de agost essent lo lloctinent general de sa Mag.[t] y so(n) portant veus de general governador absent de la present ciutat, lo dit veguer com ha ordinari real de dita ciutat exercis en aquella la real jurisdiccio, satisfent a son carrech y per exequutio de las reals pragmaticas del S.[im] rey en Pere tercer dadas en Barcelona a quatre de las nonas de dezembre any mil trescents trenta nou, y del S.[m] rey don Ferrando segon a sinch de nohembre any mil sincents y onse, anas rondant de nit los carrers y plaças de dita ciutat pera opposarse als mals homens, regoneixer las armas y llevar las prohibidas als qui las aportan, lo dit Salvi Boy qui era de familia de dit veguer en presentia y de manament de aquell desarma un criat, o contxero de dit don Xptofol de Quiros lo qual troba a deu horas de la nit anant sol per la plaça de Sta Anna de la present ciutat sens capa, armat de rodella y de spasa mes llarga de la mida, del mig fins a la punta sens beyna ab la qual facilment podia danyar a qualsevol li vingues devant. Volent los dits Inquisidors per la dita indebita captura de dit Salvi Boy atemoritzar lo dit veguer y altres officials reals pera que en avant no gosassen regoneixer y desarmar qualsevol que asseris esser de familia de dits inquisidors encara que fos trobat ab armes per crides reals generalment prohibides a tothom de qualsevol grau, o, condicio que sien, contra los decrets dels sumos pontifices Clement quint y Joan vint y dose ab los quals se mana als inquisidors de la heretica pravedat que no abusen en alguna manera en la concessio de portar armes contra las ordinations, a instantia y supplicatio dels tres braços, o, estaments del present principat de Cathalunya a dos de agost mil sinchcents y dotze fetas per lo R.[nt] don Joan bisbe de Leyda les hores inquisidor general confirmadas per lo papa Leo deze ab sa bulla dada en Roma a las calendas de agost mil sinchcents y setse, y per lo molt R.[nt] cardenal Adria bisbe de Tortosa inquisidor general en las corts celebrades en Barcelona per la Mag.[t] del emperador Carles quint en lo any mil sinchcents y vint ab los quals sta statuit que als officials seculars en lo dit principat de Cathalunya fos licit desarmar qualsevol familiars del S.[t] Offici trobats sens sedula, o albara dels dits inquisidors ab armas prohibidas, y que per raho de haverlos desarmat en

ninguna manera los officials reals poguessen esser per los dits inquisidors presos, o molestats, y com lo dit veguer agues consultat sobre ditas cosas los dits conselles de Barcelona a consell dels quals es obligat star, segons las reals pregmaticas del rey don Jaume primer dada en Barcelona a set de las chalendas de maig mil doscents sexanta hu y del rey en Pere terç dada en Monço a onze de març mil trescents sexanta vuyt, y los dits consellers de vot y parer de dits consultors haguessen aconsellat a dit veguer que per reparacio del gravamen donat a la jurisdictio real per la captura de dit Salvi Boy podia lo dit veguer procehir a captura y detentio de aquells per los quals dit Salvi Boy ere stat pres fins a tant que la real jurisdictio fos reintegrada, y com lo dit veguer inseguint dit consell hagues procehit a capturar la persona de dit Azevedo per lo qual dit Salvi Boy per dita causa ere estat pres, los dits inquisidors no dubtaren ab llurs lletres dades en Barcelona a vint y set y a vint y vuyt de agost proppassat amonestar als dits veguer y son assessor y als dits conselles y sos consultors y altres officials reals dalt anomenats y anaquells respectivament manar que dins tres hores relaxassen de dits carcers lo dit Azavedo y aquell ensemps ab lo proces los remetessen, y los dits consultors personalment compareguessen en llur tribunal pera donar raho de las cosas que per dita raho estavan impetits sots pena de excomunicatio major latæ Sententiæ y que aquells publicassen excomunicats, aggravaren y reaggravaren no obstant la apellatio per quiscu dells primerament y dins degut terme legittimament interposada, per los quals procediments nulla y indebitament y fora lo cars de llur delegacio fets, gravats y opresos fermaren de dret als dits pares inquisidors en poder de sa Ex.cia y de dit real consell en la forma acostumada. E com la causa de dita ferma de dret per lo mag.ch y amat conseller de sa Mag.t micer Miquel de Çalba y de Vallseca regent la real cansellaria, president en lo dit consell real per observansa de las constitutions de Cathalunya a la observatio de las quals esta obligat ab jurament y sententia de excomunicatio y sots privatio de sos officis, fos estada comesa al mag.ch y amat conseller de sa Mag.t micer Miquel Rollan jutge de la regia cort, per lo qual inseguint la conclusio en lo sacre real consell feta lo qual sots las mateixas penas es tingut executar, fos provehit que fossen despedides lletres dirigidas a dits inquisidors amonestantlos que dins tres

dies cassassen, revocassen y anullassen los dits procehiments fets contra los dalt dits fermants de dret merament laychs y de for y jurisdictio del S.r rey o, que dins lo dit temps compareguessen a informar lo banch real segons forma y dispositio de la real pregmatica del rey en Marti dada en Barcelona a vint y quatre de març mil quatrecents y nou etiam contra los dits inquisidors observada, les quals lletres de ferma de dret foren presentades a dits inquisidors a nou de setembre proppassat. E com los dits jutges delegats no sols no aguessen obeit a ditas lletras com eren obligats, empero de llur part a vint de dit mes de setembre fossen stades presentades altres lletres dirigidas a dit mag.ch regent la vegaria, cancelleria y jutge de cort requerintlos sots pena de excomunicatio major latæ sententiæ que dins termini de hora y mitja revocassen, cassassen y annullassen las ditas lletras de ferma de dret y relaxassen dels carcers reals lo dit Azabedo y Pere Mollet y Antoni Joan Vinyes familiars del S.t offici, o, que encontinent passat dit termini compareguessen davant ells pera veurer declarar ser incidits en la dita pena de excomunicatio, segons que de fet encara que nullament foren excomunicats y com a tals publicats, no obstant la appellatio per aquells y quiscu de aquells dins dit brevissim termini a cautela legittimament interposada, y que la relaxatio instada de dits Azabedo Mollet y Vinyes no dependia de sola potestat dels dits mag.chs regent cancellaria y jutge de cort sino tant solament de mera voluntat de sa Ex.cia o, de la major part dels dits mag.chs doctors de dit real consell, y totas las iglesias de la present ciutat y arrevals de aquella foren per dits delegats posadas en entredit ecclesiastich ab molt gran lesio de la jurisdictio real y perturbatio de la administratio de la justicia y scandol de tota la provincia. E com lo procurador fiscal de la regia cort per reparatio de tants gravaments per dits delegats ab dits procehiments donats a la jurisdictio real, a vint y dos de dit mes de setembre agues comparegut en dit real consell fermant de dret en poder de sa Ex.cia y real consell en la forma acostumada instant la revocatio de dits procehiments nulla y attentativament fets y la repeticio de dit Salvi Boy per dits delegats detingut, y en virtut de conclusio feta en dit sacro real consell foren despedides lletres y a dits delegats dit dia presentades, requerint los que dins tres dies revocassen dits procehiments y relaxassen de las presons dit Salvi Boy o, que compareguessen en lo real

consell a informar lo banch real y donar raho perque a ditas cosas no fossen tinguts. E com en virtut de provisions reals fetas en lo real consell a relatio de dit micer Miquel Rollan a vintidos y a vint y sis de dit mes de setembre y a tres del mes de octubre tambe proppassat sien estades despedides lletres a dits delegats personalment presentades, sien stats amonestats una, segona y tercera volta que revocassen, cassassen, y anullassen los dits procehiments per ells nulla e indebitament fets com ha periudicials a la jurisdictio real, y de dita revocassio fessen fe, o, compareguessen dins lo termini á ells prefigit a informar lo banch real ab comminatio que altrament com ha perturbadors de la jurisdictio real serien bandejats de dits principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya, assignantlos lo die de divendres als sis de dit mes de octubre ab continuatio dels seguents dies pera veures declarar ser incidits en la pena de dit bandeig: e com no haguessen curat de revocar dits procehiments ni venir a informar dit banch real ans be apres de la relaxatio de dits Azabedo, Mollet y Vinyas de manament de sa Ex.^{ia} a sinch de dit octubre liberament y sens pagar despeses algunes feta, encontinent que a sa noticia vingue la relaxatio de dit Salvi Boy per dits inquisidors lo mateix die liberament feta ab contumacia, perseveraren en las ditas excomunicatio y entredit en gravamen y oppresio dels dalt dits qui han fermat de dret, y preiudici de la jurisdictio real y perturbatio de la administratio de la justicia y en menyspreu de las regalias del rey nostre S.^{or}, y per ditas cosas manifestament aparegues que los dits inquisidors com ha jutges delegats de proposit y pensadament volgueren inquietar y perturbar la jurisdictio real y aquella en cas no permes usurparse. Per tant, instant los dits procurador fiscal de la regia cort y los altres dalt nomenats qui han firmat de dret ab sententia real per sa Ex.^{cia}, de consell de dit mag.^{ch} regent la real cancelleria inseguint la conclusio en lo dit sacro real consell feta proferida al vint de dit mes de octubre, fou declarat los dits venerables Diego Fernandez de Heredia, don Xptofol Bernat de Quiros y don Fernando de Baldes y Cano jutges delegats dalt dits, com ha perturbadors de la jurisdictio real esser incedits en la dita pena de bandeig á ells ab ditas lletras imposada, y per tant aquells esser bandejats de dit principat y comtats y haver de esser tinguts y publicats per bandejats y per tals tinguts y reputats fins altra cosa fos provehida

y haguessen reintegrada la real jurisdictio en lo gravamen á ella donat, y perço fossen despedides lletres, provisions, comissions y crides opportunes segons still de la regia cort. E com la dita sententia real sie stada legittimament intimada y notifficada a dits jutges delegats ab lletres patents ab inserta de la dispositiva de dita real sententia, y altrament segons stil de la regia cort despedides, á ells personalment presentades al vint y hu de dit mes de octubre y no hajen curat de obehir aquellas. Per tant sa Ex.cia ab tenor de la present publica crida, inseguint dita conclusio en lo sacre real consell feta diu, notiffica y fa assaber a tothom generalment que los dits venerables Diego Fernandez de Heredia, don Xpotofol Bernat de Quiros y don Fernando de Baldes y Cano jutges delegats dalt dits, son bandejats del present principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya; manant a tothom generalment los tinguen y reputen per tals fins altra cosa sie provehida y hajen reintegrada la jurisdictio real en lo preiudici a ella donat, manant ab lo mateix tenor de la present publica crida als dits venerables Diego Fernandez de Heredia, don Xptofol Bernat de Quiros y don Fernando de Baldes y Cano jutges delegats dalt dits, aixis com al present sels mana, que isquen dels dits principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya, altrament si lo contrari faran sera procehit ab los deguts termens de justicia segons sera trobat esser fahedor. E perque dites coses sien a ells y a tothom manifestas, mana sa Ex.cia esser feta y publicada la present publica crida per los llochs acostumats de la present ciutat de Barcelona y de altres ciutats, viles y llochs de dits principat y comtats hont menester sie.

El Marques de Almaçan

V.t de Salba et de Vallseca R.s
V.t don Xptophorus Gallart et de Traginer, R.s tesaurarius

V.t Pineda fisci advocatus
V.t Rollan

Michael Joannes Amat

Infor.m et oblig.um Locumte.s XVJ. fol. XXXX.
Locum Sigil✠li

Quæ quidem præconitzatio fuit publicata per loca solita presentis civitatis Barcinone sono duarum tubarum ante et post emisso, die videlicet octavo mensis novembris anno a Nativitate

Domini millesimo sexcentesimo undecimo per Joannem Xuriguer regium tubicinem sic in regia cancellaria refferentem.

Dimecres VIIIJ. — En est die entenent que per causa de la crida que lo dia mes propassat de part de sa Ex.[cia] fou feta y publicada en la present ciutat contra los pares Inquisidors ab la qual se notificava com sa Ex.[cia] ab sententia real proferida a vint del mes de octubre propassat los bandejava de tot lo present principat de Cathalunya y comtats del Rossello y Cerdanya, no han dubtat los dits pares inquisidors en est dia de bon mati posar un standart eo pando de color carmesi ab les armes del S.[t] offici en lo corredor, o, miranda que mira devers la plaça del Rey posant sota de aquell una catifa y al costat tres cadires a modo de un tribunal y aixis mateix sobre lo portal major de la casa eo palau del dit S.[t] offici en lo lloch ahont son les armes, un drap negre de vayeta ficat ab quatre claus y al mig de aquell tenen posada una figura de un Xpo crucificat de llargaria de mes de quatre palms cubert ab un vel negre y tenen tancadas las ditas portas del dit S.[t] offici de modo que per aquellas se veu que ninguns entren ni ixen. E com ditas novedats tenen causat gran admiracio y escandol a tota esta tant catholica ciutat, los mag.[chs] conselles de la present ciutat desitjant est die saber y entendrer que es lo que sas mag.[cias] devian fer en reparo de una tan gran nota que a la ciutat y poblats en aquella, aixi en las nacions propincas com en las stranyes ne podian patir per no saber y entendrer ab puntualitat la causa de ditas novedats, manaren ajuntar lo despres dinar una gran promenia de numero de mes de trenta de tots staments, persones del savi consell de cent, a las quals stant juntas en la present casa de la ciutat per lo mag.[ch] micer Hieronym de Ollers conseller en cap de la present ciutat de voluntat dels altres mag.[chs] conselles que staven alli presents, los fou llargament dit y proposat tot lo sobredit que lo dia present los dits pares Inquisidors tenian fet ab tan gran deshonor y nota de tota esta ciutat y provincia de Cathalunya sens causa ni fonament algu, y que perço los pregave que fossen servits de aconsellarlos ques lo que podian y devian fer en reparo de ditas cosas, que ells estavan promptes y aparellats de seguir y executar lo que los aconsellarian; e per la dita promania los fou dit y aconsellat que los dits S.[ors] conselles devian de totes les dites coses donarne raho

Novitat causada per los Inquisidors de traurer un Xpo.

a sa Ex.cia y que perço hi devian personalment anar al menos si tots no, per causa del dol qui tenian de la mort de la S.ma reyna S.ra n.ra a lo menos alguns de dits mag.chs consellers; E aixis mateix devian fer embaxada al R.im S.or bisbe dientli com per causa de haver tret los dits pares inquisidors lo dit Xpo y haverlo posat sobre lo portal de la porta ahont stava indecentment y no ab lo decoro y acato ques deu, podria ser que si estave alli tota la nit algunes persones de stranyes nacions enemigas de nostra S.ta fe catholica, que com aquesta ciutat es port de mar facilment ni pot haver de ocultes, en la nit hora captada podian causar algun scandol del que se poria imputar fos causat per algun desta ciutat y provincia, y que perço supplicassen a sa S.a R.ma que com ha pastor y prelat desta ciutat al qual directament toca tenir cuydado de obviar que semblants coses nos puguen seguir, sie servit manar donarhi lo remey qual conve per obviar dits scandols que se porian succehir. Y aixi aconsella dita promania que de les dites coses ab embaxada ho devian fer asaber als S.ors diputats y bras militar perque entre tots vehessen lo que millor se podia y devia fer — E encontinent los dits S.ors conselles posaren les damunt dites coses que per la dita promania los fou aconsellat en exequutio, E encontinent enviaren ab embaxada al dit R.im S.or bisbe dos conselles per los quals de part de dits mag.chs conselles li fou dit y explicat tot lo sobre dit que per la dita promania los ere estat aconsellat li diguessen y refferissen, los quals embaixadors refferiren a dits S.ors conselles com havian feta dita embaxada a dit R.im bisbe y quels havia dit que agrahia molt als dits mag.chs conselles lo bon advertiment que li donaven y que per dit effecte tenia en lo palau aiuntats molts theolechs y canonistas pera que li aconsellassen que era lo que podia y devia fer, y que del que li aconsellarian ne manaria donar avis a dits mag.chs conselles. E aixi mateix fou enviada embaxada als S.ors diputats donant los avis de tot lo damunt dit del que los ere estat aconsellat, los quals embaixadors referiren com tenian feta dita embaxada y que los S.ors diputats los havian respost ab paraules de molts compliments que agrahian molt lo avis que sels donave, y que per dit effecte havian manat aiuntar persones electes y que del que los aconsellarian que podian y deurian fer ne manarian donar avis a dits S.ors consellers. — E poch apres estant junts dits mag.chs conselles en la present casa arriba lo R.nt micer

Embaxadas al bisbe y al virey.

Id.

Paulo Pla ardiacha y canonge de la seu de la present ciutat official y vicari general del dit R.^{im} bisbe, lo qual ab embaxada de dit R.^{im} bisbe digue y refferi als dits mag.^{chs} conselles com ell en aquell punt venia del palau dels dits pares Inquisidors ahont era estat trames per part de dit R.^{im} bisbe pera que fossen servits de voler manar llevar la dita figura del Xpo que tenian posada sobre lo dit portal, y que altrament si no obeian aquell com ha prelat faria lo que tenia obligacio, y que los dits pares inquisidors li havian dit que ordenarian que la dita figura del dit Xpo fos llevada del dit portal, y que perço per part de dit R.^{im} bisbe venia a donarne noticia y ferho assaber a dits S.^{ors} consellers, al qual ab paraules de molts compliments li fou respost que los dits mag.^{chs} consellers besaven les mans a sa S.^{a} R.^{ma} dels bons officis que tenia fets y que aqueixa era la confiansa que tenia aquesta ciutat de sa senyoria. — E dos dels mag.^{chs} conselles anaren ab embaxada a donar raho y quexa de las demunt ditas cosas a sa Ex.^{cia}, los quals referiren quel havian trobat que estava de mala gana que stava en lo llit y que havia sentit molt lo que los pares inquisidors tenian fet sens fonament ni causa alguna; que ell desitjave en tot correspondrer a la honor y reputatio te esta ciutat, lo qual sabia molt be quant catholica y zelosa era de las cosas de la fe. — E stant los dits consellers en la dita casa de la ciutat y tocada la oracio, arriba en dita casa un capella de dit R.^{im} bisbe lo qual refferi de part de sa S.^{oria} R.^{ima} com en aquell punt havent sabut que encara los pares inquisidors no havian tingut cuydado com havian promes de fer llevar lo Xpo que stave sobre lo portal, dit R.^{im} bisbe aparexentli que no stava ab la desentia y honor que convenia y per temor de que nos seguis algun scandol havia manat que anassen com ja de fet eran anats dos sacerdots y quatre patges quiscu ab una atxa y que tenian aportat un bufet ab un tapete de domas groch ab dos candeleros de plata ab dos velas tot enses, y tenian posat dit bufet ab dit tapete cubert dessota de la figura de dit Xpo, y que dits sacerdots ab molta devotio y genolls per terra stavan devotament davant dit Xpo, y que aixi mateix tenia manat que anassen altres sacerdots de modo que en estar cansats los uns acodissen altros tota la nit y stiguessen alli ab molta devotio cremant dites quatre atxes y dos candeleros, tot en honor y gloria de nostre Deu Jesucrist. — E com stiguessen los dits sacerdots y patges en lo modo propdit davant

Altre embaxada al virey.

dit Xpto ab molta multitut del poble desta ciutat que passavan de molts centenars, tots sens barret fora del cap y molta part dells agenollats estant com dessobre esta dit la porta de la dita inquisitio tancada, fou vist que obriren la portelleta de ditas casas y de ellas isqueren mestre Santacana, mestre de cases familiar del S.[t] offici y lo scarceller y nunci del S.[t] offici, y dit Santacana trague una scala y la arrima en la paret y ab lo sombrero al cap molt indecentment lleva lo dit Xpo que stave ficat en la paret y aquell lo dona en mans del dit nunci quis diu Mir, lo qual tambe estave en lo barret al cap y prengue dit Xpto ab molta furia y ab poca veneracio y lo entra dins ditas casas del S.[t] offici, y volent los dits sacerdots y patges de dit R.[im] bisbe entrar ab las atxas y velas en las mans dins dit palacio per acompanyar dita figura fins que fos posada en lloch condecent, no volgueren consentir que entrassen antes encontinent tancaren la porta, y com per causa de posar dintre la dita figura del Xpo y metre la scala dintre, la dita porta fou uberta y ab la claror que davan las ditas atxas y velas fou vist per molts que estaven alli presents, com dins del pati eo entrada de dit palau y junt de la porta staven molts homens armats ab alabardas y pedrenyals que tenian en la sinta y pitral que aportaven.

Segueix lo fet dels inquisidors.

DIJOUS X. — En est die tambe los pares inquisidors tragueren lo standart del S.[t] offici en lo corredor eo miranda de la plaça del Rey, hahont stigue tot lo die, y la figura del Xpto que fou treta lo die antes no fou vista ques tragues mes.

DIVENDRES XJ. — En est dia tambe fou treta la bandera eo standart dels pares inquisidors en lo lloch hont stave lo dia antes, hont stigue fins al mig die, y no fou vist se tragues mes.

Id.

DIMARS XV. — En est dia los mag.[chs] conselles enviaren ab embaxada al S.[r] virrey a mossen Francesch Cornet cavaller y Francesch Dalmau ciutada honrat, pera supplicar a sa Ex.[cia] se servis de passar avant la exequutio de la causa contra los pares inquisidors, als quals respongue que per sa part nos perdia un punt del que tocava administrar justicia sobre dit fet.

DIMECRES XVJ. — En est die se tingue consell de cent aserca del negoci corrent, com esta llargament en lo llibre de desliberacions que ne aporta lo scriva major.

DIJOUS XVIJ. — En est dia se feu extractio de habilitadors per la inseculatio fahedora lo present any.

Habilitadors.

DIVENDRES XVIIJ. — En est dia festa de la edifficatio de

Festa de la edificacio de la seu.

la seu, ahont los conselles solian anar, no anaren en est die per causa del dit dol.

Forma de votar los habilitadors.

DIMARS XXIJ. — En est die se tingue consell de cent sobre de donar forma de votar los habilitadors, per lo que se feyan alguns abusos en votar, com esta en la desliberacio que va continuada en lo llibre de desliberations.

Sta. Catherina.

DIVENDRES XXV. — En est dia festa de S.ta Catherina nos pogue aiuntar lo consell ordinari.

S. Andreu.

Novells consellers.

DIMECRES XXX. — En est dia festa del glorios apostol S.t Andreu se feu extractio de novells consellers, y per causa de la mort de la S.ma reyna S.a nostra y no esser fetas las obsequias los mag.chs consellers no anaren a la seu com era acostumat de anar ab promens per hoir la missa del Sperit Sanct, sino que hoiren missa del Sperit Sanct en la capella de la present casa, y oida aquella sen muntaren en la sala del consell de cent per fer extractio de novells consellers, y antes de ferse extractio fou proposat quina forma tindrian los consellers vells en anar a visitar los novells consellers y tambe en lo jurament que lo die de dema tenen de prestar, y lo dit consell feu deslliberacio que los vells conselles anassen a vesitar los novells ab gramalles de dol, aportant los caperons al coll y lo die del jurament anassen tambe de la dita manera, y los novells conselles anassen ab gramalles de dol y aportassen lo capero al cap; y que hoissen la missa en la capella de la present casa sens anar a la seu, y despres los fos rebut jurament. Foren extrets en conselles novells

Consellers. Extraccio.

Mossen Gaspar Montaner ciutada
Bernadi Roma Falques doctor en medicina
Joan Batista Cassador y de Aguilar donsell
Antoni Joan Burgues mercader
Joan Andreu notari de Barcelona.

OBRES

Mossen Joseph Cescales donzell
Mossen Jaume Font menor, mercader.

DEZEMBRE

Jurament.

DIJOUS I. — En aquest dia fou lo jurament dels S.ors conselles novells los quals per causa del dol com esta dit, no anaren

a la seu a hoir missa sino que aquella antes de prestar lo jurament la hoiren en la capella de la present casa, y despres los fou rebut lo jurament — E lo mateix dia al mati despres de haver tinguda hora, foren los S.ors conselles a vesitar sa Ex.cia com es de costum quiscun any.

Visitas.

DIVENDRES IJ. — En est die al mati foren los mag.chs conselles com es de costum a vesitar lo R.m don Joan de Moncada bisbe de Barcelona. — E lo depres dinar tambe com es de costum, foren a visitar lo S.or Canseller.

DISSAPTE IIJ. — En est die se tingue consell de cent sobre lo fet y stat del negoci contra los pares inquisidors, com aixi hi fossen obligats los S.ors consellers haverne de tenir en virtut de la deslliberacio feta per lo savi consell de cent celebrat a trenta del passat, y stant congregat lo dit consell arribaren ab embaxada, primer de part del bras militar don Francisco Gilabert, mossen Francesch Cosma Fivaller, donzell, mossen Barnat Romeu ciutada honrat, don Gispert de Guimera, mossen Francesch Marimon de Caldes, y mossen Jaume Sala ciutada honrat, supplicant en effecte per part del bras militar fossen servits no llevar la ma en lo negoci corrent contra los pares inquisidors y no permetre que lo proces de la dita causa anas en manera alguna ni copia della a la cort del rey nostre senyor per fer judici de aquell, com fer no sen puga per esser ja assi declarat y las causas de est principat no poder exir del regne, fahent moltas offertas de aiudar en esta pretentio de part del bras militar a la ciutat en tot allo que los volria ordenar. — Y aixi mateix de part dels S.ors diputats ab massas altas cubertas de dol arribaren en lo dit consell lo S.r abbat de S.t Culgat fra don Miquel Aymerich, don Alexandre de Alentorn y Joan Francesch Codina ciutada honrat dient y offerint lo mateix que tenen dit y offert los embaxadors del bras militar. — E lo dit consell sobre lo fet proposat y oidas ditas embaxadas feu la deliberatio seguent (1)

Assumpto dels Inquisidors.

Instancia del bras militar.

Id dels diputats.

Deliberacio sobre id.

(1) A continuacio hi ha quasi una plana en blanch y 's passa després, com se veu, á la jornada del quatre. La deliberació á que 's fa referencia, se troba en lo llibre corresponent de Deliberacions, concebuda axís: «Lo qual rahonament per dit magnifich conseller en cap fet »en continent en veu sua y dels altres magnifichs consellers, fonch proposat al present con»cell com per exequutio de la delliberacio feta en lo dit concell de cent celebrat lo dia de »Sanct Andreu proppassat, havien fet aiuntar lo dit present concell pera representar lo stat en »que estan les coses dels reverents pares inquisidors, com en la dita delliberacio se conte, »que es del tenor seguent: Que per bona directio del fet proposat disapte proxim y abans, si

Embaxada. DIUMENGE IIIJ. — En est die per exequutar la desliberacio del savi consell de cent lo die mes proppassat celebrat, los S.ors conselles tenint una scriptura ordenada per lo mag.ch advocat

»se offerira lo cars, se haja de tenir y juntar lo present concell, en lo qual se haja de fer re»lacio del stat en que estavan les coses dels reverents pares inquisidors, perque aixi los »senyors consellers nous, y la meytat del present concell se enteren de dit negoci, per que en »dit concell se puga delliberar, com aparega mes convenir per benefici de dit particular, ab »que per los senyors concellers nous se continuen ab sa Excellencia les embaixades acostu»mades, ab les quals se li supplique no permeta se envie lo proces de dita causa a la cort, »perque no ixquen les causes del present Principat, per ser contra moltes constitucions de »Cathalunya, ans be ha de ser servey manar acabar de exequutar la dita sentencia contra los »dits pares inquisidors promulgada, y ab que se fassa á saber als senyors deputats y bras »militar la present delliberacio; supplicantlos que ab conformitat desta ciutat fassen á sa »Excellencia la mateixa embaixada, y al jurament dels senyors consellers nous sels ha legida »la present delliberacio, y la juren. E com ere á tots notori sien vingudes al present concell »dos embaixades la una de part dels dits senyors deputats, venint en lo present concell perso»nalment los Ilustre y molt reverent senyor don Miquel de Aymerich abbat de Sant Culgat, »lo noble don Alexandre de Alentorn, y mossen Jaume Sala ciutada, y laltra de part del bras, »o, stament militar, e vingueren per embaixadors lo noble don Francisco Gilabert, los mag»nifichs mossen Felip de Sorribes militar, y mossen Francesch Salabardenya ciutada; les »quals dos embaixades contenien en effecte que ells dits embaixadors eran vinguts alli de »part dels dits senyors deputats y del dit bras o, stament militar respectivament, pera sup»plicar als dits consellers y savi concell, que continuen ab molta calor y instancia, que la »real sentencia proferida en lo fet dels reverents pares inquisidors sia deduhida á deguda »exequucio; supplicantho ab les veres possibles á sa Excellencia, al qual toca manar prove»hir que sia del tot exequutada dita sentencia; e que sia servit no permetrer en manera »alguna, que lo proces original de la causa que se es portada contra dits pares inquisidors, »ni menys copia de aquell, ni de altres qualsevol procehiments acerca de aço, sien trets de »Cathalunya, per lo que seria romprer moltes Constitucions, offerint dits embaixadors dels »dits deputats y bras militar, valer y aiudar en tot lo que convinga per la bona directio de »aquest negoci, y conservacio e observança de les generals Constitucions de Cathalunya, »e que en tot se adheriran al que sera deslliberat en lo present savi concell. E mes avant »fonch refferit per dit senyor conseller en cap, que ell y los altres consellers per exequucio »de la delliberacio del present savi concell celebrat a trenta de dit mes de Nohembre prop»passat, eren anats personalment á fer embaixada á sa Excellencia supplicantlo se servis de »deduhir a total exequucio la dita real sentencia, y que lo proces de dita causa, ni copia dell »no ixque en manera alguna de Cathalunya, per ser cosa molt contraria a la observança de »les Constitucions generals de Cathalunya, les quals sa Excellencia ha jurades de observar; »E que sobre aquest particular sa Excellencia ha respost, que ab mes spay donaria la res»posta, e que perço proposaven totes estes coses al present savi concell donant per proposicio »las ditas embaixades fetes de part dels dits senyors deputats y del dit bras o, stament mi»litar, pera que sobre aquelles lo present concell dellibere lo que mes convinga á la present »ciutat y a la cosa publica y a la conservacio de les generals Constitucions de Cathalunya y »drets de la patria, offerintse dits magnifichs consellers promptes en cumplir y exequutar »tot ço y quant sera determinat y delliberat en lo dit present concell. = E lo concell en»tesa la dita proposicio, y oydes les dites dos embaixades fetes de part dels dits senyors »deputats, y del bras, o stament militar, sobre aquelles feu la delliberacio y conclusio »seguent: Que al senyor virrey se li donne una scriptura ab la forma que als magnifichs »advocats applicats en aquest negoci appareixera convenir e aconsellaran y ordenaran, y »que sen leve acte per lo scriva del present concell, y axi be se presente una altra scriptura »y requesta ab la forma que aparega a dits advocats, als senyors Canceller y regent de la »real cancellaria com á presidents y caps de les sales del concell real, pera que no permeten »ni donen loch que lo proces, ni copia, ni cosa tocant a ell ixca del present Principat; dient»los en dites requestes manen als acrivans de manament y petitioners que no auctentiquen »copia de dit proces, y als dits scrivans de manament y epetioners (sic) sels donen requestes, »tambe requerintlos que no auctentiquen copia de dit proces en tot ni en part, per traure

en est fet applicat, haguda hora de sa Ex.[cia] en la tarda ab atxas per esser de nit, anaren acompanyats de molts officials y altra gent ab embaxada á refferir y dir a sa Ex.[cia] lo que los ere estat ordenat per lo savi consell de cent, presentant y lliurant acte per lo scriva major de la present casa de la scriptura que li presentaren, a la qual scriptura y al que de paraula per lo mag.[ch] conseller en cap se li fou dit respongue sobre los dos caps que se li demanava ço es, en lo un que no permetes que lo proces ni copia dell de la causa contra los pares inquisidors anas en la cort del rey nostre S.[r] ni se tragues del present principat de Cathalunya, que ell ja sabia molt be y ne stava ben enterat que aquell no podia ni devia eixir del present principat per haverne de coneixer en altre tribunal y que ell nou permetria, pero com (sa Mag.[t]) (1) en dit fet se havia procehit ab molta puntualitat servant en tot los termens de justicia sens haver fet agravi a persona alguna, y que dit proces nos treia ni se enviava per part de la ciutat ni dels S.[ors] diputats sino que sa Ex.[cia] per donar bon descarrech de sí a sa Mag.[t] y com tenia en tot feta y administrada justicia, sa Mag.[t] ne estigues de tot llargament enterat; y en lo segon cap que se li insta que mane passar avant en la total exequutio de la sententia proferida contra los pares inquisidors, que ell te carta de sa Mag.[t] en que se li ordena que dit negoci se sobresegui per termini o, spay de tres mesos,

---

»aquelles de Cathalunya, per ser contra Constitucions, y tambe attes que açi tenim virrey »y concell supremo, y avent la ciutat ja alcansada dita sentencia, y crides de la publicacio »della, per dita raho noy ha pera que haver de gastar la ciutat en tenir embaixador a la »cort de sa Magestat, perque nos puga dir que ab sciencia y paciencia de dit embaixador »residint per la dita ciutat en dita cort de sa Magestat se tracte per via de justitia sobre cosa »ja declarada assi, que seria en gran preiudici desta ciutat, y en contrafactio, violacio, y »rompiment de moltes constitucions de Cathalunya; que perço se scriga a dit embaixador »enviantli una instructio del que apparra á proposit acerca del concorrent, donantli orde »que sen vinga, y que se supplique als senyors deputats que ab conformitat desta ciutat »fassen lo mateix ab son embaixador per ser tant convenient al benefici del negoci concor»rent, y que los senyors consellers ara per ses persones, ara per embaixadors fassen cada dia »una embaixada a sa Excellencia, y li suppliquen sia de son servey manar acabar de exe»quutar del tot la dita sentencia real contra los dits pares inquisidors proferida, attes ma»iorment lo dit magnifich regent la real cancellaria, y lo doctor Miquel Rollan jutge de cort, »y relador no han volgut acceptar la absolució ab reincidencia, conforme sels havia offert »per part de dits pares inquisidors, y aixi no deu sa Excellencia reparar, immo — precisa »obligacio de exequutar del tot la dita real sentencia, de la qual per via de apellacio ni altra»ment no se pot coneixer fora de Cathalunya, y ques tinga concell de cent cada semmana una »volta, no entenentsi la que comensa dema, en lo qual concell se fassa relacio del stat del pre»sent negoci, perque dit concell puga delliberar lo fahedor, y que la present delliberacio sia »notificada y feta asaber als senyors deputats y bras militar, perque ab conformitat de la »present ciutat fassen lo mateix.»

(1) (sabia que)?

y que ell no pot contravenir a la carta de sa Mag.t pus en la tardansa nos fa preiudici a persona alguna, y que de tot y de la dita scriptura que se li era presentada y donada copia ne donaria part al consell real; y ab dita resposta se despediren los S.ors consellers.

DILLUNS V. — En est die se tingue consell de cent aserca que los advocats que aiuntaren sobre la deslliberacio del consell de cent celebrat a tres del corrent, trobaren alguna difficultat acerca de las paraulas que deian que sen tornas lo embaxador de cort y se li fessen instruccions, y lo consell deslibera que las instruccions en lo modo de despedirse, las ordenassen los S.ors

Consell. consellers ab les persones que los apareixeria aiuntar. — Estant junt lo dit consell de cent, arribaren ab embaxada de part del bras militar don Joan Burgues y de So, mossen Francesch Marimon de Caldes donzell, y mossen Francesch Dalmau ciutada honrat, acerca de fer gracies y lohar la bona desliberacio tenian feta en lo dit consell lo die tres del corrent mes de dezembre. — E tambe estant junt lo dit consell arriba Miquel Largues correu de la cort lo qual fou trames estos dies atras al embaxador y aporta una carta del embaxador per los S.ors consellers y consell de cent, la qual fonch llegida y esta registrada en lo llibre que ne aporta lo scriva de registre.

S. Nicolau. DIMARS VJ. — En est die festa de S.t Nicolau los mag.chs conselles no foren al monastir de S.t Francesch com es de costum quiscun any anarhi, per causa del dol.

DIJOUS VIIJ. — En est dia festa de la purissima Conceptio, los consellers no foren a la seu al offici y proffesso per causa de dit dol: aportaren lo talem los sacerdots ab capas.

DIVENDRES VIIIJ. — En est die los mag.chs conselles ab promens per virtut de la desliberacio del savi consell de cent en que ordena que quiscuna semmana vajan conselles per sas personas a supplicar a sa Ex.cia en que posse en deguda exequutio la sententia proferida contra los pares inquisidors, foren ab embaxada acompanyats de molts officials a instar y supplicar a sa Ex.ia lo sobredit y los fou respost que rebia molt de contento que los S.ors conselles instassen la dita sententia, empero com sobre dit fet sa M.t tenia la ma per lo que havia manat sobreseurer en dit negoci per tres mesos, fins a tant vingues orde de sa Mag.t no pot ni deu fer cosa alguna.

DIUMENGE XJ. — En est dia entenent los mag.chs consellers

Monja de Pedralbes.

que la R.^{nt} abbadessa del monastir de nostra S.ª de Pedralbes volia vestir una donzella natural de la vila de Vilafrancha de Panades per monja del dit monestir, en lo lloch que la ciutat te de posar una donzella de la present ciutat, per lo que era molt preiudicial als mag.^{chs} consellers y a tota la ciutat, enviaren a la S.ª abbadessa per part de la ciutat ab embaxada lo mag.^{ch} mossen Francesch Dalmau ciutada honrat perque dita S.ª abbadessa no fes ni consentis tal cosa, lo qual de fet ana y referi que feu de part dels dits mag.^{chs} conselles a la S.ª abbadessa nomenada dona Beatris de Moncada abbadessa del dit monestir, la qual troba en la reixa de la iglesia del dit monestir, la embaxada del tenor següent: Los S.^{ors} consellers de la ciutat de Barcelona me han ordenat que de llur part digues y referis a V. S. que tendrian entes que sa S.ª auria otorgada en lo lloch de la monja tocant anomenar als mag.^{chs} consellers, a una donsella natural y nada en Vilafranca de Panades, la qual nominacio y otorgatio es contra dels usos y stils per los beneficis dels ciutadans de Barcelona fins assi en semblant cas se es acostumat. Per tant los mag.^{chs} conselles me han dit que per sa part representas a V.ª S.ª les dites coses y altres que entenen deduhir, y que V.ª S.ª se servesque no admetre aquella ni vestirla fins a tant dites coses sien degudament vistas, que altrement fent V.ª S.ª lo contrari serian forsats dits mag.^{chs} conselles de fer lo degut sentiment que semblant cas requereix — A la qual embaxada respongue la dita S.ª abbadessa que no la vestiria sens primer donarne raho als mag.^{chs} consellers, y que tambe avisaria al pare provincial de dit fet y a mossen Montserrat Mora, perque ja tenia roba dins dit monestir y que dit vistiari estava consertat de ferse per lo die de la festa de St Thomas primer vinent, y que en la otorgatio se li tenia demanat si stava la donsella sana, y que no sabia de hont era.

DILLUNS XIJ. — En est dia los mag.^{chs} consellers enviaren mossen Luis de Boixadors y Lull donzell y mossen Rafel Laudes ciutada honrat, al S.^{r} virrey pera supplicar a sa Ex.^{cia} se servis de posar en exequutio la sententia donada contra los pares inquisidors; a la qual embaxada respongue lo mateix tenia respost als S.^{ors} consellers divendres a nou del corrent.

DIMARS XIIJ. — En est die al mati entenent los mag.^{chs} consellers que lo die mes propassat a la tarda la abbadessa de Pedralbes tenia vestida una donsella natural de Vilafrancha de

Monja de Pedralbes.

Panades en lo lloch que te la ciutat en lo dit monastir, enviaren alli lo sindych de la ciutat ab un aiudant del scriva major pera que llevas acte de la manifesta injuria que la dita S.ª abbadessa tenia feta a la ciutat, lo qual se lleva y sta en poder del scriva maior de la present casa. — E lo mateix die se tingue consell de cent y se feu extractio de terna de mostrafas (sic) y son los seguents

Mostasaf.

Mossen Francesch de Tamarit donzell
Micer Miquel Ximenis
Mossen Francesch de Terre ciutada honrat

Y lo dit S.r virrey prengue de la terna lo dit mossen Francesch de Tamarit — E lo mateix dia se feu extractio de scriva aiudant de scriva rational, que vagava per mort de mossen Amador Pedrola notari de Barcelona, y fou extret mossen Jaume Pau Lantisclar notari de Barcelona.

Ajudant de scriva racional.

Veguer jura.

DIVENDRES XVJ. — En est dia jura lo mag.ch mossen Miquel Puigjaner veguer de la present ciutat, elegit per sa Ex.cia per lo residuo, y pera portar dol los S.ors consellers nos feu ninguna seremonia; jura en la present casa en la instantia dels consells ordinaris dita de trenta, y alli acodi lo honorable balle de la present ciutat per pendrerli lo jurament, lo qual pretengue que tenia de precehir als mag.chs consellers y no se li fou donada tal precedentia per no haverho may acostumat de donarli la ciutat, sino que estant los mag.chs conselles tots drets fahent a modo de un sercol, entra lo dit honorable balle y despues jura en son poder lo dit mag.ch veguer, y despres sen ana y essent alli lo R.nt official del R.im bisbe de Barcelona ohi sententia de excomunicatio.

Sobre exequcio de sentencia.

DISAPTA XVIJ. — En est dia los mag.chs consellers enviaren mossen Joseph de Bellafilla y micer Jaume Dalmau ab embaxada a sa Ex.cia pera instar y suplicar de part de la ciutat a sa Ex.cia la exequutio de la sententia proferida contra los pares inquisidors, y respongue sa Ex.cia lo mateix que te respost ab los prop (dits?) embaxadors que li eran estadas fetas (1).

Mostasaf, jurament.

DILLUNS XVIIIJ. — En est dia sens ceremonia alguna, jura en la present casa mossen Francesch de Tamarit mostrafas.

(1) Aquí manca sentit, com en altres endrets del volum s' observa.

DIMARS XX. — En est die jura en la present casa mossen Francisco Vilar administrador de las plassas, y per causa del dol, nol ana a posar en possessio lo S.^{or} conseller com era de costum. Jura.

DIJOUS XXIJ. — En est dia los mag.^{chs} consellers tenint entes que per la present ciutat lo die antes se era publicada una crida de part del balle general contenint en effecte entre altres caps, que tots los tossinos que se comprarian a pes se tinguessen de aportar a pesar en lo pes del rey y pagar alli lo dret y aço sots pena de deu liures y de esser perdut lo tossino E com de ditas cridas ne redundas gran preiudici als ciutadans y abitants en la present ciutat, y fos cosa nova y era voler posar nou vectigal als ciutadans de Barcelona, per lo que may se era fet ni entes a dir, y esser contra privilegis reals concedits en favor de la ciutat y ciutadans de Barcelona, ab los quals sa Mag.^{t} los enfranqueix de tots y altres drets, los dits mag.^{chs} consellers havent hagut madur parer dels advocats de la present casa que de ditas cosas ne devian fer gran sentiment y ne tenian de donar queixa a sa Ex.^{cia}, y que personalment, preses persones, hi anassen á donar quexa contra dit balle general: inseguint dit consell los dits mag.^{chs} consellers acompanyats de molts officials y altres, anaren a sa Ex.^{cia} ab embaxada lo qual trobaren que estava en lo llit per alguna indispositio que tenia, y arribats alli fet lo degut acato representarenli dit agravi y periudici que tenia fet lo dit balle general, y que en semblants cosas havia (avans?) volgut tambe intentar lo semblant, y que havent acudit llurs predecessors als antecessors de sa Ex.^{cia} o tenia remediat, y que aixi ne venian a donarne part a sa Ex.^{cia} supplicantlo de part de la ciutat fos servit manar que ditas cridas no sian exequutades, sino aquellas en tot revocades per esser fetes en contra forma y tenor de reals privilegis a la present ciutat y ciutadans de aquella concedits. — A la qual embaxada fou per sa Ex.^{cia} respost que ell enviaria a demanar al balle general per saber quel havia mogut en fer ditas cridas, y tambe ne donaria part al consell real, y que gustava molt que la ciutat acudis a ell pera que ho remedias, y ques estigues descansada que ell faria los officis que serian necessaris y que de tot ne faria tornar resposta a la ciutat. Crida del balle sobre pes de tossinos.

DIUMENGE XXV. — En est dia festa de la nativitat de nostre Senyor, los mag.^{chs} consellers per occasio del dol no ana- Nadal.

ren com es acostumat a la seu ab promens, y tambe per dita occasio manaren que no anassen los manestrils, trompetas y atambors per ciutat donant las bonas festas.

DIMECRES XXVIIJ. — En estos dies de ceremonia, los S.ors consellers per la occasio sobredita quiscu privatim ana a hoir missa ahont manco pogues ser vist.

Sobre funerarias de la reina.

DIJOUS XXVIIIJ. — En est dia se tingue consell de cent acerca de fer las funerarias de la S.ma reyna y S.a nostra, y no obstant que los advocats consultats donaren llur vot en scrits que se podian fer y que no obstava la reincidentia de la suspentio de las censuras fulminadas per los pares inquisidors; lo dit consell resolgue que per ara nos tractas de fer ditas funerarias.

Masqueras y balls, se insta lo vedament.

DIVENDRES XXX. — En est dia entanent los mag.chs consellers que en la present ciutat se anavan fent aparells per ferse algunas festas de masqueras y balls per esser en est temps de las Carnestoltas y que se feyan alguns saraus per las casas, lo que sentiren molt y ne feren gran demonstratio de tenirne dolor y pesar principalment per lo que te esta ciutat votat per causa del mal contigios de la pesta, com tambe per esser en esta occasio de dol tan fresch de la trista mort de la S.ma reyna y S.a nostra dona Margarida de Austria, la qual tota esta ciutat y principat stimava y volia tant, y no havent encara esta ciutat fetas las funerarias, determinaren de fer enviar ab embaxada al S.r virrey, mossen Julia de Navel ciutada honrat y mossen Francesch de Aguilar donzell pera supplicar a sa Ex.cia de part de la ciutat fos servit de no permetrer ni donar lloch que persona alguna gose en est temps ferse masqueras ni ballar, y prohibir que nos tinguessen tampoch saraus per casas que es demonstratio de gran alegria, y tambe per supplicar a sa Ex.cia sia de son real servey manar posar en total exequutio la sententia real proferida contra los pares inquisidors. — A la qual embaxada dits embaxadors refferiren als S.ors consellers que lo S.or virrey tenia respost que en lo de las masqueras, balls y saraus que pera donar contento al poble se podria permetre y que ell ho consideraria, y en lo de posar en exequutio la dita real sententia que en dit negoci tenia sa Mag.t las mans, y fins a tant tingues orde de sa Mag.t estava sobre segur.

Oposicio a cathedra.

DISSAPTA XXXJ. — En est dia estant los mag.chs consellers en lo studi general per la opposicio de una chatreda de grammathica, vingue lo mag.ch mossen Miquel Puigjaner regent la

vegueria de Barcelona de part de sa Ex.cia a supplicar als S.ors consellers que per lo die de dema que sera la festa dita vulgarment del Cap de any, manassen los S.ors consellers a tots los vidries parassen en la plaça del Born com tenian acostumat ab vidre; a la qual embaxada fou respost per dits S.ors consellers que ells ho considerarian y que ne tornarian resposta a sa Ex.cia — E lo mateix die los dits mag.chs consellers per donar resposta de la sobredita embaxada a sa Ex.cia y altrament, enviaren ab embaxada a sa Ex.cia mossen Bernat Romeu ciutada honrat y mossen Julia de Pallas militar dient a sa Ex.cia de part dels mag.chs consellers que haver de parar lo die de dema los vidries en lo Born la ciutat ho tenia per molt gran inconvenient, perço que lo dol de la S.ma reyna y S.ora nostra era molt fresch y que la ciutat fins lo die present no tenia fetas las obsequias y que per dita causa ho tenian per cosa que nos podia nis devia fer, y tambe de part de la ciutat dits embaxadors supplicaren a sa Ex.cia sie de son servey attesa la dita trista mort de la dita S.ma reyna y senyora nostra, no permetrer que en est temps se fassen masqueres ni balls alguns en esta ciutat. — A la qual embaxada referiren los dits embaxadors que respongue sa Ex.cia que en lo de parar e ferse la festa del vidre apareixia molt be lo parer de la ciutat. Y que en lo de ferse masqueres y balls en estos temps que la ciutat com tardava tant en fer las funerarias de la S.ma reyna, la qual havia cerca de tres mesos que era morta, y que ell tenia personas jovens en palacio, y en ciutat las havia, y que seria impossible, pus la ciutat tardava tant de fer las obsequias que serie impossible que dexassen de ferse masqueras.

Parada dels vidriers, prohibicio per dol de la reina.

Masqueras.

M. DC. XII

JANER

Any nou.

DIUMENGE I. — En est dia per causa del dit dol nos feu cavalcada com es de costum quiscun any per los magnifichs consellers, ni tampoch en lo Born se feu parada de vidre.

Fabrica de menuts en Vich.

DIMARS IIJ. — En est dia los mag.chs consellers enviaren a sa Ex.cia ab embaxada mossen Francesch Cosma Fivaller y mossen Bernat Belloch donzell, pera supplicar a sa Ex.cia fos servit manar posar en total exequutio la sententia proferida contra los pares Inquisidors y tambe pera supplicarli fos servit no permetre que la ciutat de Vich ni en altres parts fabricassen menuts ab la forma dita del Molinet, perço que la ciutat tenia privilegi lo qual li fou concedit per lo Ex.im duch de Monteleon son predecessor que ningunes universitats ni altres parts poguessen fabricar menuts sino tant solament la present ciutat de Barcelona, y com los de dita ciutat de Vich fabrican aquelles contra forma de dit privilegi, sia de son real servey manar y prohibirlos ab grans penes que aquells no fabriquen. A la qual embaxada refferiren dits embaxadors a dits S.ors consellers sa Ex.cia havia respost que en lo de la sententia contra los pares Inquisidors que pareixia que nostre S.r lo havia enviat pera que dit negoci assentas en lo sdevenidor y que era cosa que tocava a son carrech y confiava molt que se assentaria y que seria molt prest, y en lo del fabricar menuts en Molinet que ell ho tractaria ab lo consell la primera volta que se aiuntaria y manaria donarhi lo assiento qual conve.

Sants Reys.

DIVENDRES VJ. — En est dia los mag.^{chs} consellers per causa del dol no foren a la iglesia parrochial del Pi a hont tenen acostumat de anar quiscun any en semblant diada.

S. Ramon.

DISSAPTA VIJ. — En est dia festa del glorios St Ramon de Penyafort los mag.^{chs} consellers per dita causa del dol no son anats a Sta Catharina ab lo standart y musica, com tenen acostumat de anar altres anys sino que per regosijo de la festivitat tenen ordenat anar la musica, trompetas y atambors a la professo a costas de la ciutat, y tambe que se dexas lo talem de brocat de la ciutat pera la professo.

Sobre portar guarda la marquesa de Almazan.

DIUMENGE VIIJ. — En est die havent tinguda noticia los mag.^{chs} consellers que la marquesa de Almazan muller del marques de Almazan lloctinent del present principat per sa Mag.^{t}, no havia duptat anant ella assolas per la ciutat sens esser acompanyada del marques son marit, de anar y fer que la guarda que te lo dit marques y loctinent son marit la acompanyas; lo que ha causat a tota esta ciutat molta novedat y admiracio y que se feya gran preiudici a las ceremonias reals, y que de ditas cosas la ciutat a la qual toque conservar las seremonias reals ne devia fer algun sentiment y procurar que nos permates, y per dita causa y per millor saber los mag.^{chs} consellers que es lo que devian y podian fer sobre dit fet desitjant asertar y pendrer consell, manaren aiuntar un gran numero de promens en casa del mag.^{ch} conseller en cap pera que los aconsellassen que es lo que la ciutat devia y podia fer en reparo del preiudici ques feia a las seremonias reals, la conservatio de las quals estan acomanadas als mag.^{chs} consellers. E los dits promens agut colloqui entre ells tenint vists y llegits molts exemplars y tambe tenint noticia de las ditas seremonias reals, conformaren tots y foren de parer que la dita marquesa de Almaçan no obstant fos muller del dit Ex.^{im} S.^{r} loctinent, no podia ni devia anar ab guarda de alabardes per la present ciutat, que tant solament tocava haver de anar y tenir guarda sa Mag.^{t} y en sa absentia son lochtinent y capita general, y que perço los S.^{ors} consellers devian fer una embaxada ab sufficient numero de promens a sa Ex.^{cia} notificantli ditas cosas, y lo gran preiudici ques feya a las seremonias reals, y que no devia consentir que la dita S.^{a} marquesa sa muller anas mes ab guarda per la present ciutat. E los dits mag.^{chs} consellers entes lo dit consell que los tenian de donar los dits promens, encontinent enviaren ab embaxada a sa Ex.^{cia}, mossen

Francesch Cosma Fivaller donzell, mossen Bernat Romeu, Raphael Cervera y mossen Raphael Laudes ciutadans honrats, pera que de part llur representassen y diguessen a sa Ex.cia lo gran agravi ques feya a las seremonias reals y lo gran sentiment que los dits mag.chs consellers ne feyan, y pera que supplicassen a sa Ex.cia fos servit no permetrer ni consentir que la dita marquesa anas mes per la present ciutat ab dita guarda. E los dits embaxadors referiren als dits mag.chs consellers com ells tenian feta dita embaxada a sa Ex.cia, y quel tenian trobat que estava junt ab ell lo S.r regent Miquel Çalba y de Vallseca devant del qual tenian feta dita embaxada, y que sa Ex.cia tenia respost en lati las paraulas seguents dient, Quod concessum est Regi, est concessum Regine, y que entenia que nos feya preiudici algu a las seremonias reals perque altres vegades se ere usat ab les mullers de altres vireys; al que replicaren los dits embaxadors a sa Ex.cia dient que sa Ex.cia rebia engany, que nos trobave ni se era entes que fos may usat ni permes per la ciutat, y tornant sa Ex.cia mes avant a respondre, digue que la ciutat feya molt be de conservar les seremonias reals, y que ell sen entrametria ab personas ancianas y que no entenia ni volia fer preiudici a la ciutat algu. — E lo mateix die estant los dits S.ors consellers en casa del dit mag.ch conseller en cap, tenint entes que lo mag.ch mossen Miquel Puigjaner regent la vegueria de Barcelona en preiudici del dit offici de veguer feya algunas cosas de las quals dit offici ne patia algun dany, com era donant precedencias a personas que no li podian precehir, y no llevava inconvenients dels quals lo dit offici de veguer ne suportava poca reputacio y altrament, lo feren venir davant dits mag.chs consellers y en llur presentia fou per los dits mag.chs consellers molt fortament repres y corregit perque de assi avant ho evitas y se fes tenir respecte, y no permates que al offici se li llevas de las preheminentias y prerogativas que los S.ms reys y S.ors nostros predecessors ab reals privilegis lo han decorat y honrat — En est dia entra la bulla de la Crusada.

Abusos del veguer.

Bulla.

DILLUNS VIIIJ. — En est dia jura mossen Francesch de Marimon donsell administrador del banch de la present ciutat, y per causa del dol noy hague cerimonia: posal en possessio lo administrador mes propassat E lo mateix die ses publicada la crida de la visita real que se fa en tot est principat dels officials reals per lo S.r regent Banyatos. E lo mateix dia se tingue tren-

Administrador del banch. Jura.

Visita dels officials.

tenari ab lo qual se deslibera que lo escriva racional quiscun any fes fer un bufet y una arquimeseta petita per dessobre lo dit buffet per donar a quiscun conseller, que sia de valor de setse lliures y no mes.

Buffet perals consellers.

DIMARS X. — En est die los mag.chs consellers foren ab embaxada per lo negoci concorrent contra dels pares Inquisidors a supplicar a sa Ex.cia sia de son servey per fer merce a esta ciutat posar en total exequutio la sententia proferida contra los pares Inquisidors; a la qual embaxada respongue sa Ex.cia lo que ja ab moltes altres te respost dient, que en est negoci sa Mag.t tenia manat sobreseurer fins a quinse de febrer primer vinent perque se volia assanear sa Mag.t de dit fet, y fins a tant dit termini sia passat y sa Mag.t tingue alsada la ma de dit negoci, en aquell nos pot entendrer y que la ciutat molt be tenia vist que en tot lo que li es estat a ell possible fer ab quantes veras ho te posat en exequutio, y que no podia donar altra resposta.

Sentencia contra los Inquisidors.

DIMECRES XJ. — En est dia se tingue consell de cent per causa de donar raho y fer relacio los mag.chs consellers del stat de la causa y fet contra los pares Inquisidors — E per exequutio de la desliberacio que feu lo savi consell de cent los dits mag.chs consellers enviaren ab embaxada a sa Ex.cia mossen Francesch Cornet cavaller y mossen Raphael Cervera ciutada pera supplicar a sa Ex.cia la despedicio de la dita causa y total exequutio de aquella contra los pares Inquisidors, advertint a sa Ex.cia que la ciutat feya gran sentiment que essent publicament bandejats ab crida los pares Inquisidors, se fossen atrevits en esser anats a donar las bonas pasquas a sa Ex.cia, y tambe tenian entes que tindrian fermat de dret per cosas civils devant del S.r veguer, y que essent bandejats anirian fahents molts actes civils dels quals tindria sa Ex.cia noticia; a la qual embaxada refferiren dits embaxadors que feu de resposta sa Ex.cia que en lo de passar avant la exequutio de la dita real sententia que ja ho tenia dit diversas vegadas quera la causa, y que tenia per cert que seria per millor que ara restaria dit negoci assentat per lo sdevenidor y que confiava seria molt prest, y que esser anat los Inquisidors a donar les bones pasques era haver complit a llur obligacio, y que si anaren per ciutat era per causa que durant lo temps que sa Mag.t te suspes dit negosci son guiats, y com a guiats molt be poden anar per ciutat y tambe esser anats

Id. embaxada al loctinent.

a donar ditas bonas pasquas, y quant en la ferma de dret que ja te dit negosci assentat y se fan alguns negocis civils que ningu no se es anat a quexar, que si van ell ho remediara, y en tot refferiren dits embaxadors que digue que de llur part diguessen a la ciutat que estigues descansada que dit negosci lo tenia tant per propri que ningu li aportava ventatge y que desitjas lo bon assiento dell — E lo mateix die los mag.chs consellers tenint entes que los ministres de la ballia general tindrian fets alguns penyoraments contra los qui no han obeit la crida que lo balle general publicar mana al vint y hu del passat, acerca de que tots los tocinos ques comprarian a pes los aportassen a pesar al pes del Rey y alli pagassen lo dret, per la qual causa y per lo ques feya gran agravi als ciutadans de Barcelona y era contra privilegis concedits a la ciutat y ciutadans de aquella, los dits mag.chs consellers per sas proprias personas al vint y dos del passat ab embaxada acudiren a sa Ex.cia pera que fos de son real servey manarho remediar com ho tenian fet sos predecessors en altre semblant cars. A la qual embaxada respongue que enviaria a cercar lo balle general pera saber quina era la causa quel havia mogut en manar fer dita crida, y vist y entes los dits mag.chs consellers que sa Ex.cia no havia manat remediar dit negosci y que los dits ministres de la ballia general havian fets alguns penyoraments, manaren aiuntar alguns advocats pera que los aconsellassen que es lo que deurian y porian fer acerca de dit cars corrent. Los quals havent tingudas entre si moltes juntes donaren son vot en scrits lo qual esta continuat sots la jornada de deu del corrent en lo manual que aporta lo scriva major, y tambe aconcellaren que cerca de dit cars enviassen a sa Ex.cia dos advocats per informarlo de dit fet, donantli un memorial eo supplicatio contenint en si la gran justicia que te la ciutat. Com de fet dits mag.chs consellers inseguint dit consell dels dits advocats, lo die present tenen inviats per informar a sa Ex.cia los mag.chs micer Jaume Dalmau advocat de la present casa y micer Joan Aroles los quals llargament tenen acerca de dit fet informat a sa Ex.cia y li tenen donat un memorial a modo de supplicatio que es del tenor seguent:

Crida de la ballia.

Id.

Ex.im S.r

Id.

Havent lo balle general fet publicar a deset de dezembre propassat crida en la present ciutat contenint en effecte que

ningu gosas comprar ni vendrer qualsevol cosa a pes que pesas mes de vint y quatre lliuras que no fos pessada al pes del Rey, o, ab llicentia dels arrendadors, pagantlos lo dret pretenen sots pena de deu lliures y de perdre la mercaderia, en virtut de la qual crida los officials de la ballia general han fetas algunas exequutions contra los qui han comprat tossinos ha pes, pretent los haver de aportar apres de morts en ses cases ha pesar al dit pes del Rey y pagar dit dret, lo que causa molt gran alteracio als ciutadans desta ciutat per no haverse hoit que semblant pretentio fos estada per ningun temps intentada; y venint a noticia dels mag.chs consellers acudiren encontinent ab embaxada a V.ª Ex.cia donantli quexa de semblant novedat, y supplicantlo fos servit manar remediar dits excessos per ser contra los privilegis per los Serenissims Reys de Arago als ciutadans de la present ciutat concedits, eximintlos de pagar qualsevols drets y en particular de dit pes, posant gravissimes penes als officials y pessadors qui farian lo contrari, y entenent los dits consellers que per occasio de dita embaxada havian de parar dits officials y arrendadors de dits excessos per esser serts que V.ª Ex.cia los havia aixi manat, com ho feu lo Ex.im llochtinent general predecessor de V.ª Ex.cia en lo mes de febrer del any mil sis cents y nou, per occasio de altra consemblant crida havia feta dit balle general, si be ab la exequutio defferent desta, parant dits officials encontinent en las exequutions, y crehent com esta dit dits consellers en esta occasio rebre la mateixa y major merce de ma de V.ª Ex.cia que a las horas rebe la present ciutat, son restats frustrats en lur firmissima confiança vehent las exequutions que de nou instan dits officials y arrendadors de dita ballia general contra tota justicia com esta dit, per tenir dits officials plena noticia de dits reals privilegis y en particular del que concedi lo Serenissim rey don Jaume lo primer als dos dels Idus de Abril mil dos cents trenta y dos, los quals son stats confirmats ab expressa constitutio del rey don Pere lo segon que es la quarta, sots lo titol que es de Vectigals, y no sols se declara ab dita constitutio haverse de servar dits privilegis pero encara als qui sols tenen possessio antiga de no pagar dit dret. De hont resulta que si dits excessos de prompte nos remediavan restarian los ciutadans de la present ciutat molt oprimits, per ser ben cert que essent aquesta ciutat tant populosa, com si totes les coses ques pessen se havian de aportar al dit pes del Rey, o,

demanar dites licenties y pagar lo dret, seria donar occasio de infinites disentions y privarla de la gran contractacio te, com se pot considerar en lo pesar dels tossinos ques maten ha un cao de la ciutat, volent lo aporten a pesar al dit pes del Rey que es davant lo portal de Mar, o que paguen lo dret y demanen licentia en sas casas, lo que fins ara no han vist los que son vius ni oit de sos passats: E com, Ex.^{im} S.^{or} sia cosa molt justa que V.^a Ex.^{cia} a qui specta subllevar los poblats de oppresions, mane remediar dits excessos majorment per ser cosas contrarias a dits reals privilegis, concedits a dits ciutadans en remuneracio de la molta sanch tenen scampada en servey de sos reys y S.^{ors}, que son los motius de dits privilegis confirmats apres ab dita constitucio. Perço y altrament, dits mag.^{chs} consellers supplican a V.^a Ex.^{cia} sia de son servey manar al dit balle general revoque dita crida y exequutions en virtut de aquella fetas, y que en lo sdevenidor no moleste a dits ciutadans ab semblants oppressions, que a mes sera fer lo que es de justicia, dits consellers ho reputaran a singular merce — E los dits advocats refferiren als mag.^{chs} consellers com tenian largament informat a sa Ex.^{cia} y li tenian donada copia del dit memorial eo supplicacio, y que los havia respost despres de haver los hoits, ab paraulas de molta cortesia que desitjava donar contento a la ciutat y que dit negosci lo pendria per molt propri, y que perço acudissen a informar al S.^r regent acerca de dit fet, y que faria que dema de mati la primera cosa ques tractaria en lo real consell seria aserca de dit negosci y que procurassen de fer aportar lo dit privilegi real del qual en dita supplicacio sen fa mentio — E lo mateix die acerca de dit fet foren a informar als S.^{ors} deputats pera que se oppossassen en dit negosci, perque es contrafactio de constitutions.

Id.

Dijous XIJ. — En est die los mag.^{chs} consellers en lo mati, per exequutio de la desliberacio del savi concell de cent celebrat lo die mes proppassat, enviaren ab embaxada al bras militar qui stava convocat, micer Steve Monfar y Sors y mossen Bertran Desvalls ciutada honrat pera fer assaber al dit bras militar lo que tenia desliberat lo dit savi concell, donant copia de la desliberacio al dit bras, y pera supplicarlos que tambe ab la mateixa conformitat fassen lo mateix ab sa Ex.^{cia} E los dits embaxadors refferiren que foren ben rebuts y que lo dit bras respongue que

agrahia molt la bona desliberacio que tenia feta lo savi consell, y que aquell bras procuraria ab conformitat de fer lo mateix.— E lo mateix dia a la tarda per exequucio de dita desliberacio enviaren los dits mag.chs consellers ab embaxada als S.ors diputats lo S.r Joseph de Bellafilla donzell y mossen Raphael Cervera ciutada honrat, per fer assaber als S.ors diputats la dita deslliberacio, donant copia de aquella en scrits als S.ors diputats los quals referiren que foren ben rebuts y que respongueren que procuraria aquell consistori ab la mateixa conformitat fer lo mateix.

DIMARS XVIJ. — En est die festa de S.t Antoni, se tingue consell de cent en lo qual se feu extraccio de Clavari, y fou extret mossen Francesch Axart mercader. S. Anthoni. Clavari.

DIMECRES XVIIJ. — En est dia al mati los mag.chs consellers reberen una carta de sa Mag.t de ma del secretari de sa Ex.cia, de creensa; dient que sa Ex.cia tenia necessitat de parlar ab los S.ors consellers, la qual carta de sa Mag.t rebuda per dits mag.chs consellers de ma de dit secretari ab aquell respecte y honor ques deu, manaren a Galceran Francesch Calopa notari scriva major, que aquella obris y legis, la qual es del tenor seguent:

A los amados y fieles nuestros los consellers Cons.o y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona

EL REY

Amados y fieles nuestros, he recebido vuestra carta de XVIJ del passado y visto lo que scriviys sobre la composicion de las differencias que teneys con los Inquisidores, y deseando que no se dilate mas, he mandado scrivir a mi lugartiniente y Capitan general en esse Principado lo que del entendereys de nuevo sobre la composicion de las differencias que teneys con los Inquisidores, y deseando que no se dilate mas lo mandado escrivir a mi lugartiniente y Capitan general en este Principado, lo que del entendereis: Os encargo y mando que dandole entera fe y creencia hagais de manera que sin mas replica se cumpla assi por ser justo, y en que he de ser muy servido. Data en Madrid a XXX de Deciembre M.DC.XJ. Letra de S. M. sobre las diferencias ab los Inquisidors.

YO EL REY

Ortiz secretario

V.t don Didacus Clavero R.s
V.t don Philipus Tallada R.s
V.t don Montserratus de Guardiola R.s

E legida la dita lletra y entes lo contengut en aquella, los dits mag.chs consellers encontinent ordenaren a Pau Amell altre dels vergues que anas a sa Ex.cia pera pendrer hora per anar a parlar a sa Ex.cia y entendrer que era lo que los volia dir, y tinguda hora que fou a las tres de la tarda los dits mag.chs consellers personalment ab molt acompanyament anaren a parlar a sa Ex.cia pera saber y entendrer que era lo que sa Ex.cia los tenia de dir de part de sa Mag.t, lo qual trobaren que estava en los aposentos devers la marina, y arribats alli explicaren a sa Ex.cia la carta que tenian rebuda de crehensa de sa Mag.t y que per dit effecte eran vinguts per saber de sa Ex.cia que era lo que sa Mag.t ordenava; y oida la embaxada que feren los mag.chs concellers, sa Ex.cia respongue que tenia rebuda carta de sa Mag.t ab la qual lo havisava que digues a la ciutat, haver volgut y manat sa Mag.t que se sobresegues en lo fet de la contentio contra los pares Inquisidors fins a quinse de febrer primer vinent, y haver ordenat que en cort se entenguessen ditas differencias no era estat lo animo de sa Mat.t per coneixerne de dita causa en Castella judicialment, sino tantum per assenear son real animo y pera donar assiento en dit negosci pera que ara y en lo sdevenidor estigues assentat y no se seguissen semblants debats ni contentions, y que de asso ne podia estar molt segura la ciutat y que los S.ors consellers ne podian assenear la ciutat y tambe apart de per si dit Ex.im loctinent, y fora de dita lletra de creensa digue als dits S.ors consellers de si mogut que devian dir al concell de cent que podia fer las funerarias de la S.ma reina y S.ra nostra perço que tenia entes de cert que sa Mag.t anava rematant lo casament de la infanta ab lo princep de França y que los dols en la cort se anavan allaujant, y que sa M.t ja era axit en publich y que un dia prest se sperava venir dita nova, y si venia antes de esser fetas ditas funerarias no podria dexar de fer gran demonstracio de alegria — E mes dix que acerca que estos dies passats de part de la ciutat li era estada feta una embaxada acerca de aportar guarda la marquesa sa muller que era contra ordinacions y pregmatiques de esta terra, que ell tenia entes al contrari perço que altres mullers de presidents ne havian acostumat de aportar, y que perço la ciutat li fes amostrar los papers, eo exemplars que tenia que ell no volia ni entenia fer preiudici algu a la ciutat de sas preheminencias — A las quals demandas respongueren los dits mag.chs con-

Resolucio del Rey.

Sobre funerarias de la Reina.

Guarda pera la vireyna.

sellers que ne donarian raho al savi concell de cent acerca de las funerarias y del demes de la carta de sa Mag.[t], que ell ordenaria se ajuntas y en aquell ne donarian raho, y que perço sa Ex.[cia] fos servit manarlos donar copia de la carta de sa Mag.[t] perque la puguessen llegir en lo savi consell, y que en lo demes ells manarian fer mirar los exemplars de casa la ciutat, y sa Ex.[cia] respongue que los faria donar copia de dita carta de sa Mag.[t] y rebuda dita resposta se despediren de sa Ex.[cia] fet lo degut acato.

DIJOUS XVIIIJ. — En est dia demati los mag.[chs] consellers reberen per mans del secretari de sa Ex.[cia] la copia de la carta de sa Mag.[t] y rebuda aquella manaren ajuntar lo savi consell de cent, y estant aquell junt referiren en aquell lo que lo die antes los era estat dit per sa Ex.[cia] y manaren a mossen Galceran Francesch Calopa notari scriva major, legis en lo plen concell aixi la carta de crehensa de sa Magestat pera dits concellers; com la carta de sa Mag.[t] remesa al marques de Almaçan loctinent y capita general en est principat de Cathalunya, que es del tenor seguent: Carta del Rey al marques.

Al marques de Almaçan nuestro lugartiniente y Capitan general en nuestro principado de Cath.[a]

EL REY,

Ill.[tre] marques primo nuestro lugart.[e] y Capitan general: despues de haverse visto las cartas que vos, y los diputados, obispo y consellers dessa ciudad de Barcelona me scrivistes de nueve de Noviembre, en que days cuenta particular de la novedad que los Inquisidores desse principado havian hecho en sacar el standarte de la Inquisicion a una ventana, y lo demas que en dichas cartas se contenia, he tenido otras de dichos consellers y diputados de diez y siete del mismo, en las quales (como vereis por las copias dellas que seran con esta) los consellers refieren los agravios que han recebido en lo sobre dicho, y que por ser contra constitutiones lo que se les ordenava en la carta de seys de este, no lo ponian por obra, supplicandome que para reparo de tan grande offensa como han recebido en ello, y por observancia de las constitutiones mande que se exequte la sentencia contra los Inquisidores y imbiarles otros de nuebo, y que el uno sea natural desse principado; y para que de aqui adelante

no sucedan estos inconvenientes, hayan de jurar la concordia que por diversos inquisidores generales ha sido firmada y jurada y confirmada por la Sede Ap.[lica] ; y los diputados me scriven en la misma conformidad y supplican lo mismo: y aviendo visto y conciderado todo lo que contienen dichas cartas y el stado del negocio, me ha parecido encargaros y mandaros como lo hago tengais las manos en los dichos consellers y diputados en virtut de la carta de vuestra crehencia que seran con esta, para que se sobresea este negocio en cualquier estado que estuviere por una y otra parte como esta acordado con el Inquisidor general, y se les ha scrito, y llameis vos a los dichos concellers de por si a una hora y a los diputados a otra differente, y les digays que del tenor de las dichas cartas que me han scrito, particularmente de la de los diputados, haziendo mencion de algunas constitutiones desse Principado que supplican las mande guardar, se collige piensan que yo he mandado se assuma aqui la causa que sobre esta contencion pende en esta Real audientia, y que en ella he provehido judicialmente sobresehimiento. Advirtiendoles que se enganyan mucho: Porque nunca ha sido mi real intencion ni contravenir a las constitutiones que dizen en su carta, sino que a su misma supplicacion extra judicialmente tengo la mano en que se assiente bien lo passado y se ponga orden en lo porvenir, y les persuadireys con las veras possibles quanto conviene que se allanen a lo que tengo mandado, y esten ciertos que en este negocio ni en otro alguno permitire que reciban agravio sino toda la merced y favor que tuviere lugar, que esta es mi voluntad y en que recibire de vos muy accepto servicio. Data en Madrid a XXX de Deciembre de M.DC.XJ.

Yo el Rey

Ortiz secretario.

V.[t] don Didacus Clavero vicecancellarius.

V.[t] don Montserratus de Guardiola R.[s]

V.[t] don Philipus Tallada R.[s]

St. Sebastia.

Divendres XX. — En est die festa de S.[t] Sebastia, se feu professo com es de costum quiscun any, en la qual per causa del dol no anaren los mag.[chs] consellers; aportaren lo talem los pabordes ab capas — E lo mateix die al despres dinar ana sa Ex.[cia] en companyia de la marquesa sa muller a la iglesia de S.[t] Se-

bastia y se passeja per la marina, aportant la guarda ordinaria que acostuma de aportar.

St. Pau.

DIMECRES XXV. — En est die festa del glorios apostol St Pau, lo mati ana sa Ex.^{cia} en companyia de la marquesa sa muller al monastir de St Pau acompanyat de la guarda ordinaria que acostuma de aportar, dins de un cotxo — E lo dit die se tingue consell de cent y se feu extractio de terna de balle y foren extrets los seguents

Terna de balle.

Mossen Jaume Cassadamunt cavaller
Mossen Francesch Palau ciutada honrat
Micer Pau Masnovell donsell

Mascaras per los cavallers.

Fas nota que fins en est die no se era vist que per causa de la trista mort de la S.^{ma} reyna y S.^{a} nostra se fossen fetas masqueras, y lo despres dinar a la tarda fou vist y molt conegut com lo dit marques de Almassan virrey de Cathalunya, ab companya del comte de Canet y altres cavallers se fessen mascaras, y anaren a cavall ab mascaras per la present ciutat, del que feu lo poble gran admiracio que primer comensas sa Ex.^{cia}

Frares de Sta. Madrona excomunicats.

DILLUNS XXX. — En est die los mag.^{chs} consellers feren aiuntar en la present casa molts theolechs y mestres de totas las religions de la present ciutat, acerca si los frares de Sta Madrona estaven excomunicats cerca de las differencias eren estades lo any passat ab fra Requesens de la orde de St Domingo, per la qual causa los canonges de la seu nols dexaven acaptar en la seu, y tots conformes declararen que no estaven excomunicats attes que la part estava satisfeta y se havia obtengut breu de Sa Sanctedat.

Oposició á festas per rahó del dol. Suplica al Virrey, llevantne acte.

DIMARS XXXJ. — En est die los mag.^{chs} consellers tenint gran relacio y noticia de las festas ques feyan y se anavan aparellant per fersen esta ciutat, y de las masqueras que se feyan ab gran demonstratio de alegria, tenint poc mirament y compte al dol y tristesa gran que te la ciutat de la trista y llastimosa mort de la S.^{ma} reyna y S.^{a} nostra, a la qual esta ciutat esta tan obligada, y per dita causa los dits consellers tenen gran dol dexant de anar a actes publichs y tenen las portas de la casa de la ciutat tancadas, y que sa Ex.ª en estas cosas no dona lo remey qual conve per llevar ditas festas y masqueras; manaren ajuntar una gran promania de tots staments pera que los aconsellassen

que es lo que devian y podian fer perque ditas festas y masquerадas y balls se llevassen, de modo ques tingues lo dol qual conve y es just se tinga per tant gran perdua. E la dita promania aconsella als S.ors consellers que devian per sas personas acompanyats de promens, anar a sa Ex.cia a supplicarlo fos de son servey manar ab penas que no fos persona alguna qui gosas ni presumir ferse masquera ni ballar durant est temps de dol, y perque destas diligencias constas en lo sdevenidor, que los S.ors consellers ho posassen en scrits y ho representassen a sa Ex.cia fahentne llevar acte per lo scriva major de la present casa perque en son cas se pugue enviar a sa Mag.t, y que ho fessen assaber als S.ors diputats y bras militar perque ab conformitat fessen lo mateix — E encontinent y lo mateix die ordenaren y manaren aiuntar advocats per fer dita scriptura la qual la ordenaren, que es del tenor seguent:

Ex.im S.r

Acte sobredit.

Encontinent que per carta de sa Mag.t tingue avis la present ciutat de la mort de la S.ma reyna S.ora nostra, feu las ordinarias demonstracions de dol com es tancar las portas de la casa de dita ciutat, vestirse los consellers de dol, llevar tots los paraments de alegria, convertintlos en dol conforme en altros consemblants cassos se havia acostumat y tan lastimosa nova obligava, y perque se evitassen los inconvenients podian succehir en fer demonstracions de alegria en temps de dol per occasio de semblant perdua com ha feta no sols Spanya pero encara tota la Christiandat, trobantnos conselles en esta occasio havem fetes moltes embaixades a V.a Ex.cia perque fos servit manar nos fessen dites demonstracions de alegria que poguessen impedir lo dol que la ciutat ha acostumat fer en altres occasions, majorment no havent encara quatre mesos que ha succehit la mort de dita S.ma reyna, y entenent que V.a Ex.cia com ha loctinent general de sa Mag.t havia de condescendre a la voluntat de dita ciutat y manar que ningu gosas ferse mascara ha succehit que lo dia, o, festa de S.t Pau foren vistes moltes masqueres ab molt gran admiracio dels poblats en la present ciutat, y despres se ha continuat ab gran extrem, apparexent cosa molt impropia tenir dol ab demonstracio de molta alegria, lo qual ha obligat a fer junta de moltes persones experimentades perque sobre dit fet nos aconcellassen lo que teniam obligatio de fer, las quals

apres de molta discussio han aconsellat teniam obligacio de fer representar a V.^{a} Ex.^{cia} fos servit manar prohibir nos fassa mascara per persona alguna, ni altrament se fassen altres demonstracions de alegria durant lo temps del dol de la present ciutat per mort de dita S.^{ma} reyna S.^{ora} nostra. Per tant, desitjant fer lo que nostros officis nos obligan, venim acompanyats de promens á supplicar a V.^{a} Ex.^{cia} se servesca manar ab publica crida que ningu gose en la present ciutat ferse masquera ni fer altres demonstracions de alegria, ab les penes a V.^{a} Ex.^{cia} ben vistes, perque lo dol que la present ciutat te se puga continuar conforme en altres occasions se es acostumat y la innata fidelitat que tenim a nostros reys y senyors nos obliga.

FEBRER

Clavari. Jura.

Dimecres I. — En est dia al mati jura lo mag.^{ch} mossen Francesch Axart clavari de la present ciutat en la forma acostumada, y per causa del dol que la ciutat aporta de la S.^{ma} reyna S.^{ora} nostra, en los portals al pendre la possessio nos feren ninguns aparaments com es acostumat — E al mateix die al mati essent entre onse y dotse hores ans de mig die, los dits mag.^{chs} consellers inseguint lo consell que la promania lo die antes los havia aconsellat tenint a punt la scriptura que a parers de advocats estava ordenada y essent junts ab promens pera acompanyarlos pera fer la embaxada a sa Ex.^{cia}, enviaren a Pau Amell altre dels verguers a sa Ex.^{cia} pera demanar hora dient que los S.^{ors} consellers volian anar ab promens a fer embaxada a sa Ex.^{cia} y que fos servit de volerlos donar hora, y de fet dit Pau Amell a la dita hora ana a palacio per dit effecte y antes de las dotze torna y refferi als S.^{ors} consellers com era estat a palacio per demanar hora a sa Ex.ª y que en esser alli havia parlat ab un patge de cambra dientli que era ell alli per part dels S.^{ors} consellers per parlar a sa Ex.^{cia}, lo qual patge de cambra li digue que sa Ex.^{cia} estava en la cama y que estava vestintse y que prest eixiria, y al cap de un poch despay isque y dit Pau Amell digue lo que los dits S.^{ors} consellers li tenian manat y sa Ex.^{cia} li respongue, que tenia de tractar un negosci ab lo S.^{r} regent que importava molt, que no podia donarlos lloch y

Embaxada á sa Excelencia per no haber donat hora als Consellers.

Altre embaxada.

que despres dinar tambe no podia donar lloch perque tenia de anar aixir a rebre lo Ill.^{m} y R.^{im} S.^{r} cardenal don Decio Caraffa que venia de la cort, y que seria molt tart quant tornaria y que seria millor per lo die de dema despres de dinar, y que li tenia dit si per esser die de festa hi havia inconvenient algu, y lo dit Pau Amell dix, que respongue a sa Ex.^{cia} que noy havia inconvenient algu encara que fos lo die de Nadal. — E los dits S.^{ors} consellers entesa dita resposta y havent pres sobra de aquella (parer) dels promens que estavan alli, los quals aconcellaren que devian los S.^{ors} consellers tornar a replicar a sa Ex.^{cia} per lo sots syndich de la present ciutat, com de fet encontinent donaren orde a Steve Vallalta sots syndich de la present ciutat que anas a sa Ex.^{cia} per demanar hora de part dels S.^{ors} consellers, dient que era cosa necessaria lo que los S.^{ors} consellers tenian de tractar ab sa Ex.^{cia}, y dit Steve Vallalta ana a sa Ex.^{cia} com li fou manat y refferi als S.^{ors} consellers com tenia donat dit recado; y que li tenia respost que alli estava lo S.^{r} regent y lo comte de Vallfogona per negoscis molt precisos y que no tenia ningun remey en poder donar hora als S.^{ors} consellers, y que lo despres dinar tenia de anar a rebre lo dit cardenal Caraffa que tenia de entrar. Dient a dit Vallalta sa Ex.^{cia} que li tenian dit que los consellers solian axir a rebrer los cardenals, dit Vallalta replica y digue, que quant los S.^{ors} consellers serian ab sa Ex.^{cia} ho podrian tractar; y respongue sa Ex.^{cia} que no podia en ninguna manera donar hora als S.^{ors} consellers — E los dits S.^{ors} consellers entesa dita resposta del dit sots syndich y pres consell de algunes persones, que es lo que podian y devian fer serca de dit fet, los aconcellaren que per esser ja les dotze tocadas y hora de dinar que los S.^{ors} consellers anassen a dinar ab molta diligencia y que per lo despres dinar molt puntual per las duas hores, manassen aiuntar una gran promania de tots staments a la qual devian supplicar acerca de dit fet que es lo que podian y devian fer en reparo del agravi que tenian rebut (en) no haver volgut sa Ex.^{cia} donar hora per rebre la embaxada y aixi manaren aiuntar la dita promania com los era estat aconsellat. — E la dita hora assignada los dits mag.^{chs} consellers tenint junta la dita promania, los proposaren tot lo sobredit que los havia sucehit ab sa Ex.^{cia}, y supplicaren que fossen servits de aconsellarlos que es lo que devian y podian fer per reparo de tan gran agravi, la qual promania los aconsella que de dit fet ne devian

donar part al savi consell de cent. — E los dits S.ors consellers inseguint dit consell encontinent manaren tocar la campana y cridar a concell de cent, y estant los consellers en la sala del consell de cent que ja eran vinguts per dit effecte, arriba en lo dit consell don Garcia Macip scriva de manament de part de sa Ex.cia, lo qual dix als S.ors concellers com venia de part de sa Ex.cia pera dir a sas mag.cias com la intencio de sa Ex.cia no era estada no voler donar grata audiencia als S.ors consellers sino per haver tinguda certa ocupacio per esser molt justa, y lo depres dinar haver de anar a rebrer lo Ill.m y R.im S.r cardenal don Decio Caraffa que tenia de entrar est despres dinar, lo qual venia de la cort de sa Mag.t , y que essent tornat del dit recebiment en la matexa hora de molt bona gana ara y sempre que la ciutat volra los hoiria y rebria la embaxada. A la qual embaxada respongueren los S.ors consellers que acceptaven la offerta que sa Ex.cia los feya y que encontinent que fos arribat hi anirian. E encontinent dits S.ors consellers manaren que cessas de tocar la campana y licentiaren los de concell de cent qui estaven ja junts per dit effecte, los quals sen anaren. — E los dits S.ors consellers desitjant fer dita embaxada a sa Ex.cia se detingueren en la present casa fins que tingueren nova que sa Ex.cia era tornat del dit recibiment, y encontinent que tingueren dita nova que era tornat que era ja de nit, manaren al dit Pau Amell altre dels vergues que anes a sa Ex.cia pera pendrer hora pera fer Altre id. dita embaxada (essent ja los S.ors consellers a punt) ab sos promens per anar, y de fet ana dit Amell a pendrer hora; y apres refferi als S.ors consellers com era estat a sa Ex.cia pera demanar hora y que li havia respost que havia de anar junt ab la marquesa sa muller a veurer la cera y que estaria algunas dos horas, y que passaria davant casa de la ciutat y que despres podrian anar los S.ors consellers — E los dits S.ors consellers entesa dita resposta del dit Pau Amell, de consell de molts ciutadans y cavallers fundant dita resposta en agravi manifest que tenia fet contra la ciutat denegant de no volerlos donar hora, manaren tocar la campana y cridar a concell de cent per donar en aquell llarga relacio de tot aquest fet pera que determinas que es lo que la ciutat devia y podia fer en reparo de aquest preiudici. Y tocat la dita campana y anant aiuntantse lo dit savi consell, arriba un criat de palacio de part de la S.a marquesa als S.ors consellers dient que sa Ex.cia ja estava en palacio y que los

S.ors consellers molt be podrian anar; al qual criat de palacio respongueren los S.ors consellers que estaven aiuntant lo savi consell de cent y que farian lo que aquell desliberaria. E com fos hora tarda que eran serca de las dotze, y lo savi consell de cent apareixia era impossible poderse ajuntar aquella nit, los S.ors consellers manaren porrogar aquell per lo endema depres dinar y encontinent manaren fer parar la campana — E lo mateix dia al mati los dits S.ors consellers inseguint lo consell quels tenia donat la promania, que de la sobre dita scriptura y del que los ere estat aconcellat ne donassen copia y ho fessen assaber als S.ors diputats y bras militar, enviaren ab embaxada als S.ors diputats y bras militar mossen Joseph de Bellafilla y mossen Alexandre de Aguilar los quals refferiren com tenian fetas ditas embaxadas y tenian donadas copias de dita scriptura — E lo mateix die entenent los S.ors consellers que lo Ill.m y R.im S.or cardenal don Decio Caraffa venia de cort y anava a Roma y que en est die havie dinat en la vila de Martorell, determinaren de enviar a la posta ab lo correu de la ciutat lo dit mossen Joseph de Bellafilla y mossen Alexandre de Aguilar pera eixir a rebre de part de la ciutat lo dit S.or cardenal donantli la benvinguda, y que als S.ors consellers los pessava no poder fer lo que tenian obligacio ab sa S.oria Ill.ma en eixirlo a rebre com ha princep de la Iglesia, y que era la causa lo dol que esta ciutat tenia de la mort de la S.ma reyna y S.ora nostra, offerintli de part de la ciutat que en tot lo que sia de son servey li valran y faran lo que tenen obligacio. Los quals embaxadors dit die refferiren com eran anats; y que havian trobat lo dit S.r cardenal antes de arribar a S.t Feliu, lo qual venia dins de una carrossa y que tenian feta llur embaxada, la qual lo dit S.r cardenal havia molt agrait fahent gran demonstracio de contento del que li tenian dit de part de la ciutat.

Venguda del cardenal Caraffa.

Purificació de Ntra. Sra.

DIJOUS IJ. — En est die festa de la purificacio de nostra S.ora los S.ors consellers per causa del dol y no haver fetas las funerarias de la S.ma reyna y S.a nostra, no anaren a la Seu a hoir lo offici com es de costum anar sempre que fa lo R.im bisbe la benedictio de la cera y no altrament — E lo depres dinar cerca de las dos estant tocant la campana de consell de cent y anant aquell ajuntantse, essent ja comensats de arribar alguns dels S.ors consellers y jurats de consell y entre altres lo S.r conseller en cap, arriba en la present casa de la ciutat don Garcia

Macip scriva de manament de part de sa Ex.^{cia} y dix al S.^{r} conseller en cap y demes de S.^{ors} consellers com venia de part de sa Ex.^{cia} pera dir als S.^{or} consellers que sa Ex.^{cia} estava prompte sempre y quant los S.^{ors} conselles volguessen anar de donarlos grata audientia, y que antes era estat en casa del S.^{or} conseller en cap pensant trobarlo en sa casa pera dir lo mateix: a la qual embaxada respongue lo dit S.^{or} conseller en cap que tenian manat ajuntar lo consell de cent y per dit effecte estavan alli y que de tot ne donarian raho y farian lo que lo savi concell de cent ordenaria, y antes de esserse despedit dit don Garcia Macip com era hora que lo consell anava a juntarse ja foren alli la major part dels S.^{ors} consellers als quals fou refferida dita embaxada y tots conformes tornaren dita resposta — E estant junt lo savi consell de cent per lo dit mag.^{ch} conseller en cap de voluntat dels altros en aquella proposa digue y refferi tot lo sobredit que era passat ab sa Ex.^{cia} acerca de no haverlos donada hora quant la demanaven, entanent que de aquestas cosas la ciutat ne patia y valia menos y que no corresponia sa Ex.^{cia} ab la ciutat del modo que be ho tenian fet sos predecessors, y que perço proposaven al savi concell de cent que era lo que ells podian y devian fer acerca de dit fet — E lo dit consell entesa dita proposicio y tot lo que lo S.^{r} conseller digue y refferi feu desliberacio y conclusio: Que los S.^{ors} consellers acompanyats ab promens devian anar a fer dita embaxada a sa Ex.^{cia} donant y presentantli la sobredita scriptura llevantne acte per lo scriva major del consell y que en lo entretant ques fara la dita embaxada, estiga lo dit consell sens disgregarse com mes llargament esta en lo llibre de las deslliberacions — E los dits S.^{ors} consellers acompanyats ab promens ab moltas de atxas en virtut de dita deslliberacio, anaren a fer dita embaxada y a presentar dita scriptura a sa Ex.^{cia} lo qual trobaren en palacio a la part de la marina, y feta dita embaxada y llegida dita scriptura dessobra en la forma precedent insertada, respongue sa Ex.^{cia}, Que la ciutat feya molt be de servar sas seremonias fins a tant que tingues fetas las funerarias a la S.^{ma} reyna S.^{a} nostra, y que ell tenia nova de cort que alli ja se acursaven los dols y se posavan tocas de seda, y que sa Mag.^{t} ja havia comensat de axir en publich y que lo fet del casament de la Infanta ab lo rey de França estava per publicarse, y que es veritat que ell comensa lo dia de St Pau a ferse mascara comensant a fer demonstracio

Altre embaxada a sa Excelencia.

de alegria pera que la gent nobla comensas a fer lo matex, y que lo ques va preparant de festas no son cosas publicas ques calle serrada y que es cosa de exercici de armas que solan fer en temps de dol, y que nos fassen demonstracions per las plaças publicas li esta molt be y fa la ciutat molt be y li agrada molt lo que conte la scriptura, y que ell la fara mirar en consell y provehir lo que sia just, y rebuda dita resposta sen tornaren a casa de la ciutat per donar raho al savi consell qui estava junt, lo qual oida dita resposta sens determinar cosa alguna estant de aquella satisfet se desgrega y se dona fi.

Visita al cardenal.

DIVENDRES IIJ. — En est die los S.ors consellers desitjant fer lo que toque a sa obligacio, com fos en la present ciutat arribat lo S.r cardenal don Decio Caraffa y aposentat en lo palacio del S.or bisbe, essent de costum los S.ors consellers per sas personas anar a donar la benvinguda als S.ors cardenals feren mirar per los dietaris si lo cas corrent que tenint dol se fos vist arribar en la present ciutat algun cardenal, per veure lo que devian fer en dit cas, y com nos hi ha trobat tal cas per millor desitjar asertar manaren aiuntar una gran promania de molts ciutadans y militars y tambe de tots estaments pera que los aconsellassen si devian anar per sas personas a donar la benvenguda al dit S.or cardenal, o, que es lo que devian fer. E la dita promania entes lo que los era estat consultat la major part y casi tots qui eran de numero de mes de vint, aconsellaren als S.ors consellers que ells no devian en manera alguna per sas personas per causa del dit dol anar a donar la benvinguda, sino que devian enviar ab embaxada al dit S.or cardenal per quatre, o, sis cavallers dient lo just impediment que tenen, y com no poden anar per sas personas a donar la benvenguda a sa Ill.ma S.a y a offerirli esta ciutat en coses de son servey, y de fet encontinent lo mateix die los dits S.ors consellers inseguint lo consell de la dita promania enviaren ab embaxada al dit S.r cardenal sis personas ço es tres cavalles y tres ciutadans que foren mossen Francesch Cosma Fivaller mossen Joseph Maduxer mossen Pere de Bellet militars, mossen Luis Salavardenya, micer Steve Monfar y Sors y mossen Raphael Laudes los quals tots anaren a fer dita embaxada de part de la ciutat al dit S.r cardenal. Los quals refferiren que (lo) tenian trobat en lo palau episcopal en la sala gran, y que los tenia rebuts ab molta demonstracio de alegria y havia demonstrat que restava molt content y obligat a la ciutat de la

merce que se li era feta, y que se ere offert en totas las occasions que pogues valer y aiudar a la ciutat, en Roma o, en altra part que ho ffaria.

Torneig de peu.

DIUMENGE V. — En est die se feu un torneig de peu en lo carrer Ample davant las casas del virrey, y per causa del dol no foren a veurer aquell los S.ors concelles.

Galeres, vengudas per moneda.

DIMECRES VIIJ. — En est die arribaren en la platja de la present ciutat tres galeres de particulars de Genova per carregar de moneda.

Instancia sobre execució de sentencia contra Inquisidors.

DIVENDRES X. — En est dia los S.ors consellers enviaren ab embaxada dos cavallers al S.r virrey per instar y supplicar a sa Ex.cia se servis posar en exequutio la sententia contra los pares Inquisidors, a la qual embaxada respongue lo mateix tenia respost a altres semblants li eran estadas fetas.

Prorroga de les censures de id.

DIMARS XIIIJ. — En est die al mati se entengue y fou vist com los pares Inquisidors tenian manat aficar un cartell en las portas de la seu y en altras parts, contenint en effecte com per esser aqueixa la voluntat de sa Mag.t y del Ill.im S.r inquisidor major, porrogaven les censures que tenian publicades contra los S.ors consellers passats, regent y altres per tres mesos que venen a finir a quinze de maig primer vinent — E lo mateix die demati essent cerca de les dotse hores per part de sa Ex.cia, foren enviats a demanar los S.ors consellers per llur segretari dientlos com sa Ex.cia tenia carta de sa Mag.t , y los tenia necessitat de parlar, que a la tornada se servissen de anar a palacio, al qual fou respost que acudirien E lo despres dinar a la tarda tenint presa hora, los dits S.ors consellers foren acompanyats de molts officials de la present casa y de molts de altres a parlar a sa Ex.cia pera entendrer y saber que es lo que volia, y arribats a palacio essent ab sa Ex.cia lo qual trobaren a la part de la marina, los dix com tenia rebuda una carta de sa Mag.t ab la qual li donava avis que per haver estat sa Mag.t occupat ab graves negocis no havia pogut donar assiento en lo negosci corrent contra los pares Inquisidors y tambe que era impossible per lo temps que tenia per poderlo rematar, que pera major donar assiento en dit negosci y que en lo sdevenidor noy haje mes contentions entre la ciutat y pares inquisidors, havia determinat manar sospendrer ab acords del inquisidor general las censuras per altres tres mesos ques a fins a quinse de maig primer vinent dintre del qual temps entenia donar assiento en aquell, y que per

notificarlos la dita voluntat de sa Mag.^t los tenia enviat a demanar pera que ne poguessen donar part al consell de cent, y que si volian los donaria copia de la carta de sa Mag.^t pera que la poguessen amostrar al consell de cent, y los dits S.^ors consellers entes lo que per sa Ex.^cia los fou dit respongueren que ne donarian part al consell de cent y que ho tindrian a marce que sels donas copia de dita carta de sa Mag.^t y sels promete de donar.

Dilligencia practicada per lo mostasaf en St. Andreu.

DIJOUS XVJ. — En aquest dia lo mag.^ch Francesch de Tamarit donzell mostafas de la present ciutat lo any present, refferi com lo die de dimars mes proppassat que comptavem a catorse del corrent, anant exercint son offici arriba en la parroquia de St Andreu de Palomar que es de son districte, per veurer si en dita parroquia se feyen fraus, y tenint noticia que en casa de un t. Vila pages familiar del S. offici, se pastava pa pera vendrer, y per veurer si cometia frau en lo pes del pa conforme las ordinacions que te de mostafas, en dita casa en lo entrant troba dos covens de pa, de blanch y de moreno, lo qual feu pesar per los pessadors officials y ministres seus, y pessant aquell troba que era menos del pes que devia donar y que era caygut en ban, y essent pessat dit pa y trobat com esta dit esser caygut en frau, volgue entrar en lo aposento eo instancia dita del pastador dins de la qual es lo forn de la casa, ahont hi havia una pasterada de pa que acabava de coure pera pesar aquell, y troba la porta del dit pastador tancada y digue als de casa que la fessen ubrir, y vehent que se scusaven que no tenian la clau digue als pessadors que spallassen la porta a la qual donaren algunas cossas, y per esser forta no la pogueren rompre, y a les hores envia a cercar un manya de la dita vila lo qual digue que no volia anar a dita casa de dit Vila per esser casa de familiar de S.^t offici, y vahent que no volia venir determina de enviar als S.^ors consellers per donarlos raho del que passave y supplicarlos que li ordenassen que es lo que devia fer, y per lo dit pessador li enviassen la resposta que es lo que devia fer en scrits, que es del tenor seguent:

S.^R MOSTAFAS

Los S.^ors consellers ab consell dels mag.^chs micer Jaume Dalmau y micer Pau Mohet, ordenen a V. m. que encontinent fassa un manament ab que mane á t. Vila de aqui de S.^t An-

dreu, que a pena de sinquanta ducats de or li obra la istancia del pastador que li ha tancada, y sino volra obeir, ell dara dos testimonis prenent los noms de aquells y jurament, requerintlos li fassen testimoni com dit Vila es renitent y no ha volgut obeir a dit manament y encontinent pendra penyores equivalents, y posarlas ha assi a la guarda continuant en lo llibre de aquella com ditas penyoras son penyoradas a dit Vila per haver trobat manco pes del que tenia obligacio de donar, y tambe pendre lo pa que ha trobat manco de pes

CALOPA S.^BA CONSILIJ.

Estant aquell llegint en casa de dit Vila, arriba un criat del S.^or inquisidor Heredia lo qual li digue de part del dit S.^or inquisidor que lo S.^r inquisidor lo supplicava que usas de cortesia ab dit Vila familiar del S.^t offici y que ya sabia lo S.^r inquisidor que lo que feia, feia molt be, y que ho podia fer y de tal cosa tenia cognicio lo mostafas de Barcelona; y anant dit S.^r mostafas a parlar ab dit Vila ab companyia del dit criat que ere fora de la casa pera que li fes obrir lo pastador, y que volia veure y regoneyxerli la casa per mirar si feia frau, repugnant y recusant dit Vila de volerlo obeir li digue dit criat del dit S.^r inquisidor que la voluntat del S.^r inquisidor era que li obris y li dexas regoneixer sa casa perque ho podia y devia fer, y dit Vila dona orde que li obrissen dit pastador lo qual fou regonegut, y troba lo dit pa y lo feu pesar per los pesadors, lo qual tambe troba que ere curt de pes, y usant de cortesia per lo que li tenia enviat a dir dit S.^r inquisidor sen aporta part del dit pa y prengue un anell de or en penyora.

MARÇ

DIVENDRES IJ. — En est die se tingue consell de cent, y fou deslliberat que se fessen las obsequias de la S.^ma reyna y S.^a nostra dona Margarida de Austria en la forma acostumada, y que comensassen de tocar las campanas lo primer die de Quaresma que sera divendres, a set del corrent. *Obsequias de la Senyora Reyna.*

DIUMENGE IIIJ. — En est die se tingue consell de trenta ordinari acerca de fer extractio de obrer mercader, o, artiste, y fou extret mossen Barnabe Cabanyes candeler de sera. *Obrer, extracció.*

Dimecres VIJ. — En est die primer de Quaresma al punt del mig die comensaren a tocar las campanas per lo aniversari de la S.ra reyna.

Sta. Madrona.

Dijous XV. — En est dia festa de S.a Madrona, no ana la professo de la seu a S.a Madrona com te acostumat, per causa del dol y serimonias del capellardent de la S.ra reyna, y fou porrogada per altre die.

Dol.

Divendres XVJ. — En est dia se comensa de tenir lo dol en la present casa com esta en lo llibre serimonial.

Disapta XVIJ. — En est dia tambe se tingue lo dol en la present casa.

Diumenge XVIIJ. — Tambe en est terç die se tingue dol.

St. Joseph. Aniversari y capellardent.

Dilluns XVIIIJ. — En est dia festa de S.t Joseph se feu lo aniversari de la dita S.ma reyna y S.a nostra en la seu, com esta llargament en lo llibre serimonial. — E lo dit die del capellardent essent los S.ors consellers ab los promens y demes officials arribats en la seu per la celebracio del dit aniversari, y essent en la capella real trobaren que en la part dreta estava posat lo strado y setial del S.r loctinent general de sa Mag.t que es lo S.r marques de Almaçan, y varen veurer com en lo catafal qui estava fet per las damas junt de la dita capella real estava altro strado y sitial y com dos sitials y strados no poden estar per esser contra las seremonias y preheminencias reals sino fos que dos persones reals tinguessen de star, y tenint entes que estava possat per causa que la marquesa de Almaçan hi volia venir y possarse a dit strado y satial, lo que es contra totas las seremonias reals y que no se podia permetra com tant solament tenir setial y strado toque a sa Mag.t y a son lloctinent general y personas reals, y las ditas seremonias estiguen acomanades a la ciutat per los reys de gloriosa memoria, tement de consentir en que dit strado y satial nos llevas no fossen los dits conselles represos per sa Mag.t, manaren que aquell fos llevat com de fet ab molta cortesia y respecte se lleva.

Strado y sitial contra ceremonial.

Carta de S. M.

Dimars XX. — En est dia mossen Miquel Joan Amat scriva de manament, per part de sa Ex.cia vingue en la present casa y digue als S.ors consellers sa Ex.cia lo enviava pera dirlos que fossen servits de anar a la tarda fins a palacio que tenia que parlarlos, y de fet anaren acompanyats dels officials de la present casa y quant foren alli sols restaren ab dit S.r lochtinent y los dona una carta que tenia de sa Mag.t

DIMECRES XXJ. — En est dia avent los mag.[chs] conselles determinat de tenir consell de cent y essent aquell ja cridat per lo despres dinar sobre lo punt de mig die, se fou vist y entes que mossen Miquel Puigjaner regent la vegueria de Barcelona de orde y manament del consell real prengue y captura en la plassa de S.[t] Jaume la persona de mossen Joseph Cescases obrer militar de la present ciutat, y mossen Galceran Deslor alguatzir extraordinari la persona de mossen Barnabe Cabanyes obrer artiste trobat aquell en sa casa, y lo sotsveguer la persona de t. Barenguer qui serveix de verguer al Mag.[ch] conseller en cap trobat aquell en sa casa, y altres ministres del S.[r] rey anaven tras de capturar altres officials de la present casa, y presos y capturats los dits dos S.[ors] obrer y verguer foren aportats a palacio de sa Ex.[cia], y de alli fou donat orde als dits officials reals que los aportassen presos a la preso del S.[r] rey, y se enten es per lo que lo die del capellardent que feu fer la present ciutat en la seu, que fou a denou del corrent per la anima de la S.[ma] reyna y S.[a] nostra, vahent los mag.[chs] consellers y promens estant en la capella real de la dita seu y essent alli possat lo strado y satial de sa Ex.[cia] en lo dit altar major en lo lloch solit y acostumat estave possat un altro estrado y setial en un catafal que se era fet junt del dit altar major per estar las damas, E com dos strados y satials no puguessen estar sino sols lo de sa Ex.[cia] en la capella real y a ninguna altra persona es licit ni permes tenir strado si ja no fos personas reals los dits mag.[chs] conselles y promens zelosos de conservar las preheminentias y seremonias reals les quals per diversos reys y S.[ors] nostros de felice recordacio y memoria estan loablement acomanades als dits mag.[chs] consellers pera que guarden y manen guardar aquelles, tement que fahent lo contrari no fossen represos per sa Mag.[t] ordenaren que lo dit strado y satial fos llevat de dit catafal, y per dita causa fou entes foren los dits capturats. E los dits mag.[chs] consellers sentint en extrem lo dit cas y lo gran agravi ques tenia fet a la ciutat en que per dita causa los demunt dits estiguessen capturats, ab molta pressa y diligentia manaren que de prompta lo dit savi consell de cent se ajuntas pera donar en aquell llarga raho de tot aquest fet pera que aquell provehis serca de dit cas, lo medi mes convenient qui fos en servici de sa Mag.[t] y en honor y reputacio de la present ciutat y en reparo de tan gran periudici y agravi ques tenia fet a la present

Oficials presos per haber llevat lo strado de la muller del virrey.

ciutat per haver mirat per la auctoritat de nostron rey y S.or E lo dit consell entesa la dita propositio de dit cas y considerat lo refferit serca del dit cas, feu la desliberacio y conclusio seguent:

Embaxadas. Ques fassen dos embaxadas al S.or virrey per quatre cavalles elegidors per dits S.ors conselles, la una esta nit y la altra dema, ab les quals se li supplique de part de aquell savi concell se servesca manar traure de la preso los dits obres y verguer y reparar lo agravi se ha fet a la present ciutat en la captura de aquells, representantli la falta gran que fan al exercici y ministeri de llur carrech, per ser dits obres officials molt preheminents de aquesta ciutat y per sa part no haverse comes delicte per lo qual merescan ser capturats, y que aixi be se fassa extractio encontinent de un embaxador per la cort del Rey nostre senyor de la bossa de conseller en cap ciutada, o militar ab la forma que disposa lo privilegi del rey don Ferrando (dit del regiment). Perque en cas que lo S.r virrey nos servesca de fer lo que ab ditas dos embaxadas se li supplicara per part de esta ciutat, ço es en no traurer encontinent de la preso dits obres y verguer y en no reparar lo dit agravi, vaja y partesca promptament dit embaxador y represente a sa Mag.t lo gran preiudici y agravi ha patit la present ciutat en la captura que ha manada fer fer son lloctinent y capita general de las personas de dits obres y verguers, y li supplique ab la major humilitat possible sie de son real servey manar desagraviar á esta ciutat de manera que sie reintegrada en lo agravi y preiudici ha rebut per raho de dita captura, que ho rebra esta sua fidelissima ciutat a singular gracia y merce de la real ma de sa Mag.t

Id. al virrey. E los dits mag.chs conselles encontinent per exequutio de la dita desliberacio estant lo dit savi concell de cent congregat, ordenaren a mossen Julia de Navel, Bernat Romeu, Alexandre de Aguilar y Luis Despuig tots ciutadans y cavalles y promens de dit savi consell de cent pera que ab enbaxada anassen a sa Ex.cia pera representarli y supplicarli lo que dit savi consell havia desliberat, los quals embaixadors anaren y tornats referirien al plen consell de cent com sa Ex.cia los havia hoida la embaixada y los havia feta la resposta seguent — Que los obres y verguer no eren presos de mandato seu sino per provisio del consell real, y que aixi estant aquest negoci posat en justicia no

podia deixar de guardarla igualment a tots, que pera' n aixo lo tenia sa Mag.t en aquest principat, y que lo guardar la ciutat sas preheminencias era molt just y degut, pero que fer de fet havia paregut mal a tot lo mon, y que los consellers de Barcelona eran conselles de sa Mag.t pero no eran reys de Barcelona, y que ningun virrey de quants eran estats en Cathalunya en tan poch temps com havia que ell estava assi, havian fet tantas cosas en benefici de aquesta ciutat com ell y que sempre havia procurat obviar que aquesta ciutat no arribas a una gran miseria, y que per lo negosci estava comes a justicia ell ho tractaria dema ab lo consell, y que quant lo negosci arribaria a estar en sa ma mostraria la voluntat y gana que sempre ha tingut de voler en aquesta ciutat.

Nova embaixada.

DIJOUS XXIJ. — En est die los mag.chs conselles inseguint la deslliberacio del savi consell de cent celebrat lo dia mes proppassat, enviaren ab segona embaixada a sa Ex.cia mossen Francesch Cosma Fivaller, Joseph de Bellafilla donsells, Magi Grau y Damia Janer ciutadans honrats, pera tornar a supplicar a sa Ex.cia fos servit per fer merce a esta ciutat condecendrer en lo que lo dit savi concell de cent te deslliberat de traure los dits obres y verguer de les presons y reintegrar a la ciutat del deshonor y agravi que ha patit per raho de dites captures, a la qual embaixada refferiren dits embaxadors que tenia respost sa Ex.cia dient que aquest negoci estava comes a justicia y que lo consell real ho tenia en mans, y que sempre que arribas en ses mans y ell ho pogues fer ben certa podia estar la ciutat que ell procuraria en tot ferlos merce, y que fins assi en aquest poch temps que ell ere arribat en esta ciutat ningu li havia portada ventatja en haver fetas merces a la ciutat en tot allo que a ell li ere estat possible.

Altres, dels diputats.

DIVENDRES XXIIJ. — En est die al mati estant los S.ors conselIers ajustats en la instancia del consell de trenta arribaren ab embaixada per part dels S.ors diputats mossen March Antoni Lentes, mossen Francesch de Vilaseca donzells, los quals explicaren sa embaixada de part dels S.ors diputats, dient que los S.ors diputats havien sentit molt lo gran agravi y preiudici que se era fet a la ciutat en haver manat sa Ex.cia capturar los obres y verguer del S.or conseller en cap, y que tot aquell consistori ho sentia molt en extrem y que per la obligacio gran que tenen a la ciutat los havien tramesos per que aquell consistori se

offeria a la ciutat en tot lo que pogues ajudar y valerli per lo cas concorrent se offerien promptes, a la qual embaxada respongue lo mag.^{ch} conseller en cap que besaven les mans als S.^{ors} diputats de la merce y offerta ques feya y que ben certa esta la ciutat de la voluntat dels S.^{ors} diputats y que lo mateix podien estar los S.^{ors} diputats de la ciutat — E lo dit dia a la tarda arribaren ab embaixada de part dels dits S.^{ors} diputats don Joan Despalau y mossen Francesch Planella los quals refferiren als S.^{ors} consellers de part dels S.^{ors} diputats dient, que los S.^{ors} diputats los enviavan a sas mag.^{cias} pera ferlos assaber y entendrer com ells pera correspondrer a la obligacio que tenen a la ciutat eran anats per sas personas consistorialment ab embaixada a sa Ex.^{cia} per supplicarli fos de son servey manar relaxar de las presons dits obres y verguer y reintegrar la dita ciutat del deshonor y agravi que havia patit per raho de dita captura; y que sa Ex.^{cia} los tenia respost, que aquest negoci estava comes a justicia, que lo consell real hi tenie les mans y que ell de sa part hi faria per fer merce a la ciutat sempre que ho pogues, fer tota merce. E lo dit mag.^{ch} conseller en cap respongue a dits embaixadors que besaven les mans als S.^{ors} diputats y los agrahian molt la merce quels tenian feta á esta ciutat y que no esperaven menos de aquell consistori.

Embaixada del senyor bisbe.

DISAPTA XXIIIJ. — En est dia estant los mag.^{chs} conselles en la sala del consell de cent arriba de part del R.^{im} bisbe de la present ciutat lo Dr Arenas dient als mag.^{chs} conselles com venia de part de sa S.^{a} R.^{ma} a bessar les mans als S.^{ors} conselles, y com sa S.^{a} R.^{ma} havia sentit molt las differentias que segons tenia entes eran entre esta ciutat y lo Ex.^{im} S.^{r} loctinent acerca de la captura dels S.^{ors} obres y verguer, y que sa S.^{a} com a prelat y pastor de esta ciutat y diocessi y com ha natural de esta ciutat havia determinat si estava be als S.^{ors} conselles que ell se posaria per medianer y procuraria ab los officis á ell possibles si poria comprender y assentar estas differentias y que estant be a la ciutat no perdonaria sos treballs. A la qual embaixada fou respost per lo mag.^{ch} conseller en cap de voluntat dels altros S.^{ors} consellers, agut primer colloqui entre si, que besaven les mans a sa S.^{a} Illma de la merce que feya á esta ciutat y que ho tractarian y tornarian resposta a sa S.^{oria} R.^{ma} E poch apres los dits mag.^{chs} conselles havent llargament entre si tingut colloqui aserca de la dita embaxada y pres parer de algunes

persones, enviaren dos cavalles ab embaixada a sa S.ª en resposta de lo que se ere offert, dient que los S.ºʳˢ conselles besavan les mans a sa S.ª y que los estave molt be que se possas per medianer en dit negosci concorrent, y que tenia manat cridar consell de cent y que alli llargament ho tractarian y que de tot ne donarian avis a sa S.ª — E lo mateix die al depres dinar antes de aiuntarse lo savi consell de cent torna ab embaxada als dits S.ºʳˢ conselles lo dit D.ʳ Arenas de part del dit R.ⁱᵐ bisbe dient com dit R.ⁱᵐ bisbe tenia parlat ab sa Ex.ᶜⁱᵃ llargament y que tot aquest fet de las differencias concorrents ho dexava sa Ex.ᶜⁱᵃ en mans del dit R.ⁱᵐ bisbe y del S.ʳ regent Banyatos regent del consell supremo de la Corona de Arago, lo qual de present esta en esta ciutat fahent la visita per sa Mag.ᵗ contra los officials reals, y que la ciutat se servis de anomenar altras personas pera que de llur part entretinguessen en assentar ditas differencias, a la qual embaixada fou respost que tot estave molt be y que en esser junt lo savi consell de cent ne donarian raho en aquell y que del que se resolria ne donarian avis a sa S.ª R.ᵐᵃ — E lo dit dia tart se tingue lo dit consell de cent y en aquell se feu relacio del estat de las ditas contentions concorrents, y lo que havia passat fins aquell punt y de las ditas embaixadas ques tenian fetas per part del dit R.ⁱᵐ bisbe. E lo dit consell entesa la dita relacio y tot lo proposat feu la deslliberacio seguent: (1)

DIUMENGE XXV. — En est dia festa de nostra S.ª, per haver cayguda en Dominica de Quadragesima nos feu la festa est dia sino lo die seguent. Ntra. Sra. de Mars.

DILLUNS XXVJ. — En est dia se feu la festa de nostra S.ª y fou manada guardar com lo dit dia de Pascha.

---

(1) Segueix un espay blanc com d' un terç de plana, y, com la esmentada deliberació no apar continuada, la transcribim del llibre corresponent.

«E lo dit consell hoides y enteses les dites propositions, sobre aquelles feu la desliberacio »y conclusio seguent, ço es ques vajan continuant les dites y altres demes diligencies que »convingan haverse de fer per part de la present ciutat sobre la captura dels dits obres y »verguer, y per quant lo senyor bisbe y lo senyor regent Banyatos se son offerts posarse per »medianers per ben assentar las diferencies suscitades entre lo senyor virrey y la present »ciutat sobre la dita captura, y apres han enviat a dir als dits magnifichs consellers que eren »stats a palacio per fer lo mateix ab sa Excelentia y que sa Excelentia se acontentava de de»xar y posarho en llurs mans, y axi que vejen quines persones se porien nomenar per part de »la present ciutat per tractar dites differencies, que perço los senyors consellers fassen nomi»nacio de les persones quels apareguen a proposit, las quals se conferescan ab dit senyor »bisbe y regent Banyatos y tracten sobre dites differencies, y que del que tractaran y apun»taran ne fassen relacio al present consell perque dit consell hi puga fer la desliberacio que »mes convinga.»

DIMARS XXVIJ. — En est dia los mag.chs conselles per exequutio de la deslllibera(cio) del savi consell de cent celebrat al vint y quatre del corrent, enviaren lo syndich de la present ciutat al S.r bisbe pera ferli assaber la dita deslliberacio, y com per esser estats estos dos dies de festa no se li havia fet assaber antes, per esser occupats, y que al savi consell de cent li havia aparegut molt be que sa S.a juntament ab lo S.r regent Banyatos entenguessen en lo dit tracte de part de sa Ex.cia y que la ciutat anomenaria personas de llur part — E lo mateix dia al mati los dits mag.chs conselles havent tinguda noticia que lo dia mes proppassat ques feu la festa de nostra S.a en lo monestir de la Merce, al offici major estigue la S.a marquesa de Almaçan ab satial y guarda, y acerca del dit cas per esser cosa nova manaren aiuntar una gran promania de tots staments pera que los aconsellassen que es lo que podian y devian fer acerca del dit nou cas, y la dita promania aconsella als dits S.ors conselles que de dit fet ne devian donar raho al savi consell de cent pera que aquell acerca de dit cas los ordenas lo fahedor, y aixi fou fet que manaren encontinent tocar la campana y cridar a consell en lo qual fou proposat lo dit fet y tot lo demes concorrent serca de la captura dels obres y verguer. E lo dit consell entesa la dita proposicio feu deslliberacio que tot est fet fos comes llargament als S.ors conselles y personas que los aparexerian pendre ab plenitut de poder, com esta llargament en lo llibre de deslliberacions que ne aporta lo scriva major del consell. — E lo mateix dia acerca de les differencies que eren entre la present ciutat y lo magistrat de la Lotja de la mar, si lo S.r conseller quart per mort de mossen Francesch Scola qui era consol mercader fins a tant que ne fos extret altre, si podia y devia exercir lo offici de consol del modo que te acostumat en absentia eo impediment de consol, a la qual pretentio lo dit magistrat no volia concedir ni permetre que lo dit mag.ch conseller quart per la dita mort exercis dit offici, acerca de ditas pretentions se havia avocada causa en la Real Audiencia y la ciutat per no haver obeit lo stament mercantivol ab consell ordinari los havia revocades llurs ordinacions y entenia passar avant contra dit stament. Et tandem per conservacio de pau y obeint lo dit stament mercantivol a la ciutat y per lo que lo savi concell de cent celebrat al vint y quatre del corrent tenia deslliberat obeir, lo dia present se li dona possessio al dit mag.ch conseller quart

Nova infracció per la Sra. virreyna.

Consol mercader en absencias, questió.

lo qual ana en consolat y ab lo consol ciutada y deffenedors feu actes de jurisdictio y sen torna apres en la present casa, y estant lo dit consell junt se feu nova extractio de consol y fou extret mossen Barnat Gatell mercader per lo interim de la mort del dit mossen Scola. Id. interí.

DIVENDRES XXVIIJ. — En est dia los mag.^chs^ conselles feren nominatio de personas per part de la ciutat les quals juntament ab (lo) S.^r^ bisbe y regent Banyatos tractassen y mirassen lo negosci concorrent de la captura dels obres y verguer del S.^r^ conseller en cap, conforme tenia determinat lo savi consell de cent y foren anomenades les seguents Comissió.

Mossen Joseph de Bellafilla } donsells
Mossen Francesch de Aguilar }
Mossen Barnat Romeu ciutada honrat.

E feta la dita nominacio encontinent feren entendrer aquella al dit R.^im^ bisbe per lo sots syndich de la present ciutat y que estaven promptes de conferirse ab sa S.^a^ R.^ma^ en lo punt y hora ordenaria — E lo dit sots syndich referi que tenia fet assaber dita nominatio al S.^r^ bisbe y que tenia assignada hora per lo endema a las nou en lo palau episcopal ahont seria lo S.^r^ regent Banyatos.

DIJOUS XXVIIIJ. — En est dia per causa que lo dia de Sta Madrona per estar los S.^ors^ conselles ocupats en lo dol y funerarias de la S.^ma^ reyna y S.^a^ nostra, nos feu la professo com es acostumat quiscun any y fou suplicat al R.^nt^ capitol se porrogas, y aixi lo dia present fou feta y fins lo mig die no obriren los obredors, en la qual anaren los S.^ors^ conselles ab molta multitut del poble y fou feta com si fos lo die de la dita Sta — E lo dit dia a la tarda las ditas tres personas eletas per part de la ciutat referiren als S.^ors^ consellers com est die al mati a la hora assenyalada eren estats ajuntats ab lo S.^r^ bisbe y regent Banyatos y tenian posat en tracte las differencias concorrents, y que eran restats que lo endema a les nou hores se tenian de tornar a juntar y aportar alli alguns llibres ab los exemplars fahents per lo negoci concorrent y que havien trobat ab aquells S.^ors^ molta gana y voluntat de assentar estas differentias. Professó de Sta. Madrona.

DIVENDRES XXX. — En est dia per no haverse pogut aiuntar las personas eletas a las nou horas de mati com restaren de consert lo die antes, se aiuntaren a las tres de la tarde en lo Junta per arreglo de diferencias ab lo virrey.

palau episcopal: fonchi tambe lo regent Banyatos ahont de part de la ciutat foren aportats originalment molts llibres de dietaris, registres y altres, perque ocularment llegissen los exemplars grans que te la ciutat per lo negosci concorrent y la sobrada justicia, y refferiren los dits S.ors tractadors que havian molt acontentat an aquells S.ors y que resta en carrech del R.im bisbe de anar a refferir al Ex.im loctinent qui tenia dit volia donar memorial, y que avisaria quant altra vegada se tindria de assentar.

Brassos en la diputació, sobre provisió de dignitats en Catalunya.

DISSAPTA XXXJ. — En est dia se tingueren brassos en la diputacio ahont fou convidat per lo syndich del general lo mag.ch conseller en cap: hi assisti en los dits braços los quals se tingueren per causa que diversas dignitats de Cathalunya se provehian en favor de personas entranyes (extranyes) y no naturals del present principat y comtats y serca de diversas altras cosas, y assenyaladament cerca del mestre desqueles (sic) (1) de la Universitat de Leyda ques diu que sa Mag.t lo te provehit en cap de un aragones — E dit dia los S.ors conselles reberen carta de don Galceran Albanell avisantlos com sa Mag.t los havia feta merce de haverlo fet mestre del S.m princep y S.r nostre.

ABRIL

Correu.

DIUMENGE I. — En est die a les sis hores de la tarda parti lo peo que la ciutat a las vuit te manat despatxar al S.r Julia de Navel embaixador, ab las instructions exemplas y altres papers.

St. Francisco de P.

DILLUNS IJ. — En est dia festa de S.t Francisco de Paula, los S.ors conselles foren a loffici al dit monestir.

Diferencies en un consell de la Lotja, y conseguent brega.

DIMECRES IIIJ. — En est dia essent estat convidat lo mag.ch conseller quart per lo verguer de la Lotja de la mar dient que lo consol ciutada y los de consell de vint lo estaven aguardant perque tenian de tenir consell de vint, y essent en lo consell de vint en lo qual exercia lo offici de consol mercader per mort de mossen Francesch Scola se seguiren algunes differencies acerca del que fou proposat en lo dit consell, si lo dit mag.ch

(1) Campaner.

conseller quart hi podia estar, attento se tenia de votar cosas contra la ciutat, y aserca de ditas differencias acudiren alguns officials de la present casa pera assistir ab lo dit S.r conseller quart si tenia necessitat de presentar algunas scripturas y lliurar alguns actes, perço que lo notari del dit consell de vint no volia llevar actes alguns que li requiris lo dit conseller quart, y acerca de ditas differencias ab los officials de la present casa fou feta alguna violencia, y se pensa moure y succehir molts grans desastres perço que se tiraren de las spasas y foren dos o tres los nafrats, y entre altres Bernat Puigvert notari de Barcelona servint lo offici de ajudant de escriva major per suspensio de Miquel Axada, per raho de la qual brega la ciutat feu rebre informacio davant del S.r veguer y ne foren capturats dos o tres, tots mercaders.

Consell de cent.

DIJOUS V. — En est dia se crida consell de cent y com fou aiuntat, fou molt tart y fou porrogat per altra jornada.

Consellers visita al hospital.

DIVENDRES VJ. — En est dia los S.ors conselles ab les gramalles negres foren al hospital general de S.ta Creu, com es de costum anar quiscun any los divendres de Quaresma.

Completes de Sta. Eularia.

DISSAPTA VIJ. — En est dia los S.ors consellers anaren a la tarda a la seu per hoir les completes en la capella de S.ta Eularia, com es costum anar los dissaptes de Quaresma.

Consol de la Lotja. Jura.

DILLUNS VIIIJ. — En est dia al mati se tingue consell ordinari y se desllibera que lo despres dinar se posas en possessio mossen Barnat Gatell, consol extret de la Lotja de la mar al vint y set del passat, per mort de Francesch Scola — E lo dit dia al depres dinar jura lo dit mossen Bernat Gatell sens serimonia, y prenguel de sagrament y homenatge mossen Jaume Casademunt balle de la present ciutat, lo qual estava assentat entre terç y quart del(s) S.rs conselles per esser absent lo segon, que altrament havia de estar assentat entre terç y quart, y rebut lo dit jurament lo mag.ch conseller quart lo posa en possessio acompanyantlo a la Lotja de la mar. — E lo mateix die los S.ors Joseph de Bellafilla y Francesch de Aguilar, los quals foren estos dies atras anomenats per los S.ors conselles juntament ab lo S.r Barnat Romeu ciutada, vingueren y refferiren als S.ors conselles com en est die essent estats enviats a demanar per lo R.im bisbe, son estats en lo palau episcopal y los te amostrat un memorial eo scriptura en resposta del tracte sobre la captura dels obres que lo S.r Virrey li tenia enviat, lo qual memorial contenia

Ceremonial.

en fi molt poca scriptura y sols en ella notava dos caps, o, exemplas que pretenia que fejan en favor del S.r Virrey, lo un, dels S.ors Inquisidors que estant en la seu ab cadires antes que los S.ors conselles hi anassen, dissimularen y no feren llevar ditas cadiras antes aquelles feu llevar lo virrey qui a les hores shi trobava. Altre exemplar fou de dona Victoria, dels coixins que tingue en la tribuna de la seu: a la qual fou dit per los S.ors consellers que no podia estar ab coixins, y que no fou de fet llevarlos sino avisant primer. E los dits S.ors tractadors refferiren que a dit memorial eo exemplar satisfeyen de paraula llargament; que en lo de las cadiras dels inquisidors si ho permeteren fou per esser ja primer los inquisidors en la seu y no fou en llur presentia y se dissimula, y si los feu llevar lo S.r virrey qui a les hores se trobave, era que acudi alli personalment y ..... mes forta en sa presentia no permate tal, y en lo de dona Victoria si fou donada raho era que quant varen veurer los coixins se tingue temps per poder donar raho a dita dona Victoria y satisfactio. Lo que nos pogue fer en lo cas corrent del satial de la S.a marquesa de Almassan perque en lo punt que fou ja se volia comensar lo offici y la dita S.a marquesa estava en cami de venir y si se li fos dada raho se podian seguir molts inconvenients y que havent satisfet ab ditas y altras rahons restaren ab dit R.im bisbe sens ningun apuntament, collegint que com de aquest fet sen ha donada raho a sa Mag.t desde alli te de venir lo remey, lo qual nostre S.r per sa infinita misericordia lo envie com sap conve al seu S.t servey y benefici de tota esta ciutat.

Ceremonial, nova questio.

Embaixadas.

DIMARS X. — En est dia los mag.chs conselles havent tinguda noticia que lo die present la S.a marquesa de Almaçan muller del S.r Virrey era anada a vesitar la S.a princessa de Castellon, la qual (era?) ab lo S.r marques son marit que sen passan en Italia, la qual posava en uns hostals que son davant la marina, y quant ana y torna aportava los alabardes del Ex.im S.r loctinent, y com est fet de anar ab guarda sia nou y vaja continuant, lo que comensa de intentar lo die de S.t Ramon del que aqui se feu embaxada a dit S.r loctinent, y pensant no tornaria mes a intentar tal novetat determinaren los dits S.ors conselles de aiuntar en la present casa una gran promania de tots staments pera consultarlos que es lo que devian y podian fer acerca de dit cas, attento que segona vegada insistia de anar ab guarda essent cosa que tantum tocava a sa Mag.t, personas reals y al

loctinent de sa Mag.[t] y no á altra persona, la deffensa de las quals cosas tocava a la ciutat per ser serimonias y preheminentias reals les quals estan a la dita ciutat acomanadas per los reys de gloriosa memoria. E la dita promania aconsella als S.[ors] conselles que de tot aquest fet ne devian donar raho los S.[ors] conselles a sa Mag.[t] ab correu propri, scrivint lo gran agravi ques feje a las serimonias y preheminencias reals, y asso fos ab molta diligencia: y tambe ho devian fer assaber ab embaixada als S.[rs] diputats pera que com est fet apar jurisdictio que es contra constitutions, y que perço los supplicassen manar ajuntar los brassos perque vehessen lo que los brassos los aconsellarian acerça de dit fet y aixi mateix ho fessen assaber al bras militar. — E, encontinent los S.[ors] conselles inseguint lo dit consell enviaren dos cavalles als S.[ors] diputats y altres dos al bras militar, fahentlos assaber lo sobredit, y supplicar als S.[ors] diputats sian servits per dita causa manar aiuntar los brassos.

DIMECRES XJ. — En est die al mati foren los S.[ors] conselles a la seu perque comensaren de fer professo per la seu, supplicant a nostre S.[r] per sa misericordia nos vulla donar aygua — E lo mateix dia essent estat lo mag.[ch] conseller en cap convidat ab la forma acostumada per lo syndich del general pera la tarda als brassos, los quals los S.[ors] diputats tenian manat cridar per lo que los ere estat supplicat per part de la ciutat lo die present, acerca de aportar guarda la marquesa de Almaçan, acudi dit mag.[ch] conseller en cap als dits brassos acompanyat dels officials de la present casa y essent en los dits brassos estant aquells junts, per los S.[ors] diputats fonch feta la proposicio, copia de la qual fou donada al dit mag.[ch] conseller pera que la reportas en la present casa com es de costum, pera que sobre de aquella la ciutat votas y aconsellas als S.[ors] diputats, la qual propositio es del tenor seguent: Professons per pluja.

Que per part dels S.[ors] conselles de la present ciutat ab embaxada nos es estat representat com la S.[a] marquesa de Almaçan muller del Ex.[im] loctinent general de sa Mag.[t] en lo present principat y comtats, estos dies atras ere anada ab guarda per la present ciutat y en diverses iglesies, ha estat ab strado alt y ara ultimament anant a visitar lo Ex.[im] princep de Castellon es anada tambe ab guarda, y com lo anar per la present ciutat ab guarda y estar ab semblants strados sols toca a las personas Id.

reals o, a son loctinent general, y la conservatio y prerogatives de semblants preheminencies reals han acostumat y stiguen a carrech de dits S.ors conselles conforme los privilegis, seremonials, usos y consuetuts antiquissims, y lo fer semblants actes se pretenga esser senyals de jurisdictio la qual per constitutions de Cathalunya esta disposat quines persones la poden solament exercir: perço per acudir nosaltres a nostra obligacio y a la bona correspondencia ques tenen estas dos casas, havem supplicat a V.es M.es fossen servits aiuntarse en la present casa pera aconsellarnos lo que apareixera degam fer en continuacio de nostra bona correspondencia y benefici de estos negocis occorrents.

A la qual propositio la ciutat feu lo vot seguent, lo qual fou per los dits brassos lloat y aprobat, y es lo seguent

Ceremonial.

La present ciutat te en gran estima y merce lo haver los diputats aiuntats los presents brassos ab tanta diligencia y lo bon cuydado que tenen aserca los negocis concorrents, mostrant tenir ab esta ciutat tota bona correspondencia y la tindran molt major que la embaxada se enten esta resolta enviar a sa Mag.t vaja ab tota prestesa escrivint a sa Mag.t ab conformitat desta ciutat donant al embaxador particular instructio del present negosci, y que per benefici y bona directio de ell ans de disgregarse los presents brassos sien servits enviar una embaxada a sa Ex.cia notificantli lo preiudici causat a la present ciutat y principat en los negocis proposats, ates ~~lo~~ fer semblants actes son senyals de jurisdictio los quals nos permeten sino a sa Mag.t y en sa absentia a son lloctinent general conforme disposicio de les Constitutions generals de Cathalunya.

E, encontinent havent aconsellat los dits brassos als S.ors diputats lo sobredit, dits S.ors diputats inseguint lo dit consell sens disgregarse los dits brassos enviaren una embaxada solemne de nou persones tres de quiscun stament al S.r loctinent y capita general pera supplicarlo molt humilment fos servit per fer merce á tot est principat de no permetrer que de assi al devant la dita S.a marquesa vaja ab guarda y tinga sitial en las iglesias y lo demes conforme en dit consell esta contengut — E las ditas nou personas de la embaxada estant los dits brassos junts referiren com tenian feta la embaxada a sa Ex.cia y que nols tenia rebuts

en aquella demonstracio que semblants embaxadors per los reys y S.ors nostros y S.ors presidents havien acostumat de rebrer, antes se ere molt descompost tractant mal de paraules dientlos cosas indignas ab menoscabo de la generalitat y specialment del stament militar, allargantse molt de paraules. E los S.ors diputats entesa dita resposta aparaxentlos que era raho que tal resposta se continuas puntualment com era estada donada per sa Ex.cia, determinaren per esser de nit que los matexos embaxadors lo endema fossen en la diputacio al mati y alli tots junts refioririan dita resposta y posarian aquella en scrits perque millor se pogues entendrer y llegir en los brassos, y que de la dita resposta ne enviarian copia a la ciutat, y ab aquexa resolucio que en lo endema se tindrian brassos y se legiria dita resposta los dits brassos se desgregaren.

DIJOUS XIJ. — En aquest dia comensaren de fer professons fora la seu y ana al monestir de Natzaret, en la qual anaren acompanyar dos dels mag.chs conselles ço es terç y quint. — E lo dit die al mati se feu lo aniversari en la Lotja de la mar per los de la casa de Moncada com es de costum quiscun any, y forenhi tantum dos conselles ab ses gramalles de dol, ço es cap y quart. Professons.

DIVENDRES XIIJ. — En est die al mati ana la professo al monestir de S.t Agusti, en la qual anaren acompanyar dos dels mag.chs conselles ço es cap y quart, y lo terç y quart (1) anaren a la vila de S.t Boy aixi pera fer la visura del pont com es de costum quiscun any, com encara per causa de visurar un rech del moli que feya lo procurador de la marquesa de Vilassorra, lo qual donava y causava molt de dany al passar la barca que te la ciutat. — E lo mateix die los S.ors conselles cap, segon y quart qui eran restats assi en ciutat admirats de que los S.ors diputats nols havien enviada copia de la resposta que feu lo S.r virrey als nou embaxadors dels brassos qui foren enviats lo dimecres mes proppassat, y tambe que no havien ordenat se aiuntassen los brassos conforme prometeren manarian convocar, los dits S.ors conselles admirats de dita tardansa manaren aiuntar en la casa de la ciutat una promania de tots staments en la qual proposaren lo dit fet pera que los aconsellassen que es Pont de St. Boy. Visura.

(1) Deurá ser cap y ters, perque no 's compren que 'l mateix *quart* fos ensemps en dos llochs.

lo que devian fer, y la dita promania los aconsella que devian los S.^{ors} conselles enviar una embaxada de dos cavalles als S.^{ors} diputats notificantlos la justa quexa que tenia la ciutat contra de sas senyorias per no haverlos enviada la resposta que feu sa Ex.^{ia} als embaxadors, y tambe com no tenian manat convocar los brassos conforme tenian promes. — E los dits S.^{ors} conselles inseguint dit consell enviaren ab embaxada dos cavalles als S.^{ors} diputats notifficant los lo sobredit, a la qual embaxada refferiren los embaxadors que tenian respost los S.^{ors} diputats que ells ho tractarian y ne manarian donar avis als S.^{ors} conselles — E lo dit dia vingueren ab embaxada de part dels S.^{ors} diputats los S.^{ors} don Miquel Mecha e lo Sor Vallgornera de part dels S.^{ors} diputats pera donar resposta a la sus dita embaxada, y refferiren per part dels S.^{ors} diputats, que no haver enviada copia de la resposta que feu lo S.^{r} virrey era estat causa que tenian considerat que moguts de bon zel y temorosos de consientia seria millor que dita resposta no se donas e que perço los S.^{ors} conselles se servissen de acontentarse sense dita copia — E los dits S.^{ors} conselles insistint y replicant a la dita resposta, digueren als dits embaxadors que de llur part diguessen als S.^{ors} diputats que no devien reparar en lo donar dita copia aixi per ser cosa molt notoria lo que en ella se contenia, y lo bras militar ne estava sentit, que per millor directio de dit negoci convenie molt que dita copia se donas y tinguessen brassos, perque entenien que ne havia de redundar gran benefici y honor a tot est principat — E acerca les demunt dites coses corregueren tres o quatre embaxades de repliques, excusantse sempre dits S.^{ors} diputats de donar copia de la dita resposta y los dits S.^{ors} conselles insistint, et tamdem dits embaxadors ultimament digueren que los S.^{ors} diputats per donar contento a la ciutat manarien fer una copia de la dita resposta y per lo endema manarien la aportassen a dits S.^{ors} conselles.

Mala resposta del virrey a una embaxada.

DISSAPTE XIIIJ. — En est die estant los mag.^{chs} conselles aiuntats en la casa de la ciutat en la instancia dita del consell de trenta, arriba de part dels S.^{ors} diputats micer Francesch Aguilo assessor dels S^{ors} diputats lo qual dix als S.^{ors} conselles com los S.^{ors} diputats li tenian ordenat que de llur part se portas a sas mag.^{cias} una scriptura que es copia de la resposta que feu lo S.^{r} marques de Almassan loctinent y capita general a las nou personas, les quals per part dels brassos foren tramesos a sa

Ex.^{cia} lo dimecres mes proppassat, la cual copia de dita resposta que apporta en scrits dexa en ma del mag.^{ch} conseller en cap, la qual es del tenor seguent

Resposta del S.^{r} marques de Almaçan loctinent y Capita general en lo principat de Cathalunya a la embaxada a ell feta de les nou persones dels tres staments, dimecres a XI de abril M.DC.XII per part dels S.^{ors} diputats, es la seguent

Que li pesave molt que fossen tants, y que vinguessen ab tan gran pompa pera hoir la resposta que ell tenia de fer, no per lo que los tenia de dir sino que se occorie que tants lo hoissen per les impertinenties y ñinyeries, a les quals se posaven los diputats, si podia portar guarda la Virreyna o, no, y que tot aço fomentaven quatre, o, sinch, los quals no volia anomenar, que seria raho donarlos sendos garrots, perque ab motius falsos deien que lo aportar guarda es administrar jurisdictio y que ad aquestes persones los movie pensar quels enviaren en cort ab embaxada, y aixi que millor seria que los diputats convertissen los gastos que per aquexes impertinenties y ñinyeries se feyen, en aiudar a traure los bandolers y moneders cavalles de la terra estantne tan carregada y de algu que li dava molta pena, y que nos posassen en si pot aportar guarda o, no, la virreyna, y V.^{s} M.^{s} podian scusar de venir per estas ñinyeries, y que tambe podian posarse en dir que quant la azemila de sa Ex.^{cia} aporta lo estrado ab las alabardes, y que estan guardant la cadira y son estrado, que tambe en axo se poden posar y dir que es aportar guarda. Y tambe quant son capita la aporta, y que li pesave molt que se possassen ab aquexes ñinyeries y li pagassen tan mal lo molt que ell havie fet per aquest principat y que temie molt que per aquexes impertinenties y altres se fes notori y vingues algun dany irreparable; y en lo que toca al si pot aportar guarda, que no fa mes la marquesa del que totes les altres S.^{ores} virreynes han fet, y que per assenearse de asso queu tractassen ab persones desapassionades, que aqui esta Joachim Setanti de qui ho poden saber, que diu que la S.^{a} dona Vitoria Colona per haverli pegada una taronjada en los pits aporta despres guarda, y que si las S.^{as} de Cathalunya no poden aportar strado, quels ho empedescan, perque las senyoras y damas principals Id.

de Castella lo poden aportar, y que la S.ª marquesa de Almassan per ser qui es lo podia aportar, y las S.ªs de Castella no stan obligadas a guardar las leys de Cathalunya, que les guarden les de Cathalunya si volen, y que li diguessen perque deyen Ex.ᶜⁱᵃ a la virreyna, y que la guarda, podentla aportar lo virrey, la pot aportar la virreyna perque lo ques deu al rey se deu a la reyna; y encara que sa Mag.ᵗ li haja scrit que scusas tot lo que li fos possible no anessen embaxadors en cort, que ell li tenia respost que no se li donas a sa Mag.ᵗ ninguna cosa que anassen hu o, deu, o, sinquanta, que quants mes anirian mes llansaria de veure sa Mag.ᵗ les impertinenties que sustentaven y demanaven, y ab que gastaven los diners, y que tot havie de redundar en innominia de ells y de aquest principat; y que son pare ere estat virrey de Navarra y son avi de Valencia, y que ell ere estat en Mila y en Roma y sabia ab esta experiencia y ab la que sinquanta y sinch (anys?) que tenia, (sabia?) lo com se tractaven per los regnes las S.ªs principals, y aixi que diguessen als diputats que si nols stave be lo aportar la guarda la virreyna enviassen al rey, perquels feye assaber que mentres no li scrigues lo rey nostre S.ᵒʳ que no aportas la guarda, que la S.ª marquesa la aportaria.

Id. E mes digue micer Aguilo als S.ᵒʳˢ conselles de part dels S.ᵒʳˢ diputats, que si havian tardat tant los S.ᵒʳˢ diputats en enviar copia de la dita scriptura no era estat per falta de no voler servir y donar gust a la ciutat en tot lo que sia de llur servey, sino pensant que aixi convenia per benefici del negosci y que lo die mes proppassat foren los S.ᵒʳˢ deputats personalment ab embaxada al S.ᵒʳ virrey per representarli y donar demonstracio del gran sentiment que feyan de la dita resposta que tenia feta a las nou personas enviadas per los brassos, y tambe de la guarda que la marquesa de Almaçan sa muller aporta, y que los fou respost en lo de la resposta que tenia feta als embaixadors que ell en aquell punt que se li feu la embaixada estava melencolich y per donar lloch a dita melencolia respongue a la dita embaxada lo que digue, y que de assi al davant sempre que per part dels S.ᵒʳˢ diputats y de la ciutat se li enviassen embaxades, ell rebria los embaxadors ab molt de aplauso y contento y serian ben arribats, y que en lo de la guarda demostra alguna moderacio, significant que no aniria ab guarda ni tampoch sen abstindria.

DIUMENGE XV. — En est dia dominica del Ram, los S.^{ors} conselles foren a la seu al offici com es de costum. Ram.

DILLUNS XVJ. — En est dia per causa de la stirilitat de la aygua, anaren ab professo a cercar lo cos de la gloriosa verge y martir Sta Madrona, y fou aportat en la seu — E lo dit dia al depres dinar se tingueren brassos en casa de la diputacio acerca del que se proposa, y passat lo dimecres mes proppassat, en los quals ana lo S.^{or} conseller en cap convidat per los S.^{ors} diputats, y fou aconsellat als S.^{ors} diputats que per lo dit cas y altras cosas que toquen a la generalitat devien enviar tres embaxadors al rey nostre S.^{r} , un de quiscun stament. Cos de Sta. Madrona.

DIMARS XVIJ. — En est die se crida a consell de cent per causa que los S.^{ors} conselles estaven entre ells ab algunes differenties acerca de donar los officis dels escorxados, en lo qual per haverse aplegat tart nos pogue resoldre, y fou porrogat per lo endema ab continuacio de dies. Oficis dels scorxadors.

DIMECRES XVIIJ. — En est die se crida lo consell de cent per las ditas differencias dels dits officis dels escorxadors, y eran serca de las onse horas de la nit y no se pogueren aiuntar.

DIJOUS XVIIIJ. — En est dia foren los S.^{ors} conselles a la seu al offici, y aportaren lo talem quant posaren nostre S.^{r} en lo monument, y lo despres dinar acompanyats dels officials de la present casa anaren a vesitar los monuments. Dijous Sant.

DIVENDRES XX. — En est dia foren los S.^{ors} conselles a la seu, y aportaren lo talem quant fou tret nostre S.^{or} del monument.

DISSAPTE XXJ. — En est dia, tres dels mag.^{chs} conselles per no estar provehits los officis dels scorxadors, feren nominatio de regidor per lo interim.

DIUMENGE XXIJ DIE DE PASQUA. — En est dia no foren los mag.^{chs} conselles a la seu per causa del dol, com fos dia de promania. Pasqua.

DILLUNS XXIIJ. — En est dia festa de St Jordi per ser la segona festa de Pasqua, nos feu la festa en la diputacio, fou porrogada per lo dilluns primer vinent. — E lo mateix dia a la tarda se feu la matricula dels mercaders, y de quatre que ne passaren en la Lotja, en la present casa ne passaren los onse. St. Jordi. Matricula de mercaders.

DIMECRES XXV. — En est dia festa del evangelista St March se tingue consell ordinari, y en ell se feu extraccio de consols de la Lotja y foren extrets los seguents: St. March. Consols de la Lotja.

Mestre Gabriel Antoni Bosser D.^r^ en medicina | Consols
mossen Melchior Pagés mercader |
mossen Barthomeu Bosser consol del pont |

Professons per pluja.

DIJOUS XXVJ. — En est dia se tornaren á continuar las professons per causa de la pluja, y ana al monestir del Carme.

DIVENDRES XXVIJ. — En est die la professo de la seu ana al monestir de la Merce — E lo mateix die per la dita causa los frares del monestir de S.t Augusti anaren ab professo a la seu ahont es lo cos de la verge y martir S.ta Madrona — E aixi matex lo mati los frares del monestir de S.ta Catherina de la orde de predicadors, tots los demes á peu descals ab tots los confrares de nostra S.a del Roser y ab molta multitut de gent, anaren ab professo a la dita seu per la dita causa — E lo despres dinar a la tarda los frares del monestir de nostra S.a del mont del Carme anaren ab professo a la dita seu.

DISSAPTA XXVIIJ. — En est dia de bon mati a las sis horas los frares del monestir de S.t Francesch anaren a la seu ab professo y los demes anaren a peu descals. — En lo dit dia la proffesso de la seu ana al monestir de Junqueres en la qual anaren los S.ors consellers. — E lo despres dinar se tingue trentenari y se provehiren los officis dels scorxadors, y per no estar consertats los S.ors conselles quiscu ne anomenava un, y lo trentenari de aquell per scrutini per via de capsa ne prengue lo un.

Scorxadors.

Festa de St. Jordi.

DIUMENGE XXVIIIJ. — En est dia los S.ors conselles foren convidats per lo syndich de la diputacio per las vespras de S.t Jordi esta tarde, per ferse dema la festa y per lo die de dema al offici, y com los S.ors conselles encara no han dexat lo dol de la S.ma reyna y S.a nostra fou tornat de resposta als S.ors diputats per lo syndich de esta casa que ells per dita causa no podian anar a la dita festa, y que sas S.orias los tinguessen per excusats, y lo syndich referi als S.ors conselles com tenia tornada dita resposta y que los S.ors diputats ho havien sentit molt que no anassen los S.ors conselles a la dita festa.

Id.

DIVENDRES XXX. — En est dia se feu professo y ana a la iglesia parroquial de S.ta Maria de la Mar, y en la casa de la diputacio se feu la festa de S.t Jordi per lo que fou tranladada, en la qual hi fou sa Ex.cia, y los S.ors conselles com esta dit noy anaren per causa del dit dol.

MAIG

DIMARS I. — En est dia se feu la matricula dels ciutadans honrats en la present casa, y de dos que foren proposats tots dos foren admesos y son los seguents: Matricula de ciutadans honrats.

Mossen Matheu Sola scriva de manament
mossen Joan Miquel Amat scriva de manament
y prothonotari de sa Mag.t

Y se fa nota que lo dit mossen Joan Miquel Amat era ja cavaller y se matricula de ciutada honrat.

DIMECRES IJ. — En est dia anaren los S.ors conselles a la professo que ana al hospital general y comensaren les plagues. Professó de les plagues. — E lo mateix die al despres dinar arriba en la present casa lo pare generalissim de la Religio de la Merce ques diu Guimera Venguda del P. Guimera generalissim de la Merce. que si be es castella se diu que sos predessessors possehexen (sic) dels Guimerans que son carnals de Tamarit del camp de Tarragona, a visitar los mag.chs conselles acompanyat de quatre pares de la dita religio: era assi per causa que tenen de fer provincial en est monestir de la Merce diumenge mes prop vinent; y vingue en esta casa per ço que com fou arribat estos dias atras feu assaber a la ciutat com era arribat, y los S.ors conselles li enviaren dos ciutadans per donarli la benvinguda y ferli molts compliments de part de la ciutat, y aixi en correspondencia de la merce que la ciutat li tenia feta ell es vingut personalment a vesitar los S.ors conselles, lo qual fonch ben rebut y assentat entre los S.ors consellers terç y cap, y los altres pares qui venien ab sa companyia ab un banch tots junts adepart.

DIJOUS IIJ. — En est dia festa de S.ta Creu los S.ors conselles sens promens ninguns per causa del dol foren a la Seu a Sta. Creu. hoir lo offici — E lo mateix die al despres dinar entre les sinch y sis hores de la tarde se arbora lo arbre de la creu que la ciutat Creu devant lo portal de mar. tenia manat se fes davant lo portal de mar, fentse festa per causa de arborar la dita creu, forenhi los S.ors conselles los quals estaven en la casa de la ciutat que te al costat del portal ab un cubert que sels ere fet entapissat. Y tambe hi foren los S.ors di-

putats, si be no foren convidats sino privatim anaren en llur casa que tenen al costat del dit portal, y junt de la dita creu tenian fet catafals en los quals estaven los manestrils, trompetas y atambors de a cavall de la ciutat sonant; y en lo punt que lo dit arbre fou arborat tiraren las pessas dels baluarts de Mig die y de Llevant y tambe tira la torra del cap del riu las pessas que tenia, tot en demonstracio de molta alegria en exaltacio de dita S.ta Creu. Acudí en dita festa molt gran numero de gent.

Professo.

DIVENDRES IIIJ. — En est die anaren los S.ors conselles a la professo, la qual ana al monestir de S.t Francesch.

Consols de la Lotja, jurament.

DISSAPTE V. — En est die al mati despres que los S.ors conselles foren vinguts de acompanyar la professo, juraren los consols de la Lotja mestre Gabriel Antoni Bosser y Melchior Pages, y los fou donada possessio per los S.ors conselles, anant a la Lotja ab graduacio no obstant aportassen dol.

Professo.

DILLUNS VIJ. — En est dia al mati anaren los S.ors conselles a la professo, la qual ana al monastir de S.ta Catherina.

St. Miquel.

DIMARS VIIJ. — En est dia festa del glorios S.t Miquel, los S.ors conselles no anaren al offici a la iglesia parrochial de S.t Miquel essent convidats, perço que anaren a la professo que ana al monestir de Montesion — E lo dit dia al mati se tingue junta de promania acerca de que mossen Miquel Puigjaner cavaller, preten que los S.ors conselles nos poden pendrer las finestras que son en lo Born en la casa que es de mossen Cosma Isern droguer, sino que ell te de triar y pendrer de las finestras las que millor li apareixeran, y perço se aporta plet en la Real Audientia. Y tement que com es veguer, acerca de asso lo die present que se te de fer lo torneig en lo Born no si seguis alguna alteracio en la dita casa, per lo que los S.ors tenen determinat axi per lo dol que encara aporten, com tambe per causa de les pregaries grans ques fan en tota esta ciutat y provincia, per la sterilitat de laygua no anar en lo dit tornex sino que las finestras que solian estar estiguessen tancades E la dita promania los ho aconsella per evitar los inconvenients ques podrian seguir que se donas de tot raho al S.r regent perque ho volgues remediar, y de fet hi fou enviat lo sots sindich de la present casa, lo qual referi que havia respost dit S.r regent que ell enviaria a sercar lo S.r veguer y faria que nos seguissen novedats algunas

Questio tocanta unas finestras en lo Born.

Torneix.

— E a la dita tarda se feu lo torneix, y com esta dit noy anaren los S.ors conselles ni tampoch noy fou lo S.or virrey y las ditas finestras estigueren tancadas.

DIMECRES VIIIJ. — En est dia anaren los S.ors conselles a la professo la qual ana fora de ciutat en lo monestir de Jesus, aportaren lo talem fins al portal aba (ab la) figura de nostra senyora — E lo despres dinar hi ague consell ordinari acerca que lo consell de vint de la Lotja, essent axit en defenedor mossen Joan Pau Riffos mercader, rational de la present casa, lo enfogaren per esser official de la ciutat.

Professo.

Defenedor de la Lotja.

DIJOUS X. — En est dia los S.ors conselles enviaren ab embaxada mossen Pere Pau de Belloch donzell y mossen Raphael Laudes ciutada a sa Ex.cia, pera supplicarlo fos servit manar passar avant en la exequutio de la sententia contra los pares Inquisidors, attento que lo termini que sa Mag.t tenia per donar assiento en dit negosci se anave spirant — E los dits embaxadors refferiren als S.ors conselles com tenian feta dita embaxada a sa Ex.cia y quel havian trobat que estava mal en lo llit y ab febre, que segons lo tenian vist nols agradava y lo tenian per perillos, si be los tenian dit que aquella nit havia algun tant reposat millor que la nit antes, y en la resposta de sa embaixada los tenia dit que encara no era arribat lo termini que sa Mag.t se tenia pres, fahent demonstracio de una rissa significativa que eran molt cuydadossos, y que se donavan molta diligentia y que antes que lo termini no spiraria ell donaria algun assiento — E lo dit dia a la tarda los S.ors conselles havent entes per los dits mossen Joan Pau de Belloch y Raphael Laudes embaxadors predits que sa Ex.cia estava en lo llit de mala gana, volent satisfer a llur obligacio que tenen que sempre que lo president de sa Mag.t esta de mala gana que sia cosa de consideracio, los conselles acostumen personalment encontinent la primera vegada anar a visitarlo, y aixis los dits mag.chs conselles per fer dita vesita a sa Ex.cia enviaren a Pau Amell altre dels vergues pera que anas a pendrer hora de sa Ex.cia dient que los S.ors conselles volian anar a vesitar a sa Ex.cia, y sabuda la hora que podian y devian anar, los dits mag.chs conselles acompanyats dels officials de la present casa anaren en casa de sa Ex.cia pera visitarlo (lo) qual trobaren en lo llit que tenia unflat lo bras de una sagnia que se li era feta al us de Castella ab ballestilla y la arraren, y que tenia febra, y tambe tenia altra mala gana que estava ursollat y feya las orinas fora de son natural, mala gana de molta consideracio. Los S.ors conselles li feren les cortesies acostumades, fahent demonstracio y sentiment de llur mala gana, offe-

Sobre cumpliment de sentencia contra los inquisidors.

Mala gana del virrey.

Visita a id.

rintse per part de la ciutat de ajudarli y valerli en tot lo que podrien, estigueren algun tant tractant del discurs de la malaltia y com se trobava. Lo dit S.^r loctinent ordena se assentassen ab cadiras y los dona llarga raho de sa mala gana, y ques trobava algun tant millor per lo que la nit antes havia millor reposat, faent gran demonstracio de agrahiment y gust que tenia rebut fossen anats a visitarlo. Y los dits S.^ors conselles sen tornaren ab lo mateix acompanyament en la present casa — E lo dit dia tenia de anar la professo al monestir de Valldonsella, y perque plogue algun poch no ana sino que feren professo per la seu.

Pluja.

DIVENDRES XJ. — En est dia tampoch nos feu professo per causa que tambe plogue algun poch, y se feu per la seu.

Id.

DISAPTA XIJ. — En est dia tampoch nos feu professo per causa que tambe plogue un poch y se feu per la seu.

DIUMENGE XIIJ. — En est dia se tenia de fer la justa en la plassa del Born, y per causa de la indisposicio de sa Ex.^cia se es porrogada pera altra jornada.

Sentencia contra los inquisidors.

DILLUNS XIIIJ. — En est dia enviaren ab embaxada los S.^ors conselles mossen Luis Salavardenya y mossen Luis Puig a sa Ex.^cia pera supplicarlo fos servit de manar executar la sentencia contra los pares inquisidors, y que lo plasso que sa Mag.^t havia pres per donar assiento en dit negosci espirava lo dia de dema, y que perço supplicassen a sa Ex.^cia fos servit manar que se donas fi en lo que ab altras embaxadas se li estave supplicat, y los dits embaxadors referiren als S.^rs conselles com tenian feta dita embaxada, y que sa Ex.^cia los tenia dit que tenia lo dit negosci en ma y que no farian los pares inquisidors cosa que no fos de son orde.

Inquisidors, prorroga de un cartell.

DIMARS XV. — En est dia a la tarda serca de las quatre, fou publicat un cartell de part dels S.^ors Inquisidors com porrogaven per spay de un mes las censuras y entredit per los motius y causas a ells ben vistas — E lo dit dia ja vespra, arriba un correu de cort lo qual anava remes als pares inquisidors.

Cita per lo virrey.

DIMECRES XVJ. — En est dia se tingue consell de cent per donar raho en aquell (de) lo estat de la contencio contra los pares inquisidors, y estant aquell junt essent ja de nit, vingue mossen Miquel Joan Amat scriva de manament y secretari de sa Ex.^cia de part de sa Ex.^cia, dient als mag.^chs conselles que sa Ex.^cia tenia necessitat de parlar als S.^ors conselles, y que per esser ja tart que lo endema a las deu horas acudissen a palacio,

y los dits S.ors conselles entesa dita embaxada respongueren, que estava molt be, que ells acudirien.

DIJOUS XVIJ. — En est dia al mati los S.ors conselles tenint hora, ab la forma acostumada acompanyats dels officials de casa, anaren a palacio a parlar ab sa Ex.cia per lo que los tenia enviats a demanar, y arribats alli trobaren a sa Ex.cia que estava en lo llit de mala gana y los dix que tenia rebuda carta de sa Mag.t ab la qual li ordenava que com per esser lo negosci grave de la contencio de sa real jurisdictio contra los pares inquisidors, no havia pogut empendrer resolucio y que perço se havia ordenat se porrogas per tres mesos conforme porian veurer ab la carta de sa Mag.t, la qual mana se llegis y se donas copia a la ciutat, la qual prengue lo scriva major y la te continuada en lo manual que aporta y que ho tinguessen a be, y no fessen novedats algunes; al que fou respost per lo S.r conseller en cap que ells ne donarian raho al savi consell de cent — E tornats los dits S.ors conselles en la present casa manaren que tinguessen consell de cent per donar an aquell raho de tot aquest fet, y tambe com lo die antes los dits pares inquisidors tenian manat publicar altres lletres de porrogacio per temps de tres mesos, totas las quals lletras foren llegidas en lo dit consell y ne te copia lo scriva major — E en lo dit consell se feu deslliberacio que tot aquell fet los dits conselles ab los advocats sobre asso altres vegades consultats, vahessen y mirassen los dits papes, y despres en altre consell lo qual se hagues de tenir dimars primer vinent, refferissen que es lo que la ciutat podra y deura fer.

S. M. prorroga la questio dels inquisidors.

DIUMENGE XX. — En est die se feu la festa de S.ta Creu en lo hospital general, hahont foren los S.ors conselles convidats com es de costum de anar quiscun any, per causa que nostre S.r per sa infinita bondat y misericordia ab intercessio de la gloriosa verge y martir S.ta Madrona patrona de esta ciutat, nos havia socorregut de congruent aygua per lo que patian en extrem tots los esplets, y com lo cos de la dita y gloriosa S.ta estava en la seu lo qual estos dies atras per dita causa se ere aportat, volent tornar aquell en sa casa ordenaren que est die se fes una solemne professo per tota la ciutat fahent la volta de Corpus, en la qual anassen totas las ordens y parrochias, trompetas, menestrils y atabals y musica sorda, ordenant que lo die antes se fes publica crida com de fet es feta, y se ha aportat lo dit cos de dita S.ta, aportant los S.ors conselles lo talem, fahent la volta

Festa de la Sta. Creu.

Pluja.

Retorn de las reliquias de Sta. Madrona.

de Corpus en la qual anaren totas las ordes y parrochias y lo R.^{im} bisbe don Joan de Moncada revestit de pontifical, ab grandissim numero de personas aixi homens com dones que per sa gran devocio seguian dita professo: es estada cosa molt lloable.

Processo.

DILLUNS XXJ. — En est dia ab solemne professo fou tornat lo cos de la gloriosa Sta Madrona a la sua casa.

Inquisidors, prorroga per S. M.

DIMARS XXIJ. — En est dia se tingue consell de cent y fou referit lo que los advocats tenian resolt serca del negosci concorrent contra los pares inquisidors, en que de nou se scrigues en cort a sa Mag.^{t} y demes que convingues, representant lo gran agravi ques fa a esta ciutat de tantas porrogacions, y que sia servit sa Mag.^{t} manar donarhi assiento, y que ditas cartas se remetessen al embaxador que es en cort de sa Mag.^{t} per esta ciutat, que es mossen Julia de Navel perque de sa ma las done aixi a sa Mag.^{t} com als demes que se scriura.

Sta. Maria Egipciaca.

DIUMENGE XXVIJ. — En est dia se feu la festa de Sta Maria Egipciaca en la sua casa, ahont foren los S.^{ors} consellers a ohir lo offici y sermo.

Ascensio. Cambi de gramallas.

DIJOUS XXXJ. — En est dia festa de la Assencio de nostre S.^{r} los mag.^{chs} conselles dexaren lo dol que aportaven de la S.^{ma} reyna y S.^{a} nostra, y tragueren las gramallas de domas y anaren ab promens a la seu a hoir lo offici.

JUNY

Mort del caxer del banch.

DIMARS V. — En est dia mori mossen Antoni Gori mercader, caxer del banch de la present ciutat, anima eius requiescat in pace.

Nombrament de altra.

DIJOUS VIJ. — En est dia se tingue consell de cent y se feu extractio de caixer del banch per mort de mossen Antoni Gori, y fou extret mossen Baltazar Masdeu mercader, lo qual fou votat per scrutini per lo savi consell de cent ab capsa y fou trobat esser habil.

Jurament de id. Venguda de galeras ab un marques y un cardenal.

DISAPTA VIIIJ. — En est dia jura lo caixer del banch novament extret, mossen Baltazar Masdeu mercader — E lo mateix dia a la tarda arriba una squadra de galeras de Genova que eran en ponent y aportaven lo marques de St Jerman que se entenia anava per governador de Mila, y tambe lo cardenal de

Borja natural del regne de Valencia, qui anava a Roma: no se li feu entrada alguna.

Pasqua. Visita al cardenal.

DIUMENGE X. — Festa de Pasqua de Sperit Sant. — En est dia los mag.chs conselles acompanyats ab promens anaren a la seu a hoir lo offici major com es de costum — E lo mateix die a la tarda los mag.chs conselles se aiuntaren en la present casa per anar a visitar lo dit S.r cardenal Borja los quals tenint hora, acompanyats de molts officials y altres, anaren en casa del S.r virrey hahont estava aposentat, y arribats alli lo S.r conseller en cap feu sa embaxada de part de la ciutat donantli la benvinguda y significant lo contento que esta ciutat tenia rebut de sa presentia, offerint li que aquesta ciutat estava molt prompta de emplearse en lo que fos servey de sa senyoria Ill.ma, y li supplica que en las occasions que a esta ciutat li occorrerian en Roma ab sa Santedat que sia servit intercedir per ella y en totas occasions aiudar y valerli, que esta ciutat ho tindra a singular gracia y merce. A la qual embaxada fou respost ab demostracio de molt contento que tenia rebut, y agrahiment de la offerta, que ho estimava molt y que ell en totas occasions tindria esta ciutat molt present per lo que ell era natural de la Corona y sos predecessors eran estats presidents desta ciutat y della tenian rebudes moltas merces, y ab esta resposta fahentse molts compliments se despediren, y ab lo mateix acompanyament sen tornaren en la present casa.

Venguda del Condestable de Castella.

DILLUNS XJ. — En est dia arriba ab un squadro de galeras de Genova lo condestable de Castella qui era anat per governador de Mila.

Sobre extraurer de la preso un cavaller foraster.

DIVENDRES XV. — En est dia se tingue consell de cent acerca que se entenia que sa Ex.cia volia intentar de traurer de las presons un gentilhome foraster lo qual estos dias atras fou capturat y aquell fet aportar en Castella, y com lo traurer presos de esta ciutat pera conexer de ells fora de aquest principat sia contra privilegis reals a la present ciutat y tambe al present principat concedits, tement de dit fet los mag.chs conselles manaren aiuntar aquell y de dit fet donaren raho, en lo qual vists los privilegis a esta ciutat concedits y tambe en altres consemblants casos lo que se era siguit, determina lo savi consell de cent que se fes una embaxada per los S.ors conselles acompanyats de promens pera notificar a sa Ex.cia lo com nos podia nis devia fer de traurer dit pres fora de est principat, presentantli

una scriptura ab copia del privilegi fahentne llevar acte per lo scriva major de la present casa, y tambe se presentassen semblants scriptures al Regent y demes persones que fos necessari.

Festa de la vigilia del Corpus.

— E los dits S.^{ors} conselles per exequutio de dita deslliberacio lo mateix die ja vespre acompanyats ab promens, anaren a fer dita embaxada y llevaren acte de la presentacio de la scriptura, lo tenor de la qual y la resposta que feu esta continuat tot en poder del scriva major — E en lo dit consell tambe fou proposat aserca que los S.^{ors} obres estaven capturats, y la vigilia del Corpus solian fer ells la festa en la plassa de St Jaume, y tambe lo die de la dita festa en la seu solian donar los ventalls, que per dita causa, que es lo que la ciutat en los dits dies devia fer — E lo dit consell feu desliberacio que en la vigilia del Corpus en la plassa de St Jaume nos fes nenguna festa ni anassen los S.^{ors} conselles ab agraduacio a la seu a vespres sino sols anassen ab promens com van altres dies de serimonias, y que la festa del Corpus ço es la professo lo endema sia feta com es acostumat, y que lo scriva de les obres ab altres officials de la casa fassen a la seu lo exercici de donar las vergas y ventalls.

Santissima Trinitat.

DIUMENGE XVIJ. — En est dia festa de la Sanctissima (Trinitat) los mag.^{chs} conselles anaren a hoir lo offici al monastir de Sanctissima Trinitat.

Musica y aguila.

DILLUNS XVIIJ. — En est dia vingueren a la present casa los musichs, y dansa la aguila com es de costum altres anys.

Nou bisbe de Barcelona

DIMARS XVIIIJ. — En est dia los S.^{ors} conselles reberen carta del nou elet bisbe de la present ciutat y diocessi de Barcelona, que es lo R.^{im} S.^{r} don Luis Sans bisbe de Solsona, ab la qual donava avis a la ciutat com sa Mag.^{t} li tenia feta merce del bisbat de esta ciutat, que venia a vagar per promocio del R.^{im} S.^{r} don Joan de Moncada al archebisbat de Tarragona — E los dits S.^{ors} conselles rebuda dita carta determinaren de enviar dos cavalles al dit R.^{im} bisbe elet a la ciutat de Solsona, pera donarli de part de esta ciutat lo parabien.

Vigilia del Corpus. Envelada dels notaris.

DIMECRES XX. — En est dia vigilia del Corpus per deslliberacio del savi consell de cent celebrat a quinse del corrent, nos feu ninguna festa en lo porxo de St Jaume: la envelada que acostumen de fer posar los notaris de Barcelona que se solen possar, aquell any estava possada.

Corpus, festa.

DIJOUS XXJ. — En est dia festa del Corpus se feu la festa y professo aixi com es acostumat quiscun any semblant dia, sens novidat alguna.

DIUMENGE XXIIIJ. — En est dia festa del glorios S.[t] Joan, los senyos conselles al mati acompanyats de molts cavalles y ciutadans a cavall feren la cavalcada com es acostumat quiscun any — E lo dit dia partiren mossen Joachim Bolet y Vilar donsell y mossen Francesch Dalmau ciutada embaxadors per part de la ciutat, per anar a la ciutat de Solsona a donar lo parabien al nou elet bisbe de la present ciutat lo R.[im] S.[r] don Luis Sans bisbe de la diocessi de Solsona.

St. Joan, cavalcada.

Embaxada al nou bisbe.

DIMARS XXVJ. — En est dia los mag.[chs] conselles zelosos del be publich y tenint llastima del mal govern de la administracio de la justicia, veyent que cadal dia en la present ciutat se fan morts y altres desastres robant y altrament, havent demanada hora a sa Ex.[cia] per anar a ferli embaxada acompanyats de molts officials de la casa y altres, son estats en casa del S.[r] virrey a ferli embaxada de part de esta ciutat quexantse dels desastres grans que cadaldia se causen en la present ciutat, y lo poch cuydado que tenen los ministres de sa Ex.[cia] en la obligacio de llurs officis, supplicant perço a sa Ex.[cia] sia servit manar tenir gran vigilancia en que nos fassan tants de danys que apenas per la mala gent que va per esta ciutat armats ab armes prohibides nos podia anar de nits per ciutat, y los ciutadans de esta ciutat en llurs cases no tenian seguretat, y que supplicaven humilment a sa Ex.[cia] fos servit manar remediar los dits danys, que ells en lo que podrian en nom de esta ciutat en tot aiudarian al servey de sa Mag.[t] y fomentarian en tot la bona administracio de justicia pera que los malfactors fossen castigats y punits — E a la dita embaxada respongue sa Ex.[cia] que agrahia molt lo bon cuydado y zel que tenia la ciutat en acudir en valer a la justicia, y que ell per bona direccio de la justicia tenia scrit a sa Mag.[t] acerca dels pistolets, y tambe de las iglesias que no valguessen a malfactors, intercedint ab sa Santedat se servis revocar lo breu de Gregori tretse, y que estave aguardant la resposta de sa Mag.[t] y que ell manaria a sos ministres tinguessen la vigilansa possible en tenir cuydado de capturar los malfactors, y que faria en tot lo que podria fossen castigats, si be per tantas lleys y constitucions de aquest principat tenia las mans molt lligadas; y feta dita resposta se despediren fahent lo degut acatament, tornantsen en la present casa ab lo mateix acompanyament.

Mala administracio de justicia. Excessos dels malfactors.

Embaxada al virrey.

DIMECRES XXVIJ. — En est (d)ia de manament del S.[r] di-

Presa de Pons Carreras per tallar moltons pretesos de frau.

putat militar fou pres y capturat Pons Carreras comissari, lo qual tallava uns moltons que lo mostaçaf havia trobats, pretenent eran entrats en frau, que se entenia se tallaven de orde del dit S.r diputat militar, y sentintse molt los S.ors conselles de que dit Pons Carreras fos capturat pensant se feya de orde del consistori, desitjaven los mag.chs conselles integrarse del dit agravi y entenian fer capturar algun dels officials preheminents de la ciutat, y ne donaren noticia de ditas cosas al sindich del general lo qual per affers llurs propris era vingut a parlar als S.ors conselles al qual volian fer capturar, y perque venint a tractar ab la ciutat no aparegues que tenia de esser guiat sil manaven capturar ho dissimularen y donaren dit sentiment de dita captura, que entenian se ere feta de orde de tot lo consistori.

Festa de Corpus en S. Miquel.

DIJOUS XXVIIJ. — En est dia los mag.chs conselles demati antes de anar al offici a S.t Miquel que eran convidats per la professo, essent en la present casa donaren orde de capturar un dels officials de la diputacio en reparo de la captura que tenian feta de la persona de Pons Carreras, y antes de haver possat dita determinacio en exequcio, tenintne noticia los S.ors diputats manaren encontinent que lo dit Pons Carreras isques de la preso, y enviaren ab embaxada los mag.chs micer Raphael Aguilo qui fa lo offici de assessor y micer Joan de Prats qui fa lo offici de advocat fiscal als S.ors conselles per donarlos raho com lo haver pres la persona de Pons Carreres no era estada determinacio del consistori, y que los havia pesat molt se fos fet y que entenian era estat orde particular de un dels S.ors del consistori, y que ja lo home estava fora la preso que encontinent ne tingueren noticia manaren fos tret, y que supplicaven als S.ors conselles que de ditas cosas non fessen sentiment algu que a ells los tenia pesat molt y a qui dona tal orde se li esta dit molt be lo quant mal ho tenia fet — E lo dit dia al despres dinar los dits S.ors conselles manaren aiuntar una gran promania de tots estaments en la present casa, per consultar que es lo que la ciutat devia y podia fer en lo dit fet dels S.ors diputats aserca de haver capturat dit Pons Carreras, y en dita promania referiren tot lo que havia passat y la dita embaxada que tenian feta los S.ors diputats. E la dita promania aconsella als S.ors conselles que pus lo home estava fora y los S.ors diputats havian donada raho com no havia estat capturat per orde del consistori y los pesava molt, que perço bastave que los S.ors conselles envias-

Solta den P. Carreras.

Abus del diputat cavaller.

sen dos cavalles als S.ors diputats denotant lo gran sentiment y agravi ques te fet a la ciutat, y que al S.r del consistori que assoles te donat dit orde y lo feu pendrer per lo mal que te fet, se li donas en lo consistori una bona reprehensio, y que tambe de dit cas si en la diputacio en sos dietaris, o, registres tinguessen feta nota alguna, ho manassen borrar pera que en lo sdevenidor no aparegues cosa tant mal feta.

Festa de St. Pere.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En est die festa del apostol S.t Pere, los S.ors conselles foren a hoir lo offici a la parroquial de S.t Pere.

Questio a la Diputacio o ab un diputat que mana capturar al dit Carreras.

DISSAPTE XXX. — En est dia los mag.chs conselles inseguint lo consell que fou donat per la promania que manaren juntar a vint y vuyt del corrent acerca de la captura de Pons Carreras carnisser, enviaren ab embaxada mossen Bernat Romeu y mossen Pere de Bellet pera representar als S.ors diputats lo que la promania los tenia aconsellat que diguessen als S.ors diputats, los quals embaxadors anaren y referiren com tenian feta dita embaxada als S.ors diputats estant en consistori, y tambe estava alli present lo S.r diputat militar lo qual se entenia que ell ere estat lo que havia manat capturar al dit Pons Carreras y referiren que los S.rs diputats havian feta gran demonstracio de haver tinguda pena y pesar de que se hagues fet tal, y que asseguraven molt a la ciutat que no ere estada determinacio del consistori sino particular de un dels S.ors de aquell consistori al qual de dit fet li tenian dit molt be llur parer, y que asseguraven molt a la ciutat que de dit fet en los dietaris ni registres de la casa de la diputacio no sen tenia feta nota alguna de scriptura que tal se hagues fet, com sabian molt be que no sen havia feta, manaren encontinent cassar de dits llibres pera que tal exemplar no aparegues en lo sdevenidor.

JULIOL

Consell ordinari sobre administracions.

DIUMENGE I. — En est dia se tingue consell de cent y es ordinari tenirlo quisqun any, en lo qual se acostuma de fer la relatio del estat de las administracions de la ciutat.

Spurga de camins.

DILLUNS IJ. — En est dia dos dels mag.chs conselles ço es terç y quint que fan lo offici de obrers, anaren per lo territori de la present ciutat per lo fet de fer spargar los camins.

Extraccio de un pres castella pera Cartagena.

DIVENDRES VJ. — En est dia al mati serca de las tres, se acudi en casa del S.or conseller en cap per donar avis com se entenia que aquella nit serca de las onse horas de la nit de las presons reals sen havian aportat de mandato de sa Ex.cia ab un cotxo Latzer Sandin de Sotomajor, lo qual estos dies atras en la present ciutat de Barcelona fou pres y capturat y aportat en los dits carcers per certs delictes que tenia fets en lo regne de Castella, y aquell tenian aportat a las galeras de Florensa qui estaven en lo moll de la present ciutat, las quals se partian vers la via de Cartagena, del qual fet lo mag.ch conseller en cap com fos contra los privilegis de aquesta casa y contra las constitutions de Cathalunya y per lo que serca de dit fet se havia ja entes estos dies passats que sa Ex.cia volia fer lo mateix, per la qual causa se tingue consell de cent y deslliberà que fossen donades y presentades scriptures aixi a sa Ex.cia com al S.r regent y doctors del real consell, com consta dels actes en la scrivania major, y que la ciutat tingues vigilansa aserca de dit fet, y seguintse cosa nova de prompte manassen tenir consell de cent, lo dit mag.ch conseller en cap mana avisar los altres mag.chs conselles los quals junts entes dit cas y com ab lo dit cotxo era eixit per lo portal de Mar, y Miquel Sabater mariner guarda del port era estat al portal ab dos alabardes y havia dit al portaler que havia trobat alli qui era t. Roig flassader surrogat en dit portal, que de manament de sa Ex.cia ubrí de par en par lo dit portal perque tenia de eixir un cotxo y lo dit Roig sens replica ni donar avis havia ubert, deslliberaren que encontinent se tingues consell de cent, y aixi fou tocada la campana que fou a las sinch de la matinada, y al dit Roig manaren posar a la preso. E lo dit consell se aiunta ab molta brevedat y diligensia y en aquell per lo dit mag.ch conseller en cap de voluntat dels altres mag.chs conselles fou dit y referit lo dit cas, y proposat que es lo que la ciutat devia y podia fer serca de dit fet de haver feta dita remissio de la dita persona de dit Latzer Sandin de Sotomajor al regne de Castella. E lo dit consell entesa la dita propositio y lo fet del cas esser de tanta consideracio y contra constitutions de Cathalunya, feu la deslliberacio y conclusio seguent:

Portaler detingut.

Extraccio de la preso de un extranjer.

Que de part dels S.ors conselles y present consell se fassa una embaxada solemne de tres cavalles als S.ors diputats, notificantlos lo sentiment han tingut de la extractio se ha feta de la

persona de Latzer Sandin de Sotomajor de la preso en que estave detingut, y del present principat ab las galeras de Florensa, y aixi pus que del dit agravi redunda contrafactio de constitutions sien servits per descarrech de sos officis ab tota la diligensia possible, donar orde y fer tot lo que per sa part puguen ab los remeys oportuns y que mes convingan per al reparo de dit agravi, offerint aiudar y valer los en dit negosci per part de la present ciutat en tot lo quels tocara, aixi en lo que se haura de fer en la present ciutat com en la cort de sa Mag.[t] y ahont convinga, y que scriura per part de la ciutat al embaxador te esta ciutat en cort com y segons lo present consell desllibera se li escriga, perque en nom de la dita ciutat tinga correspondencia sobre dit particular ab la generalitat y fasse per part de la ciutat les diligencies convindran fer per reparo del dit agravi.

E lo dit dia al despres dinar los mag.[chs] conselles inseguint dita deslliberacio per lo savi consell de cent feta, enviaren ab embaxada als S.[ors] diputats mossen Barnat Romeu ciutada honrat y mossen .... militar, los quals referiren als S.[ors] conselles com tenian feta dita embaxada als S.[ors] diputats y que tenian agrahit molt al savi consell la bona determinacio que tenian feta — E la dita tarda per lo sindich del general de part dels S.[ors] diputats fonch convidat lo mag.[ch] conseller en cap per los brassos que los S.[ors] diputats tenian manat juntar aquella tarda en la casa de la diputacio, pera que fos servit voler fer merce als S.[ors] diputats en nom de la ciutat acudir als brassos — E lo dit mag.[ch] conseller en cap en la forma acostumada estant ja los brassos junts, acudiren ells eixintlo a rebrer al cap de la scala, y assentat en lo lloch mes preheminent dels dits brassos per no haver en aquells assistit lo R.[im] bisbe de Barcelona, fou per los S.[ors] diputats en los dits brassos feta la proposicio seguent: Brassos en la Diputacio.

Estant pres Latzer Sandin de Sotomayor de nacio castellana per orde de sa Ex.[cia], en los carcers reals de la present ciutat, y entenent lo consistori dels diputats volie fer remissio de la persona de aquell y traurel de Cathalunya y portarlo en lo regne de Castella, agut consell dels mag.[chs] assessors y advocat fiscal de la present casa, esser la dita remissio que se entenie volie fer sa Ex.[cia] de dit Latzer Sandin de Sotomajor contra dispositio de Sobre dita extraccio.

constitucions de Cathalunya, inseguint lo que en semblant cas en altres vegades se ere acostumat fer feren dos embaxades a sa Ex.cia una apres laltra, supplicantlo extraiudicialment fos servit no fer dita remissio per ser aquella com ere contra constitucions, a les quals respongue ço es a la primera, que havie manat al regent y que manara ques ministre justicia y que nos rompen constitucions algunes, y a laltra que ell havia consultat dit negosci ab lo real consell, y que li deyen se podie traurer de Cathalunya per esser criat de sa Mag.t y que aixi en dita extractio nos feje contrafactio a dites constitutions, empero com ara veye la instancia fan los diputats en dit negosci y desitge servar les constitucions de Cathalunya y lleys de la terra per haverles jurades, el ho tornara a consultar ab son consell y procurara en donar gust y contento a dits S.rs diputats com desitge aconsellantloy dits doctors; y estant dits diputats molt certs que tenint noticia sa Ex.cia esser la dita remissio contra constitucions, no faria aquella, ha succehit que esta nit passada a les dotse hores poc mes, o, manco mana sa Ex.cia traurer dit Latzer Sandin de dits carcers reals y embarcarlo en las galeras de Florensa que estaven en lo moll de la present ciutat, sen havien aportat aquell fora lo present principat de Cathalunya tan secret y cauthelosament sens que pogues arribar a noticia de dits diputats fins que dites galeres son estades fora. E com lo present cas sie molt grave y requeresca madur consell, encontinent que han tinguda noticia del fet han manat cridar a brassos y juntar a V.s M.s supplicantlos se servescan aconsellarlos ab lo modo y forma com ab lo present cas han de procehir.

Idem. E feta dita proposicio y donada copia de aquella al mag.ch conseller en cap com es acostumat, sen vingue a la present casa acompanyat de molts cavalles y ciutadans, en la qual estaven junts los altres mag.chs conselles pera aconsellarse y millor saber en nom de la ciutat que es lo que tenia de votar serca del fet proposat, e los mag.chs conselles havent agut parer dels dits cavalles y ciutadans aserca de la dita proposicio, fou lo vot eo dona als S.ors diputats lo consell que es lo que devian fer, lo qual es del tenor seguent:

Vista la proposicio feta per los S.ors diputats en lo negoci occorrent se ha feta de Latzer Sandin en traurerlo de Catha-

lunya, es de parer que per reparo de un agravi y preiudici tant gran com se fa al present Principat en dita remissio, encontinent sens disgregarse los presents brassos se servescan V.s S.s fer nominacio de embaxador, o, embaxados los quals encontinent se partescan per la posta ab tots los recaptes que fan al proposit que ara de present tingan despedits, que apres se inviara lo demes, que inseguint la ciutat lo vot fet en lo savi consell de cent lo die present aiudara en tot lo que convinga aixi en la cort del rey nostre S.r per son embaxador en lo que convindra fer, com assi en tot lo que se offeresca per reparo de dit agravi. E la dita ciutat te gran sentiment de la experiencia que te de tants negocis graves que de poch temps á esta part se son offerts com son los de la Inquisicio, captura dels obres, mestrescolia, abbadias y los quints de les universitats, tots tractats y votats y per sa resolucio en braços, y dells no se ha posat may en exequucio, y aixi com ha cosa ja determinada supplica la present ciutat a V.s S.s se posse promptament en exequucio, donant orde a dit embaxador, o, embaxadors aporte a son carrech totes les sobredites coses ja resoltes, que a no ser servits V. SS. delles sera força ferne gran sentiment y scusarse de assi avant de no donar son parer en altres occasions. Embaxada.

E lo dit mag.ch conseller en cap reporta en scrits lo sobre dit vot eo consell als brassos que estaven aiuntats, lo qual llegit aquell en dits brassos, fou lo vot que en aquell va prevaler de lo qual apenes ningu de dit bras se va apartar — E los dits S.ors diputats inseguint dit vot eo consell, encontinent sens disgregarse dits brassos determinar(en) possar en exequutio dit vot, ço es en fer nominacio de embaxador, prometent a dits brassos que estaven alli congregats que sempre y quant ells no poguessen entre si concordar en la nominacio de embaxadors, o embaxador, que ho dexarien en ma de la ciutat pera que ells anomenassen. E volent los dits S.rs diputats entre si fer nominacio concordant entre ells tantum de enviarni hu, no fou possible entre ells poder concordar, o no, antes entre ells hi va haver differents vots de modo que tots vingueren a concordar y anomenar dos, ço es lo S.r don Xptophol de Queralt canonge de la seu de Tarragona y a don Ramon de Ivorra segrista major y canonge de la seu de Barcelona, dexant en ma dels S.ors conselles que dels dos, o, per via de sort, o, per via de nominacio

conforme millor als S.ors conselles apareixeria, anomenassen un dells dos lo qual anas per embaxador a sa Mag.t de part del general de Cathalunya E donat dit orde eo facultat dits S.rs diputats a dits S.rs conselles, lo dit mag.ch conseller en cap lo qual estava alli present vingue assi en la present casa pera dir als altres mag.chs conselles los quals lo estavan aguardant lo que en dit(s) brassos se havia determinat y lo que los S.rs diputats havien resolt dexar la electio de embaxador en ma de dits S.ors conselles com de sobre esta dit. E los dits S.ors consellers encontinent sens disgregarse, de las ditas dos persones que per los dits S.ors diputats estaven anomenades elegiren tots conformes per embaxador del general lo dit S.r don Xptophol de Queralt. E encontinent lo dit mag.ch conseller en cap, feta dita nominacio torna en la casa de la diputacio hont los dits S.rs diputats los estaven aguardant y digue y referí com los S.ors conselles en virtut de la facultat quels tenia donada, de les dites dos persones tenien anomenat per embaxador a dit S.r don Xptophol de Queralt lo qual fou trames apres per embaxador a sa Mag.t — E lo mateix dia mori mossen Jaume Pau Lentisclar notari de Barcelona aiudant de scriva racional, anima eius requiescat in pace.

Embaxada a S. M.

Mort del ajudant de scriva racional.

Compte del tall de les carns.

DISAPTE VIJ. — En est die se tingue consell de cent acerca de donar forma de esser fornit lo compte del tall de las carns y altras cosas, com mes llargament consta en lo llibre de les delliberacions que aporta lo scriva major de la present casa.

Obrers presos.

DIMECRES XJ. — En est dia se tingue consell de cent en lo qual se tracta y desllibera que los obres qui estan presos en los carcers reals, en lo exercici de llur offici puguen posar altra persona durant llur detencio, sens salari algu — Estant lo dit consell junt arribaren ab embaxada de part del S.r visitador de sa Mag.t qui es en esta ciutat lo regent don Pedro Banyatos del consell supremo de Arago, los doctors mossen Silveri Barnat natural de la ciutat de Tortosa advocat fiscal de la visita y micer Cabrer consultor de la dita visita, notificant y donant raho als mag.chs conselles y savi consell de cent de part del dit S.r visitador com lo S.r regent Banyatos havia sentit molt que estant ell exercint son offici de visitador en sa casa, era anat alli lo dissapte mes proppassat que comptavem a set del corrent lo comanador Xammar del orde de S.t Joan de Hierusalem en nom y com a procurador del doctor Joan Gallego doctor del Real

Visitador.

consell, pera presentar al dit S.r visitador una scriptura eo requesta aportant ab si un notari y testimonis, y com sobre lo presentar dita requesta pretenent dit S.r visitador que lo acte de la presentacio de dita requesta tocava haver de llevar lo notari eo secretari y no altre notari, sobre dita contencio passaren moltes paraules ab les quals dit comanador Xammar fou mal criat al dit S.r visitador y lo tracta mal de paraules, fahent remango eo menasses com qui vol donar ab la ma un colp, eo buffetada, sino que se li tingue lo bras segons lo que demostrava que estava ab colera y los mals termens que tenia se fora atrevit de fet: y com lo S.r visitador estigue en est Principat exercint la dita visita en virtut de capitols de cort y a instancia y peticio de tota esta terra y assenyaladament de la ciutat y generalitat, y en abono de sa propria persona sa Mag.t ab sa real carta tingue scrit a la present ciutat de que al dit S.r regent en tot se li donas consell, favor y aiuda, que perço en lo cas concorrent supplicaven de part del dit S.r regent al dit consell fos servit volerli aiudar y valer en est fet lo qual es tant propri de la ciutat. — E lo dit consell hoits los dits embaxadors y tornada en aquells los S.ors conselles resposta ques tractaria en lo dit consell y que del que alli se concloiria sen donaria avis al S.r visitador — Y encontinent lo dit fet fou proposat en lo dit consell, lo qual feu deslliberacio que de part de esta ciutat anassen dos o tres cavalles al S.r visitador fahent gran demonstracio del sentiment que te fet la ciutat de dit cas, y que per part de la ciutat se li offeria que en tot y per tot se li aiudara en lo que sia honor de Deu, benefici de sa Mag.t y bona directio de dit negoci, com llargament de dita deslliberacio consta en poder del scriva major de la present casa en lo libre que de dites deslliberacions aporta.

Agravi de un comanador al visitador Banyatos.

Dijous XIJ. — En est dia mossen Joseph Miquel de Moradell y mossen Gaspar Carcer embaxadors tramesos per los S.ors conselles al S.r visitador, refferiren als S.ors conselles com tenian feta dita embaxada al S.r visitador lo qual tenia feta gran demonstracio de contento y alegria y agrahia molt la merce que la ciutat li tenia feta, la qual digue representaria a sa Mag.t y que no menos confiava de una ciutat tant fael y leal a sa Mag.t y los digue que en conformitat de est fet supplicava als S.ors conselles fossen servits de scriurer est fet a sa Mag.t ab una carta la qual lo embaxador desta ciutat podria donar a sa Mag.t,

Embaxada a dit visitador.

y que per millor enterarse los S.^{ors} conselles de aquest fet ell enviaria lo original de la informacio a sas mag.^{cias} perque millor sen enterassen — E lo dit die al mati de part del dit S.^{r} visitador vingueren ab embaxada los dits S.^{rs} micer Silveri Barnat y micer Pau Benet Cabrer fahent gracias als S.^{ors} conselles de la merce que tenian feta al S.^{r} visitador ab la embaxada que li era estada feta y de la bona determinacio del savi consell de cent, y supplicaren y demanaren lo mateix que tenia demanat lo dit S.^{r} visitador als embaxadors de la ciutat que es carta per sa Mag.^{t} — A la qual embaxada respongueren los S.^{ors} conselles que ells ho tractarian y que en tot lo que alli podran correspondrian a la voluntat del S.^{r} visitador —

Ajudant de scriva racional.

E lo dit dia al mati se tingue trentanari y se feu extractio de ajudant de scriva racional que vagava per mort de mossen Jaume Pau Lentisclar, y fou extret Domingo Fontana notari real —

Visita contra consellers.

E lo mateix dia a la tarde se tingue trentenari aserca de la visita dels conselles del any passat y official de la ciutat en la qual entre altres coses

Consellers condempnats en la visita.

condemnaren y privaren a dos dels S.^{ors} conselles qui eran segon y terç, de tots officis y beneficis de la present casa per temps de tres anys, aserca del abus gran de anar ab tanta publicitat per la ciutat sens ataparse, y los dits y tots los altres conselles del any passat ultra de dits tres anys per haver tinguda mala administracio en lo de las carns, los condempnaren y privaren per sinch anys y a restitucio de sertas quantitats.

Professio del nou bisbe.

DISSAPTA XIIIJ. — En est dia los senyors conselles enviaren ab embaxada mossen Ausias March y mossen Joseph Maduixer cavalles al S.^{r} bisbe Sans elet del present bisbat, lo qual era vingut en la present ciutat per fer la professio de la fe, la qual tenia feta lo dijous mes proppassat en ma del S.^{r} alet archebisbe de Tarragona en lo altar major de la seu de esta ciutat que fou cosa de veure, havent en la dita seu molta cantoria que cantaren y gran multitut del poble per donarli la ben vinguda

Questio del visitador. Carta a S. M.

— E lo mateix dia se tingue consell de cent a la tarda aserca que lo S.^{r} visitador demanava que la ciutat li fes merce de una carta per sa Mag.^{t} aserca del fet concorrent ab lo comanador Xammar, y estant congregat lo dit consell antes de anar votant aserca sis faria dita carta, arribaren ab embaxada de part del dit S.^{r} visitador los dits doctors micer Silveri Barnat y micer Benet Pau Cabrer a suplicar al savi consell de cent fes merce al dit S.^{r} visitador en manar scriure dita carta a sa Mag.^{t} — E tambe

arribaren ab embaxada de part del dit comanador Xammar don Garau de Marimon y don Joan Olmera volent donar a entendre la justicia del dit comanador Xammar y la culpa del negosci corrent com la tenia lo dit S.r visitador, y aportant certs papers en los quals estava dit fet — E tambe arribaren ab embaxada de part del S.r prior de Cathalunya y de la assamblea dels S.ors comanadors del habit de S.t Joan fra don Miquel de Junyent baliu de Negroponto y un altro comanador, supplicant al savi concell de cent que considerassen dit fet y que no es la culpa tanta com la fan del dit comanador Xammar, y que lo dit S.r prior y assamblea ya lo tenia arrestat y feta enquesta. E lo dit consell oidas ditas embaxadas y la proposicio que fou feta no tingue consideracio dels papes ques tenian dexats per part del dit comanador Xammar, ni menos de la enquesta que tenia enviada lo dit S.or visitador ni de tot lo que estave dit y alegat per part del S.r prior de Cathalunya y assamblea, per ques mana que nos llegissen papes alguns com lo savi consell de cent no fos jutge de dit fet ni estava dexat en llur ma pera que se conegues de ell, sino ques deslliberа que fes dita carta a sa Mag.t accedint en tot a fomentar la justicia y lo que de sa Mag.t tenia scrit y ques fes embaxada al dit S.r visitador offerint fer dita carta a sa Mag.t — E los dits S.ors conselles inseguint dita deslliberacio, manaren encontinent fer dita carta per sa Mag.t y enviaren ab embaxada dos cavalles al S.r visitador per ferli assaber la deslliberacio que tenia feta lo savi consell de cent. Los quals embaxadors feta dita embaxada referiren que lo S.r visitador ho tenia molt agrahit y que en totas ocasions ho referiria a sa Mag.t

DILLUNS XVJ. — En est dia de part del S.r visitador vingueren ab embaxada als S.ors conselles los doctors micer Silveri Bernat y micer Benet Pau Cabrer, a fer gracias als S.ors conselles de la merce li tenia feta lo consell de cent ab la bona determinacio ques feu lo dissapta mes proppassat y tambe demanaren que per fer merce al S.r regent manassen al notari major de la present casa li donas copia auctentica de las dos deslliberacions que tenia fetas lo savi consell de cent, y los S.ors conselles determinaren se li donassen.

DIJOUS XVIIIJ. — En est dia foren los mag.chs conselles convidats en lo monestir de les monges Caputxines, per lo que en est die les monges de aquell monestir foren transferides al

Traslacio de les Caputxines.

monestir nou que sels es fet junt de la casa que estaven, que es en lo carrer de la Riera den Prima per fer dita translacio de les monges de aquell y per mudar lo S.^{im} Sagrament a la iglesia nova: fou feta gran festa y regosijo en lo dit monestir, lo orde com foren mudades fou est, que lo clero de la iglesia del Pi ab sa creu y ganfarons processionalment anaren al dit monestir y de alli partiren, y perque era gran la moltitut del poble que tenia acudit y la distancia de la casa hahont estaven fins a la casa nova era molt poca, feren esta volta que anaren per la dita Riera den Prima eixint al carrer del Hospital muntant y voltant lo Padro qui es devant St Latzer, y tornantsen per lo carrer del Carme anaven primer los ganfarons despres la creu ab lo clero del Pi cantant, despres venian tres atauts dins dels quals estaven les religioses que eran mortes en dita casa; despres les monges la una al darrera laltra, y a cada costat de ellas dos cavalles antichs y de canas blancas ab ses vares, fahent apartar la gent que no sels acostas, una de les quals religioses aportava una creu alta, y despres de totas las ditas religioses venian molts cavalles, ciutadans y altra gent aportant atxes qui eran molts, y despres lo R.^{im} bisbe elet de esta ciutat don Luis Sans bisbe de Solsona, revestit de pontifical ab sos di(a)ca y sotsdiaca aportava en les mans lo S.^{m} Sagrament, y los mag.^{chs} conselles aportaven lo talem, y essent arribat en la dita iglesia alli se digue missa, la qual digue dit R.^{im} bisbe de pontifical, y vay haver solemne sermo.

Professo e id.

Moncada, visita.

DIVENDRES XX. — En est die tres dels mag.^{chs} conselles ço es cap, segon y terç foren a Moncada aixi per fer la visita que tenen obligacio de fer, com tambe per esser dia de la fira de dit lloch de Moncada en lo qual die se acostume de anar algun dels S.^{ors} conselles.

Preso de dos barques per una galiota.

DISSAPTE XXJ. — En est dia vingue nova com una galiota tenia preses dos barques de pescadors qui pescaven davant la vila de Mataro, y capturaren sinch pescados tots de Mataro.

DIMECRES XXV. — En est dia festa del glorios apostol St Jaume, foren los S.^{ors} conselles convidats per los obres de dita iglesia per lo offici, y dos dels S.^{ors} conselles hi acudiren per esser algun dells defora ciutat y un de malalt.

Brassos en la diputacio.

DISSAPTE XXVIIJ. — En est dia al mati se tingueren brassos en la casa de la diputacio, en la convocatio dels quals fou convidat lo mag.^{ch} conseller en cap y va assistir en ells anant

ab la forma acostumada, y en esser junts los dits brassos fou per los S.ors diputats en aquell feta la propositio seguent:

Embaxador al rey sobre diversos agravis, detingut en son viatje.

En dies passats aconsellaren V.s M.es al present consistori que per occasio de la contrafactio de constitucions ques feu en la remisio de la persòna de Latzer Sendin y per molts altres casos de molta importancia y graves ja de temps atras succehits, com son per los negocis de la Inquisicio, mestrescolia de Leyda y abbadiat de la Portella, dels quints, y de la captura que feu sa Ex.cia com ha capita general de la persona de don Ramon de Homs general de les galeres de Cathalunya, se invias un embaxador a sa Mag.t pera representarli los agravis y rompiment de constitucions, y havent anomenat la persona de don Xptophol de Queralt per embaxador y a micer Francesch Aguilo assesor de la present casa pera que anas en sa companyia, pera informar sobre la justicia de aquest principat, y havent ab effecte inviat aquells, estant en lo cami en lo lloch de Mainar una jornada mes avant de Çaragoça, han rebut una carta de sa Mag.t en la qual mana a dit don Xptophol de Queralt sen torne en la present ciutat y no passe avant en dita embaxada, scrivintne altra aixi mateix sa Mag.t al present consistori en la qual mana done orde al dit don Xpol pera que sen torne, entenent sa Mag.t com diu ab sa real carta que dit embaxador va sols per lo negoci de dit Latzer Sendin, lo qual diu no esser de consideracio á effecte de fer dita embaxada no tenint sa Mag.t noticia que dit embaxador vage per molts altres negocis y molt mes graves, que ha tenirla se ha de creurer no haguera manat sen tornas dit embaxador, y a be que lo consistori te per cert que si hagues delliberat scriurer a sa Mag.t certificantlo anave dit don Xphol per molts altres negocis de molta mes importancia no haguera sa Mag.t manat sen tornas, ab tot per haver fet dita embaxada ab parer y consell de V.es M.s y hagues ja molts dies que se instas y se anas tractant de fer aquella ans ques succehis la remissio de dit Sendin, nos ha paregut no deliberar cosa alguna sens lo parer y consell de V.s M.s als quals supplicam en scrits aconsellarnos lo que devem fer en lo present cas, aixi en lo que toca a respondre en la carta de sa Mag.t com al orde ques deu donar a dit don Xphol per la bona directio y effecte del que se preten ab dita embaxada y reparo dels agravis y rompiments de constitucions sobre mensionats.

E llegida la dita proposicio com es de costum, fou donada copia de aquella al mag.^{ch} conseller y de las cartas de sa Mag.^{t}, pera que reportas aquella en la present casa per poder millor determinar que es lo que la ciutat podia aconcellar als S.^{ors} diputats acerca del fet proposat — E lo dit S.^{r} conceller en cap fonch tornat en la present casa acompanyat de molts cavalles y ciutadans y hagut parer, los S.^{ors} conselles de aquella com es de costum acerca de dit fet, los S.^{ors} conselles sobre dit fet proposat feren lo vot seguent:

Queixa sobre aytal detencio.

Que encontinent sien servits los S.^{ors} diputats despatxar un correu ab tota diligencia, responent a la carta de sa Mag.^{t} dient en ella lo que ha mogut enviar a don Xphol per embaxador de aquest Principat, no es per un negosci a soles sino per altres molts de grandissima importancia dels quals es forsat acudir a la presencia de la real Mag.^{t} , y que aixi sie sa Mag.^{t} servit donar llicentia a dit embaxador puga acudir a informar dels negocis aporta a son carech, y que la ciutat scriura en conformitat al rey nostre S.^{or} y a son embaxador pera que facilite y allane tot lo que pot causar difficultat en dit negoci, y que a don Xphol de Queralt se li done orde en lo entretant que nos mogue y que lo mag.^{ch} micer Aguilo encontinent a la posta passe avant ab lo correu, pera que juntament ab lo embaxador de la ciutat encaminin a tota bona directio lo ques preten.

Cartas del embaxador de la cort.

Lo qual vot reportat per lo mag.^{ch} conseller en cap en los brassos y llegit en aquell y votant los brassos aserca de dit fet proposat, lo vot de la present ciutat fonch lo que prevalgue en aquell y per los S.^{ors} diputats fou posat en exequucio — E lo mateix die a la tarda los mag.^{chs} consellers havent rebudes lo die antes cartas de la cort del S.^{or} embaxador Julia de Navel en les quals ni havia una per lo savi consell de cent donant avis de la determinacio que sa Mag.^{t} tenia presa acerca de las contentions de la captura dels S.^{ors} obres y verguer y dels demes capturats que lo dit embaxador aserca de dit fet tenia demanat a sa Mag.^{t} y tambe per lo que lo vespre antes mossen Miquel Joan Amat scriva de manament de part de sa Ex.^{cia} tenia donada una carta de sa Mag.^{t} al mag.^{ch} conseller segon per esser absent lo die antes de la present ciutat lo mag.^{ch} conseller en cap, aserca de ditas cosas y altras concorrents al benefici de esta

ciutat, manaren juntar lo savi consell de cent y en aquell foren llegides les dites cartes aixi del dit embaxador primer, com de sa Mag.[t] qui venia remessa als S.[ors] conselles, que son del tenor seguent:

A los amados y fieles nuestros los consegeros consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona

El Rey:

Amados y fieles nuestros, por las cartas que me ha dado Julian de Navel vuestro embaxador y de su relacion tengo entendido la quexa que dais de que yendo por essa ciudad la marquesa de Almassan lleva toda la guarda de alabarderos que el marques su marido suele llevar como mi lugartiniente y capitan general, sobre eso he mandado scrivirle lo que ha de hazer y pues dicho marques representa mi persona es justo respetarle mucho y a sus cosas y no hazer novedades como lo fue el quitar de echo y con tanta nota el sitial que dicha marquesa tenia puesto en el tablado que le hisistes en la seo para que estuviesse el dia que se celebraron las obsequias de la Serenissima Reyna mi muy cara y muy amada muger que haya gloria. Hame desplacido mucho que os atreviesedes a descompostura y descortesia semejante en cosa que no podiades ni deviades intentarla, y quando hos tocare fuera justo proceder discretamente guardando siempre el respeto y decoro que se deve a mi lugartiniente y capitan general, tanto mas pudiendo a su tiempo screvirmelo, como haveys etxo lo de la guarda que llevava ditxa marquesa, y ansi hos encargo y mando que de aqui adelante no intenteys semejantes novedades y descortesias sino que procedais con la modestia y miramiento que deveys y teneys acostumbrado con mis lugartinientes y en tales ministros mios y en cuanto se offrece de mi servicio. Data en Madrid a los 18 de Julio de *1612.* Carta de S. M.

Yo el Rey

V.[t] don Didacus Clavero
V.[t] Canc.[s]
V.[t] don Philippus Tallada R.[s]
V.[t] Roig fisci-advocatus
V.[t] don Montserratus de Guardiola R.[s]
V.[t] Marsilla R.[s]

Ortiz secretarius.

MOLT ILL.TRES SENYOS:

Carta del embaxador.

Ninguna cosa me ha causat major pena en lo discurs y assiento del negosci de la deffensa de les serimonies y prehemi-nencies reals, com imaginar la que V. Magn.s y merces tindrien per sa dilacio y tardansa, ni major contento hi poria haver pera mi en esta occasio com seria que la resolucio y assiento que sa Mag.t es estat servit donar en aquest negoci, fos a satisfactio y gust de tots V. M.s y merces.

A determinat sa Mag.t scriure dos cartes una al S.r virrey de Cathalunya y altra als S.ors conselles de aquexa ciutat, fent entendre ab elles sa real voluntat aserca de aquest negoci. La que va perals S.ors conselles sols conte una mostra de sentiment per haver volgut de propria auctoritat dits mag.chs conselles llevar lo sitial a la S.ora marquesa de Almaçan en la seu de Barcelona lo die se feren les obsequies de la S.ma reyna nostra senyora, encarregantlos molt honren y respecten a son llochti-nent tenint sempre ab ell tota bona correspondencia com mes llargament hauran vist V. M.s y merces ab la carta que lo S.or virrey los haura donada de sa Mag.t: la que se scriu al S.or mar-ques de Almaçan conte lo assiento de tres caps dels sobredits agravis, donantli orde que no permeta que la S.ora marquesa sa muller vaja acompanyada de guarda de alabardes, y que sols en alguna occasio quels agues menester ne puga aportar quatre, o, sis, no mes; acerca dels obrers y verguer de aquexa ciutat li ordena sa Mag.t que encontinent sien trets libres de la preso, axi mateix li encarrega y ordena que als S.ors conselles y a les persones qui aniran a portarli algunes embaxades aixi per part de la ciutat com de la Diputacio los tracte ab molta benignitat y ab la cortesia que sels deu, tenintlos sempre tota bona corres-pondencia. En lo que toca al sitial que la S.ora marquesa ha intentat tenir no declara sa Mag.t son intent en quel puga apor-tar ni en quins llochs, o, en quins no, que ne he fet molt gran maravella per ser hu dels caps mes essencials y que assi mes se es esforçat, y si be tinch entes que en la carta del S.or virrey parla alguna cosa del citial, pero es ab paraules narratives y no dispositives de manera que per elles nos pot compendre ab cer-titut la voluntat de sa Mag.t acerca de aquest primer (cap ?) y perque V. M.s y merces no fassen maravella de que estant a carrech meu aquest negoci nols done noticia certa de la resolutio de aquest cap com dels demes essent com es dels mes essencials,

dich que asso que serie (scrich ?) ho he agut de saber ab industries y diligenties particulars, mes perque los senyors del consell de Arago no me han volgut dir res en aquest fet no obstant los ho haja supplicat moltes voltes desque es vinguda la consulta, representantlos lo mal compte donaria jo de mon carrech sino avisava a V. M.s y merces de la resolutio hauria pres sa Mag.t en aquest fet, sonse scusats dient que no tenia tal stil lo consell, que bastave que ab les cartes que scriu sa Mag.t al senyor virrey y a V. M.s y merces sapia cada hu lo que li toca a fer, al qual los he replicat que encara que lo senyor virrey sapia la voluntat de sa Mag.t acerca de portar la S.ora marquesa guarda, citial y demes coses, pero que no sabentho V. M.s y merces es cert incistiran sempre en la guarda y observansa de les serimònies y preheminenties reals com fins assi han acostumat, esta raho me apar los ha fet alguna forsa y me han dit ho tractarian en consell. Jols ho vas solicitant pero entench no men diran res fins a tant se sien donades aqui les cartes de sa Mag.t, no obstant tot asso tinguen V. M.s y merces per molt cert lo quels scrich en tots los caps de aquest negoci, ym manen avisar si en ell y resta alguna cosa mes que fer pera que jo hi acuda aplicanthi les diligenties que convinguen.

Lo estat del negoci, per y al servey de V. M.s y merces, les molt Ills.es persones dels quals guarde nostre senyor; de Madrit y Juliol als vint y hu de mil sis cents y dotse.

Molt Ills.es senyors

Beso les mans de V. M.s y merces son maior servidor

JULIA DE NAVEL.

E legides les dites cartes y entes lo que per dits senyors consellers fou proposat, lo dit consell feu desliberatio y conclusio que si per lo dia de dijous primer vinent lo senyor virrey no havia tret de las presons los obrers y verguer, que se scrigues a sa Mag.t donantli avis de tot lo que passa.

DIUMENGE XXVIIIJ. — En est dia festa de S.a Martra, los senyors consellers foren a la iglesia de S.ta Martra dit lo spital den Pere Desvilar, com tenen de costum quiscun any. Sta. Martra.

AGOST

N.ª S.ª dels Angels.

DIMECRES I. — En est dia festa de N.ra senyora dels Angels los senyors consellers essent estats convidats, foren al offici al monestir dels Angels.

Obrers presos.

DIJOUS IJ. — En est die per no haver tret lo senyor virrey als obrers de la preso, scrigueren a sa Mag.t donantli avis com no tenie obeit a las cartas de sa Mag.t

St. Domingo.

DISSAPTE IIIJ. — En est dia festa de S.t Domingo, los senyors consellers foren al monestir de S.ta Caterina al offici essent estats convidats.

St. Just y St. Pastor.

DILLUNS VJ. — En est dia festa de S.t Just y S.t Pastor, los senyors consellers foren a la iglesia de S.t Just al offici.

Mort de lo diputat real.

DIUMENGE XIJ. — En est dia mori lo diputat real de Catalunya don Pere Aymerich ciutada de Barcelona.

Obrers presos, lliberacio.

DIMARS XIIIJ. — En est dia vigilia de la festa de la Assumpcio de N.ra Senyora, sens que per los mag.chs consellers ni persona alguna per part de la ciutat ho instas y supplicas, al despres dinar cerca de las tres de la tarde vingue en la present casa de la ciutat un germa de mossen Barnabe Cabanyes obrer de la ciutat, lo qual digue als senyors consellers de part dels senyors obres com en est dia cerca de las dos era estat en la preso don Pedro Soler jutge de cort, y tenia dit als dits obres qui estaven en la preso si tenian ganas de eixir de la preso que ell procuraria ab sa Ex.ª los manaria traurer, a la qual demanda diu que respongueren los dits obres que ells de bona gana gustarien de eyxir de la preso y que al cap de poch de temps estant dit don Pedro en la dita preso crida dits obres y los tenia donat una polissa eo billet firmat de ma propria de sa Ex.ª lo qual tenia originalment en las mans, y mostra a dits senyors consellers que es del thenor seguent:

Carcelero de las carceles reales de esta ciudad, soltareys libres dellas a Joseph Sescases, Bernabe Cabanyes y Pedro Berenguer obreros de esta ciudad que estan presos, de mi mandado hoy a catorze de Agosto mil seys cientos y doze.

EL MARQUES DE ALMAÇAN.

Y que perso venia per part dels dits senyors obres a donarne part als dits senyors consellers si los apareyxiria be que los dits obres yxquessen y sen anassen de la preso puix estava ab llur ma, y los dits senyors consellers respongueren al dit Cabanyes dient que digues als obres que ells tenian vist y legit dit billet y puix podian eixir de la preso que los esta be, y los aconsellaven que sen anassen en llurs casas, y los dits obres havent rebuda dita resposta ixqueren de la preso y sen anaren en llur casa sens que donassen cautio ni prestassen sagrament ni homenatge, ni pagar cosa.

DIMECRES XV. — En est dia festa de la Assumptio de N.ra Senyora, los mag.chs consellers foren a la seu ab promens per oir lo offici com es de costum, y tambe pera la proffeso. Assumptio de N.a S.a

DIJOUS XVJ. — En est dia festa de S.t Roch los mag.chs consellers per causa de las differentias destos anys atras y no anar la proffesso de la seu com solia a la yglesia de sancta Eularia Merita, ahont es la capella de S.t Roch, los dits mag.chs consellers ab sos promens se aplegaren al porxo de S.t Jaume y desde alli ab la musica de menestrils, trompetas y atambos de cavall sen anaren a la dita yglesia a oir lo offici y despres sen tornaren ab lo mateix horde, anant davant la dita musica al dit porxo de S.t Jaume y desde alli se departiren. St. Roch.

DISSAPTE XVIIJ. — En est dia se tingue consell de cent e lo mateix dia en la casa de la diputacio se feu extractio de diputat per mort de mossen Pere Aymerich, y fou extret lo mag.ch micer Joan Aroles tambe ciutada de Barcelona, y en dit concell de cent se feu delliberatio anas lo mag.ch conceller ters al monestir de N.ra S.a de Montserrat pera imformarse del negoci de dita casa. Diputat.

DILLUNS XX. — En est dia se rebe en la casa de la diputatio lo jurament al dit mag.ch micer Joan Aroles.

DIMECRES XXIJ. — En est die parti lo mag.ch conceller ters Joan Batista Cassador anant al monastir de N.ra Senyora de Montserrat, en virtut de delliberatio del savi concell de cent celebrat als divuyt del corrent. Anada de conceller a Montserrat.

DIMARS XXVIIJ. — En est dia festa del glorios S.t Augusti, los mag.chs consellers foren al offici al dit monastir. St. Agusti.

SEPTEMBRE

St. Llop.

DISSAPTE I. — En est dia festa de S.t Llop, tres dels mag.chs consellers foren al monestir de la Merce, ques feya la festa del dit glorios S.t Llop.

Lleo donat per lo virrey.

DIMARS IIIJ. — En est dia fou presentat de part del senyor marques de Almaçan virrey del present Principat als senyors consellers, un lleo petit dient que sa Ex.a besave les mans als senyors consellers, y que li tenian presentat un lleo y que no tenia ab qui millor emplearlo que ab la ciutat, lo qual los dits senyors consellers lo reberen ab refferiment de moltes graties y manaren donar a un criat que tenia fet lo recaudo de part de sa Ex.a cent reals de moneda de plata — En est dia los mag. chs micer Pere Ayllar y Barnat Romeu ciutada honrat estant los mag.chs conselles juncts en la instancia dita de trenta de las casas de la present ciutat, referiren als dits mag.chs conselles la embaixada que tenian feta a sa Ex.a dient:

Questio de Montserrat.

Senyors, per orde de V.s M.s som anats a casa del senyor virey y havem trobat aquell en lo llit y li tenim dit que V. M. nos enviaren alli pera ferli assaber que per orde del savi consell de cent era anat lo mag.ch conseller ters en la casa del monastir de N.ra Senyora de Montserrat, pera saber quines differenties y contentions hi havia entre los monjos de la corona de Arago y los monjos del regne de Castella, a effecte que sabuda la veritat del fet ne donassen raho a sa Ex.a pera que ab los medis possibles ho manas remediar y ne donas raho a sa Mag.t, y que essent alli si avia entes que les discentions que entre dits monjos hi havia, eran per ocasio que lo general del orde havia fetas certas constitutions que eran periudicials a las visitas passadas fetas per manament de sa Sanctedat, y que la observancia dellas era molt periudicial aixi a las cosas sperituals de la dita casa com encara al temporal, y tambe si avia sabut que de pochs anys a esta part la casa de Montserrat se era empenyada de mes de vuyt milia liures, de las quals ne fejan censal quiscun any, y que aixi tenint aquesta relatio certa per medi del dit senyor conseller ters ne donarien raho a sa Ex.a pera que fos servit do-

narne raho a sa Mag.t, supplicantlo ho mane remediar ab brevedat perque no se acabe de perdrer aquella sancta casa—A la qual embaxada respongue sa Ex.a que estava molt sentit y enujat de que fos anat dit senyor conseller ters en la dita casa de Nostra Senyora de Montserrat sens donarlin primer raho, y que fora estat millor donarlin raho abans, y que de aqueixa manera nol tenian per virey sino per un *palo*, y que aixi ho tenia scrit a sa Mag.t donantli raho de tot A la qual resposta tenian replicat que sino se li havia donada raho primer, antes de anar dit senyor conseller, era perque no sabian ab certitut lo fet, y que era anat solament a saber lo fet a effecte que sabut, vinguessen a donarne raho a sa Ex.a perque no era raho que la ciutat lo informas de fet tant grave que primer ab certitut no sabes lo que passava, y que ara asso mateix veya sa Ex.a per experientia, que apres de esser tornat dit senyor conseller ters la ciutat los tenia enviats encontinent per donarlin raho.

DIVENDRES VIJ. — En est dia vigilia de la festivitat de N.ra Senyora, los senyors consellers (anaren) a la tarde a vespres a la lotja de la mar ahont se feya la festa de N.ra Senyora. Festa de N.a S.a

DISSAPTE VIIJ. — En est dia festa de N.ra Senyora, essent los S.ors consellers convidats, foren al offici a la lotja y no hi fou lo S.or virrey. Id.

DIMARS XJ. — En est dia de part dels senyors consellers de la present ciutat, son estats cridats los mag.chs mossen Bernat Romeu ciutada honrat, mossen Lluis Puig donzell, als quals es estat dit per dits senyors consellers que tinguessen a be y fossen servits de conferirse personalment al Ex.im senyor llochtinent y capita general, y li diguessen y refferissen com ells dits consellers feyen molt gran admiracio que sa Ex.a permetes que la senyora marquesa de Almaçan anas per la present ciutat ab guarda cumplida, com en effecte se es vist lo die proppassat anant en lo monestir de sant Agosti ahont se feya la festa de S.t Nicolau de Tolenti, y lo mateix se es vist ja abans anant en altres yglesies y llochs, per quant ells dits consellers havian rebuda una carta del embaxador que la present ciutat te en la cort de sa Mag.t lo qual embaxador entre altres coses diu que lo senyor regent Guardiola president en lo suppremo consell de la Corona de Arago en nom del dit consell, li ha dit que la voluntat de sa Mag.t es que la dita senyora marquesa no puga Guarda de la virreina, queixa.

apportar guarda per Barcelona sino tant solament quatre fins en sis alabardes en cas de necessitat, y per estar a carrech dels dits mag.[chs] consellers la custodia y guarda de les cerimonies perso los dits embaxadors supplicaren a sa Ex.[a] que fassa se cumpla la voluntat y orde de sa Mag.[tat]. E, axi dits mag.[chs] mossen Bernat Romeu y mossen Lluis Puig anaren personalment a sa Ex.[a] y li explicaren dita embaxada ab la puntualitat dalt reffe-rida, y ab altre hornato de paraules molt conferints pera la dita embaxada.

Resposta. A la qual embaxada sa Ex.[a] respongue ab estes, o, altres semblants paraules, ço es que ell folgaria molt que los consellers no se posassen en cosas de poca importancia sino en altras de maior pes que tenen necessitat de gran remey y reparo, y que si la marquesa apporta guarda, aquella pot apportar y la appor-tara per la present ciutat, y tindra citial y guarda aixi en totes y qualsevol yglesies y parts ahont li appareixera com encara en la seu, y que les mateixes preheminenties que ell te, deu tenir la marquesa, dient ab paraules llatines «quod debetur Regi debe-tur Reginæ» y que aqueixa es la voluntat y intentio de sa Mag.[tat], y que qualsevol cosa que vejan fer acerca de asso a la mar-quesa, es cert ho fa ab orde y voluntat de sa Mag.[tat] del qual te carta sobre dit particular, y que fa molt gran maravella que lo regent Guardiola haja dit al dit embaxador que la marquesa no podia apportar guarda havent sa Mag.[t] declarat son intent en lo modo y forma que dalt esta dit E volent sa Ex.[a] tornar a reiterar que convindria molt que los senyors consellers procu-rassen posar los remeys que convinguen per los molts latrocinis y morts que se cometen, y per fer castigar los bandolers assas-sinos y lladres que roban en los camins reals y moneders, per dits mag.[chs] embaxadors fonch respost que tenintho sa Ex.[a] y son real consell a sa ma, no tenian pera que dits mag.[chs] conse-llers posarsi ni entremetressen per esser cosa que toca a la juris-dictio de sa Ex.[a] y de son consell y no a la ciutat, pero que certificavan a sa Ex.[a] de part de dits mag.[chs] consellers y desta ciutat que en totes les ocasions que se offeriran per servey de sa Mag.[t] y en beneffici de la cosa publica y bona administratio de la justicia y sa Ex.[a] los enviaria a demanar, acudirian ab moltes veres com a fels vassalls de sa Mag.[t] com sempre han fet, y lo aconsellaran com a consellers que son del rey nostre senyor. La qual embaxada y resposta que tenen feta a sa Ex.[a] los dits

senyors embaxadors, refferiren als S.ors consellers haver passat com dessobre esta dit.

Pracmatica dels pedrenyals.

DIVENDRES XIIIJ. — En est dia los mag.chs consellers com á zelosos de la cosa publica, havent entes per lo que es publich com altrament, la crida que se es publicada de la pracmatica dels pedrenyals esser contra diverses constitutions y privilegis a tot est principat concedits, y lo gran inconvenient que sen podria seguir si nos donava remey que tals pracmaticas nos admetessen en est principat, y com la deffensa destas cosas toca als senyors diputats, determinaren de enviar ab embaxada als dits senyors diputats del general los senyors Luis Salavardenya y Bernat Romeu ciutadans honrats, pera supplicar y ab moltes veres instar als senyors diputats fossen servits de supplicar y ab moltes veres instar al senyor virey no permetes que tals pracmaticas se servassen en est principat ni se admetessen, com aquelles admetre nos puguen per esser contrarias a diverses constitutions y altrament (1).

Id.

A la qual embaxada respongueren dits senyors diputats segons dits embaxadors refferiren, que ells ia tenian feta embaxada al senyor virrey perque no donas lloch a semblants cosas y que anirian continuant lo mateix, agrahint molt als senyors consellers lo bon cuydado que tenen del beneffici universal de tot est principat.

Bulles del nou bisbe.

DIMECRES XVIIIJ. — En est dia vingue en la present casa lo noble don Francisco Sans, y feu a saber als senyors consellers de part del R.im senyor don Luis Sans com les bulles del present bisbat eran arribadas despatxadas en llur favor, y presenta als senyors consellers la bulla appostolica dirigida per sa Santedat a la ciutat, la qual originalment dona y dexa en mans del mag.ch conseller en cap, la qual es del tenor seguent

Paulus Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filijs, Populo civitatis et dioscesis Barchinonensis salutem et apostolicam benedictionem: hodie venerabilem fratrem n.rm Ludovicum Episcopum Barchinonensem nuper celsonensem, a vinculo quo ecclesiæ celsonensis civitum tunc preherat tenebatur de fratrum nostrorum consilio et apostolicæ potestatis plenitudine, absolvimus ac ad ecclesiam Barchinonensem certo tunc expresso modo

(1) Vide l' Apéndix II.

pastoris solatio destitutum, de simili consilio apostolica auctoritate transtulimus, ipsumque illum episcopum preffecimus et pastoralem curam et administratorem ipsius ecclesiæ Barchinonensis sibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committendo prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur, quo circa universitatem vestram monemus et hortamur attente vobis per apostolica scripta mandantes quatenus eundem Ludovicum Episcopum tanquam patrem et pastorem animarum vestrarum devote suscipientes, et debita honorificentia pertractantes, eius monitis et mandatis salabribus humiliter intendatis, itaque ipse Ludovicus Episcopus vobis devotionis filios et vos in eo per consequens, patrem benevolum invenisse gaudeatur Datum Romæ apud sanctum Marcum anno incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo duodecimo tertio, decimo chalendis septembris Pontificatus nostri anno octavo

Locus si✠gilli

ROVAXENDA.

E lo mateix dia a la tarde prengue possessio del present bisbat.

Carta de queixa per S. M.

DIJOUS XXVIJ. — En est dia essentse conferits los mag.[chs] senyors consellers a palatio, haventlos enviats sa Ex.[a] a sercar per Miquel Amat scriva de manament y son secretari, los digue que tenia una carta de sa Mag.[t] pera ells dits mag.[s] consellers y peral consell de cent, la qual los dona closa, si be dita carta venia a ells dits mag.[s] concellers assoles segons en lo sobre scrit della se veu, y mes los digue estas, o, semblants paraulas: que a S. Mag.[d] le avia affeado mucho el atrevimiento que havian tenido en haver el consejo de ciento desliberado de embiar el conseller tercero con las ocho personas de dicho consejo en la casa de Monserrate, siendo su patronatgo real; por lo que se habian usurpado sus regalias y que les dezia de parte de su Mag.[d] advertiessen en embiar otra ves por semejante ocasion otro conseller, porque haziendo tal les aseguraba que el lo impediria y que haria cosa que se sonaria por toda Hespanya, y que si querian les daria firmado de su nombre y mano suya propria lo que les dezia de parte de su Mag.[d] E per los dits mag.[s] consellers li fonch respost que la ciutat havia fet lo que podia y devia fer, y conforme en altres ocasions semblants havia acostumat, y que feyan molt gran admiratio del terme ab que sa Ex.[a]

los tractava, lo que aixi sa Mag.[d] com tots sos llochtinents generals predecessors de sa Ex.[a] havian feta merce a esta ciutat y als consellers della, en tractarlos ab molta cortesia y ab molt different terme que sa Ex.[a] los tractava, essent estada sempre esta ciutat y sos consellers presents y passats molt lleals y fels a sa Mag.[t] y a sa corona real, y perso ells ne donarian raho aixi a sa Mag.[t] com al savi consell de cent y veurian lo que tindrian obligatio de fer, per lo que lo tractarlos sa Ex.[a] ab semblant terme era contrafer a la voluntat de sa Mag.[t]

DIVENDRES XXVIIJ. — En est dia vingue a la present casa de part del R.[im] senyor bisbe ab embaixada, lo noble don Francisco Sans nebot del dit R.[im] senyor bisbe, pera notifficar als senyors consellers si los estave be que per lo diumenge que comptarem a set del mes de octubre primer vinent, dit senyor bisbe volent fer lo que sos predecessors tenian acostumat de fer la entrada com a nou prelat desta ciutat, tenia assignada dita jornada per fer dita entrada, o, altrament que dits senyors consellers assignassen altre quels estigues mes acomodada, que a dit senyor bisbe li estaria molt be que sols fos a gust y contento dels dits senyors consellers, a la qual embaxada los senyors consellers feren de resposta quels estave molt be se fes la entrada lo dia assenyalat per sa senyoria, y que ells farian lo que tenen de llur obligatio. Sobre entrada del bisbe.

DISSAPTE XXVIIIJ. — En est dia los senyors consellers foren convidats a la iglesia de S.[t] Miquel per lo offici, y foren alli. S. Miquel.

OCTUBRE

DILLUNS I. — En est dia festa del Angel custodi patro de la present ciutat, los mag.[chs] consellers com tenen de costum essent convidats per part del R.[nt] capitol de la seu com es de costum, acompanyats ab promens anant davant la musica de menestrils, trompetas y atambors de cavall anaren a la seu a oir lo offici, y acabat aquell se feu proffesso anant fins a la plassa de sanct Jaume, aportant los senyors consellers lo talam. Angel Custodi.

DIJOUS IIIJ. — En est dia festa de S.[t] Francesch, los senyors consellers no foren a sanct Francesch. St. Francesch.

Entrada.

DIUMENGE VIJ. — En est dia feu sa entrada lo R.[im] senyor don Luis Sans, bisbe nou de la present ciutat: entra per lo portal de sant Antoni, ixqueren a eixirlo a recebir los senyors consellers acompanyat(s) ab molts cavallers y ciutadans fora del portal, tambe isqueren los senyors diputats, la universitat del studi ab sas borlas y capirots, que apportaven tots los doctors conforme lo estat de llur facultat; fou la entrada digne de esser vista, entra com esta dit per lo dit portal de S.[t] Antoni, passant per lo carrer del Carme, porta Ferrissa davant casa del marques de Aytona, plassa Nova y anaren a descavalcar al peu de las escalas de la seu y alli isque lo clero processionalment y fou rebut, y entra dins la seu que estava parada ab molta lluminaria, y alli en lo altar mayor presta son solit jurament y despres de dita la oratio y donada la benedictio al poble devalla a santa Eularia, y despres isque de la seu y al eixir de la seu muntaren tots a cavall y lo acompanyaren fins fou al peu de la scala del palau y de alli se despediren, y ab la agraduatio que eran anats los senyors consellers sen tornaren fins esser arribats davant la casa de la ciutat de hont se desgraduaren.

Benvenguda.

DILLUNS VIIJ. — En est dia al mati los mag.[chs] consellers assolas acompanyats dels officials de la present casa, anaren a palacio pera donar la benvenguda al senyor bisbe y offerirli esta ciutat acomanantli las causas de la ciutat.

Visita de la torra del cap del riu.

DIMARS VIIIJ. — En est dia los senyors consellers anaren a la torre del cap del riu a fer la visita, com tenen acostumat quiscun any — En est dia se feu extractio en la casa de la diputacio de oidor, per mort del canonge Llado, y fou extret lo canonge Pere Dalmau canonge de la seu de Barcelona.

Oidor.

Jura.

DIMECRES X. — En est dia jura lo dit oidor en casa de la diputacio.

Junta en la deputacio.

DILLUNS XV. — En est dia lo senyor conseller en cap es estat enviat a demanar de part dels senyors deputats pera que anas a la casa de la Diputatio, ahont estaven juntats dits deputats y los tres brassos, y aixi dit senyor conseller en cap se conferi personalment a la dita casa de la Diputacio, al qual fonch donada en scrits la proposicio seguent:

Remey contra facinorosos.

Havent rebut una embaxada per part dels mag.[chs] consellers de la present ciutat y altra per lo bras militar certificantnos dels molts robos, assessinis, cativeris y oppresions y altres innumera-

bles mals se continuen cada dia per la gent facinorosa de que esta tant ple lo present principat, anant cada dia estos danys en augment tenintse temor de que ha de ser molt major lo numero dels delictes y perpetradors de aquells ab la ocasio del temps, instantnos que pera sercar algun atayll (1) a tants mals y remey de tants inconvenients juntassem brassos hont ab lo madur consell de persones tant graves y de experientia y zeloses del be publich, se porie tenir alguna sperança de que se assertarie algun bon cami ab lo qual poguessen tenir fi, o, algun remey prompte los mals que de present affligeixen aquest principat, y com la dilatio en estes coses sol esser molt danyosa y la gana de acudir a nostres obligations molt gran, havem determinat cridar brassos conforme lo us y costum de esta casa, supplicant a V.s M.s sien servits ab sa bona prudentia y maduresa conciderar tots estos danys, y aconsellarnos lo que podem y devem fer en la ocasio present en servey de Deu nostre Senyor, de sa Mag.t y beneffici de aquest principat y comtats.

E encontinent dit senyor conseller en cap sen torna en casa de la ciutat y aiustats alli los senyors consellers y molts altres, militars y ciutedans en asso aplicats, perque sobre de asso dassen llur concell, vot y parer, tingut madur colloqui, determinaren que per part de la ciutat se donas lo vot contingut en una scriptura del tenor seguent:

Que sian servits los senyors diputats de anomenar personas eletas dels tres estaments, procurant sian las mes graves y de mes experiencia qués puga ab competent numero, per ser lo negoci de la calitat e importantia que es, los quals juntament ab dits senyors diputats apunten lo competent remey que un tan infelice estat present requereix, ab facultat de poder pendrer memorials y que vegen y miren lo que convinga fer per reparo de tant grans danys, y que del que apuntaren ne fassan relatio y ho representen als presents brassos perque de alli se puga pendrer una molt bona resolutio y qual convinga per beneffici de dit negoci.

Lo qual vot dit senyor conseller en cap acompanyat ab alguns militars y ciutedans y altres persones, reporta als dits bras-

(1) *Observatio*, atajo.

sos y diputats qui per est effecte estaven aiuntats en la Diputatio esperant que dit senyor conseller en cap reportas lo vot de la ciutat.

St. Lluch.

DIJOUS XVIIJ. — En est dia foren los mag.chs consellers al studi general per la festa del glorios evangelista sant Lluch, ahont se feu gran festa com es acostumat quiscun any fense solemne offici y oratio en llati.

NOVEMBRE

Tots Sants. Gramalles de grana.

DIJOUS I. — En est dia los mag.chs consellers, festa de tots los Sants, foren ab promens a la seu a oir lo offici y tragueren les gramalles de grana, las quals est any per causa del dol no las havian tretas y en est dia comensaren de posarselas.

Aniversari del rey en Pere.

DISSAPTA IIJ. — En est die foren los mag.chs consellers a la seu per lo aniversari del rey en Pere (1) y oiren lo sermo com es de costum quiscun any.

St. Sever.

DIMARS VJ. — En est dia festa de S.t Sever, los mag.chs concellers acompanyats ab promens foren a la seu al offici, lo qual digue de pontifical lo R.im senyor don Luis Sans bisbe de la present ciutat, y es estat lo primer pontiffical que ha fet en la seu, y acabat lo offici se feu professo com es de costum.

Resposta de la abadessa de Sta. Clara.

DIMECRES VIJ. — En est dia mossen Bernat de Belloch donsell, embaxador trames de part de la senyora abadessa de S.ta Clara, torna als mag.chs concellers resposta de la embaxada que per part de la ciutat estos dies atras era estada feta a la dita senyora abadessa per mossen Joseph Sescases donzell y mossen Francesch Dalmau ciuteda, acerca del que lo savi consell delibera a quinse de octubre mes proppassat, dient dit mossen Bernat de Belloch de part de la dita senyora abadessa, que ella havia considerat lo que ab la embaxada se li era estat dit del que lo savi concell de cent tenia desliberat, y que tenia vist era pocha cosa lo que offeria la ciutat, y que tenia conciderat que seria millor per lo monestir proseguir la causa en Roma que no acceptar lo dit partit, y que aixi estava aparellada de proseguir y passar avant la dita causa en cort romana.

Rector del studi.

DIJOUS VIIJ. — En est dia per causa que lo R.nt canonge Riera tenia renuntiat lo offici de rector del studi, los senyors

(1) De D. Pere de Moncada?

concellers foren al studi y feren electio de rector de la persona del cabiscol Jaume Bertrola.

DIMECRES XIIIJ. — En est dia se feu lo examen dels notaris de Barcelona que quiscun any se solen examinar. Examen de notaris.

DIVENDRES XVJ. — En est dia se tingue trentenari y se feu extractio de habilitadors, com es de costum quiscun any tenirse de traurer pera fer la inseculatio. Insaculacio. Habilitadors.

DIUMENGE XXV. — En est die se tingue consell de cent com es de costum quiscun any, en lo qual se seguiren algunas dissentions entre mossen Joseph de Bellafilla donçell y micer Miquel Carreres que vingueren a les mans, y perque en desmasia se atrevi lo dit mossen Joseph de Bellafilla contra dit Carreres lo concell mana y deslibera ques capturas y se aportas a la preso dell R.^{im} bisbe, y que se rebes imformatio del que havia passat per millor poder fer algun exemplar de castich, com de fet en est mateix die fou aportat a la dita preso y se rebe informatio. Discutio en lo concell. Preso den Bellafilla.

DILLUNS XXVJ. — En est die per lo que dit micer Miquel Carreres se ana a clamar al consell real del agravi li tenia fet dit Bellafilla en lo dit concell de cent, fahentli instantia y part formada, estant en lo palau episcopal pres de orde y manament de la ciutat, lo Ex.^{im} loctinent per provisio del consell real lo mana traurer del palau episcopal y lo feu aportar pres a las carcels reals de sa Mag.^{t} ahont fonch tancat y esta detingut. — E lo mateix dia los mag.^{chs} concellers tenint entes com per provisio del real concell tenian tret de las presons del palau episcopal y aportat a las presons reals lo dit mossen Joseph de Bellafilla, enviaren ab embaxada tres cavallers a supplicar a sa Ex.ª fos servit manar fer tornar lo dit Joseph de Bellafilla en las presons episcopals ahont de llur mandato estava pres, per fer merce a la ciutat que ells ne farian lo degut sentiment, y que en semblants casos lo concell real per fer merce a la ciutat may hi tenia posades les mans ni sen ere entremes y que era cosa nova A la qual embaxada refferiren que feu de resposta sa Ex.ª que la part era estada alli fahent instancia y que estava comes al concell real, que sempre que dit negoci estaria en ses mans que ne pogues fer merce a la ciutat, que en tot lo que ell podria ja sabra esta ciutat ab quanta voluntat desitjava ferli merce.

DIMARS XXVIJ. — En est dia tenint entes los senyors concellers que de mandato de sa Ex.ª lo mag.^{ch} regent la vegaria Id.

de Barcelona tenia manat fer capturar la persona del mag.ch micer Hieronim Fivaller advocat de la present casa, perso que per algunas differentias que havia agudes son fill mossen Miquel Fivaller ab lo scarceller de la preso volent capturar lo fill perque nol trobaren, y lo dit micer Fivaller no dona son fill en mans de la justicia fou capturat y aportat en las carcels reals, los mag.chs concellers supplicaren a sa Ex.a attes tenian necessitat de la persona del dit mag.ch micer Fivaller advocat de la ciutat se servis manarlo fer traure de la preso, y sa Ex.a encontinent mana que fos tret de la preso.

Concellers y obrers.

DIVENDRES XXX. — En est dia festa del glorios apostol sant Andreu, se tingue concell de cent y se feu extractio de novells concellers despres de esser anats a la seu y haver oida missa del Sperit Sant, y foren extrets los seguents:

Lo mag.ch micer Pere de Bellet donzell
Micer Hieronym Astor ciuteda
Lo doctor Luis Joan Vileta doctor en medicina
Melxior Pages mercader
Cristophol Mercer perayre.

OBRES

Micer Miquel Carreres
Mossen Bernat Llobet mercader.

DESEMBRE

Jurament y visitas.

DISAPTE I. — En est die fou lo jurament dels novells consellers so es dels quatre, per esser fora de ciutat lo quint, lo qual se rebe despres de haver oida missa com es acostumat a la seu en la capella de la gloriosa verge y martir santa Eularia patrona de esta ciutat — E lo mateix die a la tarda tenint hora pera anar a visitar a sa Ex.a com es de costum, anaren a visitar a sa Ex.a offerint esta ciutat en tot lo que sia al servey de Deu y de sa Mag.t comforme es costum quiscun any en esser extrets anarhi; foren rebuts ab molt de contento, y los dona una carta que tenia de sa Mag.t

DILLUNS IIJ. — En est dia al mati los mag.chs concellers

foren a visitar lo R.^{im} bisbe don Luis Sans com tambe es costum quiscun any, foren rebuts per los capellans y familia de casa al peu de la scala y per dit R.^{im} bisbe al cap de la scala, despres tots foren assentats ab cadires y feren sa embaxada com es de costum de offerirse en nom de la ciutat encomanantli que en los negocis de la ciutat se servis tenir lo compte qual confiaven, foren ben rebuts y feu moltes offertes que en lo que podria valer y aiudar a la ciutat ho faria de molt bona voluntat com ho donaria a demostrar en totes les ocasions — E lo dit mati anaren tambe a visitar lo senyor canceller com es costum quiscun any. E lo mateix dia al mati jura lo mag.^{ch} mossen Cristophol Mercer conceller quint, que se trobave fora de la ciutat lo die del jurament.

Dimecres V. — En est die dos pares de la religio de sant Benet castellans, que eran vinguts per orde del general de la religio de sant Benet pera visitar lo monastir de Monserrat y altres cases de la religio, vingueren a visitar los mag.^{chs} concellers donantlos lo parabien, als quals feren moltes submissions dient com los senyors concellers eran protectors de la casa de Monserrat que ells desitjaven tot lo sossiego y quietut de aquella casa y que se offerian de llur part fer tot lo que podrian, refferint moltes voltes y dient que los senyors concellers eran protectors de aquella casa. Visita de dos pares benedictins.

Dijous VJ. — En est dia festa de sant Nicolau, los mag.^{chs} concellers com fossen estats convidats y esser de costum lo die, anaren al offici al monastir de sant Francesch ahont se feya la festa del dit sant, forenhi en lo dit offici los S.^{ors} diputats, estigueren tots a les cadires del cor los senyors concellers a la part dreta y los senyors deputats a la part squerra, la pau se dona a tots junts perso que del altar major vingueren dos sacerdots ab capes ab ses paus en les mans, y lo qui anave a la part dreta dona pau als senyors consellers y lo de part squerra als senyors diputats. S. Nicolau. Offici y donar paus.

Divendres VIJ. — En est die se tancaren les religioses monjes del monastir de Valldonsella y se feu lo acte de la clausura. Feuse molta festa ab molta musica, foren los mag.^{chs} consellers y segueren ab las cadires. Clausura de les monjes de Valldonsella.

Dissapte VIIJ. — En est dia festa de la Purissima Conceptio de nostra Senyora, los senyors conselles foren a la seu ab los promens y anaren a la proffesso aportant lo talam. Concepcio.

Examen de un cirurgia.

DIMARS XJ. — En est die se feu en casa de la ciutat lo examen de un cirurgia, y per no trobarse lo senyor veguer, assisti lo sotsveguer y segue entre quart y quint.

Sta. Lucia. Mostaçaf.

DIJOUS XIIJ. — En est dia festa de santa Lucia se tingue concell de cent com es de costum, y se trague terna pera amostaçaf, y los de la terna que ixqueren foren apportats a sa Ex.ª e foren los seguents:

Micer Pau Boquet donsell
Francesch Nebot mercader
Micer Francesch Soler donzell

Y de la dita terna sa Ex.ª elegi lo dit micer Francesch Soler.

Id. Jura.

DIMARS XVIIJ. — En est die jura micer Francesch Soler mostaçaph en la forma acostumada.

Nadal. Gramalles noves

DIMARS XXV. — En est die festa de la Nativitat de Nostre Senyor, los mag.chs consellers tragueren las gramallas de grana noves ab ses pells, e lo dit dia foren a la seu per oir lo offici acompanyats ab llurs promens; digue la missa de pontifical lo R.im senyor bisbe don Luis Sans, y despres de esser acabada lo acompanyaren fins al peu de la scala del palatio episcopal com es de costum.

St. Esteve en Sta. Catherina.

DIMECRES XXVJ. — En est dia foren los mag.chs consellers com es de costum quiscun any festa del glorios protomartir S.t Esteve, a oir lo offici en la iglesia de S.ta Catherina de frares predicadors.

St. Francesch.

DIJOUS XXVIJ. — En est dia foren los mag.chs concellers a oir lo offici en la iglesia de S.t Francesch dels frares menors, com es de costum quiscun any.

Sants Innocents.

DIVENDRES XXVIIJ. — En est die festa dels gloriosos Sants Innoscents foren los mag.chs conseller(s) a oir missa resada en la seu en la capella de dits gloriosos martirs, y primer se ajuntaren en la present casa de la ciutat.

M . DC . XIIJ

JANER

DIMARS I. — En est die al mati foren los mag.chs consellers a la yglesia parroquial de S.ta Maria de la Mar, pera oir lo offici com es de costum quiscun any en lo present die o festivitat anar a dita yglesia a oir dit offici — E lo despres dinar se feu la cavalcada com es de costum quiscun any, essent estats convidats entre altres per part dels mag.chs consellers, lo molt Ill.e y R.im S.or don Luis Sans bisbe de Barcelona y los molt Ill.es senyors diputats y oidors del general de Cataluña, foren los dits y acodiren en la plassa de S.t Jaume per anar a la dita cavalcada y foren agraduats conforme ja se here vist altres anys attras en esta forma, so es que en la primera filera anava lo molt Ill.e y R.im senyor bisbe a la ma dreta, y a la ma squerra anava lo mag.ch conceller en cap y al mig los tres diputats, anant en mig dels tres lo diputat ecclesiastich aportant a la ma dreta lo diputat militar y a la ma squerra lo diputat real, y en la segona filera anaven los senyors oidors de comptes agraduats per llur orde y en les altres fileres anaven molt(s) senyors titulars, canonges, militars y ciutadans, anant los consols de lotja en llurs fileres com tenen acostumat com llargament esta speciffìcat en lo llibre de agraduations que aporte lo scriva de les obres Anaven davant los atambors de cavall, trompetes de la ciutat y menestrils, vergues dels consols de lotja, y despres venien dos vergues dels S.ors diputats so es del militar y real, y despres venien los vergues dels S.ors consellers ab ses dos mas-

Ninou. Festa en Sta. Maria.

Cavalcada.

ses aportant en mig lo verguer del S.or diputat ecclesiastich ab sa massa.

Professons per pluja, de les cambres.

DIMECRES IJ. — En est dia per la gran sterilitat que ya de falta de aygua en la terra, se comensaren a fer proffessons que vulgarment se diuhen les cambres, y ana la professo al monastir de Nazaret en la qual anaren los mag.chs consellers.

Festa dels Reys.

DIUMENGE VJ. — En est dia festa dels Reys, los mag.chs concellers anaren a oir lo offici a la iglesia parroquial de N.ra S.a del Pi com es de costum quiscun any en semblant dia, ahont foren los senyors diputats del general de Catalunya, estigueren los senyors concellers asentats en lo cor a la ma dreta y los senyors diputats a la part squerra, estaven aguardant pera dit offici que arribas lo Ex.im S.or llochtinent general lo qual estava convidat y estava lo strado posat, y com tardas de arribar fou comensat lo offici y essent aquell acabat al punt que los senyors concellers sen volien anar, arriba a dita yglesia sa Ex.a y fou forsat als senyors consellers tenirlo de recibir y aguardar que tingues oida missa, la qual se li digue baixa en lo altar major, y oida aquella lo acompanyaren fins a la porta de dita yglesia ahont lo ve(n)gueren a rebre y despres sen anaren de dita yglesia.

Id. de St. Ramon.

DILLUNS VIJ. — En est die festa del glorios S.t Ramon de Penyafort, los mag.chs concellers com tenen ja acostumat quiscun (any) ab llur prom acodi(ren) al porxo de S.t Jaume al mati ahont se ajuntaren, y desde alli despres de haver encomanat lo mag.ch conseller en cap lo pendo de S.t Ramon al noble don Joseph de Cardona, lo qual pera portar aquell vingue acompanyat al dit porxo de S.t Jaume de dos cavallers tots molt be adressats, anant tota la musica davant so es tambos, trompetes y menestrils, anaren al monastir de S.ta Catherina pera oir lo offici y acompanyar la professo, y despres de esser tot acabat sen tornaren ab la forma que eren anats al dit porxo de S.t Jaume, de ahont tots se disgregaren.

Professo.

DIMARS VIIJ. — En est die los mag.chs consellers foren a la professo de pregaries.

Butlla.

DIUMENGE XIIJ. — En est die entra la bulla de la S.ta Crusada, la qual ve(n)gueran a rebrer los mag.chs consellers com es de costum quiscun any al Portal Nou havent oida primer missa en lo monastir de S.t Agosti, y despres acompanyaren la professo fins a la seu y se assentaren en lo cor en la part de la trona

ahont se predique, so es al cap damunt y de alli oiren la predica ques predica de la bulla de la santa crusada.

Pregaries.

DILLUNS XIIIJ. — En est die per la gran necessitat que esta ciutat y principat pateix de no donarnos Nostre Senyor pluja, haventse suplicat per part dels senyors consellers al R.^{nt} capitol fos servit de aportar lo cos de la gloriosa Sta Madrona en la present ciutat, fou en est dia ab molt solemne professo anat a sercar dit glorios cos y fou aportat en la present ciutat so es en la seu, la qual acompanyaren los mag.^{chs} concellers aportant lo talam ab molt gran multitut del poble.

DIMARS XV. — En est die foren los mag.^{chs} consellers acompanyar la proffesso ques feya de pregaries per pluja.

Taulers.

DIJOUS XVIJ. — En est dia festa de St Antoni se tingue consell de cent y se feu extractio de taulers, e ixqueren mossen Hieronim Cardona militar mossen Onofre Palau mercader.

Professons de les plagues.

DIVENDRES XVIIJ. — En est dia se comensa de fer les proffessons de les plagues, y comensa de anar a la iglesia del hospital general en la qual foren los mag.^{chs} concellers.

DIUMENGE XX. — En est die festa de St Sebastia per esser en diumenge, nos feu proffesso com es de costum.

St. Sebastia.

DIMARS XXIJ. — En est die se feu professo la qual ana a la iglesia de St Sebastia com si fos la sua festa, y se mana se fes festa lo dit dia en honor del dit S.^{t}

St. Pau.

Professons de les ermites.

DIVENDRES XXV. — En est die festa del glorios apostol St Pau, per no esser any de extractio de balle no se tingue concell de cent, y com fossen acabades de fer les proffessons de les plagues que son sich les quals son anades so es lo un dia al hospital, altre die a St Francesch, altre die a Hierusalem, altre a Sta Catherina, altre a Montesion y entre totes sempre fossen anats los mag.^{chs} concellers, se determina fer les proffessons dites les armites.

Pollacres ab blat frances embargat.

DISSAPTE XXVJ. — En est die se feu professo la qual ana al monastir de sant Pere y aportaren civera ab talem, aportant la veronica de Xpo Nostro Senyor, lo qual talam aportaren los S.^{ors} consellers — E lo dit dia de dissapte los mag.^{chs} concellers tenint noticia que en lo moll de la present ciutat havien arribades quatre barques eo pollaques de forments de les parts de Fransa, los quals entenien que nol volien desembarcar aquell a vendrer en la plassa de la present ciutat, conciderant la gran necessitat que la present ciutat tenie de dit blat per los habitants

de aquella, per lo que estaven certifficats que dits vaxells sen volien anar en altres parts, usant del privilegi la ciutat te dit de vi vel gratis feren y manaren fer aprehentio de dits vaxells fahent desembarcar dit blat en terra pera que fossen forsats averlo de vendrer en la plassa al poble, offerint la ciutat als hamos o patrons de dit blat de tenirlos bon tracte y ferlos acomodar en la plassa de astoras y de tot lo demes que la ciutat li era possible, tenint vigilantia y gran custodia que al dit blat y los patrons de dits vaxells nos fes ninguna violentia ni furt algu, sino en tot manaren y ordenaren sels donas auxili y favor per seguretat aixi de dit blat com de llurs persones.

Professo.

DILLUNS XXVIIJ. — En est die ana la professo al monastir de S.t Pau aportant la mateixa veronica y talam, lo qual aportaven los senyors concellers — E lo mateix dia a la tarde com los mag.chs concellers per llurs vergues y acompanyadors ja en lo mati aguessen manat convidar que tots los priors, consols de collegis y tots los promens y consols y totes les confreries de la present ciutat compareguessen davant dits mag.chs concellers dins la sala gran de las casas del honorable consell de la present ciutat a las tres horas despres dinar, e tots los damunt dits priors, consols y promens a dita hora hajan comparegut personalment en dit lloch, per lo mag.ch conceller en cap en veu sua y dels altres mag.chs consellers fonch dit y proposat que convenia molt al servey de Deu y del rey nostre senyor y bon estat y reputatio de la present ciutat y de tot lo present principat de Catalunya, fer les diligenties possibles en expellir los lladres, malfactors homicidas y assecinos qui poch tement a Deu y a la temporal justitia van per lo present principat de Catalunya robant no sols las casas de llaichs pero encara las iglesias y saltejant los camins, matant y degollant moltes persones axi ecclesiasticas com seculars, si apres de haverlas presas a rescat nos composavan ab ells com es publich y notori. E, com la present ciutat per aquest effecte haja desliberat donar vint y sinch homens, o, soldats stipendiats y assalariats per sis mesos y entengan que no es numero bastant peral reparo de tant gran dany, que per tant pregavan y exortavan a tots los dits priors, consols y promens de dits collegis y confraries que tinguessen per be de fer alguns homens o soldats, so es quiscun collegi, o, confraria los que pogues segons sa possibilitat, perque juntament ab los vint y sis homens que la present ciutat ha offert, associats a un cavaller

Convocacio de consols y collegis per fer soldats contra lladres.

per ells dits concellers elegitor en cap o sobrestant de dits soldats anassen de prompte a perseguir los dits lladres, malfactors, homicidas y assassinos offerintse dits mag.chs concellers a representar a sa Ex.a esta tant gran y urgentissima necessitat pera que hi done lo favor y aiuda que convinga, refferint acerca de asso dit mag.ch conceller en cap y apres lo mag.ch conceller segon moltes altres causes y casos estranys subseguits, que fou cosa llastimosa de oirlos comptar y refferir, y perque lo remey havia de esser prompte, volguessen quiscun collegi y confraria en son degut lloch y en la forma acostumada y dins tres horas tornarlos resposta del que havian deslliberat — E tots los dits priors, consols y prohomens una voce per via de sindicat nemine discrepante, digueren que ells tindrien concell so es quiscun collegi, o, confraria, y del que deslliberarien y determinarien ne tornarien raho als dits mag.chs concellers E aixi tots los damunt dits se disgregaren y sen anaren de dita sala gran, ahont per est effecte se eran convocats y congregats — E, encontinent lo mag.ch micer Hieronym Astor ciutada conseller segon, acompanyat de alguns militars y officials de casa ana a la diputatio del general de Catalunya, ahont ere estat convidat de part dels senyors diputats de dit general, los quals sobre aquest particular havian de tenir algun parlament.

Dimars XXVIIIJ. — En est die ana la professo al monastir de N.ra Senyora dels Angels. Aportaren lo talam ab la figura de N.ra Senyora, pintada segons se diu per mans del evangelista S.t Lluch, y lo vel de N.ra Senyora, lo qual talam aportaren los mag.chs concellers. Professo.

Dimecres XXX. — En est die se feu molt solemne professo en la qual assisti molta moltitut del poble, y manaren los dits concellers lo dia antes se fes crida publica encarregant molt que totom en est dia fins a mig die se abstingues de totas feynas temporals, y totas las confrarias ab llurs luminarias anassen acompanyar dita professo la qual ana en lo monastir de S.ta Clara, en la qual aportaven lo cos y cap del glorios bisbe y martir S.t Sever patro de esta ciutat, ab molta lluminaria perso que la confraria dels texidors de llana que tenen per patro dit glorios S.t Sever acodiren ab moltes atxes los confrares de aquella, que foren en numero de quaranta duas, les quals aportaven dits confrares teixidors de llana entorn del talam, vestits com a pelegrins y los demes dells a peu descals; fonch professo molt solemne y Altre.

molt devota y per esser de pregarias de pluja noy hague ninguna musica de menestrils, trompetas ni atambors, parti de la seu y ana per la Boria, capella den Marcus, lo carrer dels Assahonadors, y lo carrer den Jansana, y per la plassa den Llull tot dret fins al monastir de Sta Clara, ahont se digue solemne offici, y despres torna per lo carrer de Bonayre, Vidrieria y per la Argenteria, passant a la plassa de St Jaume y davant la diputatio — Lo mateix die a la tarde comensa a plourer algun poch.

Comensa a plourer.

DIJOUS XXXJ. — En est dia ana la professo al monastir de St Francisco de Paula, aportaren lo talam ab la veronica de Xpo N.^{ro} Senyor, lo qual talam aportaren los mag.^{chs} concellers — E lo dit die tambe plogue molt bona cantitat de aygua.

FEBRER

Pluja.

DIVENDRES I. — En est die per causa de la pluja havia feta y haverhi molts fanchs, nos feu proffesso fora, sino que aquella se feu per la seu en la qual foren los mag.^{chs} concellers — E lo dit die en la nit y tambe de dia en la matinada plogue.

Purificacio.

DISSAPTE IJ. — En est die festa de la purificacio de N.^{ra} Senyora, foren los dits mag.^{chs} concellers en la dita seu per oir lo offici, y feu la benedictio de la cera lo R.^{im} S.^{or} bisbe de ma del qual prengueren cera.

Torneix dit de la confraria de St. Jordi.

DIUMENGE IIJ. — En est die se feu lo tornetx en la plassa del Born com acostuman quiscun any, dit de la confraria de St Jordi, en lo qual dits concellers essent convidats hi acistiren, y hahont tambe acisti sa Ex.ª — Los tornejadors qui guanyaren los prisos foren los seguents:

De pica lo senyor Taverner
De la spasa don Ramon Caldes
De inventio lo senyor Vallgornera
De la folla lo senyor ..... de Marimon.

Professo.

DILLUNS IIIJ. — En est die se feu proffesso per la seu, de pregaries pera la pluja, en la qual assistiren los S.^{ors} concellers.

Gran pluja Tedeum.

DIMARS V. — En est die nostre Senyor per sa infinita clementia nos dona molta moltitut de aygua que comensa a plou-

rer lo vespre abans, a cerca de las vuyt hores de la tarde y plogue continuo tota la nit y tota esta matinada ha plogut fins cerca del mig dia ab molta abundantia, y estant los senyors concellers y concell de cent ajuntats per negocis de las carns, los senyors canonges de la seu vista la gran habundancia de aygua que N.[tre] Senyor nos havia donada, feren Te Deum laudamus per dintre de la seu y manaren tancar lo cos de la gloriosa S.[ta] Madrona que solia estar patent en lo altar major de la dita seu.

Questio de coixins y dosser ab lo virrey y la virreina.

DIJOUS VIJ. — En est die essent estats los mag.[chs] consellers estos dies atras convidats per dos cavallers per part del senyor comte de Peralada, en que ses mag.[cies] fossen servits per ferli merce de voler ab llur presentia assistir en honrarli la festa de cavall que tenia concertada de fer en lo carrer Ampla davant de la casa de sa Ex.[a] lo dia present, y tenint promes dits senyors concellers de assistir en aquella per lo que tenian conciderat convenia per esser estats dits senyors concellers medis de porrogar dita festa per est die, per lo que se entenia la volia fer lo diumenge mes proppassat que se feu lo tornetx en lo Born que era lo die que los senyors diputats tenian aplassat, y per llur bon medi se ere porrogada per est die, tenint dits senyors concellers per esta festa enviades a demanar al secretari de sa Ex.[a] anomenat Joan Aguilo qui esta al devant de dites cases de sa Ex.[a] y a la cantonada, se servis per ferlos merce de deixar les dos finestres de dita casa, al qual respongue ell que de bona gana per servir a la ciutat las dexaria; pero que sa Ex.[a] li tenia manat que no ordenas dellas perque ell ne volia disposar y que no sabia en favor de qui, conciderant dits senyors consellers que las ditas finestras eran molt al propposit per estar ses mag.[cies], determinaren de enviar de llur part dos cavallers ab embaxada a sa Ex.[a] pera notificar la resposta que tenia feta dit secretari Aguilo de las dites finestres, y juntament a supplicar a sa Ex.[a] fos servit fer merce als dits senyors concellers de las ditas dos finestras, a la qual embaxada si be respongue als embaxadors que ell ho miraria y procuraria de acomodar als senyors consellers en part que estarian honradament, molt poch apres feu assaber als senyors concellers com podian pendrer per dita festa ditas finestras E acodint dits senyors concellers a la dita festa, al punt que foren en la instantia que son les finestres essent aquellas tancadas, volentles obrir, foren los senyors concellers avisats com en las finestras de las casas del senyor

virrey estave posat un drap de tela de or ab un coixi gran de brocat pera la senyora marquesa de Almaçan, com abaix estigues ja posat un dosser, cadira, coyxins per sa Ex.ª en un corredor que tenia fet per estar alli ab los senyors doctors del real consell per mirar la dita festa, y que dos precedenties davant dels senyors concellers no podian esser com estigue la ciutat en consuetut y no pugue permetre per conservatio de las cerimonias reals que davant dels senyors concellers ningu pot tenir dosser y coixins sino sa Mag.tat y en sa absentia son lloctinent general, pero no tenir duas precedentias, los dits senyors concellers conciderant ditas cosas, tenint entre ells est colloqui en presentia de alguns cavallers y ciutedans los quals estaven alli juntament ab ells y eran anats ab llur companyia per mirar dita festa, lo dit secretari Aguilo lo qual com se trobave en sa casa oint y sentint esta pratiga y los inconvenients que los senyors concellers trobaven, mogut de sí ana a fer assaber a sa Ex.ª de est fet pensant que pus la senyora marquesa estave en aquell punt a la finestra, ni se era posada al dit dosser, o, coixi, ni menos los senyors concellers no se eren fet en la finestra ni eran estat vists, ab facilitat ditas difficultats se podien llevar, y entes los S.ors concellers que eran anat estigueren aguardant quant vingues, y en lo entretant procurarian de ferse aportar los coixins de casa de la ciutat pera poder aquells posar en las ditas finestras y estar ab ells, dels quals coixins tambe ne tingue noticia dit secretari Aguilo que los senyors concellers los volian posar, y poch apres torna dit Aguilo en la dita sa casa ahont estavan los senyors concellers y digue als senyors concellers com ell de sí era estat a parlar a sa Ex.ª pera que remedias dit fet, lo qual tenia trobat que estave junt ab ell lo concell real y que li tenian aconsellat que la senyora marquesa de Almaçan no devia llevar lo dosser y coixins, y si los senyors consellers los posaven que ell los faria llevar E los dits senyors concellers volent sobre dit fet procehir ab mes maduresa, determinaren de enviar ab embaxada a sa Ex.ª lo senyor don Joachim Setanti y mossen Magi Grau pera nottifficar les dites coses y lo gran preiudici ques feya a la ciutat y a las preheminentias y ceremonias reals E los dits embaixadors anaren a sa Ex.ª lo qual ja estave posat y assentat en lo dit corredor ab son dosser en companyia del dit concell real, y volent dits embaxadors entrar a donar dita embaxada no pogueren passar avant y entrar en dit taulat sino que procuraren

Agravi en no rebrer una embaixada.

per medi de Joan Montaner verguer de la Real Audientia a ferho a saber a sa Ex.ª com ells estaven alli de part de la ciutat que aportaven una embaxada, y dit Montaner procura se fer entendrer a sa Ex.ª, y respongue als dits embaxadors que sa Ex.ª tenia respost que acabada la festa la oira, e la dita resposta referiren los dits embaxadors E los dits senyors concellers entesa dita resposta y considerant que si posaven los dits llurs coixins com los aconsellaven los alli presents nos seguis algun scandol, ab madur parer determinaren de anarsen deixant les finestres tancades y ab guardes perque no se obrissen mentres duraria la festa, y de tenir concell de cent perque aquell sobre estos dos agravis de no haver volguda oir dita embaxada y de tenir la dita senyora marquesa de Almaçan strado y coyxi ordenas que es lo que los senyors concellers devian y podian fer en reparo de aquell, y que tot est fet fins assi fet se fes assaber als senyors diputats los quals tambe estaven en la dita festa convidats y estaven en ella en les finestres de les cases que foren de mossen Idem. Sayol y avuy habita lo thesorer de la crusada, perque com est fet es tambe en perjudici llur, ab conformitat fessen la demonstratio que conve E los dits senyors diputats entes est fet se llevaren de las finestras y feren tancar aquellas fent sentiment de est agravi E tocant la campana ab molta prestesa, lo savi concell de cent fou molt pres aiuntat, y junt aquell fou per lo senyor conceller en cap proposat est fet, sobre del qual lo savi concell de cent feu la desliberatio seguent: Que encontinent de part de aquell savi concell se envie una embaixada al senyor virey per quatre cavallers representantli los dos preiudicis ha rebut la present ciutat, aixi en haver consentit sa Ex.ª que la senyora marquesa de Almaçan haja tingut strado y coyxins en la festa que lo die present se ha fet en lo carrer Ample separadament del strado de sa Ex.ª, estant alli los senyors consellers ab licentia de sa Ex.ª per acistir en dita festa, com tambe en no haver volgut oir la embaxada que per dit effecte los senyors concellers li han enviada per dos cavallers, dientli se servesca volerho remediar al servey de Deu, de sa Mag.ᵗ y beneffici de aquesta ciutat y principat, reparantho perque dits actes nos pugan traurer en consequentia, y que no remediantho sa Ex.ª, esta ciutat no pot deixar de escriurerho a sa Mag.ᵗ donantlin raho perque sa Mag.ᵗ se servesca remediarho attes es en preiudici de ses preheminenties reals degudes a sa Mag.ᵗ y a son llochtinent

general tant solament, les quals per los serenissims reys de gloriosa memoria estan acomanades als dits mag.[chs] concellers, y que de dita embaxada sen lleve acte ab la forma ordinaria, y que segons la resposta fara sa Ex.[a] a dita embaxada, dema se torne ajuntar lo present consell perque sobre dita resposta puga deliberar lo que mes convinga en beneffici de dit negoci, y que la present desliberatio sia notifficada ab embaxada als senyors deputats fentlosho asaber.

Embaxada. E los dits senyors concellers per executio de dita desliberatio enviaren ab embaxada a sa Ex.[a] encontinent, mossen Bernat Romeu, mossen Magi Grau, mossen Raphael Llauder y mossen Fransesch Dalmau tots ciutedans honrats y persones del dit savi concell los quals acompanyats de moltes atxes per esser ja tart, acompanyats de alguns officials de la present casa y de mi Joan Soler Ferran scriva rational, anaren a fer dita embaxada a sa Ex.[a], lo qual com tenie sarau en casa li feren entendrer com heren alli per part de la ciutat per donarli una embaxada, lo qual se alsa de alli ahont estave assentat que ere en la sala gran que trau finestres al carrer Ample en la qual se tenie dit sarau, y al entrant de dita sala de peus se dona dita embaxada explicantli aquella per dit mossen Bernat Romeu conforme la desliberatio de dit savi concell de cent, donantli copia de la dita desliberatio la qual per dit effecte aportave dit mossen Bernat Romeu en ses mans. A la qual embaxada sa Ex.[a] respongue dient estes paraules: Que le pesava mucho que en tiempo de gusto la ciudad huviesse tomado disgusto, y que no haver rezebido la embaxada ha sido la causa por esser el lugar donde estava strecho y angosto, y que su Mag.[d] ja tenia tomado resolucion si la marquesa de Almaçan puede tener strado, o no, y que scrivan a su Mag.[d] y que tambien el scriviria, y que en donde el esta a el toca de conservar y mantener las ceremonias y preheminentias reales y en su ausentia esta bien a la ciudad mantener y conservar aquellas. E rebuda dita resposta los dits embaxadors feren lo degut acato y se despediren, y referiren aquella als mag.[chs] consellers qui estaven junts aguardant dita resposta en la casa de la ciutat dalt en la sala del consell de cent.

Resposta del virrey.

Altre embaxada als diputats. E ayxi mateix per ecsecutio de dita desliberatio enviaren ab embaxada als senyors diputats qui estaven junts en la casa de la diputatio aguardant resposta de la ciutat, mossen Francesch Cosma Fivaller, mossen Joseph Sescases cavallers pera ferlos a

entendrer la desliberatio que lo savi concell de cent tenia feta donantlos copia de aquella, fentlos moltes graties de part de la ciutat de la bona correspondentia que havian tinguda ab la ciutat en tot lo que serca del dit negoci tenian fet — E los dits senyors embaxadors referiren als senyors consellers com tenian feta dita embaxada y que havian trobat los senyors diputats que estaven junts en concistori, y que havian demonstrat rebrer molt de contento en haver entesa la bona desliberatio del savi concell de cent y que havian respost que en conformitat de la ciutat ells farian semblant embaxada al senyor virrey.

DIVENDRES VIIJ. — En est die per execucio de la desliberatio del savi consell de cent que feu lo die mes proppassat, se tingue consell de cent a la tarde per fer assaber y entendrer al savi consell la resposta que sa Ex.ª tenia feta a la embaxada que la nit antes per executio de la dita desliberatio se li era feta, e estant junt lo savi consell de cent arribaren ab embaxada de part del bras militar nou cavallers entre ciutedans, nobles y militars los quals de part del bras militar explicaren llur embaxada, que contenia en effecte lo gran agravi y preiudici que ere fet a tot est principat en haver manat sa Mag.ᵗ se fes pragmatica sobre dels pedrenyals la qual estos mesos atras se ere publicada. La qual era feta en rompiment de moltas constitutions, deduintho llargament ab una scriptura que aportaven la qual resta en poder del secretari major, suplicant al savi consell de cent de part de aquell bras fos servit voler esser mediador en que dita pragmatica se revocas aixi ab sa Ex.ª com en instar als senyors diputats als quals toque directament la conservatio de las constitutions perque insten que sia revocada, a la qual embaxada fou respost que en lo savi consell sen tractaria y que del que alli se resoldria ho farian sabedor al dit bras militar — E apres estant lo dit concell ajuntat arriba una altra embaxada de tres persones so es de un ecclesiastich, un militar y un ciuteda de part dels senyors diputats ab ses masses, los quals explicaren llur embaxada de part dels senyors diputats al dit concell de cent com tenint en effecte que los senyors diputats en correspondentia de la ciutat tenia feta una embaxada per ses persones a sa Ex.ª acerca del que lo dit mes prop passat passa en la festa del carrer Ample, y de no haver oida una embaxada que cerca del dit negoci los senyors diputats tenian feta a sa Ex.ª per dos cavallers lo dit die, y que sa Ex.ª tenia respost lo mateix que

Pedrenyals, pragmatica.

Embaxada.

tenia respost a la embaxada de la ciutat, excepto que digue que no havia sabut res de que fos anada embaxada de part dels senyors diputats y que no ves lo savi concell de cent que es lo que los senyors diputats podian y devian fer en beneffici de dit negoci, que ells estaven promptes pera servir a la ciutat A la qual embaxada respongue lo mag.[ch] conseller en cap en nom de dit savi consell que besaven les mans als senyors diputats de la merce que tenian feta a la ciutat en tant bona correspondentia, y que no menos confiava la ciutat dels dits senyors diputats — E lo dit consell anant votant cerca del dit proposat de la resposta tenia feta sa Ex.[a] a la dita embaxada, feu desliberatio que se escrigues a sa Mag.[t] donantli avis de est agravi pera que mane desagraviar esta ciutat, y aixi be al embaxador Julia de Navel enviantli la carta de sa Mag.[t] pera que ell la done en mans de sa Mag.[t] — Y en lo suplicat per part del bras militar deslibera ques fes una embaxada de part de esta ciutat perque fassen contradictio a la dita pracmatica.

DISSAPTA VIIIJ. — En est die per desliberatio del dit savi concell de cent celebrat lo die mes proppassat, se feu embaxada per part de la ciutat als senyors diputats pera que se servesquen fer contradictio a sa Ex.[a] a la dita pracmatica, com a feta contra diverses constitutions de Cathalunya.

Desafiu en lo Born.

DIUMENGE X. — En est die se feu segon tornetx en la plassa del Born, dit desafiu, en lo qual foren convidats los senyors consellers y tambe hi fou sa Ex.[a] y la senyora marquesa, y estavent tots dos sota de un dosser que tenien posat a una finestra.

Completas de Sta. Eularia.

DILLUNS XJ. — En est die vigilia de la gloriosa verge y martir santa Eularia patrona de esta ciutat, los mag.[chs] concellers com tenen de costum quiscun any anaren a la tarde a las completas de la dita santa que se celebren en la seu en la capella dita de santa Eularia que son molt solemnes, y en esser arribats en la dita seu quant foren al cap de la grada de santa Eularia fou vist que en lo escon que esta baix en la dita capella en lo qual solen estar assentats los senyors consellers que es en part dreta del evangeli estaven assentats lo comte de Guimera y molts nobles y cavallers, los quals encontinent que varen veurer los honorables consellers se llevaren del dit scon y sen anaren a assentar en altre, y donaren lloch que los senyors concellers se assentassen en lo dit ascon com de fet si assentaren En la celebratio de les quals completes hi foren presents lo Ex.[im] se-

nyor lloctinent y capita general lo marques de Almaçan, lo R.^{im} bisbe de Barcelona y lo regent don Joseph de Banyatos, tots los quals estaven en lo coret de la dita capella, y acabades les dites completes los senyors consellers anaren a acompanyar a sa Ex.ª fins al portal major de dita seu, lo qual anava al mitg y a la part dreta anava lo dit S.^{or} bisbe y a la squerra lo senyor conceller en cap, y lo dit regent Banyatos se resta en la dita capella y no tingue lloch algu en tots los dits.

DIMARS XIJ. — En est die festa de la gloriosa santa Eularia, los mag.^{chs} consellers foren ab promens a la seu per oir lo offici y pera aportar despres lo talam a la proffesso que se acostuma de fer, la qual de pochs anys a esta part acostuma de fer la volta de la proffesso de la octava de corpus Los mag.^{chs} consellers tots sinch ab sos promens partint del altar major, despres de esser acabat lo offici per anar aportar lo talam y pendrer aquell en lo lloch acostumat que es passada la porta del cor, y estant posats per lo orde tenint quiscu una vara del dit talam y la sisena un dels promens, los quatre restants promens passaren davant com es vist y acostumat de anar assenyaladament de alguns anys a esta part, y estant los dits promens posats davant en lo lloch ahont altres vegades eran acostumats de estar y anar en esta y semblants proffessons, com son la de la octava de corpus, la del Angel Custodi, la de N.^{ra} Senyora de Agost y la de sant Sever, comensant a partir y fer la dita proffesso son cami, fou fet impediment per algunas de las dignitats de la dita seu aderint tambe lo R.^{nt} capitol com dits promens no podian ni devian anar y estar en semblant lloch, que es junt davant del talem per lo que nols tocave ni era llur lloch allegant y deduhint los senyors consellers de llur possessio y com eran anats diverses vegades en semblant lloch, sobre dit fet fou altercat y lo dit capitol se ajunta y se feren algunas embaxadas aixi a lo dit R.^{im} bisbe qui estava alli revestit de pontifical com ab lo dit capitol, donant los senyors consellers gran queixa com lo dit capitol en altra ocasio pus sabia de dit fet no tenia donada queixa a la ciutat perque ab algun bon medi se fos remediat, y ho tenia aguardat en semblant ocasio estant present tot lo poble E los dits senyors consallers vistas ditas differentias y considerant que era hora tarda volent cuitar y llevar tota manera de alterations, entenent que lo capitol tenia pres apunt de que no tenian de anar los dits promens en dit lloch, y que si los conse-

Festa de id.

Debat en una professo.

llers insistian se vindria a proseguir ab censures y la proffesso se deixaria de fer, corrent per lo poble paraules differents, se podian y devian anar dits promens et (de) semblant lloch determinaren per dites causes que per esta volta deixassen de anar a la dita proffesso y aixi deixaren las varas que tenian en las mans del talam y ab llurs promens sen anaren, y sacerdots ab llurs capes prengueren les vares y se feu la dita proffesso com es acostumat.

Professo de gracias per pluja.

DIMECRES XIIJ. — En est die per part de la ciutat se envia a demanar al R.^{nt} capitol suplicantlo que fos servit fer una solemne proffesso com lo die de Corpus, de gratias a nostre Senyor per la abundantia de agua que nos te donada per sa infinita bondat y misericordia, aportant en la dita proffesso lo cos de la gloriosa santa Madrona patrona y advocada nostra — E lo mateix die lo dit R.^{nt} capitol torna resposta que per lo die de divendres mes propvinent se faria dita proffesso.

Id.

DIVENDRES XV. — En est die se feu una solemne proffesso en la qual anaren tots los preveres de totas las parroquias y totas las ordens ab la luminaria de les confraries, trompetes y tabals y ab los menestrils y musica sorda En la qual proffesso aportaren los cossos del glorios St Sever y de la verge santa Madrona; feu la volta que sol fer la proffesso del die de Corpus, davant del talam que aportaren los senyors concellers y entorn de aquell, anaven dotse benefficiats qui aportaven dotse atxes de la ciutat, despres del talam venian vint y quatre atxes que aportaven los teixidors de llana qui tenen per patro al dit glorios sant Sever: fou molt solemne, que anave detras dita proffesso una gran multitut del poble en numero tant gran que donava admiratio, tots llohant y donant graties al senyor de la misericordia nos tenia feta en havernos remediats ab la dita aygua que nos te donada.

Se corre una mona en lo carrer Ample.

DIUMENGE XVIJ. — En est die se feu festa en lo carrer Ampla que fou correr una mona y altras festas de cavall. Estava lo senyor virey ab la senyora marquesa de Almaçan sa muller tots dos ab una finestra tenint en aquella posat un dosser y coyxins, y no foren en dita festa los senyors concellers.

Festa en Bethlem.

DILLUNS XVIIJ. — En est die los senyors concellers foren convidats en la iglesia de Bethlem per la festa que en la iglesia de alli se feu, los quals estigueren ab ses cadires.

Carnestoltes.

DIMARS XVIIIJ. — En est die de carnistoltes y en los altres

passats (bendito Dios), no se es entes a dir que en esta ciutat se sia seguit desastre algu.

DIMECRES XX. — En est die primer de quaresma los S.ors concellers prengueren la cendra en la capella de la casa de la ciutat, y despres anaren al monastir de la Trinitat per la absolutio. Quaresma.

DIJOUS XXJ. — En est dia sa Ex.a envia a demanar los senyors concellers perque los volia parlar, los quals foren a palatio y alli los explica una carta que tenia de sa Mag.t que contenia en effecte com sa Mag.t no havia pogut pendrer resolutio en lo negoci de la Inquisitio dintre lo termini que tenia pres, y que perso desitjant pendrer en aquell resolutio tenia porrogat dit negoci per altres sis mesos que sera fins a quinse de Agost primer vinent. — E dit die se feu la mostra per la ciutat dels vint y cinch soldats que la ciutat en virtut de desliberatio del savi consell de cent te llistats per traurer los lladres y malfactors del present principat de Cathalunya; ultra dels dits vint y sinch que van pagats per sou de la ciutat van tambe quatre mes que a llur sou fan anar certs botiguers de teles y Julians de ma y de bolsa, que diu los pagan — Item mes va un soldat quel paga la confraria dels flequers y forners, y altre que tambe lo paga la confraria dels daguers que entre tots, compres lo cabo eo capita de dits soldats ques diu lo alferez Domingo Pascual Dosano catala, son en numero trenta y dos — E lo dit die de part del bras militar feren embaxada als senyors consellers per sis cavallers, supplicantlos fossen servits intercedir ab los senyors diputats se servissen manar ajuntar los brassos cerca de la pracmatica dels pedrenyals A la qual embaxada fou respost per los senyors concellers que ells de bona gana farian ab los senyors diputats los officis a ells possibles perque tinguessen brassos per dit effecte — E lo mateix die a la tarde los senyors diputats manaren ajuntar los brassos en los quals fou convidat per lo sindich del general com es de costum lo mag.ch conseller segon, lo qual assisti en los dits brassos y estant aquells congregats, per los senyors deputats fou feta la propositio seguent: Inquisicio. Mostra de soldats. Mes soldats. Pedrenyals.

En continent que sa Ex.a mana publicar la pracmatica dels pedrenyals que fou a VIIIJ de Agost proppassat, nosaltres juntarem algunas personas dels tres estaments los quals oida la relatio dels mag.chs assessors, advocat fiscal y altres doctors qui Embaxada contra id.

cometeren la averiguatio de les constitutions se contrafejan ab la publicatio y executio de dita pracmatica, nos aconsellaren lo que deviam fer per lo reparo de les contraffactions se trobarian, y aixi havent oit la relatio de dits doctors y ab ella la obligatio teniam de instar se revocas dita pracmatica, tant per no poderse fer en Cathalunya pramaticas generals consemblants com tambe per esser lo disposat en aquella contra moltas constitutions del principat, nos aconsellaren deviam fer embaxada a sa Ex.ª representantli los inconvenients resultavan de publicarse dita pracmatica, suplicantlo fos servit no posar aquella en executio per no contrafer ab ella a tantas constitutions, y tambe nos aconsellaren que pus de abullir una arma tant perniciosa ne redundava molt gran utilitat al be comu manassam advertir quina forma, o, modo se podria trobar ab la qual sens romprer constitutions se alcansas lo mateix effecte se preten ab la mateixa pracmatica, que es desterrar de est principat y comtats arma tant nociva y maligna; feuse la embaxada encontinent a sa Ex.ª la qual encontinent nos offeri representaria a sa Mag.ᵗ los inconvenients li havian refferit, y juntament donaren orde als assessors, advocat fiscal y altres doctors y persones inteligents pera que pensassen sis podia trobar algun cami bo pera expellir los pedrenyals salvantse primer la dispositio de nostres constitutions usos y costums, ab la observantia de les quals y a be se hajan pensats y advertits molts, ningu sen es pogut trobar que no li obstassen algunas constitutions, y estant en aquest punt ha succehit que sa Ex.ª a trenta de Janer proppassat ha manat publicar una crida en exequtio de dita pragmatica ab la qual solicitan molts cavallers y altras personas plebejas pera que comparegan, per lo que estaven impetits de haver portat pedrenyals y haver caygut en les penes pecuniaries y corporals de dites crides, y aixi be som estats certificats que en executio de dita pracmatica se son capturat algunes persones y condemnat aquelles conforme lo thenor de dita pragmatica, en manifesta contrafactio de moltes constitutions, en reparo de les quals anarem encontinent en persona a supplicar a sa Ex.ª fos servit advertir lo prejudici tan gran reb aquest principat y comtats en la executio de dita pracmatica, y si be respongue que havia replicat a sa Mag.ᵗ tres vegades abans de publicar aquella y se offeri representar de nou a sa Mag.ᵗ lo que li supplicavem, ab tot vejem que cada dia se fan noves crides y provisions en virtut de dita pracmatica en

manifesta contrafactio de constitutions, supplicam a V.s M.s sian servits aconsellarnos lo que per obligatio de nostron offici nos resta a fer en lo cas occorrent perque ab lo madur consell de persones tan prudents pugam acertar en acudir a nostra obligatio y se alcanse lo que desijam.

E feta dita propositio y donada copia de aquella al mag.ch conseller segon com es de costum, sen torna en la present casa de la ciutat acompanyat de molts ciutedans y militars y consultat ab aquells la dita propositio, la ciutat feu la desliberatio seguent:

Que presuposat que los senyors diputats tenen vot y parer de sos mag.chs assessors, advocat fiscal y altres doctors que la pracmatica feta per sa Mag.t a quatorse de Abril y publicada en la present ciutat a nou de Agost proppassats era y es contra constitutions de Cathalunya y que perso dits senyors diputats han fet embaxadas al Ex.im lloctinent de sa Mag.t perque no posas aquella en execucio, y no obstant dites embaxades se passa avant per dit llochtinent general y consell real a executar dita pracmatica, la ciutat de Barcelona es de vot y parer que dits senyors diputats representen a sa Mag.t la contrafactio de constitutions que ab dita pracmatica y ab executio de aquella se fa, suplicantlo sia de son real servey per sa real clementia manar revocar aquella com a feta contra las constitutions y altres lleys de Cathalunya, enviant per dit effecte los papers, memorials y apuntaments necessaris al embaxador y assessor que dits senyors diputats tenen vuy en la cort de sa Mag.t, y que en lo entretant ab embaxades al senyor virey mane sobreseure tots los procehiments ques fan per la regia cort y altres tribunals en executio de dita pracmatica, y juntament se offereix esta ciutat y en nom de aquella sos concellers fer en beneffici y ajuda de dit negoci tot lo que de justicia deuran y poran fer, conforme ja ho tenen offert a dits senyors diputats, inseguint la desliberatio feta per lo savi concell de cent a nou del present mes de febrer celebrat. Idem.

Lo qual vot portat en scrits desde la present casa fins a la diputatio y aquell legit en los brassos, anant votant sobre la dita propositio, per alguna difficultat ques troba cerca del vot aquesta

tarde nos prengue resolutio cerca del dit fet proposat, y los brassos foren porrogats per lo endema al mati.

Vot de la ciutat.

DIVENDRES XXIJ. — En est die lo mag.^{ch} conseller segon fou en los brassos de casa de la diputatio al mati que se eran porrogats lo die antes, y en aquells sobre lo fet proposat prevalgue lo vot de la ciutat que esta continuat en la jornada precedent

Visita al hospital en quaresma.

E lo dit dia a la tarda los mag.^{chs} consellers foren al hospital general al sarmo, y despres visitaren les cambradas dels malalts com es de costum tots los divendres de la quaresma.

Pagament als soldats.

DIMECRES XXVIJ. — En est die se feu lo primer pagament per dos mesos als soldats de la ciutat, per los mag.^{chs} consellers en lo baluart de Migdia.

MARS

Partida del regent Banyatos.

DIVENDRES I. — En est die al mati lo Illu.^{e} senyor don Joseph de Banyatos regent en lo consell supremo de la corona de Arago, lo qual era vingut en la present ciutat y tenia acabada la visita general per la qual era vingut contra tots los officials y ministres de sa Mag.^{t}, estant de partida dins de un die, o, dos vingue en la present casa de la ciutat pera despedirse dels mag.^{chs} concellers, los quals li enviaren dos cavallers donantli la benvenguda offerintli la ciutat, lo qual fou assentat entre lo senyor conseller cap y ters; la despedida fou fer moltas gratias a la ciutat de tantas merces tenia rebudas y quant be lo tenian tractat y estava obligat en totas las ocasions de servir a esta ciutat, y perso se offeri que en tot lo que ell podria valer y ajudar a esta ciutat ho faria de molt bona gana com las obras serian testimoni de sa voluntat: los senyors consellers li agrairen molt la merce y li feren molts de compliments, y manaren se li amostras la casa fahentlo acompanyar per los officials — E lo dit die a la tarde anaren al sarmo al hospital, y despres visitaren las cambradas dels malalts com es costum en los divendres de la quaresma.

Presa de dos malfactors.

DILLUNS IIIJ. — En est dia vingue nova als senyors consellers com los soldats que la ciutat tenia allistats tenian feta presa de dos homens malfactors en la vila de St Culgat de Vallers; lo un estave capturat, y lo altre en la yglesia ab guardes, y que a dos dels dits soldats havien nafrat ab tir de pedrenyal.

DIJOUS VIJ. — En est die se feu justicia condempnant a mort un home anomenat Joan Faneca natural de Benicarlo cerca de Tortosa, lo qual era mut y sort a nativitate per lo que se era trobat hera anat aquadrillat ab facinorosos homens desenemichs de nostron rey y senyor, y lo dit home mut anava ab ells ab pedrenyal y diuen hera home molt cruel, que per esser cosa nova y apenes vista en esta ciutat se fa assi esta nota. Sentencia de un mut.

DIVENDRES VIIJ. — En est die al mati los mag.chs consellers tenint entes que lo die antes lo S.or virey havia enviat un comissari real a la vila de S.t Culgat de Valles, tenint declarat lo somatent per traurer de la yglesia de la dita vila un dels dos homens que los soldats de la ciutat tenian alli assitiats anomenat lo Bastart Roig pera aportarsen aquell pres a la present ciutat, com de fet lo die antes lo aportaren y lo posaren en las carcels reals de la present ciutat, y com en lo tracte de fer los soldats la present ciutat per millor donar animo als soldats y als de la terra que ajudassen y valguessen als soldats en expellir y capturar los malfactors, se conserta que lo real consell alsas las regalias, y que en la part ahont fos capturat algun malfactor, en aquell lloch se conegues de ell y se fes justicia per lo ordinari, de modo que en manera alguna nos portas en la present ciutat per coneixer de aquell tal capturat, entenent que haver portat dit Roig en la present ciutat donava gran dany a la persecutio dels lladres malfactors, y que los soldats y los de la terra qui ajudan perdian de llur animo, y que causaria gran dany a la administratio y bon principi de anar perseguint dits lladres y que era contra del que sa Ex.a tenia promes y estava apuntat, determinaren de fer embaxada a sa Ex.a representantli lo dit dany y agravi y lo que estava promes per sa Ex.a, com de fet los dits mag.chs consellers anaren a fer dita embaxada a sa Ex.a lo qual trobaren en una instancia de la part de casa a la marina, y arribats alli fet lo degut acatament lo mag.ch conseller en cap feu embaxada a sa Ex.a representantli lo damunt dit A la qual respongue que es veritat que ell tenia manat á un comissari que anas a S.t Culgat a portar la persona de dit Roig que estava en las carces reals, pero son intent no era estat ni es apartarse un punt del que te promes y esta apuntat ab la ciutat, y la causa de haver manat que aportassen assi dit Roig en les carcers reals era estat per tenir aquell segur per lo que li tenian dit que en la vila de S.t Culgat noy havia carces que fossen bones per

Malfactor pres en Sant Culgat de Vallés.

Embaixada al virey sobre aportar lo pres de St. Culgat.

aguardarlo y que alli estava ab gran perill que no escapas en lo temps que duraria la contentio, y que sabia que tenia moltas personas quel afavorien y no per altre effecte, y que si la ciutat volia aportarsen lo dit Roig que ell donarie orde de present quel entregassen en mans de la ciutat, y que enten que en las presons esta per la ciutat y quant sia declarada la contentio la ciutat ne fasse coneixe de aquell en la forma que esta apuntat y te promes, aixi de aquells com de tots los demes que capturaran los soldats de la ciutat, que aqueixa es la intentio y voluntat que coneguen de llurs culpas per los ordinaris de hont seran capturats, y rebuda dita resposta se despediren de sa Ex.[a] — E lo dit die al despres dinar anaren los mag.[chs] concellers al hospital com es de costum quisqun divendres de la quaresma.

Hospital. Visita.

Pluja.

DIVENDRES XV. — En est die festa de la gloriosa santa Madrona, estava assignat pera tornar lo cos de la gloriosa santa a la sua casa, y com en est die plogue molta abundantia de aygua fou porrogada per altra jornada, y en la seu est die se feu solemne festa, forenhi los senyors concellers — En est die a la tarde los dits S.[ors] consellers anaren al hospital general com tenen de costum per esser divendres de mars.

Retorn del cos de Santa Madrona.

DIJOUS XXJ. — En est die festa de sant Benet, fonch tornat lo cos de la gloriosa santa Madrona ab molt solemne professo y luminaria a la sua santa casa, y forenhi los senyors concellers los quals aportaren lo talam fins al portal de S.[t] Antoni com es de costum.

Visita al Hospital.

DIVENDRES XXIJ. — En est die al depres dinar per esser en la quaresma, anaren los senyors concellers al hospital general com es de costum.

Ntra. Sra. de la Encarnacio.

DILLUNS XXV. — En est die festa de la Encarnatio de Nostre Senyor, los mag.[chs] concellers ab promens foren a la seu per oir lo offici com es de costum.

Hospital, visita.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En est die a la tarde los senyors concellers foren al hospital general per oir lo sarmo, com es de costum quiscun divendres de la quaresma.

Rams.

DIUMENGE XXXJ. — En est diumenge de rams los senyors concellers foren a la seu al offici, y lo R.[im] senyor bisbe feu la benedictio del ram, y los senyors concellers prengueren de ma del S.[or] bisbe la palma.

ABRIL

DIJOUS IIIJ. — En est dia festa del Dijous Sant los senyors concellers foren a la seu quant se posa lo S.^{im} Sacrament en lo monument y aportaren lo talam ab son prom — E lo dit die al despres dinar acompanyats de molts officials ab les gramalles de dol anaren visitant los monuments com es de costum.

Dijous St.

Monuments.

DIVENDRES V. — En est die foren los senyors concellers ab ses gramallas de dol al offici a la seu pera assistir en llevar Nostre Senyor del sant monument, e lo dit die al despres dinar foren los dits senyors concellers a la seu a las matinas dels fasols y a la proffesso ques feu de la Sta spina.

Divendres Sant.

Santa Espina.

DIUMENGE VIJ. — En est die los mag.^{chs} concellers acompanyats ab sos promens com es de costum quiscun any, foren a la seu a oir lo offici, y digue la missa de pontifical lo R.^{im} senyor bisbe.

Pasqua.

DIVENDRES XIJ. — En est die reberen los senyors concellers cartas del embaxador mossen Julia de Navel qui es estat trames per la ciutat a la cort del rey nostre senyor, com se li ere estat fet manament de part de sa Mag.^{t} que dins breus dies se ixques de la cort y sen tornas en la present ciutat, llevantne acte com se li feja dit manament, y com dit cas era de molta consideratio y ab ell se tenia fet gran preiudici a la ciutat, y per esser ja tart quant se reberen dites cartes desliberaren que per lo endema demati se tingues concell de cent en lo qual se donas llarga raho del dit agravi perque en aquell se pogues desliberar lo que convindria fer en reparo de tan gran perjudici.

Agravi en despedir de la cort al embaixador.

DISSAPTE XIIJ. — En est die se tingue concell de cent acerca de las cartas tenian rebudas del embaxador y com li tenian fet manament se ixques de la cort y sen tornas a la present ciutat, las quals se legiren en lo dit consell de cent, y tambe lo acte que se havia llevat quant se li feu lo dit manament E lo dit consell entesas ditas cosas y considerat lo gran agravi y perjudici ques tenia fet a la present ciutat, deslibera que mossen Phelip de Sorribes donzell lo qual per semblant ocasio estos dies passats en la forma acostumada fou extret de la bossa de conseller segon en embaxador, ab molta diligentia partis est mateix

Enviat sobre dit agravi.

dia de la present ciutat per la dita cort del rey nostre senyor, pera informar a sa Mag.[t] y altres a qui convingues lo gran perjudici ques tenia fet a la ciutat en haver manat al embaxador que sen tornas, y que insistis que dit embaxador essent fora de la cort com se entenia era en la vila de Alcalar tornas a la dita cort per continuar los negocis de sa embaxada, y que sens mourer de la present casa juras lo dit mossen Phelip de Sorribes y li donassen los dines y demes recaptes necessaris per sa embaxada, com de fet jura encontinent y li donaren diners per posarse en cami.

Espasa presa al advocat fiscal.

DILLUNS XV. — En est die lo sindich del general de part dels senyors diputats vingue en la present casa y de part dels senyors diputats feu assaber als senyors concellers com esta nit passada acerca de las vuyt y nou hores de la nit, anant don Josep Quintana advocat fiscal del general per negocis del general, quant fou a la devallada de la preso troba a Antoni Gallart fuster desaner de la Unio, lo qual prengue al dit don Josep una espasa llarga que aportava y aquella rompe, no obstant que li digue al dit desaner que lo dit don Josep era advocat fiscal de la diputatio y anava per negocis del general E los dits senyors consellers entesa dita novedat y lo que dit desaner tenia fet, respongueren al dit sindich que besaven les mans als senyors diputats y que ells procurarien entendrer en dit fet.

Diferencias sobre dit fet.

DIMARS XVJ. — En est die los mag.[chs] consellers tenint entes que los senyors diputats intentaven de voler fer alguns procehiments contra Antoni Gallart fuster desaner de la Unio, per lo que diumenge a vespre mes proppassat anant don Josep Quintana advocat fiscal del general segons se deja per cosas de la generalitat, lo dit desaner li tenia llevada la espasa y trencada aquella, pretenian que tenia fet torb al general, y tambe com tenien entes que lo senyor virey cerca de dit cas entenia fer y anava fent alguns procehiments contra dit don Josep Quintana, desitjant los dits mag.[chs] consellers obviar que entre lo senyor virey y la casa de la diputacio nos moguessen algunas contentions y debats, enviaren a Joan Hieronym Talavera notari de Barcelona que fa lo offici de sindich de la ciutat, als senyors diputats, pera dirlos de part dels senyors concellers com ells tenian entesas las contentions que se esperavan mourer entre lo senyor virey y la dita casa de la diputatio, y que si los senyors diputats gustaven deixar ditas differenties en llurs mans que ells se posa-

van per medianers en entendrer y procurar remediar aquellas A la qual embaxada los senyors diputats respongueren que besaven les mans dels senyors concellers de la bona offerta que tenian feta, y pera que de est fet los senyors concellers ne estiguessen al cap y entenguessen de la justicia de la casa de la diputatio procurarian que lo senyor diputat real se conferis ab lo senyor conceller segon en llur casa, perque los dos alli poguessen llargament tractar de dit fet y que hi aniria lo despres dinar E lo dit dia al despres dinar lo mag.[ch] micer Joan Eroles diputat real del general se conferi en casa del mag.[ch] micer Hieronym Astor conceller segon, y alli lo informa llargament de la justicia del general y com anant per negocis del general lo dit don Joseph Quintana no se li podian pendrer les armes y trencar aquellas, y que perço tenia fet torb al general y que constava llargament de la informacio ques tenia rebuda en casa de la diputatio — E essent arribat lo mateix despres dinar en casa de la ciutat lo dit mag.[ch] conceller segon, refferi als altres mag.[chs] concellers lo que tenia passat a dit diputat real cerca del dit fet, refferint la justicia gran que en dit cas pretenen tenir y que estan posats en prosseguir contra lo dit Gallart com a persona que te fet torb al general.

DIMECRES XVIJ. — En est die per los assessors de la diputatio fonch fet llohament de cort contra la persona y bens de Antoni Gallart fuster desaner de la Unio, per haver llevada y trencada la spasa a don Joseph Quintana advocat fiscal de la diputatio y a la tarde fonch executat, anant en llur casa inventariantli la roba y aportantsen aquella. Embarch y exequtio.

DIJOUS XVIIJ. — En est dia los senyors consellers tenint entes que los senyors diputats tenian fet lo sobre dit llohament de cort contra dit Gallart y la llohatio que tenian feta, y tambe que de dit fet sa Ex.[a] ne estava molt sentit y entenia anavan fulminant certs procehiments contra dit don Joseph Quintana, y tenia pres est cas per molt propri y volia reparar lo agravi que tenia fet al dit dezaner dient que lo que tenia fet ho tenia fet per son orde y manament, cerca estas differentias tement los senyors concellers no se seguis algun gran fracas, determinaren de enviar ab embaixada a sa Ex.[a] mossen Joseph Sescases donzell y mossen Magi Grau ciutada honrat, dient com los senyors concellers tenian entesas las sobreditas contentions y que desijaven que aquelles se assentassen de modo que nos passas mes

avant, y que sa Ex.ª ho tingues a be que los dits senyors concellers se posassen per medianers en asentarho que ho tindrian a molta merce que per son medi ditas cosas se assentassen.

A la qual embaxada respongue sa Ex.ª que ell estimava molt als senyors consellers lo bon cuydado que tenian en voler assentar estas contentions y que ho escriuria a sa Mag.t, y que mirassen que lo agravi lo tenian fet a la ciutat per esser Gallart desaner de la Unio, lo cap de la qual so es lo coronell es lo senyor conceller en cap, y que advertissen que lo que tenia fet lo desaner era estat ab orde seu, y que haverse atrevits los diputats per dita raho en haver executat lo dit desaner, se ere fet gran agravi a la justicia y que ho havia sentit molt, y que alli tenia los trossos de la espasa los quals volia enviar a sa Mag.t pera que los vehes, y que los senyors diputats tornassen la roba al desaner que se li havian aportada que ell no podia deixar de ferne algun gran sentiment del modo que entendria.

Sobre dita exequtio.

E los dits embaxadors refferiren la dita embaxada als senyors concellers los quals entesa aquella, supplicaren als dits embaxadors que lo que los tenian refferit de sa Ex.ª anassen a refferir als senyors diputats y los ne fessen sabidors de part de la ciutat, com de fet y anaren y refferiren com hi eran estats — E lo mateix die a la tarde de nit los senyors diputats manaren que la roba que se era executada de la casa del dit Gallart li fos tornada y comanada aquella ab idonea cautio; cerca lo tornar aquella so es en lo modo de prestar cautio se tingueren algunas difficultats per lo que lo dit desaner no la volia prestar y a la fi sen acontenta de rebrer aquella y prestar cautio del modo que lo die antes la tenia prestada per la roba que li havia restada en sa casa, perço que no sen aportaren sino part dels mobles so es los millors que lo home tenia.

DIVENDRES XVIIIJ. — En est dia los senyors concellers faheren embaxada per dos cavallers al senyor virrey, fahentli a saber com los senyors diputats lo die antes ja tenian manat ques tornas la roba que se havian aportada de casa de Antoni Gallart desaner de la Unio, y que perço de part dels senyors concellers supplicaven a sa Ex.ª tingues a be en no passar avant en rebrer informatio contra la persona de don Joseph Quintana advocat fiscal de la diputatio A la qual embaxada refferiren dits embaxadors qui foren mossen Joseph Sescases y mossen Magi Grau, que tenia respost sa Ex.ª que be tenia entes que la roba se li

era tornada pero que era estat fahentli prestar cautio, y que de aqueixa manera no estave lo desaner desobligat, y que ell volia que liberament se li tornas sens prestar cautio alguna y que cassassen y revocassen tots los procehiments y actes que tinguessen fets los diputats contra dit stament que altrament ell faria que de semblants procehiments sen recordarian.

E los dits senyors concellers entesa dita resposta, per los mateixos embaixadors ne feren sabedors als senyors diputats.

DISSAPTE XX. — En est die se feu la matricula dels mercaders, y de quatorze o quinze que ne passaren en la llotja, en casa de la ciutat no ne admeteren ningu.

Matricula de mercaders.

DILLUNS XXIJ. — En est die los senyors concellers foren a les vespres a la casa de la diputatio per la festivitat del glorios sant Jordi, essent estats convidats per los senyors diputats com es costum quiscun any per semblant festivitat, y foren rebuts per los senyors diputats y oidors al cap de la scala com es costum — E lo mateix die essent fora de las vespras tenint entes los senyors concellers que lo senyor virey per lo que estave disgustat dels senyors diputats per lo negoci concorrent de Gallart desaner de la Unio, y que essent convidat ab la forma acostumada per part dels senyors diputats per lo die de dema en la festivitat de St Jordi, tenia respost que ell no queria ir en casa donde no se afavoria la justicia, y que se entenia que en manera alguna no aniria a la dita festa, determinaren dits senyors concellers de sí sens instantia dels senyors diputats, de enviar dos cavallers ab embaxada de part de la ciutat a suplicarlo que per fer merce a la ciutat se servis sa Ex.[a] lo dia de dema voler ab sa presencia honrar aquella casa de la diputacio en la festivitat del glorios cavaller y martir sant Jordi, que los senyors concellers ne rebrian particular merce, com de fet hi enviaren dos cavallers en lo punt, y refferiren als senyors concellers que sa Ex.[a] tenia respost que per dar gusto a la ciudad que ell iria a la dicha fiesta.

Vespres de St. Jordi.

Sobre asistencia del virrey.

DIMARS XXIIJ. — En est dia festa de la festivitat de sant Jordi, los senyors concellers acompanyats dels officials de la present casa anaren al offici a la diputatio com es de costum essent convidats, y foren aixits a rebrer per los senyors diputats y oidors al cap de la scala, en la qual festivitat tambe acisti lo senyor virey que poch apres que foren arribats los senyors concellers arriba en la dita casa, y acostantse los senyors concellers

Festa, ab lo virrey.

pera darli la benvinguda digue girantse als senyors concellers, que por obedecer a la ciudad havia venido; y digues dit dia en dita casa solemne offici y sarmo.

St. March. Oficis. Extracció.

Dijous XXV. — En est dia festa de la festividad del glorios sant March, se tingue concell ordinari y se feu extractio de consols de la lotja y altres officis, y foren extrets en consols

Mestre Antoni Joan Cuberta doctor en medicina
Francesch Millas mercader

Divendres XXVJ. — En est die los senyors concellers com se fossen posats per medianers en voler entendrer en compondrer las differentias entre los senyors diputats y sa Ex.ª cerca del cas concorrent de Gallart y don Joseph Quintana, per lo que los senyors diputats ab la festivitat de S.ᵗ Jordi havian estat ocupats y no havian poguda pendrer alguna resolutio, enviaren ab embaxada a sa Ex.ª mossen Joseph Sescases y mossen Magi Grau per part de la ciutat, fahentli a saber que fins anaquell punt los senyors diputats per lo gran quefer que havian tingut en la festivitat de sant Jordi no havian pogut pendrer resolutio en dit negoci, y sa Ex.ª tingues a be fer merce a la ciutat de determinarse en no passar avant, que los senyors diputats prest pendrian resolutio en dit negoci A la qual embaxada respongue sa Ex.ª conforme refferiren dits embaxadors, que tenia respost que estave molt be, que ell manaria nos passas avant, y que procurassen que los senyors diputats prenguessen prest resolutio.

MAIG

Matricula de ciutadans.

Dimecres I. — En est dia se feu la matricula dels ciutedans en la present casa de la ciutat, y foren matriculats per ciutedans los seguents:

Micer Pere Magarola
Micer Montserrat Ramon doctor del real concell

Sta. Creu.

Divendres IIJ. — En est dia festa de Santa creu, los senyors concellers ab promens foren a la seu per oir lo offici y

sarmo com es de costum y ordinari quiscun any en semblant festivitat anar a la seu.

Dissapte IIIJ. — En est die de part del senyors diputats fou suplicat als senyors concellers fossen servits de fer embaxada de part de la ciutat a sa Ex.cia, supplicantlo fos servit anomenar alguns doctors del real concell pera que ab aquells se poguessen conferir extrajudicialment los assessors de la diputatio y doctors applicats pera enterarlos de la justicia del general en lo cas occorrent — E los dits senyors concellers entesa dita embaxada com a cosa justa que sels suplicava de part dels senyors diputats, en contínent enviaren ab embaxada mossen Joseph Sescases y mossen Magi Grau los quals en tots estos actes eran estats sempre embaxadors, pera que per part de la ciutat aportassen dita embaxada y supplicassen a sa Ex.a fos servit voler condecendrer ab lo que tant justament y posat en raho demanen y suppliquen los senyors diputats A la qual embaxada refferiren dits embaxadors que sa Ex.a tenia respost queu tractaria ab lo real concell ils tornaria resposta, de la qual resposta que tenia feta sa Ex.a los senyors concellers ne feren encontinent sabidors per los mateixos embaxadors als senyors diputats. Embaxada.

Diumenge V. — En est dia se feu la festa de santa creu en lo hospital general en la qual foren convidats los senyors concellers y en ella acistiren. Id.

Divendres X. — En est dia al mati entre set y vuyt lo agutzil Castell arnau captura per orde de sa Ex.a la persona de don Joseph Quintana advocat fiscal de la diputatio cerca la iglesia de S.t Miquel, en lo lloch de hont se va de dita yglesia a la plassa de S.t Jaume, y capturat lo aporta a les carcels reals ahont esta detingut. Captura de D. Joseph Quintana.

Dissapte XJ. — En est dia de part dels senyors diputats manaren convocar brassos de totes les persones dels tres estaments, y tambe per lo sindich del general com es de costum manaren convidar lo mag.ch conceller segon com a president del bras real, lo qual ana y assisti en dits brassos y anaquells per part del senyors diputats fou feta la propositio en scrits seguent: Brassos en la Diputacio.

A quatorze de Abril proppassat anant don Joseph Quintana advocat fiscal del general, entre les vuyt y nou hores de la nit a casa de Jaume Pi mercader albaraner del general pera adver-

tirlo de certs fraus de extractio de moneda que ab lo galio del capita Montalt entenie se anave cominant fer, quant fou a la devallada de la preso troba a Antoni Gallart fuster pretes desaner de la Unio lo qual li prengue una espasa llarga y rompe aquella no obstant que per dit don Joseph Quintana se li digues nol impedis nil perturbas que anave com advocat fiscal per affers del general, a mes que per privilegis reals podia com a official del general aportar dita espasa llarga Del que donantne suplicatio per part del procurador fiscal en lo nostre concistori rebuda informatio sobre la veritat del fet, fonch feta provisio per los assessors ordinaris de llohament de cort contra la persona y bens de dit Gallart com a turbant e impedint la libera exactio del general, y no obstant que nosaltres estavem molt certificats no sols per lo parer de nostres assessors pero encara de molts altres doctors graves aplicats, se havia fet dita provisio de llohament de cort en cas licit y permes y procehint ab molta justicia, haventse interposat los senyors concellers de per mig per donar aciento en lo negoci, assentirem a la voluntat de aquells en tot lo que no fos derogatio dels privilegis y capitols de cort del general, y en particular se suplica a dits senyors concellers supplicassen a sa Ex.ª ab embaxada, fos servit anomenar alguns doctors del real concell pera que ab aquells se poguessen conferir extrajudicialment los assessors y doctors aplicats pera enterarlos de la justicia del general en lo cas occorrent, y havent offert sa Ex.ª als dits senyors concellers ho tractaria ab lo real consell hils tornaria resposta, estant ab aquest tracte lo dia de air a les nou hores de mati lo algutzil Castellarnau per orde de sa Ex.ª captura la persona de dit Joseph Quintana venint a nostre concistori per ser dia de assessors y per capitols de cort, assenyalat per fernos relatio de una informatio rebuda en la vall de Aran de molta importantia per lo general, que lo die abans li haviam encomanat, lo que notiffica dit don Joseph a dit Castellarnau y asso no obstant fonch aportat en les carcels reals ahont esta detingut a relatio del mag.ᶜʰ micer Roca jutge de la regia cort, y per est effecte ferem ahir despres dinar una embaxada als senyors concellers supplicantlos fossen servits valernos y ajudarnos en aquest negoci, los quals entenen esser nostra pretensio molt justa feren embaxada á sa Ex.ª suplicantlo fos servit traurer la persona de dit don Joseph, y los embaxadors que per part de dits senyors concellers nos foren enviats anit cerca de les

Relacio del fet occorregut.

Recurs contra dita captura.

onze hores, nos digueren havie sa Ex.ª respost que entenie los concellers se burlaven, y que ell en ninguna manera se apartaria del que la justicia li donaria lloch; y essent dita captura tant prejudicial als privilegis y capitols de cort segons lo vot y parer de nostres assessors y altres doctors applicats sobre aquest negoci, havem juntat a V.ˢ M.ˢ pera que sien servits aconcellarnos lo que devem fer per lo reparo de aquest agravi, entenent que ab lo concell y parer de V.ˢ M.ˢ acertarem y alcansarem molt bon succes segons desijam.

E legida la dita propositio en los dits brassos, tenint de aconcellar lo mag.ᶜʰ conceller segon sobre aquella com es de costum, vingue en la present casa acompanyat de molts ciutedans y cavallers ahont estaven los altres mag.ᶜʰˢ concellers aguardant pera aconcellar als senyors diputats sobre lo proposat, y legida dita propositio de la qual fou donada copia al dit mag.ᶜʰ conceller segon en la present casa, en presentia dels altres mag.ᶜʰˢ concellers y personas que estavan alli presents donaren lo concell eo vot per part de la ciutat que es lo seguent:

Ques fassa una solemne embaixada al senyor virey de nou persones sobre lo reparo de les coses contengudes en la propositio, aportantli copia dels privilegis que te la casa de la diputatio acerca de la llibertat que tenen los officials de dita casa en poder portar armes, supplicantlo que sie servit per contemplatio de dits privilegis traurer de les carcels reals la persona de don Joseph Quintana advocat fiscal de la diputatio, offerintse los senyors concellers a continuar ab sa Ex.ª les diligenties que fins avuy tenen fetes en beneffici de dit negoci, y en cas que assi no se alcanse lo sobredit, que los senyors diputats ho suppliquen a sa Mag.ᵗ Consell eo vot.

DILLUNS XIIJ. — En est die comensaren les proffessons de las ledanias, en les quals anaren los mag.ᶜʰˢ concellers com es costum. Professons de las ledanias.

DIMARS XIIIJ. — En est die anaren los mag.ᶜʰˢ concellers a la proffesso de las ledanies.

DIMECRES XV. — En est die anaren los mag.ᶜʰˢ concellers a la proffesso de las ledanies. Id.

DIJOUS XVJ. — En est die los mag.ᶜʰˢ consellers ab pro-

Escolta per al Sr. duch de Monteleon.

homens se juntaren al porcho de S.t Jaume, y de alli anaren a la seu pera oir lo offici y sarmo com es de costum — E lo mateix dia a la tarde y de nit entra en la present ciutat lo Ex.im senyor duch de Monteleon virey qui es estat en lo present principat, y per lo que ha regit y governat molt be est principat y tambe per las moltas merces que esta ciutat te rebudes de dit senyor duch en lo temps es estat virey de est principat, determina estos dies passats lo savi concell de cent que en ser arribat, los senyors concellers anassen a visitarlo no obstant fos contra tot lo ceri-monial y li fessen per part de la ciutat totas las offertas que convingues y lo servissen en lo que fos de son gust, y ja los mag.chs concellers en demonstratio del amor y afectio que li te-nen manaren estos dies passats que lo cabo dels soldats que te la ciutat per guarda de la terra ab tots sos soldats, anas fins a la ciutat de Leyda per guardar sa persona y acompanyarlo fins a la present ciutat, com de fet hi es anat y lo te acompanyat fins a la present ciutat.

Salvas y oferiments a dit señor.

Divendres XVIJ. — En est dia al mati los mag.chs con-sellers enviaren ab embaxada de mossen Luis Salavardenya ciuteda honrat, mossen Francesch Cornet cavaller al S.r duch de Monteleon qui posava en lo monastir de sant Francesch de fra-res menors, pera donarli la benvenguda y lo gran contento que tota esta ciutat tenia rebut de sa vinguda, offerintli per part de la ciutat que en lo que la ciutat lo podria servir ho farian de molt gran voluntat — E los dits embaxadors refferiren com tenian feta dita embaxada y que los tenia rebuts ab molta cor-tesia, y que havia molt agrait a la ciutat la merce que li tenia feta — E lo mateix dia al despres dinar los mag.chs concellers tenint licencia del savi concell de cent, com altrament no podian ni devian anar tots sinch acompanyats de molts ciutedans y cavallers, no a modo de promenia sino de acompanyament y ab los officials de la present casa y de moltes altres persones ab sos verguers y acompanyadors, anaren al monastir de sant Fran-cesch a donar la benvenguda al dit Ex.im senyor duch de Mon-teleon qui es estat llochtinent en lo present principat de Cata-

Benvenguda a id.

lunya y offerirseli per part de la ciutat en tot lo que fos de son servey, y anaren com esta dit qui posava en lo monastir de sant Francesch en los aposentos que son cerca la yglesia, al cap de la scala que se munta cerca de la segrestia, y en esser al cap de la scala en entrar en lo recibidor qui es antes del aposento

ques reben les visites, ixque en dit lloch dit Ex.^{im} duch a rebrer dits mag.^{chs} consellers, los quals rebe ab molta demonstratio de alegria y fahent molts compliments, y anant los senyors consellers davant per son orde, resta ab lo mag.^{ch} conceller en cap fins foren en lo aposento que estava ab las visitas, y alli mana que se donassen cadires als dits senyors concellers y ciutedans y cavallers que anaven ab los senyors concellers — E assentats que foren tots, lo mag.^{ch} conceller en cap digue que com sentintse esta ciutat tan obligada de les merces que tenia rebudes de ma de sa Ex.ª aixi en lo temps que ha regit y governat est principat com tambe estant en la cort del rey nostre senyor en los negocis que se han offert a esta ciutat, tenia conegut quant per la experientia los tenia presos per tant propris y feta tanta merce que totes estes coses y lo gran mereixer de sa persona, tenia obligat al savi concell de cent haver delliberat y ordenat de que per part de tota esta ciutat vinguessen a besar les mans a sa Ex.ª donantli la benvenguda en esta ciutat, de la qual y de la merce que tenia feta en volerla honrar ab sa presentia y contento que tota esta ciutat ne tenia rebut, restarie molt obligada en servir a sa Ex.ª y aixi se offerian a sa Ex.ª que en tot lo que fos de son servey y volgues ordenar, que esta ciutat y quiscu de ells en particular, servirian a sa Ex.ª ab molta voluntat y gana A la qual embaxada respongue dit S.^{or} duch de Monteleon ab demonstratio de gran contento que estimave com ere raho la merce que li tenie feta lo savi concell de cent, y que de sa voluntat y gana de servir a esta ciutat ne podia estar per molt cert que era molt gran per lo que se sentia molt obligat, per lo que tambe esta ciutat tenia correspost y mostrada la gran affectio y amor li tenen del que no van en cosa alguna enganyats, que aquella mateixa esta ab ell y li restara tots los dies de sa vida, que en totas las ocasions que podra servir a esta ciutat y quiscu della en particular ho fara ab las veras a ell possibles per lo que se sent tant obligat y te conegut per la gran demostratio que veu ne te feta, no sols esta ciutat pero encara tots los poblats de est principat per hont es passat venint de la cort del Rey nostre senyor, y que estimava molt la merce que la ciutat li tenia feta de haverli enviats los soldats de la ciutat a Leyda pera custodia y guarda de sa persona fins fos assi; y ab aquest rahonament y molts compliments que feu als senyors concellers se despediren, y ixque del dit aposento y acompanya los senyors concellers

fins defora al corrador de las claustras alt del dit monastir, despedintse ab grans cortesies.

DISSAPTE XVIIJ. — En est die dos dels mag.chs concellers adepart y per si, anaren a visitar lo Ex.im duch de Monteleon.

Visitas a part.

DIMARS XXJ. — En est die dos dels mag.chs concellers so es quart y quint adepart y per si anaren a visitar lo Ex.im duch de Monteleon.

Despido de dit Sr.

DISSAPTE XXV. — En est dia al mati fou en casa de la ciutat lo Ex.im duch de Monteleon pera despedirse dels mag.chs concellers, y entenent que tenia de venir, manaren que se paras la capella de la present casa ab la plata, fahent cremar molta luminaria y enramant aquella de flors, y tambe procuraren que molts ciutedans y cavallers per dita ocasio en lo temps arribas en la present casa se trobas alli per poderlo aixir a rebre y tots los officials de la casa hi estiguessen y se trobassen alli, com de fet si trobaren y al punt que arriba ab molts cavallers de la terra que lo acompanyaren ab cotxos, al entrant de la porta de la present casa foren alli tots los officials y al mig del pati ixqueren los cavallers y ciutedans y en lo entrar de la porta davant de la capella foren alli los mag.chs consellers ab ses masses, y en la capella estaven posats sis coixins un pera dit S.or duch de Monteleon y los altres per los senyors concellers, y com nos agenolla en lo coixi qui estava aparellat los senyors concellers tantpoch nos posaren ab llurs coixins, y feta oratio en la capella sen entraren en la instantia dita del trentenari ahont estigue entre los senyors concellers, donantli la preheminentia so es la ma dreta del senyor conceller en cap, y essent alli assentats feu son llarch rahonament de agrahiments de las merces li tenia fetas esta ciutat dient estava de partida pera Italia y que alli y en totas parts y en totes les ocasions per lo que se sentia tan obligat serviria a esta ciutat y a tots los naturals de ella molt en particular, haventse fets molts de compliments, y tingut ab dits senyors concellers un llarch rahonament se despedi y se li mostra per los senyors concellers tota la casa so es lo hort, rational, scrivania major, alt lo arxiu de la taula y sala del concell de cent, y lo acompanyaren los senyors concellers fins fou al peu de la scala quan sen devalla, per lo que en est dia se tingue concell de cent y sen tornaren alt en la sala del concell de cent.

Segona Pascua.

DIUMENGE XXVJ. — En est die festa de pascua del Sperit Sant los mag.chs concellers ab promens com es de costum, se

ajuntaren al porxo de S.t Jaume y desde alli sen anaren a la seu a oir lo offici major, lo qual digue de pontiffical lo R.im bisbe de Barcelona.

DIMARS XXVIIJ. — En est dia se embarca lo duch de Monteleon pera Italia ab la galera Patrona de Cathalunya, que per son viatge los diputats li feren merce de deixar, Nostre Senyor li done bon passatge, amen, amen, amen. Viatje de anada del dit.

DIMECRES XXVIIIJ. — En est die se tingue concell de cent y se determina que en lo concell de cent vingues Antoni Gallart y se li donas una bona reprehentio, y tambe ques fes embaxada al S.or virey com esta llargament en la desliberatio. Reprensio á Gallart.

JUNY

DIUMENGE IJ. — En est die torna mossen Esteve Gilabert Bruniquer sindich de la ciutat de la cort romana, lo qual per desliberacio del savi concell de cent per negocis y plets de la ciutat a vint y sis de setembre del any mil sis cents y deu fou trames, y se embarca en la plaja de la present ciutat per anar en dita cort romana. Tornada de mossen Bruniquer.

DIMARS IIIJ. — En est die cerca del mig die se descubriren dos galeres del serenissim duch de Saboya, les quals donaren fondo cerca de davant lo baluart de Llevant, y encontinent ab la fragatilla de las ditas galeras se dona nova que en las ditas galeras venia lo serenissim princep Victore Amadeo fill primogenit del serenissim duch de Saboya, y de dita vinguda per alguns ciutedans de esta ciutat ne feren sabedors als mag.chs consellers los quals ab molta diligentia com dita vinguda los ere molt nova e impensada se conferiren al baluart de Migdia perque desde alli ab certitut se entengues lo ques deya, y entes fes la ciutat lo que tenia obligatio ab dit serenissim princep com a persona real y per millor assertar, manaren convidar molts ciutedans y cavallers pera dit baluart, y antes de acabarse de ajuntar ja fonch donat orde a Monserrat Mares barquer de la ciutat que ab la barcha de la ciutat sabes ab certitut si dit serenissim princep estava en les ditas galeras, perque tinguda nova certa se fessen las demonstrations y lo que tenia la ciutat obligatio haver

Galeres de Saboya.

Arribada del primogenit del duch de Saboya.

de fer, y tornada dita barcha y estant tots los senyors concellers en lo dit baluart ab molts de ciutedans y cavallers, y entes per dit Mares barquer de la ciutat com estava en ditas galeras dit serenissim princep, los senyors concellers per parer dels dits ciutedans qui estaven, manaren enviar cercar tots los artilles pera que posassen totas las pessas dels baluarts a punt, y tambe manaren que las trompetas de la ciutat y menestrils ab ses robes de domas de la ciutat estiguessen en lo portal de mar, y que tres cavallers y ciutadans que foren lo senyor Francesch Cosma Fivaller, Miquel Pol donsells y Francesch Bru ciuteda honrat, ab la barcha de la ciutat ben ornada y parada ab la bandera de la ciutat, anassen de part de la ciutat a las galeras a besar las mans al dit serenissim princep donantli la benvenguda de part de esta ciutat, y lo contento gran que la ciutat reb y espera rebrer de sa vinguda, y com gusta que sia la entrada, perque entesa aquella, la ciutat de sa part desija fer lo que te obligatio, y aixi mateix manaren que tots los baluarts al punt la barcha de la ciutat arribava a las galeras comensassen a fer la primera salva y despres en son temps fessan les altres dos salves, y aixis dits embaxadors anaren a fer dita embaxada y al punt arribaren a las galeras que com dit es eren duas, los baluarts comensaren a desparar las pessas y fer la primera salva y les dos galeres encontinent respongueren, y los dits embaxadors feren dita embaxada y refferiren als senyors concellers com tenian donada dita embaxada, y que lo havian trobat que estava en la popa ab alguns cavallers de la terra y que tenia feta molta demonstracio de haver rebut gran contento, agrahint molt a la ciutat lo que feya y que ell desitjava donar gust a la ciutat, pero que no sabia de sa entrada per lo que de prompte se volia posar a la posta en esser en terra, que si determinava entrar ab cerimonia que ja donaria avis a la ciutat — E los senyors concellers desdel dit baluart sen anaren a la lotja de la mar y alli donaren orde de posarse a punt ab cavalcadures perque en cas que volgues entrar a cavall estiguessen a punt pera axirlo a rebre, y com lo Ex.^{im} llochtinent marques de Almaçan en est dia fos anat fora ciutat ques deja era en la torra del ardiacha Alentorn en la parrochia de Horta, lo qual antes de venir fou tart y tambe que no gustava se li fes entrada sino que entenia desde la vora de la mar posarse a la posta, per lo que alli li aportaren molts cavalls de posta, no entra ab cerimonia alguna sino que entra ab la car-

rossa del virrey y en companyia de aquell, estant los senyors consellers en la dita llotja de la mar ab ses gramalles mirant com entrava, y desde la carrossa trague lo cap fora y feu una gran salut als señors consellers estan en les finestres de la dita lotja, y sen ana apear en casa del dit S.or llochtinent, refferintse que antes de volerse posar a cavall anava a despedirse de la marquesa de Almaçan, y los senyors concellers vehent la ocasio que donava lloch de poder anar a donarli la benvenguda y ferli los compliments que tenen obligatio, encontinent essent ja entrada de nit ab atxas, anaren a casa del dit senyor virey havent primer tramesos dos cavallers so es mossen Miquel Pol mossen Francesch Bru, per saber ab sa Ex.a si tindrian lloch de poder anar a besar las mans al dit serenissim princep, y en haver rebuda dita resposta com podian anar hi anaren, y lo mag.ch conceller en cap feu son llarch rahonament de part de esta ciutat donantli la benvenguda y lo que la ciutat desitjave fer per sa vinguda y lo gran contento tenia rebut tota esta ciutat, de la qual mostra dit princep gran contento y feu molts compliments y graties als dits senyors concellers, y estant tots de peus se despediren y sen vingueren en la present casa de la ciutat — En esta mateixa nit cerca de las deu horas se parti dit serenissim princep de Saboya a la posta vers la via de Madrit, sens haver sopat y segons se entengue ni haver rebut ningun refresch en casa del dit senyor virey.

Partida.

DIMECRES V. — En est dia vigilia de la festivitat de Corpus, los senyors concellers ab acompanyament com es de costum lo despres dinar anaren al porxo de S.t Jaume, reberen una carta del Ex.im duch de Saboya en resposta de altra que los senyors concellers li tenian tramesa per lo robo que se ere fet de un vaixell carregat de draps qui anava en Palerm, lo qual per lo cami fou capturat y tenian aportat aquell ab la mercaduria en terres del dit duch, lo qual ab molta diligentia mana se cobras la roba y castigar los malfactors — E tambe quant anaren a las vespres per lo que entenian que quan se acaban las vespras van los senyors concellers ab lo clero y R.im bisbe a acabar las vespres a la capella del corpus que esta en los claustres de la dita seu, y quant ve al agenollarse lo dit R.im bisbe fa tenir alli posat un coixi y los senyors concellers resten tenirse de agenollar en terra, perso ordenaren que per dit punt y temps estiguessen a punt los coyxins dels senyors consellers perque no fos vist tenir

Carta sobre robo de un vaixell carregat de draps.

Coixins.

lo senyor bisbe coixi y estar los senyors concellers sens ells, y si acas lo R.[im] bisbe no ne aportave que nos posassen en manera alguna, y tenint entes lo dit R.[im] bisbe y capitol de esta preventio, pera llevar competenties no anaren a acabar las vespras com era de costum en la dita capella sino que dins de la dita seu les acabaren E tambe despres de esser fora de vespres los mag.[chs] concellers, per lo que tenian entes dels obrers que los tenian dit que lo senyor virey volia y entenia anar a veurer la proffesso desde la present casa de la ciutat, per esser cosa nova y per saber que es lo que podian y deurian fer en semblant cas manaren ajuntar en la present casa una promenia de cavallers y ciutedans y los proposaren dit nou cas y que los aconsellassen que es lo que devian y podian fer, vehent que lo senyor virey demana y diu que vol venir en la present casa de la ciutat pera veurer y mirar la dita proffesso E per la dita promenia conciderat lo que los fou consultat y que entenia venir, y que la present casa no era apta pera estar dit senyor virey li fessen offerta de la casa de la taula de hont millor miraria dita proffesso per esser lo lloch millor, y que se li donas alli alguna collatio.

Sobre venguda del virey a la casa pera veurer la professo.

Corpus.

DIJOUS VJ. — En est dia festa del Corpus los mag.[chs] concellers al mati foren al porxo de S.[t] Jaume ab promenia com es de costum y anaren a la seu a oir lo offici, y lo despres dinar per anar a la proffesso tambe foren a la seu ab sos promens, y per lo que lo dia de santa Eularia cerca de anar los promens davant del talam se segui alguna discordancia com es de veurer en la jornada de dotze de febrer mes proppassat, cerca de dita differentia se ha acordat ab lo R.[im] bisbe y capitol que los prohoms per esta jornada y demes personas que aportan varas vajan davant de la custodia y en las demes proffessons que faran, com son la de santa Eularia, de nostra Senyora de Agost, lo Angel custodi y altres, que los prohomens vajan darrera entre lo gremial y talam conforme esta pactat ab una scriptura que sen te llevada ab acte rebut en poder del scriva major y notari del capitol, en lo qual llargament esta contengut sots la jornada del dit mes proppassat — E los dits senyors concellers anaren en la proffesso com es de costum apportant sas varas, y un prohom la una de ellas, perque en la dita proffesso no es anat lo senyor virey lo qual est dia com esta dit en la jornada passada es estat a veurer la proffesso desde la casa de la taula en companyia dels senyors canceller y regent, micer Bonet, micer Dalmau y

Varas del talem.

alguns altres senyors del real concell, en la qual casa fou ordenat que a los senyors concellers sels donas una berenda, com de fet se fou donada, y perque sa Ex.ª anava en casa de la ciutat y convenia se li donas tambe, fou ordenat que quan lo senyor virey arribas en la dita casa de la taula estiguessen alli alguns cavallers pera aixirlo a rebrer, com de fet estava alli lo tauler militar ab alguns cavallers, que per dit effecte tenian ordenat los senyors concellers los convidassen, y donada la berenda y acabada de passar la proffesso, quant arriba la custodia lo senyor virey devalla a la porta ab los dits canceller, regent, doctors y cavallers y se posa de darrera de la custodia en filera, en una part y altre y al extrem, y seguint la professo desde la casa de la taula fins que foren en la seu, com es de costum al entrar del cor deixar los senyors concellers las varas del talam, molt acordadament y ab molta discretio los senyors concellers advertint que si deixavan las varas com anirien desde la porta del cor fins al altar major, per trobarse alli sa Ex.ª ab los dits canseller, regent y demes doctors del real consell, no deixaren las ditas vares sino que aquellas aportaren fins que foren arribats ab lo santissim Sacrament alt en lo altar major, y alli deixant aquellas se posaren en la una part del altar major, y a la altra se posa sa Ex.ª ab los demes, y fou vist que nos segui algun inconvenient y de fet los senyors concellers ne foren molt llohats.

Divendres VIJ. — En est die se digue que havia vingut un correu de cort lo qual tenia aportades cartes de sa Mag.ᵗ, ab las quals se donava orde al princep de Saboya que se trobave en lo monestir de Montserrat, no passas avant. Carta per al princep de Saboya.

Dissapte VIIJ. — En est die se tingue concell de cent acerca del negoci concorrent de la captura feta de don Joseph Quintana advocat fiscal del general de Catalunya, en lo qual se desllibera ques fes embayxada per los senyors consellers al senyor virey pera que se servis manar traurer de la preso la persona del dit don Joseph Quintana, com en la deliberatio esta mes llargament contengut — E lo mateix dia se entengue y fou vist que lo Ex.ⁱᵐ llloctinent y capita general antes que lo dit consell de cent no fou disgregat se parti per al monastir de nostra S.ª de Montserrat y la dita embaxada no se li pogue donar conforme tenia deslliberat lo consell. Sobre soltura de D. J. Quintana.

Diumenge VIIIJ. — En est dia, tres dels mag.ᶜʰˢ consellers foren a la yglesia parroquial de nostra Senyora de la Mar, y los

dos a la yglesia parroquial del Pi per la proffesso del S.^im^ Sacrament.

Professons de Corpus.

DIMARS XIJ. — En est dia los mag.^chs^ concellers foren a la iglesia parroquial de St Just a la proffesso del S.^im^ Sacrament.

DIJOUS XIIJ. — En est die al mati los mag.^chs^ consellers foren a la yglesia parroquial de St Miquel a lo offici y a la proffeso del S.^im^ Sacrament — E lo mateix dia foren a la seu cap de octava de Corpus per la proffesso, y desde la seu sen anaren al monestir de Nostra Senyora del Carme a la proffesso.

Embaxadas.

DISSAPTE XV. — En est dia se tingue concell de cent y se feu relatio com los mag.^chs^ concellers no havian pogut fer la embaxada que tenia deslliberat lo savi concell de cent dissapte mes proppassat al senyor virey, per lo negoci de don Joseph Quintana, per esser fora de la present ciutat E lo dit concell feu deslliberatio que la dita embaxada se li fes per dos cavallers los quals anassen a la posta a Monserrat ahont se trobaria conforme fou deslliberat a vuyt del corrent — E ayxi mateix desllibera que fossen tramesos dos cavallers a la posta al senyor princep de Saboya, fahentli embaxada de part de esta ciutat offerintseli en tot lo que la ciutat lo pogues servir estava molt prompta y aparellada com llargament en la desliberatio esta contengut. E los mag.^chs^ concellers per executio de dita deslliberatio feren nominatio de quatre cavallers, so es dos ciutedans y dos cavallers pera anar, so es los dos al senyor virey y los altres dos al S.^im^ princep de Saboya, anant so es al S.^or^ princep, mossen Raphael Cervera ciuteda y Bernat Bertrola cavaller, y al senyor virey mossen Joseph Sescases cavaller y mossen Bernat Romeu ciuteda — E lo mateix dia lo dit concell feu desliberatio que fos pagat lo gasto ques feu de la collatio ques dona al senyor virey en la casa de la taula lo dia de Corpus, ab tal empero que a cetero los concellers no puguen fer lo semblant sens expressa desliberatio del savi concell de cent, com llargament en dita desliberatio esta contengut.

Gasto de collacio de Corpus.

Embaixada.

DIUMENGE XVJ. — En est die partiren los embaxadors per als princep y virey.

DILLUNS XVIJ. — En est dia tornaren los embaxadors.

Id.

DISSAPTE XXIJ. — En est dia se tingue concell de cent y los embaxadors refferiren llur embaxada que tenian feta, so es mossen Raphael Cervera y Bernat Bertrola al S.^im^ princep de Saboya, los quals refferiren quel trobaren en la torre de Pelleja

que es de don Ramon Torrelles, y que tenia feta gran demonstratio de contento y alegria de la offerta que la ciutat li tenia feta estimantla en molt, offerintse que de molt bona voluntat y gana en tot lo que ell podra servir a la ciutat ho fara en tota ocasio conforme la obra donara demonstratio — E aixi mateix mossen Joseph Sescases y mossen Bernat Romeu embaxadors tramesos per la ciutat al Ex.^{im} lloctinent, acerca que se servis sa Ex.ª per fer merce a esta ciutat manas traurer de las carcels la persona de don Joseph Quintana advocat fiscal de la diputatio, refferiren que tenian trobat a sa Ex.ª en la vila de Molin de Reig en la casa, e o, palau de la senyora comtesa de Benavent y que li tenian feta dita embaxada de part del savi concell de cent, y que tenia respost que ell prest procuraria que la persona de don Joseph Quintana fos treta de la preso y que estava aguardant un orde de sa Mag.^{t} que pensave prest serie assi, y que diguessen a la ciutat que confias que prest manaria que dit negoci se rematas, fahent molts compliments als dits embaxadors — E lo dit die estant junt lo savi concell arribaren ab embaxada de part dels senyors diputats los senyors don Ramon Ivorra segrista y canonge de la seu de Barcelona, don Miquel Mecha del orde de sant Jaume de spasa, mossen Jaume Sala ciuteda honrat, pera supplicar de part dels senyors diputats al savi concell de cent.que se servis ab conformitat dels senyors diputats scriurer a sa Mag.^{t} una carta cerca del negoci de don Joseph Quintana, y lo dit concell deslibera ques fes comforme supplicaven los senyors diputats.

DILLUNS XXIIIJ. — En est die festa de la nativitat de sant Joan, los senyors concellers feren la cavalcada com es acostumat quiscun any al mati de est dia, en la qual foren los senyors diputats y oidors y tambe hi foren lo R.^{im} senyor don Luis Sans bisbe de Barcelona: anaren en la forma acostumada, tiraren los baluarts com es de costum, y tambe tiraren les galeres del general. St. Joan, cavalcada.

DISSAPTE XXVIIIJ. — En est die, festa del apostol sant Pere foren los mag.^{s} concellers a la iglesia parroquial de sant Pere per oir lo offici. St. Pere.

JULIOL

Venguda del princep de Saboya.

DIJOUS IIIJ. — En est die lo Ex.[im] senyor marques de Almaçan llochtinent y capita general per sa Mag.[t] en lo present principat, feu sabidors als mag.[chs] concellers com tenia rebut un correu del serenissim princep de Saboya don Emanuel Philiberto gran prior de Castella y generalissim de la mar, que era arribat lo dia antes al port de Salou ab deu galeres, y que venia a la present ciutat, pera que la ciutat estigues apercebida que es lo que devia fer en semblant vinguda E los senyors concellers desitjant per la vinguda del dit serenissim princep fer lo que te obligatio desijant en tot assertar, determinaren que lo mag.[ch] conceller segon se conferis en casa de sa Ex.[a] per entendrer y saber certament la vinguda y lo modo ab que entenia entrar, perque en tot se fes ab aquell orde y puntualitat que la ciutat deu y pot fer en semblants entrades de princeps, e essentse conferit lo dit mag.[ch] conceller segon ab sa Ex.[a] y tractat de la entrada, dient sa Ex.[a] que volia entrar a cavall y lo modo ab que la ciutat lo acostuma de rebrer, digue sa Ex.[a] al senyor conceller que entenia que volia entrar ab la guarda que aportava, y si sobre de apportar la guarda si se podia seguir algun inconvenient que ell per ser persona real dit serenissim princep no lay trobava, que altrament per ser generalissim de la mar no loy permitiria, y que perso que vehes la ciutat si inconvenient algu hi podia haver y que se li tornas prest resposta perque tenia de despachar lo correu, advertint que sino consentian que entras ab guarda temia que no entraria en la present ciutat. E lo dit mag.[ch] conceller tenint entes lo que li fou dit per sa Ex.[a], y tractat llargament lo modo de la entrada, en lo de la guarda, digue que ell ho tractaria ab los altros concellers y que mirarian los papers y altros exemplars de la casa de la ciutat y que promptament se li tornaria resposta. E, lo dit mag.[ch] conceller essent en la present casa de la ciutat y haventse conferit ab los altres mag.[chs] concellers, encontinent se dona orde que se mirassen los dietaris per veurer y entendrer que es lo que devian fer en semblant cas de permetrer que entras ab guarda, y vists los dietaris y pres parer de moltas persones velles, ciutedans y

Entrada del princep de Saboya y ab guarda.

cavallers de la present ciutat, que tenian plena noticia y recort que lo S.[im] don Joan de Austria era entrat en la present ciutat ab guarda, y conciderat que lo dit S.[im] princep de Saboya era persona real nebot de nostron rey y senyor, y tambe vistes y legides las cartas que sa Mag.[t] scrigue per la vinguda primera que feren los princeps de Saboya quant passaren per esta ciutat que anaren en cort, escrivint a la ciutat tant encaridament que los tractassen y honrassen y en tot los regosijassen com a nebots seus, y conciderant tambe, lo que nostre Senyor no permete, que faltant nostres princeps que pot succehir y esser rey y senyor nostre, molt acordadament resolgueren que volent entrar ab guarda no se li fes contradictio alguna per esser persona real, y aixi se torna resposta a sa Ex.[a] que la ciutat no trobava inconvenient algu essent persona real que entras ab guarda, la qual se torna ab un billet que feu lo dit mag.[ch] conceller segon á sa Ex.[a] — E lo mateix die los mag.[chs] concellers desliberaren y donaren orde que per la dita entrada se posassen a punt les confraries dels perayres, fusters, mestres de cases, blanquers y altres que foren sis, o, set ab sos capitans, tambors, piffanos y arcabussos, perque estiguessen a la muralla y moll, totas per sas plasses per fer salva ab molta arcabusseria quant dit serenissim princep entras. E aixi mateix la artilleria dels baluarts estigues a punt aportantnhi de la funditio, y en la sala de las armas estiguessen en las finestras y alt en los marlets, posats dos cents, o, mes mosquets, tots armats per tirar aquells quan entraria, y a las confrarias que sels donas polvora lo que honestament seria menester, y que se fessen las demes preparations que fossen necessarias pera dita entrada, fahent las tres salvas acostumadas ab la artilleria dels baluarts, y manant posassen a punt moltas atxas perque si sera la entrada de nit estiguessen prestas, y las trompetas, manestrils de la ciutat y atambors de cavall estiguessen tocant y sonant aquells en lo portal de Mar regositjant la dita entrada, y manant provehir tot lo demes que convingues fos necessari prevenir pera dita entrada.

DIVENDRES V. — En est die serca de las set horas de mati foren descubertas a la part de ponent deu galeras que eran las Id.
del squadra Despanya, y perque lo die antes se ere dit que venia a la present ciutat lo serenissim princep de Saboya generalissim de la mar, lo dit mati los mag.[chs] concellers se ajuntaren al baluart de Mig die pera ordenar manar prevenir lo que convenia

per la entrada del dit generalissim de la mar y tambe per saber quina hora seria la dita entrada, y desliberar lo que convindria tenirse de fer, y axi fou desliberat que quatra ciutadans y cavalles ab la barcha de la ciutat ben endressada y posada a punt, anassen a la galera real ahont estava dit princep, que tenian donat fondo devant la torra del cap del riu, pera donar la benvenguda y offerirli esta ciutat, havia determinat de axirlo a rebrer y de fet anaren quatra enbaxadors ab dita barcha a fer dita enbaxada, y donada aquella de part de la ciutat y sabuda la hora que volia entrar, sen tornaren y referiren als senyors concellers com tenia agrait molt la merce li tenia feta la ciutat, y que la sua entrada digue seria a la tarda — E, los dits mag.chs concellers ordenaren que per la tarda las confrarias que tenian asenyaladas, ab sos capitans, tambos y pifanos estiguessen a punt y acudissen a la marina per causa de la dita entrada, y aixi mateix las trompetas, tambos y manastrils estiguessen en sos plassos y llochs destinats, essent a la tarda que se judica que era hora pera entrar, los baluarts comensaren de tirar y fer la salva, y despres las galeras tirant molta arcabusseria y axi mateix de la torra, las confrarias que estaven part dellas al moll, part a la muralla y fahent las tres salves la ciutat en son degut temps y lloch, arribaren en lo moll los mag.chs concellers ab molta cavalcada de ciutadans y militars y altra gent, los quals ajunctantse en la lotge de la mar isqueren a rebrer a cavall al dit serenissim princep fora del portal en lo moll, lo qual se posa molt galant, y los senyors concellers ab las demes personas de la cavalcada ab lo orde que anaven agraduats li passaren devant donantli la benvenguda, y lo mag.ch conceller en cap se li posa al costat a la ma squerra, y a la dreta anava lo llochtinent y capita general lo marques de Almaçan, y darrera venian a cavall alguns senyors que venian en companyia de dit princep tambe a cavall; y ab dit orde entraren en la present ciutat tirant totas las companyias molta arcabusseria, y tambe en lo entrar tiraren de la sala de las armas molts de mosquets que tot fou cosa de veurer que ana ben ordenat, axint lo demes del poble desta ciutat a veurer dita entrada, y lo acompanyaren fins fou en la casa del dit lloctinent y capita general en la qual fou aposentat, y desde alli los mag.chs concellers ab lo mateix acompanyament sen tornaren y sen anaren a desgraduar a la casa de la present ciutat, y com esta entrada fou de dia no fou menester se ensenguessen atxas.

DISSAPTE VJ. — En est die los mag.chs consellers acompanyats dels officials de la present casa anaren a besar las mans al serenissim princep de Saboya, y donantli la benvenguda y offerintseli en tot lo que fos de son servey esta ciutat com es de costum en vengudes de semblants princeps, de la qual se mostra molt agrahit y feu demostracio de haver rebut gran contento.

Besamans.

DIUMENGE VIJ. — En est die parti de la present ciutat lo dit serenissim princep de Saboya general de la mar, y ana al monastir de nostra Senyora de Montserrat ahont estava lo altre serenissim princep major detingut, y ab sa partida nos feu ninguna serimonia ni lo acompanya lo senyor virrey sino que sol ab algunas de las personas que eran arribats ab ells lo acompanyaren.

Dit princep va a Montserrat.

DIMECRES X. — En est dia festa de Sanct Christofol, mori mossen Salvador Coll notari de Barcelona ajudant de scriva major, anima eius requiescat in pace.

Mort del ajudant de scriva.

DIJOUS XJ. — En est dia al mati arriba en la present ciutat una trista nova per esta ciutat y principat de Catalunya, que com venint en la nit per temor de la calo, de nostra Senyora de Montserrat lo comte de la Bastida, lo qual es natural del ducat de Saboya y era arribat ab lo serenissim princep major de Saboya, venint ab alguns criats, quant fonch entre la vila de Molins de Rey y la vila de Sant Feliu so es en aver passat Molins de Rey venint a la present ciutat, li isqueren quatre mals homens fills de perdicio tenint poch temor a Deu y a la justicia temporal, ab pedrenyals y volentlo robar, y dit S.or comte de la Bastida fahent alguna manera de recusacio que quatre mals homens se atrevissen en volerlo robar, los dits quatre lladres secinos y inhumans li tiraren dos o, tres tirs de pedrenyals, dels quals fou farit y mori promptament.

Mort desastrosa del comte de la Bastida.

Esta lastimosa nova y desastre tant inhuma, causa a tota esta ciutat tan gran sentiment de dolor y pesar per moltas causas y respectes, que los mag.chs concellers ab molt acordi y madur parer determinaren encontinent tenir concell de cent pera donar raho aquell, que es lo que la ciutat devia y podia fer en demostratio de una cosa tant mal feta.

E lo dit concell entes lo cas esser tan mal e inhuma, determina ques fessen cridas, y que la ciutat prometes donar premi de dos centas lliuras a qualsevol persona que descobris lo cas y

Cridas y premis per descubrir los criminals.

per quiscuna persona que capturassen dels malfactors, manant que encontinent se publicassen ditas cridas y tambe anassen a publicar aquellas a Montserrat y en totas las vilas y llochs del Lobregat, y que dos cavalles de part de la ciutat anassen a Montserrat ahont son los serenissims princeps..... Los enbaxadors dolentse molt de dit cas y fahent los a saber lo que la ciutat tenia desliberat, y offerintse que faran tot lo que sia possible pera que los qui tenen comes dit cas sian castigats y arriben en mans de la justicia, com largament esta en la desliberatio que lo savi consell te feta lo dia present.

DIVENDRES XIJ. — En est dia partiren les trompetas per anar fora ciutat a publicar lo premi que la ciutat offeria donar per la mort del comte de la Bastida.

Captura de id.

DISSAPTA XIIJ. — En est dia foren capturats quatre homens tots naturals de Fransa bargants y de pocha valor y stima, qui la major part de aquells acostumen de tirar lo strop de pescar, los quals son estats acusats per un de dits quatre que ells son estats los que tenen mort lo S.^{or} comte de la Bastida lo dijous proppassat, per lo que li tenian salvat vida y membres al dit descobridor, y los prengueren en uns corrals en la parrochia de Badalona, com es dit com a bargans, y en continent que los tenien presos los foren trobat algunas cosas que tenian robadas del dit comta, y foren aportats en casa de sa Ex.ª, y se diu en est dia los tenen presa la depositio y los donen deffensas per ferne justicia molt promptament ab algun gran exemplar.

Embaixada als princeps.

DIUMENGE XIIIJ. — En est dia se digue que ja estava feta la sentencia contra los cessinos y mals homens qui tenian mort lo comte de la Bastida y per lo acusador tenian liurat, y dels tres lo dia vinent ne farian justicia — E lo mateix dia partiren de la present ciutat anant per embaxadors de part de la ciutat mossen Joseph Cescases y mossen Barnat Romeu ciutada pera N.^{ra} S.^{ra} de Montserrat, en virtut de la desliberatio del savi consell de cent celebrat lo dijous mes propassat lo bessame (sic) (1) als serenissims princeps de Saboya de la mort desastrada del dit comte de la Bastida y fer demostratio de gran sentiment que la ciutat ne tenia fet y de las diligentias que tenia fetas y premis que tenia promesos donar, y en offerirlos que la ciutat faria en est dit cas per descobrir los malfactors tot lo que li seria possible.

(1) Per avisament?

DILLUNS XV. — En est die fou executada la sententia dels tres sacinos y mal factors que tenen causada y dada la mort al comte de la Bastida, tots los quals presos eran francesos y tambe lo acusador, la sententia fou que al un ques entenia era lo cap, fos aportat ab un carrato y en la plassa de Sanct Jaume li fou levat lo puny y lo altre al carrer Ample y atanallat y despres fet quatre quartos, y los dos foren rossegats y tambe scorterats, pera que los sia castich y exemple a altres. Sentencia dels sacinos.

DIMARS XVJ. — En est dia tornaren los embaxadors y feren relacio de llur embaxada que tenian donada als princeps de part de la ciutat, y com los princeps havien demostrat restar molt agrahits de la ciutat del bon cuydado y diligentias que tenian fetas. Embaxada.

DIMECRES XVIJ. — En aquest dia se tingue concell de cent, y se feu extractio de la bossa de scriva rational de ajudant de scriva maior per mort de mossen Salvador Coll, y fou extret mossen Bernat Puigvert notari de Barcelona. Ajudant de scriva maior.

DISSAPTA XX. — En est die los serenissims princeps de Saboya se embarcharen ab las galeras Despanya y dos de Saboya, de Castell de Fels, ahont stigueren tres o, quatre dies en lo castell, entanent que lo princep maior anava a desenbarchar a Binaros per poder anar a la cort de sa Mag.[t] per terra. Embarch dels princeps.

DIUMENGE XXJ. — En est dia entanent que en la present ciutat havia arribat lo comte de Rubiasco Saboya, qui era vingut de Castell de Fels, lo qual los princeps lo trametian pera que de llur part vingues a la ciutat y diputatio pera donar gratias de las merces los tenian fetas y lo quant restavan obligats a la ciutat, y per offerirse de ajudar y acudir en aquella en tot lo que porian, y com era persona principal dit comte y ab ell anaven molts cavalles desta ciutat que lo acompanyaven, y que lo mateix die se volia partir per la cort del rey nostre senyor, lo mati se ajuntaren en la present casa y perque no aparegues estiguessen los senyors concellers al rebrer de dit comte sols, manaren ajuntar molts cavalles y ciutadans y tots los officials de la casa perque al rebrer de dit comte asestissen, com de fet arribat en dita casa lo isqueren a rebre, ço es los officials a la porta major, los cavalles y ciutadans a la porta que entre al trentenari vell y los senyors concellers al mig del trentenari nou, y rebut se assentaren y fou assentat entre concellers cap y quart per esser absent lo ters, y estant alli assentat feu sa larga emba- Comte enviat per id.

xada y rahonament de part de dits princeps com esta dit, lo mag.[ch] conceller en cap li respongue ab molta demostracio de agrahiment de la merce que feyan los dits princeps a la ciutat de haverla tant volguda honrar ab semblant embaxada, que ho estimaven y tenian ab lo compte que era raho y apres de llarch rahonament, se alsaran y lo acompanyaren fins lo lloch quel isqueren a reber axi mateix los cavallers y officials.

Sta. Magdalena.

DILLUNS XXIJ. — En est dia festa de Sancta Magdalena, los senyors concellers essent convidats, anaren al offici al monastir de Sancta Magdalena.

St. Jaume.

DIJOUS XXV. — En est dia festa del apostol sanct Jaume los mag.[chs] concellers foren, essent estats convidats, al offici a la iglesia parrochial de sanct Jaume.

Sta. Martra.

DILLUNS XXVIIIJ. — En est dia festa de sancta Martra, los mag.[chs] concellers foren al hospital de sancta Martra que esta sots protectio de la ciutat, per hoir lo offici y sermo.

AGOST

Embaixada sobre traurer de preso a Joan B. Cassador.

DIMECRES VIJ. — En aquest dia se tingue concell de cent, y entre altres cosas fou desliberat que los senyors concellers fesen embaxada a sa Ex.[a] pera que fos servit manar traure de la preso la persona de Joan Baptista Cassador.

DIVENDRES VIIIJ. — En est dia los mag.[chs] concellers acompanyats ab promens, per exequutio de la desliberatio feta per lo savi concell de cent celebrat dimecres mes proppassat que comptavem a set del corrent, de la captura feta de la persona de mossen Joan Baptista Cassador y de Aguilar, anaren ab embaxada a sa Ex.[a] havent primer enviat Pau Amell altre dels vergues per pendrer hora com es de costum, y essent arribats en las casas ahont esta sa Ex.[a] que son en lo carrer Ampla, y trobat aquell en una de las instantias de las casas que es junt de la capella de ditas casas, y entrant en dita instantia, apres de aver fet lo degut acatament estant tots de peus, lo mag.[ch] conceller en cap de voluntat dels altres mag.[chs] concellers explica sa embaxada de part del concell de cent, conforme dit die fou desliberat supplicant a sa Ex.[a] per fer merce a esta ciutat fos servit manar traurer de les carcels reals la persona de dit mossen Joan

Resposta del virrey.

Baptista Cassador y de Aguilar. A la qual embaxada sa Ex.ª respongue que ell no havia pogut ajuntar lo dilluns com tenia dit lo concell real, per lo que estaven abcents de la present ciutat lo regent micer Salba, micer Jover y altres, y perque com no es raho que de la casa del princep ningu sen vaya descontent, y que ell avia mirat lo procès del dit Joan Baptista Cassador ab molt cuydado, y que poden assegurar de lur part al concell de cent que ell no te manat pendrer la persona de dit Joan Baptista Cassador per haver executada la desliberatio del concell de cent, la qual desliberatio ell tenia ben vista antes de manar lo pendrer, y que tenia vist que aquella era prudentment feta conforme a raho, sino per altras causas que per beneffici de dit Cassador volia que la preso li servis de pena y que en los casos de correctio la extenia en quant la justicia donava lloch, y digue als senyors concellers: V.ˢ magnificentias diguen als senyors de concell de cent, que ell nol tenia pres per haver executada la desliberatio del concell de cent ni tal li tenia passat per la imaginatio.

DIMECRES XIIIJ. — En aquest dia los magniffichs concellers foren enviats a demanar per part de sa Ex.ª enviant lo secretari Aguilo, y tinguda hora anaren los magnifichs concellers acompanyats de molts officials a casa de sa Ex.ª y arribats alli los fou donada una carta de crehensa de sa Mag.ᵗ cerca del dit negosi de la Inquisicio, juntament ab una copia de la carta que sa Mag.ᵗ li tenia tramesa cerca de la resolucio que tenia presa en dit negosi, la qual copia fou comprovada ab lo original de la dita carta real per lo dit secretari Aguilo, y Galceran Francesch Calopa notari de Barcelona y scriva major de la present casa, la qual carta de crehentia y copia lo mag.ᶜʰ conceller en cap prengue de ma de sa excelentia, y aventlos explicat sa Ex.ª perquels avie enviats demanar se despediren, y essent tornats a l(a) present casa desclogueren la carta de sa Mag.ᵗ y legida aquella y tambe la dita copia de dita carta que tenia scrita a sa Ex.ª de la resolucio que tenia presa en dit negosi de la Inquisitio, vist lo gran preiudici se feye a la present ciutat, determinaren encontinent de tenir concell de cent pera donar raho en aquell de dites coses, pera que ordenas que es lo ques tindrie de fer, lo tenor de las quals cartes son los seguents:

Cartas de S. M. sobre la inquisicio.

A los amados y fieles nuestros los concellers conseio y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona

El Rey

Carta al consell.

Amados y fieles nuestros Al marques de Almaçan mi lugar teniente y capitan general en esse principado, he mandado scrivir lo que del entendereis sobre la resolucion que se ha tomado en las competencias entre mi jurisdiccion real y los inquisidores desse principado: sere servido y os encargo y mando que dándole entera fe y creentia provehais y deys orden en lo que hos tocare que assi se aga, por ser lo que a todos conviene, toda replica consulta y dificultat cesante que tal es mi determinada voluntad. Data en S.t Lorenço a nueve de Agosto mil seicientos y treze.

Yo el Rey

Don Franciscus Gassol protonotarius

V.t Roig vicecancellarius
V.t Comes thesaurarius generalis
V.t Fontanet R.s
V.t Perez Manrique R.s
V.t D. Josephus Banyatos Reg.s
V.t D. Montserratus de Guardiola R.s
V.t D. Philipus Tallada R.s
V.t Martinez Bolin R.s

Al Ill.e marques de Almaçan primo nuestro, lugar-tiniente y capitan general en los nuestros principado de Cataluña y condados de Rossellon y Cerdanya.

El Rey

Carta al virrey.

Ill.e marques primo nuestro, lugar teniente y capitan general: haviendose visto los papeles que se me han embiado assi por vos y los dessa mi real audientia y los concellers dessa ciudad y deputados, como tambien por los inquisidores desse principado y lo que en diferentes dies me consultaron los de la junta que para esto nombre de mi consejo de Aragon y del de la santa y general Inquisicion y despues por ambos conseyos, y muy bien consideradas las razones de las partes sobre las contentiones y differentias que ha havido y ay entre mi jurisdiction real de una

parte y los dichos inquisidores de otra, comensada en razon de haver desarmado el veguer dessa ciudad al cotxero de uno de los inquisidores, y ellos aver echado preso un ministro del veguer, y otras cosas que se an seguido, y el desasosiego que de esto ha resultado a todos hasta agora, deseando remediar lo presente y tambien lo porvenir de manera que del todo cesen encuentros, he resuelto que las partes no se puedan valer por exemplar para otros casos en ningun tiempo de lo que ha passado en estos negocios, y assi anullando, cassando y dando como doy por nullos todos los procedimientos en razon de las cosas sobre dichas, hechos por parte de mi real jurisdiction y los ministros della que assi tambien haran servicio y ante anullacion o, casation, el Inquisidor general o, por su orden los inquisidores desse principado de los que por su tribunal y ministros se han hecho en el discurso destos negotios contra qualesquier officiales y ministros mios, concellers dessa ciudad, diputados desse principado y otras qualesquier personas; os encargo y mando que en virtud de las cartas que con esta se hos envian en vuestra crehentia para los dichos diputados y concellers, tengays con ellos la mano y tambien con los doctores dessa mi real audientia que convenga, para que la alsen del todo en tratar ni passar adelante en dichas contentiones, como tambien lo ordena el Inquisidor general a la de esse districto la alcen por la suya, y unos ni otros no se queix(en) ni podays sacar en tiempo alguno en consequentia ni por exemp(l)ar cosas ni auctos algunos de los que en el discurso destas contentiones se han hecho, y para mayor seguridad de las concientias de las personas contra quien se han fulminado censuras, se manda a los mismos inquisidores que absolvan ad cautelam los descomulgados y alçan las censuras en cuya conformidad va el despacho del Inquisidor general, quedando todos advertidos como tambien lo quedan dichos inquisidores que de aqui adelante al principio de las competentias y antes de entrar en ellas unos y otros deis quenta a los conseyos a quien stais subordinados, para que sin llegar a rompimiento se compongan por via de los mesmos conseyos, y en esta conformidad se scrive tambien a dichos inquisidores para que lo cumplan y executen y observen, y vos lo ordenareys assi a los que convenga, toda duda, replica, consulta, difficultad y contradition cesante y en particular stareys advertido y todos mis ministros y officiales consten tener con los inquisidores desse principado la buena

correspondentia que es razon; que tal es mi determinada voluntad. Data en sanct Lorenço a nueve de Agosto anyo mil seicientos y treze.

Yo el Rey

Don Franciscus Gassol protonotarius

V.t Roig vicecancellarius
V.t Comes thesaurarius generalis
V.t Fontanet Reg.s
V.t Peres Manrique Reg.s

V.t Josep. Banyatos R.s
V.t don Montserratus de Guardiola Reg.s
V.t D. Philipus Tallada Reg.s
V.t Martinez Boclin Reg.s

Assumptio.

Dijous XV. — En aquest dia festa de la Assumptio de nostra Senyora, los magniffichs conselles ab los promens foren a la seu per hoir lo offici com es costum.

St. Roch.

Divendres XVJ. — En aquest dia festa de Sanct Roch, los magniffichs concellers ab promens se ajunctaren al porxo de Sanct Jaume, y per causa que encara no esta assentat lo de la proffesso, anaren ab les trompetas, menestrils y atambos a la isglesia de Sacta Eularia ahont es la capella de Sanct Roch y alli hoiren lo offici y despres sen tornaren anant agraduats al dit porxo de Sanct Jaume.

Altres cartas de S. M.

Dimecres XXVIIJ. — En est die se tingue concell de cent, en lo qual entre altras cosas que en aquell se tractaren los embaxadors que la ciutat tenia enviats a la cort del rey nostre senyor que foren mossen Julia de Navel ciutada honrat, per lo fet del estrado de la marquesa y altres casos, y mosen Philip de Sorribes per lo fet de haver manat que lo dit Julia de Navel de part de sa Mag.t que sen tornas, feren los dits sindichs en plen concell larga relatio de llur embaxada y entre altras cosas acerca del dit fet y del que tenia en son carrech lo dit mosen Julia de Navel, aporta dos cartas eo, copias de las que sa Mag.t tenia tramesas al Ex.m senyor marques de Almaçan loctinent y capita general de sa magestat, que son del thenor seguent:

El Rey

Al virrey, sobre sitial de la marquesa.

Ill.e marques primo nuestro lugarteniente y capitan general: he visto lo que me escrevistes en vuestra carta de desinuebe de março proximo passado, del justo sentimiento que hos quedava

de que los concelleres dessa ciudad de Barcelona uviesen hecho quitar el sitial que se puso en el tablado que en la seo avia para la marquesa vuestra muger donde estuviesse el dia que se celebraron las exequias de la serenissima reyna mi muy cara y muy amada muger, y que tan sin razon pretendiessen que no se podia tener, y quando la tuvieran no devian proceder con termino tan desacatado como usaron, he mandado escrivirselo assi afeandoles mucho lo que han hecho, para que de aqui adelante escussen semejantes procedimientos y hos tengan el respeto y miramiento que hos deven y acostumbran tener con mis lugartinientes generales, como confio que lo haran, y deseando jo que se les quiten las occasiones de quexas que se pudieren offrecer y que otra vez no las tengan de la marquesa que lleva como dicen toda la guarda de alabarderos consigo, os encargo mucho escuseis el ir la marquesa con ella y si en alguna occasion la huviere menester, lleve quatro o, seis no mas: y porque entiendo questan todavia presos los obreros y un verguero dessa ciudad que quitaron el sitial, sino ay otra causa para ello deis orden luego de sacarles libremente de la carcel estando muy advertido de tener con los concelleres dessa ciudad muy buena correspondentia, recibiendo y tratando con benignidad y buenas palabras a las personas que os enbiaren con embaxada dichos concellers y diputados, que aunque en ello han esedido como se dize, se les ha de estimar el buen zelo con que atienden a mi servicio en la conformidad sobredicha esta la carta que aqui va, como lo vereis por la copia della, sere servido que aziendosela dar agays de manera que se eviten semejantes disgustos y pesadumbres, que tal es mi voluntad y en ello me servireys Data en Madrid a desiocho de Julio de mil seiscientos y doze.

YO EL REY

EL REY

Ill.e marques primo nuestro lugarteniente y capitan general: en carta de desiocho de Julio proximo passado, hos mando escrevir lo que aveys visto aserca del modo que avia de tener la marquesa vuestra mujer en el llevar la guarda de alabarderos que vos teneis quando sale por essa ciudad, para que quedando avertido de quitar occasiones de enquentros y quexas con los concellers della, se escusase el hazerlo sino en caso muy forzoso, y este llegado no sacase sino quatro o, seis tan solamente, y

Id. sobre guarda de alabarderos.

porque por parte de dicha ciudad se me ha dado memorial quexandose que despues de haver tenido vos esta orden, la marquesa a primero de agosto proximo passado salio a la iglesia de sant Francisco con gran numero de alabarderos, y a veinte del mismo, salistes ambos con toda la guarda y dexando hos a vos en una huerta se fue la marquesa acompanyada de toda ella al monasterio de Valldonzella sin dexarla a vuestra posada, representandome el desconsuelo grande que tienen de que esto se haga por ser novedad y en perjuicio de lo que pretenden, suplicandome por el remedio y porque quando se hos escrivio la precalendada carta se hos declaro bien mi real voluntad como esta dicho, fuera justo cumplirla sin permitir otra cosa y assi os encargo y mando observeys puntualmente la orden que se hos dio en ella escusando quexas y que hayan de recorrer mas a mi sobre ello, què tal es mi determinada voluntad, y de no cumplirse quedare muy deservido Data en Sant Lorenço a dieziseis de Setiembre del anyo mil seiscientos y dose.

Concell. DISSAPTE XXXJ. — En aquest dia se tingue concell de cent.

SETEMBRE

St. Lop. DIUMENGE I. — En est dia festa de Sanct Lop, los magniffichs concellers foren al offici al monestir de la Merce.

Cops. DIMECRES IIIJ. — En aquest dia hi ague concell de cent serca dels negocis dels cops de la ballia general.

Nativitat de N.ª S.ª DIUMENGE VIIJ. — En aquest dia festa de la nativitat de nostra Senyora per estar la lotja de la mar embarassada per haver dintre de ella gran multitut de blat, nos feu festa en la dita lotja com era acostumat altres anys.

Inquisicio. DILLUNS VIIIJ. — En aquest dia los magniffichs concellers, enviada primer a demanar hora pera parlar a sa Ex.ª y aquella tinguda, acompanyats dels officials de la present casa y de altres persones foren a parlar a sa Ex.ª pera suplicarli fos servit en lo negosi de la Inquisitio manar pendrer alguna resolucio pera poderho scriurer a sa Mag.t conforme li era ja estat supplicat, e lo dit senyor virrey respongue que per ses indisposicions no

havia pogut parlar de aquest negoci al concell real y dirlos lo que ell y entenia en aquell, perque en ninguna contentio que la inquisitio agues tinguda ab la real jurisdictio se avia procehit y alcansat tant en favor de la jurisdictio real com en aquesta, y que la sententia era estada donada y lo exemplar fet, y encara que sa Mag.[t] agues scrit que ell havia revocat y donat per millors los procehiments fets per los jutges seculars contra dels inquisidors, que no podien dexar de ser fets, *et de his quæ foris sunt, nihil ad nos,* y que encara que sa Mag.[t] ordenava que en altres ocasions de contentions ans de entrar en elles un tribunal accedeix primer a donar raho al concell superior de qui tenien dependentia, pero que ell assegurava que offerintse ocasio los inquisidors acudirien ab ell perque les asentas y compongues, y que si ell no les asentava o, no podie, que nosaltres no podiem impedir que los inquisidors no acudisen y donasen raho al concell de la santa Inquisitio que era son superior, pero que nosaltres acudiriem al concell superior que assi tenim que es lo concell real de Catalunya, y que apres de aver tractat en lo concell, ho tractara ab los matexos senyors concelles, que desije fer tot lo que poria en beneffici dest negosi — Y apres lo soplicaren per lo negoci dels cops, que preten los de la ballia general del plet que compra la ciutat della la aygua, que avien ja informat a tots los mag.[chs] doctors ab qui sa Ex.[a] havie tractat, y quels fes merce de tornarlos ajuntar y ferlos ho a saber perque estant junts en presentia de sa Ex.[a] los poguessen tornar a informar a efecte que se sobresegue la executio fins sia feta la sententia, a la qual embaxada respongue sa Ex.[a] queu farie — E apres lo soplicaren fos servit manar traurer de la preso a la persona de mossen Joan Batiste Cassador que avie tant de temps estave detingut, lo qual li soplicaven de part de tot lo concell que ho tendrie a particular gracia y merce, a la qual respongue que desijave donar contento en tot a la ciutat.

Cops.

Sobre solta de un pres.

DIJOUS XIJ. — En aquest die se tingue concell de cent tambe acerca del fet del dret dels cops, y tambe vingue embaxada al dit concell de part dels senyors diputats aserca de la expulsio dels lladres, y foren tramesos per embaxados lo R.[t] Anthoni Joan Garcia canonge de la seu, mossen Francesch Cornet cavaller y mossen Barthomeu Sala ciutada.

Cops.

Lladres.

DIMECRES XVIIJ. — En aquest dia al mati stant los magnifichs concellers ajuntats en la present casa, arriba un pages de

la parroquia de Thiana anomenat Joan Mari, llastimantse molt devant dits magnifichs concellers de com la nit passada cert numero de lladres y malfactors eren entrats en una casa de un vehi seu de dita parroquia, anomenada de Sanct Roma, y en aquella tenian fet gran strago de robo, y lo pijor que tenian fet que sen havian aportat lo hereu y hamo de casa pera composar aquell ab gran summa de diners, y que perço supplicava als magniffichs concelles com a pares de republica y caps de totas las ciutats dest principat, se servissen intercedir ab sa Exelentia fos servit manar donar orde en que dits malfactors fossen capturats y dit Sanct Roma esser restituhit y tornat en sa libertat, perque si de dit cas no sen feya gran sentiment y exemplar, no tenian ningun remey los de fora desta ciutat poder star ni habitar en llurs cases ni fer los vins per temor no fessan lo semblant ab ells, que confiava de sa Ex.ª ab lo bon medi de dits senyors concellers hi donaria algun bon remey que seria beneffici universal desta terra — E los dits concelles entesa dita nova tan llastimosa, dolentse molt de dit cas conciderat aquell y molts altres consemblants que de poch temps ensa se han succehit en lo present principat, y lo que se poria succehir si de prompte no se procurava remey, tots ab molt acordi desliberaren que se fes embaixada a sa Ex.ª pera donarli part de dit nou cas y soplicarlo fos servit manar provehir hi prompte remey E, per quant sa Ex.ª nos trobava lo die present en la present ciutat per ser en la parroquia de Horta en la torre dita del senyor ardiaca Alentorn, ordenaren que lo magnifich conceller en cap acompanyat de quatre cavallers anas promptament a la dita torre a fer dita embaxada a sa Ex.ª y soplicarlo del demunt dit — E lo mateix die en lo despres dinar, lo dit magnifich senyor conceller en cap acompanyat de quatre cavallers ço es de don Joachim Setanti, mosen Joseph Sescases, mossen Philip de Çorribes y mossen Miquel Doms senyor de S.t Jordi y de altras personas ab cotxos, anaren a la dita torre, y antes de arribar en ella trobaren lo senyor diputat ecclesiastich, lo qual per desliberatio del concistori dels senyors diputats acompanyat de molts cavallers y officials de dita casa anava a fer a sa Ex.ª semblant embaxada, y arribats serca de dita torre primer antes del senyor diputat se envia per part de dit senyor conceller a sa Ex.ª a demanar licentia per poderseli donar dita embaxada per part de la ciutat, la qual concedida dit mag.ch conceller acompanyat de dits ca-

Strago de lladres en Thiana.

vallers y altras personas arriba en dita torre aportant gramalla de domas carmesi, ab son verguer y massa, y entrant en aquella alt en la sala de la torre troba sa Ex.ª que stava aguardant dita embaxada, y arribat en sa presentia feta la deguda saludacio y cortesia ordena sa Ex.ª que dit conceller en cap y demes cavallers se assentassen ab cadiras E tots assentats dit mag.ch conceller en cap de part de la ciutat dona a sa Ex.ª embaxada que aportava en comissio serca de las cosas demunt ditas, suplicantli aquellas ab molt gran sentiment y demonstratio de pesar que la ciutat ne tenia, y lo suplica quant fou possible de part de la ciutat se servis voler donar hi remey convenient — A la qual embaxada sa Ex.ª respongue que ja tenia entes dit succes, y que lo senyor regent loy tenia scrit y li havia donat avis del que lo concell real havia resolt, que ere estat enviat per aquellas parts de Thiana lo veguer y balle y tambe se havia enviat al algutzi Castellarnau, y que havian manat alçar lo sometent y que en les parts de Vich stava un jutge de cort qui es micer Ramon, y a les parts de Tortosa altre jutge qui es micer Roca y que ell ara no sabia que fer, y que ell dema aniria a Barcelona y tractaria ab lo concell real quins remeys se podrian fer y que del que se resoldria ho faria a saber a la ciutat — E poch apres arriba en dita torre lo dit deputat ecclesiastich y dona a sa Ex.ª semblant embaxada y se ha entes feu la matexa resposta. Id.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest dia al mati se embarca lo exelentissim senyor marques de Almazan ab la senyora marquesa y fillas, ab dos galeras del general de Cathalunya pera la ciutat de Tarragona, qui anaven a la festa de la gloriosa sancta Tegla que es lo die present, y tambe per voler compondrer las diferenties que son entre lo senyor archebisbe y la ciutat de Tarragona, y per haver estada la mar estos dies atras algun tant ab borrasca que no gossaren enbarquarse antes, Nostre Senyor los aporte a bon salvament. Llochtinent, anada a Tarragona.

DIMARS XXIIIJ. — En aquest die se tingue concell de cent. Concell.

DIJOUS XXVJ. — En aquest die tambe se tingue concell de cent.

OCTUBRE

DIVENDRES IIIJ. — En aquest dia festa del glorios Sanct Francesch, essent estat convidats los magniffichs concellers per St. Francesch.

lo offici al monestir de Sanct Francesch, foren alli per hoir lo offici y tambe y foren los senyors diputats.

Concell. DISSAPTE V. — En aquest dia se tingue concell de cent.

DIMECRES VIIIJ. — En aquest dia per esser fora de la present ciutat y vegueria de Barcelona lo exelentissim senyor loctinent y capita general marques de Almaçan y trobantse en la ciutat de Tarragona, se tingue juy de promens de un lladre de casa anome(nat) Joan Peris, de la Pobla de Claramunt, lo qual lo mag.ch regent la vegueria de Barcelona tenia pres y capturat, per lo qual juy de promens foren extretas en la forma acostumada vint y quatre personas de las de concell de cent, ço es vuyt ciutadans y militars, sis mercaders sinch artistes y sinc menestrals, y tots junts com es costum partiren de la present casa de la ciutat per anar a la preso anant agraduats en esta forma, ço es devant anaven los vergues ab ses masses y acompanyadors, despres venian los tres concellers cap, segon y quint en filera ab lo ciutada eo, militar mes antich entre dits senyors concellers, despres a la part dreta anaven los ciutadans y artistes y a la part squerra los mercaders y menestrals per son orde, anant darrera en filera los restants dos concellers ço es ters y quart ab un prom tambe mes antich despres del prom qui va primer al mig, de modo que en filera restan sis ciutadans o militars, sis mercaders, sinch artistes y sinch menestrals que fan numero de vintydos, que en quiscuna filera van onse tots igualment agraduats, y anaren ab dita forma a la dita preso, y al cap de la scala de la obra nova isque lo dit senyor veguer ab son assessor a rebre los senyors concellers, y tots sen entraren en la sala gran ahont havia de esser lo juy de promens, y estant tots assentats, ço es de front los senyors concellers ab lo senyor veguer al mig a la part dreta, ab scons los ciutadans y despres menestrals, estant al cap del scon lo assessor y a la altra part los mercades y artistes, y assentats que foren isque lo reo y posat al mig ab un banquet devant tots los qui volgueren entrevenir, se li legi lo proces, y acabat de legir fou tornat a la preso lo reo, y lo assessor digue son vot serca del que merexia, y en haver lo votat se alça lo magniffich conceller en cap ab lo prom mes antich y notari del senyor veguer, los quals sen entraren en la altra instantia que alli es y votaren y despres los altres magnifichs concellers, y despres totas las personas de juy de promens anant de dos en dos a votar, restant dintre en dita instantia lo magniffich

Juy de promens.

conceller en cap ab lo dit prom y notari qui rebia los vots, y votat que fou per tots se legi lo vot que havia prevalgut devant lo juy de promens, qui fou condemnat que fos assotat y marcat y possat en las galeras de sa Mag.t a servir aquellas per temps de tres anys, y despres ab la forma que eran anats a la dita preso sen tornaren en la present casa de la ciutat.

DIJOUS X. — En aquest dia per part dels senyors diputats arribaren en la present casa ab embaxada los senyors Don Joan Burgues y don Gispert de Guimera pera dir als senyors concellers de part dels senyors diputats com aquell concistori pera complir a sa obligatio y tenir la bona correspondensia que deu a la ciutat, tenia entes la contentio que estava moguda entre lo senyor balle general y la present ciutat aserca del que preten lo balle general de fer pagar cops als forastes qui aportan a vendrer blat a la ciutat fahentse las compras de part dellá del riu de Besos, y com tenian presas las vellas per dita causa de certs vaxells que tenian venut blat a la ciutat, que per los senyors diputats desitjan que estas differentias se assentassen, si als senyors concellers los aparexia que los senyors diputats se posarian en entendrer y compondrer estas cosas; a la qual embaxada respongueren los senyors concellers que besaven les mans als senyors diputats per la merce que desijan fer a la ciutat y que ho estiman en molt, pero com est fet lo savi concell de cent ho tenia comes a vuyt personas, dues de quiscun estament juntament ab ells, que ells manarian de prompte ajuntarlos y los donarian part desta embaxada, y del que los aconsellavan que devian fer ho farian saber als senyors diputats — E, lo dit die al mati los senyors concellers manaren ajuntar las personas de la comissio y los donaren raho de la sobredita embaxada, los quals aconcellaren als senyors concellers que devian molt agrahir als senyors diputats la merce que feyan a la ciutat de volerse interposar en entendrer ditas differentias y assentar aquellas, y que los fos tornada resposta que a la ciutat li estave molt be que los senyors diputats hi tinguessen les mans, y que perço sels fes a saber ab embaxada supplicantlos fossen servits de intercedir ab lo senyor balle general que entre tant ques tractan aquestas differentias, de no intentar cosa alguna y de voler fer tornar las ditas velas als patrons pus la ciutat tenia prestada cautio de estar y pagar lo que sia de dret, e, los dits senyors concellers encontinent enviaren ab embaxada als senyors diputats per tor-

Contencio ab lo balle general.

Cops.

Id.

nar dita resposta a mossen Francesch Cosme Fivaller y a miser Jaume Aymerich los quals anaren y despres referiren com tenian tornada dita resposta, y que los senyors diputats tenian ofert de fer tots los bons officis que a ells seria possible en beneffici de la ciutat.

Visita a Pedralbes.

DIVENDRES XJ. — En aquest dia al despres dinar los magniffichs concellers anaren al monestir de Pedralbes pera fer la visita en aquell monestir, com es de costum anarhi quiscun any.

Solicitut de dos privilegis.

DISSAPTE XIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent y se deslibera que se obtingues privilegi de sa Mag.t eo, de son loctinent pera poder tenir vuytena de forments y quatreta de las carns, fonts y herbas.

Parapeto spatllat.

DILLUNS XIIIJ. — En aquest dia los mag.chs concellers manaren que se spatllas lo parapeto del portal de mar, lo que fou condemnat per moltas personas y tingut per molt gran error de haver manat se spatllas.

St. Lluch, festa en lo Studi.

DIVENDRES XVIIJ. — En aquest dia festa de Sant Lluch los magnifichs concellers foren al studi general pera hoir lo offici y llisso ques feu dit die en lo dit studi, ahont hi ague molta musica de trompetas y manestrils com es de costum quiscun any en semblant die.

Tornada del loctinent de Tarragona.

DILLUNS XXJ. — En aquest dia al mati arriba lo exelentissim senyor loctinent y capita general lo marques de Almaçan ab la senyora marquesa y fillas, y tambe lo senyor regent y molts doctors del real concell de la ciutat de Tarragona, los quals eran anats alli segons se deya pera assentar las diferencias son entre lo archebisbe y la ciutat, y partiren desta ciutat a vint y tres del mes de Setembre passat arribant ab dos galeras del general de Cathalunya, y com dita vinguda se entenia y era certa los magniffichs concellers desitjant saber lo que la ciutat tenia de fer per la entrada y si la ciutat comensaria primer a saludar o, si aguardaria que las galeras comensassan, vists alguns exemplars de semblants casos y assenyaladament lo exemplar de onse del mes de juliol del any mil sinchcents sexanta dos quan torna de Perpinya lo Ex.m senyor loctinent venint tambe per mar ab tres galeras del duch de Florensa, ab lo qual se fa nota que puix las galeras no comensaren de saludar la ciutat, la ciutat no feu ninguna salut, determinaren los senyors concellers ab parer de promens que la ciutat en manera alguna no comensas a tirar sino que aguardas que comensassen las galeras, y si tiraven

primer li fes una bona salut, y com ditas galeras arribant no comensaren a saludar, la ciutat no feu ninguna salut sino que al desembarcar las galeras tiraren com acostumen en semblants desembarcations de personas que aportan, es empero ver que quan passaven devant la torre del cap del riu la torre tira tres o, quatre pessas y las galeras tornaren la salut, del que lo capita de la dita torra per haverho manat sens orde dels senyors concellers ne fou repres E, lo mateix dia a la tarda estant los mag.chs concellers en la present casa, arriba lo pare abbat de la Portella de la orde de Sanct Benet anomenat fra Xanxes, lo qual aportava una carta del senyor archabisbe de Tarragona per los senyors concellers dient y explicant de paraula de part del senyor archabisbe a dits senyors concellers, com per no esserse pogudes concertar las differentias que son entre la ciutat de Tarragona y dit senyor archebisbe, havia determinat dit senyor archebisbe de venir assi en la present ciutat pera solicitar que per justicia se entenguessen, y que com dit senyor archebisbe per lo que al partirse de assi tenie entes que la present ciutat estava desgustada ab dit senyor archebisbe per no haver usada la cortesia ab la ciutat ques devia, ço es en venir personalment en la present casa a despedirse de la ciutat com havia fet en altres tribunals y altres personas ho acostumaven de fer, sino que tenia enviat dos capellans, que perço la ciutat li perdonas que no era estat pensament seu en manera alguna perjudicar a la ciutat ni haverli donat en aço desgust algu, que sa intentio y voluntat era venir a despedirse personalment, sino que fou la causa esser sen anat de molta pressa y lo temps no haverli donat lloch, prometent que en esser alli ell faria ab la ciutat lo que te obligatio, confessant que tingue culpa y fou gran error no haver fet ab la ciutat lo que tenia obligatio; y encontinent dit abat de la Portella dona en mans del senyor conceller en cap la dita carta que aportava per als senyors concellers del avis de llur vinguda, la qual es del tenor seguent (1) . . . .

Id.

Sobre entrada del archabisbe de id.

E los dits senyors concellers legida dita carta y entes lo que de paraula per dit abat los era estat explicat, si be concideraven que fou gran lo error que tenia fet lo dit senyor archebisbe volent no tenir compte al passat sino fer la ciutat lo que sos pre-

(1) No apar transcrita.

decessors tenian acostumat de fer, de eixir a rebrer al dit senyor archebisbe la primera vegada que entra y ve novament en la present ciutat, tornaren de resposta al dit senyor abbat que la ciutat faria en la entrada del senyor archabisbe tot lo que llurs predecessors en semblant cas tenian acostumat de fer, y axi be manaren al scriba major de la present casa que tornas resposta a la dita carta de dit senyor archebisbe, la qual esta en lo registre de la present casa.

Translacio de Sta. Eulalia.

DIMECRES XXIIJ. — En aquest dia festa de la translatio de Sancta Eularia, los magniffichs concellers foren a la seu pera hoir lo offici sens promens per no esser est dia de promenia, y acabat lo offici devallaren a fer oratio a la gloriosa sancta Eularia, y estant alli arriba lo Ex.^{m} S.^{or} loctinent pera hoir missa y los magniffichs concellers lo isqueren a rebrer y volent fer la cerimonia acostumada digue que sen anassen.

Sobre fer certas honras al Sr. loctinent.

DIJOUS XXIIIJ. — En aquest dia los magnifichs concellers ajuntaren una promenia per saber que era lo que devian fer, si anirian a donar lo pesame al S.^{or} virrey per quant li era morta una germana que era muller del virrey de Valentia, la qual nova havia sabuda essent en la ciutat de Tarragona, attento que lo die antes lo tenian vist en la seu molt endolat y era cosa molt publica y notoria a tota esta ciutat, y tambe com avia estat algun mes fora la present ciutat si anirian a donarli la benvenguda, la dita promenia vist un exemplar del any mil siscents y sinch en que estant assi per virrey lo duch de Monteleon li mori son cunyat lo duch de Terranova, y los senyors concellers qui les hores eren, havent los feta a saber dit senyor duch de Monteleon la dita mort per don Plegamans de Marimon ab parer de promenia anaren ab gramallas de dol a donarli lo pesame, determinaba la dita promenia que ates que lo dit senyor virrey fins la present hora no havia fet a saber a la ciutat la dita mort, que perço no devian los senyors de concellers anar a donarli lo pesame ni tampoch devian anar a donarli la benvenguda puix no era axit fora lo present principat ni era anat per cosas que redundassen en beneffici de la ciutat ni de aquest principat sino per sa devocio y gust particular.

Expulsio de ladres.

Embaxada dels diputats.

DIJOUS XXXJ. — En aquest dia al despres dinar se ajunta la setsena dita vulgarment, per donar assiento en la spulsio dels ladres, sasinos y mals factors que los senyors concellers en virtut de la desliberatio del savi concell de cent tenia elegida en la

present casa y en la instantia dita del trentenari y estant junts per tractar se de dit assento, arribaren ab embaxada de part dels S.ors diputats lo senyor Francesch Cosme Fivaller donzell y mossen Steve Monfar y Sors, y de part dels dits senyors diputats explicaren lur embaxada dient que los senyors diputats desitjant sercar algun expedient ab que tingues forma de poder expellir los dits ladres tenien ajuntats vint y quatre personas de tots staments ab moltas junctas, y despres dit numero per millor facilitar lo negoci concorrent lo tenian reduit a sis ab lo qual havian entrevingut lo S.or Canceller y tres doctors del real concell, y que la resolucio que en aquella casa se tenia presa aportaven secreta y continuada en un paper lo qual dexaren en ma del mag.ch conceller segon, per esser absent lo magnifich conceller en cap, y que los senyors diputats supplicaven fossen servits en est fet voler la ciutat aydar ab algun gran numero de personas, que entenian que est remey seria molt convenient y al proposit per traurer y expellir los dits ladres y malfactors E, los S.ors concellers entesa dita enbaxada y rebut dit paper dels apuntaments tenian presos, respongueren als dits embaxadors que besavan las mans als S.ors diputats y que mirarian y concidenarian ab molta puntualitat lo contengut en lo dit paper y que per semblant effecte tenian alli juntas las personas de la setzena, y que en tot lo que podrian ajudarian y procurarian en que en dit negosi se prengues algun bon assento, y rebuda dita resposta de la dita embaxada se despediren y los dits embaxadors estant juncta la setzena segueren entre los magnifichs concellers —

E, lo mateix punt en esser fora los dits embaxadors de part del exelentissim S.or loctinent lo marques de Almaçan arribaren ab enbaxada dos doctors del real concell que foren los magnifichs miser Joseph Ferrer y miser Hieronym Sanctjust los quals ab llur llarga embaxada referiren lo que se tenia apuntat en la casa de la diputatio per lo dit effecte dels ladres, y que sa Ex.a desitjava que dit negosi tingues algun bon fi y que de llur part se pregava a la ciutat que volgues fer algun bon numero de gent, listant aquella pera que tinguessen a punt sempre que fossen demanats per anar en persecutio dels dits ladres y malfactors, assenyalant que sa Ex.a pendria a son carrech de exir fora ciutat y de guardar la vegueria de Barcelona y que en altres veguerias eo, plassas de aquest principat, acudirian los comtes y altras personas principals de aquest principat que axi ho tenian

Id. altre dels doctors del real consell.

offert a sa exelentia que a sos gastos acudirian. E, los dits magniffichs concellers respongueren que alli se tractaria y del que se apuntaria sen donaria avis al reverent senyor Canceller lo qual era estat en las junctas de la diputatio, y los dits doctors estaven assentats entre los magniffichs consellers — E, la dita setsena feu sos apuntaments serca del dit cas corrent advertint lo que seria millor per dit negoci y manaren se envias copia de aquelles al dit reverent senyor Canceller.

NOHEMBRE

Tots Sants.

DIVENDRES I. — En aquest dia festa de tots los Sants los magniffichs concellers ab promens anaren a la seu y se tornaren posar las gramallas de grana.

Defuncts.

Fet dels ladres.

DISSAPTE IJ. — En aquest dia festa de la conmemoratio dels defuncts en lo despres dinar se torna a juntar la setsena dels ladres y estant juncta, acudiren de part de sa Ex.ª los damunt dits doctors del real concell miser Joseph Ferrer y miser Hieronym Sanctjust pera persuadir los que algunas cosas que tenian apuntadas, que no convenia, assenyaladament que tenia resolt la setzena que convenia se porrogas la audientia per algun temps conforme millor aparexeria a sa Ex.ª, y los doctors del civil tambe isquessen y anassen ab los comtes y personas graves, tot per millor encaminar dit fet allegant moltes rahons que no convenia se porrogas la audientia, y hoida dita resposta la setzena resolgue aconsellant que convenia se porrogas la audientia, estant y perseverant en lo que a trentahu del passat tenian apuntat, y que axi se tingues concell de cent y sen donas raho.

Id.

DIUMENGE IIJ. — En aquest dia se tingue concell de cent per donar raho del que la setsena dels ladres tenia resolt, y tambe que los doctors del real consell volian informar al savi concell de cent com de fet estant junct entraren los dits mag.chs miser Joseph Ferrer, miser Hieronim Sanct Just y largament de part de sa Ex.ª informaren al dit concell. Segueren entre prom y prom com es de costum, y acabat de fer son rahonament se despediren, y lo magniffich conceller en cap los respongue que lo concell tindria particular compte en lo que los tenian referit y que encontinent se tractaria — E, en lo mateix punt entraren

ab embaxada de part dels senyors diputats lo reverent senyor Anthoni Joan Garcia canonge de la seu de la present ciutat, mosen Aléxandre Aguillar donzell y mosen Barthomeu Sala ciutada, los quals ab llur embaxada referiren los apuntaments ques tenian presos en la casa de la diputatio, y com los senyors diputats supplicaven al savi concell de cent fos servit fer alguna bona determinatio en benefici del negoci concorrent — E, lo dit concell feu desliberatio que se stigues al que la setzena tenia determinat que era que la ciutat fes sinchcents homens, donant a quiscu cadal die que estaria fora de sa casa quatre reals y als desenes sis reals, y que fossen de confrarias casats en la present ciutat, y que se soplicas a sa Ex.ª porrogas la audientia per lo temps li aparegues convingues, y que ab embaxada per los S.ors concellers acompanyats ab promens se fes a saber al senyor virrey la determinatio — E, lo mateix dia deslibera lo savi concell de cent que los dines dels deposits fossen tornats ab blats, pagant aquell al cost que esta a la ciutat ab un sou de ganancia conforme lo nou redres — E lo mateix dia antes de desgregarse lo concell de cent los magnifichs concellers ab promens anaren ab enbaxada a fer a saber lo que lo savi concell de cent tenia desliberat y pregarlo que fos servit de manar porrogar la audientia per lo temps que a sa Ex.ª li estigues be, y se dona copia a sa Ex.ª de la desliberatio que tenia feta lo savi concell de cent — A la qual embaxada respongue que agraia molt a la ciutat la determinatio que tenia feta oferint sinchcents homens, y que ell sempre de principi tenia pensat de porrogar la audientia que seria lo millor cami, y que ell lo consultaria con el concell real.

Determinacio de fer 500 homens de confrarias contra ladres.

DIMECRES VJ. — En aquest dia festa de Sanct Sever los magnifichs concellers ab sos promens foren a la seu per hoir lo offici, y tambe anaren a la proffesso aportant lo talem com es acostumat.

St. Sever.

DIVENDRES VIIJ. — En aquest dia arriba en la present casa lo pare abbat de la Portella de part del Ill.m y R.m S.or archebisbe de Tarragona, fahent a saber als senyors concellers com era arribat lo die antes en lo monestir de Pedralbes, y que gustave sa Senyoria Illustrisima si estava be a la ciutat, entrar lo diumenge a la tarda. E, los dits magniffichs concellers respongueren al dit pare abbat que gustaven molt que sa Senyoria Ill.ma fos arribat en lo dit monestir de Pedralbes, y que estave

Venguda del nou bisbe.

molt be a la ciutat que fos lo die que sa Senyoria Illma tenia assenyalat que seria diumenge a la tarda, y que la ciutat faria ab sa Senyoria Illma lo que tenia acostumat.

Alistament per las confrarias.

DISSAPTE VIIIJ. — En aquest dia los magnifichs concellers desijant listar y tenir a punt los sinchcents soldats que lo savi concell de cent tenia desliberat se listasen de confrarias, manaren a sercar los promens de las ditas confrarias pera saber de quiscuna confraria quantas personas eo, decenas se podrien fer, donant los orde que juntassen llur concell perque entre ells desliberassen y sabessen que es lo que podrian fer, y que per lo dilluns aportassen en la present casa lo memorial y nomina de las personas y desenes perque se pogues continuar y assentar — Y tambe ordenaren als sindichs y sots sindichs convidassen las personas titulars ques troben en la present ciutat per lo die de dema a la cavalcada, y los vergues convidasen los consols de la lotja.

Entrada del arcabisbe, impedida per pluja.

DIUMENGE X. — En aquest dia no fou la entrade del Illustrissim y R.^{m} archebisbe de Tarragona don Joan de Moncada, per causa que tota la tarde plogue ab gran abundantia de aigua.

Entrada.

DILLUNS XJ. — En aquest dia festa de Sanct Martí fou la primera entrada que feu lo Ill.^{m} y R.^{m} senyor don Joan de Moncada archebisbe de Tarragona com á nou archebisbe en la present ciutat, y per esser la primera entrada los magnifichs concellers a cavall acompanyats de molts prelats, nobles, cavalles, ciutadans y consols de la lotja de la mar lo isqueren a rebrer fins cerca del cap del empedrat devall la Creu cuberta, al qual tambe antes eran exits los senyors diputats y reverendissim bisbe y capitol, y trobantse en lo dit lloch tots los senyors concellers li donaren la benvinguda y lo mag.^{ch} conceller en cap se li posa a la ma squerra y los demes senyors de concellers ab ses fileras, conforme foren agraduats en la present casa de la ciutat, anaren devant entrant per lo portal de Sanct Antoni, per lo carrer del Carme, per lo portal de la Porta Ferrissa anant a descavalcar a las scalas de la seu y per lo que era hora tarda per la ciutat, antes de arribar a la seu foren enviadas moltas atxas encesas y en esser a las scalas de la seu isque lo clero de la seu processionalment a reber dit senyor archebisbe, y en la porta de la seu estava posat un dosser y alli digue certas orations, y entrant en la seu sen munta al altar major y despres acabada la cerimonia que se acostuma de fer en la isglesia isqueren fora y en la plaça

que es devant la dita seu, axi lo dit senyor archebisbe, concellers com los demes tots muntaren a cavall y acompanyaren dit senyor archebisbe fins fou en la casa ahont sen ana apear, que fonch la casa de son germa ques diu del marques de Aytona, y los dits senyors concellers ab la matexa agraduacio sen tornaren fins la present casa de hont eran partits, y de alli se disgregaren, fahent nota que lo capella que aportava la creu del senyor archebisbe anava devant las fileras.

DIMARS XIJ. — En aquest dia al mati los magnifichs concellers acompanyats de molts officials y altres personas anaren a donar la benvenguda al Ill.^m y R.^m senyor archebisbe, en la casa del marques de Aytona en la qual estava aposentat. Benvenguda.

DIMECRES XIIJ. — En aquest dia al mati se tingue concell de cent aserca que la nit antes se era cridat y nos pogue juntar, aserca que don Benet de Fluvia entenia parar carniceria y tallar carn en las carnicerias que son devant la duana, en virtut de cert establiment que lin era estat fet per lo balle general en gran perjudici dels privilegis de la ciutat. Concell sobre nova carniceria.

DIJOUS XIIIJ. — En aquest dia lo Ill.^m y reverendissim senyor archebisbe de Tarragona don Joan de Moncada acompanyat de moltas dignitats de Tarragona y altres personas, vingue en la present casa a visitar los mag.^chs concellers, los concellers lo isqueren a reber fora de la intantia del trentenari a la porta que ix al pati y estigueren al trentenari donantli la precedentia, y las dignitats estigueren assentades entre los senyors concellers — E, lo mateix dia a la tarda fou lo examen dels notaris de Barcelona los quals foren examinats, y donada la auctoritat de notari de Barcelona a mosen Mathia Amell y a mosen Luis Torres. Visita del archebisbe. Examen de notaris.

DISSAPTE XVJ. — En aquell dia a la tarde se tingue trentenari en lo qual se feu extractio de habilitadors per la insiculatio fahedora de las bossas de concellers y demes officis, y dit dia juraren los habilitadors que foren extrets. Habilitadors.

DILLUNS XVIIJ. — En aquest dia festa de la edificatio de la seu, los mag.^chs concellers foren a la seu pera hoir lo offici. Festa de la edificacio de la seu.

DILLUNS XXV. — En aquest die festa de Sancta Catharina, per no esserse pogut ajuntar lo concell de cent no se tingue. Sta. Catherina.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En aquest dia los magniffichs concellers tinguda hora com es de costum, anaren ab enbaxada acompanyats de molts officials de la present casa a parlar ab sa

Ex.ª los quals arribats trobaren que estava en una de las instantias que es devers de la part de la marina y arribats alli y fet lo degut acatament, lo magnifich conceller en cap explica a sa Ex.ª com tenien entes que lo balle general feya instancia contra dits senyors concellers, y tenian manat fer enderrocar un forn qui tenia un forner en lo carrer dels Codols, y que perço supplicaven a sa Ex.ª fos servit manar que nos fessen tals instancias, perço que si dits S.ors concellers tenian manat que dit forn se enderrocas era estat per medi del senyor veguer y ho tenian manat fer en virtut de privilegi que te la ciutat, y perço supplicaven a sa Ex.ª que manas que semblants cosas nos permetesen dexant en ma de sa Ex.ª copia dels privilegis com la ciutat pot fer semblants cosas, a la qual embaxada respongue sa Ex.ª que ell ja sabia y entenia com se eran fets dits procehiments y com la ciutat acostumava de procehir en sos fets, y que no creguessen que ell donas lloch a semblants instancias, y entesa dita resposta sen tornaren en la present casa.

Concellers y obrers.

DISSAPTE XXX. — En aquest dia festa del apostol Sant Andreu se feu extractio de concellers novells com es de costum quiscun any en semblant jornada, foren extrets los seguents:

Mossen Julia de Navel ciutada honrat
Misser Hieronym Rubio donsell
Mossen Raphael Llaudes ciutada honrat
Mossen Francesch Vilar mercader
Mossen Galceran Sever Pedralbes notari de Barcelona.

OBRERS

Mossen Gaspar Montaner ciutada honrat
Mossen Joan Andreu notari de Barcelona

DESEMBRE

DIUMENGE I. — En aquest dia per esser festa, no fou lo jurament dels novells concellers.

DILLUNS IJ. — En aquest dia al mati despres de esser estats a hoir missa en la seu en la capella de Sancta Eularia, se feu

lo jurament dels novells concellers en la forma acostumada — E, lo mateix mati despres de haver jurat los dits magnifichs concellers anaren com es de costum a visitar lo senyor virrey E, lo dit die al depres dinar los magnifichs concellers tenint noticia que en la present ciutat de Barcelona era lo Ill.m y reverendissim senyor don Joan de Moncada archebisbe de Tarragona, duptant si tenian obligacio de haverlo de anar a visitar per trobarse en la present ciutat y per esser cap de la provincia y que es lo que devian y podian fer per complir a sa obligatio, manaren juntar una promenia de ciutadans y militars y estant aquella juncta los proposaren que es lo que devian fer si anirian a visitar lo dit senyor archebisbe, y anantlo a visitar si tenian de anar primer al senyor bisbe y senyor Canceller per esser visitas ordinarias y forsosas antes de anar al senyor archebisbe eo, si deurien de anar a visitar lo dit senyor archebisbe primer, e, la dita promenia entesa dita prepositio y tambe vist un exemplar com en semblant cas los senyors concellers eran anats a visitar lo dit senyor archebisbe, aconcellaren als senyors concellers que devian anar a visitar lo dit senyor archebisbe per trobarse present en la present ciutat pero que antes de anar a fer la visita al dit senyor archebisbe anassen un dia antes al reverendissim bisbe qui es nostre propri prelat y despres al Ill.e senyor Canceller per esser visitas forsosas, y fetas aquellas despres anassen a visitar dit senyor archebisbe. Jurament y visitas.

DIMARS IIJ. — En aquest dia al mati los senyors concellers acompanyats de molts officials de la present casa anaren a visitar lo reverendissim senyor bisbe don Luis Sans, lo qual isque a reber als dits senyors concellers al cap de la scala — E lo mateix mati juraren en ma del S.or conceller en cap los officials de la taula y del banch — E, lo dit dia al depres dinar anaren tambe los senyors concellers a visitar lo molt Ill.e senyor Canceller de sa Mag.t don Jayme de Agullana ardiacha y canonge de la seu de Gerona. Id.

DIMECRES IIIJ. — En aquest dia los magnifichs concellers anaren al dret nou y als pallols de la ciutat visitant y regonexent los officials de aquellas dos casas advertintlos del que tenen de fer.

DIJOUS V. — En aquest dia al mati los magnifichs concellers anaren a visitar lo Illustrissim y reverendissim senyor don Joan de Moncada archebisbe de Tarragona que se trobave en Id.

la present ciutat y posave en las casas de son germa ditas del marques de Aytona, dita visita fou molt acceptada y lo senyor archebisbe isque a rebre als senyors concellers al cap de la scala.

St. Nicholau.

DIVENDRES VJ. — En aquest dia festa de Sanct Nicholau los magniffichs concellers foren al offici al monestir de Sanct Francesch, com tenen de costum anar quiscun any en semblant jornada.

Concepcio.

DIUMENGE VIIJ. — En aquest dia festa de la inmaculada Conceptio de nostra Senyora, los magnifichs concellers acompanyats ab promens foren a la seu per hoir lo offici y acabat aquell anaren a la proffesso aportant lo talem y los promens anaven en la forma que tenian acostumat en semblant jornada aportant vergas.

Sta. Lucia.

Mostasaf.

DIVENDRES XIIJ. — En aquest dia festa de Sancta Lucia se tingue concell de cent en lo qual juraren los de concell de cent y despres se feu extractio de terna de mostasaf isqueren los seguents:

Mosen Luis de Boxadors y Lull donsell
Mosen Esteva Monfar y Sors ciutada
Mosen Hieronym Lucia menor mercader

dels quals tres sa exelentia anomena y elegi lo dit mosen Hieronim Lucia mercader.

Relaxacio de mosen Cassador.

DILLUNS XVJ. — En aquest dia los magniffichs concellers enviaren ab enbaxada mosen Magi Grau ciutada honrat y mosen Joseph Maduxer cavaller al senyor virrey pera supplicarlo de part de la ciutat fos servit manar relatxar de las carcers reals la persona de mosen Joan Baptista Cassador y de Aguillar lo qual havia tant de temps estave tengut en aquellas que la ciutat ho rebria a singular merce — A la qual embaxada respongue que ell desitjava donar contento a la ciutat en lo quels demanava y sino fos estada la causa de essersen tingut de anar fora desta ciutat miser Joseph Rocha relador de la causa de dit Cassador, ja seria dit negosi rematat y que ell procuraria de rematar prest per donar contento a la ciutat.

Jura del mostasaf.

DIJOUS XVIIIJ. — En aquest dia jura lo mostasaf mossen Hieronim Lucia mercader menor, ab la forma acostumada.

DIMECRES XXV. — En aquest dia festa de la Nativitat de

Nostre Senyor los magniffichs concellers tragueren las gramallas de grana y anaren ab promens com es de costum a la seu per hoir lo offici, y digue la missa de pontifical lo reverendissim senyor don Luis Sans bisbe de Barcelona, y en haver acabat lo offici los magniffichs concellers com es de costum lo acompanyaren fins al palau episcopal. Nativitat, gramallas.

DIJOUS XXVJ. — En aquest dia festa de Sant Esteve los magniffichs concellers com es de costum, anaren al offici al monestir de Sancta Chatarina. St. Esteve.

DIVENDRES XXVIJ. — En aquest dia festa de Sanct Joan com es de costum, los senyors concellers anaren al offici al monestir de Sanct Francesch. St. Joan.

DISSAPTE XXVIIJ. — En aquest dia festa dels Sancts Innocents los magniffichs concellers se ajuntaren com es de costum en la present casa, y de assi anaren a la seu a hoir missa baxa en la capella dels Sancts Innocents, y adoraren les reliquias dels Sancts. SS. Innocents.

DIMARS XXXJ. — En aquest dia havent entes los magniffichs concellers que lo die mes proppassat, passat lo migdie no havian duptat en lo cami real qui ve de la vila de Cervera a la present ciutat prop del lloch dit los Hostalets, venint de la cort del rey nostre senyor y per compte propi de sa Mag.t molt gran moltitut de carregues de moneda, axir en lo dit cami real molta moltitut de ladres y mals homens y haver robada molta part de la dita moneda, la qual com esta dit era de sa Mag.t y venia sagellada ab las armas reals de sa Mag.t, y com de dit gran atreviment y descortesia ne redunda gran nota a tota esta provincia, los dits magniffichs concellers dolentse molt de dit cas y desitjant saber que es lo que ells deuen y poden fer en beneffici de que la dita moneda se cobre y los malfactors (sian) castigats, manaren ajuntar una gran promenia de tots estaments en la present casa pera que los concellassen que es lo que ells devian y podian fer. E, la dita promenia aconcella als dits senyors concellers que ells personalment fessen enbaxada a sa Ex.a mostrantli lo gran sentiment y pesar que senten del dit robo de la moneda, y que fassan offerta y que veja sa Ex.a lo que la ciutat pot fer per reparo y recuperatio de dit robo en servey de S. Mag.t y de sa Ex.a y benefici per dit cas, y supplicar a sa Ex.a pose en executio lo que esta desliberat acerca de la persecutio dels lladres per lo concell de cent jurats celebrat a tres del mes de Moneda de S. M. robada en lo cami real.

nohembre proposat (sic), de la qual desliberatio fou donada copia a sa Ex.ª y se envia a sa Mag.ᵗ y ab sa real carta fou aprovada, y ordenant a sa Ex.ª la posas en execytio y sa Ex.ª tenia promes ferho axi y la dilacio es danyosa y causa destos y altres robos y danys, y que perço se servesque manar fer dita persecutio ab la dita forma ab la brevedat que la necessitat requereix y que apres los senyors concellers juncten lo concell de cent donant en aquell raho del estat de aquest negosi y de la resposta que fara sa Ex.ª y del fahedor — E los dits senyors concellers feren encontinent la dita embaxada a sa Ex.ª conforme los era estat desobre aconcellat, a la qual respongue sa Ex.ª que agrahia molt a la ciutat la offerta que li feyan y que axi ho scriuria a sa Mag.ᵗ y que ell ya en aquest punt tenia enviats serca del dit robo lo thesorer, miser Rollan, miser Ferrus ab molts de officials y tambe miser Joan Magarola, y que per esta provincia y en sos plassos estavan ja, ço es en la vegueria de Leyda la comte de Eril, a la part de Tortosa lo comte de Ossona, en Panades lo prior de Catalunya, a la part de Gerona tenia de partir misser Joan Gallego, y en Manresa don Joan Burgues y Desso y que anava persebint altres per altros plassos, y que ell eixiria prest de ciutat, y entesa dita resposta se despediren.

M . DC . XIIIJ

JANER

DIMECRES I. — En aquest dia per causa que los senyors diputats per causa de la moneda que tenen robada, havian al mati manat cridar brassos, los magnifichs concellers no anaren a sancta Maria de la mar al offici com es de costum, y si be se cridaren nos ajunctaren. — E, lo dit dia al despres de dinar fou la cavalcada, y los magniffichs concellers se aplegaren a la Plassa de Sanct Jaume, ana en la cavalcada lo Ill.m y reverendissim senyor don Joan de Moncada arquebisbe de Tarragona, y los senyors diputats y oidors anaven en la primera filera, a ma dreta lo dit senyor arquebisbe, a la ma squerra lo senyor conceller en cap, al mig los diputats, a la segona filera anaven los oidors ab lo senyor conceller segon qui anava a la ma dreta, y a la squerra lo abbat Carmona y los oidors al mig, y en les altres fileras anaven cavallers, ciutadans, consols de la lotja tots agraduats. Cap dany. Cavalcada.

DIUMENGE V. — En aquest dia se tingue concell de cent sobre la falta gran quey ha de monedes en aquest principat, en lo qual fou legit un memorial eo, apuntaments ques podien pendre sobre dit fet, lo qual es del thenor seguent: Concell sobre falta de monedas.

Lo dany universal que vuy tenim en aquest principat causat per la gran falta de monedas que en ell hi ha per traurer la gran abundantia del present principat, apreta tant a tots los habitants en ell que axi les universitats com los particulars per la miseria ab ques veuhen estan continuament clamant y demanant remey Memorial sobre id.

a tanta desventura, y com la ciutat de Barcelona cap de totas les desta provincia sia la mes populosa y de major número de habitants, per dita raho axi en lo comu com en lo particular ve a sentir major part de aquest dany, perque es ja arribada a tal estat esta desventura que del tot cessa la contractacio, los drets y impositions van en gran detriment axi per los fraus que en ells se fan com per lo poch que exercita la art mercantivol, los particulars estan imposibilitats de cobrar ses rendes y per conseguent de pagar sos debits, de manera que axi en esta ciutat com en les demes poblations de aquest principat nos sent sino quexas de pobresa y miseria. Per lo qual desijant los concellers y savi concell de cent de la present ciutat com a tant interessats y per lo quels obliga lo carrech que tenen, moguts axi mateix per la continua instantia que los ciutadans desta ciutat y molts dels habitants en las demes de aquest principat fan cada dia demanant remey a tan gran dany, los ha aparegut supplicar a V.ª Ex.ª ab lo encariment y demonstratio de sentiment que cosa de tanta importancia requereix, se servesca V. Ex.ª per sa Xpiandat y per lo zel del beneffici publich y general del qual esta V.ª Ex.ª per tenir las veus de sa Mag.ᵗ encarregat, donar remey a mal tant gran y tant dilatat, y traurer aquest principat de la desventura y miseria ab ques veu, y perque puga V. Ex.ª ab major brevedat fernos la merce que speram, ha paregut a dits concellers y savi concell de cent supplicar a V. Ex.ª sia servit fernos merce de alçar lo preu de la moneda de or y plata que ha de correr per tot lo present principat, perque ab est remey se remediara aquest dany y perill inminent en que vuy esta la present ciutat y tot lo principat, y perço ordenar y manar que los scuts de or sensillos dits de la creueta valegan a raho de catorse reals, y los doblons a raho de vintyvuyt reals, y los doblons civillans dits de dos caras a raho de trenta y sinch, y les pesses de vuyt reals a raho de nou reals, las de quatre a raho nou sous, y las de dos a raho de quatre sous y mig ab que sien de pes, y al respecte puyar la onça de la plata a raho de denou sous, y la de or a raho de t....., y juntament donar llicentia y facultat als magniffichs concellers de Barcelona que ells y no altra persona puga fabricar o, fer fabricar en la seca real de la present ciutat la moneda catalana a la lley y qualitat que es la pessa de vuyt y de quatre, y que de cada march de plata pugan traurer y fer vuytanta reals, y perque en asso si atravessa la

utilitat universal y la conservatio del comerci y de tot lo principat, sia V. Ex.ª servit no reparar en ningunes difficultats que en asso se poden offerir, que a mes o sopplica y demana la present ciutat pera remediar lo dany present y perill inminent, y ne rebra de V. Ex.ª singularisima merce; lo offici & quæ licet & Altissimus &.

E, lo dit concell legits en aquell los dits apuntaments, deslibera que los magniffichs concellers de part del savi concell anassen encontinent a reportar aquell a sa Ex.ª, y supplicarlo molt encaridament de part del savi concell sia servit per fer merce a tota esta ciutat y principat llohar y aprovar aquells, y de la resposta que faria, en altre concell se donas noticia y en lo entretant que nos obris la taula — E, los dits senyors concellers encontinent per executio de la dita desliberatio anaren a representar los dits apuntaments a sa Ex.ª y sopplicarlo com en dita desliberatio esta contengut, a la qual embaxada respongue sa Ex.ª que estava be, y que ell lo comunicaria ab lo concell real, lo qual manaria ajuntarlo per dit effecte y del que alli se resoldria o, faria asaber a la ciutat. Lloacio del Sr. virrey.

DILLUNS VJ. — En aquest dia festa dels Reys, los magniffichs concellers foren al offici a la isglesia parroquial de nostra senyora del Pi ahont foren tambe los senyors diputats del general de Catalunya, estaven tots asentats en las cadiras del cor ço es a la part del evangeli los senyors concellers y a la altra part los senyors diputats — E, lo dit dia essent ya de nit y molt tart, de part de sa Ex.ª foren los magniffichs concellers enviats a demanar enviantho a dir al magniffich conceller en cap pera que fossen prest en llur casa, que tenia que parlarlos. E, encontinent los dits senyors concellers se juntaren en la present casa essent estats enviats a sercar per lo dit mag.ch conceller en cap, y foren en casa de sa Ex.ª lo qual trobaren que tenia alli ajuntat lo concell real, y digue als senyors concellers com ell tenia ajuntat lo concell real y en aquell tenia manat legir los apuntaments que li foren donats per part de la ciutat aserca del gran dany de las monedas, y que ell sumament desitja donar contento a la ciutat pero que en lo concell se eren legits los apuntaments y vists aquells, lo concell trobava un gran numero de difficultats y que era impossible poder de prompta resolres aquellas, de manera que procurassen de obrir la taula promp-

Reys, festa.

Dificultats per part del Concell real.

tament, perque las personas que tenen alli sos deposits sen poguessen valer, y que si los apareixia que reduissen lo numero de las personas a menor numero, que ell tambe del consell ne anomenaria consemblants pera que en presentia llur se tractassen y mirassen las difficultats grans que trobe lo concell real, que en tot lo que ell podria de sa part ajudaria a la ciutat, y entesa dita resposta los magniffichs concellers se despediren.

St. Ramon, professo.

DIMARS VIJ. — En aquest dia festa del glorios Sanct Ramon se ha tornat a fer la proffesso per lo clero de la seu qui es anat personalment al monestir de sancta Catharina, com estos anys atras tenia acostumat fahent la volta de la proffesso del die del Corpus al contrari, ço es anant primer per lo palau del Bisbe, en la qual son anats los senyors concellers aportant lo talem y en ell la figura del glorios Sanct, tambe anaven los tabals de cavall, trompetas y menestrils que la ciutat fa anar y paga lo gasto, y perque lo clero de la seu quiscun any fasse dita proffesso, la ciutat done de charitat al capitol vint y sinch lliures quiscun any les quals donen per distributio, y cerca de aço y de altres apuntaments sen ha rebut acte que es en poder del scriva major a quatre del corrent: los frares digueren lo offici, los senyors concellers estaven en lo altar ab cadires y coxins, y tambe lo reverendissim bisbe y los sacerdots qui feyan lo ministeri de la proffesso, eo, diacha y sots diacha y lo del presbiteri estaven tambe ab cadires a la part squerra, estant los senyors concellers y bisbe tots juncts a la part dreta, los cabiscols ab banchs y tambe lo prom dels senyors concellers, y tambe estave banch per lo banderado y sos companyons; has seguit que lo banderado qui era don Pedro de Aymerich y los ajudants qui eran don Joseph de Cardona y don Francisco Sagarriga, com son estats en lo monestir de Sancta Catharina no se son volguts assentar en lo dit banch, pretenent que sels tenia de dar cadires, y pensant que sels havia fet gran agravi, al partirse del dit monestir la proffesso, no volgueren tornar a aportar lo astendart de modo que per aportar aquell fou acomenat per lo magniffich conceller en cap al molt reverent senyor don Francisco Terre dega y canonge de la dita seu lo qual tenie per asestints lo ardiacha major y lo sagrista de la dita seu, aporta lo dit astendart desdel dit monestir fins a la seu estant y aportant aquell en lo mateix lloch que tenian de anar los dits cavallers — E, lo dit dia a la tarda se tingue concell de cent en lo qual fou proposat per los dits

magnifichs concellers com tenian feta la sobredita embaxada a sinch del corrent al exelentissim senyor loctinent, y la resposta que tenia feta serca de la dita embaxada E, lo dit concell entesa la propositio, feu desliberatio que dit fet de las monedas fos comes als senyors concellers, los quals ab vot y parer de las personas de la setsena eletas tinguessen facultat sobre lo dit fet de tractar y conferir ab lo senyor virrey y real consell sobre la forma de assentar lo dit negoci, y acerca del obrir y no obrir la taula y banch de la present ciutat, com tambe acerca del nombre dels que se hauran de anomenar per part de la ciutat per tractar dit negoci y despres ho representen al dit savi concell. Monedas.

DIMECRES VIIJ. — En aquest dia se entengue que al mati per part del real concell, tenian enviats los dos verguers de la real audientia pera veurer si la taula de la ciutat estaba uberta — E mes lo dit dia se ajuncta la setzena de las monedas. Id.

DIJOUS VIIIJ. — En aquest dia per mossen Gaspar Amat scriva de manament, foren los magniffichs concellers per part de sa Ex.ª enviats a demanar y encontinent los dits senyors foren a parlar ab sa Ex.ª , los quals arribats en la casa trobaren que estava en una instancia que es de part de la marina y arribats en llur presentia feta la deguda salutacio, sa Ex.ª los explica com los tenia enviats a demanar per donarlos una carta de sa Mag.ᵗ que tenia rebuda per un correu que li tenia trames, que era de crehensa acerca del que sa Mag.ᵗ tenia sentit en gran manera que se fossen atrevits a robar la moneda de sa Mag.ᵗ ab tant gran descarament, y que sa Mag.ᵗ desitjava en gran manera que lo robo se cobras y los delinquents fossen castigats, y del modo que sa Mag.ᵗ ab sa real carta ho encaria pensava sa Ex.ª personalment anar en las parts ahont ses fet dit robo, y que seria menester algun dels soldats que la ciutat tenia offert ques fessan, estiguessan listats y que un dia prest, quant menos pensarian se partiria, y dona la carta de sa Mag.ᵗ en mans del magniffich conceller en cap, lo qual prengue aquella y se la posa sobre el cap, besant aquella, dient que la llegirian y que tornarian resposta a sa Ex.ª E, mes digue sa Ex.ª als senyors concellers que per causa de aquest correu que tenia rebut, no havia pogut entendrer en fer la nominatio de las tres personas que entenia anomenar del real concell per lo negosi de las monedas, que per lo die de dema al mati las tindria anomenadas y que a la tarda se podrian ajuntar, que ell desitjava Carta de S. M. sobre lo robo de la moneda.

quant era posible que en dit negosi se prengues algun bon apuntament que fos en beneffici universal de tot aquest principat — E los dits magniffichs concellers en esser tornats en casa de la ciutat, obriren dita carta de sa Mag.[t] que los era estada donada y tenian rebuda de mans de sa Ex.[a] y legiren aquella, la qual es del thenor seguent:

A los amados y fieles nuestros los concèllers, conseyo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona

El Rey

Carta. Amados y fieles nuestros: Del marques de Almaçan mi lugarteniente y capitan general en esse principado, entendereys el justo sentimiento que me queda de la insolensia, que algunos ladrones del, han tenido en robar los ciento y ochenta mil ducados de la moneda que para cosas de mi servicio pasava a Italia, Nicolao Balui tan digna de castigo. Os encargo y mando, que dandole entera fe y creensia en todo lo que aserca de esto os dixere, le valgays y ajudeis, como lo confio de vosotros, haciendo tan extraordinarias diligensias y demonstraciones por vestra parte, como lo pide un caso tan feo y atrevido, que a mas de tocaros tanto esto, lo recibire en accepto servicio de vosotros. Data en Madrit a quatro de enero de mil seicientos y quatorse.

Yo el Rey

V.[t] Roig vicecancellarius — V.[t] Fontanet Regens
V.[t] Martines Boclan Reg.[s] — V.[t] Perez Manrique Reg.[s]
Don Francisco Gassol protonotarius

Y en haverla legida manaren ajunctar las personas de la setzena dita dels ladres, la qual juncta legiren en presentia de la setzena la dita carta y los explicaren lo que los era estat dit per sa Ex.[a], y los sopplicaven que fossen servits de voler los aconsellar que es lo que devian fer y quina resposta podian tornar a sa Ex.[a] E, la dita setsena aconcella als senyors concellers que devian per ses personas anar a sa Ex.[a] y dirli com tenian vista y legida la carta de sa Mag.[t] y que tenian sentit molt lo gran atreviment y poch respecte que se havia tingut a sa Mag.[t] en haverse atrevit en robarli sa moneda, que perço

Oferta de 500 soldats.

ells estaven alli presents pera offerirse a sa Ex.ª que la ciutat estava prompte y apparellada en valer y ajudar a sa Ex.ª en tot lo que fos servey a Deu nostre Senyor, a sa Mag.ᵗ y a sa Ex.ª y benefici universal de tota esta ciutat, y que ja tenian a punt los sinch cents soldats que la ciutat tenia desliberats donar per la expulsio dels lladres, conforme tenia desliberat lo savi concell de cent als tres de nohembre proppassat y ho tenian scrit a sa Mag.ᵗ, y sa Mag.ᵗ ab sa real carta ho tenia aprovat, y que la ciutat esta prompte de donar dits soldats ab la dita forma sempre que sa Ex.ª los demane — E los dits S.ᵒʳˢ concellers siguint dita desliberatio de dita setsena anaren personalment en est dia a fer dita embaxada, y offerta a sa Ex.ª en nom de aquesta ciutat puntualment com los es estat aconcellat, y feta aquella a sa Ex.ª per lo mag.ᶜʰ conceller en cap com desobre esta dit, en aquella respongue que agrahia molt a la ciutat en nom de sa Mag.ᵗ la bona offerta que feyan y que no confiava menos sa Mag.ᵗ de tants bons y fidelissims vasalls y que ell ho escriuria a sa Mag.ᵗ

DIVENDRES X. — En aquest dia al mati se entengue que sa Ex.ª tenia feta nominatio de tres doctors del real concell, ço es un de quiscuna sala pera la juncta que se tenia de fer en sa presentia per lo negoci del assiento de las monedas, y que tenia anomenats de la sala del senyor Canceller lo magniffich misser Joseph Ferrer, de la del senyor regent lo magniffich miser Raphael Robi y Coll, y de la tercera sala lo magniffich micer Francesch Bonet — E, los magniffichs concellers ab la dita setzena de las monedas feu (feren) tambe nominatio de tres personas, ço es del senyor Cosma Fivaller donzell, miser Hieronym de Ollers y micer Jaume Aymerich, los quals se conferisquen ab sa Ex.ª y personas eletas pera tractar del bon assiento de las ditas monedas — E lo dit dia a la tarda en casa de sa Ex.ª se ajuntaren serca de ditas cosas, y despres referiren a la setsena com aquells senyors del real concell tenian trobadas moltas difficultats e inconvenients aserca del que la ciutat demanava, y que en presentia de sa Ex.ª se here dit negosi altercat y que no havian presa relacio alguna. Assiento de las monedas.

DISSAPTE XJ. — En aquest dia tambe se juntaren las tres personas eletas en presentia de sa Ex.ª y doctors del real concell, y tenian largament discursadas las difficultats que feyan, y refferiren als senyors de la setsena com no se tenia pres apuntament Id.

algu y que confiaven que per lo endema se pendria algun apuntament, que eran restats concertats de ajuntarse a las quatre de la tarda.

Diumenge XIJ. — En aquest dia tambe se ajuntaren las tres personas eletas en presentia de sa Ex.ª ab los tres doctors del real concell, y que tenian molt discorregut dit negoci y que la ultima resolucio que tenian presa estava continuada en un paper que aportaven, escrita la qual sa Ex.ª de si la tenie presa y dictada conforme esta contingut en lo paper, y que semblant copia se tenia aturada que era scrita de ma del magniffich miser Rafel Robi y Coll y la que aportaven era de ma del dit micer Jaume Aymerich, dient que sa Ex.ª no faria per lo present altra cosa del que esta contengut en lo dit paper y que ho tenia per ultima resolucio, la qual scriptura que aportaren es la que segueix que es del thenor seguent:

Id. Aviendo representado a su Ex.ª las razones de la ciudat explicando nuestra crehentia, quiere que se abra la taula, y concede a la ciudat el poder dar los scudos de dos caras a dies y siete reales y medio, y a ese respecto los doblones de a dos y quatro de dos caras como sean de justo pesso y de los quilates que han de tener, quedando la ciudat obligada a tornarlos al mismo precio, peso y quilates, y para cerrar la puerta al sacarse desta provincia el oro y plata que ay en ella asi en moneda como en barras o, labrada, pidiendo la ciudad mandara publicar pregones con las penas que jusgan convenientes para que se consiga el effecto, y en lo demas emos oido de su Ex.ª tales y tan efficases razones, questamos persuadidos que no vendra en ello.

Dilluns XIIJ. — En aquest dia se tingue concell de cent, en lo qual per lo magniffich conceller en cap de voluntat dels altres magniffichs concellers, fou proposat lo stat dels apuntaments que tenian presos ab sa Ex.ª, magniffichs doctors del real consell las tres personas anomenadas per la ciutat, los quals estan desobre incertats en la jornada precedent, y legits los dits apuntaments lo dit concell feu la desliberatio seguent:

Id. Que la taula y banch de la present ciutat se obran ab la forma que se ha apuntat y acordat per lo senyor virrey ab dits tres magniffichs doctors del real concell y ab los tres commissaris per part de la ciutat anomenats, y que en agrahiment de la

merce que lo senyor virrey fa y offereix en aquesta occasio a la ciutat, que los senyors concellers acompanyats ab promens vajan a besar las mans a sa Ex.ª ab lo compliment y demonstratio de agrahiments que conve.

E, los dits magniffichs concellers per executio de la dita desliberatio, encontinent que lo dit concell fou desagregat anaren ab promens a besar les mans a sa Ex.ª y a ferli gracias de la merce que tenia feta a la ciutat, lo qual trobaren que per sa indispositio estava en lo llit, y entrats en la cambra ahont estava, lo magniffich conceller en cap feu sa embaxada de molt agrahiment de la merce que tenia feta a la ciutat, dient alta veu lo mag.ch conceller en cap com la ciutat agrahia molt y besava les mans a sa Ex.ª de la merce que li tenia feta en permetrer y concedir a la ciutat que los doblons sensillos de dues caras que son en la taula, los donas a raho de deset reals y mig, y los dobles a trenta y sinch reals, y los de quatre al respecte, com en dits apuntaments esta contengut, a la qual embaxada y referiment dels dits apuntaments respongue sa Ex.ª que axi estava acordat y se eren presos, que per ara no si havia pogut trobar altre remey mes prompte; en lo demes que ell podria valer y ajudar a la ciutat podia estar molt segura que de sa part faria lo que a ell li seria possible, y feta dita embaxada y entesa dita resposta se despediren. Embaxada al virrey.

DIMARS XIIIJ. — En aquest dia jura lo administrador del banch mossen Pere de Bellet — E lo dit dia al despres dinar se obriren la taula y banch de la ciutat, y donaren dines a tots aquells que ni tenian en deposit. Administrador del Banch. Jura.

DIVENDRES XVIJ. — En aquest dia se tingue concell de cent y se feu extractio del clavari, y fou extret Joan Francesch Rossell doctor en medicina. Clavari.

DISSAPTE XVIIJ. — En aquest dia fou aportat pres un cap de quadrilla dit Sorribes, lo qual era estat en lo robo de la moneda ques feu del rey nostre senyor a trenta del passat, y aportaren dos caps de dos altres companyons. Cap de quadrilla pres.

DIUMENGE XVIIIJ. — En aquest dia foren los magniffichs concellers a vespres a la isglesia de Sant Sebastia, com es de costum quiscun any la vigilia del dit glorios sanct acostumar de anarhi — E lo mateix dia despres de esser fora de las ditas vespras, los dits magniffichs concellers tenint noticia que lo se- St. Sebastia, vigilia.

nyor marques de Almaçan loctinent y capita general en lo present principat estave ab alguna mala gana en lo llit, per complir a llur obligacio que tenen de anar a visitarlo, hi anaren, lo qual trobaren que estave en lo llit y essent alli mana que tots se assentessen ab cadires que los feu donar y assentats de part de la ciutat feren la visita, la qual per sa Ex.ª fou molt accepta y feu demonstratio de haverne rebut molt gran contento.

DILLUNS XX. — En aquest die festa de Sanct Sebastia los magniffichs concellers foren a la seu, y de alli acompanyaren la proffesso que ana a la ysglesia de Sanct Sebastia com es de costum quiscun any.

St. Pau.

DISSAPTE XXV. — En aquest dia festa del apostol Sanct Pau, com aquest any no fos extractio de balle nos tingue concell de cent.

Torneix

DIUMENGE XXVJ. — En aquest dia essent estats los magniffichs concellers convidats per los senyors diputats per la festa del torneix que ses fet en la plaça del Born, foren los dits concellers a la dita festa del torneix, en la qual per estar de mala gana lo Ex.m S.or marques de Almaçan loctinent y capita general en lo present principat no fou en la dita festa, forenhi los senyors diputats y doctors del real concell y per no essersi trobat lo dit senyor virrey ni los senyors concellers, ni diputats ni menos los doctors del real concell, no tingueren ningu dells en las finestres coxins alguns, y en tota la dita plassa nos feu novedat alguna sino que tots los tribunals estaven del modo y manera com si lo president hi fos estat.

Sobre solta de D. Joan Cassador.

DIMECRES XXVIIIJ. — En aquest dia al mati los magniffichs concellers tenint entes que a mossen Joan Batista Cassador y de Aguilar lo qual esta detengut en las carcers reals se li tenia donada una intima, dient que lo magniffich miser Joseph Roca doctor del real concell relador de la causa del dit mosen Cassador li havia publicadas sas deffensas si algunas tenia donadas, y assignava a sententia per lo die present, e, com esta novedat tingue causat gran sentiment ab los senyors concellers per lo que sa Ex.ª, ab diversas embaxadas que los senyors concellers axi per sas personas com per medi de cavallers li tenian fetas, havian sempre demostrat tenian entes que sa Ex.ª desitjava fer merce a la present ciutat de manar traurer la persona del dit mossen Joan Baptista Cassador liberament tenint temor que no li fessen la causa, la qual no podia ser que fos en beneffici

y reputatio de la present ciutat sino ab gran desreputatio y perdua de aquella, desliberaren ab molt acordi per sas personas anar personalment ab embaxada a sa Ex.ª y donarli noticia del que tenian entes y suplicarlo que fos servit liberament sens passar per tela de justicia manar traurer la persona del dit mossen Joan Baptista Cassador de la preso, per lo que havia tant que patia y si culpa alguna tenia comesa ab sa larga detentio la tenia purgada, y que la ciutat sempre tenia confiat y judicat de las bonas paraulas y resposta que tenia donadas sa Ex.ª en las enbaxadas que li eran estades fetes que la extractio de la persona del dit mosen Joan Baptista Cassador no havia de esser passant aquell per tela de justicia, sino usant de molta clementia, tenia de manarlo traurer y per dit effecte dits magniffichs concellers hi son anats lo dia present, y arribats que foren en casa del dit Ex.m senyor loctinent trobaren que aquell estave malalt en lo llit, y en esser arribats alli mana que dits S.ors concellers se assentasen ab sengles cadires que estaven alli aparellades, y fet lo degut acatament lo magniffich conceller en cap feu la sobredita embaxada de part de la ciutat a sa Ex.ª supplicantlo demunt (sic) (1) y lo gran sentiment que tenia fet de dita novedat, a la qual embaxada respongue sa Ex.ª que desitjava fer gran beneffici al dit mosen Joan Baptista Cassador, y que aquella matexe matinada era estat alli en sa cambra lo regent relador de la dita causa y demes doctors del real concell, y que se tenia tractat del negoci del dit mosen Cassador y que qualsevol que fos la sententia ja estava en ma del Princep moderar aquella, y que ell tenia moltas ganas de donar contento a la ciutat en lo que se li era estat demanat, y replicantli dit magniffich conceller en cap dient que per fer merce a la ciutat no concentis que lo negosi del dit mosen Joan Baptista Cassador passas per tela de justicia, que si culpa havia tinguda ab sa larga detentio de la preso ja la tenia purgada, y que estant detingut per cosas de la ciutat que tingues fetas al temps se trobava conceller della no li estave be se fes per via de tela de justicia sino que supplicaven a sa Ex.ª que se servis per fer merce a esta ciutat com tantes voltes ho tenien sopplicat, manar librament (tráurelo) de ditas carcers, a la qual replica respongue sa Ex.ª que estave, be que tot se procurarie que se asentas lo millor ques porie.

(1) Lo demunt dit ?

FEBRER

Purificació de N.ª S.ª

DIUMENGE IJ. — En aquest dia festa de la purissima purificatio de nostra Senyora, los magnifichs concellers foren a la seu y feu la benedictio de la sera lo R.m bisbe, y la festa de nostra senyora nos feu aquest dia per esser dominica de la Septuagesima sino que la isglesia ne feu la festa lo die seguent.

DILLUNS IIJ. — En aquest die la isglesia feu la festa de la purificatio de nostra Senyora.

Carnestoltes.

DIUMENGE VIIIJ. — En aquest dia diumenge de carnestoltes los magniffichs concellers foren a la isglesia dels pares de la companyia de Betlem, perque estave lo Sanctissim Sagrament patent y tots los mag.chs concellers, devant de tots los ques trobaren en la dita isglesia reberen publicament lo Sanctissim Sagrament, del que fou molt loat pera esser lo dia qual es.

DIMARS XJ. — En aquest dia que es lo dia de carnistoltes vigilia de la festa de la gloriosissima verge y martir Sancta Eularia patrona de la ciutat, a la tarde foren los magniffichs concellers a la seu per hoir completas abaix en la capella de la dita Sancta.

Sta. Eulalia.

DIMECRES XIJ. — En aquest dia festa de la gloriosa Sancta Eularia foren los señors concellers ab sos promens a la seu per hoir lo offici y tambe per la proffesso.

Embaxada al princep de Saboya, de retorn.

DIMARS XVIIJ. — En aquest dia tenint entes los mag.chs concellers que en lo monestir de N.ra Senyora de Montserrat era arribat lo serenissim princep de Saboya que tornava de la cort, y que en lo dit monestir se detindria alguns dias, desliberaren de enviar per embaxadors de part de la ciutat al dit serenissim princep, mosen Joachim Bolet y Vilar donzell y mosen Hieronym de Navel ciutada honrat, pera donarli la ben vinguda y offerintli de part dels senyors concellers esta ciutat, y per saber quin dia entenria entrar en la present ciutat perque los dits senyors concellers poguessen fer de llur part lo que tenian obligatio, y lo dit die partiren los dits embaxadors.

DIVENDRES XXJ. — En aquest dia mosen Joachim Bolet y Vilar donsell y mosen Hieronim de Navel ciutada honrat, embaxadors enviats al serenissim princep de Saboya qui es en lo

monestir de Montserrat, tornaren resposta als magniffichs concellers de llur embaxada refferint com lo dit serenissim princep tenia mostrat haverne rebut molt de contento y que restava molt agrahit a la ciutat de la merce que li tenia feta, y que no sabia quin dia seria la sua entrada en la present ciutat y que ell manaria avisar a la ciutat — E, lo dit dia a la tarda foren los dits senyors concellers al hospital general.

Visita al hospital.

DISSAPTE XXIJ. — En aquest dia a la tarde foren los senyors concellers a completas a Sancta Eularia a la seu.

DIVENDRES XXVIIJ. — En aquest dia los magniffichs concellers entenent que lo serenissim princep de Saboya entraria un dia prest en la present ciutat, manaren aparçabir algunas companyias de confrarias pera que lo die de la entrada jsquesan ab archabusseria per regozijar la dita entrada y tambe ordenaren que se avisas lo mestre de campo qui es don Pedro Vila y de Clasqueri.

Retorn del princep de Saboya.

MARS

DISSAPTE XV. — En aquest dia festa de la gloriosa Sancta Madrona, anaren los senyors concellers ab la professo al monestir y casa de dita Sancta, com es de costum quiscun any en semblant dia — E lo dit dia havent fet a saber sa Ex.a al mag.ch conceller en cap que lo serenissim princep de Saboya aquella tarda arribaria en lo monestir de Jesus, los senyors concellers se ajuntaren en casa del dit magnifich conceller en cap per poder ordenar ques lo ques devia fer estant tambe certificats per sa Ex.a que lo die de dema seria la entrada en la present ciutat, los dits magniffichs concellers ordenaren que de prompte per lo cami qui va del Portal del Angel fins lo dit monestir de Jesus se posassen moltas graellas ab teya y que aquellas cremassen tota la nit y que lo portal stigues ubert y que dos o tres desenas de la Unio estiguessen per aquell cami y portal perque nos seguis algun inconvenient, y tambe que per lo die de dema estiguessen a punt dos companyias ço es la dels perayres y dels sastres, avisant los capitans dellas y lo mestre de campo don Pedro Vila y de Clasqueri, y que en lo portal del Angel estiguessen lo die de dema per la entrada los trompetas, menestrils

Sta. Madrona.

Princep, entrada.

y los atambos de caval, ordenant que las ditas dos companyias acudissen al dit portal y que se repartissen entre la muralla y baix en lo cami, y que en la dita entrada isquessen los dits senyors concellers a cavall ab acompanyament com es de costum quan ixen a reber altres princeps.

Id. DIUMENGE XVJ. — En aquest dia fou la entrada del serenissim princep de Saboya lo qual la nit passada era arribat en lo monestir de Jesus venint del monestir de Montserrat en lo qual havia estat alguns dies, y dita entrada se feu ab recebiment que isqueren los senyors diputats, lo R.m señor bisbe ab moltas dignitats de la seu y canonges, los senyors concellers tambe com esta apuntat en la forma del die mes prop passat, perque fos ab molt de regositjo ordenaren que las dos companyias dels sastres y perayres ab sos capitans isqueren estant en lo cami part de ells y part en las murallas tots molt ben armats y posats ab gran orde ab sos capitants, sargentos y alferis y tambe isque lo mestre de campo don Pedro de Clasqueri olim Vila. Anaren los senyors concellers acompanyats ab molts de cavallers y ciutadans tots a cavall, isqueren lo arrebre fins cerca la creu de Jesus, al entrar tiraren las companyias fahent molt gran salve, estaven las trompetas y menestrils al portal, entraren pel portal del Angel; sols anave ab lo serenissim princep lo senyor conceller en cap, que lo senyor virrey no isque perque estave de mala gana, fou la via dreta fins la plassa de Sanct Jaume y de alli sen anaren per la Libratería y per la Boria, carrer de Moncada al Born, carrer Ampla fins a casa del senyor virrey ahont los senyors concellers lo dexaren, y sen tornaren en la present casa de la ciutat de hont eran partits agraduats, y perque encara era de dia quant arriba en casa del senyor virrey no foren menester atxes que ni havia moltas de persebidas.

DILLUNS XVIJ. — En aquest dia los senyors concellers havent enviat lo sindich de la ciutat pera pendrer hora pera anar a donar la ben vinguda al serenissim princep y ferli las offertas que se solen fer, y obtinguda aquella acompanyats de promens, anaren a donar la benvinguda y a offerir esta en tot lo que podria servir a sa altesa, fahent gran demonstratio del contento que havia pres esta ciutat de sa vinguda, lo qual rahonament feu molt be lo mag.ch conceller en cap mosen Julia de Navel, estant axi los senyors concellers com los promens tots cuberts, per la
Id. qual embaxada foren ben rebuts fahent gran demostracio de

contento y de agrahiment, y quant cert estava ell y los seus de la voluntat desta ciutat per lo que tenian ben coneguda y se here vist, offerint als senyors concellers que en tot lo que ell podria valer y ajudar a la ciutat ho faria qual la obra donaria bon testimoni. Feu grandissima demostratio que estava molt satisfet desta ciutat.

DIMECRES XVIIIJ. — En aquest dia festa de Sanct Joseph, los magniffichs concellers foren al offici al monestir de Sanct Joseph. St. Joseph.

DIVENDRES XXJ. — En aquest dia a la tarda foren los senyors concellers al hospital al sermo, y despres anaren als perdons de Sanct Latzer. Visita al hospital.

DIUMENGE XXIIJ. — En aquest dia diumenge de rams foren los senyors concellers al offici a la seu, y feu la benedictio de la palma lo reverendissim S.or bisbe. Rams.

DIMARS XXV. — En aquest dia festa de nostra Senyora, per esser en la semmana de passio nos feu la festa de nostra Senyora. Passio.

DIJOUS XXVIJ. — En aquest dia del dijous sanct los senyors concellers foren a la seu com es de costum quiscun any per semblant dia, per posar nostre Senyor al monument. Dijous Sant.

DIVENDRES XXVIIJ. — En aquest dia tambe com lo die antes foren los senyors concellers a la seu per traurer N.re Senyor del monument, com tambe es de costum — E, lo despres de dinar foren tambe a la seu a hoir los fassos y per la professo de la Sancta Spina, y axi be per poder veurer la professo de la Soledat que passa per la dita seu. E, com per veurer la professo lo reverendissim bisbe qui altres anys acostumava de estar a la porta de la sacrestia, en aquest dia li ha paregut muntarse en lo altar maior per veurer aquella, y pensant los senyors concellers que exiria a sentarse en la part ahont estaven que era la part del evangeli, no aparexentli al reverendissim bisbe be, eo altrament no pensant, mes se posa en lo altar major a la part devers la sagristia y li fou aportada una cadira pera asentarse, com de fet si assenta y estigue en aquella assentat; los senyors concellers vehent que dit reverendissim bisbe estava ab cadira y que li tenian enviat a dir los fes merce de anar a estar en llur companya, no deixa de estar assentat en aquella, los senyors concellers vehent que lo dit reverendissim bisbe los feya gran agravi de estar assentat ab cadira y los senyors concellers ab lo scon Cuestio de ceremonial.

que tenen acostumat, pretanent que lo reverendissim bisbe no pot tenir cadira en llur presentia sino quant diu de pontifical, eo altrament, tenintne tambe los senyors concellers, per no posarse en contentions y tenint compte en lo die que es, ab acord y madur parer determinaren sens aguardar que la professo acabas de passar que ja estava comensada, sen anaren del dit altar maior de la seu devallantsen per lo portal qui esta mes prop dels assentos que solen estar y axirse de la dita seu, com de fet sen anaren.

DISSAPTA XXVIIIJ. — En aquest dia los magnifichs concellers estant sentits del que passa lo dia mes prop passat en lo altar maior de la seu ab lo reverendissim bisbe, acerca de haver tinguda cadira per mirar la professo de la Soledat quant passava, pretanent los here estat fet gran preiudici, determinaren de ajuntar un gran numero de promens de tots staments pera consultar y pendrer concell que es lo que devian y podian fer en reparo del periudici los era estat fet. E, los dits promens entes lo fet de dit cas, lo qual largament los fou explicat per lo magnifich conceller en cap, aconcellaren als magnifichs concellers, que devian enviar dos cavalles ab embaxada al senyor bisbe per ferli a saber lo gran agravi que pretania la ciutat li era estat fet en la dita seu, per haver dit senyor bisbe tinguda cadira en lo altar major estant alli los senyors concellers en aquella assentats mentres estava passant la dita proffesso de la Soledat, lo que nos era may usat ni vist que lo dit reverendissim bisbe tingues cadira en lo altar maior de la seu, essent presents los senyors concellers sino quant acostuma de dir missa de pontifical — E los senyors concellers per executio del dit concell encontinent enviaren ab enbaxada mosen Francesch Gualbes de Corbera donzell y mosen Hieronym de Ollers ciutada honrat a dit reverendissim bisbe, los quals arribats alli y assentats ab sas cadiras explicaren llur enbaxada de part de la ciutat a dit senyor bisbe, fahent gran demostratio de queixa que tenian los senyors concellers, a la qual embaxada respongue dit senyor bisbe, que ell no tenia pensat en poch ni en molt haver fet perjudici algu als senyors concellers, y que ell per millor poder veurer com anava la dita proffesso per lo que li tenian dit se feyan alguns accessos, determina de muntarsen al altar major y al muntar en lo altar, com los senyors concellers anaven en dita jornada vestits de dol y ell esser algun tant curt de vista, no se adona fossen en lo altar

Ceremonial.

maior los senyors concellers y que anessen alli sens haver ell ordenat cosa alguna, li tingueren alli per sos criats posada una cadira y encontinent sabe que los senyors concellers eran en lo altar, se gira y los saluda y a penas se asenta en la cadira, sino que en ella estava inclinat mirant de prop la professo estant a son costat algunas personas qui eran en dit altar, y que ell no te pensat ni inmaginat haver fet periudici a la ciutat per haver tinguda cadira que si ho agues pensat aguera manat que aquella la aguessen treta encontinent, y que ell procurara de no donar mes occasions de semblants cosas, y que estiguessen molt certs los senyors concellers que en son temps no tindrian mes los senyors concellers de que queixarse de ell, que son intent es estar ab molta pau y quietut ab la ciutat, y quen poden estar los senyors concellers molt certs.

E lo dit dia a la tarde estant los dits magnifichs concellers ajuntats y congregats per negocis ocorrents a la ciutat en la casa de la ciuta(t) en la instantia dita del trentanari, comparegue davant dels dits magnifichs concellers mosen Esteve Gilabert Bruniquer notari publich de Barcelona y sindich de la dita ciutat y referi, present mi Joan Soler Ferran notari de Barcelona scriva rational de la dita ciutat, com inseguint lo orde li era estat donat per dits magnifichs concellers era anat al S.^{or} canonge Francesch Regas de la seu de Barcelona, y li havia dat raho com per causa de que no havian pogut juntar les personas de la comissio de la nova concordia de la carniceria ab lo Ill.^{e} y molt R.^{t} capitol, no havian pogut resolre en dita concordia, e, que perço porrogaven lo terme de la vella per tot lo mes de abril proxim e, que ho havia dit a dit S.^{or} canonge Regas perque ho digues al S.^{or} canonge Miquel Joan Boldo, commissari de dita concordia per part del dit reverent capitol, perque juntament porrogassen, y que dit canonge Regas li havia respost ho faria y que la tenian per porrogada. Concordia sobre carniceria del capitol.

DIUMENGE XXX. — En est dia los magniffichs concellers entesa la relatio que lo die antes tenian feta mosen Francesch Gualbes y mossen Hieronym Ollers, anaren ab promens a la seu al offici com es de costum quiscun any en semblant jornada. Pasqua.

ABRIL

Llibre de Ramon Llull

Dimars VIIJ. — En aquest dia, de parte del reverendo padre Hieronymo Sanchez Deleçaraço dean de Taraçona fue dada una carta sua missiva dirigida als magnifichs senyors concellers de Barcelona, dada en Taraçona a veyntesiete de desembre propassat ab un libre compost per lo dit dega, impres ab privilegi real despatxat en lo supremo concell de Arago, juntament ab un memorial apart que tot es en abono y alabansas y justificatio de la doctrina de Ramon Lull, que fou segons en dita obra se diu fill de aquesta ciutat, lo titol del libre es desta manera: *Generalis et admirabilis methodus ad omnes Scientias facilius et citius addicendas.*

Embaxada al virrey sobre monedas.

Dimecres VIIIJ. — En est dia los mag.chs concellers foren ab embaxada a casa del S.or virrey y li explicaren tres cosas, la primera fou en raho de les monedes conforme lo darrer concell ho deslibera, per demanar nos fasse merce ab sa Mag.t de un nou privilegi per abatre reals y sous a la mida de Castella, representantli los danys grans que patim de que per raho la moneda barcelonesa es tan asendrada y pura mes que les altres, de una causa que la trauen del regne ab grandissima abundantia, y perço fentla de menor quilat com es la de Castella no seria codiciada nil atrauria: La segona es en raho dels reals que corren vuy, que ab titol que son intactos los fan pendre encara que sien curts, principalment en los banchs que se fan gran abus, y apres com se han de despendre menudament la gent, los pesen y nols volen rebre, sobre que segueixen tot sovint grans controverties demanant sa Ex.a ab altres crides declarar que sempre que se altercara entre parts lo real es intacto, o no, que sobre aço sie jutge la balansa, de tal manera que sino sera de pes que no sien obligats de a rebre; la tercera fou en raho de les differenties que son entre la ballia general y la ciutat, o lo administrador de les plasses; preten lo balle general que no pot fer actes de jurisdictio ni entrar en los molins, allegant la ciutat privilegis a que lo rey abdica al balle general tot poder de coses de fraus, blats y farines y totalment lo done al administrador per possessio antiga, donantli raho a sa Ex.a com ja ley avie dada dies abans lo sindich, del exces que havie fet lo balle de les aigues lo dia

de Sanct Matia proppassat, que tingue capturats mes de quatre hores dins de un moli als administradors y çota, fent aquells actes de son offici, demanantli a sa Ex.ª fos servit manar sumariament veure lo dret que te la ciutat en castigar al dit balle de les aigues per dit exces, y provehir que de aqui avant cessen tals desordens dels officials de la ballia general; a que sa Ex.ª respongue del primer cap, que ho farie com loy demanaven, y en lo segon, ho entendria, y en lo tercer assenyalaria jornada pera quel informassen lo advocat fiscal de la ballia general y un advocat de la ciutat perque vist y entes summariament puga en dit negoci deliberarse.

DIJOUS X. — En aquest die mori en la present ciutat entre los dotse y la una, lo Rev.ᵗ mosen Pere Font canonge de la seu de la present ciutat natural del Empurda bisbat de Gerona, home de molt sancta y exemplar vida, amich molt de pobres, seguida la sua mort en la casa de hont mori que fou en lo carrer de Paradis, casa del capitol: acudi gran multitut del poble, que fou cosa de loar al S.ºʳ, tenintlo tot lo poble per un sanct segons la vida y mort que tenia feta. Mort de un canonge de sancta vida.

DIVENDRES XJ. — En aquest dia al mati fou enterrat lo cos del reverent Pere Font canonge de la seu de Barcelona, lo qual fou enterrat en la dita seu en la capella dels Sants Innocents: a son enterro acudi la major part del poble de la present ciutat per lo que estave reputat per un sanct, y se tenia per benaventurat, qui podia alcansar alguna cosa de la roba de dit canonge, apreciant aquella com a reliquia sancta. Deu sia loat de tot.

DIMARS XXIJ. — En est dia vigilia de la festivitat de sanct Jordi, los magnifichs concellers foren a vespres a la diputatio convidats per los senyors diputats com es de costum.

DIMECRES XXIIJ. — En est dia festa del glorios cavaller y martir Sanct Jordi, los magnifichs concellers foren al offici a la casa de la diputatio ahont fou lo S.ºʳ marques de Almaçan llochtinent y capita general del present principat de Cathalunya. St. Jordi.

DIVENDRES XXV. — En est dia festa del evangelista Sanct March, se tingue concell de cent com es de costum quiscun any, y se feu extractio de consols de la lotya de la mar y de altres officis, y foren extrets en consols de la lotia de la mar los seguents: Consols de la lotya.

mosen Joan Pau Vilosa donzell
mosen Carles Freixes mercader

Sobre concordia de carniceria.

Dimecres XXX. — En est dia mosen Esteve Gilabert Bruniquer notari publich de Barcelona y sindich de la present ciutat, referi als mag.chs concellers com de orde de ses magnificenties ere anat als S.ors canonges Miquel Joan Boldo y Francesch Regas yls havia dat raho com los senyors concellers porrogaven la concordia de la carniceria per tot lo mes de maig proxim, y que ells fessan lo mateix, y que li havian respost la tenian per porrogada per dit mes de maig.

MAIG

Sta. Creu.

Dissapte IIJ. — En aquest dia festa de Sancta Creu los magnifichs concellers foren acompanyats ab promens a la seu al offici, com es de costum y lo reverendissim bisbe don Luis Sans digue la missa de pontifical.

Ledanies.

Dilluns V. — En est die de les ledanies, per causa de la pluya no se feu professo sino fou per la seu, ahont acistiren los senyors concellers.

Dimars VJ. — En est die se feu la professo de les ledanies, en la qual hi anaven los S.ors concellers.

Id.

Dimecres VIJ. — En est die no se feu la professo de les ledanies per causa de la pluya, sino per la seu en la qual y acistiren los senyors concellers.

Ascensió.

Dijous VIIJ. — En est dia festa de la Ascensio de N.re S.or, los magnifichs concellers acompanyats ab promens foren a la seu pera hoir lo offici com es de costum quiscun any en semblant jornada.

Pasqua del E. Sant.

Diumenge XVIIJ. — En est dia festa de Pasqua del Sperit Sanct, los mag.chs concellers acompanyats ab promens com es de costum quiscun any en semblant jornada anaren a la seu a hoir lo offici, en lo qual digue lo R.m bisbe de pontifical y acabat aquell lo acompanyaren fins al peu de la scala del palau episcopal.

Embaxada del bras militar sobre informacions indegudes contra oficials reals.

Dijous XXIJ. — En est dia foren per part del bras militar ab embaxada als S.ors concellers enviats los S.ors don Aleix Albert Lluys de Boxadors y Lull y Francesch de Vilaseca donzells, los quals per part del bras militar recordaren ab embaxada als senyors concellers en scrits lo que en los dits brassos

se havie proposat per lo senyor protector, que esta continuat en un paper que dexaren en mans del magnifich conceller en cap lo qual es del thenor seguent:

Publich y notori es que Joan Boer ques diu ser scriva de registre del concell supremo de Arago, ques arribat en aquest principat y comtats y ab gran secret y cauthela va rebent informations de nits, estant retirat de dia, contra alguns officials reals y altres persones que no son officials, y al que se enten sens tenirne noticia lo llochtinent general y real concell, ni haver mostrada commissio ni poder, usurpantse la jurisdictio real, y encara que la tingues no la pot usar y es una novedat may vista ni oida en Cathalunya, que de Castella vingue pesquisidor (a) esta provintia, majorment haventhi ja forma particular prefigida per constitutions de Cathalunya ab les quals se dona forma de la manera y en quin temps se han de fer las visitas contra los officials reals, quant mes que lo S.^{or} llloctinent general es alternos, y lo concell general de Cathalunya es Supremo sens regonexer altre concell per superior, als quals tant solament toca conexer de las causas de Catalunya les quals en ninguna manera poden eixir del regne, que seria contra lo tenor de ditas y altres constitutions y en total destructio de tots los poblats de aquest principat y principalment dels pobres, pus los richs y los altres permetentse lo dal dit podrian ser compellits anar a pladejar a Castella axi en causes civils com criminals, y es contra les constitutions que ordenen que noy pot haver officials nous en Cathalunya, contra les que disposan que en Cathalunya ningu pot exercir jurisdictio sense haver primer jurades les constitutions de Cathalunya y oida sententia de excomunicatio, y contra les altres que orden(an) que en Cathalunya se ha de judicar per via ordinaria citada y oida la part, y contra la constitutio nova que ordena com se ha de procehir en Cathalunya contra los officials reals, y pus ab los procehiments fa dit Boer ultra ques fa officialment lo que es prohibit, se contrafa a les dites y altres constitutions, serian V.^{s} M.^{s} servits determinar lo que millor aparega se haura de fer per al reparo de dits danys y agravis.

E los dits senyors concellers oida dita embaxada respongueren que agrahien molt als S.^{ors} del bras militar la merce quels tenian feta de ferlos sabidos de les damunt dites coses, y en lo

que ells porien ajudar y valer ho farien ab molt gran voluntat per ser negoci tan comu y tocar a tots, y que ho sentien molt que tals novedats se fossen intentades — E, lo dit dia no obstant no fos dia de ninguna festivitat, los magnifichs concellers comensaren en est dia de posarse y traure les gramalles noves de domas.

Corpus, vigilia. DIMECRES XXVIIJ. — En est dia vigilia de la festivitat del cos precios de Jesuxspt, los dits mag.chs concellers al despres dinar ab la forma acostumada se ajuntaren als porxos de sanct Jaume pera anar a vespres a la seu, com es de costum quiscun any en semblant jornada.

Professo. DIJOUS XXVIIIJ. — En est dia los magnifichs concellers al mati se ajuntaren ab promens al porxo de sanct Jaume per anar al offici a la seu, com es de costum quiscun any en semblant jornada E, en lo despres dinar anaren ab la proffesso com es de costum, aportant lo talem, y lo Ex.m S.or marques de Almaçan llochtinent y capita general ab tot lo concell real estaven en les cases de la diputatio per veurer passar la proffesso, y al punt que arriba lo S.m Sacrament baxaren de les finestres ahont estaven, y al passar lo S.m Sacrament se posa lo dit Ex.m S.or y lo dit real concell darrera del talem, aportant les vares los senyors concellers y seguiren tota la proffesso fins a la seu y los senyors concellers no dexaren les vares del talem, fins que foren alt en lo altar major per no seguirse alguna novedat si les aguessen dexades en lo lloch acostumat.

Carniceria. DIVENDRES XXX. — En est dia lo magnifich conceller en cap en veu sua y ab orde especial dels altres segons dix, ordena a Esteve Gilabert Bruniquer sindich de la ciutat anas als reverents canonge Regas y canonge Boldo commissaris del reverent capitol en lo fet de la carniceria o, laltre dells, yls digues que los magnifichs concellers en estos dies no havien pogut juntar la vuytena per tractar lo fet de la carniceria del capitol, y que perço ells dits concellers en continuatio de les altres dues porrogations ya fetes prorogaren lo terme de la concordia fins a quinse de Juny proxim vinent, y que perço lo reverent capitol tingues a be fer semblant porrogatio pera que en lo entretant se pugue tractar y resolrer dit negosi, y encontinent lo dit S.or sindich ana, y tornat referi havia explicat dites coses al dit S.or canonge Regas, y li havie respost agrahie molt lo bon cuydado dels S.ors concellers y queu farien saber al reverent capitol.

JUNY

DIUMENGE I. — En aquest dia tres dels magnifichs concellers ço es cap, ters y quart foren a la proffesso ques feu del Sanctissim Sagrament en la isglesia parroquial de Sancta Maria de la mar. Corpus.

DIMECRES IIIJ. — En est die foren los magnifichs consellers a la proffesso ques feu del Sanctissim Sagrament en la isglesia parroquial de Sanct Just y Sanct Pastor a la tarda. Professons.

DIJOUS V. — En est dia al mati foren los senyors concellers a la professo ques feu del S.m Sagrament en la isglesia parroquial de Sanct Miquel, y al despres dinar a las vespres foren a la seu a la professo com es de costum quiscun any al cap de la octava en semblant jornada.

DILLUNS XVJ. — En est dia apres de que lo sindich segon referi ere estat al S.or virrey algunes vegades a recordarlo de la differentia del balle general ab la ciutat sobre la jurisdictio del administrador de les places, en raho del fet ques segui a vint y quatre de febrer proppassat com esta tocat atras en dita jornada, fou la conferentia en aquest dia devant del S.or virrey del mag.ch Ugo Montaner advocat fiscal de la ballia general y micer Jaume Aymerich advocat per part de la ciutat — E lo dit dia havent entes los senyors concellers que lo senyor virrey a pregarias dels reverents canonges de la seu los havia offert donar un official per fer acistencia al ingres dels moltons que lo reverent capitol voldria entrar pera tallar en sa carniceria, y concignerant havia de esser en gran prejudici de la ciutat per lo que lo temps de la concordia per la qual ere permes al capitol tenir carniceria havia spirat, y encara era preiudici de la causa sobre de aço vertent en la regia audientia a relatio del magnifich micer Rafel Rubi y Coll scriva de la causa, enviaren los mag.chs miser Jaume Cancer y micer Jaume Aymerich al S.or virrey pera informarlo del fet y soplicarlo no donas lloch (a) tal preiudici E, tornats referiren que lo senyor virrey los havia hoits y que havia respost sabia ja lo fet en raho de ditas pretentions, y que lo ques la assistentia quant la demanassen tindria en memoria lo que la ciutat li representava y que advertiria lo que li deyan de la causa ja sobre dites pretentions moguda. Balle contra administrador de plasses.

Carniceria del capitol.

Dijous XVIIIJ. — En est dia tenint los magnifichs concellers entes que lo reverent capitol no obstant que lo temps de la concordia de poder tenir carniceria era spirat y donat orde que als portals nols dexassen entrar carn, no dexaven de tallar carn en la carniceria que pretenen tenir, ordenaren al sindich de la ciutat, scriva major y altres officials de la ciutat que per conservatio dels privilegis reals a la dita ciutat concedits anassen a la dita carniceria y llevant acte ab certa protesta, prenguessen la carn que trobarian en aquella y la aportassen al reverendissim bisbe, dexantla en lo palau episcopal, com de fet la prengueren y la dexaren al dit palau — E, lo dit dia per causa del dit effecte lo capitol insta al official del reverendissim bisbe que publicas per excomunicats los officials qui eran estats en fer dit acte, y se posas entredit en la present ciutat com de fet foren publicats y fou posat dit entredit, dels quals agravis per part dels agraviats ne appellaren en Tarragona al Ill.^{m} y R.^{m} S.^{or} archebisbe.

Cavalcada de St. Joan.

Dimars XXIIIJ. — En est dia festa de la nativitat del glorios Sanct Joan, los magnifichs concellers se ajunctaren en la plassa del Born al mati com es de costum per anar a la cavalcada, en la qual per estar indispost lo magnifich conceller en cap no va anar en ella.

St. Pere.

Diumenge XXVIIIJ. — En est die festa de Sanct Pere, los concellers per causa del entredit y differentias son ab lo capitol no anaren a la seu com es de costum.

JULIOL

Noves de peste en Barberia.

Dimars I. — En est dia arriba en casa de la ciutat mossen Miquel Perez scriva de manament de part de sa Ex.ª, fahent asaber als S.^{ors} concellers com sa Ex.ª tenia rebudes cartas de sa Magestat ab les quals li donava avis com en las parts de Barberia hi havie noves que se morian de mal de pesta, que perço donava est avis a sas magnificentias pera que fessan les preventions que son necessarias per guardarse de dit mal de pesta. E los senyors concellers feren de resposta al dit Perez que besaven les mans a sa Ex.ª y li estimaven molt lo bon cuydado que tenia de haverlos donat dit avis, y que ells procurarian de fer las preventions necessarias, y ab dita resposta se despedi

E, lo dit die los magnifichs concellers ordenaren se scriguessen cartas donant avis de dita nova a las ciutats y vilas del present principat com es de costum, despatxant per dit effecte ab molta diligentia correus.

DILLUNS VIJ. — En est die a la matinada, foren descubertas un squadro de galeras que eran las de Genova que venian de la part de Ponent, ab les quals venia per capita dellas lo duch de Tursi y per les noves ques tenen de mal contigios de la part de Ponent, reselantse de alguna desgrasia que per causa de ditas galeras no vingues a esta ciutat y principat y encontinent los senyors concellers se ajuntaren y ordenaren ques tancassen los portals y que no dexassen entrar ningu de las galeras que primer no estiguessen enterats de hont venian y si aportaven polissa de salut, y que en lo entre tant un dels magnifichs concellers estigues al portal de mar y que se fes enbaxada a sa Ex.ª, y tambe al serenissim princep general de la mar donantlos raho del que estave deslliberat, perque tots ab conformitat se enterassen de hont venian ditas galeras y si ab ellas se corria algun perill, enviant per aço per enbaxadors a mossen Bernat Romeu y micer Jaume Dalmau tots ciutadans honrats desta ciutat, los quals foren a fer dita enbaxada a sa Ex.ª primer y despres volent fer altre al serenissim princep donaren aquella per maior intelligentia del fet al comte del Castillo, los quals tots gustaren molt de saber y entendrer lo gran cuydado tenia la ciutat en dita guarda, lohant lo que tenian tant ben pensat, prometent que se enterarian molt be de hont venian las galeras y de tot ne donarian avis als senyors concellers, y las galeras donaren font (fons) devant del Pont del S.or virrey sens arribar al moll, y los senyors concellers ab molts de cavallers y ciutadans se ajuntaren al baluart de Migdie aguardant dita resposta y diligentias que feren per saber com venian ditas galeras — E estant los dits magnifichs concellers en lo baluart ab molts de cavallers, arriba en lo dit baluart un cavaller de la cambra del senyor princep del habit de Sanct Jaume de part de sa Altesa, dient als senyors concellers que sa Altesa estave enterat que lasquadra de galeras no venia de part infecte y que en ella havia molta salut y que esta cert de la paraula del duch de Tursi que li tenia donada, que noy havia perill algu y que no aportaven polissa de salut perque ab sola paraula del duch se podia donar credit que ell era lo verdader original y que axi de part de sa

Squadra de galeras.

Prevencions contra peste.

Altesa ho feya a saber als senyors concellers y los supplicava li donassen entrada en la present ciutat — E los dits senyors concellers entesa dita relatio a parer de las personas que alli estaven juntas desliberaren de donar entrada a las ditas galeras, ab que primer anassen a la galera capitana ahont era lo dit duch de Tursi dos cavallers de part de la ciutat y lo dit cavaller del princep y en presentia de ells y del scriva rational de la present casa perque ho pogues continuar, jura lo dit senyor duch sobre lo abit de sa creu que no venia de part infecta, y de fet en companyia de dit cavaller anaren dos cavallers lo un dels quals era mossen Francesch Cornet y dit scriva rational a la galera y arribats alli en presentia dels dits dit duch afirma y jura lo sobredit, y ab dita forma se dona entrada a las ditas galeras — E, poch apres de esserse donat dit orde que entrassen las galeras, los senyors concellers reberen un billet del senyor virrey que es del tenor seguent:

A los concelleres desta ciudad de Barcelona

Avis del Sr. loctinent.

He hablado al S.or conde de Castillo maiordomo maior del serenissimo principe Prior general del mar, en razon del justo recelo tienen V.s magnificentias de peste, y afirma que el duque de Tursi no trae para satisfaction desto recaudos ningunos, por no haverle obligado a thomar los la seguridad de la salud de las partes donde ha estado con las galeras, que de esto y de la que se deve tener de la verdad del duque parece deve la ciudad quedar satisfecha en esta parte, estimando yo a V.s Mag.as el cuydado que desto se tiene, a quien guarde Dios en Bar.a a siete de Julio de mil ceicientos y quatorze.

El marques de Almazan

Sobre precedencias dels tres staments.

Dimecres XVJ. — En est dia se han tinguts brassos en la casa de la diputatio, en los quals es estat convidat lo magnifich conceller en cap ciutada, y en aquells se ha proposat lo asento se podria pendre aserca de las precedencias dels tres estaments en lo assento dells en la habilitatio y insiculatio, y reportat lo vot en la present casa com es de costum, la ciutat te fet lo vot seguent:

La ciutat es de parer que attes en tots los actes publichs y solemnes ques fan en la casa de la diputatio, com son convoca-

tions de brassos, embaxades al rey N.re S.or y a son llochtinent general, y en la casa de la ciutat y en tots los demes tribunals de Bar.a ses observat que sempre apres de un ecclesiastich al qual se dona lo primer lloch (no haventhi persona que per sa dignitat lo degue precehir) lo segon lloch es del militar y lo ters del real, perque cada persona de aquestes representa lo cap de son estament, y los S.ors diputats en son concistori ho han observat inconcusament, y havuy observen lo mateix orde, perço se aconcelle a dits senyors diputats que en lo fet proposat guarden la mateixa forma y estil — Lo qual vot reportat per lo dit magnifich conceller en cap en los brassos, es lo que ha pervingut.

DIMARS XXIJ. — En est dia festa de Sancta Magdalena, en la casa diputatio se ha feta extractio de deputats y oidos. *Sta. Magdalena, deputats y oidors.*

DIVENDRES XXV. — En est dia festa del glorios apostol Sant Jaume, los magnifichs concellers foren al offici a la isglesia parroquial de sanct Jaume. *St. Jaume.*

DIMARS XXVIIIJ. — En est dia festa de Sancta Martra, los magnifichs concellers foren al offici a la isglesia de sancta Martra ahont foren convidats com es de costum anari quiscun any, per esser capella y casa propria de la ciutat. *Sta. Martra.*

AGOST

DILLUNS IIIJ. — En est dia los magnifichs concellers acompanyats ab promens son estats ab embaxada, obtinguda primer hora y enviada a demanar per Pau Amell altre dels vergues a sa Ex.a, lo qual trobaren en una instancia devers lo carrer de la Merce y entrats en aquella fet lo degut acatament, lo magnifich conceller en cap en nom dels altres magnifichs concellers li explica la embaxada que aportava, que fonch sopplicar a sa Ex.a fos servit vist lo gran dany ques causan en tot est principat los lladres y malfactors que van robant, encativant y deshonrant moltas viudas y casadas, voler posar en executio la expulsio general contra dits lladres y malfactors, conforme los apuntaments que estan fets y esta disliberat per lo savi concell de cent, lo qual es estat aprobat per sa Mag.t ab sa real carta, copia de *Sobre expulsio de lladres, falta de monedas y noves de peste.*

la qual perque sa Ex.ª ne estigue mes plenament enterat se li fou donada, y tambe se li sopplica serca del dany ques pateix en tot est principat per falta de las monedas conforme altres vegades se li es estat supplicat, en que fos servit volerhi donar remey, y tambe se li dona avis de las noves ques tenia de pesta — A la qual embaxada respongue sa Ex.ª que en lo dels lladres la causa de esserse dilatada tant dita expulsio de posarse en executio es estada la sua pocha salut y que tenia enviat don Francisco Sabater ab alguns soldats que eran restats de las galeras, en persecutio de dits lladres, y en lo de les monedas que ell anava preparant algun bon remey que fos universal.

Scriptura presentada a sa Ex.ª sobre perill de guerra y mal contigios. Licensia per batre quartillos de doblons dor.

DIMARS V. — En est dia mosen Esteve Vallalta notari de Barcelona sots sindich de la present ciutat, de orde dels senyors concellers acompanyat de mossen Bernat Puigvert notari de Barcelona y de mi Joan Soler Ferran notari de Barcelona escriva rational en nom de esta ciutat, dona y presenta en mans de sa Ex.ª lo marques de Almaçan lo qual troba en sas casas en la lotja que mira a la marina, la scriptura que li fou ordenat per dits magnifichs dexas en mans de sa Ex.ª, es del thenor seguent: Exelentissim senyor, com la necessitat no estiga subiecta a ley y a la que tenim en esta ciutat de Barcelona de procurar remey convenient al comers y contractio (sic) dels sciutedans della, sia tan gran que arriba a tocar la ralla de un molt evident perill, nos ha de tenir V.ª Ex.ª per scusats si apres de tantas embaxadas axi per medi de alguns cavallers com per nostres propries persones, ara de nou ab aquest memorial supplicam a V.ª Ex.ª lo que tantes voltes tenim supplicat y lo que no podem dexar de continuar fins haver rebuda la merce que de ma de V.ª Ex.ª esperam, majorment en occasio que avem de prevenir dos perills de tanta consideratio com son guerra y mal contigios, dels quals nos reselam y guardam per los avisos certs tenim de sa Mag.ᵗ y de V.ª Ex.ª , y com per obviar estos danys quens amenassen, lo remey mes efficas es la copia del diner, y en aquest principat y ciutat ni haja tanta falta y en lo poch quey es hi haya tants impediments pera podersen valer y servir, supplicam a V.ª Ex.ª ab lo encariment que tant gran necessitat nos obliga, se servesca concedir al mestre de la seca la licentia que tenim supplicada de poder batre quartillos de doblons dor del mateix quilat y senyal y del mateix pes al respecte del que son los doblons, puix de las rahons y causas que de paraula se son refferides a

V.ª Ex.ª y en memorial particular se son representades, se veu evidentment lo gran benefficí y remey que ha de causar als perills y danys refferits, y encara que per ser tant just y necessari lo ques supplique sent V.ª Ex.ª tant gelos com es del be universal de aquest principat, y per las offertas que en aquest particular nos te fetas nos prometem ab tota seguretat la merce que tenim sopplicada pera mes obligar a V.ª Ex.ª, de qui tant continuas merces rebem cada dia, diem y asseguram queu rebra esta ciutat per una de las majors merces que te rebudas de ma de V.ª Ex.ª

DISSAPTA VIIIJ. — En est dia mosen Esteve Vallalta notari publich de Barcelona y sots sindich de la present ciutat, acompanyat de mossen Bernat Puigvert ajudant de scriva major y de mi Joan Soler Ferran scriva rational de expres orde y voluntat dels mag.chs concellers, aporta al Ex.m senyor lochtinent y capita general del present principat un memorial eo, supplicatio, lo qual dexa en sas proprias mans, qui fou trobat en las casas de sa habitatio en un aposento de la part de la marina, lo qual memorial eo, supplicatio es del thenor seguent: Id. suplicatio.

EXELENTISSIM SENYOR

Per moltas y diverses vies axi de paraula com en scrits, se ha a V.ª Ex.ª per part dels concellers desta ciutat representat y advertit la precisa necessitat que esta ciutat y principat tenen de moneda de plata y or que no puga ser treta de Cathalunya, senyalant perço remeys abtes per ella a la qual, com V.ª Ex.ª sap se han acumulat vuy dos altres causes urgentissimes que unes ni altres no admeten mes discusio ni consulta, es asaber lo perill ab que stam de armada de enemichs per mirar que no sabem lo punt y ora, y per altra part les noves de mal contigios de tantes parts y entre elles de lloch tan vehi y tan serca de la frontera de França, y com Ex.m S.or per falta de moneda patesca esta ciutat y principat moltissim, y entre los habitants en ell de quiscun dia se seguesquen diverses controverties, rinyes y alguns scandols y offenses a nostre Senyor, y sie aço una de les causes que prenen molts occasio de robar a pas, y altres persones fer altres coses en deservey de N.re Senyor, y en cas de vinguda de enemichs esta ciutat nis podra deffensar ni ajudar a si mateixa, ni ab soldats y altres auxilis socorrer los demes pobles de Cathalunya ahont convingues, com sol, y en cas de mal

contigios que N.re S.or nos guarde, no tindrie tampoch ab que provehir ni socorrer los pobres ni poblats en esta ciutat, per que en la peste del any *1529* hague menester mes de cent mil ducats, y estes necessitats sien precises y urgents que quiscuna de per si no admetan disputas ni discussions. Perço y altrament los concellers de la present ciutat en nom de aquella, acumulant a las demes supplications y diligenties que en reparo destes necessitats tenen a V.a Ex.a supplicades, per lo descarrech y obligatio de sos officis no poden dexar ab la major vehementia y humilitat ques pot y deu, tornar supplicar y advertir a V.a Ex.a lo reparo y providentia destes necessitats perque li sia de son real servey concedirlos facultat de fer la moneda de plata en la forma que ab altres supplications tenen representat, y perque aquest remey vuy per falta de plata per fabricar no pot ser tant prompte com la preventio de ditas necessitats requereix, que perço per ara los fassa merçe en lo entre tant manar al mestre de la Seca que en conformitat de uns quartillos de or que en altre temps se son fets en dita Seca del pes y quilat del doblo de dos cares ab la marca vella, fabrique per compte de dita ciutat sola los que li seran demanats que jatsia que en dita fabrica perda dita ciutat de manifactura y minves dos per cent poc mes o, menys sen acontenta de perdreu per remediar aquest dany y prevenir a altres majors, y tot aço no sols ho supplica á V.a Ex.a empero en quant poden hils es licit a son offici, ley aconcellen queu deu fer com a cosa convenient al servey de N.re Senyor y de sa Mag.t y al beneffici de sos vassalls, y com a tal entenen que sa Mag.t ho tindra per ben fet y molt acertat, restant sempre dita ciutat obligada a soplicar a N.re S.or per la salut y successos prospers de V.a Ex.a per esta merce, oltra del galardo que de N.re S.or ne haura per lo socorro y benefici que a tants pobres ne ha de resultar — La qual supplicatio legida per sa Ex.a respongue que venia a bon temps perque tenia scrit a sa Mag.t sobre dit negoci molt apretadament, y que en lo que li aparexaria entretant no dexaria de executar lo que li aparexeria que convingues.

Assumptio de N.a S.a

Divendres XV. — En est dia festa de la Assumptio de N.ra Senyora los magnifichs concellers no anaren a la seu al offici com es de costum anarhi quiscun any, per causa de las differentias son entre la ciutat y lo reverent capitol.

DISSAPTE XVJ. — En est dia festa de Sant Roch, los magnifichs concellers com es de costum de alguns anys atras se ajuntaren en lo porxo de Sanct Jaume y de alli acompanyats ab promens y ab la musica devant, son anats a la isglesia de Sanct Roch a oir lo offici. St. Roch.

DIMARS XVIIIJ. — En est dia per la nova que se tingue que lo turch havia armat, se comensaren de fer guardas per los baluarts de la ciutat, anant per confrarias cada vespre com es de costum. Armada del turch.

DIJOUS XXVIIJ. — En est dia festa de S.[t] Agosti, los magnifichs concellers essent estats convidats foren al offici al monestir de Sanct Agosti. St. Agosti.

SETEMBRE

DILLUNS I. — En est dia festa de Sant Llop, essent estats convidats los magnifichs concellers per lo prior y convent del monestir de la Merce, foren al offici al dit monestir com es de costum. St. Llop.

DIVENDRES V. — En est die vingueren los defenedors de la lotja a convidar los magnifichs concellers per la festa de N.[ra] Senyora. N.[a] S.[a] de Setembre.

DIUMENGE VIJ. — En est dia a la tarde foren los magnifichs concellers a vespres a la lotja de la mar com es de costum.

DILLUNS VIIJ. — En est dia festa de la nativitat de N.[ra] S.[ora] foren los magnifichs concellers al offici a la lotja de la mar per hoir lo offici, lo qual fou celebrat molt solemne — E, lo dit dia a la tarde foren a les vespres y despres tenint entes que lo Ex.[m] senyor marques de Almaçan estava de mala gana foren los magnifichs concellers a visitarlo, com es de costum que sempre que lo president esta de mala gana lo van a visitar los magnifichs concellers, y despres acostumen cadaldie de enviar a saber com esta.

DIVENDRES XIJ. — En est dia foren los magnifichs concellers ab embaxada a sa Ex.[a] lo qual trobaren que estava molt millor de sa indispositio, y en essent alli fet lo degut acatament y assentats tots ab cadires, lo magnifich conceller en cap explica sa embaxada que aportava scrita en un paper que per millor

restar sa Ex.ª de que se li supplicava informat, se li dexa copia en scrits la qual es del thenor seguent: Excelentisim Senyor, lo principal carrech y obligatio dels concellers de Barcelona y dels regidors de qualsevol ciutat o, poble, es procurar la abundantia de vitualles y provisions perque falta dellas causa manifestas seditions y scandols, y com senyor, aquest any per la gratia de Deu la cullita dels blats sie estada mediana empero no tanta que sie avançada, perque si be en uns territoris es estada bona empero en altres es estada curta ys veya gran concurs de compradors per Cathalunya los quals compran a titol de provisio propria y de universitats, item seria ab mescla de granjeria no sols per tornar a vendre en Cathalunya, empero per traurels fora a regnes stranys, a que sis dava lloch seria en notablisim dany de tota aquesta terra y principalment de Barcelona, perço los concellers della supplican a V.ª Ex.ª sie de son servey manar revocar las cridas, vedant ab grandissimas penas y ab lo degut rigor executadas la treta de blats de Cathalunya.

Sobre extraurer victuallas.

De tant y major interes de tota aquesta provincia es que V.ª Ex.ª pos sa real auctoritat y ma poderosa en prohibir la venda de monedas de or y de plata, perque som vinguts ja a tal extrem ques paga un gran interes per cambiarla, y ja apenas se troba un real de plata per la gran negotiatio ques fa en comprar y vendrer moneda en gran deservey de Deu omnipotent y del rey N.re S.or y notablissim dany de tota Cathalunya y en manifest perill de seguirse grandissims inconvenients si provehit noy era, y encara que dits concellers de si mateixos poguessen ordenar esta prohibitio publicada apres de part del veguer com en altre temps se troba que es stat fet, empero com saben que fentse de part de V.ª Ex.ª sera mes temuda y mes obeida com la urgent necesitat requer, perço supplican a V.ª Ex.ª sia de son servey fer dita prohibitio ab graves penes y executarlas, perque axi se spera se remediara un tan gran dany que tan apretats y en tan gran conflicte posats nos te a tots los de Cathalunya y principalment als de Barcelona.

Id. venda de monedas de or y plata.

Mes avant, ja V. Ex.ª resta informat de nostros advocats de que la assistentia que V.ª Ex.ª ha manat y mana donar cada dia pera que entren los quinze moltons pera tallar los en la carniceria del capitol, es en preiudici de la ciutat y de la causa que sobre la dita carniceria vuy penya devant de V.ª Ex.ª a relatio del noble don Pedro Soler y abans del magnifich miser Rafel

Id. tall de moltons per lo capitol.

Robi y Coll, y que la sententia del possessori que obtingueren lany *1611* per la qual se dona la dita assistentia, resta sospita y acabada per lo passament dels deu anys de la concordia, com tot se justifica ab lo memorial en dret per nostra part donat a V.ª Ex.ª, y encara que per part de la ciutat se hage feta instancia a que V.ª Ex.ª fos servit pendre concell de la sala del reverent Canceller sobre aquesta pretentio, y no pendrel de la sala del regent, perque ja havia concellat a V.ª Ex.ª podie y devie donar la dita assistencia, fins vuy no ha pogut alcansar no sols de llevarla, empero ni de tractarse ni en una ni en altra sala, de hont lo capitol persevera y continua la carniceria en dany y lezio del dret de la ciutat y encara en oprobi seu y preiudici de la dita causa Perço dits concellers supplican a V.ª Ex.ª sie de son servey pendre resolutio en dit negoci, primerament en qual sala se deu tractar, y apres en llevar del tot la dita assistentia perque a mes de que axi es de justicia is deu esperar lo exit de la causa del petitori que lo mateix capitol ha introduhida, nosaltres ho tindrem a singularissima gratia y merce.

Y finalment suppliquen a V. Ex.ª sia servit manar posar en executio la real orde de sa Mag.t acerca la expulsio dels ladres y bandolers, que la present ciutat esta prompte per sa part en servir y valer a V.ª Ex.ª conforme altres vegades ab diverses enbaxades li te offert y supplicat. Id. expulsio de ladres.

Y entesa dita enbaxada y rebut dit memorial eo scriptura, respongue que ell miraria aquell y que en tot procuraria de donar satisfactio.

DIMARS XXIIJ. — En est die lo magnifich conceller en cap rebe un billet del Ex.m S.or marques de Almaçan llochtinent y capita general per que cessassen las guardas, ques del thenor seguent:

A JULIAN DE NAVEL

conceller en cap de Barcelona

Des desta noche se podran scusar por agora las guardas questos dias se han hecho en la ciudad, entrando ia el tiempo y teniendo avisos se ha retirado la armada turquesca la buelta de sus mares, mas junto con esto tendria por conveniente que los domingos y fiestas en las tardes saliessen las confrarias por su turno haziendo muestras con que se ejercitaran en las armas y las tendrian limpias, y andando ocupados en este exercissio Guardas y mostras per las confrarias.

y saliendo los del pueblo a verlos, se scusarian quiça las pedradas que tanta inquietut causan. El deseo que tengo de la urbanidad y policia de la ciudad me haze advertirlo a V. M.[s] para que lo trate y encamine, que pienso convendria para todo. G.[e] Dios a V. M. Setiembre 23 de *1614*.

El marques de Almazan.

E, rebut aquell, los mag.[chs] concellers ordenaren que no anassen mes las guardas, acabades que fossen de anar las confrarias.

St. Miquel. Dilluns XXVIIIJ. — En est dia festa del glorios archangel S.[t] Miquel, foren los magnifichs concellers a hoir lo offici a la isglesia parroquial de sanct Miquel, essent estats convidats.

OCTUBRE

Angel Custodi. Dimecres I. — En est dia festa del Angel custodi, essent festa de la ciutat y tenint costum de anar al offici a la seu y a la proffesso, no anaren per causa de las differentias que son entre la ciutat y lo capitol.

St. Francesch. Dissapte IIIJ. — En est dia festa del glorios Sanct Francesch, foren los senyors concellers al offici a la isglesia de sanct Francesch ahont foren los senyors diputats, y estaven los senyors concellers a la part dreta del cor del evangeli.

St. Lluch. Dissapte XVIIJ. — En est dia festa del evangelista Sant Lluch, foren los senyors concellers al studi general al offici ahont y hague solemne cermo, ab molta magestat com es de costum quiscun any.

Dilluns XX. — En est dia al despres dinar, lo magnifich conceller en cap refferi als altres magnifichs senyors concellers com al mig dia lo senyor llochtinent general li tenia fet asaber que a tres horas fossen tots los senyors concellers en sa casa perque tenia alli que comunicarlos cert negoci, y que perço convenia que acudissen al que sa Ex.[a] tenia enviat a dir, y axi tocadas las tres horas tots los magnifichs concellers acompanyats dels officials de la present casa y de molts altres, anaren en casa de sa Ex.[a] lo qual trobaren en una stantia de ses casas que es devers de part de la marina, y entrats en dita stancia fet

lo degut acatament y manat que se asentassen en cadiras que estavan en dita stantia, los dix les paraules seguents: Yo tengo cartas del rey N.ro Señor con que me ordena que para la expulsion general de los ladrones y bandoleros desta provincia, mande porrogar las audientias y que salgan todos los doctores dellas por este principado y ansi estoy resuelto que se cumplan los ordenes y mandados de su Mag.t, y para el miercoles porrogar las audientias por termino de dos meses y salir io en persona, que ansi lo manda su Mag.t y es justo obedecer, si bien veo que sera remar contra viento, que bastaba que saliessen los juezes de criminal y governadores que entre todos serian ocho o, dies, pero pues ansi se manda tanto nòs passeharemos, y ansi lo hago a saber a V.s Mag.s para que se perciban con la gente que tienen offrecida para salir en persecution de los dichos malhechores, porque pretendo salir el viernes o, el sabado venidero sin falta. E, lo magnifich conceller en cap, en veu y en nom de tots los altres magnifichs concellers, respongue a sa Ex.a que li besava las mans de la merce los tenia feta de haverlos fet asaber la real voluntat de sa Mag.t y lo bon intent que tenia sa Ex.a, y que ells procurarian que ab puntualitat la ciutat acudiria al que tenia offert a la Mag.t del rey nostre senyor y a sa Ex.a, y que los fes merce de ferlos asaber quin numero de gent seria menester apercibir pera quan sa Ex.a exiria fora de esta ciutat; y sa Ex.a respongue que seria menester que s(a)casen toda la gente que tenian offrecida que eran los quinientos hombres; y entesa dita resposta dits magnifichs concellers se departiren dient que procurarian acudir al servey de sa Mag.t y de sa Ex.a, conforme la ciutat tenia offert a sa Mag.t y a sa Ex.a en diversas enbaxades.

Expulsio de ladres, instada per S. M.

Projecte de exida contra ells a las ordres de sa Excelencia.

DIMARS XXJ. — En est dia al mati los magnifichs concellers manaren ajuntar la setzena vulgarment dita de la expulsio dels lladres, a la qual donaren llarga raho del que lo die antes los ere estat dit per sa Ex.a, y entre altres coses que en dita setzena fos desliberat serca de la expulsio general dels ladres y del modo que tenian de eixir los sinchcents homens que tenian offerts a sa Mag.t, ço ęs qui tenia de anar per cap de aquells, que fos muntat a concell de cent perque alli se determinas lo fahedor, e que se tingues lo die present — E, lo dit die en la tarda se tingue concell de cent y en aquell fou desliberat que per cabo dels sinchcents homens que la ciutat te offert a sa Mag.t y sa

Ex.ª ab desliberatio feta per lo savi concell a tres del mes de nohembre propassat per la expulsio general dels lladres y malfactors, anas lo magnifich conceller en cap en lo modo y forma en dita desliberatio contengut.

Dimecres XXIJ. — En est dia al despres dinar, havent enviat los magnifichs concellers a un dels verguers a sa Ex.ª pera que li donas hora que volian anar a parlarli, tinguda aquella que fou a les quatre, acompanyats dits magnifichs concellers dels officials de la present casa y de molts altres anaren a fer embaxada a sa Ex.ª axi pera donarli avis del que tenia desliberat lo savi concell de cent lo dia mes proppassat, com altrament, anaren en sa casa lo qual trobaren en unas stancias devers la part de la marina, y entrats en dita stantia fet lo degut acatament mana sa Ex.ª que se assentassen ab cadiras y lo magnifich conceller en cap explica llargament de paraula sa embaxada per part de la ciutat que aportava scrita en un paper la qual deixa en ma de sa Ex.ª, y juntament ab la desliberatio del dit savi concell de cent y copia dels apuntaments que estaven fets per la expulsio general dels lladres, la qual copia, es del thenor seguent: Aquesta ciutat agraheix molt a V.ª Ex.ª la merce quens fa y tot lo principat en voler eixir en persona a la expulsio general dels lladres y bandolers en la forma y de la manera que esta desliberat ab los apuntaments y desliberatio del savi concell de cent de tres del mes de nohembre propassat, y offerint a V.ª Ex.ª que aquesta ciutat esta molt prompte en acudir ab tota puntualitat al que te offert y promes en la dita y alt calendada deliberatio acerca de la dita expulsio general, y per demostrar mes lo gran desig te de que dits apuntaments y deslliberacio se pose en execucio, ajustant adaquella ha desliberat y resolt lo savi concell de cent celebrat lo dia mes proppassat que lo magnifich conceller en cap vaya y isca per cap y guia dels soldats que la present ciutat ha offerts per dita expulsio, ab los poders y instructions necesarias perque de aquesta manera tinga aquest negoci lo exit y succes ques desitja, supplicant axi mateix a V.ª Ex.ª sie servit manar procehir contra los fautors y receptadors de dits lladres, y fer regonexer les provas fetas en la regia cort, perque sien castigats ab severitat y rigor conforme esta contengut en dits apuntaments, y axi be sie servit V. Ex.ª donar orde que en las fronteras stigan presos tots los passos perque dits lladres y bandolers no puguen scapar, procurant y fent de ma-

500 homens. Capdill lo conceller en cap.

nera sien capturats en los regnes circunvehints a effecte que puguen ser tramesos dins lo present Principat y puguen ser condignament castigats — E feta dita embaxada y donada copia en scrits della y de la dita desliberatio y apuntaments en ma de sa Ex.ª per lo dit mag.ch conceller en cap, sa Ex.ª respongue adaquella dient: que avia recebido muy grande gusto de la dicha desliberation, que no sabia como poderlo mostrar, y que muy contento saldria con tan buen conceller y con tan gran numero de gente, y que entenia salir y irse al monasterio de S.t Colgat, y dende alli dar orden y proveher lo que se tindria de hacer — E entesa dita resposta lo magnifich conceller segon digue a sa Ex.ª que com ja altres vegades li tenian offert que vist y entesa la merce que feya a esta ciutat y a tot aquest principat de exir en persona a dita expulsio, que ell y los demes concellers alli presents se li offerian tant quant sa Ex.ª staria absent, de tenir molt gran cuydado en ajudar a la justicia en esta ciutat y que per certas personas rondarian personalment quiscun dia procurant que los malfactors no tinguessen entrada en la present ciutat y que en tot lo que succehiria ne donarian avis a sa Ex.ª, y sa Ex.ª respongue, que quedava muy agradecido del que se li offrecia y que con major gusto saldria, pues quedara cierto que esta ciudad quedava en tan buen govierno; y entesa dita resposta dits magnifichs concellers se despediren de sa Ex.ª y sen tornaren en la present casa, y essent arribats en ella ordenaren que encontinent ab atambors y pifanos tocassen pera que tots los qui se volguessen assentar per soldats de la ciutat per la dita expulsio acudissen, que serian molt ben pagats de sos treballs. Allistament dels soldats.

DIJOUS XXIIJ. — En est dia al mati los magnifichs concellers ordenaren que en las finestras de la present casa se posas una bandera de camp, y que tocassen les caixas y piffanos per tota la ciutat perque acudissen los ques volguessen scriure per soldats de la ciutat.

DIMARS XXVIIJ. — En est dia per causa que ja estaven listats numero dels soldats que eren menester, manaren los senyors concellers que no tocassen mes los atanbos.

DIVENDRES XXXJ. — En est die lo honorable Esteve Gilabert Bruniquer notari de Barcelona y sindich de la present ciutat, refferi als magnifichs concellers com lo die present de part de sas magnificentias era estat a parlar al Ex.m senyor marques de Almaçan llochtinent y capita general, lo qual havia trobat en

sas casas en una instantia devers de la part de la marina, y per sa pocha salut estava en lo llit, y li tenia dit com de part dels senyors concellers era enviat pera notificar a sa Ex.ª com los senyors concellers tenian entes que per alguns mercaders eo, negociants de la present ciutat se despendrian en gran numero mitgs doblons de dues cares falsos, a raho de trenta y sinch, del que ne redundaria notable dany no sols a la present ciutat pero encara a tot est Principat, com mes largament podra sa Ex.ª entendrer per una scriptura que a effecte de donar en mans de sa Ex.ª, feta per dits magnifichs concellers donat orde a dit sindich la donas, la qual es del thenor seguent: Ex.ᵐ senyor A noticia dels magnifichs concellers de la present ciutat es pervingut que per alguns mercaders ho negociants de la present ciutat se despendran en gran manera mitgs doblons de dues caras falsos a raho de trenta y sinch sous cada hu, lo que redunde no sols en gran dany de la ciutat y singulars della y de tot lo present Principat, pero encara inporta en si dit delicte de expensio de dita moneda perill gran de un avalot de poble, perque la ciutat te ordenat als administradors de la taula y del banch y demes officials seus pecuniaris, que no reban dits migs doblons per esser falços com axi sie just, y si per V.ª Ex.ª nos done prompte remey a dita expensio, dins breu temps estaran los singulars de la ciutat plens de dits migs doblons falsos, perque no estan advertits los quils rebran, los pendran com a bons per concistir la falcedat dells en no ferse ab aucthoritat real y ferse de or de menor quilat del que son los doblons y migs doblons que son bons y verdaders en bondat intrinsica y extrinsica, als quals V. Ex.ª es estat servit apretiarlos los doblons a trenta y sinch reals, y los migs doblons a trenta y sinch sous y volent dits singulars posar dits migs doblons en taula o, banch de la ciutat o, ferne paga adalguns officials della, no volentlos admetre pensaran fer notori agravi de la ciutat o, de sos officials pretenent son de la matexa moneda que la ciutat dona en la taula y banch, del que clarament resulte los publichs scandols que de asso poden seguir, y perque V.ª Ex.ª stigue enterat que dit delicte se comet en la present ciutat se fa a V.ª Ex.ª occular ostentio de quatre migs doblons so es tres dels falsos, perque se veja evidentment la falsedat dells, la qual falsedat no sols concisteix en lo quilat del or, pero encara se mostra evidentment ab la fabrica dells perque los bons migs doblons en la part de las

Instancia del sindich sobre migs doblons falsos.

Moneda falsa.

dos cares tenen sculpits los noms (Ferdinandus et Elisabet) y en la part de les armes esta scrit (quos deus coniunxit), y en los migs doblons falsos a la part de les cares esta scrit (quos deus) sens la paraula (coniunxit) y a la part de les armes esta scrit (Ferdinandus Elisabet) sens la dictio et, y axi no sols y ha diversitat de la scriptura de les lletres entre los bons y dolents pero encara del lloch, perque lo que en los bons esta scrit en la part de les dos cares, en los falsos esta a la part de les armes, y per lo contrari lo que en los bons esta en la part de les armes, en los falsos esta en la part de les cares. Per lo tant Ex.m senyor com sia notori quant convingue lo prompte remey a dit mal, com ja a V.a Ex.a y real concell aparega per reincidentiam del delicte, fent lo sindich de la ciutat instantia y part formada contra los ques trobaran esser delinquents axi en la fabricatio de dita moneda falsa com en la expensio, supplique humilment a V.a Ex.a que encontinent y ab la promptitut que lo cas requereix sie V.a Ex.a servit manar deguda y prompta inquisitio de dit delicte, perque ab ella se puga tenir noticia dels cu(l)pables perque sien castigats, y dit delicte cesse, y manar fer scorcolls y altres remeys segons que de justicia sera vist, lo real offici & Et licet & Altissimus &.

A la qual scriptura refferi lo dit sindich que sa Ex.a tenia respost que agraheix molt als senyors concellers lo cuydado que tenian de donar li lo dit avis a cosa de tanta importantia, y que ell jau tenia entes y tenia fetas algunas diligentias y trobats alguns dels dits mig doblons, los quals amostra a dit sindich ab una bosseta que tenia, y li digue que esta tarda tenia manat ajunctar lo concell, que alli se tractaria del fahedor.

NOHEMBRE

DISSAPTA I. — En est dia festa de Tots los Sancts los magnifichs concellers foren a la seu com es de costum. Tots Sancts.

DIUMENGE IJ. — En est die per ser diumenge no se feu la festa de la commemoratio dels deffuncts. Defuncts.

DILLUNS IIJ. — En est die se feu la festa de la commemoratio dels deffuncts.

DIMECRES V. — En est die, Esteve Vallalta sots sindich de

Sobre exida dels allistats.

la present ciutat, de orde dels senyors concellers fou trames a sa Ex.ª pera ferlo sabedor com la ciutat per donar effecte a la offerta que la ciutat tenia a sa Mag.ᵗ y a sa Ex.ª per la spulsio general dels lladres y malfactors, dels sinchcents homens tenian ja listats, totas las personas que tenian de anar y estaven a punt que sols faltave saber de sa Ex.ª quin die tindrien de exir, y que sa Ex.ª assignas lo die y hora se serviria tindrian de exir — La qual embaxada refferi dit sots sindich que respongue sa Ex.ª que se alegrave molt que la ciutat estigues a punt, y que no tardaria molt en axir perque pensava axir per fer dita expulsio de avuy a dema, y que dins de pochas horas donara raho al mag.ᶜʰ conceller en cap del que tindria de fer.

St. Sever.

DIJOUS VJ. — En est dia festa del glorios S.ᵗ Saver, los senyors concellers acompanyats ab promens foren a la seu per lo offici y professo.

Partida del llochtinent pera la expulsio dels lladres.

DISSAPTA VIIJ. — En est dia a la tarde isque de la present ciutat lo Ex.ᵐ S.ᵒʳ marques de Almaçan llochtinent y capita general del present Principat, per fer dita expulsio de lladres y sen ana al lloch de Ripollet — E, lo mateix die ja tart, lo magnifich conceller en cap rebe un recado per part de la senyora marquesa, lo qual tenia donat sa Ex.ª a dita marquesa perque lo fes donar al dit senyor conceller en cap, donantli avis com sa Ex.ª era partit esta tarda y que sen anave a Ripollet, y de alli lo die de dema entenia partir pera la vila de S.ᵗ Colgat ahont estaria aguardant la venguda del S.ᵒʳ conceller ab gran cuydado.

Ressenya dels allistats.

DIUMENGE VIIIJ. — En est dia los magnifichs concellers se ajuntaren al baluart de Migdie pera ordenar als sinquantenes y desanes que per lo endema fossen al dit baluart ab sos soldats y armas, y que tots aportassen arcabussos.

DILLUNS X. — En est die al mati los magnifichs concellers ab les persones de la setzena de guerra se son ajuntats al baluart de Migdie, y alli tenian listats los soldats y feta ressenya de aquells, entre los quals ne tenen capturats tres que se diu son estats lladres y malfactors, y manats aportar a les presons reals.

Carta del loctinent pera suspendre la exida dels alistats.

DIMARS XJ. — En est dia estant a punt lo magnifich conceller en cap ab los soldats listats per anar a la vila de Sanct Colgat ahont esta sa Ex.ª, arriba als magnifichs concellers un criat de sa Ex.ª ab una carta per als senyors concellers ab la qual

done avis que per evitar gastos a la ciutat entre tant que los doctors del real concell estiguen en sos plasos, que no sera menester vaya lo mag.ch conceller y soldats, y que ell avisara quant sera temps que tinguen de anar, a la qual carta los senyors concellers feren resposta per home propri en est mateix die.

Robo de lo propri remes a S. Ex.ª

DIMECRES XIJ. — En est die arriba lo propri que los senyors concellers tenian remes a sa Ex.ª en Sanct Culgat, y referi que los lladres lo havian robat en lo coll dit de Serola.

Pago de 100 rals a id.

DIVENDRES XIIIJ. — En est die los magnifichs concellers ab los de la setzena, desliberaren que fosen donats cent reals al home que fou robat al coll de Serola.

Partida del conseller en cap vers St. Colgat.

DILLUNS XVIJ. — En est die lo magnifich senyor Julia de Navel conceller en cap, insiguint la desliberatio del savi concell de cent y lo orde que per lo S.or virrey li es estat donat demati entre las onse y las dotse, en companyia de molts soldats de a peu armats ab arcabussos y scopetas se parti pera S.t Colgat del Vallers ahont sa Ex.ª y avia dias era alli pera la expulsio dels lladres saltejadors de camins, enemichs de sa Mag.t; plega al S.or tinga lo succes que tothom desitya — Dit dia arriba mossen Lorens Ros sinquantener en companyia de sos soldats, los quals aportaren presos, a Miquel Arenes bandoler y cap de quadrilla, y altre bandoler de sobrenom anomenat lo Cap blanch.

Altre venguda del princep de Saboya.

DIMARS XVIIJ. — En est dia los magnifichs concellers absent lo cap, tingueren nova de que lo princep de Savoya general de la mar venia ab un stol de tretse galeres, y que ja se anava acercant a la present ciutat, y axi dits senyors concellers se conferiren al baluart de Mig die pera donar orde y provehir lo necessari, y enviaren a sercar als senyors Francesch Cornet, Hieronym Cardona donzells y Rafel Çafont ciutada honrat los quals enviaren ab la barca de la ciutat a sa Altesa pera donarli la benvenguda y offerirse per part de la ciutat a tot allo que fos del servey de sa Altesa y a saber de sa Altesa si volia entrar ab acompanyament, o, no, lo qual respongue que agradecia mucho el cuydado de la ciudad y estava muy cierto de ello, y que no queria entrar con serimonia y que presto se partiria para la ciudad, y despres al cap de una stona las galeras se anaren acostant y a la que foren endret del baluart de Llevant comensa dit baluart de saludar tirant tota la artelleria, y despres lo de Migiorn y encontinent les galeres tornaren la salut disparant totas la artilleria, y al desembarcar sa Altesa los dits baluarts tornaren

Saludos.

a tirar segona volta tota la artilleria y sa Altesa se embarca en una carrossa de quatre cavalls y ana apearse a casa del S.[or] virrey.

Visita al princep.

DIMECRES XVIIIJ. — En est die los senyors concellers, lo cap absent, ab promenia anaren a palatio a visitar sa Altesa, y lo S.[or] conceller segon en nom de la ciutat digue a sa Altesa que aquesta ciutat se era molt alegrada de la vinguda de sa Altesa y del bon succes del llarch cami, y que esta ciutat estava prompta y apparellada de complir y posarho per obra, y sa Altesa respongue que estava muy cierto de la voluntad de la ciudad, y que en cosas se le offreciessen acudiria como verian per la obra.

Sta. Catharina. Sentencia contra bandolers.

DIMARS XXV. — En est die festa de sancta Catharina martir, se executa la sententia en personas de Miquel Arenas cap de quadrilla y del Cap blanch, bandolers, y dit Arenes fonch aportat ab carrato al suplici y passat devant casa de la ciutat y passat per lo Regomi, per lo que era condempnat a atanallar, y seguint son cami lo arribaren devant casa del S.[or] virrey y alli li fonch llevat lo puny dret, y de aqui lo arribaren a la forca ahont fonch degollat, y fets quatre quarters; y lo Cap blanch fonch penyat. Nostre Senyor los haja trobats en estament de gracia.

Bandolers presos.

DIJOUS XXVIJ. — En est dia (1) mossen Francesch Ros sinquantener, en companyia de sos soldats, los quals aportaren un bandoler anomenat lo hereu Bogal mort, y un minyo que deyan era son regatxo.

S. Andreu. Extraccio de concellers y obrers.

DIUMENGE XXX. — En est dia festa de Sanct Andreu, se tingue concell de cent en la forma acostumada, lo qual congregat y ajustat en la sala gran de casa de la ciutat se feu extractio de concellers y obrers per lo any vinent y foren extrets los seguents:

CONCELLERS

Primo mosen Joan Dusay ciutada honrat, conceller en cap
Mosen Barthomeu Sala ciutada honrat, conceller segon
Mosen Miquel Doms cavaller, conceller ters
Mosen Pau Albaret mercader (2)
Mosen Francesch Cortada tintorer, conceller quint

---

(1) Entrá ?
(2) Conceller quart.

OBRERS

Miser Joan Gaspar de Prat
y mosen Gismundo Boffill notari, ciutada de Barcelona

DESEMBRE

DILLUNS I. — En est dia juraren los senyors concellers novament extrets, exceptat lo cap que estava malalt — E, apres de haver jurat dits senyors concellers acompanyats de molts officials y altres persones anaren a visitar a sa Ex.ª Juraments.

DIMECRES IIJ. — En est dia los magnifichs concellers exceptat lo cap, acompanyats de molts oficials y altres personas anaren a visitar lo reverendissim bisbe de Barcelona. Visitas.

DIVENDRES V. — En aquest die festa de S.t Nicholau, los magnifichs concellers lo dit magnifich conceller en cap absent, acompanyats dels officials de casa y altres persones anaren a hoir lo offici en la isglesia del monestir del glorios Pare Sanct Francesch ahont cada any acostuman de anar, y alli ab gran solemnitat se celebra la festa del dit glorios Sanct Nicholau y dit dia fonch publicada la crida ordinaria de la festa de la Inmaculada Conceptio de la Sanctissima Verge Maria, per ser lo endema dia de la sua vigilia diumenge. St. Nicholau, festa.

DILLUNS VIIJ. — En est die festa de la Inmaculada Conceptio de N.ra Senyora, los magnifichs concellers salvo lo cap que per estar encara dolent no era pogut eixir de casa, se ajunctaren ab sos promens en lo porxo de sanct Jaume y de alli ab musica de tabals, trompetas y menestrils sen anaren a la seu ahont hoiren lo offici y sermo, y aportaren lo talem tots quatre concellers y dos promens per estar lo conceller en cap malalt en la proffesso, la qual feu la ronda acostumada. Concepcio.

DISSAPTE XIIJ. — En est dia festa de la gloriosa Sancta Llucia, se tingue concell de cent que se feu extractio de terna de amostasaf com es acostumat quiscun any, y de administrador de les plasses. Sta. Llucia. Mostasaf.

DIMARS XXIIJ. — En est die los magnifichs concellers ordenaren a mosen Bernat Romeu ciutada honrat y a mossen Miquel Joan Granollachs cavaller, pera que se servissen de portar Embaxada a sa Ex.ª

una embaxada de part de la ciutat a sa Ex.ª, que contenie diversos caps conforme estave continuat en un paper, lo qual donaren als dits enbaxadors pera quel dexassen en mans de sa Ex.ª, lo qual es del thenor seguent:

Caps de id. Que sa Ex.ª se servesca donar orde en que ans de esser al die dels Reys, que ha dit sa Ex.ª als magnifichs concellers serie ab los doctors del real concell en la present ciutat, fassen dits magnifichs doctors alguna diligentia extraordinaria de algun bon effecte axi en capturar los lladres y malfactors, com tambe en procehir contra los fautors, com y segons per dits magnifichs concellers li es estat supplicat.

Que sa Ex.ª se servesca manar remediar lo de tantes cases de joch publiques y ha en Barcelona, y en particular una que ni ha prop la isglesia de Sanct Just, que celebrantse los officis divinals los inquietan molt; altra prop la Argenteria, altra al carrer dels Mercaders y en altres parts, y tantes taules de joch quey ha en les plasses de la present ciutat.

Que sa Ex.ª no permeta se traguen forments de Cathalunya, per lo molt gran y notabilissim dany universal serie a tot lo Principat.

Que sa Ex.ª mane remediar lo del cambiar de les monedes ab lo gran interes sen paga, que altrament y no remediantse dit exces es impossible puga esta ciutat acudir a les coses del servey de sa Mag.ᵗ y de sa Ex.ª y al benefici de la ciutat.

Y que mane passar avant la causa dels culpats en lo de les monedes, ço es de la falsificatio dels scuts trentins y migs trentins, ates que la ciutat per son sindich ha feta y fa instantia y part formada en aquell negoci.

Que sa Ex.ª se servesca manar remediar lo de la assistentia se dona al capitol pera entrar lo bestiar, per lo gran preiudici es desta ciutat perque ab dita assistencia ells tallen y tenen carniceria publica que es tenir tot lo que volen, y nos curen ni sels donara res may se declare en la causa, y lo que pijor es tenir los officials y ministres de la ciutat excomunicats, lo que deu sa Ex.ª servirse de conciderarho y manar ho prompte remediar.

Los receptors de la quarta y scusado reben tots los diners ab plata, y quan han de fer les partides en la taula no posan en aquella sino or, granjeant lo interes que poden ab la plata, y com la ciutat a instantia de sa Ex.ª done cada setmana per la fabrica

de la dressana cent lliures ab plata y esta ab la falta della conforme sa Ex.ª ha entes, es ben cert que si nos procure que posen lo mateix diner que reben en especie a la taula, no poden los concellers acudir al que esta dit, majorment que ses entes que en la dressana pagan ab or.

La ciutat esta tant apretada en materia de plata, que si sa Ex.ª no dona remey axi en lo del cambiar ab interes com en lo ques reb de la quarta y scusado se depose ab plata en la taula com se reb, es impossible que la ciutat com dit es, puga acudir al servey de sa Mag.ᵗ, de sa Ex.ª y benefici universal de tots.

E los dits embaxadors referiren als magnifichs concellers com tenian feta dita embaxada y tenian dexada copia de aquella en mans de sa Ex.ª, a la qual tenia respost ço es quant al primer cap que los doctors del real concell fan lo que poden y alguns dells an fet bons effectes, y que de nou los ho tornaria encarregar pera que fassen diligentias extraordinarias en persecutio dels ladres y malfactors. Id. resposta de sa Ex.ª

En lo segon cap que sempre havia vist que lo capita de la guarda en lo cuerpo de guardia tenia joch, pero que ell se informaria y ho manaria remediar.

En lo tercer cap que ell no havia donada licentia sino per vuyt milia quarteras de blat per la ciutat de Saragosa, y que aqueixa era la veritat.

En lo quart cap que tenia juncta en aquell punt la tercera Sala, y que ho tractaria ab dits doctors.

En lo quint cap que ho tractaria ab dits doctors de la tercera Sala pera dasso ajunctat y faria lo que li aconcellarian.

En lo sise cap que axo era cosa de justicia, que ell veuria lo ques podria fer en beneffici de la ciutat.

En lo sete cap que enviaria a demanar los ministres de la quarta y scusado, y que se informaria del que diu la ciutat y faria per sa part lo possible en ques remedias.

En lo vuyte cap que faria per sa part lo que li seria possible en manar remediar totas las cosas supplicadas.

DIJOUS XXV. — En est dia festa de la nativitat de N.ʳᵉ S.ᵒʳ, los magnifichs concellers tragueren les gramalles de grana y acompanyats ab sos promens anaren a la seu a lo offici com es de costum quiscun any, y lo reverendissim bisbe don Luis Sans digue la missa de pontifical, y acabada aquella los magni- Nadal.

fichs concellers lo acompanyaren fins al peu de la scala del palau com es costum sempre que diu de pontifical.

St. Esteve.

DIVENDRES XXVJ. — En est die festa de sanct Esteve, foren los magnifichs concellers al offici al monestir de S.ta Catharina com es de costum.

St. Joan.

DISSAPTE XXVIJ. — En est die festa de sanct Joan, foren los senyors concellers al offici al monestir de sanct Agosti com es de costum quiscun any.

Sants Innocents.

DIUMENGE XXVIIJ. — En est die festa dels Sants Innocents, los magnifichs concellers se junctaren en la present casa de la ciutat y desde alli anaren a la seu a hoir missa en la capella dels Sancts Innocents com es de costum.

Diligencias contra lladres.

DIMARS XXX. — En est die al mati los magnifichs concellers manaren ajunctar la setzena dita de la expulsio dels lladres en casa del magnifich segon per estar indispost lo magnifich conceller en cap, y estant juncta, lo dit magnifich conceller segon de voluntat dels altres magnifichs concellers los proposa pera que los aconsellassen y diguessen que es lo que podrian y devian fer aserca de que tenian entes que lo senyor virrey tenia donat orde als magnifichs doctors del real concell que son fora de la present ciutat en sos districtes, per lo somatent general se alsa per la expulsio dels lladres y malfactors, sen tornassen en la present ciutat, y que vist lo poch effecte que tots avian fet, tenian temor en essersen tornats dits doctors en la present ciutat no restas tot est Principat ab majors treballs y afflictions que no estava antes del dit somatent general, pus es molt cert que los lladres y fautors an de proseguir matant y cremant les cases de tots aquells qui ab aquest somatent general los han perseguits a ells, vist que dits doctors ni lo senyor virrey no han fet ningunas diligentias contra los fautors y acullidors de robos conforme sa Ex.a tenia offert a la ciutat de castigarlos y fer de dits fautors un gran exemplar, de tal modo que altros no gosarian atrevirse en lo sdevenidor, y ques faria dels soldats que la present ciutat te asalariats y son de present en campanya en la persecutio dels dits lladres ab gasto de la ciutat, pus ja no son de profit, attento que la vegueria de Barcelona esta neta de lladres ab la diligentia que la ciutat hi te feta que es lo major effecte que de dit sometent general a resultat. E, los dits senyors de la setzena aconcellaren als magnifichs concellers que per lo present fins a tant sabessen altra cosa, y lo temps de la porro-

gatio feta per dit sometent general fos finida, anas continuant dita soldadesca de la ciutat en la persecutio de dita expulsio general, y que devant los senyors concellers per sas personas lo die present anassen ab enbaxada a representar a sa Ex.ª lo que ab altres enbaxadas axi per sas personas com per medi dels S.ors Barnat Romeu ciutada y Miquel Joan Granollachs donzell enbaxadors li tenian sopplicat y advertit, que es lo poch effecte que se fa en la dita persecutio dels lladres y com se dexe de prosseguir contra los fautors y acullidors de robos, y que tornant los doctors del real concell tot lo present Principat restara ab majors traballs y afflictions que antes estave, advertint a sa Ex.ª com no es per culpa de la ciutat perque puntualment te complit en tot lo que te offert a sa Mag.t y a sa Ex.ª y que la ciutat no ha faltat en cosa alguna, y que de nou en quant sia menester esta prompte en acudir en lo que sia a honor y gloria de Deu N.re S.or, servey de sa Mag.t y beneffici universal de tot est Principat, y que axi ho representassen a sa Ex.ª perque en ningun temps sa Mag.t pogues culpar en cosa alguna a la present ciutat — E lo dit die a la tarde los magniffichs concellers acompanyats de moltas personas inseguint lo concell de la dita setsena, foran a fer la dita embaxada a sa Ex.ª obtinguda primer hora, y havent enviat a demanar aquella per Joan Robinat altre dels acompanyadors, lo qual trobaren en una instantia de las casas devers la marina y entrats en aquella, y fet lo degut acatament, ordena sa Ex.ª que los dits magnifichs concellers se assentassen ab sengles cadires que estavan aparelladas, y asentats ab ditas cadiras lo dit magnifich conceller segon explica la dita embaxada que aportava pera refferir a sa Ex.ª, a la qual enbaxada sa Ex.ª respongue que estave molt satisfet de la ciutat y que molt complidament tenia acudit al servey de sa Mag.t y al que tenia offert, y que era veritat que tenia enviat a demanar a molts dels doctors del civil que no faran falta a sos plasos perque acuden assi que fan gran falta en los plets y causas, y que ell pensa antes de esser fora de feriats exir personalment fora de la present ciutat y per aventura de la vegueria, y que estiga certa la ciutat que antes que la expulsio no parara sentiran effectes que tindra fets que espantaran, y tremolaran las orellas dels qui hoiran, y que lo major dany de est negoci es que es tot sol y que no te ningu que li ajuda — E, entesa dita resposta, essentse alsats los dits magnifichs concellers al punt se

Embaxada a S. Ex.ª

estaven despedint, sa Ex.ª los digue: bona companyia tindrian V.ˢ M.ˢ lo dia de dema, parlant de la cavalcada y de sa Altesa lo serenissim princep de Saboya don Emanuel Philiberto gran prior de Castella y generalissim de la mar qui de present se troba en la present ciutat, y sentint estas paraulas los senyors concellers se tornaren a assentar dient que pus sa Ex.ª los feya tanta merce ho tractarian de proposit, y sa Ex.ª mana que tots los qui estaven alli presents en lo aposento isquesen fora y que se tancas la porta, y estant dintre a solas ab los senyors concellers tractaren com lo dit serenissim princep tenia pensament lo die de cap dany anar a la cavalcada a honrar a esta ciutat, y ab la forma y manera com tenia de anar perque no se seguissen alguns inconvenients, y axi ho tractaren y resta a carrech de sa Ex.ª tenirho de tractar ab sa Altesa y que per lo endema sa Ex.ª avisaria als senyors concellers lo assiento que tendria pres, y axi se despediren.

Dimecres XXXJ. — En est die al mati los magnifichs concellers ajuntats en la present casa de la ciutat, reberen un billet del Ex.ᵐ senyor marques de Almaçan virrey de aquest Principat, clos y sagellat, per un familiar de palacio, lo qual dexa en mans del magnifich conceller segon, que es en resposta del que tractaren esta nit passada los senyors concellers ab sa Ex.ª aserca de venir a la cavalcada lo die de cap dany lo serenissim princep y generalissim de la mar, lo qual billet rebut, lo dit magnifich conceller segon obri aquell en presentia dels altres magnifichs concellers y legi aquell, ques del thenor seguent:

Sobre la cavalcada de capdany ab S. A.

A los concelleres desta ciudad de Barcelona El señor principe prior, jusga por puesto en razon quel conceller sigundo vaya en su lugar inmediato su Altesa, y que su cavallerisso mayor vaya siguiendo al conceller en cap; como V.ˢ Mag.ˢ han de combidar otros, conviden los jentiles hombres de su camara qui son don Simon Pertusa, don Diego Fayardo, don Martin de Saavedre y don Cristoval de Rojas, quel majordomo don Francisco Manuel y don Francisco de Cordova hazen officio de majordomo major y capitan de la guarda, y assi van delante. G.ᵉ Dios a V.ˢ Mag.ᵃˢ como desseo, de la possada y desiembre a trenta de mil seicientos y quinse.

Si se puede ofrecer otra difficultat V.ᵃˢ M.ᵃˢ me la digan por escrito, que siendo cosa platicable se allanara como esta otra.

El marques de Almaçan.

E, poch apres de haver rebut lo dit billet vingue en la present casa lo senyor comte de Erill y demana al senyor conceller ters, lo qual venia pera tractar per part de sa Altesa com tenia de anar a la dita cavalcada y saber si ab altres acompanyaments eran estats convidats y anats personas reals, perque ab millor gana y aniria sa Altesa y pogues honrar a esta ciutat, y vist ab alguns llibres cerimonials com ab altres acompanyaments eran anadas personas reals, dit senyor comte de Erill torna resposta a sa Altesa dient que en lo demes y quinas personas de la casa de sa Altesa tenian de anar en la dita cavalcada, ell tornaria resposta y que los senyors concellers li fessen merce de volerlo aguardar — E, apres torna dit senyor comte y digue al dit senyor conceller ters que sa Altesa de molt bona voluntat y gust aniria lo die de dema a honrar a esta ciutat a la cavalcada, y que havia de esser que los senyors concellers se servissen de ordenar lo convidassen, y que se servissen que en la tercera y quarta filera acomodassen de agraduar sis cavallers principals que sa Altesa aportaria ab sa companya qui son personas de molta qualitat, ço es tres a la tercera filera y altres tres a la quarta en los llochs de ditas fileras que estaria be a la ciutat, ço es don Francisco Manuel, don Francisco de Cordova y don Simon Pertusa, y a la quarta filera don Diego Farrando, don Martin de Çavedre y don Cristoval de Royas, y que tambe estos sis cavalles los S.^ors^ concellers ordenassen que seria de molt gust y contento de sa Altesa se convidassen, y que lo die de dema sa Altesa feya la festa en lo monestir de Bellem, y que restaria a dinar en aquell collegi, que los senyors concellers se servissen quan estarian en la plassa de sanct Jaume juncts manar avisarlo, que ell vindria encontinent y aço perque nos agues de detenir en la dita plassa estant aguardant, estiguessen a punt. E, lo dit senyor conceller ters consulta tots estos apuntaments ab los altres magnifichs concellers y a tots aparague molt be, y feu resposta al dit senyor comte de Erill que en tot se faria com tenia apuntat, desitjant en tot esta ciutat donar contento a sa Altesa per la molta merce que amostra voler fer a esta ciutat lo die de capdany de anar a la cavalcada — E los dits senyors concellers encontinent donaren orde a miser Gaspar de Prats donzell y a mosen Gismundo Bofill notari obres lo any present desta ciutat, que lo mes prest fos possible personalment anassen a sa Altesa a suplicarlo fos servit de voler lo die de dema honrar ab sa pre-

Convits per id.

Cavalcada, convit.

sentia a esta ciutat en la cavalcada que la ciutat acostuma de fer, que los senyors concellers en nom de tota aquesta ciutat ho tindran a singular gracia y merce, y tambe ab la forma solita convidar als damunt dits sis cavallers del dit serenissim princep, als quals convidaren sindich y sots sindich — Y tambe en scrits tornaren resposta los senyors concellers al billet que tenian rebut lo die present de sa Ex.ª lo qual li aporta Joan Soler Ferran notari de Barcelona, ques del thenor seguent: Al Ex.m S.or marques de Almaçan llochtinent y capita general per sa Mag.t en Cathalunya, Ex.m senyor: estimam en lo que es just la molta merce que V.ª Ex.ª y per son medi fa a esta ciutat lo senyor princep, y esta com de ma de V.ª Ex.ª la forma ab que nos scriu, yns digue la nit passada de que vingues sa Altesa ab tot lo acompanyament, que apres de la plassa de Sanct Jaume lo acompanyassem a palatio, y per descansar a V.ª Ex.ª, tenint lo bon medi del S.or comte de Eril qui ja anava ab est negoci, avem allanat las difficultats que ademes se podrian offerir Guarde N.re Senyor la Ex.ma persona de V.ª Ex.ª com te lo poder, y nos altres sos servidors desitjam: de Barcelona y dezembre als trenta hu de mil sis cents y quinze, Ex.m S.or B. a V.ª Ex.ª les mans sos molt effectats servidors.

Id. E lo mateix die a la tarde, los dits obrers refferiren als senyors concellers com eran anats a convidar de part de la ciutat al serenissim princep general de la mar, lo qual tenian trobat en una sala de las casas de sa Ex.ª a la part de la marina, qui estava en companyia de molts cavalles, y li tenian explicada la dita embaxada a la qual tenia respost que ab molt gran gust ho faria de molt bona gana.

M . DC . XV

JANER

Cavalcada, ceremonial.

Dijous I. — En est die al despres dinar, tenint ja los senyors concellers donat orde que en la sala de les armes estiguessen a punt molts de mosquets per desparar quant passaria la cavalcada, y que estiguessen alli arboradas moltas banderas de camp ab atambos y pifanos tocant aquells, se ajunctaren en la forma acostumada en la plassa de Sanct Jaume, y essent ells tots junts ordenaren que los obres a cavall qui alli estaven anassen al collegi del monestir de Betlem qui era lo serenissim princep de Saboya generalissim de la mar a fer saber a sa Altesa com los dits senyors concellers estaven a punt en la dita plassa y estaven aguardant que sa Altesa arribas per ferlos merce de voler honrar esta ciutat ab sa presentia, y dits obrers anaren a fer dita embaxada y referiren que sa Altesa tenia respost que encontinent se posaria a cavall, y estant aguardant arribas sa Altesa vengueren en la dita plassa per anar a la dita cavalcada los senyors diputats y oidors de comptes aportant devant totas las trompetas y menestrils de la diputatio ab las vestas de aquella casa, y en esser arribats en la dita plassa encontinent arriba sa Altesa venint per la part de la Diputatio per lo que del collegi de Betlem de hont parti entra per lo portal de la porta Farrisa y passa per la plasa Nova, lo qual arriba acompanyat de molts cavallers axi forasters com de la terra ab la guarda qui aportava, ab molts patges y alacayos tots ben adressats, y encontinent que fou en la plasa, acostantse alli hont estaven los senyors concellers com ja la agraduacio estave feta,

encontinent lo conceller segon crida a mosen Pedralbes, lo qual posat devant de sa Altesa comensa a llegir la agraduatio, y havent anomenat lo serenissim princep y dit conceller segon y apres los diputats, dit conceller segon digue a sa Altesa podia ja anar y en continent torna a girar lo cavall per lo cami havian de fer y parti la dita cavalcada; anaven devant la musica de trompetas y menestrils de la diputatio y despres la de la ciutat y las massas de la diputatio dues devant, y despres venia laltre massa al mig de las dos massas de la ciutat com es acostumat, y la guarda del princep anava fahent fer cor y en la primera filera anava a la part dreta lo dit serenissim princep y laltre ma lo magnifich conceller segon per estar indispost lo magnifich conceller en cap, y al mig los senyors diputats, y devant desta filera los patges de sa Alteza en cos y sens sombreros, y al estrep de sa Alteza a peu lo comte de Mayna cunyat del S.[or] comte de Eril y devant sa Alteza, t . tinent del capita de la guarda de sa Alteza tots a peu y sense sombreros al cap sino quels portaven en la ma; a la segona lo magnifich conceller ters y al extrem lo cavalleris major del senyor princep; a la quarta lo magnifich conceller quart, al extrem lo consol de lotya y al mig los tres desobre anomenats cavalles del princep ab ciutedans y cavalles de la terra; a la quinta lo magnifich conceller quint y al extrem lo consol de la dita lotya mercader, y al mig de la dita filera los dits tres cavalles del princep ab ciutadans y cavalles de la present ciutat qui foren convidats pera dita cavalcada, y ab est orde feren la serca conforme altres anys se es acostumat tirant al passar devant la sala de las armas molta rosiada de mosquets, y tambe per mes festa feren que los mascles de ferro de la ciutat se posassen entre los dos baluarts, se destiraren, y tornats que foren a la dita plasa de S.[t] Jaume de hont eren partits, per esser tart se ensengueren molta moltitut de atxes, y los senyors concellers y diputats ab la forma anaren a la cavalcada, acompanyaren sa Altesa fins que fou en las casas ahont posa que son en lo carrer Ampla en casa de sa Ex.[a], de hont tots a cavall se despediren, y desde alli y axi los senyors concellers com los senyors diputats tots ab differents camins se desceparen.

Gracias a S. A.

DIVENDRES IJ. — En est die los mag.[hs] consellers enviaren ab embaxada al S.[im] princep de Saboya general de la mar los S.[ors] obres, pera donarli gratias de la merce que tenia feta a esta ciutat lo die mes prop passat en haver tant honrada esta ciutat

ab sa real presentia de esser anat ab los S.^{ors} consellers a la cavalcada, la qual embaxada feta per dits S.^{ors} obres referiren que sa Altesa tenia feta gran demonstratio de alegria de haverli feta dita embaxada, y que se era offert que en tot lo que podria afavorir y ajudar a esta ciutat ho faria ab molta voluntat.

Funcio en el Pi.

DIMARS VJ. — En est dia essent estat convidats los S.^{ors} consellers foren al offici a la isglesia parrochial de Nostra S.^{ora} del Pi com es de costum quiscun any en semblant jornada acostumar de anarhi, y tambe hi foren los S.^{ors} diputats y tots estigueren assentats en les cadires del cor estant los consellers a la part del evangeli, y en lo donar de la pau vingueren dos sacerdots ab capes y la donaren tots junts a consellers y diputats — E lo dit die a la tarde los mag.^{hs} consellers manaren ajuntar un gran numero de ciutadans y cavallers en casa del mag.^{h} conseller segon, per estar lo S.^{or} conseller en cap de mala gana, pera que los aconsellassen lo die de dema que se te de fer la professo de St Ramon, vist lo que se era seguit lo any passat que los cavallers qui aportaven lo pendo entenian estar assentats en lo altar major de Sta Chaterina ab cadires com estaven los consellers, y no volgueren estar assentats ab los banchs com solian estar los anys passats ab los promens, y que per dita causa deixaren al tornar la proffesso que no volgueren aportar lo pendo, que fou necessari tenirlo de acomanar y lo aportaven las dignitats de la seu, y que perço desitjaven rebre consell com se podria assentar que no vingues a tenirse en lo sdevenidor de succehir algunes novedats, y que perço supplicaven a las personas que estaven alli ajuntades los aconsellassen si se trobaria alguna forma en lo sdevenidor que estigues be a la ciutat — E los dits S.^{ors} de la dita juncta considerat dit fet y lo que lo any passat se va sdevenir, desitjant provehir en que de assi al devant no se puguen succehir novedats algunes, aconsellaren que los S.^{ors} consellers devian acomanar lo pendo de St Ramon al prohom mes antich qui tenen per los dies de promenie, y que los altres dos proms mes antichs fessen de asistents al prohom qui aportara lo pendo, y dels dos prohoms qui resten lo mes antich aporte la vara del talam y lo mes jove qui reste, y los dits S.^{ors} consellers determinaren que se fes com los estava aconsellat.

Processo de S. Ramon. Pendo.

DIMECRES VIJ. — En est die festa del glorios St Ramon se feu la proffesso acostumada, y la prohom mes antich aporta

lo pendo, y no se segui novedad alguna, y la desliberatio eo consell que dona la promenia lo die mes proppassat fonch molt llohada per lo poble, y estigue y aparegue tant be que tots deyan que perpetualment se devia observar.

DIJOUS VIIJ. — En est die se tingue trentenari en lo qual fou proposat la forma que se tenia de tenir en aportar lo pendo a la proffesso de S.[t] Ramon de assi al devant, per lo que estos anys passats se havian seguides algunes differenties, y se feu desliberatio que lo prohom dels mag.[hs] consellers mes antich en edat aporte lo dit pendo y los altres dos prohomens seguents tambe mes antichs en edat servesquen de asistents a dit prohom qui aportara lo pendo, y axi mateix lo prohom mes vell dels dos que restaran haye de aportar lo talam y reste lo mes jove. E tambe en lo dit trentenari foren extrets los officis de la visita. E tambe fou extret lo aportant lo libre mayor de la taula, que estave vagant per mort de mossen Pere Pau Riffos mercader, y fou extret mossen Jaume Magarola mercader, y en credenser del pes de la farina offici de vida, mossen Raphel Vilar argenter.

Jura del mercader de la taula.

DISSAPTE X. — En est die jura mossen Jaume Magarola mercader, aportant lo libre maior de la taula.

S. Antoni.

DISAPTE XVIJ. — En est die festa de St Antoni, se tingue concell de cent en lo qual se feu extractio de taules y portales, y foren extrets en taules, ço es per militars

micer Francesch Sala fill de micer Francesch

Mercader.

E de la bossa de mercader

mossen Pere Sbert mercader

Procurador de las baronias.

E de la bossa de conseller segon fou extret procurador de las baronias, y fou extret

lo doctor Luis Vileta doctor en medecina.

Oficials de la visita.

DISAPTE XXIIIJ. — En est dia juraren los officials extrets de la visita, los quals oyren sententia de excomunicatio.

Balle.

DIUMENGE XXV. — En est die se feu extractio de terna de balle, y foren extrets en terna

mossen Francesch Fivaller militar
micer Miquel Rubio militar
mossen Lluis Corbera y de Castellet militar.

E tambe fou extreta terna de jutges de la taula y altres officials. Jutjes de la taula, etc.

DIVENDRES XXX. — En est die renuntia lo mag.^{h} micer Rubio la nominatio de balle que lo S.^{or} virrey tenia feta de sa persona.

FEBRER

DILLUNS IJ. — En est die festa de la Purificatio de N.^{ra} S.^{ora} los mag.^{hs} consellers foren a la seu al offici, despres de esser feta la benedictio de la sera per lo R.^{m} S.^{or} bisbe don Lluis, de ma del qual prengueren sera com es de costum. Purificacio de N.^{a} S.^{a}

DIMECRES XJ. — En est die vigilia de la festivitat de Sta Eularia, foren los S.^{ors} consellers a la tarde a la seu per hoir completes com es de costum quiscun any en semblant jornada. Sta. Eularia.

DIJOUS XIJ. — En est dia festa de la gloriosa sancta Eularia, los S.^{ors} consellers ab promens com es de costum foren a la seu al offici y despres aportaren las varas a la professo que se feu despres del offici.

DIVENDRES XX. — En est die los priors dels notaris de Barcelona feren relatio dels jovens que se eren presentats pera obtenir la plaça de notari de Barcelona, y com teniam satisfet a les ordinations del collegi de notaris de Barcelona. Relacio de notaris.

MARÇ

DIMECRES IIIJ. — En est die primer de quaresma, los mag.^{hs} consellers vingueren a pendre sendra a la capella de la present casa com es de costum. Sendra.

DIVENDRES VJ. — En est die lo S.^{m} princep de Saboya general de la mar, envia ab embaxada un cavaller de palatio pera demanar als S.^{ors} consellers y supplicarlos li fessen merce que tenia de voluntat esta quaresma de oir lo sermo en la isglesia parrochial de St Miquel, de dexarli la tribuna que la ciutat te en la dita isglesia de la qual pogues oir los sermons, a la qual embaxada los S.^{ors} de consellers respongueren que no sols la Tribuna de S. Miquel pera S. A. en los sermons de Quaresma.

dita tribuna empero tota la casa de la ciutat estave per servey de sa Altesa, y en continent los S.ors consellers donaren orde que per lo endema que era disapte, quant sa Altesa vindria en la present casa per anar a la tribuna se trobassen alguns cavallers y ciutadans pera eixirlo arrebre y acompanyar fins fos a la tribuna, y assistissen tots los dies vindria a hoir lo sermo desde la tribuna — E lo dit die a la tarde los S.ors consellers foren al hospital com es de costum al sermo.

DISAPTE VIJ. — En est die los mag.hs consellers foren á las completas de S.ta Eularia a la seu, com es de costum anar quiscun disapte de quaresma.

DIVENDRES XIIJ. — En est die foren los S.ors consellers al hospital general de Sancta Creu per ohir lo sermo, com es de costum.

DIUMENGE XV. — En est die festa de Sancta Madrona no se feu proffeso per ser dominica de quaresma, y lo capitol de la seu no acostuma en die de diumenge eixir fora de la isglesia ab professo, y fou transferida per lo die seguent.

Transferiment del banch de la ciutat.

DILLUNS XVJ. — En est die se feu la proffeso de S.ta Madrona la qual ana a la sua S.ta casa com es de costum anarhi quiscun any lo die de la sua festa — E mes lo dit die a la tarde lo banch de la ciutat que estava en la lotya de la mar ço es en una casa que solia esser de mossen Bernat Taverner, que es devant del general, fou transferit y muntat en las casas que la ciutat te al costat de la taula.

Sermo de los divendres de quaresma en lo hospital.

DIVENDRES XX. — En est die foren los S.ors consellers al hospital general per oir lo cermo, com es de costum anarhi lo divendres de quaresma.

Anunciacio de N.a S.a

DIMECRES XXV. — En est die festa de la Anuntiatio de N.ra Senyora los mag.hs S.ors de consellers foren a la seu per oir lo offici mayor, com es de costum quiscun any en semblant jornada.

Sermo.

DIVENDRES XXVIJ. — En est die foren los mag.hs consellers al hospital general al cermo, com es de costum quiscun divendres anarhi.

ABRIL

Veguer. Jura.

DILLUNS VJ. — En est die jura lo mag.h Magi Grau ciutada honrat veguer novament elegit de la present ciutat de

Barcelona, en la present casa sens serimonia alguna, de anar los S.ors consellers al porxo de S.t Jaume y despres a las scalas de la isglesia de S.ta Agata y despres a la cort del dit S.or veguer com es de costum.

DIJOUS VIIIJ. — En est die se feu la matricula de mercaders en la present casa de la ciutat, y dels que aportaren que eran passats primer en la lotja en la present casa, passaren y matricularen los seguents: Mercaders, matricula.

Onofre Coromines Joan Salvat Raphael Borrell Sebastia Sarinyena Jaume Font Baltezar Gilbert Lluis Altarriba	matriculats lo present any M.DC.XV

DIVENDRES X. — En est die foren los S.ors consellers com es de costum quiscun divendres de quaresma, anar al hospital general al sermo lo despres dinar, anaren est die al dit hospital. Sermo.

DIUMENGE XIJ. — En est die del Ram, foren los S.ors consellers al offici a la seu com es de costum quiscun any en semblant diada. Ram.

DIJOUS XVJ. — En est die del dijous Sanct foren los S.ors consellers a la seu com es de costum al offici, y aportaren las varas del talem quan posaren lo S.m Sagrament en lo monument — E lo dit die al despres dinar acompanyats ab molts officials ab ses gramalles de dol, anaren a visitar los monuments de moltas isglesias. Dijous Sanct.

DIVENDRES XVIJ. — En est die divendres Sanct tambe foren a la seu a traurer lo S.m Sagrament del monument.

DIUMENGE XVIIIJ. — En est die festa de Pasque de resurrectio, foren los S.ors consellers ab sos proms a la seu a ohir lo offici com es de costum. Pasqua.

DIMARS XXJ. — En est die vigilia de S.t Jordi, foren los S.ors consellers a la casa de la diputatio a les vespres com es de costum, y al cap de la scala al muntar isqueren los S.ors diputats a rebrer los S.ors consellers com es de costum.

DIMECRES XXIJ. — En est die festa de S.t Jordi foren los S.ors consellers al offici a la diputatio com es de costum, y no hi fou lo S.or virrey que estava de mala gana. St. Jordi.

St. March. Consols de la llotje, etc.

DISAPTE XXV. — En est die festa del Evangelista S.t March, se tingue consell ordinari y se feu extractio de consols de lotja del pont y del jutge de apells y foren extrets los seguents:

lo doctor micer Joan Pau Fontanilles ciutada
Francesch Tarrago mercader

Jutge de apells

Francesch Nebot

Consol del pont

Hieronim Carra.

Enderroch de las barracas de mar.

DILLUNS XXVIJ. — En est die se tingue consell ordinari en lo qual se feu desliberatio que sien enderrocades les barracas de mar dels pescados, y que no se pugue donar llicentia de ferne mes sens voluntat de tot lo consell ordinari nemine discrepante, abdicant als S.ors consellers y obres la llicentia que tenen de poder concedir de que se fassen barraques.

Capellá de Sta. Martra.

DIMARS XXVIIJ. — En est die fonch provehit en capella de S.ta Martra mossen Miquel Xiquer prevere, que vagave la capellania per mort de mossen Benet Ferrer ultim possessor, per los S.ors consellers, com semblant provisio toque als S.ors consellers.

MAIG

Matricula de ciutadans.

DIVENDRES I. — En est die se feu en la casa de la ciutat la matricula dels ciutadans, y matricularen en ciutada honrat de la present ciutat de dos que foren proposats y votats, lo un de aquells que fou lo mag.h micer Francesch Aguilo doctor en drets.

Sta. Creu.

DIUMENGE IIJ. — En est dia festa de Sancta Creu, foren los S.ors consellers a la seu al offici com es de costum.

Administrador de banch, Mort.

DIJOUS VIJ. — En est die mori micer Pere de Bellet administrador del banch de la ciutat, fins a tant ne fonch tret altre, en lo dit banch no se feu negoti algu.

DILLUNS XJ. — En est die se tingue consell de cent y se feu extractio de administrador del banch per mort de micer Pere de Bellet, y fou extret lo doctor Gervasi Gori doctor en medicina — E en lo dit consell fou donat ..... a mossen Miquel Urries notari de Barcelona credenser dels forments. Id. extraccio.

DIMECRES XIIJ. — En est die jura lo D.r Gervasi Gori administrador del banch de la ciutat, extret per mort de micer Pere de Bellet. Jura.

DISAPTE XVJ. — En est die juraren los consols de la llotja en la forma acostumada. Id. dels consols.

DILLUNS XVIIJ. — En est die primer de las ledanias foren los S.ors consellers a la profeso qui ana al monestir de S.t Pau, com es de costum quiscun any. Ledanias.

DIMARS XXVJ. — En est die tambe anaren los S.ors consellers a la profeso de las ledanias. E lo dit die mori lo mag.h S.or Joan Dusay conseller en cap de la present ciutat, y se tancaren las portas de la casa de la ciutat y se posa dol per las parets de la instancia del trentenari com es de costum. Mort del conseller en cap.

DIMECRES XXVIJ. — En est die los mag.hs consellers no anaren a la proffesso de las ledanias perque anaren al dol del S.or conseller en cap Joan Dusay, y lo mag.h conseller segon tingue lo cap del dol — E lo dit die jura Pau Sans guarda major de la preso en ma dels S.ors consellers. Ledanias.

DIJOUS XXVIIJ. — En est die los S.ors consellers ab ses gramalles de dol tornaren a las honras que feyan del mag.h Joan Dusay conseller en cap — En est die festa de la Assentio de N.re S.or, los S.ors consellers ab promens foren a la seu al offici, no obstant que lo die antes fos enterrat lo mag.h conseller en cap, ab ses gramalles de domas. Honras de dit conseller.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En est die los S.ors consellers ab ses gramalles de dol tornaren a las honras que feyan del mag.h Joan Dusay conseller en cap.

DISAPTE XXX. — En est die qui era lo tercer de las honras del conseller en cap, tambe y anaren los S.ors consellers, y entraren a donar lo pesame a la viuda muller del conseller mort — E lo dit die a la tarde feren electio de prior de la cort del S.or veguer, y elegiren lo mag.h Pere Montserrat y Buffet doctor en dret. Prior de la cort del veguer.

JUNY

Pasque del Sperit Sant.

DIUMENGE VIJ. — En est die festa de Pasque del Sperit Sanct, foren los S.ors consellers acompanyats ab promens a la seu a ohir lo offici com es de costum en semblant die.

Conseller, extraccio.

DIMECRES X. — En est die se tingue consell de cent en lo qual se feu extractio de conseller en cap per mort del mag.h Joan Dusay, y fonch extret lo mag.h micer Joseph Illa y Carbo doctor en drets — E de la bossa de ..... marina per mort del dit Dusay, fou extret escarseller de les carces reals de la present ciutat lo mag.h Gaspar Montaner ciutada honrat.

Escarseller.

Conseller, jura.

DIVENDRES XIJ. — En est die jura lo mag.h micer Joseph Illa y Carbo conseller en cap de la present ciutat, extret per mort del S.or Joan Dusay, en la forma acostumada.

Corpus, vigilia.

DIMECRES XVIJ. — En est die vigilia de Corpus, los consellers com es de costum quiscun any per si ab molt acompanyament anaren a la plassa de S.t Jaume, y desde alli tots junts y graduats anaren a la seu a las vespres y despres sen tornaren a la dita plassa ahont se feu la festa acostumada.

Festa de id.

S. A. vol anar a la professo.

DIJOUS XVIIJ. — En est die lo Ex.m S.or marques de Almaçan envia un billet als S.ors consellers fahentlos a saber com lo S.m princep general de la mar entenia anar a la proffesso, que es del tenor seguent:

A los concelleres de esta ciudad de Barcelona.

El S.or principe prior quiere ir en la procesion acompanyando el S.mo Sacramento llevando vara del palio, de que advierto a V.s mag.s a fin de que se le de el lugar que le pertenece. G.e Dios a V.s mag.as Oy 18 de Junio *1615*.

EL MARQUES DE ALMAÇAN.

Professo.

E a la tarde se feu la proffesso com es de costum, y lo dit S.m princep de Saboya aporta una de las varas del talam tot lo discurs de la proffesso sens acomanar aquella a altra persona — E tambe reeberen carta de crehensa que sa Mag.t tenia enviada al S.r virrey, la qual esta incertada en lo registre de las cartas

reals de sa Mag.[t] en la present casa acerca de com tenian de tractar al dit S.[m] princep de Saboya.

DIUMENGE XXJ. — En est die los S.[ors] consellers foren a la tarde a la professo que se feu del S.[m] Sagrament, en la parrochia de Sta Maria de la Mar. Id. en Sta. Maria.

DIMECRES XXIIIJ. — En est die festa de la Nativitat de St Joan al mati com es de costum quiscun any en semblant jornada, se aiuntaren los S.[ors] consellers ab molts de cavallers y ciutedans a la plaça del Born, y desde alli agraduats se feu la cavalcada que com esta dit quiscun any se sol fer, cercant molta part de la ciutat. St. Joan. Cavalcada de St. Joan.

DIJOUS XXV. — En est die cap de la octava de Corpus, foren los S.[ors] consellers a la seu com es de costum y anaren a la proffesso, y despres anaren a la proffesso de S.[t] Pere. Professo en St. Pere.

DILLUNS XXVIIIJ. — En est die festa de S.[t] Pere los S.[ors] consellers foren a la seu com es de costum. St. Pere.

JULIOL

DIJOUS IJ. — En est die se tingue consell de cent en lo qual entre altres cosas que se desliberaren fonch, que attento que tota la terra esta tant oprimida de lladres y bandolers que apenas persona alguna se gose posar en cami y los negotians no poden venir per tractar en la present ciutat, del que ne redunda gran dany a la present ciutat aixi perque los drets ne valen molt mancho, com tambe per lo que tots los ciutadans o pateixen en moltes maneres, y que es molt gran desreputatio de tota aquesta provintia y principat, que se fasse embaxada als S.[ors] diputats del general de Chatalunya y al Ill.[m] y R.[m] archabisbe de Tarragona que se trobe present en esta ciutat, supplicantlos sian servits ayudar ab sa Ex.[a] done remey a tant gran necessitat, y si menester es supplicarlos ho scriguen a sa Mag.[t] donant als embaxadors qui anirian copia de la desliberatio del consell de cent pera que la reporten aixi als S.[ors] diputats com al Ill.[m] y R.[m] archabisbe de Tarragona — E los dits S.[ors] consellers encontinent en esser desgregat lo dit savi consell, enviaven dos cavallers a fer ditas embaxadas a las personas sobre ditas, donant los copias de la dita desliberatio. Suplica de remey contra ladres.

Consell ordinari de administracions.

DIUMENGE V. — En est die de primer diumenge de Juliol se tingue consell general qui es ordinari quiscun any, en lo qual se feu relatio de las administrations, com quiscun any es de costum en semblant jornada.

DIJOUS VIIIJ. — En est die los beneficiats de la isglesia parrochial de S.ta Maria de la Mar convidaren per lo die de dema als S.ors consellers, per lo offici de la festa de S.t Christophol ques feya en la dita isglesia.

St. Christophol.

DIVENDRES X. — En est die festa de S.t Christophol los S.ors consellers foren a Santa Maria de la Mar al offici, essent estats convidats per la comunitat de dita isglesia.

Sta. Margarida.

DILLUNS XX. — En est dia festa de S.ta Margaride, dos dels mag.hs consellers anaren a la baronia de Mon(c)ada ab lo procurador de dita baronia, per lo que es festa y fira de la dita baronia.

Sta. Magdalena.

DIMECRES XXIJ. — En est die festa de S.ta Magdalena, los S.ors consellers essent estats convidats, foren al monestir de les monyas de S.ta Magdalena.

St. Jaume.

DISAPTE XXV. — En est die festa del apostol S.t Jaume los S.ors consellers foren al offici a la parrochial isglesia de S.t Jaume, com es de costum quiscun any per semblant die.

Sta. Martra.

DIMECRES XXVIIIJ. — En est die festa de S.ta Martra, los S.ors consellers foren al offici a la isglesia de S.ta Martra qui es lo hospital den Pere Desvilar que es propria de la ciutat, essent estats convidats per los administradors del dit hospital.

AGOST

St. Domingo.

DIMECRES V. — En est die festa del glorios S.t Domingo, los S.ors consellers foren al monestir de S.ta Chaterina de frares menors y de la dita orde, per ohir lo offici, y tambe y foren los S.ors diputats estant tots en lo cor, y los S.ors consellers a la part del evangeli com es de costum.

St. Just y St. Pastor.

DIJOUS VJ. — En est die festa de S.t Just y S.t Pastor, foren tambe los dits S.ors consellers al offici a la isglesia parrochial de S.t Just y S.t Pastor, com es de costum quiscun any solerhi anar.

DILLUNS X. — En est die se tingue consell de cent acerca

que sa Mag.t tenia manat que lo S.or ardiacha Homs de Tarragona, embaxador que anava a la cort de sa Mag.t per la diputatio, se detingues y no passas havant.

DIMECRES XIJ. — En est die se tingue consell de cent, y estant ajunctat vingueren ab embaxada de part dels S.ors diputats los S.ors Joan Coll canonge de la seu de Urgell, don Gispert de Guimera y Montserrat Mora ciutada honrat, acerca que la ciutat ajudas sobre la detentio que sa Mag.t tenia manat se fes de que no passas avant lo ardiacha Homs embaxador del general de Chatalunya.

DISSAPTE XV. — En est die festa de la Assumptio de N.ra S.ora, los S.ors consellers foren a la seu ab promens com es de costum quiscun any per semblant die al offici. Assumpcio de N.a S.a

DIUMENGE XVJ. — En est die festa de S.t Roch, com es de costum de alguns anys atras, desque deixe de anar proffesso a la iglesia de S.ta Eularia Merita del Campo que es la capella de S.t Roch, anarhi los S.ors consellers ab promens, se son ajuntats al porxo de S.t Jaume y desde alli ab tota la musicha son anats a la dita iglesia a hoir lo offici com esta dit, com sie aixi de costum solerhi anar. S. Roch.

DIMECRES XVIIIJ. — En est die despres de dinar se tingue consell de cent y entre altres coses per lo que la nit antes entre las nou y las deu hores heren arribades en la p(l)aya eo, moll de la present ciutat venint fora regne sis galeres entre les quals ni havia dos de Genova, y sens saludar a la terra ni mostrar polisas de salut tenian desembarcat al moll y per lo que se podia duptar si venian de part infecta, y tambe per lo que no tenian saludat, se proposa en dit consell que era lo que tenian de fer los S.ors consellers — Y entesa dita propositio lo dit consell general feu desliberatio que los S.ors consellers manassen tanchar tots los portals y posar guardes, que no entrassen ninguns de las ditas galeras, donant cerca ditas cosas als S.ors consellers llarch y bastant poder que fessen tot lo que convingues fins a tant la ciutat estigues satisfeta y las galeras tinguessen feta la obedientia que solen fer — Y essent estat donat orde que tots los portals estiguessen tancats y no deixassen entrar ningu de las ditas galeras, per lo que los soldats y altra gent de las ditas galeras se atrevian de entrar per lo portal de la dressana y per las claveguera, ordenaren que se posassen companyias de soldats al portal de la dressana y tambe per la muralla perque Venguda de galeres sens saludar, ni dar polisas de sanitat.

no dexassen entrar ningu de ditas galeras, y per millor donar los ordes que mes convinguessen fossen menester los dits S.ors consellers sen anaren al baluart de Migdie de hont feyen fer las preventions que los apareixia eran necessarias, y estant en dit baluart reberen dits S.ors consellers per mans del secretari Perez un billet del Ex.im S.or llochtinent lo S.or marques de Almaçan, que es del thenor seguent:

A los conselleres de esta ciudad de Barcelona.

Bitllet del lochtinent.

He sabido han ordenado V. Mag.as esten cerrados algunos portales de la ciudad especial el del muelle y los que salen de la Rambla Diganme V. Mag.as la causa, porque estoy con cuydado viendo que siendo todos de un duenyo haya division entre Barcelona y galeras que asisten a la Real, y mas con las Atarazanas debaxo de mi protection Guarde Dios a V. Mag.as en Barcelona 19 de agosto de *1615*.

El marques de Almaçan.

Embaxada a id.

E tenint rebut dit billet en continent los dits S.ors consellers ordenaren que mossen March Llentes donsell, mossen Bernat Romeu ciutada honrat anassen ab embaxada de part de la ciutat al S.or marques de Almaçan qui estava malalt fora de la present ciutat, en lo carrer de Jesus en una casa eo, torre qui es del S.or doctor Hieronim Astor, pera ferli a saber y donarli bastant raho que eran las causas que havian mogut a la ciutat haver manat tancar los portals a les galeres que venint de fora regne no tenian saludat a la ciutat, y tambe que temian no vinguessen de part sospitosa que estigues contegiosa de mal de pesta, per lo que no tenian mostradas polissas en bolletas de com venian de part sana, lo que acostumen de saludar y mostran polissas de salut totas las demes galeras, aixi las de sa Mag.t com de qualsevol princeps o senyorias que seran — E los dits embaxadors feren dita embaxada y referiren als S.ors consellers que tenian trobat a sa Ex.a que estava malalt en lo llit en la dita torre y que los tenia respost que si antes de tancar los portals lo aguessen avisat que ell haguera ordenat que las galeras haguessen fet lo que tenian obligatio, y que si agravi tenian fet en no saludar, a ell lo tenian fet que estant ell en nom de sa Mag.t y alter nos en esta provincia, arribant de fora regne sa-

bent que ell estava assi, a ell se li havia fet lo agravi y que ell procuraria en remediarho donantne avis de tot al S.^m^ princep general de la mar — E los S.^ors^ consellers rebuda dita resposta ..... donaren orde de que tota la nit estiguessen guardant los soldats que tenian manat posar, sens que dexassen entrar ningu en la present ciutat.

Guarda en los portals.

DIJOUS XX. — En est die al mati las galeras que antes estaven en lo moll qui eran vingudes de fora regne se alçaren y sen anaren, estant tots los portals tancats y ab guardas als portals y muralles perque no entre ningu de ditas galeras — En est die antes de mig die los S.^ors^ consellers reberen per mossen Miquel Perez scriva de manament, un billet del Ex.^m^ S.^or^ llochtinent y capita general lo marques de Almaçan, lo qual es del thenor seguent:

Partida de ditas galeras.

A los conselleres desta ciudad de Barcelona

Embie al S.^or^ principe prior el recaudo acorde con los embaxadores que ay vinieron de parte de la ciudad, y responde su Altesa no haver tenido intention entren las galeras sin hazer salva ni perturbar la costumbre tiene la ciudad, que quando no corriera la buena correspondentia se le deve bastava hallarme jo en este govierno, y assi se deven satisfacer V.^as^ Mag.^as^ haver sucedido casualmente por la pocha salut traya mi S.^a^ la condesa de Perelada, que obligo a no differir la desembarcation, y la poca platica de don Francisco de Cordova, que en las demas occationes se attendera no se falte a esto, y pues con la ida de las galeras ha cessado la causa de tener cerradas las puertas por la que temio (?) venian de parte sospechosa, deven V.^as^ Mag.^as^ ordenar se abran y que no se pongan mas guardas de las que se acostumbran y son necessarias para custodia de la ciudad G.^e^ Dios a V.^a^ Mag.^as^, desta torre y agosto *20* de *1615*.

Altre billet del loctinent.

EL MARQUES DE ALMAÇAN.

E los dits S.^ors^ consellers rebut lo dit billet y vist que las galeras per causa de las quals se eran tancats los portals y posades guardes, que ja sen eran anades y que passaven la torre de Llobregat, encontinent ordenaren que se obrissen los portals y que se llevassen totas les guardas que estaven posades.

DIVENDRES XXVIIJ. — En est die essent estats los S.^ors^

St. Agosti. consellers convidats per part del prior y convent del monestir de S.t Agosti, foren est dic festa del glorios sanct al monestir de S.t Agosti al offici.

SETEMBRE

St. Llop. DIMARS I. — En est die festa de S.t Llop, los S.ors consellers foren al monestir de la Merce al offici essent estats convidats per part del prior de la dita casa.

DILLUNS VIJ. — En est diè vigilia de N.ra S.a, los S.ors consellers essent estats convidats per part dels S.ors difinidors de la lotja foren a vespres a la lotja, com es de costum quiscun any en semblant jornada.

Nativitat de N.a S.a DIMARS VIIJ. — En est dia festa de la Nativitat de N.ra S.ora los S.ors consellers foren al offici a la lotya de la mar, com es de costum quiscun any.

Scriva major capturat per lo batlle. DIVENDRES XJ. — En est die se tingue consell de cent per causa que lo balle general tenia capturat lo scriva mayor del consell, lo qual deslibera se fes embaxada al S.or virrey pera que manas ferlo traure — E los S.ors consellers en esser disgregat lo concell de cent, feu fer embaxada al S.or virrey conforme tenia desliberat, y feta dita embaxada referiren los S.ors embaxadors que sa Ex.a donaria orde que lo balle general manas que de prompte lo tragues de la preso, com de fet ne foù extret encontinent.

Ventalls de Corpus. DIVENDRES XVIIJ. — En est die se tingue consell ordinari en lo qual se proposa que los obres tenian excedit en lo compte dels ventalls que tenian presos per la festivitat de Corpus, mes del que estave ordenat que era que fins en cent lliures poguessen gastar, y si se pagaria lo que excedia mes de dites cent lliures, y lo consell ordinari deslibera que la ciutat no pagas mes del que esta desliberat y que lo demes que munte lo compte que los obres ho paguen de llur bossa.

Ladres. DIVENDRES XXV. — En est die se tingue consell de cent, y estant aquell aiunctat arribaren ab embaxada de part dels S.ors diputats lo abbat fra Francesch Codina, don Joan Burgues y De so, micer Hieronim de Ollers ciutada. La embaxada que aportaven en escrits fonch legida en plen consell de cent, que era

cerca dels ladres y pocha justicia en la terra, la qual legida y essent despedits dits embaxadors, lo dit consell feu desliberatio que los S.ors consellers ab setze personas, quatre de quiscun stament miren y veyan que es lo que se deu fer que sia en benefici de esta terra.

DILLUNS XXVIIJ. — En est die tenint notitia los S.ors consellers que lo S.or virrey marques de Almaçan esta molt de mala gana en una torre del S.or micer Astor que es en lo carrer de Jesus, per complir a llur carrech anaren a la dita torre a visitar lo y en offerirli de part de esta ciutat de emplearse de tot lo que fos de son gust y contento, fahent gran demostratio de sentiment de la sua mala gana, de la qual embaxada dit S.or llochtinent mostra restarne molt content. Malagana del virrey.

DIMARS XXVIIIJ. — En est die festa del glorios archangel S.t Miquel, los S.ors consellers foren al offici a la isglesia parrochial de sanct Miquel com es de costum. St. Miquel.

OCTUBRE

DIJOUS I. — En est die festa del Angel Custodi, foren los S.ors consellers a la seu al offici y professo, apportant las varas del talam. Angel Custodi.

DISAPTE IIJ. — En est die los S.ors consellers donaren orde al sindich de la ciutat que cadaldie anas a visitar lo Ex.m S.or llochtinent y capita general en la torre del S.or micer Astor, ahont tenen entes esta molt de mala gana ab perill de la vida, fahentlos relatio cadaldie com se trobe. Ordre de visitar cadaldie al virrey.

DIVENDRES VIIIJ. — En est die los mag.hs consellers entenent que lo S.or virrey estave molt mal y ab gran perill que dins spay de pochs dies no perdes la vida, altra vegada tornaren a visitarlo que estave en la dita torre de micer Astor malalt. Id. perill de mort.

DILLUNS XIJ. — En est die extremuntiaren lo dit Ex.m S.or marques de Almaçan. Id. extremauncio.

DIMECRES XIIIJ. — En est die a la matinada passa desta vida a laltra lo Ex.m S.or marques de Almaçan llochtinent y capita general del present principat de Chatalunya, y dita nova se sabe perque lo mag.h conseller en cap referi als S.ors consellers que un cavaller de palassio era estat en sa casa y de part Mort de id.

de la marquesa li tenia feta a saber la dita mort — E los dits S.ors consellers entesa dita nova encontinent manaren que se tancassen las portas de la casa de la ciutat restant sols obertas las dos portelletas com se acostuma quant se mor algun conseller, y tambe que se posas dol en la instantia del trentenari y sobre los tapetas de la dita instantia se posassen cobritapets de dol, y ordenaren que dos cavalles de part de la ciutat anassen en la dita torre ahont era la marquesa, y de part de la ciutat li donassen lo pesame de la dita mort del Ex.m S.or marques de Almaçan, com de fet encontinent y anaren dos cavalles ab embaxada de part de la ciutat a donar dit pesam a dita S.a marquesa — E los dits embaxadors feta dita embaxada referiren als S.ors consellers com tenian trobada la dita S.a marquesa en la dita torre de micer Astor, y que estave dins de una cambra retirada fahent gran sentiment de la dita mort, y que se era molt aconsolada que la ciutat li tingues feta tanta merce de tenir memoria del S.or marques, y haver usada ab ella tanta cortesia y que ella tots los dies de sa vida regoneixeria aquesta merce que se li era feta.

Pesame a la viuda.

Enterro. Convits. Dol.

DIJOUS XV. — En est die al mati vingueren quatre cavallers eo, criats del dit quondam Ex.m S.or marques de Almaçan tots ab gramalles de dol rossegant, y entraren a convidar los S.ors consellers per lo enterro del dit S.or marques, fahentlos a saber com estave lo cos en ciutat en las casas del carrer Ampla, y desde alli lo aportarian a depositar en lo monestir de Jesus fora dels murs de la present ciutat, y que lo enterro se faria en lo endema a les nou hores de mati, supplicant als S.ors consellers que ab llurs presentias volguessen honrar la dita sepultura — E los dits S.ors consellers respongueren que procurarian en tot lo que los fos possible de acudir al dit enterro — E lo dit die al despres dinar los dits S.ors consellers convidaren un gran numero de ciutadans y cavalles, y ajunctats los proposaren com eren estats convidats per lo die de dema al enterro del S.or marques de Almaçan y si anirian, y ananthi ab quina forma E los dits S.ors de la juncta los aconsellaren quey devian anar ab sas gramallas de dol, y tambe que anassen ab promens tots tambe ab ses gramalles de dol.

Id.

DIVENDRES XVJ. — En est die se feu lo enterro del Ex.m S.or marques de Almaçan y los S.ors consellers y anaren ab sos proms tots ab gramalles de dol, y las gramallas dels promens la

ciutat las procurava, y despres se tornaren de qui las tenia prestades sens que los dits promens las retinguessen Fou lo enterro en esta forma, que lo capitol y clero de la seu ana a traurer lo dit cos y tambe las parrochias, si be moltes apenas y anaven capellans, ab totas las religions partiren de las casas del carrer Ample vers los Cambis, Born, carrer de la Boria, plaça de S.t Jaume davant lo palau episcopal, plaça de S.ta Anna dret al monestir de Jesus, lo cos aportaven alt al coll molts comanadors del habit de S.t Jaume, los S.ors consellers anaven darrere ab lo S.or governador anant agraduats ab fileres, esta la agraduatio en lo llibre del scriva de las obras que se feu en casa del S.or virrey per los obres, com es costum al estar assentats en lo monestir de Jesus estaven al peu de las grades qui munta al altar ab banchs enraconats a la part del evangeli, precehint lo S.or governador qui estave primer del S.or conseller en cap ab una almoadilla negra, en la altra part estaven cavalles, los S.ors diputats nos trobaren en dit enterro, y lo offici feuse molt solemne, y acabat aquell, ab la forma que eran anats tornaren en las casas de hont eran exits, y al partirse de ditas casas entraren a donar lo pesam a la S.a marquessa que estave ab moltas damas en un aposento tot endolat, y desde alli anaren fins a casa de la ciutat, de hont se despediren restant lo governador en las casas del dol.

DISAPTA XVIJ. — En est die se tingue consell de cent acerca que se fes resta (?), que tots los qui volguessen, poguessen pastar y vendrer pa, aixi los de ciutat com de fora ab certa forma. *Libertat de pastar y vendrer pa.*

DIUMENGE XVIIJ. — En est die festa del evangelista S.t Lluch, foren los S.ors consellers al Studi general a oir lo offici com es de costum. *St. Lluch.*

DIMARS XX. — En est die se tingue juhi de promens per lo S.or governador, y antes de traurer personas per dit juhi de promens lo S.or governador envia per lo notari de la gobernatio los processos en la casa de la ciutat pera que primer los S.ors consellers los fessen mirar si estaven donadas las deffensas y estaven a punt de judicar, y vist que estaven a punt feren extractio de juhi de promens en la forma acostumada y anaren a la preso, anant devant los vergues y tres consellers, cap, ters y quint y a la part dreta ciutadans cavalles y artistes, y a la part squerra mercades y menestrals, y darrera los S.ors consellers segon y quart; y foren trets en juhi de promens dos, los quals foren con- *Juhi de prohomens.*

demnats á serlos donats cent assots y posats a galeras per temps de cinch anys.

Trentenari. Ventalls.

DIJOUS XXIJ. — En est die se tingue trentenari, y se torna a confirmar que los obres pagassen de sas bossas lo que tenian excedit en los ventalls ademes de las cent lliuras.

Pa, libertat.

DIMARS XXVIJ. — En est die se deslibera en lo conseli ordinari a qui estave comes, que sia publicat que tothom pugue vendre pa en ciutat.

NOHEMBRE

Tots los Sancts.

DIUMENGE I. — En est die festa de Tots los Sancts, foren los S.ors consellers ab promens a la seu com es de costum al offici.

Aniversari del rey en Jaume.

DIMARS IIJ. — En est die que se feu lo aniversari en la seu per lo rey en Jaume de gloriosa memoria, forenhi los S.ors consellers ab sas gramallas de dol com es de costum quiscun any, estant en lo sermo a les cadires del cor.

Juhi de prohomes.

DIMECRES IIIJ. — En est die hi hague juhi de promens, y aportaren primer los processos a casa de la ciutat.

St. Sever.

DIVENDRES VJ. — En est die festa del glorios bisbe y martir sanct Sever, foren los S.ors consellers ab promens a la seu al offici, y tambe aportaren las varas del talam a la professo.

Trentenari. Relotger.

DILLUNS XVJ. — En est die se tingue trentenari y se feu extractio de habilitados, y fou provehit lo offici de relotger en cap de Joan Baro daguer.

Bastaix.

DIVENDRES XXVIJ. — En est die se tingue trentanari, y se feu nominatio de bastaix del banch de la persona de Hieronim Costa.

Consellers y obrers, extraccio.

DILLUNS XXX. — En aquest die com es de costum quiscun any se feu extractio de novells consellers y foren extrets los seguents:

Mossen Joan Gualbes de Bonaventura donsell
Mestre Joan Amat doctor en medicina
Mossen Raphael Saffont ciutada honrat
Mossen Francesch Sala mercader
Mossen Amador Vilar droguer

Obres

Micer Hieronim Miquel ciutada honrat
Mossen Carles Frexes mercader.

DESEMBRE

Juraments.

Dimars I. — En aquest die al mati en la forma acostumada juraren los mag.hs consellers, excepto lo S.or conseller en cap que per estar indispost no jura aquest die — E fet lo dit jurament, al mateix mati enviaren Miquel Llargues altre dels vergues al S.or governador a demanarli hora, que per no trobarse de present llochtinent en lo present principat y anar la governatio vice regia los S.ors consellers hi anaren a offerirli lo mateix que solen offerir quiscun any en esser extrets al S.or virrey quant es en la present ciutat, y arribats en casa del S.or governador que es don Aleix de Marimon y Jaffre, muntant los isque a rebrer al cap de la scala y feren la embaxada estant tots assentats ab cadires, que com dit es la solita embaxada que solen fer al S.or virrey, y al departir los acompanya fins al cap de la scala que los era exit a rebre.

Visitas.

Dimecres IJ. — En est die los S.ors consellers foren a visitar lo R.m S.or bisbe don Lluis Sans com es de costum quiscun any, lo qual isque a rebre los S.ors consellers al cap de la scala y los patges y capellans al peu de la scala La visita fou la solita y ordinaria que quiscun any sels acostuma fer.

Id.

Dijous IIJ. — En est die foren los S.ors consellers com es de costum a visitar lo S.or Canseller, lo qual isque a rebrer los S.ors consellers al cap de la scala, y fou al mati, y lo mateix mati anaren al dret nou, duana y pallols a visitar com es de costum.

Id.

Disapta V. — En est die jura lo mag.h conseller en cap mossen Joan Bonaventura de Gualbes al mati, lo qual esta indispost y fou aportat ab una cadira.

St. Nicholau.

Diumenge VJ. — En est die festa de S.t Nicholau los mag.hs consellers se aiunctaren en casa del S.or conseller quart, y de alli anaren al monestir de S.t Francesch ques feya la festa de S.t Nicholau, ahont y foren los S.ors diputats per ohir lo offici.

Concepcio.

Dimars VIIJ. — En est die festa de la Purissima Conceptio de N.ra S.a, los consellers ab sos promens al mati se ayunctaren al porxo de S.t Jaume y desde alli sen anaren a la seu al offici, ahont se feu solemne professo com es de costum quiscun any ferse per semblant festivitat.

Sta. Llucia.

Diumenge XIIJ. — En est die festa de la gloriosa sancta Llucia, se tingue consell de cent com es de costum quiscun any en semblant jornada, en lo qual vingue lo mag.h micer Gaspar Çagarra assessor del S.or governador pera supplicar de part del S.or governador y consell real fossen servits tornar a confirmar la Unio, lo qual segue despres del prom mes antich — En lo dit consell se feren moltes extractions y entre altres terna de mostrafas y foren extrets:

Mostasaf y administrador de plassas.

Mossen Bertran Desvalls ciutada honrat
mossen Lluis de Boxadors donsell
mossen Joan Castello donsell

En administrador de las plassas

Mossen Joan Baptista Cassador y de Aguilar
micer Hieronim Pol donsell.

Id.

E las ditas terna de mostrafas y parella de administrador per trobarse aixi en semblants casos que nos trobava lloch en lo present principat, foren aportades las ditas terna y parella al S.or balle general que vuy es lo comte de Erill, y per dit S.or balle general prengue y anomena per mostrafas lo dit mossen Lluis de Boxadors, y per administrador de las plassas lo dit micer Pol, y en virtut de dita nominatio son estats admessos en possessio de llurs officis.

Unio, firma.

Dimars XV. — En est die se tingue consell de cent per causa de donar assento en lo banch de la ciutat, y tambe sis tornaria a firmar la Unio, y fou tot differit per altre consell ques te de tenir a 19 del corrent, y foren donades de charitat mil lliures als pares caputxins per la obra de la font.

Font.

Juhi de prohomens.

Dimecres XVJ. — En est die lo S.or governador envia a demanar als S.ors consellers que li traguessen juhi de promens per que tenia certs criminosos que volia li judicassen, y antes de traurer dit juhy de promens los S.ors consellers digueren que

aportassen los prossesos en casa de la ciutat per veurer si estaven a punt, com de fet los aporta lo scriva mayor de la governatio y vists aquells per los advocats de la present casa y que estaven a punt per poderse judicar, manaren traure juhy de promens en la forma acostumada, y trets que foren anaren com es de costum a la preso y alli los fou tret primerament un apres laltre dos presos que estaven regaliats, y per haver sa Mag.t alsadas las regalias al S.or governador per lo juhy de promens, foren judicats del modo que si fossen estats altres inculpats ordinariament per lo S.or governador; lo un se deya Joan Rius alias lo Rey, qui estave en la parrochia de Orta, natural frances inculpat de lladre, y fou condemnat a mort, altre era un jove ortola tambe frances, qui estave inculpat de portar dones y menyar als lladres, y fou condemnat a set anys de galera y assots — Y tambe en lo dit juhi de promens fou tret un jove sicilia per lo que lo die antes tenia donat de punyalades y mort en la pescateria a un jove, y fou condemnat a rossegar, llevar lo puny y a penyar, y mes fou tret un jove per haver robat un arruelo (1) y fou condemnat que fos assotat publicament y desterrat per temps de sinch anys. Sentencias.

DISAPTE XVIIIJ. — En est die jura mossen Lluis de Boxadors y Lull mostrafas de la present ciutat en la forma acostumada, lo qual anomena lo S.or balle general de la terna que li fou enviada per la ciutat. Mostasaf, jura.

DIVENDRES XXV. — En est die festa de la Nativitat de N.re S.or, los S.ors consellers tragueren las gramallas de grana y ab promens anaren al offici a la seu com es de costum. Nadal.

DISAPTA XXVJ. — En est die arribaren quatre galeres de Llevant que tenian aportat lo marques de S.t German governador de Mila, y per lo temps lo tenian desembarcat en França y sen era vingut per terra; dos de las galeras eran de Spanya y las dos de Genova, al arribar en lo moll feren la salut acostumada a la ciutat y trobantse la capitana de Chatalunya en lo moll no la saludaren, del que feren los diputats gran queixa y sentiment, y per lo que no tenian saludat a la capitana volian intentar de no dexar entrar la gent de galera per la porta fins primer haguessen saludat, y sentint esta novedat los S.ors consellers acudiren al baluart y tambe lo marques de S.t German qui era en Galeras. Saludos.

(1) *Herreruelo*, especie de casaca.

ciutat acudi a las galeras per entendrer est fet e informat com altres semblants galeras tenian acostumat de tirar y saludar a la real de Chatalunya despres de haver saludat a la ciutat, mana que tirassen y saludassen a la real com de fet se feu E per lo que se era entes ques deya que los S.ors diputats qui se trobaren en lo portal de mar havian volgut usar de alguna jurisdictio que no los tocave de no dexar entrar ni eixir la gent de galera, los S.ors consellers los feren fer embaxada axi per lo que tenian entes com tambe per lo que los officials del general eran estat descomedits ab los portales de la ciutat cerca de certs bauls que entraven, a qui tocave regoneixer, ne fou de tot donada queixa als S.ors diputats y digueren que ells tenian destorbat no entrassen per lo portal sino que alguns bauls que entraven no volian que entrassen sino que se detinguessen fora del portal, perque los poguessen portar al general que a les hores no estave ubert y que las differentias entre officials no eran estades conforme tenian informat, y que ells ne rebrian informatio y ne donarian avis als S.ors consellers — E lo dit die los S.ors consellers anaren al monestir de S.ta Chaterina al offici com es de costum.

St. Joan.

DIUMENGE XXVIJ. — En est die los S.ors consellers anaren al monestir de S.t Francesch, die de S.t Joan.

Innocents.

Conceller en cap. Mort.

DILLUNS XXVIIJ. — En est die festa dels sants Innocents, los S.ors consellers en la casa de la ciutat per anar a la seu com es de costum los fou fet a saber com en la nit antes era mort lo mag.h mossen Joan de Gualbes de Bonaventura conseller en cap de la present ciutat, anima ejus requiescat in pace — E entesa dita nova dexaren de anar a la seu y se llevaren las gramallas de grana y tancaren las portas de casa de la ciutat posantse dol com es de costum.

Enterro.

DIMARS XXVIIIJ. — En est die los mag.hs consellers ab ses gramalles de dol foren al enterro del mag.h Joan Gualbes conseller en cap, y stigueren ab lo capero al cap lo qual se posaren al entrar de la casa, y tingue lo cap de dol lo S.or conseller segon.

DIMECRES XXX. — En est die tambe anaren los S.ors consellers al dol del S.or conseller en cap, y no tingueren los caperons al cap.

DIJOUS XXXJ. — En est die, tercer die de las obsequias del S.or conseller en cap tambe foren y los S.ors consellers, y al despedirse entraren a donar el pesame a la viuda muller del S.or conseller quondam y dexaren lo dol.

M . DC . XVJ

JANER

DIVENDRES I. — En est die com es de costum quiscun any, se feu la cavalcada per la ciutat, en la qual ana lo S.or governador don Alexos de Marimon anant vice regia, com noy haye llochtinent general del principat de Chatalunya. Cavalcada.

DILLUNS IIIJ. — En est die se feu extractio a la tarde en lo consell de cent, de conseller en cap, y fonch tret lo mag.h Joseph Sescases donsell. Nou conceller.

DIMARS V. — En est die a la tarde no obstant fossen entre feriats, jura lo dit conseller en cap y oy sententia de excomunicatio. Jura.

DIVENDRES VJ. — En est die festa dels Reys, los mag.hs consellers anaren a la isglesia parrochial del Pi com es de costum quiscun any en semblant jornada. Sts. Reys.

DIJOUS VIJ. — En est die festa del glorios Sanct Ramon de Penyafort, ana la professo de la seu a Sancta Chatarina, los S.ors consellers aportaren lo talem y los tres proms mes antichs aportaren lo pando, ço es lo mes antich y los dos servian de ayudans, los consellers se aiuntaren ab promens a la plaça de S.t Jaume y de alli anaren a la seu y despres tornaren a la dita plaça. St. Ramon. Professo.

DIVENDRES VIIJ. — En est die se tingue trentenari y foren extrets los officials de la visita. Visita, oficials.

DIUMENGE X. — En est die entra la bulla de la sancta crusada ab la forma acostumada, y los S.ors consellers anaren al portal Nou com es de costum per acompanyar la proffesso. Butlla.

Juhi de promens.

Dilluns XIJ. — En est die se tingue juhi de promens lo qual fou extret en la forma acostumada, y ans de traurer aquell aportaren en la present casa los processos de las personas ques tenian de votar per regonexer aquells lo advocat de la ciutat si estaven publicadas las deffensas, y foren trets a sententia sis homens, un dels quals era aprocessat de regalia, lladre de pas qui era anat aquadrillat y tenia fetas algunas morts, que se anomenave Pere Fargues de la vila de S.t Pedor bisbat de Vich, y fonch condemnat assotar, llevar las orellas, rossegar y fer quatre quartos de sa persona; tres dels altres foren condemnats a sinch anys a galera y assots, y un a deu anys y tambe asotar, y laltre a sinch anys a galera per vagabundo, estos no eran aprocesats de regalia: lo juhi de promens judique los aprocessats de regalia per ço que sa Mag.t te alsades las regalias al governador, de las personas capturades y que se capturaran pera que ne conegue dellas: anaren los S.ors consellers y promens ab la forma acostumada anant devant tres consellers, cap, ters y quint ab un prom y darrera los dos ab un prom.

Aforament de guix, cals, rajoles.

Dimars XIJ. — En est die se tingue consell de trenta, en lo qual aforaren lo guix a quatre sous quintar, la cals a dos sous quartera, a quatre lliures lo miller de las rajoles, y a vuyt lliures lo miller de la teula.

St. Anton. Clavari.

Diumenge XVIJ. — En est die festa de S.t Antoni, se tingue consell de cent com es de costum quiscun any en semblant jornada, y se feu extractio de clavari, y fou extret mossen Hieronim de Navel ciutada honrat.

Dimars XVIIIJ. — En est die vigilia de la festa del glorios patro y martir S.t Sebastia, los S.ors consellers anaren a la tarda a vespres a la iglesia de S.t Sebastia.

St. Sebastia.

Dimecres XX. — En est die festa del glorios martir S.t Sebastia, per haver plogut molt al mati y al temps de voler fer la proffesso lo temps encara apareixia estar pluijos, nos feu la professo sino que fou porrogada per lo R.nt capitol per lo divendres vinent die de S.t Vicens; foren los S.ors consellers a la seu pensant poderse fer la professo y entesa la porrogatio sen anaren al offici a S.t Sebastia.

Professo.

Divendres XXIJ. — En est die se feu la proffesso de S.t Sebastia y ana a la sua sancta isglesia, ahont se digue solemne offici y sermo com si fos estat lo die del glorios sant Sebastia.

St. Pau.

Dilluns XXV. — En est die festa del apostol Sant Pau,

per no esser any de extractio de terna de balle nos tingue consell de cent, y los S.ors consellers reberen cartas de sa Mag.t fahent los asaber dels casaments del princep de Spanya ab la infanta de França y del rey de França ab la infanta de Spanya (1), las festas ques faran se aniran notant. Cartas de S. M. Casaments.

DIMARS XXVJ. — En est die juraren los officials extrets per fer la visita lo present any, contra los concellers passats, clavari y altres officials en la forma acostumada. Visita, jurament.

FEBRER

DIMARS IJ. — En est die festa de la Purificatio de N.ra S.ora los S.ors consellers no anaren a la seu per causa que lo R.im bisbe no era en la present ciutat, qui estave de mala gana en la vila de Sitges. Purificacio de N.a S.a Bisbe malalt.

DIJOUS XJ. — En est die vigilia de S.ta Eularia los mag.hs consellers anaren a las completas a la seu.

DIVENDRES XIJ. — En est die festa de la gloriosa Sancta Eularia los mag.hs consellers ab promens anaren al mati a la seu al offici y professo com es de costum — E lo dit die al despres dinar com estigues assenyalat per lo die de dema tenirse de fer la proffesso per donar graties a N.re S.or dels felicissims casaments del princep y infanta nostra ab lo rey de França, y tenirse de fer conforme lo die de Corpus, vingueren los S.ors consellers molt acompanyats de cavallers al porxo de S.t Jaume per anar a la seu a vespres, ab la mateixa serimonia que sol fersi la vigilia de Corpus, venint antes que no acaben les vespres ab enbaxades los preveres de la seu, y anant a la seu ab agraduatio, y despres tornaren a la plaça de S.t Jaume y alli foren los obres ab moltas bassinas de rams de or barberi y banderetas y los conforme la vigilia de Corpus, partint de la present casa y no de casa dels obres. Sta. Eularia. Professo com la de Corpus, per los Rls. casaments.

DISAPTE XIIJ. — En est die com ja estave assenyalat pera IJ.

(1) Casaments de Lluis XIII de França ab la infanta Agna Despanya, a 18 de octubre de 1615 en Burgos, y a 9 de nohembre, en Burdeus, del princep de Asturias (Felip IV) ab la infanta Isabel de França. Poch apres aplegats ab gran magnificencia dins una riquissima alquella en mitj del riu Bidassoa, se departiren y quescuna parella feu cap a llurs respectivas corts.

ferse la solemne proffesso de actio de graties per los casaments del princep nostre S.[or] y infanta ab lo rey de França, al depres dinar se feu solemne proffesso conforme se sol fer lo die de Corpus, aportant totas las banderas de las confrarias, y tambe anaven totas las parrochias y frares de tots los monestirs, y al passar per los carres en moltas parts tenian ordenat los S.[ors] consellers estiguessen moltas cobles de menestrils estant sonant en lo discurs que estave passant la dita proffesso, los gastos de la qual tot se paga per la ciutat.

Quaresma. Cendra.

DIMECRES XVIJ. — En est die primer de quaresma, los S.[ors] consellers foren a pendrer cendra en la capella de la present casa, com es de costum quiscun any.

Visita al hospital.

DIVENDRES XVIIIJ. — En est die divendres de quaresma, los S.[ors] consellers foren al despres dinar al hospital general a oir lo sermo com es costum, y despres visitar las cambras dels malalts.

Ordre sobre lo tenir los consells de cent.

DILLUNS XXVIIIJ. — En est die se tingue consell de cent, y entre altres coses se ordena sobre lo tenir consell de cent que de S.[t] Miquel fins a Pasqua de resurrectio, tenintse a la tarde fos al punt de las tres, y de Pasque fins a S.[t] Miquel al punt de las quatre horas, ab la forma que fins assi se acostuma de ajuntar.

MARS

Redres del banch.

DIMARS I. — En aquest die se tingue consell de cent, entre altres cosas sobre lo bon redres del banch de la ciutat.

Sindich pera protestar a la jura del nou virrey.

DILLUNS VIJ. — En est die parti mossen Esteve Gilabert Bruniquer notari de Barcelona sindich de la ciutat pera la ciutat de Leyda, pera protestar al jurament de la entrada del Ex.[m] S.[or] duch de Alburquerque qui ve novament per virrey y capita general del present principat y comtats de Rossello y Serdanya, lo privilegi del qual ja esta registrat en los registres de la present casa.

Carns, arrendament.

DISAPTE XIJ. — En est die se tingue consell de cent, en lo qual se feu conclusio de arrendar lo arrendament de las carns a mossen Joan Pau Canoves per temps de dos anys, com en la desliberatio esta contengut.

Sta. Madrona.

DIMARS XV. — En est die festa de S.[ta] Madrona, ana la

proffesso de la seu al monestir de Sta Madrona, y los S.^{ors} consellers aportaren las varas del talem fins al portal de St Antoni.

Jura del virrey en Tortosa.

DIJOUS XVIJ. — En est die arriba nova com a quinse del corrent lo Ex.^{m} S.^{or} duch de Alburquerque tenia jurat com a virrey y capita general en la ciutat de Leyda, y que se partia desde dita ciutat a la de Tortosa pera remediar alguns casos que en dita ciutat se han succehit.

Redres del banch. Renuncia del mercader.

DIMECRES XXIIJ. — En est die se tingue consell de cent sobre certes ordinations que se feren per lo bon redres del banch, y tambe fou extret en portar lo llibre mayor del banch per renuntiatio de Barthomeu Riera, mossen Onofre Palau mercader, lo qual votat per scrutini fou trobat esser habil.

Juhi ds promens.

DIJOUS XXIIIJ. — En est die se tingue juhi de promens en la forma acostumada, aportant primer los processos en la present casa antes de traurer los promens pera regoneixer si estan a punt de judicar los inculpats, en lo qual foren sis los condempnats per esser alsades las regalias, y tres foren condempnats a mort, dos a galeras, un desterrat y una dona a assotar y desterrar.

Anunciacio de N.^{a} S.^{a}

DIVENDRES XXV. — En est die festa de la Anuntiatio de N.^{ra} S.^{a}, los mag.^{hs} consellers acompanyats ab sos promens foren a la seu al offici com es de costum, y tambe lo despres dinar foren al hospital general.

Ram.

DIUMENGE XXVIJ. — En est die festa del Ram foren los S.^{ors} consellers a la seu, y prengueren palma de ma del R.^{m} S.^{or} bisbe.

Dijous St.

DIJOUS XXXJ. — En est die del dijous Sant foren los consellers al offici a la seu, y aportaren lo talem quant encerraren N.^{re} S.^{or} en lo moniment.

ABRIL

Divendres.

DIVENDRES I. — En est die del divendres Sant foren los S.^{ors} consellers a la seu, quant tragueren N.^{re} S.^{or} del moniment, y aportaren las varas.

Pasque.

DIUMENGE IIJ. — Die de Pasque de Resurrectio, foren los S.^{ors} consellers a la seu ab promens, com es de costum soler hi anar quiscun any en semblant die.

Juhi de promens.

DIJOUS VIJ. — En est die hi hague juhi de promens, y foren trets ab la forma acostumada portant primer per veurer los processos si estaven a punt, perque los advocats de casa de la ciutat los regoneguessen y mirassen, y entre altres dels que foren condemnats fou condemnat Joan Vadrena perayre de la present ciutat a deu anys de galeras, per haver falsificada una pollisa falsa (sic) del banch de la ciutat.

Carta de S. M. sobre los Rs. casaments.

DISSAPTE VIIIJ. — En est die se tingue consell de cent, y entre altres coses reberen una carta de sa Mag.t contenint en effecte que tenia alguna queixa com tenia inviat la ciutat a sa Mag.t, lo parabien dels casaments dels serenissims princep e infanta.

Galeras. Venguda del nou virrey.

DIUMENGE XVIJ. — En est die se fou vist que venian galeras de la part de Ponent, y entes per nova certa que ab ellas estava embarcat lo Ex.m S.or duch de Alburquerque y la duquesa sa muller, los quals se eren embarcats als Alfachs, per ço los mag.hs consellers tenint dita nova com venia lo dit Ex.m llochtinent y capita general ab ditas galeras y que era la sua primera venguda, pensant que per millor poderseli fer entrada aniria a desembarcar al cap del riu de Llobregat, com feu estos anys atras lo Ill.m y R.m S.or bisbe de Tortosa qui vingue tambe per virrey, y desde alli sen aniria al Hospitalet, encontinent enviaren a la posta dos cavalles ab lo correu de la ciutat a la dita torre del cap del riu, pera donar a sa Ex.a la benvenguda y pera entendrer ab sa Ex.a quant gustave que fos sa entrada en la present ciutat; tot perque la ciutat estes apercibida y los S.ors consellers millor poguessen fer lo que toque a llur obligatio, y essent anats dits dos embaxadors a la posta com esta dit, las ditas galeras no tocaren al dit cap del riu ni se detingueren en desembarcar persona alguna sino que dret sen vingueren a la present ciutat, y lo dit Ex.m S.or llochtinent y la duquesa y los demes de llur casa com era ja tart sens serimonia alguna, la ciutat tingues occasio de fer desembarcar a la dressana y desde alli ab cotxos tots atapats, sen anaren a las casas que sol acostumar de estar lo S.or virrey y li estaven aparellades, que son en lo carrer Ampla, dient que lo endema demati axis fora ciutat y fins a Sans o, al Hospitalet, y desde alli vindra en la present ciutat y se li fara la entrada, y anira a jurar a la seu com es de costum en semblants entrades de nous virreys.

Id.

DILLUNS XVIIJ. — En est die al mati, tenint entes que lo

S.^{or} virrey duch de Alburquerque de bon mati ab un cotxo atapat era exit fora de la present ciutat y sen era anat fins a Sans y desde alli tornaria a la present ciutat, los mag.^{hs} consellers hi enviaren ab embaxada dos cavallers a la posta ab lo correu de la ciutat per donarli la benvenguda y saber la hora que gustara sia la entrada, tot perque la ciutat pugues fer sa obligatio y posarse a punt per la entrada; y tornats los dits embaxadors ab lo correu de la ciutat dient com a la tarde seria la entrada, los S.^{ors} consellers manaren convidar per la cavalcada molts de ciutadans y cavallers y tambe los consols de la lotja de la mar pera las dos horas, y tots acudiren devant de la casa de la ciutat y desde alli ab agraduatio com esta dit en lo llibre de las agraduations que aporta lo scriva de las obras de la ciutat, se partiren vers lo cami del portal de Sant Antoni y quant foren a la Creu Cuberta avall en lo cami fondo, essent ja estats primers lo R.^{m} bisbe, diputats y altres, trobaren lo dit Ex.^{m} S.^{or} duch de Alburquerque qui venia a cavall ab molts de cavallers y doctors del real consell, canseller y regent ab las massas de la cancellaria, y arribant los dits S.^{ors} consellers ab los demes qui los acompanyaven anaren donant la benvenguda a sa Ex.ª y se anaren posant devant per ses fileras, y lo mag.^{h} conseller en cap resta al costat del S.^{or} virrey a la ma squerra, y ab dit orde de acompanyament entra en la present ciutat y ana a descavalcar a la seu, y en lo entrar isqueren a rebrer dit Ex.^{m} S.^{or} lo R.^{m} bisbe y capitol y muntaren al altar mayor, ahont presta son solit jurament ab las protestations solitas, comensant primer a protestar lo sindich de la ciutat y despres lo de la generalitat, y va ohir sententia de excomunicatio, y oida aquella lo R.^{m} bisbe y capitol lo acompanyaren fins a la porta de la seu y alli torna a muntar a cavall, y los S.^{ors} consellers ab lo mateix orde y consell real lo varen acompanyar fins que fou en las casas del carrer Ampla, de hont se despediren estant tots a cavall y desde alli sen tornaren a la casa de la ciutat de hont quiscu sen torna a llur casa.

Recepcio.

Cavalcada.

DIMARS XVIIIJ. — En est die al despres dinar, los mag.^{hs} consellers acompanyats de molts officials anaren a tornar a donar la benvenguda al dit Ex.^{m} S.^{or} llochtinent en las casas del carrer Ampla, com es de costum sempre que ve algun llochtinent lo endema que es entrat, soler anar tambe a donar la benvinguda.

Benvenguda.

Mercaders, matricula.

DIMECRES XX. — En est die se tenia de fer la matricula dels mercaders en la present casa, y si be ne aportaren alguns que los tenian passat(s) en la lotja pera matricularlos y se aiunctaren en la present casa los mercades en la forma acostumada, no ne passaren ningu dels que aportaren y foren proposats.

DIVENDRES XXIJ. — En est die vigilia de S.t Jordi, los S.ors consellers essent estats convidats per lo sindich del general com es de costum, foren a las vespres a la diputatio y en lo muntar al cap de la scala foren alli los S.ors diputats a rebrerlos com es de costum, y acabades les vespres tambe los acompanyaren fins al dit peu de la scala.

St. Jordi.

DISAPTE XXIIJ. — En est die festa del glorios S.t Jordi, foren los consellers al offici a la casa de la diputatio en la qual fou lo Ex.m S.or duch de Alburquerque llochtinent y capita general novament vingut, lo qual se posa molt galant y de festa; estigue assentat en son lloch.

St. March. Consols de Llotja.

DILLUNS XXV. — En est die festa de S.t March, se tregue consell de cent com ordinariament en semblant die se sol tenir, y se feu extractio de consols de lonja y altres officials, y foren extrets los seguents:

Mossen Joan Castello donsell
Hieronim Carra mercader
Francesch Magrinya mercader, jutge de apells
Montserrat Palomeres mercader, consol del pont

Sobre traurer una lapida colocada en lo porxo del gra per lo batlle.

DIMARS XXVJ. — En est die se tingue consell de cent per causa que lo balle general tenia feta encastar eo, posar en una instantia de las casas de la duana que son proprias de la ciutat, en la qual solen estar recondides les mesures, una pedra en la qual estava esculpit un retol eo, letrero que estaven scritas las paraules seguents: a XIIJ de nohembre de M.CCC.LXXXVIJ regnant lo molt alt S.or rey en Joan al primer any de son regne, fou comensat aquest porxo per ço que el gra se venes a cubert e fou acabat a XV de Agost M.CCC.LXXXVIIIJ; per lo que se havia fet gran periudici a la ciutat essent casa propria a la duana y edificada de dines propris de la ciutat y no per lo rey, y que posas en ella dita pedra; lo dit consell feu desliberatio que se mirassen scriptures fahents per dit negoti, y que se fes una embaxada al S.or virrey cerca del dit fet pera que manas llevar

dita pedra — E los dits S.ors consellers feta dita desliberatio encontinent ordenaren se fes embaxada al S.or virrey cerca de las ditas cosas, supplicantlo fos servit manas que dita pedra se llevas, a la qual embaxada respongue que ell enviara a cercar lo balle general y se enteraria de dit fet, y en tot lo que ell podria donar gust a la ciutat ho faria ab molta voluntat.

MAIG

DIUMENGE I. — En est die se aiuncta los staments dels ciutadans honrats pera fer ciutadans en la casa de la ciutat ab la forma acostumada, y foren matriculats per ciutadans

Matricula de ciutadans.

lo mag.h micer Jaume Aymerich
lo mag.h micer Antoni Vinyoles

DIMARS IIJ. — En est die festa de S.ta Creu foren los S.ors consellers a la seu al offici com es de costum, y al despres dinar y al mati se feu festa al moll.

Sta. Creu. Festa en lo moll.

DIMECRES IIIJ. — En est die se tingue consell de cent y se ferma la Unio.

Unio. Ferma per lo consell.

DISAPTE VIJ. — En est die juraren los consols de la mar, y los S.ors consellers los acompanyaren en pendrer possessio a la lotja anant agraduats com es de costum.

Consols, jura.

DILLUNS VIIIJ. — En est die foren a la professo los S.ors consellers, de las ledanias.

Ledanias.

DIMARS X. — En est die mori lo mag.h micer Francesch Sala donsell, tauler de la present ciutat, anima eius requiescat in pace E encontinent que fou mort foren aportades las claus de las caixas de la taula al mag.h conseller segon, les quals tingue fins a tant que fou tret altre tauler, y lo mati anaren a la professo de las ledanias.

Tauler, mort.

DIMECRES XJ. — En est die tercer de las ledanias foren a la professo.

Ledanias.

DIJOUS XIJ. — En est die festa de la Assentio de N.re S.or, foren los S.ors consellers a la seu ab promens com es de costum.

Assensio.

DISAPTE XIIIJ. — En est die se tingue consell de cent per la Unio, y se trague tauler per mort de micer Francesch Sala, y fou extret lo mag.h micer Joseph Illa y Carbo.

Consell per la Unio, tauler.

Id. DIMARS XVIJ. — En est die jura lo mag.h micer Joseph Illa y Carbo, tauler de la ciutat extret per mort de miçer Francesch Sala.

2.a Pasqua. DIUMENGE XXIJ. — En est die festa de Pasqua del Sperit Sanct, foren los S.ors concellers ab promens a la seu, com es de costum quiscun any en semblant dia de festa anar al offici.

Prior de la cort. DIMARS XXXJ. — En est die los mag.hs concellers feren nominatio de prior y concellers de priors de la cort del S.or veguer, y elegiren en prior lo mag.h micer Miquel Magarola.

JUNY

Vigilia. DIMECRES I. — En est die vigilia de Corpus, los mag.hs concellers com es de costum quiscun any al despres dinar acompanyats de molts cavallers y ciutadans, foren al porxo de S.t Jaume y desde alli ab agraduatio anaren a la seu com es de costum.

Corpus. DIJOUS IJ. — En est die festa del Corpus foren los S.ors consellers al offici a la seu, y al despres dinar foren a la proffesso aportant las varas del talam.

En Sta. M.a DILLUNS VJ. — En est dia foren a la proffesso del S.m Sagrament en S.ta Maria de la mar.

Cap de octava. DIJOUS VIIIJ. — En est die cap de la octava de Corpus foren los S.ors consellers a las vespres a la seu.

Flix, visita. DIVENDRES X. — En est die parti lo mag.h conceller ters Raphael Çafont, acompanyat del assessor de la present casa y de molts altres a la baronia de Flix que es de la ciutat, pera visitar los vassalls de dita baronia.

Unio, ferma. DILLUNS XIIJ. — En aquest die se tingue concell de cent acerca dels apuntaments que se eren fets per la Unio, en lo qual fou delliberat que se fermas per dintre Barcelona y son territori com en dita delliberacio se conte, y ques fes embaxada al S.or virrey per dos cavallers fahentli a saber lo que tenia delliberat lo savi concell de cent en est die cerca de la Unio.

Id. DIMARS XIIIJ. — En est die los S.ors concellers pera executio de la delliberatio feta per lo savi concell de cent celebrat lo die mes prop passat, per dos cavallers enviaren ab embaxada al S.or virrey fahentli a saber lo que lo savi consell de cent tenia delliberat, apportantli en scrits copia de dita delliberatio.

DIVENDRES XXIIIJ. — En est die festa del glorios Sant Joan, los mag.hs concellers com es de costum al mati, muntaren a cavall y cercaren la ciutat conforme en semblant jornada es acostumat.

Cerca de St. Joan.

DILLUNS XXVIJ. — En est die se tingue consell ordinari acerca de fer venir lo conceller ters qui era a las baronias de Flix, en lo qual se resolgue que per mayor desliberacio se muntas a concell de cent.

Conseller ters en Flix.

DIMARS XXVIIJ. — En est die se tingue consell ordinari cerca del dit conceller ters, qui es en la baronia de Flix.

JULIOL

DIUMENGE IIJ. — En est die se tingue consell de cent ordinari en lo qual se feu relacio de la administracio de la ciutat com es de costum quiscun any, y tambe se feu dellliberacio cerca de donar quiscun any fins en cent liures de premis per lo die de Corpus, de millors inventions — E mes se deslibera que se donas a mossen Esteve Gilabert Bruniquer notari de Barcelona y sindich de la ciutat, sinchcentes liures per lo gran treball tenia pres de fer un libre eo, summari de tots los privilegis, serimonials, costums y usos de la present casa que es de molta consideracio y li coste gran treball, perque ab ell se trobaran facilment lo que sera menester de scriptures en beneffici de la ciutat, volent que dit libre estigue molt ben custodit en la scrivania major.

Administracions, relacio.

Premis en Corpus.

Rubrica de Bruniquer. Premi.

DILLUNS XJ. — En aquest die se tingue concell de cent acerca si los S.ors concellers anirian en forma de ciutat a visitar lo comte de Lemus qui anava per virrey a Napols, y lo consell deslibera que nos anas a visitarlo sino que se estigue a la delliberacio de 11 de Maig 1623, ab la qual dellliberacio se prohibeix que nos fessen semblants visitas per los S.ors concellers, les quals delliberacions la de est die y la de 12 de maig de 1623 son dignes de molta consideracio y que se observen, ab las quals se donan moltas causas per las quals no conve que se fassen per los S.ors concellers semblants visites.

Visitas per los consellers.

DIJOUS XIIIJ. — En est die se tingue concell de trenta acerca de la visita dels S.ors concellers del any passat y officials de la casa de la ciutat.

Visita contra los consellers y oficials passats.

Sobre la conveniencia de comprar la baronia de Corbera.

DIVENDRES XV. — En est die se tingue concell de cent en lo qual se proposa si se compraria la baronia de Corbera que se anava encantant per executio dels S.ors diputats, y lo consell deslibera que se cometes als S.ors concellers y vuyt persones perque mirassen si convenia que la ciutat la compras y despres en altre consell ho refferissen si convenia comprar dita baronia.

Visita a Moncada per la fira.

DIMECRES XX. — En est die festa de sancta Margarida ana lo S.or conceller segon a la baronia de Moncada.

Cambis de la fira de agost.

DISAPTE XXIIJ. — En est die se juntaren les persones eletes per tatxar lo preu de la fira de Agost dels cambis en la present casa, en virtut del decret que te fet lo S.or bisbe.

St. Jaume.

DILLUNS XXV. — En est die festa del apostol S.t Jaume, los S.ors concellers essent estats convidats per los obres de S.t Jaume foren al offici a la isglesia parrochial de S.t Jaume com es de costum quiscun any.

Fe y credencial a las cartas de S. M.

DIJOUS XXVIIJ. — En est die se tingue consell de cent acerca que los S.ors concellers essent enviats a demanar per sa Ex.a, los tenia dit de paraula com havia rebuda una carta de sa Mag.t ab la qual li donava orde los digues com inseguint dit orde de sa Mag.t los tenia dit que de assi havant en totas ocasions y negocis que se encorreguessen fer a saber de part de sa Mag.t a la ciutat, donassen entera fe y credit a las cartas que los scrigues sa Mag.t y que aquesta era sa real voluntat, y que perço ne donaven raho al dit concell perque ordenas lo que es lo que se havia de fer acerca del que los estave dit per sa Ex.ia — E lo dit consell feu deliberatio y conclusio que per ara nos fasse nis moga cosa alguna fins a tant y haja altra cosa de nou.

AGOST

Comptes, passament.

DIVENDRES V. — En est die se tingue consell ordinari per passar los comptes del S.or conceller ters, qui era anat a la baronia.

Concordia ab la diputacio cerca los guardas dels oficials, en despatxos de robes de la duana.

DISAPTE VJ. — En est die se ferma una concordia entre los S.ors diputats y concellers cerca de las guardas dels officials de las dos casas de la ciutat y deputatio, ço es de la bolla y dret nou, ab la qual se dona forma del offici nou qui es estat elegit per pendrer y continuar per part de la ciutat los despatxos que

fan de robes y mercaderies en la casa de la duana, com largament esta contengut en lo dit acte de la concordia rebut en poder del scriva major de la present casa lo die present.

DIJOUS XJ. — En est die se tingue conseil de trenta en lo qual fou elegit un official per assistir dins lo general per los desempaigs, y fou elegit mossen Amador Vilar droguer vuy conseller quint. Eleccio de oficial.

DILLUNS XV. — En est die festa de la Assumptio de N.ra S.ora, los S.ors concellers com es de costum, acompanyats ab promens foren a la seu al offici. Assumpcio.

DIMARS XVJ. — En est die festa de S.t Roch, los S.ors concellers acompanyats ab proms anaren a la isglesia de S.ta Eularia Merita per lo portal Nou, a visitar la capella de Sant Roch en la qual ohiren lo offici. St. Roch.

DIUMENGE XXVIIJ. — En est die festa de S.t Agusti, los S.ors concellers essent estat convidats, foren al monestir de S.t Agusti al offici. St. Agusti.

SETEMBRE

DIJOUS I. — En est die festa de sant Lop, los S.ors concellers anaren al offici a la Merce. St. Lop.

DIJOUS VIIJ. — En aquest die, festa de la Nativitat de N.ra S.ora los SS. concellers convidats per los deffenidors de lotja anaren a hoir lo offici a la lotja, y lo die abans anaren a vespres; foren rebuts concistorialment per los consols com es de costum y per no poderse celebrar lo offici en la instantia de la lotja per causa del motu propri que sa Sanctedad mana publicar, ab lo cual revoca y del tot leva les licenties de poderse celebrar misses en oratoris particulars, se celebra lo offici en la capella de dita lotja que es construida fora del hort o, verger, y en aquella asistiren lo Ex.m duch de Alburque(r)que virrey y dits S.ors concellers, y lo die de la vigilia se cantaren vespres y completes en la instantia gran, la qual estava adornada de tapisseria com en los anys passats. Nativitat de N.a S.a Festa en la lotja.

DISSAPTE X. — En aquest dia vingue lo sindich del general per dir al S.or conceller ters per absentia del segon qui havia de anar als brassos, que ja podia partir lo qual encontinent parti Proposicio per los brassos del general.

y a la que fou a la deputatio lo ixqueren a rebre en la forma acostumada ab massas altes y se assenta en son degut loch, y feta que fou la propositio per los deputats, havent de votar dit S.or conceller dix que aniria a consultarho ab los S.ors concellers sos companys, y arribat a la present casa de la ciutat acompanyat de molts cavallers y ciutadans referi la propositio la qual es del tenor seguent: En lo any *1612* la Mag.t del rey N.re S.or feu una pragmatica real prohibint en aquella lo us y port dels pedrenyals aixi curts com larchs, donantla per arma prohibitoria illicita y reprovada ab impositio de penes per les persones militars e que gosen del privilegi de mil ducats, y de religacio de deu anys a una fortalesa per sa Mag.t nomenadora; y perals plebeos sots pena de sinchcents ducats y de deu anys de galera, ab prohibitio tambe que del dia de la publicatio de aquella en avant ningun mestre en lo present principat de Chatalunya y comtats de Rossello y Cerdanya pogues fer ni fabricar dits pedrenyals de qualsevol specie que fossen, sots pena de sinquanta ducats y galera perpetua, y ab altres prohibitions y penes en dita real pragmatica mes largament contengudes les quals per evitar prolixitat se deixan de refferir, y perque no obstant que los diputats predecessors nostres de part de tot lo principat ab embaxades particulars representassen al llochtinent qui les hores ere de sa Mag.t y tambe al rey N.re S.or la contrafactio de constitutions que en lo fer dita real pragmatica general se feya y juntament supplicassen fos sa Mag.t servit manarla revocar o, sobresseurer, ab tot nou pogueren obtenir, de hont han resultat los danys tant notoris que la dita prohibitio de part de pedrenyals ha causat, perque desarmats los poblats y homens de ses cases en lo present principat, los ladres, bandolers, cobraren major animo y se han subseguit de aqui los latroc(in)is, incendis plagis y altres delictes que tant larch discurs de temps son estats en lo present principat frequentats, tant que han obligat a sa Mag.t y sos ministres de permetrer alguna tollerancia y permisio en lo port de dits pedrenyals. No res menys tenim ara de nou entes que la dita real pragmatica se ha de nou publicar en lo present principat, y com lo fer ditas pragmaticas sia contra generals constitutions de Chatalunya per no poder sa Mag.t fer ley an aquella o, estatut sino es ab la cort general, com tambe perque en los capitols que dita real pragmatica disposa hi ha diverses altres contrafactions de constitutions y aixi be se te

Pedrenyals, vedats ab penes.

notitia que a dita publicacio de pragmatica se han de subseguir licentias y permisio de aportar dits pedrenyals ab impositio de nous vectigals, cosa prohibida y no permesa en Chatalunya y de tant gran consideracio per haver de procurar nos fassa tant notable prejudici. Perço pera prevenir ab lo remey a un dany tant notable, y ser de mayor utilitat la preventio que no despres de fet lo preiudici cercar remey, havem supplicat a V.^{s} M.^{s} fossen servits juntarse en aquesta casa pera consellarnos lo que podem y devem fer en un cas de tanta importantia, que ab tant madur parer y consell confiam asertar en la resolucio ques pendra; la qual llegida, tots los cavallers digueren son parer y apres de haver dit tots sen ixqueren al hort y los consellers y doctors conferiren del tot que dit consell en nom de la ciutat se havia de fer, lo qual es del thenor seguent: Attes que esta pragmatica dels pedrenyals que fou publicada en lo any *1612* y se enten ara que novament la renovaran ys tornara publicar, a notorio es contra les constitutions, libertats de la terra, y tant mes perque posada a la pratica se ha vist que dita prohibitio del port de pedrenyals es danyosa, pus la experientia ha mostrat que per la expulsio dels ladres es estat forsos usar lo port dels pedrenyals, de hont lo S.^{or} virrey y real audientia los han tollerats, y de aqui se deixa veurer ques ha de seguir apres la licentia que lo S.^{or} virrey donara de portarlos ab algun tribut que en asso imposaran, pagador per los qui tals licentia demanaran, lo que tambe es contra les constitutions de nous vectigals y aixi es ajustar danys a danys; perço los S.^{ors} consellers son de parer que V.^{s} S.^{s} deuen oposarse ab molt gran valor y esfors a la defensa de aquestos preiudicis, aixi ab embaxades al S.^{or} virrey pera procurar que nos publique dita nova pragmatica, fentla esta tarde mateixa de tres o, nou persones sens disgregarse los brassos fins sie tornada ab la resposta, com altrament per totes aquelles vies que sie possible, y que per estos effectes sien per V.^{s} S.^{s} eletes persones ab consell de las quals degan procehir segons apareixera que mes convinga, offerint los mag.^{hs} concellers ses parts y auctoritat en tot lo que pugan per ajudar en est negoci, lo qual vot prevalgue en dits brassos.

Nova redaccio de la pragmatica.

DIUMENGE XJ. — En aquest dia los mag.^{hs} S.^{ors} concellers per executio de la delliberatio del savi concell de cent celebrat lo dia present acompanyats ab promens y ab los officials de la present casa y de moltes altres persones, enviada primer a de-

Embaxada al virrey.

manar hora y obtinguda y sabuda aquella, anaren ab embaxada a casa del S.or duch de Alburquerque lochtinent y capita general del present principat de Chatalunya, y trobat aquell en dites cases que son en lo carrer Ample y fet lo degut acatament, lo mag.h conceller en cap feu en nom de la ciutat la embaxada seguent ço es: que ells anaven alli per part del savi consell de cent a supplicar a sa Ex.a fos de son servey per fer merce a esta ciutat manar sobreseurer en la nova publicatio de la real pracmatica dels pedrenyals, la qual real pragmatica entenen que sa Ex.a de nou volia fer publicar, supplicantlo consideras que dita real pragmatica es en violacio de les constitutions y leys de la terra, y seguirse de ella tants y tant grans preiudicis y danys a esta ciutat y tot lo present principat.

A la qual embaxada sa Ex.a respongue que per part dels S.ors deputats se li havia representat lo mateix y que en substantia los respondria tambe lo mateix y es, que lo que li explicaren era voler adevinar pensaments y sobre cosa incerta, y que aixi no tenia loch lo que li demanaven, que quant fos, ell respondria satisfent als S.ors concellers y als S.ors deputats pero que ell no deixaria de seguir los ordens de sa Mag.t com te obligacio, y que en lo de les constitutions guardaria les que li apareixerian ser bones.

Embaxada de la diputacio.

DIMECRES XIIIJ. — En est die vingueren per embaxadors de part dels S.ors diputats don Gispert de Guimera y Bertran Desvalls ciutada honrat, los quals explicaren sa embaxada que en suma era que en la casa de la diputatio entre les persones eletes hi havian de entrevenir alguns S.ors capitulars de la seu de Barcelona, y pera que aquells fossen mes continuos ses mag.s se servissen en conformitat de dits S.ors deputats enviar a supplicar al molt Ill.e capitol se servissen de fer presents als S.ors canonges asistirian en ditas juntas, E los S.ors concellers respongueren que enviarian a dit capitol lo sindich de la ciutat perque per part de la ciutat supplicas dites coses al capitol.

Pragmatica referida, publicacio.

Altre embaxada.

DISAPTE XVIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent per desliberar quines diligenties se podian y devian fer per reparar los agravis se eran fets a la ciutat acerca de la pragmatica que lo S.or virrey havia manada publicar prohivint ab ella lo port dels pedrenyals, lo qual consell hoida la propositio per los S.ors concellers feta, desllibera que tot lo dit consell junt anas a sa Ex.a per explicarli lo sentiment y aflictio ha de causar a tots

la publicatio de dita pragmatica E aixi lo dit consell posant per obra dita deliberacio ana junt ab la forma acostumada a casa del S.or virrey y alli explicaren sa embaxada, de la qual y de la resposta que sa Ex.a feu ne leva acte lo scriva major de dit consell, lo qual es del thenor seguent: Ex.m S.or los consellers de aquesta ciutat estos dies passats acompanyats ab promens vingueren a representar a V. Ex.a los prejudicis tenien entes se havian de seguir de la publicatio de la pragmatica prohibint lo port y us dels pedrenyals, la qual tant en la forma com en la disposicio era contraria a moltes constitutions y privilegis de aquesta provincia, y com no obstant la dita instantia haja V. Ex.a manat publicar la dita pragmatica de la qual a mes del rompiment que ab ella se fa a tantes constitutions, usos y costums de aquest principat, es estada la executio de aquella quan se publica en lo any *1612*, molt danyosa no obstant la contradictio se feu les hores, per lo que sols servi de armar la gent facinorosa y dolenta y desarmar los bons y quiets y per conseguent dar poder als ruyns y mals homens causant tantas morts, robos, plagis, y altres enormes delictes en molt gran dany de tot lo principat; per prevenir a dits inconvenients y altrament, ha delliberat lo savi consell de cent venir tot junt personalment a representar a V. Ex.a lo gran sentiment y aflictio ha causat y ha de causar a tots la publicatio de dita pragmatica, y supplicarli com supplicam extrajudicialment a V. Ex.a sia de son servey manar considerar los notables preiudicis y irrepa(ra)bles danys y agravis se fan a dit principat en violar y rompre tantes constitutions y previlegis que ab sos serveys y sanch han obligat la clemencia y benignitat de sos reys y predecessors a concedirlos, y V. Ex.a de mirar y guardarlos, y en consideracio de causa tant justa manar V. Ex.a revocar la publicatio de dita pragmatica eo, suspendrer aquella com a fetas contra constitutions, privilegis y costums de aquesta terra, advertint a V. Ex.a que com a cap que es esta ciutat del bras real y per lo interes della, continuament estarem supplicant esta merce y tambe postrats als reals peus de sa Mag.t ab la mateixa continuacio proclamarem y suplicarem sia servit manar advertir la justitia que te esta ciutat en esta pretentio tant justa, fins que per sa benignitat y clementia se servesca remediar tants preiudicis y los danys que de ells se segueixen en deservey de Deu nostre S.or y de sa Mag.t y del beneffici de tot lo principat y comtats. Suplica.

Reclamacio al virrey.

E sa Ex.ª ohida dita embaxada, en effecte respongue ab estas o, semblants paraulas, ço es que la embaxada primera li havian feta dits mag.hs concellers acompanyats ab promens era estada feta ans de temps y havia respost a ella, y que ara se podia dir que a la que de present se li feya era tart pus ja havia respost y dit que sa Mag.t li havia ordenat la publicas y que ell havia de cumplir los ordens, y aixi la havia feta publicar y que ans be entenia ell que se li havia de agrahir y ferli gracies de haverla feta publicar. E lo dit S.or conceller en cap li replica que a mes de ser contra tantes constitutions, la experientia havia mostrat clarament quan danyosa era estada la publicatio della per lo que sa Ex.ª havia trobada la terra molt acabada per occasio de la pragmatica publicada lo any *1612*, en tant que li era estat forsat suspendrer aquella permetent y consentint lo port dels pedrenyals, ab la qual permisio se havian fets effectes molt importants sens la qual permisio fora estat impossible, y que era cert y indubitat que ara manant sa Ex.ª se havia de trobar est principat en los mateixos y majors treballs y ab gran abundantia de mala gent y facinorosa, y que manas advertir sa Ex.ª que la executio y publicatio de aquella era contra moltas y diverses constitutions y privilegis de aquest principat los quals tenian obligacio axi sa Mag.t com sa Ex.ª de guardar y servar per haverles jurades. E lo dit S.or lochtinent general respongue que sa Mag.t loy ordenave aixi y que procurassen que de alla li ordenassen altra cosa, que com lay ordenassen, aixi mateix obeyria, ab moltes altres paraules de compliments y offertes y ab demostratio gran de desijar donar gust a la ciutat E, encontinent lo dit consell sen torna a la present casa de la ciutat ab lo mateix orde era anat — E lo mateix dia al despres dinar se executa sententia en personas del Sastre Domingo, Benet de Rochalfaura y t. Ribo tres famosos caps de quadrilla, los quals foren aportats al supplici quiscu ab son carrato, y als dos primers foren levats los dos punys y al Ribo lo hu tant solament, y consecutivament apres dells venien lo Peyrassa y altre bandoler, los quals foren portats al supplici rossegant los quals foren squarterats, y vuyt de altres bandolers penjats consemblantment.

Caps de quadrilla punits ab altres bandolers.

Dimecres XXI. — En aquest die se tingue consell de cent pera desliberar les dilingies (diligencies) que convenien fer pera reparar los agravis se eran fets a la ciutat per la publicatio de la prematica dels pedrenyals, e lo dit consell deslibera ques fes

embaxada a sa Mag.t representantli los grans agravis y danys que pervindrien en aquesta ciutat y a tot lo present principat de la publicatio de dita pracmatica; e encontinent de bossa de conseller en cap fou extret un embaxador lo qual fonch lo doctor Joan Francesch Rossell, en arts y medecina doctor, y aquell votat fonch trobat habil y cabal pera fer dita embaxada.

DIVENDRES XXIIJ. — Dia de S.ta Tecla. Sta. Tecla.

DIJOUS XXVIIIJ. — En aquest die festa del glorios Arcangel S.t Miquel, los mag.hs concellers anaren a hoir lo offici en la isglesia parrochial del dit glorios S.t Miquel. St. Miquel.

OCTUBRE

DISAPTE I. — En aquest die festa del Angel Custodi los mag.hs concellers anaren a ohir lo offici, y a la professo a la seu acompanyats de promens. Angel Custodi.

DIMARS IIIJ. — Dia del glorios pare S.t Francesch, en aquest dia los S.ors concellers anaren a ohir lo offici y sermo en la isglesia del monestir de dit pare S.t Francesch com tenen acostumat. St. Francesch.

DISAPTE VIIJ. — En aquest dia lo S.or virrey envia a cercar los S.ors concellers pera tractarlos certs negocis tenia que tractar ab dits concellers, los qual acudiren a palacio a la hora concertada que fonch a les quatre de la tarde, y apres que sa Ex.a hague rahonat ab dits S.ors concellers, los dona una carta de sa Mag.t la qual prengue en sas mans lo S.or conceller en cap. Virrey envia a demanar a los Srs. consellers.

DIJOUS XX. — En est die a les quatre hores de la tarde mori lo mag.h S.or Raphel Çafont ciutada honrat conseller ters de la present ciutat, apres de haver rebut los sagraments de Santa mare isglesia, cuius anima requiescat in pace E los mag.hs S.ors concellers encontinent que per part de la viuda del diffunt los fonch fet a saber la mort de dit S.or conceller ters, trameteren a mossen Esteve Vallalta a donar lo pesame a la viuda y a saber si volien enterrar dit conseller com a conseller o de quina manera, y fonch respost que no entenien soterrarlo com a conseller. Mort del conceller ters.

DIVENDRES XXJ. — En aquest die se feu lo enterro del dit S.or conceller ters, y los S.ors concellers acudiren vestits ab les

gramalles de dol a casa del dit deffunt acompanyats dels officials a tenir lo dol, y lo S.or conseller cap tingue lo cap del dol.

Dol. DISSAPTE XXIIJ. — En aquest dia los S.ors continuaren en anar al dol a casa de dit diffunt, y lo S.or conceller en cap tingue lo cap del dol.

S.a Eularia. DIUMENGE XXIIJ. — En est die festa de la gloriosa S.ta Eularia, los S.ors concellers no anaren a la seu per causa del dol.

Dol. DILLUNS XXIIIJ. — En est die los S.ors concellers tornaren al dol a casa de dit S.or conceller deffunt, y en esser tornats los homens de la seu, los S.ors concellers entraren en la instantia hont tenia lo dol la viuda y li donaren lo pesame, y sen tornaren a la present casa.

Professons per pluja. DIMARS XXV. — En est dia los S.ors concellers cap y segon absents, acudiren a la seu a la professo se feya per pregaries de pluya.

DIMECRES XXVJ. — En aquest dia los S.ors concellers anaren a la seu pera anar a la proffesso se feya per pluya, la qual ana a Natzaret y alli hoyren lo offici.

DIJOUS XXVIJ. — En est die los S.ors concellers acudiren a la seu per asistir a la professo se feu per pluya, la qual ana a S.t Agusti y alli hoy lo offici.

Sts. Simon y Judas. Reliquias de Sta. Madrona. DIVENDRES XXVIIJ. — Dia dels gloriosos apostols Sant Simon y Judas, en aquest dia los S.ors concellers anaren a la seu per asistir a la professo se havia de fer per anar a portar les S.tes reliquies del cos precios de S.ta Madrona, perque intercedesque al S.or sie servit donarnos aygua, y aixi dita professo ana a la isglesia de dita gloriosa S.ta, y despres de esserse celebrat lo offici en dita isglesia se parti la dita professo y sen torna a la seu, aportant lo cors y S.tas reliquias de dita gloriosa Sancta ahont esta depositat fins a tant que N.re S.or per intercessio de dita gloriosa Sancta nos haje donat compliment de pluja.

Professons. DISAPTE XXVIIIJ. — En aquest dia los S.ors concellers cap y segon, anaren a la seu per assistir a la professo de pregaries de pluya, que ana a la isglesia parrochial de N.ra (Senyora) del Pi y oyren lo offici.

DILLUNS XXXJ. — En aquest dia los S.ors concellers cap y segon, anaren a la seu per asistir a la professo que ana al monestir de N.ra S.a del Carme.

NOHEMBRE

DIMARS I. — En aquest dia festa de Tots Sants, los S.ors concellers acompanyats ab promens anaren a hoyr lo offici a la chatedral. Tots Sants.

DIMECRES IJ. — En aquest dia commemoratio dels deffunts. Difunts.

DIJOUS IIJ. — En aquest dia se celebra en la seu lo aniversari per la anima del S.m rey en Jaume segon (¿primer?) de aquest nom, los S.ors concellers cap y segon acudiren a la dita isglesia a ohir lo offici y sermo de les assanyes feu dit rey En Jaume, lo qual predica fray t. Campus de la orde de N.ra S.ora de la Merçe. Anniversari de Don Jaume.

DISAPTE V. — En aquest dia los S.ors concellers anaren a la seu per acompanyar la professo, que ana al monestir de Junqueres. Professo.

DIUMENGE VJ. — En est dia festa del glorios bisbe y martir Sant Sever desta ciutat, los S.ors concellers ab promens acompanyats anaren a la seu per hoyr lo offici, lo qual digue monsenyor don Luis Sans bisbe de la present ciutat, y acabat aquell feren la professo. St. Sever.

DILLUNS VIJ. — En aquest dia los S.ors concellers acudiren a la seu per anar a la professo que ana a la isglesia parrochial de S.ta Maria de la Mar, per pluya. Professons.

DIMARS VIIJ. — En est dia los S.ors concellers anaren a la seu pera acompanyar la professo qui anave al hospital general de S.ta Creu.

DIMECRES VIIIJ. — En aquest dia los S.ors concellers acudiren a la seu pera anar a la professo, que ana a la isglesia del pare S.t Francesch.

DIJOUS X. — En est die los S.ors concellers anaren a la seu per acompanyar la professo, que anave a la isglesia del monestir de N.ra S.a de Hierusalem.

DIVENDRES XJ. — En aquest dia los S.ors concellers anaren a la seu per acompanyar la professo que anave a la isglesia del monestir de S.ta Chatarina martir, per pregaries de pluya.

DISAPTE XIJ. — En aquest dia los S.ors concellers anaren

a la seu per acompanyar la professo, que anave a la isglesia del monestir de Montesion.

Notaris.

DIMARS XV. — En aquest die foren examinats y admesos en notaris publichs de Barcelona, mossen Antoni Segui y Francesch Fontana.

Extraccio de concellers.

DIMECRES XXX. — En est dia festa del glorios apostol S.t Andreu, fou celebrat concell de cent en lo qual se feu extractio dels novells concellers y foren los seguents:

Micer Joan Eroles D. en drets Mossen Phelip de Sorribes y Descoll militar Mossen Joan Francesch Codina ciutada Mossen Pere Oller mercader Pere Ferrer mestre de cases	Concellers.
Joan Amat doctor en medicina Miquel Colomer mercader	Obrers.

DESEMBRE

Juraments.

DIJOUS I. — En aquest die los novells concellers prestaren lo jurament acostumat — E dit dia al demati apres de haver prestat lo jurament, anaren a visitar a sa Ex.a per besarli les mans y recomanarli la bona administratio de la justitia y offerirli la ciutat a son servey, com o, tenen de costum los novells concellers en tal jornada fer aquesta visita als lochtinents generals.

Visitas.

DIVENDRES IJ. — En aquest dia fonch lo jurament dels obrers y dit dia a la vesprada los mag.hs concellers anaren a visitar lo R.m bisbe don Luis Sans y al S.r Canceller fentlos les offertes y cumpliments com es de costum quiscun any, y recomanantlos que causes de collegis y confraries les remeta a dits S.ors concellers qui toca coneixer delles.

Professo, Sta. Madrona, retorn.

DILLUNS V. — En aquest dia los S.ors concellers acudiren a la seu per portar lo talam y asistir a la professo se feu tornant lo cos de la gloriosa S.ta Madrona a la sua S.ta isglesia.

St. Nicholau.

DIMARS VJ. — En est dia festa del glorios S.t Nicholau, los S.ors concellers anaren a la isglesia del monestir del pare S.t Francesch a ohir lo offici.

DIJOUS VIIJ. — En aquest dia festa de la Conceptio de la S.^{ma} Verge Maria S.^{ra} N.^{ra}, los mag.^{chs} concellers com es de costum se juntaren ab promens al porxo de sant Jaume y partint de alli ab atabals, trompetas y menestrils anaren a la seu al offici lo qual digue de pontifical lo S.^{or} bisbe, y per assistirhi lo S.^{r} virrey noy hague offertori, y acabat dit offici se feu la professo com es de costum quiscun any. Concepcio.

DIMARS XIIJ. — En aquest dia festa de Sta Lucia, se tingue concell ordinari per fer extractio de mustasaf y altres officials com es de costum quiscun any en semblant dia. Sta. Lucia, Mustasaf.

DIUMENGE XVIIJ. — En aquest dia festa de la expectatio del part de N.^{ra} S.^{ora}, los S.^{ors} concellers anaren a St Agosti al offici com es de costum convidats per los corredors de orella. Festa dels corredors.

DIVENDRES XXIIJ. — En aquest dia jura en la present casa lo mag.^{h} mossen Pere Oller mercader conseller quart, lo qual stava detengut en la cort de sa Mag.^{t} per negocis de la lotja. Jura.

DIUMENGE XXV. — En aquest dia festa de la Nativitat de Nostre Sor Deu Jesuchrist, los S.^{ors} concellers partint del porxo (de) Sant Jaume ab sos promens, anaren a la seu al offici, y perque lo R.^{m} bisbe digue de pontifical lo offici lo acompanyaren a son palau com es de costum. Nadal.

DILLUNS XXVJ. — En est dia festa del glorios St Steve los S.^{ors} concellers anaren dematí a ohir lo offici en la isglesia de Sta Chatarina martir. St. Steve.

DIMARS XXVIJ. — En est dia los S.^{ors} concellers anaren a hoir lo offici a Sant Francesch com es de costum.

DIMECRES XXVIIJ. — En est dia festa dels sants Innocents los S.^{ors} concellers anaren a la seu y ohyren missa baixa a la capella de dits sants Innocents com es de costum. Sts. Innocents.

M . DC . XVIJ

JANER

Any nou. DIUMENGE I. — En est dia festa de la Circunci(sio) de N.re S.or, los S.ors concellers anaren al offici a la iglesia parrochial de Sancta Maria de la Mar, y al despres dinar nos feu la cavalcada per estar lo dia pluyos y haverhi molt de fanch.

Reys. DIVENDRES VJ. — En aquest dia festa de la adoracio dels Reys, los S.ors concellers anaren a hoyr lo offici a la isglesia parrochial de N.ra S.ora del Pi.

St. Ramon. DISAPTE VIJ. — En est dia festa del glorios Sant Ramon de Penyafort los S.ors concellers ab promens se ajuntaren al porxo de S.t Jaume y de alli partiren ab trompetes, menestrils y tabals per la seu, aportant devant lo pendo de Sant Ramon lo scriva racional fins a la seu, en lo qual pendo per resolucio presa per los S.ors concellers foren posats dos cordons de or y de seda a effecte de que tots los promens fessen algun ministeri, ço es que lo mes antich dells aportas la hasta del pendo y los dos un cordo cada hu, y laltre dos bechs del pendo, y lo mes jove una vara del talem, y aixi ab aqueix orde y concert parti la professo anant devant los S.ors canonges de la seu y despres lo demes clero e, inmediadament los promens ab lo pendo en la forma sobredita e, consecutivament la sivera portant los S.ors concellers lo talem, y apres se seguia lo cap de la professo e, finalment lo poble e ab aquest orde anaren per los lochs acostumats a la isglesia del monestir de S.ta Chatarina ahont sta recondit lo cos sant del glorios pare Sant Ramon de Penyafort, y alli ohiren

lo offici estant assentats los S.ors bisbe y concellers a la part de la segrestia, los que feyan lo cap de la professo y cabiscols a la altra part, y los S.ors canonges a les cadires del cor, y apres de haver ohyt dit offici y sermo sen torna la dita professo per los lochs acostumats ab lo orde sobredit.

DIUMENGE VIIJ. — En est die entra la bulla de la S.ta Cruzada, los S.ors concellers acudiren al portal Nou com es de costum per acompanyar la professo. Butlla.

DILLUNS XVJ. — En est die se tingue concell de trenta. Concells.

DIMARS XVIJ. — En est die se tingue consell de cent ordinari en lo qual se feu extractio de taulers y altres officials, y foren extrets en taulers Taulers.

Mossen Joseph Cescases militar
Mossen Onofre Palau mercader } Taulers

DIMECRES XVIIJ. — En est dia juraren los officials de la visita y ohiren sententia de excomunicatio. Juras.

DISAPTE XXJ. — En est die les persones eletes dels cambis posaren los preus dels cambis en la proxima fira de Pasque. Cambis.

FEBRER

DIMECRES I. — En est die lo mag.h micer Pau Mohet jura per administrador de les places per lo any vinent, en la forma acostumada. Administrador de places.

DIJOUS IJ. — En aquest die festa de la Purificatio de N.ra S.ora, los S.ors concellers foren a la seu al offici sens promens, y prengueren cera de ma del S.or bisbe. Purificacio.

DISSAPTE IIIJ. — En aquest die y hague consell de cent, cerca que lo balle general preten cobrar dret del pa cuyt que aporten a vendrer en la present ciutat. Balle, pretensio.

DIMECRES VIIJ. — En est die primer die de quaresma los S.ors concellers com es de costum vingueren a la present casa y en la capella los fonch donada la sendra. Quaresma, sendra.

DIJOUS VIIIJ. — En est die se tingue concell de cent, per la pretentio del balle general. Balle.

DIVENDRES X. — En est dia los S.ors concellers al despres

Visita al ospital. dinar foren al hospital general com es de costum anar tots los divendres de la quaresma a ohir lo sermo, y despres a visitar les cambres dels malalts.

Id. DIVENDRES XVIJ. — En est die foren los S.^{ors} concellers al hospital.

Chirurgians, pretensio. DIJOUS XXIIJ. — En est die se tingue consell ordinari cerca de la questio que es entre los chirurgians fills de viudas o nets, si poden tenir botiga.

Hospital, visita. DIVENDRES XXIIIJ. — En est dia foren los S.^{ors} concellers al hospital general a la tarda al sermo y visitar les cambrades dels malalts com es de costum.

Consell. DILLUNS XXVIJ. — En est die hi hague consell ordinari.

MARS

Hospitals, visita. DIVENDRES IIJ. — En est dia los S.^{ors} concellers anaren al hospital com es de costum, y despres anaren al hospital de St Latzer a guanyar los perdons.

Id. DIVENDRES X. — En est dia los S.^{ors} concellers foren al hospital com es de costum.

Sta. Madrona. DIMECRES XV. — En est dia festa de Sta Madrona, los S.^{ors} concellers de bon mati foren a la seu, y desde alli ab lo clero de la seu anaren ab professo al monestir de la dita Santa y digueren lo offici.

Rams. DIUMENGE XVIIIJ. — En est die diumenge de Rams los S.^{ors} concellers foren a la seu al offici.

Semana Santa. DIJOUS XXIIJ. — En est die del dijous Sanct los S.^{ors} concellers foren a la seu al offici, y al tancar lo S.^{m} Sagrament al monument aportaren lo talem y serviren de testimoni com es de costum quiscun any en semblant jornada anar a la dita seu.

DIVENDRES XXIIIJ. — En est die tambe foren los S.^{ors} concellers a la seu quant tragueren N.^{re} S.^{or} del monument.

DISAPTE XXV. — En est die foren los S.^{ors} concellers a la seu al offici.

Pasque. DIUMENGE XXVJ. — En est die, die de Pasque de Resurrectio foren los S.^{ors} concellers a la seu acompanyats ab pro-

mens per ohir lo offici, per esser die seremonial, digue lo offici lo S.or bisbe.

ABRIL

DISAPTE VIIJ. — En est die los nous taulers qui foren mossen Joseph Cescases donsell y mossen Onofre Palau menes (¿menestral?) juraren y prengueren possessio de lur offici de tauler lo qual prengueren en la lotja, y anaren ab agraduatio de la present casa (sic): fonch a la lotja pera donar los la possessio acompanyats dels S.ors concellers. Taulers, jura.

DIMECRES XVIIIJ. — En est die se juntaren les persones eletes per posar lo preu als cambis al obrir de la fira de agost primer vinent. Cambis.

DIVENDRES XXJ. — En est die se feu matricula dels mercaders en la present casa en la forma acostumada y foren matriculats los seguents: Mercaders, matricula.

Matheu Fornes Magi Resplans Pere Antoni Marcer Pere Monclar Joseph Barnat Raphel Corbera	Mercaders matriculats fets novament en est die

DIMARS XXV. — En est die festa del glorios evangelista S.t March, se tingue concell de cent que es ordinari, y se feu extractio de consols de la lotja de la mar y de altres officis y foren extrets en consols St. March. Consols de la lotja &.

Lo doctor Vicens Hortola Baltezar Aguspi mercader	Consols

E tambe per mort de mossen Hieronim Talavera notari de Barcelona archiver del archiu, fonch extret mossen Gaspar Montserrat Xamellau notari de Barcelona, novament extret en lo offici de arxiver. Arxiver.

DIMECRES XXVJ. — En est die jura mossen Gaspar Montserrat Xamellau notari de Barcelona, novament extret en lo offici de arxiver. Arxiver, jura.

Credenser dels forments.

DIJOUS XXVIJ. — En est die se tingue concell de cent en lo qual fonch provehit lo offici de credenser dels forments en persona de mossen Pere Oller mercader, que com antes era offici biennal lo feren en dit concell de cent que fos de vida.

MAIG

Matricula de ciutadans.

DILLUNS I. — En est die se juntaren los ciutadans honrats en la present casa despres dinar, per fer la matricula de ciutadans, y no se feu ningu dels que foren anomenats.

Sta. Creu.

DIMECRES IIJ. — En est die festa de Sancta Creu, los S.ors concellers acompanyats ab promens, foren a la seu al offici com es de costum quiscun any en semblant die.

Ascensio.

DIJOUS IIIJ. — En est die, die de la Assensio foren los S.ors concellers a la seu ab promens com es de costum, y fou die de cerimonial.

Consols nous, jura.

DISAPTE VJ. — En est die juraren los consols nous de la lotja qui foren extrets per lo any vinent en la forma acostumada, partint ab agraduacio de la present casa, que foren lo doctor Vicens Hortola y mossen Baltezar Aguspi mercader.

Id. del pont.

DIMECRES X. — En est dia jura mossen Agosti Novell mercader consol eo, prom del pont en la forma acostumada.

Venguda de cardenal.

DIJOUS XJ. — En est dia los S.ors concellers tenint notitia que lo Ill.m y R.m S.or cardenal Panyagua era en la present ciutat y estava hospedat en casa de sa Ex.a, com a princep de la isglesia, obtinguda primer hora, anaren a donarli la ben venguda y a offerirseli en tot lo que fora de son servey.

2.a pasqua.

DIUMENGE XIIIJ. — En est die festa de Pasqua del Esperit Sant, los mag.hs concellers essent primer ajuntats en la plaça de S.t Jaume ab sos promens, anaren a la seu pera hoyr lo offici y sermo com es de costum quiscun any per semblant festivitat ab promens.

Banch, ordinacions. Cambis.

DISSAPTE XX. — En est die se tingue concell de cent acerca de fer ordinacions per lo bon regiment del banch de la ciutat, y assenyaladament per passar partides dels cambis ques prenen per las firas.

Corpus, vespres.

DIMECRES XXIIIJ. — En est dia vigilia del Corpus, al despres dinar los S.ors concellers acudiren ab molt acompanyament

al porxo de S.t Jaume per anar ab agraduacio a la seu a les vespres com es de costum, y despres de esser acabades les vespres sen tornaren en la dita plaça y en ella se dona la collacio de rams com es costum.

DIJOUS XXV. — En est die festa del Corpus al mati, los S.ors concellers acompanyats ab promens foren a la seu al offici, y al despres dinar tambe foren a la seu y anaren a la proffesso del Corpus aportant les vares del talem. Corpus, professo.

DIUMENGE XXVIIJ. — En est die essent los S.ors concellers estats convidats per los obres de la isglesia parrochial de S.ta Maria de la Mar, al despres dinar foren a les vespres a S.ta Maria y despres anaren a la proffesso aportant las varas del talem. Id. en Sta. Maria.

DILLUNS XXVIIIJ. — En est die se tingue concell de cent acerca que lo balle general tenia capturats dos joves de mestres de cases per lo que treballaven en fer la segrestia que la ciutat fa fer detras lo altar major de la isglesia de Sant Sebastia, pretenent que nos podia edificar sens licentia de la ballia, deduhint en dit consell tot lo contengut cerca de dita pretentio, y en aquell se resolgue ques cometes a doctors perque mirassen que es lo que la ciutat podia y devia fer cerca de dit fet y que se juntassen de prompte, y que per lo die de dema se hagues de tenir consell en poder resoldrer lo fahedor. Pretensio del Balle. Sagrestia en St. Sebastia.

DIMARS XXX. — En est dia se tingue concell de cent per fer relacio los advocats que es lo que la ciutat podia y devia fer acerca de haver capturat lo balle general los dits dos jovens y tambe de la justitia que tenia la ciutat de poder edificar en loch publich. E los advocats refferiren que la ciutat tenia justitia y lo que havia fet de fer ediffican dita sagrestia ho podia fer y ques fasse embaxada al S.or virrey donantli part del dit fet y queixa contra lo balle general, y supplicarlo mane fer traurer los dits jovens de la preso y que de assi a dissapte sino esta assentat, tornen a juntar lo dit consell perque en aquell se pugue pendrer alguna bona resolucio en beneffici y auctoritat de la ciutat.

DIMECRES XXXJ. — En est die los S.ors concellers per execútio de la deliberacio del savi concell de cent celebrat lo die mes prop passat, havent primer enviat a demanar hora al S.or virrey y obtinguda licentia, anaren ab embaxada en casa del S.or virrey y trobat en la instantia de devers la marina, lo mag.h conceller en cap explica largament sa embaxada y lo gran perjudici que la ciutat tenia rebut tenint en compte tanta justitia y Embaxada al virrey, contra lo balle.

lo que feya o, podia fer en virtut de privilegis reals que tenia, y informant largament a sa Ex.ª y tenint entes lo que per part de la ciutat li fonch referit respongue que enviaria a cercar al balle general y se enteraria de sa pretentio y que en tot lo que estaria en forma, ell o, manaria remediar promptament.

JUNY

Corpus cap de octava.

Dijous I. — En est die cap de octava del Corpus foren los S.ors concellers a la seu a les vespres.

St. Elm.

Diumenge IIIJ. — En est die, essent los S.ors concellers convidats foren al monestir de Sancta Clara per la festa de S.t Helm.

Foch en las portas del rector del studi.

Dijous XV. — En est die se tingue consell de cent perque havian posat foch a las portas del Rector del studi, y se deslibera ques fessen crides y donassen premis qui descubriria qui te fet dit cars.

Caixer de la taula, mort.

Dijous XXIJ. — En aquest die se tingue consell ordinari, y per mort de Miquel Bertran mercader caixer de la taula, de bossa de conceller mercader fou extret mossen Pere Ferrer mercader.

Cavalcada de St. Joan.

Disapte XXIIIJ. — En est die festa de sant Joan al mati los S.ors concellers acompanyats de molts cavallers y altres, foren al Born y feren la cavalcada que quiscun any en semblant die al mati se acostume de fer.

St. Pere.

Dijous XXVIIIJ. — En est die festa del apostol S.t Pere los concellers foren al offici al monestir de Sant Pere.

JULIOL

Relacio de comptes, administradors.

Diumenge I. — En est die se tingue concell de cent que es ordinari en lo qual se feu relacio dels comptes de les rendes de la ciutat, ço es lo que havian muntat des del primer de janer fins lo darrer de juny passat, com axi se acostuma de fer quiscun any lo primer diumenge de juliol.

Moneda.

Disapte VIIJ. — En est dia se tingue concell de cent per

lo fet de poder obtenir privilegi del rey N.re S.or, de poder fer moneda de plata a la liga de la moneda de Castella.

DIMECRES XIJ. — En est die se tingue consell ordinari en lo qual se feren les sentencies de la visita dels consellers passats y dels officials. Visita, Sentencias.

DISAPTE XXIJ. — En est die festa de S.ta Magdalena, se feu en la casa de la diputatio extractio de diputats, y fou extret a la sort com es de costum per diputat militar, lo mag.h Phelip de Sorribes y Dezcoll, conseller segon lo present any de la present ciutat. Sta. Magdalena. Extraccio de diputats.

DIMARS XXV. — En est die festa del apostol Sant Jaume, los S.ors concellers com fossen estats convidats per los obres de Sant Jaume al mati, foren al offici a la isglesia parrochial de S.t Jaume. St. Jaume.

AGOST

DIMARS I. — En est die juraren los S.ors nous deputats anant primer a hoyr missa, nou(s) y vells a la seu a la capella de Santa Eularia, en la qual no ana lo mag.h conceller segon deputat militar per no dar al anar precedentia al diputat vell per trobarse conseller antes; se resta en la present casa y de alli essent anats a la seu per ohir missa, mentres eran a la seu sen ana a la deputatio y alli stigue aguardant que fossen tornats, y en estar assentats a la taula que acostumen estar ixque y se assenta en son loch de diputat militar y junt ab los demes presta son solit jurament. Deputats, jura.

DIVENDRES IIIJ. — En est die foren los S.ors concellers per esser dia de S.t Domingo al offici al monestir de S.ta Chatarina de la orde de predicadors per ohyr lo offici. St. Domingo.

DISAPTE V. — En est die se tingue consell de cent en lo qual fou deliberat que lo mag.h conceller en cap acompanyat ab altres promens extrets de las bossas, anas a la cort del rey N.re S.or per supplicar se apiadas desta ciutat de la falta que te de monedes de plata y concedirli privilegi, anant ab gasto ubert com acostuma de anar un conceller, y foren extrets per acompanyadors: Anada a la Cort del Conceller en cap.

Mossen Luis Corbera y de Castellet S.or de Llinas
Micer Miquel Carreres
Micer Onofre Vila

Despesa de id.

DIVENDRES XJ. — En est die deliberaren los S.ors concellers que fossen pagades per la anada de cort al S.or conceller trescentes liures per abelliments, y als acompanyadors a quiscu, altres trescentes per la primera mesada y per abelliments.

DIUMENGE XIIJ. — En est die parti lo mag.h conceller en cap micer Joan Aroles pera la cort del rey N.ro S.or ab sos tres acompanyadors, y tota la casa de grande formada, y los altres S.ors consellers ab molts cavallers y ciutadans lo acompanyaren anant ab agraduacio, partint desde la casa de la ciutat fins que fonch passada la Creu Cuberta de hont se despediren.

N.a S.a

DIMARS XV. — En est die anaren los S.ors concellers a la seu ab promens per esser dia de N.ra S.ora

St. Roch.

DIMECRES XVJ. — En est dia festa de S.t Roch, anaren los S.ors concelless a S.t Roch partint del porxo de S.t Jaume ab promens, y ohiren lo offici en la isglesia de S.ta Eularia Merita.

Correu pera la Cort.

DIMARS XXIJ. — En est dia despatxaren los S.ors concellers lo correu de la ciutat per al S.or conceller.

Canonge de la Seu, bisbe de Elna.

DIMECRES XXIIJ. — En aquest die los S.ors concellers considerant que sa Mag.t ha feta merce del bisbat de Elna al S.or don Ramon de Ivorra sacrista major y canonge de la present ciutat, han determinat tingut parer de alguns promens de que se li envias lo parabien per dos cavallers, y aixi enviaren los S.ors Miquel Doms donsell y Bernat Romeu ciutada honrat los quals anaren pera dit effecte a casa de dit S.or bisbe, y tornats a la present casa referiren que dit S.or bisbe estimava molt la merçe que la ciutat li feya y que en coses que fossen del servey de la ciutat acudiria sempre en persona y hasienda.

Concellers, citats per sa Ex.a

DILLUNS XXVIIJ. — En est die lo S.or virrey envia un alabarder a mossen Esteve Gilabert Bruniquer sindich de la ciutat, dientli de part de sa Ex.a que digues als S.ors concellers acudissen a palacio que sa Ex.a havia de tractar ab ells certs negocis, y dit Bruniquer vehent que sa Ex.a feya una cosa inusitada de enviar un alabarder perque sempre los virreys han acostumat quant havian de enviar a cercar los concellers enviarlosho a dir per scriva de manament o, altra persona letterada y no per un alabarder, acudi al S.or conceller segon pera donarli raho de

dites coses y dit S.^{or} conceller li respongue que acudis al S.^{or} virrey per veurer lo que manave, lo qual li digue que digues als S.^{ors} concellers acudissen a palacio, y aixi al despres dinar acudiren dits S.^{ors} consellers a palacio per parlar ab sa Ex.ª lo qual trobaren a la part de la marina en la instantia de la galeria que trau porta al terraple, per veurer lo que manava, lo qual dona una carta de sa Mag.^{t} a dits S.^{ors} concellers ab la qual los manava fessen tornar lo conceller en cap per evitar los grans gastos feya, y de paraula sa Ex.ª los digue casi las mateixas paraulas; y lo S.^{or} conceller segon li respongue que ara ja la ciutat havia fet lo major gasto y que aixi supplicava per part de la ciutat a sa Ex.ª fos servit intercedir ab sa Mag.^{t} permetes que dit conceller entras en cort pera supplicar a sa Mag.^{t} vulla concedir lo privilegi que tant temps ha se demana a sa Mag.^{t} per part de esta ciutat, y sa Ex.ª respongue que en tot lo que fos beneffici de la ciutat acudiria com havia fet fins assi sols no fos contravenir a la voluntat de sa Mag.^{t}, y haguda esta resposta los S.^{ors} concellers sen tornaren a casa de la ciutat y al despres dinar feren ajuntar al concell de cent lo qual deslibera ques replicas a sa Mag.^{t} supplicantlo fos servit deixar entrar lo dit conceller en sa cort y concedirli lo que la ciutat per medi del conceller demana, y que per est effecte se scrigue a sa Mag.^{t}, que les cartes se enviassen per un correu a la posta.

Sobre anada del Conceller en Cap.

DIMECRES XXX. — En aquest die se tingue concell de cent per desliberar lo fahedor contra la ciutat de Gerona per haver enviat un jurat a la cort de sa Mag.^{t} per contradir a lo que la ciutat demana al rey N.^{re} S.^{or} per medi de dit S.^{or} conceller en cap. En aquest concell se deslibera que fossen augmentats los salaris als S.^{ors} consellers, ço es que aixi com fins assi havian tingut de salari sinchcentes lliures, de aqui al devant ne tinguessen vuytcentes liures.

Competencia ab Girona.

Concellers, augment de salaris.

SETEMBRE

DIVENDRES I. — En est dia festa del glorios Sant Lop, los S.^{ors} concellers anaren a la isglesia del monestir de la Merce a hoyr lo offici y sermo.

St. Lop.

DILLUNS IIIJ. — En aquest dia lo honorable Steve Gilabert

Missatje de sa Ex.ª al Consell.

Bruniquer sindich de la ciutat, explica als mag.hs S.ors concellers com ahir a hora de dinar ere vingut a sa casa un alabarder del S.or virrey y de part de sa Ex.ª li havia dit que sas mag.as fossen a palacio a les quatre, y entenent ell dit sindich que lo mag.h conceller segon era fora ciutat y trobant que lo S.or conceller ters estava ab alguna indispositio era anat al S.or virrey y li havia dat raho de la absentia del S.or conseller cap y de la del segon y de la indispositio del ters, y que aixi sa Ex.ª era estat content que fos pera vuy y que mes havant li havia dit ell dit sindich (demanada primer licentia a sa Ex.ª) que los S.ors concellers de Barcelona ab molt gran gust venian sempre que sa Ex.ª los enviava demanar, empero era cert que no guardant los costums de la ciutat dels quals ells estan tant celosos com sab sa Ex.ª ha de causar en ells sentiment, y que aquest resultaria de que sa Ex.ª no guardava la forma acostumada en cridarlos o, darlos tals recados, perque era costumat per los passats fer aquestos actes per medi del secretari o, de un scriva de manament, y que si sa Ex.ª era servit de aqui avant seguir aquest stil

Recaudo per medi del secretari de id.

o, havian de stimar en molt y rebrer molt gran merce, y que apres de algunes rahons que sa Ex.ª li havia dites finalment li havia respost se informaria de la pratica, y estant dit sindich fent aquest rahonament a dits consellers, vingue Miquel Perez secretari de sa Ex.ª y digue a dits S.ors concellers que sa Ex.ª los pregava fossen contents anar en lur casa perque tenia que parlarlos Digue tambe com sa Ex.ª se era informat ab ell del stil acostumat en venir ab tals recaudos y que ell li havia dit era per medi de son secretari de cancilleria o, de camara o, de algun scriva de manament, tambe digue com havia tres dies que sa Ex.ª li havia ordenat vingues a darlos avis com de les mars de Alger eran eixides cent sinquanta naus de gabia armades, y

Avis de naus enemigues.

que en les mars de França se havian vist quatorze galeres turqueses, que tot era cosa de cuydado y que lo mateix dia ell era vengut ab aqueix recaudo y nols havia trobat en la present casa, y dits S.ors consellers li respongueren li estimaven la bona voluntat y acudirian a sa Ex.ª; y de fet a les onse hores que era la hora assenyalada, anaren a palacio y en esser arribats lo dit S.or virrey largament los explica lo que tenia orde de sa Mag.t de dirlos que com fos secret nos continua assi, y despres los S.ors consellers se despediren y tornaren a la present casa de la ciutat acompanyats de molts officials.

DIJOUS VIJ. — En aquest die los S.^{ors} consellers anaren a lotja a hoyr les vespres de la Nativitat de N.^{ra} S.^{ora}

Nativitat de N.ª S.ª, festa en la lotja.

DIVENDRES VIIJ. — En est die los S.^{ors} consellers com fossen convidats per los consols de la lotja, anaren a hoyr lo offici de la Nativitat de N.^{ra} S.^{ora}

DIMARS XIJ. — En aquest die lo Sor Joseph de Bellafilla exercint lo carrech de sargento mayor, vingue en casa de la ciutat per explicar a ses mag.^{es} com sa Ex.ª lo havia enviat a cercar pera dirli que per al present noy havia ninguna necessitat de continuar les guardes que cada nit se feyan per no haverhi noves de guerras ni per mar ni per terra, que gloria a Deu tot estava assosegat y que digues als S.^{ors} concellers que per ara no tenia perque ocupar les companyies, que quant seria necessari sa Ex.ª avisaria, y aixi los S.^{ors} concellers delliberaren que per ara parassen les dites guardes.

Guardes.

DISAPTE XVJ. — En aquest dia se tingue concell de cent per legir en ell una carta del S.^{or} conceller en cap, y juntament en ple concell se legi la relacio de la entrada feu dit conceller en la vila de Madrit, la qual es del thenor seguent:

Relacio verdadera de la entrada feu lo conceller en cap de la ciutat de Barcelona a la vila de Madrit, a 6 de Setembre 1617, *y lo acompanyament tingue quan lo endema ana a besar la ma a sa Mag.^{t} y li explica sa embaxada.*

Havent manat sa Mag.^{t} a dit conceller en cap al temps arribas en la vila de Alcala se detingues y no passas de alli fins altre orde li fos donat, para en dita vila desde lo primer de setembre fins a 6 del mateix que lo vicecanceller del concell de Arago li scrigue que sa Mag.^{t} havia resolt per fer merce a la ciutat de Barcelona que entras dit conceller en cap, y que lo endema a 7 del mateix a les onse hores sa Mag.^{t} lo hoyria; passat mig dia se sabe per Madrit que lo conseller en cap de Barcelona entrava, y essent ja tart per no haverse pogut prevenir ab tant poch temps dita entrada, lo conseller se ana acostant y un quart de legua abans de arribar a dita vila troba moltissims cavallers catalans y de la corona, entre los quals hi havia molts ecclesiastichs constituhits en dignitats, y en lo mateix loch estave aguardant un cavall que lo almirant de Castella li envia per entrar ab ell; era tal que basta dir que lo almirant lo envias. Puya

Carta relacio de la entrada del conceller en cap a Madrid

desdel cotxo hont se vesti la gramalla, a cavall, y encontinent arriba lo compte de Callar ab molts cavallers, posas a ma squerra del conceller, apres de molts cavallers anaren los dos un poch de cami, arriba poch despres lo duch de Cessa ab lo comte de Villamediana correu major de Castella, dona la benvenguda al conceller, lo prengueren al mig y poch apres arriba lo almirant y dona la benvenguda aixi mateix al conceller, lo comte de Culla passa davant les masses ahont anaven moltissims cavallers, aixi dels que eren eixits a rebrer a dit conceller com los qui aportaven dits grandes: lo almirant feu cortesia al duch de Cessa que anas al mig a ma esquerra del conceller y lo almirant a ma dreta, y lo comte de Vilamediana anave al altre extrem de ma squerra, de manera que lo conceller anava al mig precehint los altres conforme lo us de Castella; y aixi se feu lo any *1602* en la entrada del conseller segon en Valladolit. Essent a la porta de Madrit se comensa a enfosquir; estaven prevengudes moltes atxes blanques no obstant que ningun grande non pot portar sino de grogues, passaren per lo Prado ahont eren exits mes de dos mil cotxos de damas y personas principals per veurer la entrada, la trompeta anava davant, y era tanta la gent del acompanyament que nos podia sentir de la filera del conseller, tant era luny sonant gallardissimament: passaren per la calle Mayor que es molt larga, anava la gent a tropell, a les finestres y balcons noy podien star; arribaren a la casa tenia previnguda que es molt gran, en la qual ha estat molts anys lo embaxador de Alemanya, que es a la plasa de S.t Pedro prop la casa del condestable y del almirant, dins casa se apearen los grandes comtes, y per molt porfia lo conseller que nos apeassen, y apres que no pujassen alt, nou pogue acabar, acompanyarenlo fins a entrar a dos aposentos ahont li tornaren a donar la benvenguda, offerintse acompanyarlo fins a palacio lo endema, y ab molts grans compliments se despediren. Stava la casa y plaça tant plena de gent del acompanyament que nos pogueren departir de molt temps Lo endema a 7 del mateix, demati los mateixos almirant y duch de Cessa y comtes, anaren a casa del conceller, hu apres altre, lo conceller los eixi a rebre y acompanyats de moltissims cavallers de totes nacions anaren ab cotxos a palacio: devant anava lo cotxo dels verguers vestits y ab masses, apres venia la carrossa del almirant, al entrar en ella se feren grans compliments, volgueren a la postre que lo conceller en cap

entras primer y se posas a la popa a ma dreta del almirant, y lo duch de Cessa a la proha; no anava ningu mes en aquesta carrossa, apres se seguien molts altres cotxos ahont anaven comtes, crusados y molts altres cavallers; arribats a palacio los dos grandes prengueren lo conseller al mig, anant les masses altes davant: fou tanta la multitut de gent acudi a palacio, que digueren los homens vells no havian vist semblant cosa; nos podia passar per los aposentos. A hu dells trobaren lo marques de los Velez que tambe es grande, feu grans offertes al conceller y lo acompanya per tot palacio, lo conseller y los tres embaxadors entraren a besar la ma al rey, lo conseller explica sa embaxada, y apres ana a besar la ma al princep; tornarensen de la mateixa manera eran anats, y quan foren devant la casa del conceller, lo almirant y lo duch de Cessa se apearen del cotxo primer que lo conceller, y volentlo acompanyar fins alt com lo dia abans lo conseller nou volgue consentir, y apres de molts compliments y de offerir ses cases y ses persones lo conseller haventlos dit la perpetua memoria restaria en la ciutat de Barcelona per les moltes merces ses Ex.ies li havian feta, se despediren.

DIUMENGE XVIJ. — En aquest die en virtut de motu propri per la santedat de nostron pare Paulo papa quint, vuy la isglesia de Deu regint, se comença a celebrar lo offici de les llagas de S.t Francesch. Ofici de las Llagas de St. Francesch.

DILLUNS XVIIJ. — En est die se tingueren brassos acerca de que lo S.or virrey havia fet desarmar cert cavaller de un broquer y una spasa, lo que es contra constitutio, y aixi lo S.or conceller ters ana a la deputatio acompanyat dels officials de la present casa y alli fou rebut en la forma acostumada, y hoyda la propositio se feu en dits brassos acerca del negoci, lo sobre dit S.or conceller ters sen torna a casa de la ciutat y alli se feu lo vot y se determina se fes una embaxada solemne al S.or virrey, supplicantlo fos servit manas reintegrar a est principat del agravi se li era fet per la contrafactio de constitutions comesa per lo negoci sobredit. Cavaller desarmat per ordre del Sr. Virrey.

OCTUBRE

DIUMENGE I. — En est die festa del Angel Custodi, los Angel Custodi.

S.ᵒʳˢ concellers acudiren ab promenia a la seu pera ohir lo offici y asistir a la professo.

Privilegi concedit a la ciutat. Embaixada.

DIMECRES XJ. — En aquest dia los S.ᵒʳˢ concellers apres de tenir hora, acudiren acompanyats de alguns officials a casa del S.ᵒʳ virrey, lo qual trobaren a una sala de la part del carrer Ample y alli lo S.ᵒʳ conceller segon explica sa embaxada ab la qual de part de la ciutat feu gracies a sa Ex.ᵃ de la merce havia feta a esta ciutat scrivint a la cort en beneffici de la embaxada del S.ᵒʳ conceller en cap, per lo qual medi se enten que sa Mag.ᵗ ha feta merce a dita esta ciutat de concedirli lo privilegi de poder fabricar moneda en la forma se li demana, y aixi be de la merce que lo S.ᵒʳ almirant ha feta a dit S.ᵒʳ conceller en cap offerint a sa Ex.ᵃ que esta ciutat perpetuament regoneixeria esta merce y posaria per obra lo que fos de servey de sa Ex.ᵃ , y lo dit S.ᵒʳ virrey respongue que se holgava mucho que lo conceller en cap huviesse alcansado de su Mag.ᵗ dicha merced, y de que su cunyado huviesse hecho las cortesias sobredichas a dicho conceller; y esta aguardando con grande deseo su venida por saber del la relacion puntual de su embaxada.

Correu a la cort.

DIJOUS XIJ. — En est dia se despatxa lo correu de la ciutat pera la cort, al S.ᵒʳ conceller.

St. Luch.

DIMECRES XVIIJ. — Dia de S.ᵗ Luch, en est die acudiren los S.ᵒʳˢ concellers al studi general per ohir lo offici com es de costum.

NOHEMBRE

Tots Sants.

DIMECRES I. — En est die dia de Tots Sants, los S.ᵒʳˢ concellers acudiren a la seu per ohir lo offici y sermo com es de costum — E lo mateix dia los S.ᵒʳˢ concellers reberen letres dels jurats de Menorca y juntament foren avisats per part del S.ᵒʳ virrey, que de Alger se aparellava una armada de setanta naus que era arribada alla ab una gran presa de catius de mes de mil y sinchcents, y ques tenia per cert que vindrien sobre la isla de Menorca. E, perço dits concellers se ajuntaren en la present casa ab promenia de tots staments, y resolgueren al que lo S.ᵒʳ virrey y jurats de Menorca demanaven, quel afavorian (afavoririan) de algunes monitions y de alguna pessa de artilleria; se li res-

Socors demanat per Menorca.

pongue a sa Ex.[a] que la ciutat ab la pau que havia molts anys que durava, creya no tindria provisio quels donas loch per ara (¿de socorre ó afavorir?) a Menorca, que totavia farian resenya del que tenian y mirarien lo que podien fer ab molt gran desig de assertar al servey de sa Mag.[t] y ajudar als de Menorca quels tenian com a germans, y porta aquesta embaxada a sa Ex.[a] mossen Joseph de Bellafilla y mossen Bernat Romeu, y de continent dits S.[ors] consellers sen anaren al baluart de Mig jorn ab pensament de aqui anar a les torres y veurer la ciutat com esta de monicions de guerra, y ordenaren se fes guarda als vespres per esquadras com es de costum.

DIJOUS IJ. — Dia de la conmemoracio dels deffunts. Deffunts.

DIVENDRES IIJ. — En aquest die a la matinada, se mogue tant gran temporal de vent, aygua y pedra y tempestat en la mar, que los vexells que estaven en lo moll corrien molt gran perill, y aixi sa Ex.[a] en persona acudi al moll y dona orde de que de la dressana se aportassen totes les gumenes de canem y spart ques trobassen per donar socorro a dits veixells del moll, y vent que los remeys humans no eran bastants y que la tormenta anave perseverant en tant exces que la spuma de la mar arrebatada del gran vent arribava dins ciutat fins al carrer Ample y altres carrers, tingueren per be de valerse dels remeys spirituals y aixi los capellans de S.[ta] Maria de la Mar acudiren al baluart de Mig jorn y alli aportaren lo S.[im] Sagrament y lo lignum crucis, ab lo qual sen puyaren en la torreta de dit baluart la qual estave empaliada, y alli estigueren los capellans communint lo temps tot aquell dia y nit; acudiren tambe al mati los pares de la Merce aportant lo cors de S.[ta] Marina, lo qual aportaren al moll y apres al baluart, y los S.[ors] concellers acudiren al dit baluart y vist que la tormenta no aplacava enviaren a pregar al R.[nt] pare prior de la Merce manas portar lo cos de la beata Maria Socos la qual es molt apropriada contra les tormentes de la mar, y dit pare prior condecendint á la voluntat de dits S.[ors] concellers, mana a tots los pares de la Merce aportassen ab professo dit cors y dits concellers enviaren dotze atxes blanques per acompanyarlo lo qual arribaren al moll, y de alli al dit baluart de Mig jorn y alli estigueren dits pares vetllant tota la nit. Tambe acudiren los pares de S.[ta] Chatarina ab les reliquies de S.[t] Ramon, los pares de S.[t] Francesch, los de S.[t] Francisco de Paula y lo domer de S.[t] Pere ab molts parrochians

Notable temporal y aygat. Tormenta en la mar.

Remeys spirituals.

Aportament del SS. Sagrament y reliquies.

apportant algunes reliquies de sants. Lo S.or bisbe al depres dinar acudi al dit baluart y mana als capellans que no traguessen de alli lo S.im Sacrament fins que ell ho ordenas. Lo mateix dia al despres dinar los S.ors concellers enviaren lo sindich de la ciutat al molt Ill.e capitol pera supplicarlos se servissen fer pregaries perque Nostre Senyor se servis mitigar dita tormenta, y aixi al despres dinar en la seu se trague patent lo S.m Sacrament ys feu professo per la isglesia cantant la letania, y tambe per totes les isglesies parrochials de manament de monsenyor Ex.m se tingue patent lo S.m Sacrament, y en la nit de orde dels S.ors consellers se ensengueren graelles per la vora del moll y de la mar.

Disapte IIIJ. — En est die essent N.re S.or servit de que la tormenta del mar se assosegas al mati, vingueren los capellans del Pi en companyia de la confraria de la Sanch de Jesuchrist portant lo Christo gran y la S.ta Espina de la corona de Christo aportant atxes de cera ab gran multitut, y tenint orde los capellans de S.ta Maria de la Mar de que tornassen lo S.im Sacrament a la isglesia, los S.ors concellers acudiren a S.ta Maria de la Mar y de alli acompanyaren la professo dels capellans fins al baluart, y alli acudi gran multitut de gent de tots staments, y posats en orde capellans y lahichs aportant atxes de cera blanca ab gran multitut, se partiren ab professo del baluart, aportant los S.ors concellers lo talem, y anaren a S.ta Maria de la Mar, y en esser fora lo talem del baluart dispara tota la artilleria dels baluarts de Mig jorn y Levant, y apres de esser arribada la professo en S.ta Maria de la Mar se digue solemne offici al qual asistiren los pares de la Merce, y en haver acabat lo offici dits pares se partiren pera la Merce aportant los cossos de sancta Marina y de la beata Maria Socos, y los S.ors concellers acompanyaren la professo anant de darrere aportant ciris en les mans. Essent assosegada dita tormenta de la mar per causa dels grans diluvis de aygues que en dits dos dies dura la tormenta de la mar y despres caygueren, se tingue notitia dels grans danys havian donats dites aygues, los quals son tals que dos milions segons molta gent diu no bastarien a reparar dits danys, que donaren los rius eixint de mare, y los que en algun temps no acostumaven portar aygua se tornaren rius caudalosos y en particular lo riu de Lobregat isque tant de mare que prengue tot lo Prat, en tant que la gent de les cases restaren aillats dins de ellas no podent-

Professo.

Diluvis durant dos dies.

Inundacions.

Prat.

los donar socorro per ninguna part, y algunes de dites cases ab la impetut del aygua hagueren de venir en terra y enderrocarse no perdonant a la torre del cap del riu, cosa impossible als homens, de la qual spalla un llens molt gran de muralla, y la casa de la ciutat, en Sant Joan Despi enderroca deset o devuyt cases mes, y lo vicari hague de traurer lo S.^{im} Sacrament de la isglesia y aportarlo a una capella de Sta Oliva per temor del riu que no sel ne aportas Per altra part lo riu de Besos vingue tant poderos que arribave fins prop St Andreu de Palomar y fins a la verneda, lo qual pareixia un stany de aygua arrasant los rechs dels molins, y spallant algunes cases alli haont arribava; y no sols en estes parts han causat danys dites aygues pero encara en la ciutat de Gerona, aportantsen cases y les baranes del Pont major, cosa que pareix impossible. En Leyda lo riu de Segre se sen aporta moltissimes cases del pont y a la part de la ciutat enderroca totes les cases desde lo pont fins a casa de la ciutat, haventhi arcada que la ocupave tota ella la aygua, y enderroca totes les torres de devers aquella part del riu fent gran dany en los monestirs de la S.^{ma} Trinitat y St Agusti, y los pares se veren ab gran perill. En la ciutat de Tortosa lo riu de Ebro sen aporta segons relacio de algunes persones dignes de fe noranta o cent cases, y en lo Ginestar essent bona vila y ben poblada apenes hi deixa cases. En Manresa lo riu Cardoner espalla lo pont de Vilomara, y en lo monestir de Scala Dei les aygues donaren grandissim dany en tant que y havie en la isglesia passats de quatre palms de aygua, en tant que aquest any tothom en comu diuhen lo any del diluvi.

St. Joan Despi. St. Andreu Gerona. Leyda. Tortosa. Manresa. Scaladei.

DILLUNS VJ. — En est die del benaventurat bisbe y martir St Sever, los S.^{ors} concellers anaren a la seu y ohyren lo offici y sermo, y per causa de la gran pluja se feu la professo per les claustres.

St. Sever.

DISAPTE XVIIJ. — En est die arriba lo mag.^{h} micer Joan Aroles conseller en cap de la cort del rey nostre senyor, en la qual per la ciutat estos mesos atras fou trames per negocis de monedas, y se li feu entrada solemne per los S.^{ors} concellers eixintlo a rebrerlo a cavall, acompanyats de molts cavallers y ciutadans y tambe dels consols de la lotja.

Entrada del Conseller en Cap.

DILLUNS XX. — En est die se tingue concell de cent y en aquell feu relacio lo dit mag.^{h} Sor Joan Aroles de la seua embaxada, y liura en plen concell de cent lo privilegi de la merce

Relacio de id.

que sa Mag.[t] tenia feta a esta ciutat de poder batrer fins en summa de cent mil ducats de dotze reals a la ley de Castella, ab sous sens sendrar y de cada march se traguessen setanta y sis reales.

Sta. Chatarina.

DISAPTE XXV. — En est die festa de S.[ta] Chatarina se tingue consell ordinari com es acostumat, y se resolgue que fossen closos los comptes de la embaxada del S.[or] conseller, y lo posar en executio la merce del privilegi se deixava a major deliberacio.

Portador de lo libre dels forments.

DIUMENGE XXVJ. — En est die se tingue concell de cent, y se posa en cap de Pere Oller mercader ques trobave conceller ad imperpetuum lo offici de portar lo libre dels forments lo qual antes era biennal, y que fos pagat de son salari de cent sexanta liures per terses y fos continuat en lo capbreu dels salaris dels officials.

Habilitadors pera la inseculacio.

DILLUNS XXVIJ. — En est die se tingue trentenari y se tragueren habilitadors per la inseculacio, tenintse de traurer a quinse del corrent y per certas differenties eren entre los consellers, se es differit fins esta jornada lo treurer dits habilitadors.

St. Andreu. Extraccio de Consellers y Obrers.

DIJOUS XXX. — En est die festa del glorios apostol sant Andreu se tingue concell de cent, y se feu extractio de novells consellers y obres com es costum quiscun any, y foren extrets los seguents:

CONSELLERS

Mossen Gaspar Montaner
mossen Pau Mohet doctor en drets
mossen Luis Puig donsell
mossen Gabriel Rius mercader
mossen Joan Bonaventura Ponsich apotechari

OBRERS

Lo doctor Pere Font D.[or] en medicina
mestre ..... Miro chirurgia.

DESEMBRE

Juraments y visitas.

DIVENDRES I. — En est die al mati com es costum juraren los novells consellers y dels obrers tantum jura lo doctor Pere

Font, per quant se feu questio a mestre ..... Miro que no podia esser obrer per esser estat portaler, y no haver cumplit lo temps que tenia de servir de portaler no obstant tingues renunciat dit offici de portaler — E, lo mateix dia al mati anaren a fer embaxada al S.^{or} virrey com es acostumat quiscun any anarhi los S.^{ors} concellers en continent que han jurat.

DISAPTE IJ. — En est die al mati los S.^{ors} concellers com es acostumat, anaren a visitar lo R.^{m} S.^{or} bisbe en lo palau episcopal — E lo despres dinar foren a visitar lo Sor Canceller micer Antoni Carmona en lur casa.

DIMECRES VJ. — En est die festa de St Nicholau, los mag.^{hs} concellers com tenen acostumat quiscun any, anaren al offici al monestir de St Francesch dels frares menors, y noy foren los S.^{ors} diputats com alguns anys acostumen anarhi.

St. Nicholau.

DIJOUS VIJ. — En est die se tingue concell de cent y los jurats del dit concell y tambe los S.^{ors} concellers veguer y balle juraren en la forma acostumada, segons solen jurar lo die de santa Lucia, y en dit concell se tracta entre altres coses si se posaria en execucio lo privilegi novament obtengut per lo S.^{or} conseller en cap de poder fabricar moneda de plata. E, lo dit consell feu delliberacio que per ara no se pose en executio lo dit privilegi, sino que los S.^{ors} concellers acompanyats ab promens vayan a supplicar a sa Ex.ª sia servit manar corregir eo, del tot levar algunes clausules que pareixen preiudicials a esta ciutat, y que se tracte lo que mes convindra acerca dels trentins com en dita delliberacio mes largament esta contengut — E los mag.^{hs} concellers lo dit die a la tarde havent primer enviat Pau Amell verguer a pendre hora de sa Ex.ª, foren acompanyats ab promens per executio del savi consell de cent a fer la embaxada que lo savi concell de cent tenia deslliberat se fes a sa Ex.ª conforme esta desliberat, y feta dita embaxada y explicat lo mag.^{h} conceller en cap a sa Ex.ª lo que lo savi concell de cent tenia desliberat se li supplicas, sa Ex.ª respongue:

Altres juraments.

Sobre executar lo nou privilegi de moneda.

Embaxada a sa Ex.ª y resposta de id.

Que ell de bona gana desijava donar gust a la ciutat en lo que se li demana pero com est negoci ja depenja de orde y voluntat de sa Mag.^{t} que li tenia donada y que ell no se pot apartar del que sa Mag.^{t} li te manat y ordenat; y replicantli lo dit mag.^{h} conceller en cap que per fer merce a esta ciutat sa Ex.ª podia est negoci comunicarlo ab lo consell real, y sa Ex.ª respongue que aixo es lo que menos entenia fer, que en lo que

lo consell Supremo tenia possada la ma y donat son parer, que sens expres nou orde del consell Supremo no entenia entendrer en cosa alguna, y entesa dita resposta los dits mag.hs S.ors consellers y promens se despediren.

Concepcio.

DIVENDRES VIIJ. — En est die festa de la Inmaculada Conceptio de nostra S.ora, los mag.hs concellers foren a la seu al offici acompanyats ab promens com es de costum, y a la proffesso aportaren lo talem.

Breu e indulgencia sobre benediccio del terme.

DISAPTE VIIIJ. — En est die los R.nts don Francisco Terredega y Raphel Riera canonge de la seu de Barcelona foren en la present casa ab embaxada de part del R.nt capitol, fahent los a saber als mag.hs consellers com sa Santedat a petitio dels S.ors deputats del general de Chatalunya havia concedit un breu a tot est principat de Chatalunya pera que se fes una general benedictio tot en un die de tota esta provincia, y que ab lo breu concedia sa Santedat indulgencia plenaria dejunant tres dies ço es lo dimecres, divendres y dissapte y combregant lo die de diumenge, y que lo diumenge se tenia de fer professo general per fer la benedictio de la terra; y que perço o feyan a saber als S.ors concellers, pera que ses mag.cies se servissen ordenar com se tindria de fer la dita professo y ahont se faria la general benedictio, que en tot lo R.t capitol se conformaria ab la ciutat — E los dits mag.hs concellers entesa dita embaxada respongueren que ells agrahian molt la merce los tenie fet lo R.nt capitol de donarlos avis de tant bona nova, y que ells o tractarian y ne donarian avis al dit R.nt capitol.

Forma daytal benediccio.

DILLUNS XJ. — En est die los mag.hs concellers enviaren los mag.hs Francesch de Gualbes donzell y Joan Francesch Codina ciutada honrat ab embaxada al R.nt capitol, pera tornar resposta a la embaxada era estada feta disapte mes prop passat agrahint la merce los tenia feta, y en lo de fer la professo y en lo loch se faria la benedictio fos en lo loch conforme apareixeria esser mes convenient al R.nt capitol, offerint que la ciutat en tot lo que podria acudiria.

Ciutada capturat per tenir dites certes paraules.

DIMARS XIJ. — En est die al mati los mag.hs consellers entengueren la nit antes a les nou hores, lo alguatzir Miquel Joan de Monrodon de mandato de sa Ex.a tenia presa y capturada la persona del D.or Jaume Aymerich ciutada honrat, pretenent tenia dites certes paraules en lo concell de cent celebrat a set del corrent en preiudici de certs tribunals, y encontinent tingue-

ren dita notitia los dits mag.[hs] concellers manaren ajuntar concell (de) cent per lo despres dinar, per dar raho en aquell de dita captura — E lo dit dia a la tarda se tingue lo dit concell de cent sobre la dita captura, lo qual feu deliberacio que los S.[ors] concellers vayan personalment al S.[or] virrey y li suppliquen mane traurer de les dites carcers al dit doctor Aymerich informantlo largament quan sinestrament esta sa Ex.[a] informat com en dita delliberacio esta largament contengut. E los dits mag.[hs] concellers inseguint dita delliberacio del savi concell de cent feren la dita embaxada a sa Ex.[a], lo qual respongue que ell desitjava molt que lo cars del doctor Aymerich fos conforme los S.[ors] concellers lo tenen informat, y que sa Ex.[a] dona orde lo capturassen perque certs tribunals los mes supremos que te sa Mag.[t] en est principat, li tenian feta instantia y que ab molta igualtat miraria est negoci y tindria molt de gust que sia conforme lo tenen informat.

Sta. Lucia. Mostasaf y administradors de plasses.

DIMARS (1) XIIJ. — En est die festa de S.[ta] Lucia se tingue concell de cent y se feu extractio de terna de mustrafas y administradors de les plasses, y foren extrets en terna de mostrafas

m.° Joachim Desvalls
m.° Pau de Belloch } militars
m.° Joan Baptista Cassador

y fou elegit en mostrafas lo dit Desvalls.

Relaxacio del ciutada pres.

DIMECRES (2) XV. — En est die los mag.[hs] Bernat Romeu ciutada honrat y Alexandre Aguilar donsell de part del doctor Jaume Aymerich, faheren a saber als mag.[hs] concellers com sa Ex.[a] tenia donat orde fos relaxat de les carcers reals la dita persona del dit D. Jaume Aymerich portant la polissa eo cartell, firmat de ma de sa Ex.[a] com donava dit orde, lo qual es del tenor seguent comprobat ab lo original de aquell:

Bitllet.

Carcelero de las carceles reales desta ciudad, dexad salir dellas libremente la persona del dotor Jayme Aymerich preso de nuestro mandado, que por justas causas es tal nuestra voluntat Data en Barcelona a 15 de desiembre *1617*.

EL DUQUE DE ALBURQUERQUE.

---

(1) Aixis diu l' original, pero correspon á dimecres.
(2) Correspon á divendres.

Lo qual cartell originalment vist y regonegut per los dits mag.[hs] concellers, manaren a mi Joan Soler Ferran notari y scriva racional que continuas en lo present dietari la dita scriptura.

Professo del jubileu.

DIUMENGE XVJ. — En est die se feu solemne professo en la qual anaven tots los preveres de les parrochies ab lo R.[nt] bisbe, canonges y clero de la seu pera fer la benedictio general de tota la terra en virtut de un breu apostolich de sa Sanctedat, y tenint concedit jubileu a tots los qui tindrian dejunat tres dies ço es dimecres, divendres y disapte y confessant y combregant lo diumenge vuy die present, la qual professo ab molta devocio parti de la seu aportant devant la bandera de santa Eularia ab les confraries que aportaven siris en les mans ensesos, cantant la letania los preveres, y partiren de la seu anant per la plaça Nova, plassa de Santa Anna, carrer de Santa Anna y aixint a la Rambla, muntant per lo costat del Studi y per la muralla anant fins devant lo portal dels Tallers, dessobre lo qual portal ço es sobre la torre de aquell estave fet un catafal ab una gran scala pera muntar y altre catafal al costat per estar los S.[ors] canonges y cantors, y com est die fou molt ventos que apenas se podia muntar en lo dit catafal, la benedictio de la terra se feu junt y desobre del dit portal al costat de la muralla ab una taula gran que alli pararen, y feu dita benedictio lo R.[m] bisbe anant revestit de pontifical, y en esser acabat de fer la benedictio sonaren les trompetes y menestrils cantant lo Te Deum laudamus, y la dita professo sen ana vers la muralla fins al portal de S.[t] Antoni, y desde alli a la seu per lo carrer del Carme, casa del marques de Aytona y plassa Nova, passant per davant lo palau del dit R.[m] bisbe y entrant per lo portal major de la seu, la qual professo acompanya lo demes desta ciutat, que fonch cosa digna de veurer ab quanta devocio anave lo poble seguint esta professo. Nostre S.[or] sia servit per sa infinita misericordia donarnos abundancia de fruyts per la terra.

Jura del mostasaf.

DIMECRES XX. — En est die jura m.[e] Joachim Valls donsell, mostrafas de la present ciutat.

Nadal.

DILLUNS XXV. — En est die festa de la Nativitat de Nostre S.[or], los mag.[hs] consellers ab sos promens se ajuntaren al porxo de S.[t] Jaume com es de costum, y de alli anaren a la seu a hoyr lo offici y tragueren les gramalles de grana.

St. Steve.

DIMARS XXVJ. — En est die festa de S.[t] Steve, los S.[ors]

concellers essent convidats e o pregats per algun dels S.^{ors} concellers qui era confrare, anaren a la professo y de aqui anaren al monestir de Sta Chatarina a hoir lo offici com es de costum.

DIMECRES XXVIJ. — En est dia festa del glorios St Joan, los S.^{ors} concellers foren al offici a St Francesch. St. Joan.

DIJOUS XXVIIJ. — En est die festa dels sants martirs Innocents, los S.^{ors} concellers anaren a la seu a hoir missa y adorar los ossos dels Sts Innocents com es costum. Sts. Innocents.

M . DC . XVIIJ

JANER

Cap d'any.

DILLUNS I. — En est die festa de la Circunsitio de Nostre Senyor, cap del any, los mag.hs concellers al demati foren al offici a la isglesia parrochial de S.ta Maria de la Mar, y al despres dinar se feu la cavalcada com es costum y parti de la plassa de S.t Jaume, en la qual hi ana lo molt Ill.e S.or Antoni Carmona canceller.

Nova de la mort del fill de s. E.

DIVENDRES V. — En est die los mag.hs concellers tenint entes com lo die antes, ere arribada nova al Ex.m S.or duch de Alburquerque lochtinent general y capita general en lo present principat de Chatalunya com en lo regne de Castella en la vila de Cuella, era mort lo S.or marques de Cuellar fill primogenit de dit S.or lochtinent, y que per la trista y lastimosa nova sa Ex.a se era retirat en lo monestir de Jesus fora los murs de la present ciutat, y desitjant dits mag.hs concellers que es lo que en lo dit cas podian y devian fer, manaren ajuntar una gran promenia de cavallers y ciutadans pera que entes lo cas los aconsellassen ques lo que devian y podian fer E ajuntada dita promenia, y en ella legits per mi Joan Soler Ferran notari de Barcelona scriva racional, molts exemplars fahents per lo cas concorrent, y en particular un exemplar continuat a dos de Janer 1597 de la mort de un fill del duch de Maqueda olim virrey de Chatalunya, la nova de la mort del qual ne foren avisats los S.ors concellers per part del Ex.m duch de Feria a les hores virrey per medi de don Berenguer Doms, y altra a 7 de Setembre de 1604 per la mort del duch de Terranova del qual foren avisats per lo Ex.m

S.[or] duch de Monteleon a les hores lochtinent y capita general en lo present principat, cunyat del dit S.[or] virrey, la nova de la qual mort saberen per medi de don Plegamans de Marimon que fou trames per part del dit S.[or] lochtinent fahentlos a saber dita mort, y tambe altre a 7 de Janer 1609 de la mort de dona Hieronima Colona mare del dit S.[or] duch de Monteleon que era morta en la ciutat de Gaeta, si be no es continuat fossen estats avisats los S.[ors] consellers de la dita mort per lo dit S.[or] duch de Monteleon, judicant que si no estave continuat fou inadvertentia y haverho deixat de continuar en lo dietari, y si no haguessen estats avisats es ben cert noy foren anats, y considerant la consuetut tant antiquissima que te la ciutat y com se sol haver en les morts dels serenissims reys y S.[ors] nostres de que fins a tant, la ciutat esta ab sa real carta avisada de no fer demostracio alguna, perço la dita promenia considerades les dites coses y entesos dits exemplars aconsella als dits mag.[hs] concellers de que fins a tant ses mag.[cies] fossen avisats de la dita mort per part de sa Ex.[a] , no devian fer demostracio ni sentiment algu.

DISAPTE VJ. — En est die festa dels Reys los S.[ors] concellers com tenen de costum, anaren al offici a la isglesia parrochial de N.[ra] S.[ora] del Pi. Reys

DIUMENGE VIJ. — En est die al mati entra la bulla de la sancta crusada per lo portal Nou, y foren los mag.[chs] concellers per acompanyar la professo del recibiment de la dita bulla com quiscun any se acostume de fer, y en est die per esser diumenge no se feu la professō de S.[t] Ramon per no acostumar de eixir la seu en dia de festa de diumenge y fou porrogada per lo endema. Butlla.

DILLUNS VIIJ. — En est die al mati se feu la festa y professo de S.[t] Ramon, ana lo clero y capitol de la seu com es de costum ab professo al monestir de Santa Chatarina ahont se feu lo solemne offici y sermo, aportave lo standart lo prom mes antich — E lo mateix dia a la tarde estant los mag.[hs] concellers juntats en las casas de la ciutat en la stantia dita de trentenari, vingueren ab embaxada de part del Ex.[m] S.[or] duch de Alburquerque virrey de aquest principat, don Bertran de la Cueva germa del dit S.[or] virrey y don Francisco t. cavalleris de dit S.[or] virrey, tots ab ses gramalles de dol cap cubert y entrant per la dita instantia anaven ab les gramalles rossegant per terra y St. Ramon, professo. Avis de la mort del fill de s. E.

assentats entre los S.ors consellers faheren sa embaxada de part de sa Ex.a, fahent a saber als S.ors consellers la trista nova que sa Ex.a tenia rebuda de com son fill primogenit lo marques de Cuella era mort en Cuella regne de Castella, y que sa Ex.a los feya a saber dita trista nova pera que se servissen de encomanar aquella bona anima a Nostre S.or, puix sabian quant vivia quant volia esta ciutat y quant estava afectat a coses della. E los dits S.ors consellers entesa dita embaxada y feta gran demostracio y sentiment de la dita mort, respongueren que besaven les mans a sa Ex.a y que sentian summament en la anima la tan lastimosa nova y lo trist pesar que sa Ex.a tenia rebut, y que ells farian de llur part lo que tenian obligacio tenir de fer en semblants casos. E entesa dita resposta se despediren, ab las faldas de dol arrossegant per tota la dita instantia — E los dits S.ors consellers perque era ja tart encontinent ordenaren que per lo endema demati se convidasse una gran y bastant numero de promenia de ciutadans y cavallers pera que los aconsellassen que es lo que devian y podian fer en lo cars concorrent.

Promenia per tractar de id.

DIMARS VIIIJ. — En est die al mati los mag.hs concellers tenint ajustats una gran promenia de bastant numero, que foren cerca de trenta persones de ciutadans y cavallers, persones totes molt pratigues y expertes en les cerimonies de la casa de la ciutat, tots junts lo S.or conceller en cap los proposa com tenian rebuda lo die antes una embaxada de part de sa Ex.a fahentlos a saber la trista nova de la mort de son fill lo marques de Cuella, per dos cavallers los mes principals de palacio, lo un era don Bertran de la Cueva son germa y lo altre lo cavalleris major, tots anant vestits de dol y ab lo cap cubert y faldes de la gramalla rossegant, y que tenint sabuda dita nova ab la forma sobredita y tambe com sa Ex.a estava retret en lo monestir de Jesus tenint alli lo dol, que es fora los murs de la present ciutat, que es lo que devian y podian fer en nom de aquesta ciutat en lo cas concorrent — E los dits S.ors consellers faheren mirar altres exemplars consemblants al present y legir a la dita promenia que lo S.or virrey, ab la forma servada en altres occasions, los tenia feta a saber la dita mort del dit marques y tambe que estant en lo monestir de Jesus per esser raval de la present ciutat y los qui estan en lo carrer del dit monestir, son tinguts per ciutadans de Barcelona y paguen lo dret a la ciutat de la manera quel paguen los qui estan dins de la ciutat, que es vist

estant lo S.^{or} virrey en lo dit monestir de Jesus es estar dins de la ciutat, y en altres occasions estant lo S.^{or} virrey en la torre de micer Serra que es al costat del dit monestir, los S.^{ors} concellers esserhi anats aixi per lo enterro del marques de Almaçan que fou enterrat en lo dit monestir, com tambe per esser estat malalt lo duch de Monteleon en la dita torre de micer Serra los concellers lo anaren a visitar, que perco devian los S.^{ors} concellers ab sas gramallas de dol vestits anar al dit monestir de Jesus a donarli lo pesame de la mort del dit marques de Cuella son fill, y que tocave obligacio a la ciutat haverho de fer, y que aixi la dita promenia los o aconsellave — E los dits mag.^{hs} consellers lo mateix die a la tarda vestits ab ses gramalles de dol ab sos verguers tambe endolats, acudiren en la present casa de la ciutat, acompanyats dels officials y de altres persones ab cotxos, anaren al dit monestir de Jesus a donar lo pesame al S.^{or} virrey de la dita mort, lo qual trobaren alt en una istantia tota lissa sens colgadures de ras ni de dol, y entrats en ella ab los S.^{ors} consellers ab les faldes rossegants tots de peus, lo mag.^{h} conceller en cap feu sa embaxada ab demostracio de gran sentiment que tenia rebut tota esta ciutat de la dita mort del dit S.^{or} marques, de la qual embaxada sa Ex.ª feu demostracio de molt gran agrahiment y que restave molt satisfet de la merce que la ciutat li tenia feta, y los dits S.^{ors} consellers se despediren eixint del dit aposento ab les dites faldes rossegant.

Pesame a s. A.

Negocis de monedas. Preu dels trentins.

DIMARS X. — En est die al mati se tingue consell de cent per la relacio que feren los S.^{ors} de la vintyquatrena dels negocis de monedas en lo qual fou delliberat que los S.^{ors} concellers ab promens anassen al S.^{or} virrey a supplicarli conforme los apuntaments tenia fets la dita vintyquatrena, donantli copia dels dits apuntaments y tambe que se supplicas al Ex.^{m} S.^{or} bisbe, S.^{ors} deputats, molt R.^{nt} capitol, consols de la lotja de la mar y al bras militar pera que ab conformitat de la ciutat fassen semblant embaxada al S.^{or} virrey com largament en la dita delliberacio esta contengut — E lo dit die a la tarda que eran cerca de les sinch hores, los dits mag.^{hs} concellers acompanyats ab promens per executio de la dita deliberacio del savi consell de cent celebrat lo die present, estant lo S.^{or} virrey en lo carrer de Jesus reval desta ciutat en la casa eo, torra ques diu de micer Serra, que es junt del monestir de Jesus per ocasio de la nova que sa Ex.ª tenia rebuda de la mort del S.^{or} marques de Cuella

Embaxada a s. E.

son fill primogenit, tenint primer hora y obtinguda, anant ab molts de cotxos y acompanyats de molts officials de la present casa faheren la embaxada que lo dit savi concell de cent tenia desliberat se fes a sa Ex.ª, que fou trobat en la dita torre de micer Serra en una istantia que es devers lo carrer de Jesus, y explicada aquella y donada en mans de sa Ex.ª copia en scrits dels apuntaments que tenia fets la vintyquatrena legits en dit savi concell de cent y per dit savi concell de cent lohats y aprovats, supplica a sa Ex.ª se servis voler fer merce a esta ciutat en lo que ab dits apuntaments se supplica que es en effecte que sa Ex.ia ab conformitat de la ciutat se servesque posar los trentins a un moderat preu e, o, valor, y tambe si apareixera convenient fer quartillos de or; a la qual embaxada sa Ex.ª respongue que molt ben certa podia estar esta ciutat de sa voluntat, y com en totes les occasions que se li havian offert y a ell li era estat posible li havia valgut, y que la necessitat que esta ciutat tenia sabia molt be quant era gran y necessitava de remey, y que aixi o tenia representat a sa Mag.t y estava aguardant resposta, que de present no estave en sa ma poder remediar lo que se li demanave, que si ho estigues no seria menester que se li representas que bastave que si li passas per lo enteniment, que ell o remediaria, pero que com tingue orde en contrari conforme ja te dit de sa Mag.t, no esta en sa ma poderho remediar, que lo que ell podia fer era tornarho a representar a sa Mag.t molt encaridament quant es gran la necessitat que te la ciutat y necessita de prompte remey — E entesa dita resposta los dits mag.hs concellers y promens qui foren los S.ors Francesch Cornet y Joseph de Bellafilla donsells, Bernat Romeu y Magi Grau ciutadans honrats, fet lo degut acatament se despediren.

Embaixades per id.

Dijous XJ. — En est die los mag.hs consellers per executio de la deliberacio del savi concell de cent lo die mes proppassat celebrat, enviaren ab embaxada al R.m bisbe don Luis Sans y al molt R.nt capitol de la seu dos cavallers, als quals donaren copia dels dits apuntaments pera que ne deixassen en ma de dit R.m bisbe y capitol, y los supplicas de part de esta ciutat se servissen fer la dita embaxada a sa Ex.ª en conformitat de esta ciutat — Los quals embaxadors lo dit die refferiren com tenian feta dita embaxada primer al dit R.m bisbe y despres al molt R.nt capitol, y que tots se eran offerits de molt bonissima gana a fer dita embaxada sabent quant gran era la necessitat — E

tambe feren embaxada als S.ors deputats deixant copia dels dits apuntaments, y referiren que de bona gana farian a sa Ex.a la dita embaxada conforme estave ab los apuntaments.

DISAPTE XIIJ. — En est die al depres dinar se tingue consell (de) cent en lo qual los mag.hs consellers refferiren la embaxada que tenian feta a sa Ex.a a deu del corrent, y tambe com tenian fetas fer las demes embaxades que estave apuntat en dit consell de cent se fessen — E lo dit concell feu delliberacio que se scrigues a sa Mag.t y demes persones que convenia tenir de scriurer, a suplicar a sa Mag.t fos servit manar al Ex.m lochtinent y capita general posas en executio lo que la ciutat li te supplicat, y que lo donarse las cartas fos comes a la persona que apareixeria als S.ors concellers — E lo mateix dia despres de esser disgregat lo savi concell de cent se feren les cartes aixi pera sa Mag.t , duch de Lerma, vicecanceller, pare confessor, S.ors regents, mestre del princep y se enviaren a mossen Julia de Navel que se trobe en la cort del rey N.re S.or pera que done aquelles, enviant lo plech per la stapheta — E tambe la mateixa tarde se fou feta embaxada per mossen Joseph de Bellafilla donsell, micer Jaume Aymerich ciutada honrat, als S.ors consols de la lotja de la mar conforme fou delliberat per lo savi consell de cent a deu del corrent. Cartes id.

DIUMENGE XIIIJ. — En est die al mati foren los S.ors concellers al monestir de S.t Agosti per ohir lo offici com es costum, y esta en lo ceremonial tenirhi de anar semblant die. St. Agosti.

DILLUNS XV. — En est die se feren les obsequies del dit marques de Cuella en lo monestir de Jesus, y los S.ors concellers a parer de promenia noy anaren si be foren convidats. Obsequies.

DIMECRES XVIJ. — En est die se feu extractio de clavari de la present ciutat en lo concell de cent y de altres officials ço es portalers, y fou extret en clavari de la present ciutat lo mag.h micer Francesch Aguilo doctor en drets y ciutada honrat de la present ciutat. Clavari y portalers.

DISAPTE XX. — En est die festa del glorios S.t Sebastia, los S.ors concellers ab la professo de la seu anaren a la isglesia de S.t Sebastia y aportaren lo talem com es de costum. St. Sebastia.

DIJOUS XXV. — En est die festa del apostol S.t Pau, los S.ors concellers essent estats convidats, foren al offici al monestir de S.t Pau del Camp, y lo despres dinar se tingue consell de cent y se feu extractio de balle y foren extrets en terna los seguents: Terna de balle.

mossen Pere Sbert mercader
mossen Francesch Fivaller donzell
mossen Julia de Navel ciutada honrat.

FEBRER

Clavari, jura.

DIJOUS I. — En est die jura lo mag.^{h} micer Francesch Aguilo nou clavari de la present ciutat en la forma acostumada, ana ab cotxos a pendrer possessio dels portals.

Purificacio.

DIVENDRES IJ. — En est die festa de la Purificacio de nostra S.^{ora}, foren los mag.^{hs} concellers a la seu hoyr lo offici y prengueren cera de ma del S.^{or} bisbe.

Torneig en lo Born.

DIUMENGE IIIJ. — En est die essent estats convidats los S.^{ors} concellers per lo sindich del general, foren al Born al torneig que se es fet lo die present.

Festa de cavall a la plassa de Sta. Anna.

DIUMENGE XJ. — En est die essent estats los S.^{ors} concellers (convidats) per una festa de cavall ques tenia de fer en la plaça de Sta Anna, y per causa de la pluya se porroga per laltre die vinent.

Sta. Eularia.

DILLUNS XIJ. — En est die festa de la gloriosa Santa Eularia cos sant de la ciutat, foren los mag.^{hs} concellers a la seu ab promens com es de costum.

DIJOUS XV. — En est die se feu la festa de cavall en la plaça de Sta Anna, a la qual foren los mag.^{hs} consellers.

Trentins y quartillos.

DIMECRES XXJ. — En est die se tingue concell de cent acerca de la baxa dels trentins y que se fassen quartillos, y perço que sia feta embaxada al S.^{or} virrey per dos cavallers de part del savi concell de cent, que sa Ex.ª tingue a be ab conformitat de la ciutat abaixar los trentins y fer quartillos; y en continent se feu dita embaxada per mossen Joseph de Bellafilla donzell y mossen Magi Grau ciutada honrat.

Id.

DIVENDRES XXIIIJ. — En est die se tingue concell de cent per la baxa dels trentins, y tenint ja la intentio y voluntat de sa Ex.ª se feu deliberacio que se fes la dita embaxada, ço es que se posassen a trenta y tres reals, y en loch de quartillos se fessen *ternets* que valdrian onse reals, y que la ciutat cobras tots los

Id. cridas.

trentins que son en la present ciutat a raho del preu corrent de trenta y sinch reals, y se fassan bons a la taula o banch a dit

preu, y despres se donassen a raho de trenta y tres reals, y que perço se fessen crides publiques per tota la ciutat que per tot lo die de dema los qui tinguessen trentins, mig trentins y dobles los aportassen, que la ciutat los cobraria a la mateixa valor, la qual crida, per causa de la gran pluya que est die feu en la present ciutat, no se feu fins lo endema de gran mati. Pluya.

DISAPTE XXIIIJ. — En est die festa del glorios Sant Mathia per executio de la delliberacio del savi concell de cent celebrat lo die proppassat, estigueren uberts la taula y lo banch y en ellas posades taules, ahont tot lo die y fins que se troba qui volgues trentins stigueren rebent aquells al for que antes se solian rebrer de manera que ningu per la baxa perdes res, adosantse la ciutat tot lo dany y perdua; que es estada cosa de molta consideracio tot pera acomodar los ciutadans y poblats de la present ciutat, y la quantitat que deposaven, la feyen bona en la taula o, banch ahont anaven deposant en lo compte corrible de quiscu qui deposave. St. Matias. Cambi dels trentins.

DIMECRES XXVIIJ. — En est die primer die de quaresma los S.ors concellers prengueren cendra com es de costum en la capella de la present casa, y lo despres dinar se feu extractio en trentenari de terna de balle per renunciatio de mossen Francesch Fivaller qui era estat anomenat per sa Ex.a y no volgue regir lo dit offici de balle, y foren extrets en terna los seguents: Quaresma. Balle, nova terna.

Mossen Melchior Serra D.or en medecina
Jaume Canyet mercader
Pere Sauri ciutada honrat.

MARS

DIMECRES IJ. — En est die primer divendres de mars, foren los mag.hs S.ors concellers al hospital general a la tarda al sermo y visitaren los pobres de aquella santa casa. Visita al hospital.

DISAPTE IIJ. — En est die reberen cartes de cort de mossen Julia de Navel ciutada honrat, ab les quals scriu larga relacio de sa embaxada que tenia ell y Damia Gener en nom de esta ciutat feta a la ciutat de Toledo, la qual es assi incertada. Relacio de una embaixada a Toledo.

Relacio de la embaxada feta per Julia de Navel y Damia Gener ciutadans honrats de la ciutat de Barcelona a la imperial ciutat de Toledo, per orde dels molt Ill.es S.ors concellers y savi consell de cent de la ciutat de Barcelona.

Per lo orde que V.s mag.s nos donaren ab sa carta del primer de desembre, ab la qual & *inseratur usque ad finem* (1).

Visita al hospital.

DIVENDRES VIIIJ. — En est die foren los S.ors concellers al hospital a la tarde, y oyren lo sermo y visitaren los pobres de aquella S.ta casa.

Sta. Madrona.

DIJOUS XV. — En est die festa de la gloriosa S.ta Madrona, foren los mag.hs concellers a la seu a acompanyar la professo qui es anada a la sua santa casa com es de costum quiscun any en semblant die.

Balle, jura.

DIVENDRES XVJ. — En est die jura mossen Pere Sauri ciutada honrat, balle de la present ciutat ab esta forma, que sen ana al porxo de S.t Jaume y estant alli ab molts de cavallers quel tenian acompanyat, y essent al dit porxo anaren alli los S.ors consellers y ab agraduacio anaren a las gradas de Santa Agata que son a la plaça del Rey y alli jura y va hoyr sententia de excomunicacio, y de ditas gradas ab la mateixa agraduacio vingue a las casas de la ciutat y alli presta son jurament ab la forma acostumada en ma del dit S.or conceller en cap, y despres lo acompanyaren ab la mateixa agraduacio a la cort del balle per donarli possessio.

Visita al hospital.

DIVENDRES XXIIJ. — En est die foren los S.ors consellers al hospital al despres dinar al sarmo y visitar los malalts.

Veguer jura.

DISAPTE XXIIIJ. — En est die jura mossen Francesch Salavardenya veguer de Barcelona per lo trienni vinent, lo qual ja antes tenia dit carrech per renuntiatio de mossen Magi Garau, y dit jurament se feu sens serimonia alguna, sino que a soles vingue en les presents cases de la ciutat y jura de nou son offici.

Annunciacio.

DIUMENGE XXV. — En est die festa de la Anunciatio de Nostra S.ora, foren los S.ors concellers a la seu al offici com es de costum.

---

(1) Vejas l' Apendix III.

DIVENDRES XXX. — En est die a la tarda los S.ors concellers foren al hospital a hoyr lo sarmo y visitar los pobres malalts de dita casa. Visita al hospital.

ABRIL

DIMECRES IIIJ. — En est die se feu en la lotja lo anniversari de don Pedro de Moncada. Anniversari de Moncada.

DIVENDRES VJ. — En est die foren los S.ors concellers al hospital a la tarde com es costum. Visita de divendres.

DISSAPTE VIJ. — En est dia se feu la matricula dels mercaders en la present casa y foren passats los seguents: Mercaders, matricula.

mossen Bernat Puig	mossen Baltezar Fochs
mossen Pau Darre	mossen Pere Muntada
mossen Pau Farran	mossen Sagimon Damians
mossen Pere Casadavall	mossen Francesch Joffre
mossen Jacinto Salvador	mossen Pau Bertran

DIUMENGE VIIJ. — En est die diumenge del Ram foren los mag.hs concellers a la seu, y feu lo R.m bisbe la benedictio dels rams. Rams.

DIJOUS XIJ. — En est die los mag.hs consellers anaren ab promens a la seu per hoyr lo offici, y aportaren lo talem quant encerraren lo S.m Sagrament al monument. Dijous Sant.

DIVENDRES XIIJ. — En est die foren a la seu los mag.hs consellers quant tragueren lo S.m Sagrament del monument. Divendres.

DISAPTE XIIIJ. — En est die del disapte Sant foren los S.ors concellers a la seu al offici. Disapte.

DIUMENGE XV. — En est die de Pasqua de Resurrectio los mag.hs concellers acompanyats ab promens foren a la seu al offici com es de costum. Pasqua.

DISSAPTE XXJ. — En est die se tingue concell ordinari de trenta, en lo qual entre altres coses se deslibera fos crescut lo numero dels corredors de orella que son quaranta plassas de christians vells, que fossen deu mes que seran cinquanta. Augment de corredors de orella.

DIUMENGE XXIJ. — En est die vigilia de S.t Jordi, foren los S.ors conselles a vespres a la deputatio.

St. Jordi.

DILLUNS XXIIJ. — En est die festa de sant Jordi, los S.ors concellers foren al offici a la diputatio y fouhi lo S.or virrey.

Consols y jutje de apells.

DIMECRES XXV. — En est die se tingue consell de cent en lo qual se feu extractio de consols de la lotja, jutge de apells y consol del pont, y foren extrets en consols de lotja

lo D.or Antoni Joan Cuberta
mossen Francesch Millars
consol del pont Joan Garriga

Relacio de la embaxada a Toledo.

E en lo dit consell mossen Julia de Navel ciutada honrat de la present ciutat, feu relacio de sa embaxada que a ell y a mossen Damia Janer qui resideix en cort de sa Mag.t los fou encomanada, que trobantse los dos en cort tingueren orde de la ciutat de fer embaxada a la ciutat de Toledo en correspondencia del que tenian proposat de fer al mag.h conseller en cap, pensant que aniria a la dita ciutat y tenian fets alguns aparells, y sentiren molt com no passa per aquella ciutat del que feren gran sentiment, y ne feren embaxada al S.or vicecanceller de la corona de Arago, y en correspondentia de asso foren los dos tramesos a la dita ciutat La relacio de la dita embaxada esta largament continuada en lo present dietari en jornada de disapte, a tres del passat.

MAIG

Matricula de ciutadans.

DIMARS I. — En est die se feu la matricula dels ciutadans, y dels qui foren proposats per esser matriculats que foren dos tant solament, matricularen lo un que fou lo mag.h micer Baltezar Morell doctor del real consell.

Sta. Creu.

DIMECRES IIJ. — En est die festa de S.ta Creu, los mag.hs consellers foren ab prohomens a la seu al offici.

Corredories.

DISAPTE XIJ. — En est die se tingue consell ordinari, y determina lo consell que se publicassen les deu plasses de corredories de orella que a vint y hu de abril proppassat lo dit concell tenia determinat, y dit dia los S.ors consellers feren nominacio de deu persones per obtenir dites deu corredories.

Egipsiaques.

DIUMENGE XIIJ. — En est die foren los mag.hs consellers en la casa de les Egipsiaques, ahont se feu la festa de la gloriosa Sancta com es de costum quiscun any.

DILLUNS XXJ. — En est die, die de las ledanias al mati, foren los mag.hs consellers a la seu a la professo com es de costum quiscun any — E lo dit die al despres dinar se tingue consell de cent en lo qual se deslibera que attes que lo Ex.im S.or duch de Feria virrey de Valentia, en lo temps passa per aquella ciutat lo S.or conceller en cap li feu moltas merces, y tambe son pare es estat virrey de aquest principat, lo qual se spera que va per governador de Mila, que sempre que sia en la present ciutat los mag.hs consellers lo vajan a visitar feyentli molts compliments per esta vegada solament — E tambe se feu delliberacio que los S.ors concellers puguen donar quiscun any per ajuda de charitat del predicador de la quaresma de Sant Miquel fins en sexanta liures, y manco si pareixera als S.ors consellers.

Ledanies.

Visita a virrey de Valencia, de pas per esta ciutat.

Caritat al predicador de la quaresma en St. Miquel.

DIMARS XXIJ. — En est die anaren los S.ors consellers a la professo de les ledanies a la seu.

Ledanies, professons.

DIMECRES XXIIJ. — En est die anaren tambe a la seu a la professo de les ledanies.

DIJOUS XXIIIJ. — En est die festa de la Assentio de Nostre S.or los mag.hs consellers ab promens anaren a la seu al offici, y es dia de cerimonia.

Ascensio.

JUNY

DISAPTE IJ. — En est die en la capella de la present casa digue missa un archebisbe armeni y digue aquella en lengua armenia, ab different ceremonia que no celebren los latins, y tenia dos capellans armenis per assistents y tots cantaven, y feu la consagracio ab hostia conforme se usa, ab calser posant vi y aygua; foren y presents los mag.hs S.ors consellers y molt gran multitut de persones, y los S.ors consellers manaren que li donassen cent reals de charitat — Y tambe jura est die mossen Joan Garriga consol del pont.

Misa per un archebisbe armeni.

Jura del consol del pont.

DIUMENGE IIJ. — En est die festa de Pasque del Sperit Sanct, foren los mag.hs consellers acompanyats ab promens al offici major a la seu.

Segona pasque.

DIJOUS VIJ. — En est die foren los mag.hs consellers al monestir de Pedralbes, com es de costum anarhi quiscun any.

Visita a Pedralbes.

DIMARS XIJ. — En est die a la tarde se feu lo ensatx de la

Ensatx de musica.

musicha en la present casa per lo die de Corpus, y se acostume de fer lo die antes, y per ocupacio dels S.ors concellers se porroga al die present.

Corpus, vigilia.

DIMECRES XIIJ. — En est die vigilia de Corpus, los mag.hs S.ors concellers com es de costum anaren a vespres a la seu desde lo porxo de S.t Jaume, y dites (les) vespres tornaren a la plassa de S.t Jaume per la collacio de rams.

Id., festa.

DIJOUS XIIIJ. — En est die festa de Corpus, los mag.hs consellers al mati acompanyats ab promens, anaren a la seu per ohir lo offici y lo despres dinar se juntaren a la plassa de Sant Jaume tambe ab promens, y de alli anaren a la seu a vespres per acompanyar la santa professo, y en est die estant los mag.hs concellers al altar major de la seu acompanyats ab sos promens en la part de la epistola, estant ja en la part del Evangeli lo setial del S.or virrey aguardant que sa Ex.a arribas per anar a la professo y essent dits mag.hs consellers avisats que sa Ex.a venia y estava cerca del portal major per entrar en dita seu, los dits mag.hs concellers com es de costum anaren ab dits promens a rebrer y acompanyar al S.or virrey, y arribats que foren en sa presentia al entrar del portal haventli feta la cortesia deguda, lo mag.h conseller en cap se li posa a la part squerra del costat del dit S.or virrey, y lo S.or conseller segon ab son prom se li posa de davant, inseguint y anant davant los altres mag.hs consellers ab son mateix orde ço es quiscu ab son prom, y encontinent veheren dits mag.hs consellers que lo capita de la guarda se era posat devant del S.or virrey entre los S.or conseller segon y son prom, considerant esser cosa inusitada y molt nova perque davant del S.or virrey y los S.ors consellers noy pot anar ni te loch persona alguna, lo que se es sempre observat per la ciutat en son ceremonial en tots los recibiments de sos reys y de sos presidents, y en totas las ocasions que se han offert als S.ors consellers de Barcelona trobantse en la chatedral o, en altra isglesia anant a rebrer al lochtinent entre virrey y consellers, anant ab promens, o, sens aquells, no ses acostumat que ninguna persona se posas entre virrey y consellers, y aixi per las ditas causas y per la obligacio de llur carrech y per conservacio de las preheminenties reals les quals son acomanades als S.ors consellers per sos reys y S.ors, digueren en continent al dit capita de la guarda que no ere son loch ahont anava, y responent que anava en son loch, se supplica per dits mag.hs consellers al S.or virrey que fos

Questio de ceremonial ab lo virrey.

servit sa Ex.ª manarli que ixques de aquell loch en que entre sa Ex.ª y dits mag.^{hs} consellers y proms no podia anar ninguna persona y que ere contra lo seremonial de la ciutat, y responent que ja altra vegada se era fet y quel aportava per guarda de sa persona, se li suplica dientli que si alguna vegada se era fet (lo que nos creu) no tenen memoria de tal y que los mag.^{hs} consellers de Barcelona en presencia del lochtinent general eran la propria guarda de sa Ex.ª, conforme o tenian per privilegis reals y manat de sos reys de gloriosa memoria, y incistint sempre dit lochtinent general en sa pretensio no obstant moltas replicas se li feren, se arriba al altar major de la capella real, y com lo hagueren acompanyat fins a son setial ab cortesia deguda, sen tornaren dits mag.^{hs} consellers y promens en son loch del altar a la part de la epistola, y consultaren ab dits promens ques lo que devian y podian fer en reparo de dit perjudici, y encontinent tots conformes prengueren resolucio de fer una embaxada a sa Ex.ª de dos cavallers dels dits promens com encontinent li feren, supplicantlo por part de la ciutat no volgues donar loch a ques fes una cosa tant perjudicial a les prehemimenties reals de anar los criats de sa Ex.ª devant de sa Ex.ª y dels mag.^{hs} consellers y promens, com son loch sia anar darrera sa Ex.ª o devant dits mag.^{hs} consellers y promens, donantli moltas rahons dalt referides en confirmacio de la pretentio de la dita ciutat, y tornada resposta per dits S.^{ors} embaxadors dient que jau tenia ben pensat y que lo loch ahont era anat lo capita de la guarda era son loch y que per servey y guarda de sa persona, aun que fuesse un alacayo loy faria anar, y si no los aparecia bien que lo scriviessen a su Mag.^{t}; y tornaren a consultar dits mag.^{hs} consellers y promens que es lo que deuian fer, y desliberaren que se envias una embaxada al R.^{im} bisbe desta ciutat y al molt R.^{nt} capitol pera que fossen servits encontinent de ajuntar capitol, perque la ciutat los tenia de fer una embaixada de molta importantia antes que se fes la professo, y encontinent se ajunta dit capitol en lo qual asisti y fou present dit R.^{im} bisbe, y per part de la ciutat se li feu embaxada per dits dos embaxadors los quals explicaren largament tot lo fet com havia passat, y que fossen servits en conformitat de la ciutat de fer embaxada al S.^{or} virrey y supplicarli lo mateix que la ciutat li te supplicat, y oyda dita embaxada lo molt R.^{nt} capitol y despres de haver discorregut molt dit negoci feren una embaixada per

dos canonges al dit S.[or] los quals li parlaren ab molta y larga discusio, y tornats a capitol enviaren a dir a dits mag.[chs] consellers per dits embaxadors que tinguessen a be que continuas dita professo del Corpus que ja estava comensada y que per dit effecte estave parada, que donaven paraula que en esser tornada se interposarian de nou en dit negoci de manera que la ciutat estaria reintegrada, y dits mag.[hs] consellers entesa dita resposta donaren orde de que dita professo passas havant, y enviaren altra embaxada al dit S.[or] virrey per dits embaxadors supplicantlo fos servit per fer merce a la ciutat si aportaria una vara de talem, y respongue que per estar ab indispositio no la aportaria sino que aniria a la professo acompanyar el S.[mo] Sacramento a las spaldas del S.[or] obispo con una vela en la mano, y encontinent dits mag.[hs] consellers enviaren a cercar lo talem lo qual prengueren alt en lo altar major fahent primer ells lo degut acatament a sa Ex.[a], y anaren tota la professo aportant lo talem y tornats que foren de la dita professo y havent deixat lo dit talem alt en lo altar major en lo loch ahont lo tenian pres, encontinent enviaren dos embaxadors al dit molt R.[nt] capitol perque ajuntassen lo dit capitol ab dit R.[m] bisbe perque dit negoci prengues bon assento, y havent lo R.[m] bisbe feta la benedictio y anantsen a la segrestia per despullarse, lo S.[or] virrey crida al capita de la guarda y parla ab ell molt bona stona, y en continent vingue a la part hont estaven dits mag.[hs] consellers y proms saludantlos y sen ixque del altar major, lo qual vist per dits mag.[hs] consellers encontinent se alsaren y anaren hont estava dit S.[or] virrey y lo acompanyaren en la forma deguda ço es lo conseller en cap a ma squerra y los demes consellers y promens devant sa Ex.[a] , sens haverhi ninguna persona entre lo S.[or] virrey y consellers y lo acompanyaren fins a la porta com es acostumat.

Professo en St. Sebastia.

DILLUNS XVIIJ. — En est die los mag.[hs] concellers foren a la professo que se feye en la isglesia de S.[t] Sebastia a la tarda, la qual isglesia sta sots protectio de la ciutat y la tenen en comanda los beneficiats de la seu.

Id. de octava.

DIJOUS XXJ.—En est die cap de la octava del Corpus, foren los mag.[hs] consellers a la seu a la professo com es de costum.

St. Joan, sens cavalcada, per pluja.

DIUMENGE XXIIIJ. — En est die festa de S.[t] Joan per causa de la pluya que feu est die en la matinada, no se feu la cavalcada perso (se ajuntaren?) los S.[ors] concellers com es de costum.

DILLUNS XXV. — Havent entes los mag.hs consellers los dies proppassats que novament se eren fetes dos carniseries en la parrochia de S.t Genis territori de Barcelona, una del rector o, de mossen March Antoni Lentes donzell qui es patro de la dita rectoria, y la altra de Gaspar Corts de Sarria, y essent comes asso contra lo privilegi del rey don Alonso data en Barcelona a onse del mes de setembre mil quatrecents trenta y hu, que prohibeix fer carniseries en lo territori exceptanne solament la de Sarria, la de Sans y la del Clot que ja a les hores eren, per dita raho trameteren lo sindich al balle general per saber si era orde seu, mostrantli dit privilegi y dientli que en virtut de aquell podian los consellers propria auctoritate derrocar les, y que per ço lin donaven raho E perço en aquest die, Steve Gilabert Bruniquer notari de Barcelona sindich de la ciutat refferi a dits mag.hs consellers com en dies passats ere estat al balle general en concistori, y en presentia dels assessors li tenia dit lo demunt dit y deixat lo privilegi, y que li tenian respost que acudis ab lo mag.h micer Luis Besturs altre dels assessors de la dita ballia per la resposta, y que apres lo dit micer Besturs li hauia respost que era ver que los dits Lentes y Corts tenian stabliments de ditas carniserias del balle general, ço es lo dit Lentes eo, lo rector de S.t Gervasi, de poch dies atras, y Corts ja ha alguns anys havia, y que de pochs dies atras li havian dat executorials pera fer la carniseria, no sabent ells del privilegi de la ciutat que ara havian exhibit, si be se recordava ara haverlo vist altra vegada tres o quatre anys fa, quant ells feren stabliment a don Benet de Fluvia de fer nova carniseria al carrer de Jesus, lo qual no havia tengut loch obstant lo dit privilegi, y que ell havia enviat a cercar a mossen March Antoni Lentes qui per lo rector havia impetrat lo stabliment, ya dit Gaspar Corts los havia desenganyats que sos stabliments no tenian loch perque obstava lo dit privilegi, y que los S.ors consellers stiguessen certs de aquell concistori que acudiria ab molta voluntat a tota cosa que puga en beneffici de la ciutat. Carniseries en St. Genis.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En est die festa del glorios apostol Sant Pere, los S.ors consellers foren a la seu ab sos promens com es de costum. St. Pere.

JULIOL

Galeres de Spanya.

DIUMENGE I. — En est die arribaren en la playa de la present ciutat les galeres de Spanya ab la patrona, que se diu venen a averar la real que esta surta en la dresana.

Dites carniseries.

DIMARS IIJ. — En est die ana lo sindich de la present ciutat ab lo S.^{or} veguer y altres officials y tambe lo fisch del bisbe a la parrochia de St Gervasi territori de Barcelona, pera enderrocar com de fet enderrocaren dos carnisseries que novament se eran fetes en la dita parrochia, la una estava en la rectoria de St Gervasi y la altra en la dita parrochia, que tenia feta fer en Corts de la parrochia de Sarria, com nos poguessen tenir per esser dins del territori de Barcelona, que es contra del privilegi que la ciutat te privatiu de no poder edificar noves carniseries ni haver sino tant solament les que estan expressades en dit privilegi.

Item.

DIJOUS V. — En est die vingue en la casa de la ciutat mossen March Lentes donsell, qui es patro de la rectoria de St Gervasi, a petitio del qual lo balle general li tenia donada licentia de que per beneffici de la isglesia de dita rectoria se pogues tenir carniseria pera vendrer carn, lo qual demana que volia entrar a parlar als mag.^{hs} concellers y entrat que fou, digue que ell com a patro de la rectoria de St Gervasi tenia obtinguda licentia del balle general pera fer la dita carniseria y que quant demana tal llicentia, may entengue ni se li digue que la ciutat tingues privilegi de poder impedir que no se fessen carniseries en lo territori y que fer carniseries era fer perjudici a la ciutat, que si tal hagues sabut y entes, en ninguna manera ell se fora atrevit en demanar tal licentia al balle general, y que aixi ell donava paraula als S.^{ors} concellers que ell no consentiria que mes se tallas en St Gervasi y que li pesava molt, que ell com a ciutada de Barcelona no desitja sino deffensar los privilegis de la ciutat y en ninguna manera enten fer en aquells contradictio.

Expulsio dels servitas de la casa de Sta. Madrona.

DILLUNS VIIIJ. — En est die essent estats instats los mag.^{hs} concellers de molts mesos atras y del principi que foren extrets en consellers desta ciutat, una y moltes vegades per lo R.^{m} S.^{or} don Luis Sans bisbe de la present ciutat y diocessi de Barcelona

axi de paraula, essent enviats a demanar dits S.ors concellers per dit S.or bisbe, com tambe haverlos solicitat los familiars de dit S.or bisbe quant convenia al servey de Nostre S.or Deu que la ciutat tragues de la casa que te sua propria en la montanya de Monjoich dita de santa Madrona, los frares servitas de Nostra S.ora que tenen dita casa per los predecessors dels dits S.ors consellers en comanda, certificantlos que de la dita extractio de dits frares ne havia de restar Nostre S.or molt servit per las cosas insolitas y indignas de comptar que offenian a las orellas sentirlas, lo mal que causaven y feyan en la dita casa los religiosos que en aquella habitaven, encarregantse sobre sa consientia dit R.m bisbe que convenia se fes dita extractio y que sen descarregava, y lo mal y dany ques feya carregave sobre les consienties de dits S.ors consellers, dientlos que estaven en pecat mortal sino o remediaven, y que dit R.m bisbe sen descarregava, y estava ben segur per informacions que tenia rebudes quant convenia que fossen extrets de dita S.ta casa de Santa Madrona. E los dits S.ors concellers zelosos de lur propria concientia desitjant en tot asertar, tenint tant solament consideracio al que es servey de Nostre S.or Deu y descarrech de lur offici y carrech que tenen, tenint temor y considerant lo que los era estat dit y encarregat per lur prelat y pastor en est die, manaren ajuntar lo savi concell de cent pera donar part en aquell de tot aquest fet pera que lo dit savi consell com a mes expert sobre les dites coses, determinas lo que li aparegue esser mes convenient al servey de nostre S.or y beneffici de tant santa casa, honor y reputacio de tota esta ciutat; y estant convocat y congregat lo dit savi consell est die al mati per major intelligentia de dites coses, y lo dit savi consell ab mes segur animo y sens temor algu pogues millor determinar lo fahedor a honor y gloria de Nostre S.or Deu, dit R.m bisbe enbia al dit savi consell lo R.nt micer Dionis de Montserrat y Ruffet son official y vicari general, lo qual en plen consell en nom y paraula del dit R.m bisbe informa largament quant be convenia al servey de Deu que dits frares fossen extrets de la dita santa casa, refferint moltas causas y donant moltes rahons com serie ferne gran servey a Nostre Senyor Deu, que per no causar terror assi no se relatan. E lo savi consell entesas las demunt ditas cosas, y la dita relacio que feu lo dit official y vicari general de part del dit R.m bisbe, tots una voce nemine discrepante determina que los dits frares servites

Idem.

fossen extrets de la dita casa, revocantlos lo acte de comanda que la ciutat los ne tenia fet de la dita casa, comettent la extractio dels dits frares als S.ors concellers ab lo modo que millor los aparegues, com mes largament en la dita desliberacio se feu esta contengut, y encontinent sens disgregarse lo dit savi consell de cent los dits mag.hs consellers enviaren al dit R.m bisbe ab embaxada los S.ors Alexandre de Aguilar donsell y Bernat Romeu ciutada honrat, aixi per donarli part del que se ere fet en lo savi consell de cent com tambe perque dits embaxadors entenguessen del dit R.m bisbe lo que cerca de las demunt ditas cosas havia passat, y si era lo que tenia refferit en concell de cent lo que dit R.m bisbe tenia dit als dits S.ors consellers, y tambe lo que son official y vicari general tenia tambe referit E los dits embaxadors tornaren resposta als dits S.ors concellers y savi consell de sa embaxada y refferiren com dit R.m bisbe los tenia dit puntualment tot lo que en lo savi consell de cent se tenia refferit y molt mes, que per esser coses indignes de contar no se referiren; e disgregat que fonch lo dit savi consell de cent los dits mag.hs concellers enviaren a Esteve Gilabert Bruniquer sindich de la ciutat en companya del dit S.or official, al Ex.im S.or lochtinent y capita general pera donarli part y ferli asaber la determinacio que tenia feta lo savi consell de cent, y tambe que sa Ex.a fos servit manar a algun official real que fes asistentia en la extractio de dits frares. E sa Ex.a respongue al dit sindich que de molt bona gana, que anas un official real a fer asistentia pera traurels del dit monestir, y que moltes vegades lo R.m bisbe de Barcelona li tenia dit quant convenia que se traguessen dits frares del dit monestir, y ja se li digue als primers dies que entra en lo govern de aquest principat de Chatalunya. E lo dit die a la tarde los dits mag.hs concellers acompanyats ab dos personas de cada stament, ab sos verguers y molts officials de la casa de la ciutat, anaren al dit monestir o casa de santa Madrona en la qual entraren liberament sens contradictio alguna, y essent en ella ordenaren que tots los religiosos del dit monestir se ajuntassen en lo capitol del dit monestir, y essent alli tots junts los mag.hs consellers manaren al escriva major de la casa de la dita ciutat que estave alli present, que legis la desliberacio que tenia feta lo savi consell de cent notificant aquella als dits religiosos, y despres de esser aquella notifficada estant alli present lo dit official Ruffet de part del dit R.m bisbe totas

las licentias que tenian de predicar, confessar y dir missa exceptat en lurs convents las revoca, y fet dit acte de revocatio poch apres ab molta quietut sens violentia alguna tots los dits religiosos sen anaren del dit monestir y sen vingueren en una casa eo collegi qui tenen en la present ciutat, aportantsen tots los mobles que son lurs propris sens regoneixerlos cosa alguna, y manaren dits mag.[hs] consellers que se donassen de charitat a quiscun religios del dit monestir per amor de Deu vint reals, los quals foren donats en continent a quiscu sens que sen discrepas algu, y foren donats encontinent per mi Joan Soler Ferran scriva rational, de orde de dits mag.[hs] consellers y persones dels quatre staments qui estaven alli presents en lur presentia.

Venguda de la galera patrona.

DIMARS X. — En est die vingue la patrona galera de Espanya ab altres galeres de sa squadra, que se enten venen per averar la real que esta a la dressana.

St. Christophol.

DIMECRES XJ. — En est die festa de Sant Christophol, los mag.[hs] consellers essent estats convidats per los preveres de S.[ta] Maria de la Mar foren al offici en Santa Maria de la Mar.

Galeras de levant. Salva.

DILLUNS XVJ. — En est die arribaren en la plaja de la mar de la present ciutat quatre galeres de la part de Levant, que son les quatre del regne de Valentia que diuhen van per compte y nom del cardenal duch de Lerma, las quals al entrar feren gran salva aportant molts gallardets y tirant molta arcabuseria, lo general de las quals es don Gaspar de Borga valentia.

Oferiment de un capita de les galeres.

DIMARS XVIJ. — En est die, vingue en la casa de la ciutat un capita de una de las quatre galeras del duch de Lerma, dient venie de orde del general de las ditas galeras don Gaspar de Borga, dient que son general li tenia ordenat que de part sua vingues a besar les mans als S.[ors] consellers, dient que tenie expres orde del S.[or] duch de Lerma que en esser arribat a esta ciutat vingues de lur part a offerir a la ciutat y a tot est regne les dites galeres, pera que en totes les occasions que fossen de algun beneffici y servey de esta ciutat ordenassen que estarian promptes y acudirian ab la puntualitat possible, a la qual embaxada los mag.[hs] concellers respongueren que besaven les mans a sa Ex.[a], y que estimaven molt la offerta de la merce que feya en esta ciutat, que ab la mateixa conformitat en lo que la ciutat podria servir á sa Ex.[a] y cosas que convinguessen per las ditas galeras acudirian ab molta puntualitat.

Galeres noves.

DILLUNS XXIIIJ. — En est die averaren una de les galeres noves que se son fetes en la dressana.

Sta. Martra.

DILLUNS XXX. — En est die festa de S.ta Martra, los mag.hs concellers essent estats convidats, foren a la isglesia eo, spital de S.ta Martra per hoyr lo offici y sermo.

AGOST

Averament de la galera real.

DIMECRES I. — En est die fou averada en la mar la galera real de sa Mag.t que estave en lo dressanal de la present ciutat, y en lo entrar en la mar se tiraren moltas pessas de artilleria de las galeras que estaven en la mar y molta archabusseria.

Arborament en ella de la bandera. Gran salva.

DIJOUS IJ. — En est die mossen Miquel Perez scriva de manament y secretari de sa Ex.a, de part del lochtinent de general de las galeras de Spanya, fou en casa de la ciutat a supplicar als mag.hs consellers de part del S.or lochtinent de general qui era un germa del S.or duch de Alburquerque lochtinent y capita general en aquest principat, y fer a saber a sas mag.ties com lo die de dema entenia dit S.or lochtinent de general arborar lo estandart a la galera nova real y perço entenia fer alguna demostratio de alegria y festa, y pera que aquella se fes ab major cumpliment supplicava als S.ors consellers fossen servits ferli merce de manar que lo baluart tiras algunas pessas, que o stimaria a molt gran merce, y que aixi be li tenia ordenat lo S.or virrey que de lur part o supplicas als S.ors de consellers E, los S.ors consellers entesa dita embaxada considerant que lo que sels demanava seria ferne gran servey a sa Mag.t, y vist que sels demanave y tambe o supplicave sa Ex.a, considerades dites coses a be que no fou trobat en los dietaris que altres vegades se fos fet (1) feren de resposta que ells procurarian en donar contento al dit lochtinent general y a sa Ex.a, y encontinent donaren orde als artillers que per lo die de dema estiguessen al arborar lo standart al baluart de Migdie.

Festa de la benediccio del standart.

DIVENDRES IIJ. — En est die a la tarda cerca de les sinch hores, despres de esser beneit lo standart real la benedictio del qual feu un bisbe foraster ques trobave en la present ciutat que anave a Roma, la qual benedictio feu dins de la galera real, fou

---

(1) A pesar de lo que aquí s' aferma, en algun dels altres volums del mateix Dietari se troba haverse fet ceremonial.

arborat lo dit standart real en la galera real novament posada en mar y al punt que fou arborat totas las galeras que eran en la plaja de la mar despararen la artilleria y tambe tiraren molta arcabusseria que fou cosa digna de veurer, y lo baluart de Mig die per orde dels S.^{ors} concellers qui stavan alli per veurer arborar lo dit standart, ab parer de promens ordenaren que lo baluart tiras sis pessas com de fet encontinent despres de haver tirat les galeres se tiraren.

Gracias per la festa.

DILLUNS VJ. — En est die mossen Miquel Perez scriva de manament y secretari de sa Ex.ª, de part del S.^{or} lochtinent de general de las galeras de Espanya y de sa Ex.ª vingue en la present casa de la ciutat a fer gracies als S.^{ors} de concellers de la merce que tenien feta lo die que se arbora lo standart real, en manar que per regositjar la festa lo baluart tiras las pessas.

Sta. Clara.

DIUMENGE XIJ. — En est die festa de Santa Clara los mag.^{hs} consellers essent estats convidats foren al offici al monestir de Sta Clara.

Assumpcio.

DIMECRES XV. — En est die festa de la Assumptio de Nostra S.^{a}, los S.^{ors} concellers foren a la seu ab promens com es de costum a ohir lo offici.

St. Roch.

DIJOUS XVJ. — En est die festa de St Roch, los mag.^{hs} S.^{ors} consellers al mati foren al porxo de St Jaume y de alli ab musica de menestrils, tabals y trompetas anaren a St Roch a hoyr lo offici, y acabat aquell sen tornaren a dit porxo de St Jaume.

Casa de Sta. Madrona encomanada als Pares Recolets.

DISSAPTE XXV. — En est die los S.^{ors} consellers determinaren enviar una embaxada al S.^{or} virrey y al S.^{or} bisbe de Barcelona, la qual fou per medi de mossen Joseph de Bellafilla donzell, donantli orde que supplicas a sa Ex.ª que attes se havia posat en executio la delliberacio del savi consell de cent celebrat a VIIIJ de Juliol passat lo traurer los pares servitas de la casa de santa Madrona, havent revocada la comanda la ciutat los tenia feta, per la istantia gran que lo R.^{m} bisbe de la present ciutat havia feta pera que dita encomanda fos revocada per les causes que sa S.^{oria} havia explicades als dits S.^{ors} consellers y consultades primer dit S.^{or} bisbe ab sa Ex.ª y a tots de conformitat aparegue se devia fer, los mag.^{hs} consellers prenent parer de persones de calitat y expertes en lo que toca al beneffici y auctoritat de la ciutat, resolgueren comanar dita casa y fer electio per la guarda della y del cos sant de la gloriosa santa Madrona,

dels pares recolets Franciscos, tenint gran seguretat que la vida y bons costums residint en dita casa era acabar de una volta de no veures may la ciutat de haver de fer semblants executions quals las fetas als dits pares servites, volent posar en executio tan santa y bona determinacio acudiren per medi de dos cavallers al pare vicari provincial dels observants, pera que donas licentia pera que dits pares recolets anassen a habitar y guardar dita casa, han trobat grandissimas difficultats ab dits pares observants en concedir esta demanda y com a la present ciutat li par tant justa eixir ab sa intentio, supplica a sa Ex.ª sie de son servey ajudar y valer a la ciutat y ser medi aixi ab sa Mag.ᵗ com ab lo pare provincial general pera que tingue effecte lo que se li demana y esta ciutat desitja; a la qual embaxada lo dit S.ºʳ virrey respongue que se holgava en extremo de que la ciudad huviesse hecho tan santa y buena determinacion, y que ninguno conosia mas la perfecion de los padres recoletos y lo que merecian y que sin duda el dia que se tomo esa resolucion acistia el Spiritu Santo en ella, y que a no haver de residir angeles en la casa de S.ᵗᵃ Madrona de hombres religiosos, no se podia scoger mejor gente y que en lo que podria acudiria con gran voluntad, y scriviria al padre general en conformidad de la ciudad tuviesse por bien de conceder lo que se le pedia, y que asi en Castilla como en Roma no faltaria en ajudar al augmento de los padres recoletos en todo lo que les fuese bien y provecho — E lo dit die ordenaren dits S.ºʳˢ consellers se fes altra embaxada al R.ᵐ S.ºʳ bisbe pera que se li supplicas lo mateix que tenien supplicat al S.ºʳ virrey, y en particular que la ciutat tenia notitia que dins breus dies seria assi en Barcelona lo S.ºʳ nuncio de Espanya enviat per Sa Santedat, y que sa S.ºʳⁱᵃ no perdes occasio en informar dit S.ºʳ nuntio de tot lo que havia passat y supplicarlo fos servit esser medi pera que los pares recolets poguessen habitar en dita casa de S.ᵗᵃ Madrona, no obstant qualsevol rahons en contrari dites per los pares observants y altres que esta era la voluntat de la ciutat; y dit S.ºʳ bisbe respongue que en tot acudiria ab molt gran voluntat sens perdrer occasio en beneffici de dit negoci.

St. Agosti. DIMARS XXVIIJ. — En est die festa de S.ᵗ Agosti los S.ºʳˢ consellers foren al monestir de S.ᵗ Agusti a ohir lo offici, y estigueren alt en lo altar major ab les cadires de vellut.

SETEMBRE

DISAPTE I. — En est die los S.ors consellers tenint notitia de que lo S.or virrey havia capturats alguns mariners francesos y aquells havia tramesos presos al regne de França, pero perque dits S.ors consellers no estaven enterats del fet enviaren los S.ors Pere Pau de Belloch y Joseph de Bellafilla als S.ors deputats pera que los certifficassen de dit negoci, perque dits consellers en conformitat de dits S.ors deputats poguessen fer embaxada al S.or virrey, y tornats que foren dits S.ors embaxadors a la present casa de aqui se conferiren per part de la ciutat a, casa del S.or virrey dientli que los S.ors consellers tenian entes que sa Ex.a havia capturats certs mariners francesos cossaris, los quals havian presa en aquestos mars de Chatalunya y robada una barcha y que apres havia enviats presos dits mariners al regne de França, lo que nos podia fer per esser contra constitutio y privilegis concedits a la ciutat, y que sa Ex.a manás restituhir dits presos y castigar al assessor havia feta la provisio E lo S.or virrey ohyda dita embaxada respongue que su intento no era yr contra las constitutiones ni privilegios de la ciudad sino que le habia parecido que era correspondentia que tenian los reynos entre si, que pues de alli le havian emviado presos unos ladrones el tambien havia querido emviar los dichos piratas o, cossarios, y que agora ya no havia remedio porque ya devian de star ahorcados y que dichos cossarios no havian cometido el hurto en estos mares, y que el havia mandado detener el vaxel y lo que venia en el para satisfaser a la parte. Piratas presos.

DIMARS IIIJ. — En est die se tingue consell de cent y en aquell per lo mag.h conseller en cap fou donada larga y bastant raho de la promenia que estos dies passats los S.ors de consellers havian tinguda a cerca de la presa de certs mariners, los quals presos y capturats havia manat sa Ex.a traurer de la present ciutat y principat y aportats en lo regne de França, y tambe de la embaxada que tenian feta fer al S.or virrey cerca de dit cars y la resposta que tenia feta a la dita embaxada, tot a effecte que lo savi concell de cent se enteras de ditas cosas y ordenas que es lo que la ciutat podia y devia fer cerca de dita extractio Id.

de personas essent com era contra privilegis reals a la ciutat concedits. E, lo dit consell entesa la dita propositio deslibera que se fos feta embaxada als S.ors deputats, supplicantlos fossen servits ajudar y valer a la dita pretentio y tambe que la ciutat ajuntas personas de tots estaments juntament ab los advocats de la ciutat y altros del dit consell, pera que mirassen y vehessen que es lo que la ciutat podia y devia fer en observança de sos privilegis com mes largament en la dita delliberacio esta contengut — E lo dit die a la tarde los dits mag.hs concellers inseguint dita desliberacio, feren fer la dita embaxada als S.ors diputats per dos cavallers fahentlos a saber la desliberacio del savi concell de cent, y tambe que pera millor encaminar lo dit negoci se fes conferencia dels assessors y advocats aplicats de la diputacio ab los advocats ordinaris y aplicats de la ciutat.

Vespras a la lotja.

DIVENDRES VIJ. — En est die vigilia de N.ra S.ora, los S.ors consellers essent estats convidats foren a les vespres a la lotja — E lo dit die parti lo mag.h conseller ters peral monestir de N.ra S.ora de Montserrat ahont es anat per sa devocio.

Nativitat de N.a S.a

DISAPTE VIIJ. — En est die festa de la Nativitat de Nostra S.ora los S.ors consellers foren a la lotja per ohyr lo offici y sarmo, y digue la missa de pontifical lo R.m bisbe don Luis Sans.

DILLUNS X. — En est die es tornat lo mag.h conseller ters de N.ra S.ora de Montserrat.

Regoneixement de les fonts.

DILLUNS XVIJ. — En est die los mag.hs concellers foren a les fons per regoneixer certes obres que en aquellas se tenien fetas, y assenyaladament per visurar si entrave mes aygua en las canonades de las fons de present que no feya antes, per lo que mestre Mas tenia promes de fer que vindria mes aygua a les fons de la ciutat.

Diferencies a la Seu entre beneficiats y canonges.

DIMARS XVIIJ. — En est die los mag.hs consellers tenint entes que entre los S.ors canonges de la seu y los beneficiats de la dita iglesia hi hauria dintre ells algunes differenties, de les quals se temia que nos seguis algun scandol, zelosos de la pau y quietut enviaren ab embaxada los S.ors Julia de Navel ciutada honrat y mossen Alexandre de Aguilar donzell als S.ors de canonges, com ells tenian entes que entre los beneficiats y S.ors canonges hi havia algunas questions y que se anirian fahent alguns procehiments, que si estaria be als S.ors de canonges deixar en ma dels S.ors concellers las differentias que eran entre ells y los beneficiats y que tot se sobresegues, que ells ab totes

les veres possibles procurarian en compondre ditas differentias y no perdonarian a lurs treballs, y que tambe fessen a saber al R.^m bisbe la dita embaxada E, feta aquella, los dits embaxadors refferiren als S.^ors consellers com los S.^ors canonges tenian agrahit molt la merce que los volian fer de volerse posar per medianers y entendrer en compondrer ditas differentias, que ells de bona gana eran contents que los S.^ors de consellers ho entenguessen y ho componguessen que ho deixaven en lur ma y que totes les coses assi en la present ciutat se sobreseurian, y que ells tenian enviat en Tarragona lo S.^or canonge Boldo per lo que tenian tambe entes y era anat un benefficiat que alli passarian avant en lo ques pretenia — E tambe feren relacio com tenian feta la dita embaxada al dit R.^m S.^or bisbe, y que tenia feta gran demostracio de contento que la ciutat se posas en voler assentar dites differenties — E los S.^ors consellers encontinent per esser tart ordenaren que de lur part enviassen a demanar los administradors de la capella de Sant Sever pera que lo die de dema a les nou hores fossen en la present casa de la ciutat.

DIMECRES XVIIIJ. — En est die al mati a les nou hores, los S.^ors administradors de la capella de St Sever essent enviats a demanar per los S.^ors consellers foren en la present casa, y los S.^ors consellers los digueren la embaxada que lo die antes tenian feta al R.^nt capitol y la resposta que tenian feta, y lo mateix los deyan que tenian enviat a dir a dits S.^ors canonges E los dits administradors respongueren que besaven les mans a ses mag.^as de la merce que los feyan en voler entendrer y pendrer treball en compondrer y assentar dites differenties, y que ells si be eran administradors tenian la facultat limitada y que tenian obligacio de donarne raho als S.^ors de benefficiats de la seu e o, als comissaris que aquells tenen donats per lo negoci del dit collegi als quals estan subordinats, y que ells los ajuntaran y los donaran part de la merce que ses mag.^as los fan y que de prompte tornarian resposta — E lo mateix die al mati quatre dels benefficiats de la dita seu tornaren resposta als S.^ors consellers com los S.^ors administradors tenian juntada la dotzena y los tenian refferit la merce que los S.^ors consellers los feyan de voler treballar en compondrer y assentar las differentias son entre los S.^ors canonges y beneficiats, y que per lo effecte tenian anomenades persones e o, comissaris, aixi com tambe per lo dit effecte los S.^ors de canonges ne tenian anomenats, los quals

se conferirian ab los S.[ors] consellers y los informarian de lur pretentio pera que ses mag.[as] o componguessen.

Embaxada sobre los piratas presos.

DIMARS XXV. — En est die los mag.[hs] consellers inseguint lo vot y parer que en scrits los es estat donat per los mag.[hs] assessors y advocats applicats, cerca del fet de la extractio de la present ciutat y regne de certs francesos y aquells aportats en lo regne de França (1), enviaren ab embaxada als S.[ors] Bernat Romeu ciutada honrat y Alexandre de Aguilar donzell als S.[ors] deputats a supplicarlos fossen servits, que per lo fet y negoci concorrent de la extractio dels francesos, ordenassen que los mag.[hs] assessors y advocats applicats per sa S.[a] en la casa de la diputacio per dit effecte, tinguessen conferentia ab los mag.[hs] assessors y advocats que los mag.[hs] consellers tenen en la casa de la ciutat per lo mateix effecte cridats, pera que tots junts mirassen y regoneguessen los privilegis y demes papers que per dit effecte fossen convenients, y que la primera junta com es de costum y observat en semblants y altres juntes esser tingudes, haver comensat a juntarse en la casa de la ciutat primer y despres en la casa de la diputatio pera mirar y regoneixer les scriptures que te la una casa y laltra fahent per dit cas, que sia en la casa de la ciutat — E los dits embaxadors referiren com tenian feta dita embaxada als S.[ors] deputats y que alli se havia tengut larch colloqui y que tenian respost que entre ells ho tractarian, y de la resolucio que en aquell concistori se pendria ho farian a saber als S.[ors] concellers.

OCTUBRE

Angel Custodi.

DILLUNS I. — En est die festa del Angel Custodi, los mag.[hs] concellers acompanyats ab promens foren a la seu al offici y anaren a la proffesso aportant lo talem, la qual per causa de la pluya que est die ha haguda se feu per la seu y claustras.

St. Francesch.

DIJOUS IIIJ. — En est die festa del glorios St Francesch, los mag.[hs] concellers convidats foren al monestir dels frares de St Francesch per hoyr lo offici y sermo y estigueren en lo altar major ab les cadires de vellut — E, lo mateix die a la tarde

(1) Vejas l' Apéndix IV.

arribaren onse galeres de la part de Ponent que eran de la squadra de Genova, les quals estos mesos passats passaren per esta playa sens haver tocat a esta ciutat, y quant ditas galeras foren a punt que devian saludar a la ciutat y estaven los articles (artillers) y baluarder del baluart de Mig die a punt per tornar resposta, pensant que les galeres ja havian comensat a saludar per lo que los aparegue que tenien vist un fum a las galeras y que devia esser que ja tenian donat foch per desparar las pessas, comensant a saludar la ciutat, sens haver aguardat com era raho primer de sentir los tirs de las pessas de las galeras, donaren foch pensant respondrer sens que primer las galeras haguessen tirat, que fou cosa de molta nota y gran atreviment dels artillers y baluarder, en tant que fou necessari com despres que foren sentits los tirs que feu la ciutat tiraren les galeras saludant, haver despres de tornar a tirar lo baluart denotant que los primers tirs foren tirats inadvertidament y per culpa dels artillers y baluarders, com sia aqueixa la pratica y obligacio saludar primer y despres la ciutat tornar la salut. Saludos de galeras.

DIVENDRES V. — En est die los mag.^hs^ consellers considerant lo gran atreviment y pocha consideracio y mal que tenian fet los artillers y baluarder del baluart de Migdie lo dia mes proppassat, de haverse atrevits de comensar a saludar tirant tres pessas del dit baluart al punt arribaven las galleras, sens haver aguardat que primer comensassen a saludar las ditas galeras com es de costum y obligacio, manaren dits mag.^hs^ concellers una promenia de cavallers y ciutadans pratichs de cosas de la mar per saber y entendrer quant era gran lo agravi y mal que tenian fet los dits artillers y baluarder de haver comensat primer a saludar, y que ja tenian manat posar a la preso lo artiller que comensa primer a posar foch — E la dita promenia considerat lo cas, aconsellaren als S.^ors^ de concellers que ne devien fer gran sentiment manant posar en preso no tant solament lo artiller qui tenia comensat a posar foch pero tambe al baluarder ques diu Miquel Mas lo qual tambe tenia posat foch, fahentlos estar alguns dies a la preso y privantlos de lurs officis pera que sia castich per ells y escarment per los altres, y entengues tot lo poble que la ciutat ne te fet sentiment del dit atreviment, y encontinent dits mag.^hs^ consellers manaren al cap de guayta que anas a capturar lo dit Miquel Mas y pres y capturat lo aportas a la preso y que fos suspes del offici de baluarder, y encontinent Falta en los artillers de la ciutat.

dits mag.[hs] consellers anomenaren per guarda del dit baluart a Montserrat Mares mariner pera que anas a fer residentia en lo dit baluart y aquell tingues en custodia en nom de la ciutat — E lo dit die festa de la mare Teresa, los mag.[hs] consellers convidats foren al offici y sermo al monestir de S.[t] Joseph dels pares descalsos.

Sta. Teresa.

Artillers.

DISAPTE VJ. — En est die arriba en la present casa de part de sa Ex.[a], mossen Miquel Perez scriva de manament y secretari de sa Ex.[a], lo qual per part de sa Ex.[a] supplica als S.[ors] consellers fossen servits manar traurer de las presons Miquel Mas guarda del baluart de Mig die y lo artiller que estave en les presons per orde dels S.[ors] consellers, per lo effecte lo die de mes proppassat foren capturats considerant que si culpa tenian sels havia de perdonar que lo que tenien fet era estat descuyt, que sa Ex.[a] ne rebria particular merce — E los mag.[hs] consellers entesa dita embaxada considerant que sa Ex.[a] los ho demanave y supplicave, volentli donar est contento manaren encontinent que dita guarda del baluart y artillers fossen extrets de la preso.

St. Luch.

DIJOUS XVIIJ. — En est die festa de S.[t] Luch, los mag.[hs] consellers foren en lo studi general per hoyr lo offici que est die se digue com es de costum.

Festa de la traslacio de Sta. Eularia.

DIMARS XXIIJ. — En est die festa de la transladacio de S.[ta] Eularia foren los mag.[hs] consellers a la seu al offici, quiscu per si sens promens com est die no sia de promenia.

NOHEMBRE

Tots Sants.

DIJOUS I. — En est die festa de Tots Sants, los S.[ors] concellers acompanyats ab promens foren a la seu al offici com es de costum.

Defunts.

DIVENDRES IJ. — En est die, la commemoracio dels deffunts.

Aniversari.

DISAPTE IIJ. — En est die los mag.[hs] concellers foren a la seu per lo aniversari del rey En Jaume de gloriosa memoria, ahont hoyren lo sermo que quiscun any en semblant die se sol predicar.

St. Sever.

DIMARS VJ. — En est die festa de S.[t] Sever, los mag.[hs] consellers ab promens foren al offici a la seu y a la professo.

DIJOUS XV. — En est die per poderse assentar lo modo y forma que se te de tenir en prestar lo jurament per los doctors de la Universitat en la seu, y en ella tenen de assistir lo S.or virrey, consellers, diputats y altres tribunals pera que nos succehesquen alguns inconvenients cerca de les precedenties com han de estar y lo modo com han de anar a prestar lo jurament los doctors de la Universitat, se son ajustats en est die en lo capitol de la seu persones eletes per part dels S.ors deputats y de la ciutat les quals en scrits tenen continuats los apuntaments com han de estar en la seu los tribunals y la forma han de tenir en prestar jurament.

Jurament de la Concepcio per la Universitat.

DIUMENGE XVIIJ. — En est die se ha tengut consell de cent cerca de les festes de la Conceptio de Nostra S.ora, y per dit effecte com se sie fet memorial per persones eletes lo qual memorial fonch legit en dit concell de cent, lo qual es del tenor seguent:

Id. Memorial de les festes.

Jesus

Glorificada sea la Inmaculada Conception de la Virgen Nuestra S.ora , en cuya honra y gloria la insigne Universidad de Barcelona pretende voluntariamente obligarse con un juramento solemne de que en todas las actiones publicas de la dicha Universidad, ora sean actos, liciones o, sermones o, qualquiera otra accion publica, siempre se deffendera la opinion piadosa de su Inmaculada Conception y no permitira se firmen conclusiones de lo contrario, y assi mismo que de aqui adelante nadie se pueda graduar en la dicha Universidad sin que primero jure de deffender esta sententia.

La forma del juramento sera:

Ego. N. D.or vel Mg.r in tali vel tali facultate, como cada uno fuere. *Juro Deum et S.ta quatuor Evangelia me semper deffensurum Inmaculatam Conceptionem Purissime Virginis Marie dum michi vita comes fuerit, sic promitio, sic juro et ita deffendam*, poniendo las manos sobre un missal y un papel dorado donde estara la forma del juramento.

Jurament, forma.

El regocijo que se podra hazer segun la brevedad del tiempo es el siguiente: que dos dias antes con trompetas y atabales se hiziessen unas publicas cridas o, pregones, en que se declarasse el dia, hora y lugar en que se ha de hazer el juramento y assi

mismo se previniesse a las isglesias y monasterios que pusiessen luminarias en sus torres y ventanas, empeçando dende la seo y estendiendose por las demas partes, y lo proprio se podria hazer en las casas de la ciudad, diputacion y Universidad, y si pareciere a la ciudad que en las cridas se diga se pongan luminarias, importaria para que todos stubiessen avisados y assimismo se podrian prevenir cohetes boladores en las dichas partes y en las torres y baluartes de la ciudad, y en los vaxeles del mar se podrian disparar algunos tiros de artilleria.

Item prevenir al braço militar que aquella noche se hiziesse alguna encamisada, pues para de noche bastan cavallos, con algunas libreas, y para el domingo a la tarde se podria prevenir se anticipasse el torneo que se suele hazer por la septuagessima en la deputation, porque aunque el tiempo es breve el buen deseo lo vencera.

Item que la ciudad ordene se haga un cartel de diversas poesias en romance, latin y catalan, con los premios que pareciere a sus mag.as, haziendo un tablado junto a la ventana donde stubiere que viene a ser defrente del que tienen los juezes de la diputacion en el Borne.

Festes El domingo por la mañana podria yr la Universidad con sus insignias y maseros y la musica de la ciudad y diputacion a casa del S.or obispo de Barcelona, como su cancellario para traerle a la isglesia, donde podrian estar sus ocho prebendados para recibir a su S.a y a la Universidad y levallos al choro, a donde se presupone estaran los demas perlados de Chatalunya que aqui se hallan a uno y a otro lado la dignidad mas antigua, y dende alli podrian ir interpollando la Universidad por sus facultades, theologia, canones y leyes, medicina y artes, teniendo para esto dos maestros de ceremonias, a cada lado el suyo para que les acomoden, y los que no cupieren arriba se podran poner en las sillas de abaxo, y despues de haverse predicado, sola la Universidad yra a hazer su juramento por la antiguedad de los dichos graduados en cada facultad, y porque los prebendados que son graduados en la Universidad han de estar en el choro con sus capas de choro o mucetas, cada uno como le tocare, pondran en los bonetes las borlas de su facultad y podran si gustaren en esse orden yr a hazer el juramento y sino quedarse en sus sillas, porque aqui sucedera lo del combite del rey Asuero, donde se dize que *non erat qui cogeret convivas ad bibendum.*

La missa pontiffical se supone que la dize el S.ᵒʳ arçobispo de Tarragona, el qual ha de tomar el juramento en la forma dicha a solos los graduados, porque a solos ellos toca el deffender esto en su Universidad, de cuya deffensa se haze el juramento, y a los demas como son el S.ᵒʳ virrey, Iglesia, y las demas congregationes, auctorizan el juramento con su presentia.

En la capilla major se ha de prevenir lugar como suele para dezir la missa pontiffical con sus asistentias y crehentia a uno de los dos lados del altar major. Al lado derecho estara el S.ᵒʳ virrey con su conseyo: a, el lado esquierdo los conselleres, y enmedio hazia la parte de abajo los diputados como se suele hacer en las honras y muertes de los reyes. No ha de haver offertorio para quitar precedentias, ni sera la ceremonia del offertorio, porque detendra mucho y no habra lugar de mudarse de una parte a otra.

En lo que toca a las paces, podran salir cinco, las tres juntas una para el S.ᵒʳ virrey y dos para el choro, sino es que aqui se acostumbra que una sola vaya al coro que suele ser el diacono o, subdiacono *ad osculum pacis*, y otras dos juntas que vayan a la ciudad y diputacion cada una por su parte, y podrian ir con capas, despues saldra el virrey, conselleres y diputados como se acostumbra y la Universidad bolvera a el S.ᵒʳ obispo a su casa y los asistentes y demas ministros al S.ᵒʳ arçobispo a la suya. Nada desto es resolucion sino solo apuntamiento, para que se quite o ponga lo que pareciere mas conveniente para solemnidad desta fiesta, y por esso se dexa marjen.

E, lo dit consell entesa la propositio que en aquell fonch feta y ohyt lo dit memorial desobre incertat, feu desliberacio y conclusio ques fasse la festa del jurament de la Inmaculada Conceptio de Nostra S.ᵒʳᵃ ab la solemnitat y de la manera y ab la forma que esta continuat en los apuntaments legits en dit consell, com en aquells se conte los quals son estats fets ab conformitat dels S.ᵒʳˢ virrey, bisbe, diputats, molt R.ⁿᵗ capitol y universitat del studi general, y lohats y aprovats per tots los dits tribunals, y que en la octava de la dita festa se tingue prevengut un certamen litteral donant premis a qui millor hauria scrit en poesia aixi en vers lati com en romans, en alabança de la Inmaculada Conceptio de Nostra S.ᵒʳᵃ, y tambe se feu desliberacio y estatut particular que tots los qui tindrian chatreda en lo studi

sots pena de privacio de aquella, tinguen de jurar y prestar lo dit jurament de que tindran y deffensaran la opinio piadosa de la Inmaculada Conceptio de Nostra S.^{ora} — E lo dit die despres de esser disgregat lo concell de cent, se tingue consell ordinari en lo qual se feu extractio de habilitadors per la inseculacio fahedora dels lochs de consellers y officis de la ciutat, en la forma acostumada y conforme lo nou privilegi de la insaculacio.

Festes.

DIVENDRES XXIIJ. — En est die se tingue consell de cent per causa de les festes que se tenian de fer de la Inmaculada Conceptio de Nostra S.^{ora}, en lo qual fonch desliberat ques fessen les alimaries tres dies ço es disapte, diumenge y dilluns proxims y que se supplique al S.^{or} virrey que sia servit porrogar lo real consell fins lo die de dimecres proxim, y ques fessen crides exortant a tot lo poble que cessen de totes fahenes temporals tres dies, y que a cada hu de consell de cent sien donades trenta lanternes y una roba y mija de candeles de seu perque ab major demostratio solemnisen la dita festa.

DISSAPTE XXIIIJ. — En est die a la nit se comensaren les alimaries per la ciutat per raho de la dita festa.

DIUMENGE XXV. — En est die fou lo jurament que prestaren tots los doctors de la Universitat, los quals vingueren a la seu ab ses beques y capirots partint del studi ab molta musica, entrant per lo portal de la porta Ferrissa anant al palau del bisbe y desde alli a la seu: foren assentats al cor entre los S.^{ors} canonges y benefficiats conforme millor se pogueren assentar. Digue la missa de pontiffical lo Ill.^{m} y R.^{m} S.^{or} don Joan de Moncada archabisbe de Tarragona; lo sarmo predica lo R.^{m} S.^{or} bisbe de Tortosa diputat del general de Chatalunya, lo S.^{or} virrey era al altar major ab lo consell real a la part dreta y los S.^{ors} consellers a la part squerra y los S.^{ors} deputats al mig, de front del altar major com esta en los apuntaments; en lo cor eran los R.^{ms} bisbes de Barcelona y de Urgell y moltas personas titulars. Feuse lo jurament al altar mayor, perque desdel cor tots los doctors muntaren al altar major y alli prestaren lo jurament conforme esta en lo paper dels apuntaments desobre incertat, y acabat lo offici los S.^{ors} consellers acompanyaren lo S.^{or} virrey fins a la porta de la seu com es costum, anant devant los S.^{ors} concellers quint, quart, ters, y segon y lo cap anava ab lo S.^{or} virrey a ma squerra, y los del consell real venian despres darrera del S.^{or} virrey y conseller en cap — E, lo mateix dia al despres

dinar se feu festa en lo Born per los cavallers, y aportaren los prisos a la capella de la Conceptio a la qual foren presentats — E lo mateix dia al vespre tambe se feren alimaries per tota la ciutat com lo die antes.

DILLUNS XXVJ. — En est die tambe se feren alimaries per tota la ciutat.

DIJOUS XXVIIIJ. — En est die se tingue consell de cent acerca que los S.ors consellers volian insicular los lochs que vagaven per mort de mossen Pau de Fluvia qui era mort est die, y lo cos encara no era enterrat, y lo dit consell feu delliberacio que attes lo cadaver de mossen Pau de Fluvia encara no era enterrat, en ninguna manera se inseculassen los lochs en los quals estava enseculat, sino que se deixe perals novells concellers.

Insiculacio per mort den P. de Fluvia.

DIVENDRES XXX. — En est die se feu extractio de novells consellers com es costum quiscun any en virtut de privilegi real tenirse de fer, y foren extrets los seguents:

Concellers y obrers nous.

CONSELLERS

Mossen Hieronim Cardona militar
mossen Joachim Montalt ciutada
micer Hieronim Puigvert D. en lleys ciutada
mossen Jaume Font menor, mercader
mestre Guillem Puyol fuster

OBRERS

Mossen Raphael Bals ciutada
mossen Pere Bosch chirurgia

E fetas las ditas extractions se feu extractio de las personas qui son en concell de cent.

DESEMBRE

DISSAPTE I. — En est die juraren los mag.hs concellers novells, ço es los quatre cap, segon, quart y quint per estar en lo lit de mala gana lo S.or micer Hieronim Puigvert conseller ters, y a la seu tant solament anaren tres dels dits S.ors consellers

Juraments y visitas.

perque lo segon estava impedit de les cames; lo qual jurament prestaren ab la forma acostumada y despres de haver jurat feren les solites visites com es de costum quiscun any.

DILLUNS IIJ. — En est die al mati los S.ors consellers anaren a visitar lo S.or bisbe, y al despres dinar al S.or Canseller com es de costum.

DIMECRES V. — En est die jura lo mag.h micer Hieronim Puigvert conseller ters, lo qual per sa indispositio no pogue jurar lo primer dia del corrent y fou aportat en la present casa ab una cadira de repos, perque no podia caminar per ses cames per sa indispositio.

St. Nicholau.

DIJOUS VJ. — En est die foren los S.ors consellers al monestir de S.t Francesch per la festa de S.t Nicholau com es de costum quiscun any anar a la dita isglesia en semblant jornada.

Concepcio.

DISSAPTE VIIJ. — En est die festa de la Purissima Conceptio de Nostra S.ora, los S.ors consellers ab promens se ajuntaren al porxo de S.t Jaume y desde alli anaren a la seu al offici y despres aportaren a la professo las varas del talem.

Mostasaf y pesadors.

DIJOUS XIIJ. — En est die se tingue concell de cent en lo qual juraren los nou jurats del dit concell de cent y se feu extractio de terna de mostrafas y foren extrets los seguents:

TERNA

micer Francesch Lauger
micer Joseph Gilabert
Francesch Gualbes de Corbera

Y tambe se feu extractio de altres officis.

DIJOUS XX. — En est die jura per mostrafas micer Joseph Gilabert anomenat per sa Ex.a en la forma acostumada, y tambe los pesadors del dit mostrafas.

Nadal.

DIMARS XXV. — En est die festa de la Nativitat de Nostre S.or, los S.ors concellers ab promens se ajuntaren al porxo de S.t Jaume y de alli anaren a la seu al offici com es de costum.

St. Esteve.

DIMECRES XXVJ. — En est die festa de S.t Esteve, los S.ors consellers foren al offici al monestir de S.ta Chatarina com es de costum.

St. Joan.

DIJOUS XXVIJ. — En est die festa del Evangelista S.t Joan

los S.^{ors} consellers foren al offici a St Francesch com es de costum.

DIVENDRES XXVIIJ. — En est die festa dels Sts Innocents, los S.^{ors} concellers se ajuntaren en la present casa y desde assi anaren a hoyr missa a la capella dels Sts Innocents y adoraren les S.^{tes} reliquies. Innocents.

M . DC . XVIIIJ

JANER

Cap de any. DIMARS I. — En est die primer de Janer, die de la festa de la Circuncitio de Nostre S.^{or}, die de Cap de any al mati foren los S.^{ors} consellers al offici a la isglesia parrochial de Sta Maria de la Mar com es de costum. E lo despres dinar ab cavalcada se ajuntaren a la plaça de St Jaume y desde alli anaren passejant per la ciutat y foren a la plassa del Born, y passant per la muralla tiraren los baluarts las pessas.

Reys. DIUMENGE VJ. — En est die festa dels Reys, los S.^{ors} concellers foren a la isglesia parrochial de N.^{ra} S.^{ora} del Pi per ohir lo offici y sermo.

S. Ramon. DILLUNS VIJ. — En est die festa de St Ramon de Penyafort, los S.^{ors} consellers ab promens se ajuntaren al porxo de St Jaume y de alli ab la bandera de St Ramon y musica, anaren a la seu y acompanyaren la professo que ana al monestir de Sta Chatarina, aportant las vergas del talem, y los tres proms mes antichs aportaren lo pendo de St Ramon com es costum que esta ordenat.

Oficials de visita. DIMECRES VIIIJ. — En est die se tingue concell ordinari, en lo qual se feu extractio dels officials de la visita com es de costum.

Notaris. DILLUNS XIIIJ. — En est die los priors dels notaris de Barcelona feren relacio als S.^{ors} concellers dels jovens que se eran presentats pera esser admesos a la plassa de notaris de Barcelona.

DIJOUS XVIJ. — En est die festa de Sant Antoni se tingue

concell de cent, en lo qual se feu larga relacio de las cosas de la administracio de la ciutat, y tambe se feu extractio de taulers y altres officis y foren extrets en taulers: Administracions, relacio.

TAULERS

Taulers.

mossen Julia de Navel ciutada
mossen Jaume Pi mercader

DIJOUS XXIIIJ. — En est die juraren en la forma acostumada los officials de la visita novament extrets.

DISAPTE XXVJ. — En est die los S.^ors^ consellers ordenaren ab la forma acostumada que se tatxassen los preus del cambis per la fira proxima de Pasqua. Cambis tatxats.

FEBRER

DIVENDRES I. — En est die jura lo sota administrador de las plassas en la forma acostumada. Jura.

DISAPTE IJ. — En est die festa de la Purifficacio de Nostra S.ora, los S.ors consellers sens promenia foren a la seu al offici. Purificacio.

DIJOUS XXJ. — En est die se feu torneix en la plassa del Born, en la qual foren convidats los S.ors consellers per los S.ors deputats. Torneig.

DIMECRES XXVIJ. — En est die primer de la quaresma, los S.ors concellers foren al mati a la present casa, y en la capella prengueren la sendra com es de costum quiscun any en semblant jornada. Quaresma.

MARS

DIVENDRES I. — En est die per esser divendres de quaresma, los S.ors consellers anaren al despres dinar al hospital general ahont hoyren lo sermo y miserere, y despres anaren a visitar les cambrades dels malalts acompanyats dels S.ors administradors de aquella casa. Visitas al hospital.

DIVENDRES VIIJ. — En est die tambe per ser divendres de quaresma, foren los S.ors concellers al despres dinar al hospital.

Sta. Madrona, professo.

DIJOUS XV. — En est die festa de la gloriosa verge y martir santa Madrona patrona desta ciutat, la professo de la seu ana a la isglesia de dita Santa que es en la montanya de Monjoich, y a la professo tant solament anaren dos dels mag.^hs^ consellers que foren cap y quint per estar los demes de mala gana, y lo ters ab gran perill de sa vida, y lo cap per sa vellesa tant solament ana fins al portal de St Antoni fins que tornas, y al arribar a la dita isglesia ixqueren ab professo los pares de la S.^ma^ Trinitat, qui tenian en comanda la dita casa de Sta Madrona fins que los S.^ors^ de consellers y posassen alguna religio.

Id. Comanda als PP. Caputxins.

DILLUNS XVIIJ. — En est dia, tres dels mag.^hs^ concellers foren al monestir e o, isglesia de Sta Madrona, y revocaren lo acte de comanda que tenia lo pare ministre de la S.^ma^ Trinitat de dita isglesia, y aquella acomanaren als pares provincial y diffinidors dels caputxins perque tinguessen en custodia lo cos de la dita santa, y aquella isglesia durant la mera voluntat dels S.^ors^ consellers y ciutat com largament consta per acte que ne leva mossen Galceran Francesch Calopa scriva major de la ciutat.

Conseller ters, mort.

DIMARS XVIIIJ. — En est die cerca del mig die, passa desta vida en laltra lo mag.^h^ micer Hieronim Puigvert conseller ters de la present ciutat, anima eius requiescat in pace, y entesa dita nova los S.^ors^ consellers incontinent manaren tancar les portes de casa la ciutat y posar dol en la instantia del trentenari com es de costum, y tambe enviaren lo sindich de la ciutat a donar lo pesame de la dita mort a la S.^ora^ viuda y saber lo enterro com tenia de esser, si lo volian enterrar com a conseller, tot perque la ciutat pogues fer en lo enterro sa obligacio. E lo dit sindich feta dita embaixada refferi com los deutes de dit S.^or^ conseller estaven determinats de enterrarlo com a particular.

DIMECRES XX. — En est die al mati vingueren a la present casa quatre homens de part de la S.^a^ viuda del S.^or^ conseller ab ses gramalles de dol rossegant y caperons al cap, pera convidar los S.^ors^ concellers per lo die de dema al enterro e o, dol del dit S.^or^ conseller, de part com esta dit de la viuda.

DIJOUS XXJ. — En est die al mati los mag.^hs^ consellers ab ses gramalles de dol ab sos vergues tambe endolats acompanyats de molts officials, anaren en la casa del dit quondam S.^or^ conseller ters qui es en lo carrer dels Banys en la parrochia del Pi, y en lo entrar dins de la casa se posaren los caperons al cap

y estigueren al dol fins foren tornats del enterro, dient que estave enterrat en lo monestir de S.t Agusti, tenint lo mag.h conseller en cap lo cap del dol, en lo qual se troba present lo balle de Barcelona mossen Pere Sauri, y no stigue assentat entrels consellers sino entre los altres cavallers com a particular. Id. Enterro.

DIVENDRES XXIJ. — En est die los mag.hs S.ors consellers al mati, segon die de las obsequias del dit S.or conceller ters, foren ab ses gramalles a la dita casa del dit S.or conseller com es de costum, y tambe per causa del dol est die al despres dinar no anaren al hospital general com es de costum quiscun divendres de quaresma.

DISAPTE XXIIJ. — En est die tercer de las obsequias del dit S.or conseller, tambe foren los S.ors consellers al dol y al partirse entraren a donar lo pesame y despedirse de la viuda com es de costum. Id.

DIUMENGE XXIIIJ. — En est die diumenge del Ram foren los S.ors consellers a la seu, aportant les gramalles de grana y reberen palma de ma del R.m S.or bisbe que feu la benedictio. Ram.

DILLUNS XXV. — En est die festa de la Anuntiatio de Nostra S.ora, non feu festa per esser cayguda en temps occupats per la Isglesia.

DIMARS XXVJ. — En est die al mati se tingue consell de cent en lo qual se feu extractio de conseller ters per mort del dit mag.ch micer Hieronim Puigvert, y fou extret de la bossa de conseller ters lo mag.h S.or Bertran Desvall ciutada honrat.

DIMECRES XXVIJ. — En est die al mati lo dit mag.h conseller ters Bertran Desvalls novament extret, jura en casa de la ciutat y va ohyr sententia de excomunicatio no obstant fos die feriat, ab pensament que passats los feriats tornaria a ratificar lo dit jurament.

DIJOUS XXVIIJ. — En est die de dijous Sant foren los S.ors consellers a la seu al offici y fer lo demes que esta en consuetut y aportaren las varas del talem — E lo dit die al despres dinar ab ses gramalles de dol acompanyats de molts officials foren a visitar los monuments de las isglesias com es de costum. Dijous sant.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En est die foren los S.ors consellers a la seu quant tragueren Nostre S.or del monument, aportant las varas del talem.

DIUMENGE XXXJ. — En est die festa de Pasque de Resurrectio, foren los S.ors consellers ab promens a la seu al offici com es de costum y digue lo R.m S.or bisbe lo offici de pontiffical. Pasque.

ABRIL

Questio sobre exercir de capita general lo del castell de Perpinya.

DISAPTE VJ. — En est die los mag.hs concellers tenint entes que lo S.or don Alvaro Suarez y Quinyones qui es capita general del castell de Perpinya y de las fortalesas de las fronteras, per no haverhi en lo present principat loctinent general tenint cert orde de sa Mag.t era arribat en la present ciutat, y entenia exercir lo offici y carrech de capita general, y que segons se deya sols tenia provisions eo letra del consell general de guerra, y no provisions passades y despedides per lo consell suprémo de la corona de Arago, com se solen despedir semblants provisions, manaren ajuntar una promenia de tots estaments en la present casa, y com esta novedat tinguen entes que es molt periudicial a tot est principat y special a la ciutat com a cap del bras real, a la qual toque ajudar, valer y deffensar les constitutions, privilegis, usos, leys y consuetuts de la terra, que perço supplicaven als S.ors de la promenia qui estaven alli presents que se servissen de aconsellarlos que es lo que deuràn fer en semblant cas, per lo que com a zelosos de la patria y del beneffici universal de tot est principat, no volian que en ningun temps se pugue dir que trobantse ells en est carrech de aportar les gramalles de la ciutat se fos seguit y permes tal novedat y nou fet de voler exercir lo dit offici de capita general, y que per major intelligentia de estas cosas tenian fets mirar los registres de la present casa, y no tenian trobat que tal cosa fos estada may concentida ni permesa per predecessors.

Id.

E los dits S.ors de la promenia entesas las demunt ditas cosas que per los dits S.ors concellers los son estades consultades, y discursat dit nou cas tant nou e insolit, consella als S.ors concellers que de esta novedat que entenia voler fer dit don Alvaro Suarez de Quinyones la fessen saber ab embaxada per dos cavallers als S.ors deputats del general de Chatalunya, al qual mes directament est negoci toque y tenen precisa obligacio de no permetrer ni consentir que governe dit carrech de capita general sens que clarament se veyan y se regonegan ses provisions, com y de que manera venen despatxadas, y tambe al bras militar, offerint als S.ors deputats de part de esta ciutat que en

tot lo que la ciutat podra ajudar y valer no faltara, y que suppliquen als S.ors deputats que si en la casa de la diputacio tenen exemplars alguns conferints per est negoci, los fassen merce de ferho a saber als S.ors consellers, tot pera que est negoci ab molta conformitat vaya millor guiat en lo que toque al servey de Deu N.re S.or y de sa Mag.t, honor y reputatio y beneffici de tot est principat y ciutat.

E, en continent los dits S.ors consellers tenint entes que los S.ors diputats estaven junts en las casas de la diputacio, enviaren ab embaxada los S.ors Bernat Romeu y Joan Francesch Codina ciutadans honrats als S.ors deputats, pera donarlos la dita embaxada de part desta ciutat conforme la dita promenia los tenia aconsellat.

E los dits S.ors embaxadors, sens partirse los S.ors consellers de la present casa anaren a fer dita embaxada y refferiren a dits S.ors concellers com tenian feta aquella conforme los era estat ordenat a dits S.ors deputats, y que tenian amostrat haver rebut gran contento y besaven les mans a ses mag.es del bon cuydado y advertiment los tenian donat que ells per llur part farian lur obligacio, y de tot lo que en aquesta casa se trobaria que fos convenient per lo negoci concorrent o farian a saber a dits S.ors consellers.

DILLUNS VIIJ. — En est die se feu la festa de la Anuntiatio de N.ra S.ora, y los mag.hs consellers essent estats convidats per los religiosos de S.t Francisco de Paula perque en est die se feya la festa de dit Sant, foren al offici a la iglesia del dit monestir — E lo dit die al despres dinar los dits mag.hs S.ors consellers manaren ajuntar una promenia de cavallers y ciutadans en la casa del mag.h conseller en cap, per lo que tenian entes que estos dies alt en la mar tenian passats cert numero de vaxells de enemichs nostres y de la S.ta fe chatolica, y zelosos de que no fossen causa de donar y rebrer esta ciutat algun dany representaven a la dita promenia que se servissen de aconsellarlos que es lo que devian fer perque la present ciutat estigues segura de no rebrer dany algu, y si per cas apareixia a la dita promenia que se tinguessen de fer guardes no trobantse est principat ab lochtinent, si anirian a demanar y pendrer lo nom del S.or governador, o de don Alvaro Suarez de Quinyones que diuen ab una letra de sa Mag.t enten exercir lo offici y carrech de capita general en la present ciutat y principat, lo que tenen

Anunciacio de N.a S.a

Vaxells enemichs. Guarda.

entes es contra privilegis reals a esta ciutat y principat concedits, los quals dits S.ors concellers tenen manat mirar per intelligentia destas cosas E los dits S.ors de la promenia, entes lo que per dits S.ors concellers los es estat consultat, aconsellaren als dits S.ors consellers que devian de prompta ordenar se fes guarda per los baluarts y murallas de la ciutat, y que se anas a pendrerlo y demanar lo nom al S.or governador, que ell se te de tenir per lochtinent de capita general y no en manera alguna al dit don Alvaro Suarez, y que no volent donar lo nom que lo S.or conseller en cap sol lo done, y que perço se fasse embaxada de dos cavallers al dit S.or governador dient que sa S.a se servesque quant se anira a demanar lo nom per lo alferes e o, mestre de camp de les companyas que seran de guarda voler donar lo nom, que altrament si sa S.a recusa, lo rebran sol del mag.h conseller en cap com a aquell toque donarlo en cas que sa S.a recuse y que en ninguna manera la ciutat no vol demanar lo nom al dit don Alvaro ni tenir aquell per lochtinent y capita general — E los dits mag.hs consellers entes lo que la promenia los tenia aconcellat encontinent enviaren ab embaxada dos cavallers al dit S.or governador per dirli lo que la dita promenia tenia aconsellat, a la qual embaxada respongue lo dit S.or governador que agrahie molt lo bon cuydado que tenia della y que sempre que se acudis a ell, ell donaria lo nom que se tendria de tenir en la guarda, y la merçe que se li feyā que la stimava y la tenia ab lo compte que era de raho — E, lo mateix dia a la nit ana una squadra a la guarda y lo sargento della ana a pendrer lo nom del dit S.or governador y no del dit don Alvaro Suarez.

Se mana pendrer lo nom per las guardas al Sr. Governador.

Embaxada sobre exercir lo loctinent de capita general.

DIMARS VIIIJ. — En est die los mag.hs consellers considerant que estos dies passats, que fonch lo disapte, tenien enviada una embaxada als S.ors diputats per dos cavallers fahent a saber a sas S.orias de com don Alvaro Suarez de Quinyones qui se deya volia exercir lo offici e o, carrech de lochtinent de capita general sols ab una cartilla de sa Mag.t e o, privilegi sens esser passat aquell per lo consell supremo de Arago, lo que sis feya era contrafer a diverses constitutions, privilegis, usos y consuetuts de tot est principat y que fins lo die present no tenian donada resposta alguna a la ciutat, ordenaren que mossen Joseph de Bellafilla donzell y Magi Grau ciutada honrat de part de esta ciutat, anassen ab embaxada als dits S.ors diputats pera sup-

plicarlos de part de esta ciutat fossen servits en moltas veras, de fer lo que los es estat supplicat ab altra embaxada cerca del dit fet de don Alvaro. E los dits S.ors deputats respongueren a dits S.ors embaxadors que besaven les mans als S.ors consellers del bon cuydado que tenian en est negoci, y que stiguessen certs sas mag.as que ells nos descuydaven un punt ni levaven la ma de fer les diligenties a ells possibles cerca de dit negosi, y que en aquell punt teniant ajuntats molts advocats aixi los de la casa com de fora, y que estaven mirant que es lo que podian y devian fer y que estaven a punt de fer tot lo que los seria aconsellat y del que dits advocats determinarian que ells podian y devian fer, ho farian a saber als S.ors consellers en continent — E lo mateix dia cerca de les dotze hores los S.ors deputats per un official de la diputatio enviaren un recado als S.ors consellers que per ferlos merce se servissen de detenirse un poch de temps, que per part de aquell concistori volian fer una embaxada als S.ors concellers, al qual recado respongueren que ells estarian aguardant dita embaxada y que supplicaven als S.ors deputats fos prest, per lo que ja passava la hora de tenirsen de anar — E poch apres vingueren ab embaxada de part dels S.ors deputats mossen Francesch Cornet cavaller y mossen Bernat Romeu ciutada honrat dient venian de part dels S.ors deputats pera tornar resposta a sas mag.as de la embaxada los tenian feta estos dies atras, y que no era estat possible poderla tornar antes, per lo que per dit effecte y poder millor assertar en lo que convingues fer al servey de Deu y beneffici de tot est principat tenian ajuntats molts advocats, aixi los de la casa com tambe de fora y lo que ells tenen desliberat aportaven scrit ab un paper, que los tenian ordenat los S.ors deputats lo deixassen en ma dels dits S.ors consellers, y que los tenian dit que de llur part posarien en executio tot lo que los es estat aconcellat y totes les scriptures y papers convenients per est effecte que en la casa de la diputatio se farian y se ordenarian que se tinguessen de presentar, de tot manarian que sen donas copia als dits S.ors consellers pera que de tot ne stiguessen ben enterats y ab molt gran conformitat se pogues ben encaminar y passar havant en beneffici de tot est principat, la qual escriptura que aportaven y deixaren copia en ma dels S.ors consellers, que es lo vot y parer que donaren los advocats consultats per part dels S.ors deputats, es del thenor seguent:

Consulta.

Consultats per los S.ors deputats los doctors infrascrits sobre si lo exercir jurisdictio en lo present principat don Alvaro Suarez y Quinyones en virtut de privilegi o, merce a ell feta per sa Mag.t de capita general, sens esser stada despedida per lo consell de Arago, es contra constitutions, capitols y leys de dit principat, vista la copia de dit privilegi o, merce, vista la carta real dirigida a don Aleix de Marimon portant veus de general governador sobre la mateixa merce de capita general en persona de dit don Alvaro Suarez, vists molts registres de privilegis de capitans generals despedits per lo consell de Arago, vists molts exemplars y cartes reals per fets de capitans generals despedides aixi mateix per dit consell de Arago, vist lo demes se havia de veurer, son de vot y parer que lo exercir dit don Alvaro Suarez jurisdictio en virtut de dit privilegi, o merce de sa Mag.t sens esser estada despedida per lo consell de Arago, es contra moltas y diverses constitutions, capitols y actes de cort, usos y stils de aquesta provintia y en conseqüentia que los S.ors deputats tenen obligacio de opposarse a la contrafactio de ditas constitutions y leys de la terra, fent embaxada a dit portantveus de general governador y presentar scriptures a dit don Alvaro Suarez y, no parant aquell de exercir dita jurisdictio, scriurer a sa Mag.t y fer lo demes apareixera convenient fins a tant dit preiudici sie reparat

Arolas assessor
Hugo Montaner, fisci generalis advocatus
Jaume Marti consulens
Vinyola assessor
Aylla J. U. D. consulens
Bernardus Sala J. U. D. consulens
Josephus Ramon consulens.

Pendrer lo nom al Sr. Governador.

En est mateix die ana tota una companyia a fer guarda, y lo S.or mestre de camp Joseph de Bellafilla ana al S.or governador a pendrer lo nom, lo qual lo dona, y dit mestre de camp lo dona al sargento de la companyia.

Taulers, jura.

DIMECRES X. — En est die al mati juraren los taulers mossen Julia de Navel ciutada y mossen Jaume Pi mercader en la forma acostumada, y agraduats com es de costum anaren a donarlos possessio en la lotja de la mar — E lo dit die tambe ana companya de guarda de la present ciutat per los baluarts y muralla, y se prengue lo nom del S.or governador don Aleix de Marimon.

Dijous XJ. — En est die tambe ana una companya de guarda, y se prengue lo nom del S.^{or} governador.

Divendres XIJ. — En est die mossen Francesch Cornet cavaller y mossen Raphael Bals ciutada honrat, de part dels S.^{ors} deputats vingueren en la present casa a donar una embaxada als S.^{ors} concellers, fahent a saber a ses mag.^{as} com los S.^{ors} deputats per lur sindich tenian manat presentar una requesta a don Alvaro Suarez y Quinyones que es del thenor seguent: Molt gran admiracio han feta los S.^{ors} deputats del general de Chatalunya de V. Me S.^{or} don Alvaro Suarez y Quinyones, que sabent o, havent de saber que ningu pot exercir jurisdictio en aquest principat en virtut de privilegi o, merce de sa Mag.^{t} que no sia passada per lo consell supremo de Arago, segons dispositio de generals constitutions, capitols de cort, usos y stils de aquesta provincia, haya V. M.^{e} intentat exercirla com a capita general ab privilegi o, merce que no es estada despedida per dit consell de Arago, del que ha resultat notable preiudici a dites constitutions, leys usos y stils de dit principat; Per tant lo sindich del dit general a V. M.^{e} interpelle y requereix cesse de exercir jurisdictio en virtut de dit privilegi o, merce, no passada com esta per dit consell de Arago, altrament fent lo contrari (lo que nos creu) protesta contra V. M.^{e} y sos bens, per la violacio de dites constitutions y leys de la terra y per lo agravi se fa al present principat, entenent procehir contra V. M.^{e} per tots los medis que de justitia li son permesos fins a tant que dit agravi sia reparat, requirint etc. A la qual requesta digueren que dit don Alvaro tenia respost que se aturava lo temps de la constitutio pera respondrer; y que tambe per la conferentia concorrent del dit don Alvaro tenian enviada una embaxada al S.^{or} governador don Aleix de Marimon, copia de la qual es del thenor seguent: Requesta al loctinent de capita general.

Molt Ill.^{e} senyor

Los diputats del general de Chatalunya nos han ordenat vinguessem a representar a V.^{a} S.^{a} extrajudicialment, la contrafactio de moltes y diverses constitutions, usos y stils de aquest principat se fa en lo exercir jurisdictio don Alvaro Suarez com a capita general en virtut de privilegi o, merce per sa Mag.^{t} a ell concedida, sens esser estada despedida per lo consell de Arago, supplican a V.^{a} S.^{a} sia servit impedir que dit don Alvaro Id.

no exercesca dita jurisdictio en virtut de dita merce, per ser contraria la despeditio della com esta dit a ditas generals constitutions y leys de la terra les quals te V.ª S.ª jurades, que a mes de esser lo ques supplica conforme a justitia dits deputats ho rebran a singular merce.

Y aixi mateix nos han ordenat vinguessem a representar a V.ª S.ª extrajudicialment, altra contrafactio de innumerables constitutions y leys de aquest principat se ha fet en las cridas ha manat V.ª S.ª estos dies passats publicar confirmant las que eren estades publicades per orde del Ex.m duch de Alburquerque a las horas lochtinent general en aquest principat, en alguns capitols de las quals se contrafeya a ditas generals constitutions y en particular en lo de la pragmatica dels pedrenyals, essent prohibit per ditas constitutions poderse fer ditas pragmaticas sino es en corts generals, a mes de ser lo contengut en dita pragmatica contra moltas y diversas constitutions, capitols, pragmaticas y altres leys de aquesta provincia; y si be se ha contradit moltes vegades a dita pragmatica y a les executions que de ella han resultat, empero com a V. S.ª toque la observansa de ditas constitutions y leys de la terra per haverles jurades, y entendrer quant preiudicial sie la observansa de aquella al bon govern y administratio de la justicia, com se deixa facilment entendrer per la tollerancia se fa a alguns, donantlos licentia de portar pedrenyals condemnant als altres ne aporten sens ditas licentias ab la rigor de dita pragmatica, suppliquen perço dits deputats a V.ª S.ª sie servit revocar ditas cridas que son preiudicials a ditas constitutions y no donar loch a que aquelles se posen en executio y en particular dita pragmatica de pedrenyals, per ser com esta dit tant periudicial a ditas constitutions y leys del principat y al bon govern y administracio de la justitia, lo que rebran a singular gracia y merce.

Resposta.

Tot perque ses mag.as entenguessen y estiguessen certs que en lo cas concorrent los S.ors deputats non levarien la ma y que de tot lo ques faria sen donaria copia y avis a ses mag.as, a la qual embaxada respongueren dits S.ors consellers que besaven les mans als S.ors deputats y que sempre havian tinguda gran confiansa y certitut que en est negoci per part dels S.ors deputats no se perdria punt, y que offerissen als S.ors diputats que la ciutat en tot lo que podra valer y ajudar no faltara en cosa alguna.

Questio sobre loctinencia y pedrenyals.

DISAPTE XIIJ. — En est die los S.^{ors} deputats enviaren a micer Joan Aroles assessor ordinari de la diputatio als S.^{ors} concellers, ab dos minutes de cartes que los S.^{ors} diputats scrivien a sa Mag.^{t} la una per lo fet concorrent de don Alvaro Suarez, y laltra sobre la pragmatica dels pedrenyals, supplicant de part dels S.^{ors} diputats que en conformitat de ditas dos cartas los S.^{ors} conselles manassen sen scriguessen altres dos a sa Mag.^{t} de part de esta ciutat. E los S.^{ors} consellers, entes lo thenor de ditas dos cartas encontinent respongueren que en tot estaven posats en donar gust als S.^{ors} diputats y en ajudarlos en tot lo que a ells seria possible, y manaren a Galceran Francesch Calopa scriva major desta casa que encontinent fes de part desta ciutat dos consemblants cartes, lo thenor de las ditas dos cartas que van a sa Mag.^{t} de part dels S.^{ors} deputats son del thenor seguent:

S. C. R. M.

Cartas á S. M.

No es possible poder commodament explicar lo preiudici ha fet an aquest principat la pragmatica dels pedrenyals mana V. Mag.^{t} publicar en lo any *1612*. Aixi en respecte de ser contra infinides constitutions y leys de la terra disposants no poderse fer pragmaticas ni altres qualsevol especies de leys sino es en corts generals, com tambe per ser lo contengut en aquella contra moltes altres constitutions, capitols y actes de cort, a mes de haver la experientia mostrat ser dita pragmatica molt contraria a la bona administracio de la justitia com ho tenen molt ben considerat los loctinents de V. Mag.^{t} y portantsveus de general governador, havent tingut per be de concedir licenties de portar dits pedrenyals a las personas las demanen, pagant per ellas al secretari per la despiditio lo que han tatxat, de hont se amostra clarament que lo us y port de dits pedrenyals en aquest principat a mes de ser licit conforme dites generals constitutions es de molta importantia, y lo que causa major afflictio en aquesta provincia es veurer que en un mateix temps que publicament los uns aportan pedrenyals ab licenties, altres per no tenirlas o pensarles tenir son condemnats en les riguroses penes de dita pracmatica, y si be per part de aquest principat se ha representat als lochtinents de V. Mag.^{t} y portant veus de general governador la contrafactio de ditas constitutions y leys de la terra y apres se haya acudit a V. Mag.^{t} aixi ab embaxadors com

altrament, sens haver alcansat lo reparo de tant gran preiudici, no perço perdem la confiança de obtenir lo que ab tanta instantia se ha supplicat a V. Mag.t ans be la tenim vuy mes que en altre temps per estar molt certs que V. Mag.t com a rey y S.or nostre no permetra que aquestos sos fidelissims vassalls qui per sa innata fidelitat han servit ab tota puntualitat a V. Mag.t y als serenissims reys de Arago de felice recordacio progenitors de V. Mag.t, perdent las vidas ab molta voluntat en servey de sos reys y S.ors com moltas historias publican, hayan de restar privats de la observança de ditas constitutions y leys de la terra ab dita pracmatica violades, supplicam a V. Mag.t quant encharidament podem postrats a sos reals peus, sia de son real servey revocar dita pracmatica y no donar loch a que sian las penas en aquella imposades deduhidas a executio com fins assi se ha fet, que a mes de ser lo que supplicam a V. Mag.t molt conforme a raho y justitia, tot aquest principat restara per tant singular merce en perpetua obligacio de pregar Deu Nostre Senyor per la vida y estat de V. Mag.t, e Nostre Senyor guarde la S. C. R. persona de V. Mag.t ab augment de regnes y senyorios com per estos fidellissims vassalls de V. Mag.t es desijat en Barcelona a 13 de Abril *1619*.

S. C. R. M.

B. a V. Mag.t les mans sos majors servidor(s) y vassalls

LOS DIPUTATS etc.

S. C. R. Mag.t

Id. Havent tengut notitia que don Alvaro Suarez y Quinyones exerci jurisdictio en aquest principat com a lochtinent de capita general, en virtut de privilegi o merce que V. Mag.t li te feta, sens esser passada per lo conçell de Arago contra expressa dispositio de moltas y diversas constitutions, capitols y actes de cort usos y stils de aquesta provincia, acudint a nostra obligacio havem representat al portant veus de general governador dita contrafactio de constitutions y leys de la terra, y al dit don Alvaro havem presentada una scriptura pera que paras en lo exercici de dita jurisdictio y no donas loch a que ditas constitutions fossen violades, y com no hayam fins ara alcansat lo reparo del preiudici se ha fet en aquest principat, y entenent que acudint a la font de justitia qui es V. Mag.t se alcansara la observança de ditas constitutions y leys per V. Mag.t juradas, supplicam a

V.ª Mag.ᵗ postrats a sos reals peus per sa benignitat y clemencia sia de son real servey manar a dit don Alvaro Suarez no exercesca jurisdictio en dit principat en virtut de dit privilegi o merce per V. Mag.ᵗ a ell feta, per no ser passada per lo consell de Arago, que a mes de ser cosa justa en tota aquesta provincia y nosaltres en son nom ho rebrem per molt singular gracia y merce de la real ma de V.ª Mag.ᵗ E N.ʳᵉ S.ᵒʳ guarde la S. C. R. persona de V. Mag.ᵗ ab augment de regnes y senyories com per estos fidelissims vassalls es desijat En Barcelona a 13 de Abril de *1619*.

S C. R. M.

B. a V. M. les mans sos majors servidors y vassalls

Los diputats etc.

E lo dit die tambe ana una companyia a la guarda, y se prengue lo nom del S.ᵒʳ governador don Aleix de Marimon y Joffre.

Part de la dona del loctinent.

Dilluns XV. — En est die cerca de les tres hores, de part del Ex.ⁱᵐ S.ᵒʳ duch de Alburquerque qui es estat lochtinent y capita general en lo present principat, y molt be y sanctament en son govern se es aportat ab molt de gust y contento de esta ciutat y de tot lo principat, es vingut mossen Miquel Perez scriva de manament y secretari qui era del dit duch de Alburque(r)que en lo temps ha tingut lo govern a fet saber als S.ᵒʳˢ consellers com lo die present cerca de les deu hores del dia Nostre S.ᵒʳ havie desliurada la Ex.ª S.ᵒʳᵃ duquesa del part y li tenia N.ʳᵉ S.ᵒʳ acomanat un fill, y que aixi la duquesa com fill tots estaven ab salut.

E los S.ᵒʳˢ consellers a dita embaxada eo recado, respongueren que digues al S.ᵒʳ duch que ells molt en particular y tota esta ciutat ne havia rebut molt gran contento y alegria y que supplicarien a N.ʳᵉ S.ᵒʳ lin donas lo contento y alegria, que sa Ex.ª desitjava y que los tenia feta molta merce de haverlos donada tant bona nova — E lo mateix die al despres dinar mossen Bernat Romeu ciutada honrat de la present ciutat, refferi als S.ᵒʳˢ consellers com dissapte mes proppassat lo S.ᵒʳ governador don Aleix de Marimon y Joffre lo tenia enviat a demanar que ja era tart, y que no pogue acudir ab sa Ex.ª fins lo die de ahir que era diumenge en sa casa, y en esser alli li tenia dit que ell tenia pensat que no podia loarme de major per- Id.

sona que era ell dit Romeu, pera que digues als S.ors consellers que ell se sentia tant obligat a la ciutat de tantas merces li tenian fetes y se tenian offerit en ferli, que no sabia com poder correspondrer a tanta voluntat, e que aixi ho tenia scrit largament a sa Mag.t y li tenia dit que de lur part digues als S.ors consellers que mirassen y vehessen en que podia ell esser de beneffici de poder ajudar y valer la ciutat, que se li signifficas que ell de prompte acudiria en moltas veras en donarlos gust y contento, com largament per la obra o coneixerian y que ho referis de lur part als S.ors consellers. E los S.ors consellers entesa dita bona relacio y nova que dit S.or Romeu los tenia donada del dit S.or governador, respongueren al dit S.or Romeu que li besaven les mans y que estaven molt certs del S.or governador y en totes occasions esperaven rebrer merces de ma de sa S.a

Questio dita.

DIMARS XVJ. — En est die los S.ors consellers enviaren als S.ors diputats ab embaxada a mossen Bernat Romeu y mossen Joan Francesch Codina ciutadans honrats, pera supplicar als S.ors deputats que se servissen de no alsar la ma en lo negoci de don Alvaro Suarez, y que los fessen merce de ferlos a saber que es lo que tenia respost a la requesta que estos dies atras dits S.ors diputats li manaren presentar per lur sindich. E feta la dita embaxada los dits S.ors embaxadors, refferiren als S.ors consellers com tenian aquella donada als S.ors diputats, y que tenian respost que besaven les mans a ses mag.as del bon recort que tenien del negoci de don Alvaro, y que ja tenia respost a la requesta li havian presentada, y que ells donarian orde que se envias copia als S.ors consellers pera que de tot tinguessen notitia — E lo mateix dia al mati foren los S.ors consellers ab ses gramallas de dol a la lotja de la mar al aniversari de don Pedro de Moncada, com es de costum quiscun any solerhi anar los S.ors consellers.

Juhi de prohomens.

DIVENDRES XVIJ. — En est die al mati los S.ors consellers foren avisats per mossen Puigvert notari e o scriva major del S.or governador, com aquell mati lo S.or governador volia tenir juhi de promens perque tenia certs delinquents los quals volia traurer pera que lo juhi de promens ne fes judici, y encontinent eren de resposta que ells staven de molt bona gana apparellats pera servir a sa S.a en lo que demanava, y digueren al dit Puigvert que aportas primer los processos dels qui se tenia de judicar en la present casa pera mirar aquells los advocats de la ciutat si

estaven a punt y donades las defensas y com aquells ja aportava dit Puigvert y los tenia alli presents en continent los dona y liura en ma del mag.^{h} micer Jaume Dalmau advocat de la present casa, pera que los miras y regonegues si estaven a punt de poder fer judici, y vist per micer Jaume Dalmau que estaven a punt y que eran tres dels quals se tenia de fer justitia, los mag.^{hs} consellers en continent en presentia de tres testimonis de quiscun stament dels de concell de cent, foren extrets las personas de juhi de promens en la forma acostumada, ço es sis ciutadans, dos cavallers sis mercaders, o sinch artistes, sinch menestrals que entre tots son vint y quatre y ajuntats aquells en la present casa anaren a la preso a fer lo dit judici en la forma seguent, que per quant per malaltia dels S.^{ors} consellers segon y quart, tant solament anaven tres dels S.^{ors} consellers devant los verguers ab les masses, cap y quint, y al mig un prom y darrera lo S.^{or} conseller ters ab lo prom mes antich que fou trobat, anant a la ma squerra anant los de juhi de promens ab dos fileras ço es a la ma dreta los ciutadans y militars per lur orde de antiquitat e o de edat, anant un prom dells al mig dels S.^{ors} consellers cap y quint, y tambe los artistes anant a la ma dreta detras los ciutadans y a la ma squerra los mercaders y menestrals, tots per lur orde y servant entre ells lurs edats, y arribats a la preso se assentaren en los banchs qui estaven en la sala aparellats, y prest vingue lo S.^{or} governador ab los jutges de cort y posat dit S.^{or} governador al mig del S.^{or} conseller cap y ters per absentia del segon, y lo jutge de cort al cap del scon dels ciutadans, foren trets los reos, y legits los processos de aquells que foren tres com esta dit lo un apres lo altre, los quals se anomenaven Bernat Liberos y ..... T ..... qui tenia robada la casa de Gabriel Aroles de la present ciutat, y lo altre Francesch Fita, los quals condemnats ço es lo dit Bernat Liberos per esser ladre de pas a assotar, levar les orellas y penjar per lo coll, y al ladre de casa de Gabriel Aroles cent assots y tota la vida a galeras, y lo dit Francesch Fita a cent assots y desterro per temps de sinch anys del present principat — Y fet lo dit judici, lo S.^{or} governador se despedi y los S.^{ors} consellers ab les persones del juhi de promens ab lo modo que eran anats sen tornaren a la present casa de la ciutat — E lo dit die al despres dinar los S.^{ors} consellers enviaren ab embaxada als S.^{ors} Joseph de Bellafilla donzell y Montserrat Mora ciutada honrat al S.^{or} duch de Alburquerque

Sentencias.

a donarli lo parabien de un fill que N.re S.or li tenia donat, lo qual estos dies passats ho feu a saber als S.ors consellers.

DIJOUS XVIIJ. — En est die los S.ors diputats enviaren ab embaxada los S.ors don Gispert de Guimera y Bernat Romeu ciutada als S.ors consellers pera fer los a saber lo que tenia respost don Alvaro Suarez y Quinyones a una requesta que estos dies passats li tenia presentada lo sindich del general, aportant copia de la dita resposta, y tambe de una carta de sa Mag.t de la qual en dita resposta se fa mentio que son del thenor seguent: Respondiendo don Alvaro Suarez y de Quinyones e o Narsis Dalmau procurador fiscal de la capitania general en nombre y por mandado del dicho S.or don Alvaro, a la scriptura le ha sido presentada por parte de los S.ores diputados de Chatalunya, dice que la jurisdiction exerce en el presente principado de Chatalunya es como a tiniente en el officio de capitan general en todo este principado de Chatalunya en el inter que viene el Ex.mo S.or duque de Alcala, lugartiniente y capitan general nombrado por su Mag.d en virtud de la orden que su Mag.d ha dado al dicho don Alvaro, copia de la qual orden se presenta y notiffi(ca) a los dichos S.ores diputados pro ut ecce, y se pide sea incertada con la dicha respuesta. — El Rey. Por quanto al duque de Alburquerque mi lugartiniente y capitan general en el principado de Chatalunya condados de Rosellon y Cerdanya he mandado promober a la embaxada de Roma, y demas desto se acaba el tiempo de su govierno a los catorse del presente, y porque en el entretanto que va el duque de Alcala que le ha de succeder en el cargo conviene que haya una persona de qualidad, confiansa, platica y experientia en las cosas de la guerra que tenga al suyo la de aquel principado y condados, y que govierne los de la capitania general, teniendo entera satisfaction que en la de vos el maestro de campo don Albaro Xuarez de Quinyones comanador de Mora tiniente de capitan general en la frontera de Perpinyan, y a cuyo cargo esta el castillo major de aquella villa, concurren estas y otras buenas partes y calidades, y en consideracion a lo mucho y bien que haveis servido y buena cuenta que habeis dado de lo que ha estado a vuestro cargo, es mi voluntad y mando que en el entretanto que llega el duque de Alcala, o yo no ordenare otra cosa, assi como exerceis el mesmo en el principado de Chatalunya condados de Rossellon y Cerdanya teniendo el vuestro, y governando todo lo que tocare a la capi-

Loctinencia de capita general.

Resposta de id.

tania general y cosas de la guerra en estas partes con la misma mano y autoridad que lo haze, puede y deve hazer el tiniente de capitan general del reyno de Aragon y los demas tinientes de capitanes generales de otros reynos y provincias, y mando a los capitanes de todos los castillos, capitanes de cavallos y infanteria entretenidos, aventajados, y otra cualquier gente de guerra que ahora sirbe y reside, y en adelante sirbiere y residiere en los dichos principados y condados, y al sobrestante mayor, officiales y otras qualesquier personas que sirben y residen y trabayan en la fabrica de galera que se haze en las Atarasanas de Barcelona, que os hayan y tengan por tiniente de capitan general y que teneis a vuestro cargo y governeys las cosas de la capitania general en esse principado y condados, y como a tal os obedescan, respeten y acaten y cumplan los ordenes que les dieredes assi por scrito como de palabra, y a los mis vehedor y contador mando hagan lo mismo y que usen y executen con vos sus officios de la misma forma y manera que solian y acostumbraban hazer, y a los pagador y tenedor de bastimientos que gasten y distribuyan el dinero, madera y otros materiales y cosas de sus cargos que ahora tubieren en ser y adelante se probeyere, assi de la paga de la gente de guerra como de la consignacion de la fabrica de las galeras por ordenes, recaudos y libransas vuestras, hechas y despatxadas por los dichos vehedor y contador en la forma que es costumbre segun y como la gastavan por las ordenes, libranças o, recados del duque de Alburquerque, que en la forma que es costumbre sin alterar ni innovar cosa alguna que en virtut de la presente o, de essa copia auctoritzada de scribano mando se les reciba y passe en cuenta a los pagadores y tenedor lo que en esta conformidad gustaren y destribuyeren, que para todo lo susodicho cada cosa y parte dello y lo a ello anexo, dependiente y conserniente, doy a vos el dicho maestro de campo don Albaro Xuarez y de Quinyones tan pleno poder y auctoridad como se requiere y es necessario, y os mando guardeis assi en lo tocante a fabrica de galeras como de lo demas que tocare al uso y exercitio deste cargo, las mismas ordenes y institutiones que guardava el duque de Alburquerque y los demas sus antecessores como capitanes generales, sin alterar ni innobar en cosa alguna en ellas, teniendo con el governador del principado y condados toda la buena correspondentia que assi procede de mi voluntad, y que el traslado de

la presente se assiente en los libros de los vehedor y contador y os buelvan originalmente para que lo tengays por recaudo de lo refferido. Dada en Madrid a 6 de março de *1619*. Yo el Rey. Por mandado del rey nuestro S.or Bartholome de Anaya Villanueba. Y que el dicho don Alvaro como a fiel ministro y vassallo so pena de ser inobediente y rebelde a los ordenes y mandatos de su rey, tiene precisa obligacion de executar puntualmente todo lo que con la dicha orden su Mag.d le manda, sin poderse entremeter si las ordenes en los negocios de la guerra, de presidios, soldadesca y gente stipendiaria de su Mag.d tienen de ser despatxados por el conseyo de guerra, o por el conseyo de Aragon, como sea mero executor de la real voluntad, si bien tiene el dicho don Alvaro por cierto que en el despacho de la dicha orden no ay contrafaction de constitution, tanto porque ocho años há que su Mag.d le ha probehido por el consejo de guerra castellano del castillo de Perpinyan, y tiniente en el officio de capitan general en todos los condados de Rossellon y Cerdanya y en el partido de Empurdan con todos sus diez y ocho castillos y presidios y sus fronteras, ha exercido siempre y exerce la jurisdiction de tiniente en el officio de capitan general sin contradiction de los dichos S.ores diputados ni de otra persona, que si contrafaction hubiera de constitution de ocho años y antes, de tiempo inmemorial en los predecessores castellanos del dicho castillo probehidos tinientes de capitan general, se hubiera contradicho, justifica el dicho orden el obedecer y haber obedecido todos los alcaydes, presidios, soldados y gente stipendiaria assi que todo lo susodicho se concluye, que siendo como es tan justificada la causa del dicho don Alvaro, que los S.ores diputados seran servidos en mandar considerar que por obedecer el dicho don Albaro al rey nuestro S.or, que no se pueden hacer los procedimientos que los S.ores deputados con su scritura cominan, sino que si pretenden que las ordenes de su Mag.d son contra fuero, seran servidos representarlo a su Mag.d, que como a rey tan Xpiano habra la justa raçon que se deve haver, y assi protesta que si los S.ores diputados hicieren procedimientos algunos contra el dicho don Albaro e o contra de sus ministros, de todos los inconvenientes en deservitio de su Mag.d que de los dichos procedimientos resultaren, y de representarlo todo a su Mag.d para que provea de lo que mas conviniere a su real serbitio, y pide que la presente respuesta sea incertada al pié

de la dicha scritura dada por los dichos diputados, y que de la una sin la otra no sea dada copia, requirens vos notarium. E deixades dites copies en ma del mag.^{h} S.^{or} conseller en cap, respongue en nom de tots los altres S.^{ors} consellers que besaven les mans als S.^{ors} deputats de la merce que tenian feta a la ciutat, de haverlos enviades ditas copias per lo que ne staven ab gran cuydado, y desitjosos de saber que era lo que dit don Alvaro tenia respost.

Juhi de prohomens.

DIVENDRES XVIIIJ. — En est die se tingue juhi de promens en la forma acostumada, y antes de traurerse aquells, fonch aportat lo proces en la present casa y vist per lo mag.^{h} micer Jaume Dalmau advocat de la ciutat, fou extret y ana a la preso y fou tret per judicar Amador Anglada de la parrochia de Riells, y fou condemnat a donarli cent assots, levar orelles, tormentar y penjar per lo coll.

Loctinencia.

DIUMENGE XXJ. — En est die los S.^{ors} consellers ordenaren ajuntar una promenia de cavallers y ciutadans en casa del mag.^{h} conseller en cap, pera consultar ab la dita promenia la resposta que tenia feta don Alvaro Suarez y Quinyones a la requesta que li tenia presentada lo sindich del general de Chatalunya estos dies atras, y tambe per amostrar copia de la carta que sa Mag.^{t} li tenia feta en virtut de la qual preten exercir lo offici de capita general en lo present principat de Chatalunya, y legida la dita resposta de la dita requesta, y tambe la carta real a la dita promenia, vista dita carta que sols estava firmada de ma de sa Mag.^{t} y del secretari y no era passada per lo consell supremo de Arago, y considerat sobre aquella lo ques podia y devia considerar, la dita promenia aconsella als S.^{ors} de consellers de que devian enviar una embaxada als S.^{ors} diputats y supplicar a sas S.^{orias} se servissen, que en lo fet de don Alvaro no obstant dita resposta y copia de la carta que te donada de sa Mag.^{t}, no devian deixar de continuar los bons intents que tenen comensats y que no permeten ni consenten exercesque dit carrech de lochtinent de capita general en virtut de dita carta, antes en tot y per tot li fassan contrari, y que los S.^{ors} consellers se offeresquen en tot lo que sia a ells possible ajudar y valer a dits diputats, conforme ja ab altres embaxades esta offert, y per dit cas y perque dit negoci se pogues tractar ab major acordi y madur consell, que los S.^{ors} diputats devian manar las tres personas dels tres staments, que confiaven ne eixiria

alguna bona determinatio que seria de gran honor y reputacio a tot est principat — E los dits S.ors consellers encontinent ordenaren als S.ors Joseph de Bellafilla y Magi Grau que de lur part fessen dita embaxada als S.ors diputats, los quals encontinent anaren a fer aquella y referiren com estave feta y que los S.ors diputats besaven les mans als S.ors consellers del bon recort, y que estiguessen descansats que ells no faltarian un punt en lo que ja tenian comensat y offert cerca de dit fet.

St. Jordi. DILLUNS XXIJ. — En est die vigilia de S.t Jordi, los mag.hs concellers al despres dinar convidats per lo sindich del general de part dels S.ors diputats per las vespres lo die present y lo die de dema en la casa de la diputatio, estant ajuntats en la present casa y estant ja avisats que tots los S.ors ohydors y diputats estaven en la casa de la diputatio pera les vespres, los mag.hs consellers acompanyats de molts officials de la present casa y de molts de altres anaren a la diputatio per ohyr las vespres, y en esser arribats al cap de la scala foren alli los S.ors diputats ab sos verguers ab massas altas per eixir a rebrer los dits S.ors consellers, los quals rebuts y posats per lur orde com es costum los acompanyaren fins foren en la capella y assentats en lo banch ahont solen estar, y despres que dits mag.hs consellers foren assentats poch apres arriba en la dita casa lo molt Ill.e senyor don Aleix de Marimón y Jaffre portant veus de general governador en lo present principat, y anant la governacio vice regia, al qual tambe los S.ors diputats isqueren a rebrer y en esser en la dita capella se assenta en lo cap del banch ahont staven los S.ors consellers precehint dit S.or governador, y en esser arribat y voler se agenollar, un patge qui detras de la capa aportava una almoada o almoadilla, la posa en terra sobre la qual dit S.or governador se ajenolla, y dita almoada e o almoadilla estigue en terra tot lo temps se digueren les vespres, y dit S.or governador estigue en dita capella y fou vista no sols per los dits S.ors consellers y S.ors deputats qui estaven junts ab altre banch del dit S.or governador y consellers com es costum pero encara per molts de cavallers y ciutadans qui estaven en la dita capella, y acabades dites vespres los mag.hs consellers judicant que dita almoada o almoadilla era en alguna manera demasiadament gran, se havia fet gran preiudici a les serimonies reals les quals los dits S.ors consellers tenen precissa obligacio de guardar per esserlos estades acomanades per los serenisims reys de gloriosa

memoria, com tinguen orde particular de la Mag.t del rey don Phelip segon de gloriosa memoria pare del nostre rey y S.or ab ses cartes reals de 15 de Abril y 25 de Juliol del any *1576*, ab les quals done orde particular com lo dit S.or governador se te de haver ab juntas que estiguen presents los S.ors concellers, copia de las quals cartas reals estan insertadas en lo registre de las cartas reals de la present casa, dient que lo S.or governador en presentia dels S.ors consellers trobantse ab juntas pot y deu levar almoadilla excepto en la capella real de la seu. E, com als dits S.ors consellers los tingue aparegut que lo dit S.or governador les dites vespres la almoada que havia tinguda passava de almoadilla, y que no era cosa que o deguessen consentir, desitjant assentar com y de que manera podian satisfer al agravi que pretenian havian rebut y perjudici que se era fet a las serimonias reals, desitjant en tot assertar y fer lo que toque a lur obligacio y carrech, encontinent que foren fora de ditas vespres y tornats en la present casa de la ciutat manaren ajuntar una promenia de molts cavallers y ciutadans, los quals tots junts, los mag.hs consellers los proposaren las cosas damunt ditas pera que entesas aquellas y legidas las ditas dos cartas reals se servissen de ferlos merce de aconsellarlos que es lo que devian y podian fer en reparo, si agravi algu tenia rebut la ciutat de haver tinguda dit S.or governador en las ditas vespras tan gran almoadilla o almoada. E los dits S.ors de la promenia tenint entes largament tot lo que los es estat proposat y entesas ditas dos cartas reals que los foren legidas, aconsellaren als S.ors consellers que puig est fet se era seguit en la capella de la diputatio essent estats los S.ors consellers convidats y en presentia dels S.ors deputats, que dit agravi tocave directament als S.ors deputats ordenar se remedias essent estats los S.ors deputats los que tenien convidats y en lur casa, los quals tenen obligacio de procurar que a les persones que ells conviden no sels sia fet agravi y preiudici algu, y que perço se fes embaxada de dos cavallers als S.ors diputats fahentlos a saber lo gran agravi te rebut la ciutat y supplicarlos fossen servits procurar en remediar dit agravi y remediar aquell per los millors medis que los S.ors diputats los aparegue, y que sie antes del die de dema al offici, que altrament los S.ors consellers no estant remediat deixaran de anar al offici lo die de dema a la dita casa de la diputatio. E los S.ors consellers pres dit consell, encontinent ab embaxada en-

Almoadilla del gobernador.

Almoadilla.

viaren als S.^{ors} diputats a mossen Joseph de Bellafilla donzell y mossen Magi Grau ciutada pera supplicarlos lo que los S.^{ors} de la promenia los tenian aconsellat, los quals embaxadors encontinent anaren y feren dita embaxada y referiren que los S.^{ors} diputats tenian respost, mostrant tenir gran sentiment que en lur casa los S.^{ors} consellers tinguen rebut agravi algu, y disputant si era almoada o almoadilla dit coixi pretenent que no era demasiadament gran y referint dits S.^{ors} embaxadors que lo que havia de aportar ja sa Mag.^{t} ab dos cartas o tenia declarat, volgueren que en la casa de la diputatio se aportassen ditas dos cartas per veurer aquellas, tot pera que ab major acordi y intelligentia puguen millor est fet remediar, dient a dits S.^{ors} embaxadors que ells de lur part farian tot lo possible en remediar dit fet perque en tot desitjaven donar gust a la ciutat, y del que farian de tot ne manarian donar avis a la ciutat, y las ditas cartas reals foren en continent portades en la casa de la diputatio perque dits S.^{ors} diputats tinguessen notitia certa dellas.

St. Jordi. Id. DIMARS XXIIJ. — En est die al mati festa de St Jordi, los mag.^{hs} consellers se ajuntaren en la present casa juntament ab molts de cavallers y ciutadans, pera esperar la resposta dels S.^{ors} diputats cerca del que lo die mes proppassat los era estat enviat a supplicar, y antes de estar la promenia junta lo mag.^{h} conseller en cap referi als altres mag.^{hs} consellers com lo vespre antes molt tart era estat en sa casa lo S.^{or} don Gispert de Guimera ab altre cavaller, ab embaxada de part dels S.^{ors} deputats a ferli a saber com los S.^{ors} deputats tenian feta embaxada al S.^{or} governador de la queixa e o agravi que la ciutat pretenia se li havia feta en las vespres en la casa de la diputatio, de tenir lo S.^{or} governador la almoadilla demasiadament gran, que antes apareixia mes almoada que no almoadilla, dientli que lo S.^{or} governador tenia respost als S.^{ors} diputats que ell no entenia en manera alguna ni pensava haver fet perjudici algun a la ciutat, que sa intentio y voluntat es en tot lo que puga y a ell li sia permes donarli contento y gust, y que la almoadilla que ell havia tingut en les vespres a la casa de la diputatio era molt mes regulada que una altra que ell ne te negra, la qual havia tinguda en presentia dels S.^{ors} consellers en lo enterro del marques de Almaçan, perque la tenia aposta feta fer mes petita, y que si als S.^{ors} consellers los apareixia que aquella que ell havia tinguda era maça gran, que los S.^{ors} concellers lin enviassen unas, que ell

las tendria de modo que estigues be a la ciutat, que no tenia ni volia en cosa alguna donar sino gust y contento a la ciutat — E estant refferint dita embaxada dit mag.[h] conseller en cap de part dels S.[ors] diputats, vingueren ab embaxada los S.[ors] don Gispert de Guimera y mossen Francesch Pla y de Cadell donsell y a tots los S.[ors] consellers qui estaven junts refferiren de part dels S.[ors] diputats semblant embaxada qual lo vespre antes tenian feta al dit S.[or] conseller en cap, y rebuda dita embaxada los S.[ors] consellers respongueren als dits S.[ors] embaxadors que besaven les mans als S.[ors] deputats de la merce los tenian feta y puig lo S.[or] governador se allanava tant, pensavan que ells anirian al offici a la diputatio y que ells tenian molts cavallers ajuntats, y que esta resposta la consultarian y del que los aconsellarian ne donarian avis als S.[ors] deputats. E encontinent estant junta la promenia los fou proposada la resposta que tenia feta lo S.[or] governador, y entesa aquella y vist com lo S.[or] governador se es tant allanat y mostrat no havia pensat fer preiudici a la ciutat, aconsella als S.[ors] consellers que sobre dit fet abastave la satisfactio y que devian anar al offici a la deputatio, com de fet hi anaren y tambe lo S.[or] governador tingue almohadilla.

DIMECRES XXIIIJ. — En est die se ajunta lo stament dels mercaders en la present casa pera fer la matricula dels mercaders, y de sinch que foren los que passaren per lo consell de vint de la lotja dels mercaders y foren en la present casa proposats, non matricularen ningu, de modo que aquest any no sen ha matriculat ningu. *Matricula de mercaders.*

DIJOUS XXV. — En est die festa del evangelista sant March se tingue consell de cent ordinari y se feu extractio de consols, y foren extrets *Consols de Llotja.*

CONSOLS

Mossen Francesch de Foixa donzell
mossen Montserrat Palomeres y Miquel, mercader

DIVENDRES XXVJ. — En est die jura Pau Cerda extret en concell de cent en acompanyador dels S.[ors] consellers per mort de Gabriel Atxer. *Acompanyador.*

DISAPTE XXVIJ. — En est die vingueren ab embaxada de part del bras militar los S.[ors] don Francisco de Argensola, don

Gispert de Guimera, y don Pedro Sabater los quals de part del dit bras aportaren una embaxada als S.ors concellers, la qual esta contenguda en un paper que aportaren y deixaren en ma del mag.h conseller en cap que es del thenor seguent:

ILL.ES Y DE MOLTA MAG.A S.ORS

Preten lo bras militar de no pagar imposicions.

Estos dies proppassats lo noble don Joan Burgues y de So protector del bras militar, congrega y junta dit bras y stament, y en aquell proposa com entenia y ere aixi de dret tant comu y roma com del present principat que los nobles eran inmunes y exempts de pagar tot dret y impositio, y que pera dit effecte y conservatio de dita exemptio delliberassen lo fahedor, y se resolgue que tot lo que aparexeria fer y convenir per dit negoci se deixas a la ordinacio y dispositio dels nobles don Alexandre de Lentorn, don Gispert de Guimera, don Francesch de Argensola, don Alexandre Cordelles, don Pedro Sabater y don Ramon de Calders y Ferran y per dit effecte y per tot lo convenient y necessari, se crearen dos sindichs qui foren don Pedro de Reguer y don Joan de Paguera, las quals vint personas se son aconselllades ab persones expertes y perites y havent tingut una y moltes consultes sobre lo fahedor en aquest particular, se ha presa resolucio de venir a V.s Mag.s com venen inseguint y continuant la correspondentia que ha acostumat tenir y ab molta raho, lo stament militar ab la present ciutat, a notificarlos sa pretentio que entenen es de justitia y raho no estar obligats a pagar dret ni impositio alguna de las que la present ciutat collecta y exhigeix, etiam que las hayan pagades alguns de dits nobles que vuy viuhen y sos predecessors. Pero per quant asso podrie tenir alguna cosa en contrari, aixi respecte dels privilegis reals concedits a la present ciutat com altrament, del que dit bras y stament militar no te notitia, diuhen a V.s Mag.as tinguen per be de que asso se veye aixi per via de conferentia de persones com altrament, de la manera que millor convingue per beneffici de dit negoci y que la veritat ixque a llum ys desenganye cada part de sa pretentio, que ab aquest medi es cert se vindra a alcansar lo fi ques preten que es, cada hu se acontente del que lo dret li done sens cercar ni venir a altres medis; confien de que V. Mag.s com a tant gelosos y christians vindran be en aquest medi, lo qual proposen ab la present scriptura pera que en ningun temps pugue haver equivocatio del que de part de

dit bras y estament militar se demane y es prete — E los dits mag.^{hs} consellers respongueren als dits S.^{ors} embaxadors que besaven les mans als S.^{ors} del bras militar, y que mirarian lo que ab dit paper esta contengut, y tornarian resposta al dit bras militar.

Sobre loctinencia de capita general.

DIMARS XXX. — En est die a la tarda los mag.^{hs} consellers manaren ajuntar una promenia de cavallers y ciutadans en la casa del mag.^{h} conseller en cap, y en aquella los mag.^{hs} consellers los proposaren dos cosas: la una era que com ab moltes y diverses embaxades que tenian enviades als S.^{ors} diputats los tenian supplicat, fossen servits no permetrer ni donar loch en que don Alvaro Suarez y de Quinyones exercis lo carrech de capita general en est principat, en virtut de cert pretes privilegi eo, letra real despatxada per lo consell de guerra, sabent com sabian los dits S.^{ors} deputats era contravenir a diverses constitutions, usos y costums de est principat, y que tenint dita notitia y podent remediar est preiudici tant gran que rebia est principat, no feyan las diligentias y sercaven los remeys que convenian, y que perço supplicaven als S.^{ors} de la promenia qui estaven alli junts que los aconsellassen que es lo que podian y devian fer. E los dits S.^{ors} de la promenia aconsellaren als S.^{ors} consellers que attes que los S.^{ors} diputats prenian en est negoci que es de tanta consideracio tant de spay, y no procuraven tenirhi la diligentia y cuydado que convenia, que perço los S.^{ors} de concellers per millor descarrech de son offici devian altra volta tornar a representar als S.^{ors} deputats lo dit agravi que se feya a tot est principat, y que sels notifficas ab una scriptura narrant lo gran dany y perjudici que reb tot est principat, supplicantlos que per est negoci com es de tanta importantia manen convocar les persones dels tres staments, confiant que de alli se pendra alguna bona relacio que sera en beneffici universal de tot est principat — E, tambe los fou proposat com a vint y sis del corrent per part del bras militar los fou feta embaxada per tres nobles cavallers, contenint en effecte que pretenian los nobles no estar obligats a pagar drets a la ciutat, aportant per dit effecte una scriptura en la qual largament esta contenguda lur pretentio, la qual ab la dita embaxada desobre chalendada esta incertada, y en la present promenia es estada legida perque millor poguessen est negoci discursar y aconsellar lo que se tindria de res-

pondre E los dits S.ors de la promenia entesa dita scriptura, y lo que se demanave esser negoci de molta discusio y que concurria en dret, que perço se deixas a major delliberacio, y est negoci los S.ors consellers ho consultassen ab advocats perque fessen la resposta que al de dret se devia fer.

MAIG

Matricula de ciutadans.

DIMECRES I. — En est die se tenia de juntar lo stament dels ciutadans, y perque no fou vist que ningu demanas la matricula no se ajuntaren.

Sta. Creu.

DIVENDRES IIJ. — En est die festa de S.ta Creu, foren los S.ors consellers ab promens a la seu al offici, y lo R.m bisbe digue de pontiffical.

DISSAPTE IIIJ. — En est die los mag.hs consellers inseguint lo consell de la promenia que se tingue en casa del mag.h conseller en cap a trenta del passat, enviaren ab embaxada als S.ors diputats mossen Julia de Navel ciutada honrat y t..... donzell, pera que en scrits conforme la dita promenia los tenia aconsellat donassen una embaxada als S.ors diputats, deixantlos copia de la dita embaxada que es del thenor seguent:

Loctinencia dita.

Ab occasio de una embaxada ques feu en part de la present ciutat als 6 de Abril mes proppassat, representant en ella a V. S.as la notoria contrafactio de constitutions y altres leys del present principat ab la nominatio que la Mag.t del rey N.re S.or havia feta de la persona de don Alvaro Suarez de Quinyones en lochtinent de capita general de aquest principat de Catalunya, aixi per esser estada feta dita nominatio de persona estrangera de dit principat com tambe per esser estat despedit lo privilegi o carta de dita loctinentia per lo consell de guerra de sa Mag.t y no per lo consell de Arago, per lo qual conforme a dites constitutions y leys, usos y stils de dit principat se havie de despedir, foren V. S.as servits consultar en dit fet alguns mag.hs doctors desta ciutat. Per los quals, tingudes entre ells algunes conferenties es estat resolt la dita nominatio de don Alvaro Suarez y de Quinyones esser contra constitutions, leys, usos y stils de dit principat, y com valdria poch haver presa dita

resolucio sino se acudia ab totes veres al reparo de dita contrafactio tan propri al offici y carrech de V. S.ª, y de que resulta tan gran preiudici a tots los poblats en dit principat y mes en particular a la present ciutat per ser part tant principalment interessada en casos de contrafactio de constitutions y leys de la terra per ser cap del bras real. Perço, los S.ors consellers de la present ciutat en nom della nos han ordenat vinguessem a supplicar a V. S.as sien servits de opposarse a dita contrafactio de constitutions, y continuar la que tenen comensada axi en respecte de la dita nominacio de la persona de dit don Alvaro Suarez y de Quinyones com per altres contrafactions que per differents negocis y casos de present occorren, ab les veres possibles y ab los remeys mes opportuns aixi per medi de convocatio dels tres staments com per via de embaxades o altrament, fins que alcanse lo fi ques preten que es lo reparo de ditas contrefactions y restituhirhi les coses en son degut estat. E feta la dita embaxada y donada copia de aquella en scrits als dits S.ors diputats, los dits S.ors embaxadors refferiren als S.ors consellers com tenian fet lo que los era estat ordonat y que la copia tenian dexada en concistori en mans dels S.ors diputats, y que tenien respost que besaven les mans als S.ors consellers de la bona diligentia y cuydado.

Ofici de Sta. Creu.

DIUMENGE V. — En est dia los S.ors consellers foren al hospital general al offici, que se feu la festa de S.ta Creu com es de costum anarhi quiscun any sempre que se fa la festa en la dita isglesia de S.ta Creu.

Ledanies.

DILLUNS VJ. — En est die se comensaren a fer les professons de les ledanies, y se digue lo offici en lo monestir de S.t Pau en la qual anaren los S.ors consellers.

DIMARS VIJ. — En est die segon de las ledanias se feu professo y tambe y anaren los S.ors consellers, y se digue lo offici en la iglesia de S.t Pere — E lo dit die essent tornada la professo en la seu estant alli los S.ors consellers, mossen Francesch de Gualbes de Corbera y mossen Joan Baptista Cassador y de Aguilar donsell de part dels S.ors diputats donaren una embaxada als S.ors consellers, en resposta de la qual los S.ors consellers a quatre del corrent los tenian enviada tornant dita resposta scrita en un paper que donaren dits embaxadors en mans dels S.ors concellers, juntament ab la copia de una scriptura que

Embaxada.

per lur sindich tenian ordenat se presentas al S.or governador y una copia de una carta que don Francisco Gassol te tramesa als S.ors diputats fahent per lo dit cas, copia de la qual resposta de la dita embaxada y demes scriptures son açi incertades que son del thenor seguent:

Loctinencia.

Los S.ors diputats nos han ordenat vinguessem a representar a V. mag.as la merce han rebut lo die de avuy en la embaxada los han fet merce V. mag.as enviar, mostrant ab ella lo gran zel tenen que la contrafactio de constitutions es estada feta en lo exercir don Alvaro Suarez y de Quinyones jurisdictio com a lochtinent de capita general en lo present principat sia reparada, com ja V. mag.as o tenen, en conformitat de dits S.ors diputats representant a sa Mag.t ab carta particular, y si be entenen dits S.ors diputats haver fetes totes les diligenties convenients per reparo del perjudici se ha fet ab dita contrafactio, aixi en haver juntat doctors graves, fetes embaxades y donades requestes al portantveus de general governador, haver dada requesta a dit don Alvaro, y haver scrit a sa Mag.t, vicecanseller, confessor, regents y altres per dit negoci, y aixi mateix donaran orde al embaxador tenen nomenat, ho represente de nou a sa Mag.t y fassa tot lo demes convinga fer fins a tant se alcanse lo reparo de dita contrafactio de constitutions, tots rebran molt gran merce que V. mag.as los advertesquen si convindra fassan altres diligenties que sian de utilitat en beneffici de dit negoci, perque ho pugan posar en executio com ho faran ab molta puntualitat, y perque ab tota conformitat se puga fer lo que apareixera convenir, supplican a V. mag.as sian servits manar que los doctors aixi per la ciutat nomenats com los del general, se conferescan y tracten lo que mes apareixera se dega fer, y en particular en resposta de la carta que dits S.ors diputats tenen rebuda de don Francisco Gassol protonotari sobre aquest mateix negosi, y per lo que ab dita embaxada se diu que tindrian notitia V. mag.as de altres contrafactions de constitutions sobre altres differents negosis, los S.ors diputats rebran molta merce de V. mag.as se servescan ferlos a saber dites contrafactions de constitutions sobre altres differents negotis perque si pugan opposar y fer totes les diligenties los tocan, com estan promptes en ferles y no perdonar treball fins a tant dites contrafactions de constitutions, usos, stils y altres leys de la terra sien reparades.

Copia de la scriptura presentada al S.or governador

MOLT ILL.E S.OR

No sols ab les embaxades pero encara ab la scriptura que a V. S.a per part dels diputats del general de Chatalunya es estada presentada, se ha representat a V. S.a la violacio y contrafactio se feya a les constitutions, capitols de cort, usos y stils de aquest principat per lo que don Alvaro Suarez de Quinyones com a lochtinent de capita general exerceix jurisdictio en lo dit principat, en virtut de pretes privilegi carta o merce per sa Mag.t a ell concedida, sens esser passada per cancelleria ni despedida per lo consell de Arago, supplicant perço y requerint a V. S.a fos servit impedir a dit don Alvaro dit exercici segons mes largament ab dites embaxades y scriptura se conte, y com fins assi V. S.a no haya impedit a dit don Alvaro dit exercissi de jurisdictio, ans be va continuant aquell en notable preiudici de dit principat y violacio de dites constitutions, capitols, usos, y stils la observansa de les quals principalment a V. S.a (atany) aixi per haverles jurades com per esser com es lo superior en lo present principat, absent lo S.or rey y son primogenit y lochtinent general, Perço y altrament lo sindich del general aixi perque conste de las diligentias que dits deputats acerca de asso han fet y fan en tant quant poden, com per constituhi a V. S.a en major mora ab la present, la torna a supplicar y en quant es licit y ab lo honor ques deu requer, sie servit interposar sa auctoritat en impedir a dit don Alvaro dit exercissi de jurisdictio, y manar aixi be als officials y subdits de la capitania general que per los negocis de aquella no obehesquen ni regoneguen en cosa alguna a dit don Alvaro, y fer tot allo que convinga per lo reparo y smena del preiudici que se ha fet y causat al present principat, altrament dits deputats no podran deixarse de valer dels remeys que per obligacio de son offici o alias, los seran mes licits y permesos per lo reparo de la violacio de dites constitutions, capitols, usos y stils de dit principat. Id.

Copia de la carta tramesa per lo S.or don Francisco Gassol protonotari al S.ors diputats.

Haviendose visto en conseyo la carta de V. S.a de 13 deste sobre lo que supplica a su Mag.d le haga merced de mandar

que no use del privilegio que tiene don Alvaro Xuarez de capitan general deste principado, se ha acordado que jo scriva esta en su nombre a V. S.ª para que luego que la reciba mande embiar los papeles y fundamentos en que striba esta pretention de V. S.ª para representarlo a su Mag.ᵈ pues sin ellos no podra tomar resolucion en el negocio. Supplico a V. S. que pues saben de la importantia que es para assentar las differentias que causa, se sirba de enviarlos con la brevedad possible y avisar lo que mas ocurriere acerca desto. Guarde Dios a V. S. De Madrid a 27 de Abril *1619*.

DON FRANCISCO GASSOL.

S.ores diputados de Catalunya.

A la qual embaxada los S.ors consellers respongueren a dits embaxadors que besaven les mans als S.ors diputats y que per mes spay mirarian los papers.

Ledanias. DIMECRES VIIJ. — En est die tercer de las ledanias, per causa que al mati quant se volia fer la professo plogue, no ana fora de la isglesia sino que se feu per la seu.

Ascensio. DIJOUS VIIIJ. — En est die festa de la Ascentio de Nostre S.or, los S.ors consellers tragueren les gramalles de domas y anaren a la seu ab promens com es de costum en semblant die.

DIVENDRES X. — En est die al mati los mag.chs consellers ordenaren a mossen Joseph de Bellafilla donsell y a mossen Bernat Romeu ciutada honrat, que anassen ab embaxada al bras militar qui sabien estava ajuntat pera reportar en scrits la resposta de la embaxada que lo dit bras ordena se fes als dits mag.hs consellers a 27 del passat per tres nobles cavallers, la qual es del thenor seguent: Los S.ors consellers de aquesta ciutat en resposta de una embaxada que pochs dies fa los fonch explicada y donada en scrits per part del bras y stament militar contenint en summa que los nobles no entenien estar obligats en haver de pagar dret de impositio alguna de las que dita ciutat collecta y exhigeix, encara que les haguessen pagades alguns de dits nobles que vuy viuhen y sos predecessors Pero per quant dita pretentio podria admetrer alguna cosa en contrari per raho de privilegis concedits a la ciutat o, per altra causa de que dit bras y stament militar non tinga notitia, que perço la ciutat tingues per be de ques ves y tractas dit negoci axi per via de conferentia de persones com altrament de la manera que millor

Pretensio del bras militar.

convingues, perque la veritat isques a lum y se desenganyas cada part de la pretentio diuhen que la ciutat esta y ha estat en quasi possessio pacificament y sens contradictio alguna per spay de cent, doscents y mes anys fins vuy, y de tant de temps que noy ha memoria de homens en contrari ab siencia y patientia de dit stament y bras militar y particulars persones de aquell de exhigir y rebrer totes y qualsevol imposicions ques reben y cullen en la present ciutat per tots los nobles y altres militars, y que gosen de lur privilegi, la qual possessio inmemorial es de tanta forsa com si de ley expressa, pacte jurat, sententia passada en cosa judicada, o per altre semblant o mes legitim titol, dits nobles y altres militars y que gosen de son privilegi haguessen acostumat de pagar les dites impositions, y com esta pretentio fundada en dita inmemorial possessio sia tant certa y averiguada no done loch a la ciutat de posarla en dupte per via de conferenties de persones ni altrament, sino sols de continuar la mateixa possessio de la manera que fins vuy com de dret li es permes, assegurant los S.ors consellers que quant hi hagues loch al ques demana per dit stament militar sens perjudicarse la ciutat, se acudiria al dit intent ab la mateixa correspondencia. E los S.ors embaxadors lo dit mati refferiren als S.ors consellers com tenian tornada dita resposta al dit bras, y tenian deixada la dita copia en mans del S.or protector del dit bras qui estava ajuntat, a la qual tenian respost que besaven les mans a ses mag.as

DIUMENGE XIJ. — En est die entre deu y onse hores de la matinada passa desta vida en laltra lo mag.h Jaume Font menor mercader, conseller quart de la present ciutat, anima eius requiescat in pace — E lo mateix die los mag.hs consellers enviaren lo sindich de la present ciutat en casa del dit mag.h conseller quart mort, per donar lo pesame a la viuda y a son pare de part dels S.ors consellers y tambe per saber si se volia enterrar com a conseller, tot perque la ciutat pogues fer de sa part lo que tenia obligacio y lo dit sindich refferi als S.ors consellers com tenia donat dit recado y que li tenian feta resposta que no entenian volerlo enterrar com a conseller.

Conseller quart, mort.

DILLUNS XIIJ. — En est die al mati de part del pare de dit mag.h conseller mort y de la viuda ab gramalles de dol, vingueren a convidar los S.ors consellers en la present casa per lo dol en casa del dit S.or conseller per lo die de dema a les nou hores,

y los S.ors de consellers respongueren que acudirian al dol y farian sa obligacio — E lo dit die a la tarde se tingue juhi de promens ab la forma acostumada, aportant primer los processos en la present casa, los quals foren vists per lo mag.h micer Jaume Dalmau advocat de la ciutat si estaven publicades les deffenses, y de tres ques tragueren a judicar per lo juy de promens los dos foren condemnats a donar cent assots, llevar les orellas y penjar per lo coll, que eran ladres de pas de la part de Empurda, y lo altre per haver trencat lo desterro y tenirse posada, pena de galera de sinch anys y fou condemnat a galera per temps de cinch anys. Los dos penyats se deyan lo un Antich Vila y lo altre Miquel Nater, y lo de sinch anys de galera se deya en Carnestoltes per sobrenom. — Se fa nota que est die per esser mort lo mag.h conseller quart los S.ors consellers anaren ab gramalles de dol, y ab ditas gramalles anaren al juy de promens a la preso — E lo mateix die per negocis de la taula foren capturats Damia Vilardaga y Pere Sbert mercaders, que son estats taulers los anys atras, y Salvador Falconer argenter y Joan Andreu notari de Barcelona — E lo mateix die a la tarde se tingue conferentia entre los advocats ordinaris de la ciutat y altres cridats per la ciutat ab los assessors de la diputatio y advocats cridats per part de la diputatio, cerca del fet de don Alvaro Suarez y Quinyones qui preten exercir jurisdictio de capita general en lo present principat ab sola carta de sa Mag.t passada per consell de guerra y no despedida per lo consell supremo de Arago y la primera conferentia que entre los dits advocats y assessors se es tinguda y tenen comensat a juntarse, fou en la present casa com aixi sia de costum antigament observat que sempre la primera junta es en la present casa y despres la segona en la casa de la diputatio, y aixi van tenintse las conferentias interpollatim.

Juhi de promens.

Loctinencia.

DIMARS XIIIJ. — En est die al mati vingue nova als S.ors consellers com Salvador Falconer argenter, lo qual lo die antes era estat capturat per manament dels S.ors consellers per haver levats alguns diners de la taula, que foren trescentes y vint liures, que si be eran ditas y scritas en son nom ja havia molts anys que ell mateix las tenia levadas de la taula y per error no se li era fet debitor, ere mort esta nit passada en la preso sens saber com era estada la mort — E lo mateix die al mati los mag.hs consellers anaren al dol del mag.h mossen Jaume Font conseller quart, y lo mag.h conseller en cap tingue lo cap del dol.

Levador de monedas de la taula.

DIMECRES XV. — En est die al mati los mag.hs consellers, segon die de las honras del dit mag.h conseller quart Jaume Font, tornaren al dit dol, anant sempre ab la forma acostumada ab ses gramalles de dol, y en la entrada de las casas de dit S.or conseller deffunt se posaren los caparons al cap.

DIJOUS XVJ. — En est die tercer de las honras del dit mag.h conseller quart, los mag.hs consellers foren a las casas del dit conseller al dol, y al despedirse de ellas entraren a donar lo pesame a la viuda — E encontinent eixint del dit dol sen anaren a la isglesia de S.t Sebastia que es propria de la ciutat, la qual tenen encomanada per la dita ciutat los beneficiats de la seu, y en ella los beneficiats de la dita seu faheren un solemne offici per la anima del dit mag.h conseller quart. Dol del conseller.

DIVENDRES XVIJ. — En est die al mati se tingue consell de cent per fer nova extractio de conseller quart, y antes de traurer se proposa una supplica de part de la viuda del S.or conseller mort, demanant que attes no tenia acabat de rebrer lo salari integro per esser mort pochs dies antes de las festas de Pasque del Sperit Sant, que lo savi consell desliberas li fos pagat, e lo dit consell feu desliberacio que lo salari se li donas y pagas integro com en dita desliberacio esta contengut — E se feu despres extractio de conseller quart per mort del dit Jaume Font, y fou extret mossen Francesch Ros mercader. Nova extraccio.

DISSAPTE XVIIJ. — En est die al mati jura lo mag.h Francesch Ros conceller quart de la present ciutat novament extret, y ohy sententia de excomunicacio. Jura.

DIUMENGE XVIIIJ. — En est dia festa de Pasque del Sperit Sant, los mag.hs consellers ab promens foren a la seu al offici com es de costum quiscun any. 2.a Pasque.

DILLUNS XX. — En est die segona festa de Pasque del Sperit Sant, los mag.chs consellers essent estats convidats, foren al carrer Ample per mirar unas festas ques feyan per lo naxement de un fill del duch de Alburquerque, qui es estat lochtinent y capita general en lo present principat, la qual feren los cavallers de la terra, que era correr a cauall trencant lanses contra un staferm. Los S.ors concellers estaven en las casas del S.or Feliciano Sayol y de Barbera a las finestras, los S.ors diputats a las de Joan Benavent, y lo S.or governador estave ab lo dit duch a unas finestras devant de las de palacio que son al canto, ab coixi qui tenia lo S.or governador a la finestra, Festa de staferm.

y devant de palacio estava fet un corredor ahont estaven las damas.

Pedralbes, visita.

DIJOUS XXIIJ. — En est die foren los mag.hs consellers a Pedralbes per fer la visita en lo monestir com es de costum quiscun any.

Fonts, id.

DILLUNS XXVIJ. — En est die foren los S.ors consellers a las fonts com es de costum quiscun any anar a regoneixerlas.

Juhi de promens.

DIMARS XXVIIJ. — En est die al mati se tingue juhi de promens. Antes de treurer dit juhi de promens foren aportats los processos en la present casa per veurer si estaven a punt y donadas las deffensas, y foren quatre pera sentenciar, los dos dels quals foren condemnats a mort a penjar per lo coll, lo un per moneder y fer menuts, qui era de Tortosa, lo altre, ladre de pas, y los altres dos lo un condemnat sinch anys a galera y donats cent assots per ladre de casa y lo altre desterrat y donats cent assots tambe per ladre y haver robats dos lansols — E, lo dit die a la tarde, per esser anats los S.ors consellers a las fonts se feren los ensaigs de la musica en la present casa, com fos estat sempre lo orde de ferse lo die antes.

Condempnas.

Ensaig de la musica.

Vigilia.

DIMECRES XXVIIIJ. — En est die vigilia del Corpus, los S.ors consellers se ajuntaren per anar a las vespras al porxo de sant Jaume com es de costum, y agraduats anaren a la seu, en la qual festa o agraduacio hi fou lo S.or governador don Aleix de Marimon y Jaffre.

Corpus.

DIJOUS XXX. — En est die festa del Corpus, los S.ors consellers ab promens foren a la seu al offici, y al despres dinar tambe per aportar las varas del talem a la professo, en la qual fou lo S.or governador y aporta una vara del talem.

FINEIX LO DIETARI XXV, Y LO VOLÚM NOVÉ DE LA PRESENT EDICIÓ

APÉNDIXS AL VOLUM VINT Y CINQUÉ

APÉNDIX PRIMER

Xpi. nomine humiliter invocato

Ex.mus D.ns Locumte.s G.nalis

Visa querela etc.

ATTENTO ex meritis processus et alias constat die 16 Septembris proxime dimissi, coram sua Ex.cia et in regio concilio comparuisse Maginum Grau civem honoratum Bar.e regentem vicariam et seu pretorem civitatis predicte, et Fran.cum Corts priorem sue curie seu illius assessorem, Christophorum Casabona, Antonium Ferrer, Michaelem Puig, regios officiales eiusdem pretoris ministros, Hieronymum de Ollers civem honoratum Bar.e, Jacobum Ortoneda artium et medicine doctorem, Honofrium Palau mercatorem, conciliarios seu consules dicte civitatis, Jacobum Aymerich, Franciscum Nogues, Paulum Mohet et Stephanum Monfar et Sorts l. doctores cives Bar.e, dictorum conciliariorum consultores, et Stephanum Vallalta Not.m Publi.m Bar.e ut sindicum dicte civitatis B.e; dictis nominibus respective conquerentes, de veneralibil.s don Didaco Fernandez de Heredia, Christoforo Bernardo de Quiros et don Ferdinando de Valdes et Cano, Inquisitoribus heretice pravitatis judicibus delegatis, in eadem civitate Bar.e residentibus, propter capturam 19 Augusti eiusdem anni de eorum mandato per Franciscum de Hazevedo alguacilium sancti officii factam, de persona Salvii Boy meri laici de familia dicti

Sentencia de banniment dels inquisidors. (V. plana 57 y següents tota la part dispositiva desde la fí de la plana 60.)

pretoris, ex eo quod die 16 eorundem mensis et anni locumtenente generali sue magestatis et gerente vices generalis gubernatoris a presenti civitate Bar.e absentibus, cum dictus pretor ut judex ordinarius dicte civitatis in ea regiam jurisdictionem exerceretur muneri suo satisfaciendo et pro exequutione regiarum pragmaticarum S.mi regis Petri tercii datas Bar.e 4 nonas Decembris 1339, et S.mi regis Ferdinandi secundi indelibilis memorie 5 Novembris 1511 de nocte transcurreret per vicos et plateas prn.tis civitatis Bar.e ut malis hominibus se opponeret, armatos recognosceret et arma prohibita illa defferentibus auferret dictus Salvius Boy, qui erat de familia dicti pretoris in prn.tia et jussu illius exarmaberat quendam famulum seu aurigam dicti don Christophori de Quiros, quem hora decima noctis invenerat solum inhoneste vagantem per plateam Sancte Anne ejusdem civitatis sine pallio, clipeo protectum, omni maleficio expositum armatum ense justo longiore e medio ad cuspidem, districto seu evaginato quo facile poterat obvium quemquam transfigere; volentes inquisitores predicti per hujusmodi indebitam capturam dicti Salvii Boy dicto pretore et aliis regiis officialibus metum inferre, ne de cetero auderent recognoscere et exarmare quendam asserentem se esse de familia dictorum inquisitorum, quantumvis inventum cum armis per regia preconia generaliter prohibitis omnibus hominibus pren.tis civitatis cuius cunque dignitatis et condiciones exhistant, contra decreta summorum Pontificum Clementis quinti et Joannis vigessimi secundi, quibus inquisitoribus heretice pravitatis precipitum ne concessione portacionis armorum modo qolibet abutantur, et contra ordinationes ad instantiam et supplicacionem trium stamentorum presentis principatus Cat.e 2 augusti 1512 factas per R.um Joannem Ep.m Illerdensem tunc inquisitorem Gen.m, confirmatas per Leonem 10 pontificem maximum sua bulla data Rome kalendis augusti 1516, et per admodum reverendum cardinalem Adrianum episcopum dertosensem inquisitorem generalem in commissis per invictum Carolum quintum Barcinone celebratis anno 1520, quibus cautum fuit quod officialibus secularibus in presenti principatu Cat.e liceret quoscumque familiares sancti officii sine cedula seu alberano dictorum inquisitorum cum armis prohibitis repertos exarmare, et quod pro hujusmodi exarmatione dicti officiales seculares nullatenus possent per dictos inquisitores capi vel molestari: Cumque dictus

pretor conciliarios presentis civitatis super predictis consuluisset, quorum consilio stare tenetur juxta regias pragmaticas regis Jacobi primi datas Bar.[e] set o, kalendas maii 1261 et regis Petri tercii datas Montisoni 11 martii 1368, et dicti consiliarii ex voto et sententia supradictorum consulentium dicto vicario respondissent quod pro reparatione gravaminis per capturam dicti Salvii Boy regie jurisdictioni illati, poterat procedere ad capturam et detentionem eorum a quibus dictus Salvius Boy captus fuerat donech et quousque regia jurisdictio reintegrata esset: et cum dictus pretor insequendo dictum votum, procesisset ad captionem dicti de Azavedo per quem dictus Salvius Boy ex supradicta causa captus fuerat, dicti Inquisitores non dubitarunt predictos pretorem et ejus assessorem, predictos consiliarios Bar.[e] et eorum consulentes, et alios regios officiales superius nominatos cum litteris datis 27 et 28 augusti ejusdem anni, predictos pretorem, asessorem, consiliarios, consulentes et alios regios officiales monere eisdemque respective injungere, quod intra spatium trium horarum a regiis carceribus liberarent dictum Azavedo eundemque una cum processu eis remitterent, et consulentes comparerent in eodem tribunali personaliter ad reddendum rationem de his de quibus ex supradicta causa erant impetiti, sub pena excomunion.[s] majoris late sententia, et quod eos publicarunt excomunicatos agravarunt et reagvavarunt cum magno totius populi scandalo, non obstante appellatione per eos et quemlibet eorum prius et intra terminum legitime interposita, propterque procedimenta nulliter et indebite et extra casum sue delegationis facta, gravati et oppressi firmarunt jus et de jure dictis Inquisitoribus in posse sue Ex.[e] ac regii consilii in forma solita supplicantes dictam juris firmam admitti et a dictis oppressinibus et gravaminibus de facto illatis regio officio liberari. Et constat causam dicte firme juris per Michaelem de Salba et Vallesicha regentem regiam cancellariam regii consilii presidem pro observantia contitutionum Cat.[e] ad quarum observacionem juramento et sententia execucion.[s] et sub pena privationis officii est astrictus commissam fuisse mag.[co] Michaeli Rollan judici regie curie per quem insequendo conclusionem in regio consilio factam, quod sub eisdem penis exequi tenebatur provisum fuit quod expedirentur littere dictis inquisitoribus eosdem monendo quod intra triduum supradicta procedimenta, contra dictos jus firmantes mere laycos, de foro et jurisdictione d.[ni] regis per

eos factos cassarent et revocarent vel intra idem tempus in regio concilio comparerent banchum regium informaturi juxta formam et dispositionem regie pracmatice regis Martini date Bar.[e] 24 marcii 1409, etiam contra dictos Inquisitores observate, quas litteras firme juris constat supra dictos Inquisitores presentatas fuissent die 19 ejusdem mensis et anni. Et constat dictos Inquisitores nedum predictis litteris paruisse prout tenebantur, quinimo constat ex eorum parte die 20 ejusdem mensis alias litteras dictis regenti cancellariam et judicis regie curie presentatas fuisse, eosdem requirendo sub pena excomunionis majoris late sentencie quod intra terminum unius hore et dimidie pro trina canonica monitione prefixum terminum, sane nimis angustum et a jure reprobatum, maxime nulla necessitate urgente, dictas litteras firme juris cassarent, revocarent et annullarent et dictum Azavedo et Petrum Mollet et Antonium Joannem Vinyes familiares sancti officii in regiis carceribus detentos relaxarent, aut quod incontinenti dicto termino elapso apud eos comparerent ad videndum declarari se incidisse in penam dicte excomunicationis prout de facto licet nulliter fuerunt excomunicati et ut tales publicati, non obstante appelacione per eos et quemlibet eorum intra dictum brevissimum terminum ad cauthelam legitime interposita, et quod predictorum Azavedo, Mollet et Vinyes instata relaxatio non pendebat ex sola potestate dictorum regentis cancellariam et judicis regie curie, sed dumtaxat ex mera voluntate Ex.[mi] Loc.[ts] gen.[s] vel majoris partis senatorum regii concilii et omnis Ecc.[e] tam intra civitatem Bar.[e] quam extra muros existentes per eos fuerunt interdicto ecc.[o] subposite cum maxima regie jurisdictionis lesione et administrationis justitie perturbatione et totius provintie scandalo. Et constat fisci procuratorem regie curie pro reparatione tantorum gravaminum per dictos inquisitores in et cum supradictis procedimentis jurisdictioni regie illatorum, die 22 septembris anni predicti comparuisse in regio consilio firmando jus et de jure in posse S. E. in forma assueta juxta regie curie stillum, instando revocationem dictorum procedimentorum nulliter et attentative factorum in repetitionem supradicti Salvii Boy apparitoris dicti regentis vicariam, per dictos inquisitores detenti, et proinde vigore conclusionis in regio concilio facte, fuisse emanatas litteras dictis inquisitoribus dicto die presentatas eosdemque requirendo quatenus intra dies tres omnia predicta procedimenta revocarent et

dictun Salvium Boy a dictis carceribus liberarent aut comparerent in regio concilio banchum regium informarturi et rationem reddituri cur ad predicta non tenerentur. Et constat in vim regiarum provisionum, referente dicto Michaele Rollan judice regie curie in regio cons.[o] factarum 22 et 26 septembris et 3 octobris ejusdem anni 1611, dictos inquisitores litteris a regio concilio emanatis eisdemque personaliter presentatis semel bis et tercio monitos fuisse quod predicta procedimenta per eos nulliter et indebite facta tamquam regie jurisdictioni prejudicialia et nociva, revocarent, cassarent et anullarent et de revocatione fidem facerent, aut intra competentem terminum eis prefixum, comparerent in regio concilio banchum regium informaturi, comminatione adjecta quod alioquin tamquam regie jurisdictionis perturbatores a presenti principatu Cat.[e] et commitatibus Rossil.[s] et Cerit.[e] bannirentur, assignando eisdem diem veneris septimam octobris cum sequentium dierum continuatione, ad videndum declarari se incidisse in penam dicti bannimenti. Et constat dictos Inquisitores minime curasse dicta procedimenta revocare nec ad informandum banchum regium accesisse. Quinimo constat etiam post relaxat.[m] dictorum Azavedo, Mollet et Vinyes de mandato E. D. locum.[ts] gen.[s] die 5 octobris 1611 libere nullis solutis expensis factam, statim atque ad ejus notitiam pervenerat relaxatio dicti Salvii Boy eodem die per dictos inquisitores libere facta, contumaciter in dictis excomunicat.[e] et interdicto perseverasse in dictorum jus firmantium gravamen et oppressionem, et in regie jurisdictionis prejudicium et administrationis justitie perturbationem et in contemptum regaliarum domini regis, propter quod ad instantiam dicti fisci procuratoris regie curie et aliorum supradictorum oppressorum jus firmantium constat die 19 presetis mensis octobris 1611, in regio concilio insequendo conclusionem ibidem eoden die factam, fuisse provisum et declaratum pro deffensionem dictarum regie jurisdictionis preheminentie et regaliarum et reparatione tanti et tam notorii gravaminis, locum fuisse et esse declarationi dictarum penarum dictis inquisitoribus conminatarum et inpositarum, et quod dictum effectum faciendi dictam declarationem, portarent processus regenti regiam cancellariam ex quibus manifeste constat dictos inquisitores uti judice delegatos velle ex proposito et appensato, jurisdictionem regiam inquietare et perturbare et in casu non permisso sibi illam appropiare. Hiis et aliis meritis processus

attentis et alias, sua Ex.[cia] dictam insequendo conclusionem in regio concilio factam pronunciat, sententiat et declarat et dictos Didacum Fernandez de Heredia, don Xpoforum Bernardum de Quiros et don Ferdinandum de Valdes y Cano prefatos judice, delegatos tamquam perturbatores regie jurisdictionis, in penam bannimenti in et cum supramentionatis litteris eis impositam incidisse, et propterea eos a presenti principatu Cath.[e] et comitatibus Rossilionis et Ceritanie banniendos fore et esse, prout cum presenti bannit et pro bannitis habendos et publicandos fore et esse, et pro talibus tenendos et reputandos donec aliter sit provisum, et regiam jurisdictionem in prejudicio illi illato reintegraverint; et pro his fiant littere, provisiones, commissiones et preconitzationes opportune juxta regie curie stillum.

V.[t] de Çalba et de Vallsecca R.[s]
V.[t] Pineda fisci advocatus.

Lata etc. 20 octobris 1611.

Fuit intimata cum regiis litteris dictis inquisitoribus, die 21 dictorum mensis et anni.

APÈNDIX SEGÓN

INFORMACION O MEMORIAL,

en el qual ſe juſtifica el perjuyzio que reſulta a las Conſtituciones de Cataluña, de que ſe ponga en execucion la prematica que ſu Mageſtad mandò publicar en el Principado de Catalaña, prohibiendo en ella el vſo de los arcabuzes pedrèñales con penas pecuniarias.

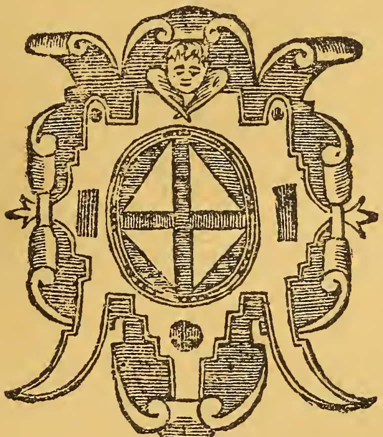

PARA prouar concluyentemente que la prematica que se publicò en Barcelona y otras ciudades, villas y lugares del Principado de Cataluña, en el mes de Agosto del año que passò de 1612, prohibiendo el vso de los arcabuzes-pedreñales, a todos generalmente en dicho Principado con penas pecuniarias, sin aprouacion de la Corte, encuentra con las constituciones generales del mesmo Principado, no ay necessidad de muchos argumentos, pues claramente disponen dichas constitu-

1 ciones *a)*, que si su Magestad querra hazer algunas constitucion general, o estatuto en Cataluña, la deua hazer con aprouacion de la Corte general de Cataluña, donde son tenidas las prematicas
2 que su Magestad promulga por estatutos, como lo han entendido assi los antecessores de su Magestad *b)* Y aunque en esto parece que no hauia necessidad de tenerse, pues con esta assercion no se niega el poder que ha de tener qualquier Principe de
3 establecer leyes *c)*, pues se confiessa, que pertenece a su Ma-
4 gestad, y solo se trata de la forma con que se han de hazer,
5 que es licito por derecho de Cataluña *d)*, como lo era tambien
6 de derecho ciuil de los Romanos *e)*, con todo por auer tenido la contraria opinion Tomas Mieres *f)* y Iacobo Calicio *g)*, Dotores graues de dicho Principado de Cataluña, y hauer afirmado Miguel Ferrer *h)*, que su Magestad ha acostumbrado hazer solo

---

a) Constitutio 1. sub titu. de usa. et constitu. et ali legib. vol. I. consti. Catalon. edita per Reg. Petrum secundum in Curia Barcinon. an. 1283. in hæc verba loquitur: Queremos, establecemos y ordenamos, que si nosotros, o nuestros sucessores queremos hazer alguna constitucion general, o estatuto en Cataluña, deuamos hazer aquella con aprouacion y consentimiento de los Perlados, de los Barones, de los caualleros y de los ciudadanos de Cataluña, o siendo llamados todos, de la mayor y mas sana parte dellos.

b) Rex Ioan. in pragmatica data Barcin. 15. Octob. ann. 1387. quæ est cap. 2. sub titulo de Logeri. vol. 2. consti Catalon. ita loquitor: visa quadam pragmatica sanctione, seu statuto per Illustrissimum Dominum Regem genitorem nostrum fact. &c.

c) Probatur in l. humanum, et in l. fi. C. de legi. §. quod. principi. insti. de iur. natur. gent. et. ciuil. Bald. in l. 1. ff. de constitu. prin. faciunt notata, per Math. de Affict, in preludi, constitu. Reg. q. I. nu. I. et per Belug. in specul. princi. Rub. II. §. his igitur, et per Montal. in prooemi. legum, for. non. in ver leyes, et per Franci. Con. Commen. sur ciui. lib. I. cap. 8. et Caro. de Grass. regal. Franc. libro I. iur 7.

d) Consti. 16. curiar. an. 1599.

e) Notant Doctores in d. l. humanum, et in l. fi C. de legib. et in d. §. quod Principi placuit insti. de iur. natu. gent. et ciuil.

f) Tom. Mie. in consti. 10. Item statuimus, quod capitulum num. 2. colla. 4. fol. 99. alias 90. et in consti. hac nostra, nu. 12. colla. 6. vol. 1. fol. 145.

g) Iacob. Calici. in Margari. fisc. 8. dubi ver. 16.

h) Micha Fer. 3. part obseru. Regi. Audi. cap. 14. ver. est tamem verum fol. 9. vbi in hæc verba ait, quia Dominus Rex in Catalonia non potest legem generalem facere, nisi in Curijs generalibus, quod dictum cum grano salu intelligere debemus, Dominus enim Rex solus in Catalonia pragmaticas sanctiones generales facere potest, et in dies facere consueuit, dummodo non sint contra constitutiones generales, Tom. Mier. in constit. Item quod capitulum num. 9. coll. 4. fol. 99. Calici. in Marg. fis. 8. ver. 16. &c.

sin consentimiento de la Corte prematicas generales en Cataluña, y que puede hazerlas, como no sean contrarias a constituciones, sera de grande prouecho aueriguar como procede su opinion, para que se vea si comprehende el caso de que se trata.

Para esto es de aduertir, que Calicio en cuya autoridad 7
funda su opinion dicho Miguel Ferrer, no dize que su Magestad aya acostumbrado hazer prema(ti)cas generales, como lo dize dicho Ferrer, y solo dize, que haze prematicas sin la Corte que
no sean contrarias a constituciones *i)*, y de la misma manera 8
Mieres, que tambien cita Ferrer, no dize tal, y tan solamente dize lo mismo que dize Calicio *k)*, alegandole a el, de suerte que estos Dotores no dizen assi tan generalmente que sea de costumbre hazerse prematicas generales en Cataluña, como no sean contra constuticiones, como para ello los cita dicho Ferrer, antes bien tratando en otro lugar mas largamente deste articulo
dicho Mieres *l)*, dize que los Barones, y otros que tienen juri- 9
diccion en Cataluña pretenden que no tienen obligacion de guardar las prematicas de su Magestad, sino quieren, porque ellos tienen de ser llamados en establecer las leyes, y que por ventura tienen razon, sino es en las regalias de sometent, y de pas y treuga, y otras en las quales el señor Rey tiene juridicion general por toda Cataluña, porque en estas regalias tiene acostumbrado el señor Rey hazer prematicas generales, como no sean contra constituciones generales de Cataluña, de donde se sigue que la costumbre de hacer prematicas generales en Cataluña, no se puede dezir costumbre general de hazer prematicas en todos casos, sino tan solamente en los casos de regalias,

i) Calici. in Margari fisc. dub. 8. ver. 16. ita loquitur pragmaticam in camera sua facit dominus Rex, prout sibi placet, dummodo non obuiet constitutionibus generalibus Cataloniæ, et hoc iur. vtimur, &c.

k) Mier. in d. consti. 10. Item statuimus, quod fol. 99. nu. 2. act nota tamen, quod Dominus Rex potest pragmaticam solus facere dummodo non sin contra constitutiones generales Cataloniæ, etc.

l) Mier. in consti. hac nostra, num. 12. fol. 145. dicit: sed Barones, et alij habentes jurisdictionem in Cataloniæ prætendunt, quod non adstringuntur in suis iurisdictionibus servare pragmaticas regias, nisi velint, quia ipsi habent vocari in jure condendo in hac patria, per cap. statuimus, et cap. præterea super allegat. quod forte verum, nisi pro regalijs puta sono emisso pace et tregua, et alijs regalijs, pro quibus dominus Rex habet generalem iurisdictionem per totam Cataloniam, quia in his Dominus Rex potest et consueuit rescribere et facere pragmaticas generales, dummodo non sint contra constitutiones generales Cataloniæ, etc.

10 y no haze al caso que dicho Miguel Ferrer afirme ser assi la costumbre general, aunque sea Dotor gravissimo, y hable de la costumbre del lugar donde moraua, al qual de derecho se deue dar credito *m)*.

11 Porque ademas que es muy sabido, que el dicho del Dotor se entiende, segun la ley, o dotrina que alega, y entendiendo assi el de dicho Miguel Ferrer, no se puede dezir la costumbre de hazer prematicas, general en todos casos, sino tan solamente en los casos de regalia, pues assi lo dize Mieres *n)*, a quien alega dicho Ferrer, la opinion comun de los Dotores, que re-
12 suelue que se aya de dar credito a un Dotor gravissimo que afirma de la costumbre del lugar donde moraua, se entiende quando dicho Doctor atestigua de la costumbre por auerla visto vsar y platicar assi, que por esto la limitan al lugar donde mo-
13 raua el Dotor *o)*, y no quando el Doctor afirma de la costumbre con autoridad de otro, porque entonces no se le ha de dar fè ni credito *p)*.

Quanto mas que su dicho, aunque se huuiera de entender assi, y fuera assi la verdad, que se huuiera vsado de tiempo inmemorial hacer prematicas generales en todo caso, no por esto se podria dezir introduzida costumbre, porque de derecho de
14 Cataluña tenemos dispuesto *q)*, que el vso contra constitucion

---

m) Manti. de coniectu. vltima voluntat. lib. 9. titu. 3. num. 8. et eum referens, Caro. decisi. 78. num. 7. in fi. Rolan. consi. 57. num. 2. volum. 4. Deci. in cap. ex parte. in fin. de rescrip. Purpura. in l. 2. §. mutui datio. num. 37. ff. si cert. Peta Alciat. in l. anniculus. 2. ff. de verbo. signifi. et consili. 402. num. 7. Rip. in l. Centurio. num. 9. ff. de vulga. Cagnol. in l. si librarim. num. 49. ff. de reg. iur. Deci. consi. 42 et consi. 694. num. 3. Curt. Ium. consi. 60. num. 5. et I aco. per consi. 24. incipi. Doctori.

n) Mieres. in d. consti. hac nostra num. 12. colla 6 fol. 145.

o) Vid. I ason. in l. de quib ff. de legib. et Orosci. ibid. num. 99. idem I aso. in l. I. ff. solut, matri, Bar. in d. l. de quib. Guid. Pap. decisio. 139. Alex. in l. post. dotem. num. 29. ff. solut matri. Porc. in. §. apud. num. 14. insti. de ser. diusi. Manti de coniectu. vltimar. voluntat. lib. 9. titul. 3. num. 8. et Jacob Porci. consili. 24. incipi. Doctor, et Deci consili. 42. ac Curci. Iuni con. 60. num. 5.

p) Alex consi. 45. incipient. visis attestationibus, lib. 2. quod probat argumento text. in l. testium, C. de testi. et in capi. præferea ead titu.

q) Constitu. Ferdinan. 2. incipi.: mes auant quæ est 13. sub tit. de observa. consti. et consti. Regis Phili. inci.: mes auant quæ est 17, eiusdem. titu. quibus expresse cauetur, quod vsus, aut consuetudo, quæ sit contra constitutionem generalem, non præiudicet constitutioni, etiamsi Dominus Rex a tem-

no sea bastante a inducir costumbre para derogar la constitu-
cion, y que en tal caso se deua obseruar perpetuamente la cons-
titucion y no el vso en contrario, aunque su Magestad, ó sus
oficiales huuieran assi vsado contra la constitucion de tiempo
inmemorial.

De lo dicho se sigue, que la costumbre de hazer prematicas,
se ha de entender de la manera que puede preualecer:, es saber,
que se ayan acostumbrado hacer prematicas generales, no con-
trarias a constitucion en los casos de regalias, dando la costum- 15
bre por interpretativa de la constitucion que prohibe hazer
estatutos o prematicas generales *r)*, como si huuiera declarado
la costumbre no auer sido comprehendidas las regalias en aque-
lla disposicion de constitucion, pues ya de derecho de la dispo-
sicion general se entienden siempre exceptadas *s)*, y en los 16
demas casos se ayan acostumbrado hazer prematicas particulares
para alguna Vniuersidad que se suelen llamar Locales *t)*, los
quales se pueden hazer, sin encontrar con dicha constitucion
que no prohibe sino las generales, y en estos terminos lo dizen
y se han de entender Calicio y Mieres *u)*, y los demas que des- 17
pues les han seguido.

Añadese a esto, que entendiendo assi la costumbre de hazer
prematicas en Cataluña, se guarda la propiedad de las constitu-
ciones y de las prematicas, sin confundir el vn termino con el
otro, porque constituciones son las leyes generales que el Prin-
cipe promulga por el bien comun de todo su Principado *x)*, y 18

---

pore inmemoriali vsus fuerit, et quod non obstante eo vsu in contrarium, debeat observari constitutio imperpetuum.

r) Cap. Cum dilectus de consuetud. l. si de interpraetatione, ff. de legib. Boer. decisi. 236. num. 5. Abb. in. d. cap. Cum dilectus. Soar. in repet. l. post rem in declar. l. regi in prin. num. 18. pagin. 276. ff. de re iudi. not. DD. in l. excepto. C. locat.

s) Mathe. de Affict. in praelud. ad consti. Reg. Sicil. q. I. nu. 3. Chassan. in consuet. Burgu. rub. I. §. 4, num. 38. Pute de Synd. post euidentialia. cap I. de excessibus. Baron. num. 8. Couar ca. l. practic. num. I. Ferd. Vazq. de succes. creat. §. 26. num. 82: Auil in cap. praetor. glo. ante nos num. 3. in prin. Auend. in cap. 5. praetor num. 2. Greg. Lop. in l. 22. titu. 13. verb. *o le embargassen* Parlad. lib. 2. rer. quotidi. cap. I. num. 14. Bellug. de specul. Princip. rub. 22. §. et quia, fol. 119. num. 10. Pet. Grego. Syntag. iur. part. 3. lib. 3. c. 10. num. 6.

t) Ita eas apellat Mieres. in d. consti. hac nostra, num. 12.

u) Calici. in Margar. fis. dub. 8. ver. 16. et Mier. in de consti. hac nostra, num. 12.

x) Textus in l. I. ff. de constit. principi. et in §. quod principi placuit, insti. de iur. natu. gent. et ciuil.

prematicas son las leyes particulares que el Principe haze por ocasion de algun negocio, de que se ofrece dudar a sus ministros *a)*, o a peticion de alguna comunidad, por conuenir assi al buen gouierno de aquella *b)*.

19 Entendiendo pues la costumbre de hazer prematica como la entiende Mieres, y sin violar las constituciones de Cataluña, se echara de uer con facilidad, que la prematica que se promulgo en el mes de Agosto prohibiendo el uso de los arcabuzes-pedernales con penas pecuniarias, no es de las que su Magestad ha acostumbrado hazer en Cataluña, porque en quanto prohibe el vso de dichas armas por todo el Principado, y a todos tiempos, y a todas personas de qualquier genero que sean, claro esta que es prematica general, y tanto que no diferencia en nada de las constituciones generales de Cataluña, sino en el nombre, como se echara de ver con la constitucion que se hizo en el año
20 de 1585. *c)* prohibiendo el vso de las mismas armas con grauissimas penas, la qual fue temporal hasta las Cortes siguientes del año de 1599, en las quales porque no parecio a su Magestad, y a la Corte general que se confirmasse, no se confirmo, antes se entendio ser conueniente que no quedase reprouado el vso de dichos arcabuzes pedernales, porque otra manera se huuiera confirmado dicha constitucion, y no siendo caso de regalia, como palpablemente se vee, se sigue bien no ser de las que suele publicar su Magestad generalmente.

21 Y aunque se huuiera de entender esta costumbre tan generalmente, como lo considera y afirma dicho Miguel Ferrer, tambien encuentra esta prematica con constituciones generales de Cataluña, assi en razon de la cosa que se prohibe en ella, como por las penas que se imponen, como tambien en respeto de las personas a quien se imponen.

---

a) Notatur in rub. de diuer. rescrip. et pragmati. sancti. C. et in pragma. sancti. in rub. et intex. tenetque Ioan Garc. de nobili. inscript. num. 8. fol. 18. ubi sic ait pragma. sanctio. sonat pragmatica, id est, negocium quod rem, et negocium diffiniat propositum Principi, ita Isidorus, etymologiarum, lib. 5.

b) Notat in l. vniuersi. C. diuer rescrip. et tenet Garc. vbi sub num. 16. ibi Immo. cum alicuius communitatis requisititio interuenire debeat ad pragmaticæ sanctionis institutionem, etc.

c) Consti. 3. sub titu. de prohibit. armor. edita per Regem Philip. in Curia Montiçon, ann. 1585 qua expræsse prohibitur vsus archabussij tormentarij, vulgo dicti pedernal, vsque ad facturas Curias, et subsequntur plures aliæ constitutiones, que tendunt ad prohibitionenem vsus arcabutij.

Por razon de la cosa prohibida en dicha prematica, que es 22
el vso de los arcabuces pedreñales, encuentra dicha prematica
con la costumbre general de Cataluña, por la cual es libre, y
licito el vso de las armas fuera de las que por constituciones
estan reprouadas.

Desta costumbre general parece notoriamente por notorie- 23
dad de hecho permaneciente, pues en este tiempo actualmente
qualquier persona lleua qualquier arma que especialmente no
estè prohibida publicamente por todos los lugares de Cataluña,
y lleuauan assi mismo todos libremente dichos arcabuzes pe-
dernales al tiempo que se publico la prematica, sin contradiccion 24
de nadie, y assi no ay necessidad de prouarla *d)*, aludiendo
mayormente a dicha costumbre las constituciones *e)*, que pro-
hiben el vso de armas en ciertos casos especiales, por las quales
se arguye bien, que en contrario es el derecho comun de Cata-
luña *f)*.

Ni se puede dudar de la validad desta costumbre, aunque 25
aya Dotores que afirmen que la costumbre por inmemorial que
sea, no es bastante a introducir el vso de las armas *g)*, por te-
nerle reprouado el derecho ciuil de los Romanos *h)*, porque en 26
Cataluña no ay obligacion alguna de guardar el derecho ciuil
de los Romanos, sino faltando las constituciones, o costumbres

---

d) Notat Parisi. consi. 158. n. 22. cum sequentib. Bursat. consi. 16. num. 37. faciunt quæ notat. Angel. in l. vetustissimam, C. de iur. Dom. Imperat. Deci. consil. II. ver. pro tenui facultate, Bald. in l. I. ver. quæro, nu. 5. C. ad Vellei. Curt. lun. consil. 106. num. 5. Aymo. Crauet. consil. 134. et de antiquitate tempor. I part. §. ampli. num. 18. Bal. et omnes in l. 2. C. quæ sit longa consuetudo.

e) Consti. I. sub titu. De prohibiti. armor. quæ prohibet francigenis vsum armorum.

f) Argumen. eorum quæ uotant DD. in l. nam quod liquidæ, §. fi. ff. de pæn legat. et alijs locis, vbi tenent, quod exceptio firmat regulum in contrarium.

g) Rolan; consi. 3. num. 8. et sequentib. vol. 2. Pari. consilio 181. num. 19. vol. 2. Decian. tractat. crimi. lib. 8. cap. 3. nu. 60.

h) Bart. in l. I. ff. ad leg. Iul. de vi. publi. Barba. in tract. de leg. a Later. q. 5. nu. 23. et alij quos citat Didac. Perez in l. 2. glossa I. titu. 14. lib. 2. ordinat. col. 139. et Dueñas in regu. 55. faciunt quæ tradit Hippol. in pra. §. pro complemento, nu. I. et nota in l. vni. C. armor. vsus. lib. II. et authentico de armis. §. si autem Didac. Couar. in practi. qq. ca. 33. num. 7. et in lib. 2. varia. resolut. c. 70. num. 18. Meno. de arbitrar. lib. 2. centu. 4. casu. 394. num. 18. Plaça de delic. lib. I. in principi. cap. 8. Clar. in pract. lib. 5. §. fi. q. 82.

de dicho Principado *i)*, de suerte que primero se ha de atender a la costumbre de dicho Principado, que a la disposicion del derecho ciuil de los Romanos *k)*, y assi la prohibicion del vso de las armas del derecho ciuil de los Romanos, no ha podido impedir que en Cataluña no se introduxesse por costumbre el ser licito traer todo genero de armas.

Y no sera bastante a debilitar este argumento el dezir que aunque el vso de las armas sea permitido en Cataluña, por costumbre, pues no lo es por constitucion, somos fuera de los terminos, en que hablan Miguel Ferrer, Mieres, y Calicio, que todos dizen tener fuerça la prematica, sino es contra constitucion.

27 Porque se responde que la costumbre en Cataluña es cons-
titucion, de la misma manera que de derecho ciuil de los Roma-
28 nos la costumbre es ley *l)*, y assi quien dize constituciones, dize
29 vsaticos y costumbres de Cataluña *m)*, y ademas desto la cos-
tumbre esta equiparada a las Constituciones de Cataluña, por
las mismas constituciones, no solo en lo que toca a su obser-
30 uancia *n)*, mas aun en lo que estatuyen, acerca de los autos que
se pueden hazer contra della prohibiendolos, y anulandoles,
31 como si fueran hechos contra constitucion *o)*, y de derecho es
bien sabido que entre los que estan equiparados por alguna ley,
se ha de guardar siempre vn mesmo derecho, y en el vno es
siempre la mesma razon que en el otro *p)*, donde se sigue que
siendo la prematica contra la costumbre, padece el mesmo de-
feto que si fuera contra constitucion, y assi lo resuelue Mie-
res *q)*.

---

i) Constitut. 40. Curia. ann. 1599.

k) D. Consti. 40. Curia ann. 1599. et cap. I. sub. titu. De vsati et constitu. vol. 2. constitu. Catalo.

l) L. de quibus. ff. de legi. §. ex non scrip. institu. de iur. natur. l. 2. C. quæ sit longa consuetu. facit text. in l. vlti. C. de fideiussoribus. et in l. Imperatores in fin. ff. de polycita. cap. consuetudines de consuetudine.

m) Probatur toto titu. de obser. constitu. vol. I. constitu. Catalon.

n) Consti. 5. q. 10. 11. et plures aliæ sub titul. de observat. constit.

o) Consti. 13 et consti. 17. sub ti. de observat. consti. pariter prohibent, et anullant gesta per Dominum Regem, et suos officiales contra consuetudinem, ac si contra constitutionem facta essent.

p) Glo. Bart. et Alex. et alij communiter scribentes per eum tex. in l. si quis seruo persuasserit, C. de furt. Ias. in § ex maleficijs num. 39. institu. de acti. tex. et ibi Alex. late in l. I. ff. de legat. I.

q) Mier. in c. Item ordinamus. 17. Cur. ann. 1289. colla. 3. foli. 306.

Por razon de las penas que se imponen en dicha prematica, 32
tambien encuentra con constituciones generales de Cataluña:
prueuase euidentemente porque las penas de dicha prematica
son pecuniarias, y se aplican al Fisco, luego saben a confisca- 33
cion *r)*, la qual por constituciones generales de Cataluña esta 34
prohibida poderse hazer, sino es en dos casos tan solamente, que
son de crimen de lesa Magestad, y de heregia, como expressa-
mente lo dispuso assi el Rey don Fernando el segundo *s)*;
siguese pues que dicha prematica es contraria a las constitucio-
nes de Cataluña.

Y no puede euitarse el argumento con dezir, que la pena 35
pecuniaria no es confiscacion, pues ni se confiscan todos los
bienes, ni parte dellos, que los juristas llaman, Quota, valien- 36
dose de la difinicion que los Dotores traen de la confiscacion *t)*.

Porque se responde, que no solo se dize confiscacion quando 37
por delitos se aplican al Fisco todos los bienes del delinquente,
ò alguna parte dellos; pero tambien se dize confiscacion y lo es, 38
quando se impone pena pecuniaria para el Fisco, como se hallan
muchas impuestas de derecho ciuil de los Romanos *u)*, las qua- 39
les sin duda alguna son tenidas por confiscaciones, aunque no
sean mas de penas pecuniarias *a)*, y casi todas menores que las 40
que se han puesto en dicha prematica, como parece por la pena
de cinquenta aureos puesta a los que ponen fuera de sus grados 41

---

r) arg. text. l. agraria, ff. de termi. amot. vbi Bart. et in l. si quis, C. de sepulc. viol. et in l. ad commentariensem. C. de custa. et exhib. reor. et in. l. 2. C. de offi. ciuil iudi. et in l. fin. C. de offi. diuersor. iudi. et in l. 2. ff. ad. leg. Iuli. de anno. et in l. I. ff. ad leg. Iul. de ambi. et in l. qui sine, C. de oper. publi.

s) Constitu. fi. sub titu. de condamnato. vol I. constitu. Catalo. qua dispositum est, quod exceptis criminibus læse Magestatis in primo cap. et hæresis, in cæteris delictis non habeant locum confiscationes, nec annotationes, nec descriptiones bonorum.

t) Aretin. in rub. de iudic. in 3. colum. definit confiscationem, dicitquæ esse vniuersalem auctio nem omnium bonorum, vel alicuius quotæ allegat tex. in l. recusare, §. si Fisco ff. ad Trebel. et in l. cum ibi notat, C. de fideiusso.

u) L. agraria, ff. de termi. amot. l. si quis, C. de sepul. viol. l. ad commentariensem. C. de custo. et exhibi. reo. l. 2. C. de offi. ciuil iudi. l. fi. C. de offi. diuer. iudi haut. sed hodie, C. eo. l. 2. ff. ad leg. Iul. de anno et l. 2. ff. ad leg. Iul. de ambi.

a) Bar. in d. l. agraria. ff. de termi. Amot. et Angel. in l. l. C. de accusa. Bartholo. de Chasse. super consuetudinis Burgun. rub. desconfiscacions. §. I. a n. I. usque ad. n. 37.

los terminos, o linderos *b)*, y por la pena de tres libras de oro
42 impuesta a los juezes que no permiten assentarse en su compañia los Dotores *c)*, y por otras muchas penas que estan impuestas por el derecho de los Romanos *d)*.

43 La razon desto es palpable, porque confiscacion no quiere dezir otra cosa sino aplicacion al Fisco *e)*, y assi quando la
44 aplicacion es de los bienes, se llama confiscacion de bienes *f)*: y quando la aplicacion es de cierta cantidad de dinero, solo se
45 dize confiscacion, o pena Fiscal *g)*.

46 Y no hara al caso si se quisiesse arguyr de la mesma constitucion del Rey don Fernando el segundo de que hize mencion poco ha, entendiendola tan solamente en confiscacion de bienes, y no en confiscacion de cantidades ciertas de dinero, o en penas Fiscales, por la palabra bienes que ay en ella.

47 Porque se responde que la palabra bienes no està puesta en respeto de la confiscacion, sino en respeto de la execucion, como parece claro por las palabras de la misma constitucion que van traducidas en la margen *h)*, y assi quando prohibe hazerse confiscaciones en Cataluña claramente dize, que no tengan lugar confiscaciones, y por esta palabra indefinita, que equiuale
48 a vniuersal *i)*, es cierto estan comprehendidas todas confiscaciones, assi de bienes como de penas fiscales *k)*.

---

b) D. l. agraria. ff. de termi. amot.

c) D. l. fi. C. de offi. diuers. iudi.

d) D. l. agraria. d. l. si quis, et alijs allegatis supra n. 38.

e) Ita Bartolom. de Cassen. consuetudin. Burgun. rubri. desconfiscacions. n. I. finalib. verb.

f) L. fi. C. de bon. proscriptor. et in l. l. ff. de bon damn.

g) Bar. et alii in l. fi. ff. solut. ma. Boer decisi. 180. numer. 4. vol. I. Pala. Rubi. in rub. de dona. inter vir. et vxor. §. 62. n. II. Auenda. in cap. prætor. 2. part. num. I.

h) Constitu. si sub. titu. de bon. damn. vol. I. constitu. Catalo. ædita per Regem Ferdinandum Secundum in Curi. Bar. ann. 1481 ita loquitur: Establecemos y ordenamos que nosotros, ni nuestros sucessores, ni oficiales nuestros, o suyos, por qualquier crimen o delito, siendo presa la persona criminosa no podamos, ni puedan inuentariar, ni tomar bienes de alguno, mas queremos en crimen de lesa Magestad o de heregia declarada, por juez Eclesiastico, ayan lugar confiscaciones, aprehensiones y inuentarios, aunque esté preso el criminoso, y que en los otros delitos no tengan lugar confiscaciones, siendo preso el delinquente, o no siendo preso, &c.

i) Notat Bar. in l. si pluribus, ff. de legat. 2. Deci. et Cagnol. in l. I. ff de reg. iur. Bolognin. in l. 4. num. 203. ff. de verbor. obligat. et plures alij relati a Menochi consil. 173. num. 25.

k) Arg. tex. in cap. solite. de ma io. et obedi. et in l. si seruitus. ff. de seruitu. Vrban prædio cum alijs multis notatis, ibi per communiter scribentes.

Y aunque dicha Constitucion prohibiera confiscaciones de bienes, se aurian de entender las penas puestas en dicha prematica contra dicha constitucion, porque por ser tan grandes vienen a ser confiscacion de bienes por indirecto; echarase de ver esto con facilidad, porque las haziendas de los particulares en Cataluña, no son muy grandes, y auiendose de executar de la mayor parte de los caualleros mil libras, y de la mayor parte de los plebeyos quinientas libras, sin duda alguna se les auran de
vender todos sus bienes, o la mayor parte, o por lo menos la 49
tercera parte, que tambien es confiscacion de bienes *l)*, y assi se
vendrian a confiscar los bienes de los particulares de dicho Prin- 50
cipado, por indirecto, no pudiendose hazer directamente contra toda justicia *m)*.

Encuentrase tambien en la disposicion de dicha prematica 51
con constituciones de Cataluña, en razon de las personas militares o caualleros, a los quales expressamente impone pena de mil libras, porque se halla dispuesto por constitucion general promulgada por el Rey don Alonso el segundo *n)*, que a caualleros no se les pueda imponer pena alguna sin consentimiento dellos, y se entiende de pena pecuniaria, como lo explica Mieres sobre dicha constitucion *o)*.

Y no es de consideracion dezir, que esta constitucion solamente prohibe a los Vegueres, y otros oficiales el poner seme-
jantes penas a los caualleros, y no lo prohibe a su Magestad, 52
pues la generalidad que se sigue despues de espicificado algun caso no comprehende casos mayores, sino iguales, o menores al especificado *p)*.

---

l) Tex. in §. eadem institu. de public, iudi. et in l. I. in prin. ff. ad leg. Iul. de iur. priuat. et l. 2. et l. si quis, vbi Bal. et Salic. C. ad leg. Iul. de iur. public. Salice. in l. cum sit iniustum, C. de sepul. violat.

m) Cap. I. de cleri. coniugat. lib. 6. l. scire oportet, §. si mater. ff. de tutor. et curator. dat. ab his, vbi omnes scribentes, et plures alij relati per Alba. consi. 260. num. 10.

n) Consti. I. sub. titu. de præu. edit per Regem Alfon. Secundum in Cur. Mon. ann. 1289. sic ait.: Ordenamos, y establecemos, que algun Veguer, o oficial nuestro no pueda poner pena a algun cauallero, o hombre de orden, sin consentimiento del cauallero, o del hombre del orden religioso, saluando la pena puesta en la carta de la paz y de la tregua, y de los vsages de Barcelona.

o) Mier. in cap. item ordinamus 27. colla 3. fol. 39. a nu. 8. vsque ad fi.

p) Cap. sedes de rescrip. cap. qui ad agendum de procurato. lib. 6. l. fi. §. cui dulcia. ff. de vintri. et ole. legat, l. si fugitiui. iunc. glo. C. de servitu fugiti.

Porque se responde, que ademas que esta assercion es muy controuertida, y tiene muchas falencias y excepciones *q)*, procederia el contrario, quando se fundara la intencion por parte de los caualleros, en aquella palabra indefinita de la constitucion, o oficial, pretendiendo que equiuale a vniuersal *r)*, y que por esso en nombre de qualquier, o de todo oficial, se comprehendiera su Magestad, pero no arguyen de la constitucion
53 de dicha palabra Oficial, como en efeto no se arguye, sino de la razon final de la misma constitucion que es general, sera valido el argumento para concluyr con la disposicion general de dicha constitucion *s)*, y no procedera el contrario.

54 La razon final de dicha constitucion que prohibe imponer penas a los Caualleros, es porque sin consentimiento suyo no se haga ley, para la qual deue ser llamado por disposicion de nuestro derecho *t)*, esta razon milita assi que se imponga la pena por su Magestad, como si se impone por sus oficiales, luego general ha de ser su disposicion.

Y no importa nada que la prohibicion vaya referida a los Vegueres, y oficiales de su Magestad, porque aquello no se ha exprimido para limitar la disposicion general, sino por causa de
55 vso mas frequente, porque como en Cataluña los Vegueres son los jueces ordinarios de los Caualleros *u)*, y los que comunmente
56 suelen poner penas como tambien lo hazian los oficiales ordinarios de derecho ciuil de los Romanos *x)*, se pone la prohibicion

---

q) Notant communiter scribentes in l. sed si quis. §. quæ situm. ff. si quis cautioni iudi. sisten. caus. non obtem. et in d-l. si fugitiui. C. de seru. fugi. et in d. l. fi. §. cui dulcia ff. de vin. triti. et. Ole. lega.

r) Tradit Bar. in l. si pluribus. ff. de leg. 2. Deci. et Cagnol. in l. I. ff. de reg. iur. Bolong. in l. 4. num. 203. ff. de verbo. oblig. et plures relati. per Menochium, consilio, 173. numero, 25.

s) Notatur in l. de quibus. ff. de legi. et in cap. l. de tempo. ordi. in 6. Cast. cons. 281. nu. vol. 2. Palat. Rubi in repet. rub. de don. inter vir. et vxor. §. 16 num. 3. et sequenti. Tiraquel in l. si vnquam, verbo libertis. nu. 46. de reuocan.

t) D. constitu. I. sub titu. de obser. usati et consti. vol. I. constitu. Catalon. Mier. in d. consti. hac nostra. num. 12. colla. 6. fol. 145.

u) Notat Mier. in cap. 41. Regis Petr. 2. Cur. ann. 1283. et constat ex tot. titu. de offi. Vicar. l. vol. constitu.

x) Bar in l. omnes populi. ff. de iusti et iur. Angel. in l. vectigalia. C. noua vectigali et in. l. I. ff. quod quisque iur. Felm. in c. I. de rescrip. Roland. consi. 29. lib. I. et consil. 3. numer. 18, Gregor. Lop. in l. 12. tit. I. part. 2. verb.: Ni hazer. Oros. inde. l. omnes populi. Auend. in c. I. prætor.

dirigida a ellos, como a personas que frequentan mas estos ca-
sos, que assi se suele hazer en las legales disposiciones *a)*. 57
Ni podra dezirse tener fuerza esta prematica por consenti- 58
miento tacito del pueblo, por no auer hecho contradicion a ella
luego que se promulgó *b)*, como se han aprouado muchas que
estan puestas en el libro de las constituciones generales de Ca-
taluña *c)*, porque ademas que el consentimiento tacito del pue-
blo no es bastante a derogar las constituciones de Cataluña,
como dixe arriba quando tratè de la costumbre *d)*, si ya no
fuera con consentimiento de la Corte, como lo es el de la apro-
uacion de las prematicas que estan puestas en dicho libro de las
constituciones, las quales por auerlas hecho poner la Corte en 59
el cuerpo del derecho comun de Cataluña, se entienden apro-
uadas por la Corte con tacito consentimiento della *e)*, no se 60
puede dezir que dicha prematica este recibida por tacito con-
sentimiento del pueblo, porque para que una ley se entienda
recebida del pueblo en un Principado, es menester que en la
mayor parte del Principado se aya juzgado segun dicha ley, sin
contradicion *f)*, y es bien cierto que segun dicha prematica, no

---

n. 6. et in c. 8. in fin. Auil. in c. 12. prætor glo.: Las hara. num. 10. et 12. Gutierr. de iur. con fir. l. part. c. 38. num. 2. et lib. 3. pract. q. 23. num. 13. Giro. de Gabel. 2. part. §. 2. num. 19.

a) Notatur in l. nam ad ea, ff. de legib.

b) Argu. eorum. quæ notant Lucas de Pen. in l. Euidenter. C. de excusatio. numer lib. 10. Aretin. in prœmi. instit. §. quibus. Iason. in l. Rem non nouam. C. de iudi. Oros. in l. de quibus ff. de legibus. Petrus de Rauen. in tracta. de consuetutio. 4. num. 38.

c) Vol. 2. constitu. general. Cata. in quo plures sunt pragmaticæ, quæ vt leges generales Cataloniæ obseruant.

d) Dixi supra, num. 14. auctoritate tex. in consti. 13. sub titu. de observa. constitu. et consti. 17. eiusdem tituli quibus cauetur, quod vsus populi contra constitutionem non derogat aliquo.

e) Not. glo. in l. l. §. quibus ver. et si quæ carum. C. de nouo. Codi faci. Bar. num. 20. et Bald. in d. §. quibus factum, quæ tradit Felin. in cap. l. de fin. instru. et quæ scribunt DD. in l. generali, C. de tabul. lib. 10.

f) Faciunt quæ notant Panorm. in cap. l. de treug. et pac. et Feli. ibidem declarat sup. num. 10. et idem Panorm. in cap. Cum olim de cleri. coniug. Butri et Præposi. in cap. quia circa de consangui. et affi. Anchar. consil. 278. Imol. in cap. l. et in cap. vt quisque De vit. et honesta. cleri. Bar. in l. I §. sed cum iniquitas. C. de curat furi. Bal in l. Rem non nouam. C. de iudi. Anan in cap. l. de torneament. Archi. Geminiam. et vterque Cardinal in cap. in istis. §. leges 4. dis. Paul. de Elcaz, Mathæus, et Cardinal. in prœmio Clementinarum, ver, vniuersitati.

se ha jusgado en Cataluña sin contradicion, antes bien se ha contradicho quando se ha pretendido juzgar por ella, y en razon desta contradicion los Deputados del general de dicho Principado de Cataluña han suplicado a su Magestad sea de su Real seruicio reuocar dicha prematica, o mandar que no se ponga en execucion, y assi esperan lo ha de proueer por su grande benignidad y clemencia.

¶ *Francisco Aguilo Dotor en Derechos, Ciudadano de la ciudad de Barcelona, y Assesor del general de Cataluña.*

Indice ó resumen de Conclusiones

Traese la constitucion en que se funda la intencion de los que pretenden que la prematica es contraria a las constituciones de Cataluña, numero I.

En Cataluña las prematicas son estatutos, num. 2.

Con esta pretension no se niega el poder que tiene el Principe de establecer leyes en su Principado, numero, 3.

Solo se trata de la forma con que se deuen hazer las leyes, num. 4.

Tomas Mieres es de contraria opinion, num. 5.

Iacobo Calicio, y Miguel Ferrer tambien tienen la opinion contraria, num. 6.

Adviertese lo que dize Calicio, num. 7.

Adviertese lo que dize Mieres, num. 8.

En que casos se pueden hazer prematicas en Cataluña, con autoridad de Mieres, num. 9.

Al Dotor gravissimo, que afirma de la costumbre del lugar donde el mora, se ha de dar credito, num. 10.

El dicho del Dotor se ha de entender, segun la ley y dotrinas que alega, numero, 11.

Como se ha de entender esta assercion, num. 12.

Si el Dotor que afirma de las costumbres, no atestigua dellas, sino por autoridad de otros, no se le ha de dar credito, num. 13.

El vso contra constitucion de Cataluña, aunque sea inmemorial, no es bastante a inducir costumbre, numero. 14.

La costumbre de hazer prematicas es interpretativa de la constitucion que prohibe hazer estatutos, num. 15.

Las regalias, se entienden siempre exceptadas, y no comprehendidas en cualquier disposicion general, num. 16.

Que prematicas son las que se llaman locales, numero 17.

De que manera se guarda la propiedad de los vocablos, constitucion y prematica, num. 18.

Prematicas-sanciones, que sean propiamente, num. 19.

Que los arcabuzes-pedreñales fueron prohibidos por constitucion temporal en vnas Cortes, y despues en otras no se confirmó, num. 20.

Por la costumbre, aunque fuera de hazer prematicas generales, como se pretende, no puede valer esta prematica y porque, num. 21.

La prematica encuentra con la costumbre general de Cataluña, por la cual es licito el vso de las armas, num. 22.

Que esta costumbre general es notoria, num. 23.

Quando la costumbre es notoria, no ay necessidad de provarla, num. 24.

Dotores ay que afirman que la costumbre no es bastante a hazer licito el vso de las armas, y porque, num. 25.

En Cataluña no ay obligacion de guardar el derecho ciuil de los Romanos, y assi no haze impedimento a la costumbre, numero 26.

En Cataluña la costumbre es constitucion, como de derecho ciuil de los Romanos era ley, num. 27.

Quien dize constituciones, dize vsaticos y costumbres en Cataluña, numero 28.

La costumbre està equiparada a la constitucion en lo que es su obseruancia, numero 29.

Y tambien en lo que es prohibicion de autos contra ella, y dalles por nulos, numero 30.

Un mesmo derecho se ha de guardar entre los que estan equiparados, num. 31.

Que dicha prematica por las penas que contiene encuentra con constituciones, num. 32.

Las penas pecuniarias que se aplican al Fisco, saben a confiscacion, num. 33.

Por constitucion de Cataluña està prohibido hazerse confiscaciones, num. 34.

Si por no confiscarse los bienes todos o alguna parte dellos, se puede dezir confiscacion la pena, numero 35.

Los Dotores que traen la difinicion de la confiscacion, num. 36.

Confiscacion es no solo quando se aplican los bienes al Fisco, mas quando las penas son ciertas, num. 37.

Traense muchos casos de confiscacion en que se aplican al Fisco penas ciertas, y no los bienes, num. 38. et 39.

Que las penas de que se haze mencion, son menores que las de la prematica, num. 40.

A los que ponen fuera de sus grados los linderos o terminos, està puesta pena de cinquenta aureos, num. 41.

A los juezes que no permiten assentarse con ellos los Dotores, està puesta pena de tres libras de oro, numero 42.

Confiscacion no quiere dezir otra cosa, sino aplicacion al Fisco, num. 43.

Quando la aplicacion que se haze al Fisco, es de los bienes, se dize confiscacion de bienes, num. 44.

Quando la aplicacion es de cierto dinero, se dize confiscacion, o pena Fiscal, nume. 45.

La palabra, Bienes, que ay en la constitucion, si puede dañar a la pretension, numero 46.

Como se ha de entender puesta la palabra, bienes, en la constitucion, num. 47.

Que la palabra, Confiscaciones puesta en dicha constitucion, es indefinita, numero 48.

Aunque no se apliquen todos los bienes al Fisco, sino la tercera parte, o la mitad, es confiscacion, num. 49.

No se ha de dar lugar a que se haga por via indirecta lo que directamente no se puede hazer, num. 50.

La prematica encuentra con constituciones de Cataluña, en razon de poner penas a los Caualleros, sin consentimiento suyo, numero 51.

La clausula general a quien precede caso especificado, no comprehende sino casos iguales y menores al especificado, y no mayores, num. 52.

Arguyese bien de la razon final de la ley, num. 53.

Traese la razon final de la constitucion que prohibe poner penas a los Caualleros, sin consentimiento suyo, num. 54.

Los Vegueres en Cataluña son juezes ordinarios de los Caualleros, num. 55.

Los Vegueres de Cataluña son los que mas comunmente suelen poner penas, num. 56.

Las leyes siempre van dirigidas a las cosas que mas se frequentan, num. 57.

Si podra auer perjudicado el consentimiento tacito del pueblo, num. 58.

Las prematicas que estan puestas en el libro de las constituciones, son aprouadas con el tacito consentimiento de la Corte, nu. 59.

Porque no se puede dezir que estè aprouada dicha prematica con tacito consentimiento del pueblo, num. 60.

APÈNDIX TERÇ

EMBAXADA FETA PER PART DE LA PRESENT CIUTAT DE BARCELONA A LA CIUTAT Y GOVERN DE TOLEDO, LA QUAL ES DIGNE DE ESSER LLEGIDA (1)

RELACIO DE LA EMBAXADA FETA PER JULIA DE NAVEL Y *Damia Jener ciutadans honrats de la ciutat de Barçelona, a la imperial ciutat de Toledo, per orde dels molt Il.es senyors consellers y savi consell de cent de la ciutat de Barcelona.*

Per la ordre que V.s Mag.s nos donaren ab sa carta del primer de d(e)sembre, ab la que nos avisen com en lo savi conseil de cent celebrat a 26 de noembre avia determinat la ciutat, entesa la embaxada que la de Toledo avia fet al senyor vicicanceller de Arago, significantli lo molt quels avia pesat que lo magnifich conseller en cap de aquexa ciutat avent determinat anar a veure les grandesses de la ciutat de Toledo ahont los

(1) Aquest epigraf esta posat a la part de fòra del apèndix, en un paper que serveix de cuberta.

regidors y jurats della lo estaven aguardant ab molt gran desig y gana de acareçiarlo, y regalarlo y mostrar la voluntat gran tenien de ques guarde entre estes dos ciutats una molt gran y perpetua corespondencia, fos stat part ninguna cosa y especialment novetes de alguna persona de poca consideracio pera que ells no aguessen pogut veure cumplida una cosa que tant desijaven, donant satisfacio bastantissima al engany que en aço se podia aver rebut ab moltissims cumpliments y demostracions de voluntat. Tot lo qual entengueren en aquexa ciutat per cartes del S.[r] vicicanseller y de Julia de Navel. Y parexent al savi consell de cent que un compliment de tanta estima y una demostracio de voluntat tan gran, fet per una ciutat tan principal com Toledo cap dels regnes de Castella, no era just restas sens la demostracio de agrayment que per tantes rahons se li devia, deslibera dit savi consell de cent enviarli una embaxada en agraiment y estimacio de la voluntat y cumpliment que avia usat ab la ciutat de Barcelona, anomenant pera posar en execucio dita embaxada les persones de Julia de Navel y Damia Jener ciutadans honrats de la dita ciutat, los quals reberen dit orde per carta dels magnifichs consellers en Madrit poch(s) dias ans de Nadal, y per entendre que sobre feriats la ciutat de Toledo no congregava lo Ayuntamiento ahont se avia de explicar dita embaxada, diferiren pera passats dits feriats lo anar a donarla, aconsellantse ab les persones mes graves de sa patria que en la cort se trobaven, de la manera que era be se regissen y governassen, prevenintse en lo entretant de tot lo convenient axi pera ses persones y criats, com de tot lo demes necessari pera que dita embaxada se fes ab la autoritat ques devia, axi a qui la enviava com a qui era enviada, y peranaço supplicaren a sis cavallers catalans dels ques trobavan en Madrit los fesen merce de acompanyarlos y honrarlos en dita embaxada, que foren don Francisco Terça, don Dalmau Ivorra baro de sanct Vicens, don Francisco Torelles y Senmenat, don Jayme de Hordat, y Matheu Sola pare y fill ciutadans honrats de Barcelona, en companyia dels quals partiren pera dita embaxada ab dos coches, y catorse mules perals criats als *17* de Jener, y als *18* aribaren a Toledo ahont don Andres Guiu de los Llanos (un cavaller molt principal desendent de catalans de que ell se honra y precia molt) los tenia previnguda posada, y la tingue tambe previnguda quant lo Mag.[ch] conseller en cap de Barcelona volgue anar a

Toledo, lo qual en companyia de don Miquel, don Cosme, y don Alonso nebots seus, don Francisco de Monsalve nebot del cardenal Quiroga, don Ju.° Niño de Silva nebot del arcabisbe de Sevilla, y molts altres cavallers principals y de abits, nos ysqueren a rebre ab molts coches un quart de lleuga fora la ciutat, y al encontrarnos isqueren los uns y los altres dels coches fentnos los cumpliments y cortesias ques devian y repartintnos los cavallers que anaven ab los seus coches, y ells ab los nostres, entrarem en Toledo un hora antes ques fes de nit, y arribats a la casa ques tenian aparellada y despedits de dits cavallers, trobarem lo mes honrat y rich aposento ques podia esperar, perque a mes de que era la casa molt bona, noy abitava ningu; tenia totas estas grandesas: vuyt aposentos ab colgadures part de velluts y damascos carmesins, part de tapiseries de seda molt bones, y un aposento ab la colgadura de felpa verda y carmesina, los llits la fusta dorada, cortinas de damasco de diferents colors, alamaras y franjon de or y alguns ab tovallons y davant llits de tela de or y plata, y llansols y coxins quals merexien los ll ts La sala de les visites ab tapiceria molt bona, plena de cadires, la mitad del vellut carmesi ab serrells de or y clavesso dorada y laltra mitad de vellut blau, brodades de cortado y clavesso dorada, un brazer molt gran de plata y un bufet ab son tapet de domas vert y franso de or; y en tots los demes aposentos sos bufets y tapets, y cadires de vellut y un brazer en cada hu, que segons lo fret que feu aquells dies, foren les alajes que mes nos serviren.

Lo sendema que forem aribats congrega la ciutat de Toledo al mati lo Ayuntamiento y en ell se resolgue que anomenasen dos comissaris, un regidor y un jurado, y que per part de dita ciutat nos vinguesen a visitar y donar la benvenguda, y que estos dos comissaris tots los dies que estariam en Toledo nos asistisen y acompanyasen mostrantnos totes les coses notables quey avia que veure en la dita ciutat; y axi lo mateix dia a las dos de la tarde vingueren los dos nomenats regidor y jurado ab quatre *sofieles* devant, vestits ab ropons y gorres de vellut carmesi, los dos ab mases y los dos sens ellas (son los sofieles los que en Barçelona diuhen vergues de consellers). Arribats en nostra posada ab molts cumpliments nos donaren la benvenguda ins significaren lo particular contento que tota la ciutat avia tingut de nostra vinguda, y lo molt que desijaven servir a la ciutat de

Barcelona una tan gran merçe y honra com la que feya a la ciutat de Toledo ab nostra embaxada, ins digueren lorde y comisio que tenien de la ciutat per anarnos acompanyant y servint mentres estariem en Toledo, ins tractaren sempre de senyoria. Responguerem anaquest cumpliment ab la cortesia que era raho, estimant molt la merçe nos feya la ciutat de Toledo ab los cumpliments ques devia, yls tractarem tambe de S.ª pus venian ab forma de ciutat ab mases altes, y eren los dos, regidor y jurat.

Apres de mitja hora qu'estiguerem de visita, nos convidaren a una comedia ahont asistia lo alcalde mayor (perque lo corregidor era fora) y los regidors y jurats en forma de ciutat; acceptarem la merçe y en coches anarem nosaltres y tots los cavallers de nostra compania ab dits comissaris al teatro de la comedia, y a nosaltres dos nos donaren lo assiento mes honrat que ells acostumen de donar, que fou aquest: lo alcalde mayor seya en lo mig, a cada costat dell un regidor los mes antichs, y al costat destos regidors seyem nosaltres, hu a man dreta y altre a ma esquerra, als demes cavalles de nostra companyia donaren asiento en dos aposentos los millors del theatro.

Lo sentdema se juntaren totes les persones de la corona de Arago que residexen en la dita ciutat, y de conformitat vingueren junts a visitarnos fentnos molt grans offertes y cumpliments, als quals procurarem satisfer estimantlos la merçe ab la cortesia ques devia Aquell mateix dia ariba lo senyor corregidor per quel enviaren avisar com eren aribats los embaxadors de Barcelona, y en ser aribat nos envia a donar la bienvenida per son alguazil mayor, ab molts cumpliments y dientncs quens vindria a visitar, satisferem à stos cumpliments ab la cortesia quens paregue se li devia, y veent que era lo senyor corregidor lo cap de aquella ciutat y lo president de la justicia y govern della, nos paregue deviem anar a vesitarlo guanyantli per la ma esta cortesia, y axi lo sendema acompanats de tots los cavalles quens feyan merçe, lo visitarem en sa casa, en la qual nos feu molt gran cortesia, exint nos a rebre dos aposentos ans de que estiguerem en visita y al exir nos feu la matexa cortesia, y en la visita mostra tenir molt particular afficio als catalans, alabant de moltissimes coses al principat de Catalunya y a la ciutat de Barcelona.

Peral dilluns a 22, nos fou senyalat lo plazo pera explicar

nostra embaxada en las casas de Ayuntamiento (ques com en Barcelona la casa de la ciutat), y los regidors que semprens assistien nos informaren del estil y modo de serimonies que en semblants actes acostumava usar la Ciutat, ins advertiren que nons moguessem de casa que ells dos nos vindrien a sercar quant lo Ayuntamiento estarie congregat, y don Andreu Guiu de los Llanos tingue previnguts per aquesta jornada molts cavalles de Toledo, y tots los de la corona tambe acudiren, que junts ab los que nosaltres anavem de companyia erem molt gran numero pera tots los quals se avia ja feta prevencio de coches, y serca de les deu hores ans de mig dia vingueren los dos regidors ab los sofieles y masses a sercarnos en nostra posada y posantnos tots en coches, en hu dells nos posaren los dos regidos quens vingueren a sercar y los dos embaxadors de Barcelona, y precehint tots los demes coches y anant lo ultim lo nostre, aribarem ab aquest acompanament a la casa del Ayuntamiento exint per finestres, carres y plasses tota la gent de Toledo ab demostracions de contento y admiracio de veure una cosa tant nova, y que la estimaven tots per molt gran honra.

Arribats a la casa de Ayuntamiento nos apearem y prevenint tot lo acompanyament, pujarem a la sala ahont estaven congregats los senyors corregidor y tots los regidors y jurats, que serian en numero serca de noranta, dels quals isqueren molts a rebrens al cap de la escala, y entrant tots en la sala ques molt gran y te un asiento de fusta cubert de tapetes de sala per tot alrededor de la paret rodantla tota, y en lo mig de la una testera de la sala estava asentat lo senyor corregidor, y a una part y altra los regidors y jurats; a nosaltres nos donaren asiento desta manera, que al costat del S.r corregidor estaven assentats dos regidors los mes principals y antichs, hu a ma dreta y altre a ma esquerra y al costat destos dos regidos, nos asentarem nosaltres, ins digue lo S.r corregidor que aquell era lo asiento que acostumava donar a qualsevol grande y a qualsevuol altra dignitat per preminent que fos, y que en la mateixa estima tenian a la ciutat de Barcelona tractantnos sempre de senyoria. Als demes cavalles que honraven nostron acompanyament donaren asiento entre los demes regidors, y en particular cridaren a tots los cavalles catalans i!s donaren los millors llochs.

Asentats que foren tots, explicarem nostra embaxada ab lo millor terme y major cortesia que saberem, encarint la estima-

cio que la ciutat de Barçelona avia fet de la cortesia que aquella ciutat avia volgut usar ab lo senyor conseller en cap de Barçelona, desijant honrarlo y regalarlo en Toledo ahont lo aguardaren ab molt gran desig, y lo sentiment que avien mostrat tenir de no haver pogut cumplir aquest desig, tot lo qual avia entes la ciutat de Barçelona per carta del S.r visicançiller de la corona de Arago referintlos la embaxada que la ciutat de Toledo li feu, y que esta tan gran cortesia y demostracio de voluntat avia dexada tan obligada a Barcelona que no li paria aguera cumplit ab sa obligacio si nols agues fet a saber ab esta particular embaxada lo quant regonêguda y agraida se trobava a esta merçe, y lo molt que desijava se offerissen ocasions en que ab obres pogues mostrar esta voluntat, satisfent a sa obligacio y la correspondencia que desijava conservar ab aquella ciutat per aver vist ab la istoria que escriu Flavio Lucio Dextero fill de sanct Pacia bisbe de Barcelona, que fou en temps de sanct Hieronym a qui ell dedica esta sua ystoria, que ya les hores hi avia entre la ciutat de Toledo y la de Barcelona molt gran correspondencia contractasio y amistat, la qual procuraria la ciutat de Barcelona continuar y conservar ab tots los medis que li serien posibles: estas y altres coses los diguerem dirigides totes a mostrar agraiment y estimacio a la cortesia se avia usat ab lo mag.ch conseller en cap de Barcelona, y fentlos molt grans offertes de correspondencia en totes ocasions. Explicarem dita embaxada en lengua castellana per ser axi forsos si voliem quens entenguessen, y acabat de dir nostres rahons donarem la carta de la ciutat y una del S.r visicanceller quens volgue donar en favor de nostra embaxada, ab la qual honrava molt la relacio avia feta la ciutat en aquest particular; estes cartes donarem en mans del S.r corregidor si be la de la ciutat per la copia que los mag.chs consellers nos ne avien enviada la aviem traduida en castella a instancia dels dos comissaris de Toledo, que quant legiren la original en catala non entengueren paraula. Legides les cartes lo senyor corregidor nos respongue en nom de la ciutat de Toledo ab paraules de molta cortesia y cumpliment lo quant estimava aquella ciutat esta merce que avia rebut de la de Barcelona, y quant obligada se regonexia a ella, offerint en totes ocasions de part de Toledo molt gran correspondencia y amistat, is conexia en ell y en tots los demes de la congregacio una molt gran alegria y contento parexentlos com moltes (vegadas)

ho digueren que esta embaxada era una de les majors honres que la ciutat de Toledo avia rebut may, y aço per lo gran concepte y estimacio en que es stat tinguda la ciutat de Barçelona. Acabats estos cumpliments nos despedirem yns acompanyaren la mayor part dels regidors fins al cap de la escala, y los dos regidos comissaris ab los sofieles fins a casa, ab lo mateix acompanyament y orde ab que erem anats.

Lo mateix dia a les dos hores de la tarde nos envia la ciutat un present en esta forma. Venia davant una cobla de trompetes y tras elles los sofieles vestits ab ses cotes y gorres de vellut carmesi, y apres lo mayordom de la ciutat ques un offici molt honrat, il regent principal tras del qual venia lo present que era, una barra que aportaven dos homens al coll ab dotze cabrits, altra ab sis galls de indies, altra ab dotze gallines, altra ab dotze parells de perdius, altra ab dotze parells de colomins; apres siguien quatre homens y cada hu ab tres capces de diferents confitures que entre totes eren dotze. Lo mayordom nos dona lo recado de part de la ciutat ab molts cumpliments, y anaren passant les barres del present per davant nosaltres il dexaven en altre aposento del costat, y acabat de entrar responguerem ab la cortesia deguda al majordom estimant la merçe que la ciutat nos feya, com era raho, Y manarem estrenar als sofiels, y als trompetes y als homens que aportaren lo present conforme nos paregue ques devia a la reputacio de la ciutat. Y tots los dies questiguerem en Toledo tinguerem una taula molt honrada, convidant ha molts cavalles axi dels del regiment com dels altres quens feyen merçe en dita ciutat, y de ordinari erem catorze, setze y vint de taula, y lo ultim dia quey estiguerem hi menjaren mes de trenta personas que foren los sofieles y altres ministres de la ciutat, y altra gent que shi incavia, quels ferem donar a menjar en altres aposentos y taules, y en la nostra hi tinguerem tambe mes cavalles que ningun dia.

Lo sendema que fou dia de sanct Ildefonso, oyrem lo offici molt solempne per esser festa de la yglesia, ab la major grandesa de musica ques pot ymaginar, y estiguerem en lo presbiteri del altar mayor asistintnos molts cavalles de la terra, y a les dos hores de la tarde nos vingue a vesitar lo S.r corregidor, al qual baxarem a rebre al peu de la escala, per ser son offici de la preminencia que es, y apres de haver estat mitja hora de visita y passats molts cumpliments y cortesias se despedi, y nosaltres

lo tornarem acompanyar com lo aviem rebut, encara que ell feya gran forsa en que no baxasem la escalera, y encontinent nos posarem en nostres coches pera anarnosne, que ya ho teniem prevengut, ins acompanaren los dos regidos comissaris y don Andres Guiu de Llanos y alguns altres cavalles ab cotxes un quart de llegua de la ciutat, ahont nos despedirem ab grans cumpliments per una part y altra, y en dos dies nos ne tornarem a Madrid avent procurat en tot lo discurs de dita embaxada fer lo que tocave a nostre carrech y obligacio, ab la puntualitat y cuydado quens es estat posible, mirant quant es estat en nosaltres per la reputacio y autoritat de la ciutat de Barçelona com nos hi obliga lo ser ciutadans della.

APÉNDIX QUART

Consulta sobre la extraccio de dos francesos

Jhs. M.ª

Consultats los doctors infrascrits per los S.ors consellers y persones dels quatre staments desta ciutat, es assaber si la extractio feta de dos francesos que estaven presos en la dressana per lo tribunal de la Capitania general, es en prejudici dels privilegis desta ciutat y dels usatges y constitutions de Catalunya, y ques lo que deuhen fer dits S.ors consellers per reparo del prejudici ques pot haver fet a dits privilegis y constitutions, vists los privilegis concedits a esta ciutat eo les declarations fetes per lo rey don Pere en lo any 1350 y altre del rey don Ferrando en lo any 1512 manant restituir presos trets desta ciutat per observansa de dits privilegis, que ve a ser confirmatio de dits privilegis, vists molts vots de doctors graves y de molta eruditio consultats axi per la diputatio com per la ciutat, conjunctament ab los quals se ha sempre aconsellat a la ciutat que extractions fetes de presos desta ciutat en altre qualsevol lloch eren prejudicials a dits privilegis, vists altres vots de doctors molt graves consultats axi per part de la deputatio com per la ciutat conjunctament, ab que han aconsellat que dites declarations tenien força de privilegi; vistes moltes constitutions generals del prin-

cipat de Catalunya ab les quals se prohybeixen semblants extractions, y assenyaladament les constitutions comensants Les causes, totes les causes, Clarificant, volent, ordenant per proveir y moltes altres situades debaix lo titol de jurisdictio de tots jutges y for competent; vistes axi matex les constitutions que prohybeixen al capita general exercir jurisdictio en Catalunya sino en los casos de dret permesos, que son la constitucio 7, comensant Statuim y altres del titol de offici de alcayts y capitans etc. y axi matex les constitutions que prohybeixen esser creats nous officials en Catalunya, que son totes les situades en lo titol Que novells officials etc.; vista una sententia proferida per los jutges de greuges de lany 1553, ab ques declara esser nullos y contra constitutions los proceiments fets per lo capita general contra provintials tenint tribunal erigit, en temps que no tenia exercit en la ciutat de Barcelona, a istantia del syndich del general y de la ciutat per ser tots contra les sobredites constitutions; vists molts proceiments en consemblants casos de extractions fets per los S.ors consellers: Son de vot y parer que la extractio de dits francesos feta per los officials y ministres de la Capitania general desta ciutat de Barcelona, remetent aquells al regne de França, es prejudicial als privilegis concedits a la ciutat de Barcelona de no poder ser extrets de ella presos alguns, antes be haver de ser punits en ella com a patria comuna, y que axi matex es en prejudici de totes les constitutions que disposen que preses no puguen ser tre(t)s de Catalunya, aixi matex es prejudicial dita extractio per haverla feta los officials y ministres de la Capitania general que prohybeixen al capita general exercir jurisdictio en Catalunya, y las que prohybeixen creatio de nous officials pus tals son y per tals han de ser tinguts los officials y ministres de dita Capitania general, y que per reparo del prejudici ques fa a la ciutat ab dita extractio deuhen los S.ors consellers presentar requestes a tots los officials y ministres de la Capitania general que han entrevingut en dita extractio, protestantlos de les penes imposades per constitutions als contrafaents a privilegis, usatges, constitutions y altres drets de la terra, ab la forma que en altres occasions se ha fet, y suplicar al S.or virrey com a lloctinent general de sa Mag.t mane revocar tots los procehiments fets en dita extractio com a nullos, y contraris a dits privilegis y constitutions, fentli perso embaxada extrajudicialment en scrits, com en altres occasions se ha fet y

en cas que ab aquexes diligenties nos obtinga la revocatio, deuen dits S.ors consellers donarne quexa a sa Mag.t y procurar ab tot effecte que los S.ors deputats emprenguen de obtenir de sa Mag.t la revocatio, com altres vegades se es fet y tenen obligatio per descarrech de sos officis, y axi ho aconsellen salvat lo millor parer etc.

Jhs. M.a

Los advocats infrascrits han aconsellat als S.ors consellers y persones de tots staments anomenades per lo negoci de la extractio dels francesos, que attes per lo mateix negoci se ha demanada conferentia y junta dels assessors y advocats aplicats en la deputatio, ab los advocats ordinaris y altres aplicats en casa de la ciutat per los S.ors deputats, no han volgut se tingues dita conferentia per pretendrer que se ha de tenir en la deputatio la primera junta, y no en casa de la ciutat, devien insistir en ques tingues dita conferentia tenint la primera junta en casa de la ciutat com ses acostumat sempre fer, y que perço se fes primerament una embaxada als S.ors deputats quexantse molt de aquesta novedat y insistint ques fassa dita conferentia com altres vegades ses fet, allegant los exemplars ques trobarien al proposit, y pera posar en effecte dita embaxada y tambe la scriptura que apres della se haura de presentar als S.ors deputats ab algunes protestations, han mirats molts exemplars ques han trobat de semblans conferenties y entre los altres lo que succehi en lo any 1591 en lo mes de juny, acerca lo demanar la ciutat conferentia dels assessors y advocats aplicats en la deputatio ab los advocats ordinaris y altres aplicats en la casa de la ciutat per la revocatio de la captura de Hieroni Cardona, en lo qual feren contradictio los S.ors deputats a dita conferentia, dient que no ere cosa ques acostumas ajuntarse los doctors de la una casa ab los de laltra, y replicant per part de la ciutat que antes era cosa molt acostumada allegant exemplars, se dona quexa a dits deputats de tal pretentio insistint en ques fes la conferentia, fins a que per part dels deputats se tingue a be ques fes, enviant a dir als S.ors consellers que senyalassen lo dia y hora per la conferentia; y axi matex lo que succehy en lo any 1606 a 19 de octubre, acerca de la competentia de jurisdictio ques tingue entre la deputatio y casa de la ciutat acerca de unes arquilles que

foren apreses a Jaume Bosch debitor del general y cap de la ciutat, apreses per los S.ors deputats en la qual pretenent lo clavari de la ciutat que dites arquilles havien de ser restituidês a son porter pera ferne execucio, y que los S.ors deputats havien de posar en executor aquelles, entregantles a dit clavari, se feu conferentia dels assessors y advocats aplicats en la deputatio ab los advocats ordinaris y altres aplicats en la casa de la ciutat y ab ser cosa que la ciutat demanava a la diputatio, se tingue la primera junta en casa de la ciutat com esta notat en lo dietari de casa de la ciutat, dient esser aquex lo us continuament observat; y se ha tingut axi matex notitia de moltes altres conferenties entre dits assessors de la deputatio y advocats ordinaris de la casa de la ciutat per coses demanades per part dels S.ors consellers als S.ors deputats, en les quals sempre se ha tingut la primera junta en casa de la ciutat, com fou en lo any 1612 en la contentio dels Inquisidors ab lo real consell sobre los procehiments ques feren contra los consellers que eren a les hores, y axi matex en lo any 1616 sobre la pretentio que tingue la ciutat de que lo lochtinent general de sa Mag.t no podia consedir bolletes ho llicenties pera portar pedrenyals, y molts de altres ab los quals apar que dit consell esta justificat y que per executio de aquell se podran ben motivar la embaxada que plaura de fer als S.ors deputats y la scriptura que sels haura de presentar, y de nou ho aconsellen, salvat sempre &c.

ERRADAS

Plana 16, data unica del mes de Març diu Diumenge XXV, y ha de ser Dimecres XXIIII; probablement, confós al compondrers d' imprenta ab lo assiento següent, que es altre data igual del mes de Abril.

Plana 21, diu, que segueixen en lo original al assiento de Diumenge VI, algunas fullas en blanch, deixant un buyt de mes de dos mesos, quan resulta mes de catorse mesos, puig continua lo text en Dilluns XV de Agost, nó de M.DC.X sino de M.DC.XI, segons ho proban las datas de documents successius, a saber: una letra de S. M., plana 23, del any M.DC XI y la sentencia recayguda en lo famós ardit del Consell contra los Inquisidors, plana 57, datada tambe del referit any, en son extracte del Apendix primer. Aytal errada motivá que debent precehir al dilluns XV de Agost, la apuntacio del any M.DC.XI, vinguessen marcats de M.DC.X tots los caps de plana, desde la dita 21 fins á la 82, en que al finir la relació del any, pogué advertirse la proximitat del vinent M.DC.XII, plana 92.

INDEX

(VOLUM VINT Y CINQUE)

	Pág.
M.DC.IX	2
M.DC.X	15
M.DC.XI	21
M.DC.XII	92
M.DC.XIII	173
M.DC.XIIII	243
M.DC.XV	293
M.DC.XVI	317
M.DC.XVII	340
M.DC.XVIII	364
M.DC.XVIIII	400
Apéndixs al Volum Vint y cinqué:	
Apéndix primer	435
Apéndix segon	441
Apéndix terç	456
Apéndix quart	463

INDEX ALFABETICH ANALITICH

DEL VOLUM VINTICINQUÉ

A

Planas.

Abadessa de Sta. Clara. Resposta sobre cert plet 168
Acompanyador dels SS. Consellers 423
Administracions. Concell ordinari, relacions sobre ellas . 304, 327 y 401
Id. Comptes 346
Aforament de materials per obreria 318
Agravi en traurer un pres extranger per ser jutjat fora Catalunya 145, 46 y 47
Id. al Advocat fiscal prenentli la spasa 194
Id. conseqüencias 195
Id. empara 199
Id. relació del fet 200
Id. recurs, concell ó vot . . . . 201 y 5
Altafulla. Possessió per la marmessoria de Sant-climent 11
Any nou. Cavalcadas (V. Festas).
Apuntament é index preliminar del volum. 1
Archebisbe. Ceremonial d' entrada . . . . 231 y 36
Id. Visitas. 237
Artillers. Cástich. 392
Aygat en lo moll, inundacions, arrunaments: remeys temporals y spirituals . . . . 355 y seguents.

B

Banch nou. Erecció 10
Id. traslació 298
Id. redrés. . . . . 320 y 21
Id. personal 11
Id. juraments. 12
Banyatos, Regent. Partida. 190
Barracas de mar. Enderrocament 300
Batlle. Contenció sobre cops, etc. 229
Id. id. ab l' Administrador de plassas 265
Id. Crida sobre pes de tossinos . . . . 89 y 96
Id. Fa capturar al Scrivá major 308
Id. Colocació indeguda de certa lápida. 324
Id. Jura 332

Planas.

Id. Pretensió de dret sobre pa cuyt á fora 341
Id. Terna . . . . 103 y 369
Id. Qüestió de jurisdicció 345
Bastida (Comte de) del acompanyament dels Prínceps de Saboya. Assessinat en lo camí per ladres 215
Id. Presa y cástich dels criminals . . . . 216 y 17
Benedictins. Visitan al Concell 171
Benedictió de terme, breu é indulgencia 360
Id. Professó 362
Bisbe de Barcelona. Combregat y mort. 11
Id. nou D. Joan de Moncada 14
Id. altre D. Luis Sans 140
Id. Embaixada á id. 141
Id. Professió del mateix 150
Id. Entrada de nou bisbe . . . . 165 y 66
Id. id. del Arquebisbe de Tarragona. (V. Arquebisbe).
Id. d' Elna. Consagració 6
Bitllets del Virrey 361
Bruniquer. Torna de Roma 205
Id. Premi per la sua *Rúbrica* 327
Buffet pels Consellers 95
Butlla entrada . . . . 94, 97, 98, 163, 74, 317, 41 y 65

C

Cambis. Tassa per las firas (V. Firas) . . . . 67, 341, 43 y 44
Id. Tatxas de lo preu 401
Camins. Spurga 143
Canonge de la seu. Fet ó promogut al bisbat d' Elna 348
Capitá general (Loctinencia de). Llarga contenció. Desde 'l fols. 404, 25 y 28 y restant del volum.
Caputxines. Nou convent 151
Id. Professó de traslació 152
Carbonell (Histories). Impressió 7
Cardenal Surtis. Entrada, visitas y retorn . . . . 7 y 8
Id. Caraffa. Venguda . . . . 108 y 10
Carnicer. Pres per tallar indegudament. 142
Id. Solta del mateix. . . . . ibid.
Id. Abús del deputat cavaller. . . . . 142 y 45
Carniceria del capitol. Qüestió . . . . 259, 62, 64 y 66
Id. Arrendament. 320
Carniceries en St. Genís . . . . 379 y 80
Carns. Arrendament. 320
Carta al príncep de Saboya 209
Cassador (don Joan). Pres. Embaixada per sa liberació. 218

Cavaller francés pres. Tret de la presó . . . . 237 y 44
Id. Detenció del portaler per abús en son ofici . . . . 237 y 44
Ceremonial, excessos de la Virreyna. . . . . 114, 20, 24 y 26
Id. Qüestió de coixins . . . . 207, 57 y 68
Id. id. de almohadilla ab lo Governador (V. Governador).
Id. Qüestió tocant á unas finestras en lo Born, per veure un torneig. . 184
Id. ab lo Virrey, en la festa de Corpus 376
Id. embaixadas . . . . 116, etc.
Id. malas respostas del Sr. Virrey 121
Chirurgians, pretensió 342
Id. Examen 172
Ciutada pres per haber ditas paraules ofensivas contra certs tribunals . 361
Ciutadans honrats matrícula . . . . 133, 38, 300, 25, 44 y 74
Comptes. Passament. 328
Comissió. Junta sobre assumpto del Virrey. 121
Consell per extraccions. . . . . 10 y 69
Id. *de Cent* . . . . 123, 224, 27, 38 y 340
Id. *Trentenari* . . . . 31, 12 y 17
Id. Ordinaris sobre administracions . . . . 143 y 342
Id. Orde en celebrarlos. 320
Id. Dissensió. Presa d' en Bellafila 169
Conseller en cap. Torna de la Cort. Relació de son viatge. 357
Id. Competencia ab Girona 349
Id. Mort y enterro . . . . 301 y 302
Id. Nou . . . . 303 y 16
Id. Jura 317
Id. Mort del terç. . . . . 335 y 36
Id. id. del quart . . . . 431 y 33
Id. nova extracció y jura 433
Id. Anada del terç á Montserrat 159
Id. Qüestió sobre dita anada 160
Consellers y *Obrers*. Extraccions . 13, 82, 170, 238, 84, 312, 23, 38, 39 y 97
Id. Juraments y visitas . . . . . . 13, 103, 66, 70, 89, 281, 358 y 97
Id. Debat ab lo Llochtinent sobre donar la hora per junta 105
Id. Mal citats pel Virrey . . . . 348 y 50
Id. Debat ab lo Virrey sobre no rebre una embaixada 180
Id. Embaixadas á id. . . . . 182 y 88
Id. Qüestió de coixins y dosser 179
Id. Creiximent de salaris de 500 a 800 lliuras. 149
Id. Fe y credencial degudas á las cartas de S. M.. 328
Id. Concordia ab la Deputació sobre guardas dels oficials en despatxos de l' Aduana 328
Id. Nominació d' oficials per la id. 329
Id. Visitas á Pedralbes, 9, 67, 230 y 375. Al Hospital, 123 y 254. Al mateix Hospital en los divendres de Quaresma, 371, 72, 401 y següents. Al pont de St. Boy, 127. A las fonts, 388. A Moncada,

Planas.

132 y 328. A la torra del cap del riu, 166. Al nou Llochtinent (V. Llochtinent).
Id. conveniencia de comprar la baronia de Corbera 328
Id. Cops . . . . 224 y 25
Condestable de Castella, venguda 239
Corredors de orella augment de número . . . . 372 y 74
Correu, anadas y tornadas de la cort . . . . 59, 74, 122 y 348
Cuellar, marqués, mort y obsequias. 369

D

Diputats, embaxadas . . . . 232, etc.
Diputat real, mort 158
Id. elecció de altre 159
Id. oidor, jura 166
Diputació, precedencias entre los tres estaments. 168
Id. brassos sobre dignitats de Catalunya, 122. Altres id., 145, 47 y 52.
Id. junta, 166. Proposició per los brassos, 329.
Id. qüestió sobre un agravi 199
Id. brassos per id. 199
Extracció de deputats y oidors 269
Id. jura dels nous 347

E

Embaxador enviat á S. M.. . . . . 146 y 368
Id. despedit ab agravi 193
Id. detingut en son viatje . . . . 153 y 305
Id. queixa sobre tal detenció 154
Id. letras referents á tal assumpto . . . . 154 y 56
Id. embaxadas al virrey . . . . 210, etc., 85 y 369
Id. als princeps de Saboya. . . . . 216 y 17
Embaxada á Toledo. . . . . 371 y 80
Id. Apéndix terç. 456

F

Facinerosos. Remeys, providencias contra d' ells. 166
Festas civils. Torneigs de peu. . . . . 111, 34, 252, 350 y 401
Id. Desafiament en lo Born 184
Id. Córrer una mona 136
Id. *Justas* de cavall en lo Born y en la plassa de Santa Agna . . 370, etc.
Id. Másqueras y saraus per Carnestoltas . . . . 90, 91 y 103

Planas.

Id. Oposició á festas per rahó del dol de la reyna 103
Id. Parada del vidre vedada per igual motiu 91
Id. Cavalcadas d' any nou y St. Joan. De Cap d' any, 15, 173, 84, 90, 245, 51, 318, 40, 64, 69, 90, 91, 94, 99, etc.
Id. de St. Joan, 101, 211, 66, 303, 27 y 46. Sospesa per pluja, 378.
Festas generals y de sants.
Id. Reys . . . . 93, 174, 245, 95, 317, 40 y 65
Id. St. Ramon . . . . 93, 134, 318, 40, 54 y 400
Id. St. Antoni . . . . 199, 296, 318, 69 y 99
Id. St. Sebastiá . . . . 16, 101 y 35
Id. St. Pau . . . . 100, 75, 252, 318 y 69
Id. Candelera. 108
Id. Sta. Madrona. . . . . 114, 297, 341, 70 y 401
Id. id. professó . . . . 201 y 58
Id. Purificació de Ntra. Sra. . . . . 254, 97, 341, 70 y 401
Id. Sta. Eulalia . . . . 16 y 85
Id. id. Completas . . . . 125, 84, 254, 316, 20 y 36
Id. Anunciació de Març . . . . 16, 19, 248 y 321
Id. Nativitat de Ntra. Sra.. 351
Id. Festa en la Llotja . . . . 7, 41, 161, 224, 98, 303, 8, 29 y 38
Id. St. Joseph. . . . . 114 y 275
Id. St. Francisco de Paula. 122
Id. Sta. Maria Egipciaca . . . . 138 y 374
Id. Carnestoltas 254
Id. Quaresma. 401
Id. id. Sermons en l' Hospital . . . . 297 y següents, 321 y 41
Id. Sta. Clara. 285
Id. Sta. Marta . . . . 157 y 304
Id. Sants Just y Pastor . . . . 158 y 304
Id. St. Cristófol . . . . 304 y 83
Id. Sta. Margarida 304
Id. St. March. . . . . 135, 300, 24 y 43
Id. id. Ledanies . . . . 262, 301, 25, 74 y 427
Id. id. Extracció d' oficis 198
Id. Ascensió del Senyor . . . . 372, 75 y 405
Id. Sta. Creu . . . . 130, 37, 98, 226, 27, 62 y 300
Id. id. Festa en lo moll. . . . . 325, 44 y 74
Id. St. Jordi . . . . 131, 32, 97, 218, 61, 304, 24, 71, 74 y 420
Id. St. Martí 371
Id. St. Pere . . . . 143, 211 y 66
Id. Diumenge de Rams. . . . . 131, 92, 267, 321, 73 y 403
Id. Setmana Santa . . . . 131, 43, 45, 93, 257, 99, 321, 42 y 73
Id. St. Domingo. . . . . 5, 158, 304 y 43
Id. St. Telm 346
Id. Corpus, vigilia y festa . . . . 140, 208, 64 y 65
Id. Collacions . . . . 210 y 302

Planas.

Id. Ensaig de música 376
Id. Gasto de ventalls . . . . 308 y 12
Id. Premis de millors invencions. 327
Id. Professons de la seu y altras iglesias. 142, 210, 326, 44, 46, 76, 78 y 79
Id. Pasqua (V. lletra P.)
Id. del Esperit Sant . . . . 204, 62, 301, 26, 44 y 75
Id. Assumpció de Ntra. Sra. . . . . 5, 135, 222, 72, 305, 29, 48 y 85
Id. St. Roch. En los dias següents á la festa anterior.
Id. Ntra. Sra. dels Angels 158
Id. Angel Custodi. Institució de nova festa . . 50, 165, 276, 355, 63 y 90
Id. Sta. Magdalena . . . . 218, 69 y 304
Id. St. Domingo. . . . . 5, 158, 34 y 47
Id. Sta. Marta . . . . 269 y 384
Id. Edificació de la seu. 82
Id. Sta. Catarina. . . . . 82, 237 y 358
Id. St. Miquel . . . . 9, 134, 65, 276 y 355
Id. Caritat al predicador de la Quaresma en la capella de dit St.. . . 378
Id. St. Llop . . . . 160, 224 y 73
Id. St. Agustí. . . . . 159, 273, 308, 29 y 69
Id. Tots Sants. Cambi de gramallas, 12, 69, 168, 234, 81, 308, 12, 29, 37, 49, 54 y 92.
Id. Festa dels Difunts, en los dias posteriors. Aniversaris del rey Jaume y de don Pere de Moncada, en los dias inmediats. Funció en la seu per Tots Sants. . . . . 12 y 237
Id. St. Francesch . . . . 50, 165, 227, 76, 335 y 90
Id. Institució de las Plagas del mateix 373
Id. Sants Simon y Judas 336
Id. Sta. Teresa 392
Id. Sta. Tecla. 335
Id. St. Andreu . . . . 82 y 331
Id. St. Sever . . . . 168, 71, 235, 82, 312, 35, 38 y 92
Id. Ofici y donar pau 240
Id. St. Nicolau . . . . 13, 86, 285, 313, 35, 38 y 98
Id. Traslació de Sta. Eulalia . . . . 332 y 92
Id. Concepció de Ntrã. Sra . . . 14, 171, 240, 85, 314, 35, 39, 60 y 98
Id. Jurament dest misteri per la Universitat. Cerimonias y festas, 393 y següents.
Id. Sta. Llucia . . . . 14, 171, 240, 85, 314 y 39
Id. Nadal, St. Sever y dias seguents. 172
Id. Gramallas novas. . . . . 241, 87, 315, 39, 62, 398 y 99
Fleca. Arrendament. 1
Flix. Visita 326
Fira á Moncada. Cambis 328
Forments. Portador del llibre. 358
Frares de Sta. Catarina. Qüestió ab lo Concell . . . . 2, 3 y 4
Id. de Sta. Madrona. Excomunicats y expulsats d' aquella casa . . . 103

Planas.

G

Governador a falta de Capitá general, dona 'l nom per las guardas. (V. Capita general.)
Id. Qüestió de cerimonial per haver tingut almohadilla en la Deputació per la festa de St. Jordi . . . . 421 y seguents.
Guerra, embarcament dels moriscos de Valencia. 12
Id. Vaixells moros capturats 46
Id. presentació dels catius. 47
Id. altra captura de vaixell 47
Id. temors y prevencions contra enemichs. 270
Id. id. contra l' armada del Turch 273
Id. Súplica al Virrey o Llochtinent 271
Guimerá, generalíssim de la Mercé, venguda 133

H

Habilitadors per la insaculació . . . . 81, 82 y 337
Hospital. Visitat pels Consellers lo divendres de Quaresma. (V. Consellers.)
Herreruelo (casaca). Nota de la plana 315.

I

Informacions indegudas contra oficials reals per un escrivá d'Aragó. 262 y 63
Insaculació. Habilitadors . . . . 13, 169 y 358
Inquisició. Llarguíssim debat ab lo Veguer y 'l Concell sobre la presa d' un ministre d' aquell per us ilegal d' armas, ab captura d' altres dependents del Veguer. Embaixadas, intervenció de divers funcionaris, lo virrey, lo bisbe, la Deputació, lo Capitol; excomunions, 30, 40, 50, etc. Entredit, 47. Monitoris, 50. Avís dels Consellers, 53. Sentencia de banniment dels Inquisidors, 57 y següents y Apéndix I. Instruccions per execució de la sentencia de banniment, 70, 71, 72 y 111. Lletras absolutorias pels mateixos Inquisidors, 70. Crida de publicació de la sentencia, 72. Novitat causada pels Inquisidors de traure fora de la porta un Crist, 78. Embaixadas al bisbe y al virrey, 79 á 86. Instancias succesivas sobre cumpliment de la sentencia, 90, 95, 135 y 224. Sobresseiment, 100. Censuras dels Inquisidors y prórrogas, 111, 38 y 87. Decret á favor dels Inquisidors, 136. Carta del rey resolent la qüestió, 219 á 25.

J

Jubis de prohomens. . . . . 228, 311, 12, 14, 21, 414, 19 y 32
Id. Sentencias . . . . 415 y las ja ditas planas.

Planas.

L

Lladres. Milicias contra ells . . . . 225, 32, 35 y 36
Id. Mesuras per la llur expulsió . . . . 262, 69, 75, 77, etc.
Id. Súplica de providencia contra id. 303
Id. Novas providencias. 308
Id. Malifetas . . . . 22 y 34
Id. Roba detinguda de Sa Magestat 241
Id. Caps de quadrilla y altres punits . . . . 251 y 334
Id. Oferta per la ciutat de cinch cents soldats. 248
Id. Persecució, presas y sentencias . . . . 284, 86 y 88
Lleonet regalat á la ciutat pel Virrey 160
Lull, Ramon. Noticia d' un llibre referent á ell 260
Llochtinent nou. Vinguda y entrada. 40
Id. Protesta en lo acte de sa jura. 320
Id. La sua anada á Tarragona. . . . . 227 y 30
Id. Sobre portar guarda sa muller . . . . 93 y 100
Id. Debats pel mateix assumpto . . . . 28, 29 y 30
Id. Altres debats. 136
Id. Embaixada per lo mateix 141
Id. Visitas y citació . . . . 136, 61 y 62
Id. Malagana del Virrey 135
Id. Honras al Virrey per mort d' una germana 232
Id. Mana desarmar á un noble ó cavaller 253
Id. Embaixadas al dit Virrey 359
Id. Mort del fill del mateix, visitas y dol . . . . 364, etc.
Id. Partida de sa muller 413
Id. Malaltia, mort y funeraria . . . . 309 y 10
Id. Jura de son successor en Tortosa 321
Id. Vinguda del mateix per mar 322
Id. Recepció y cavalcada 323
Id. Es visitat pels Consellers 327
Llochtinencia del Capitá general (V. Capitá general.)
Llotja. Concell, diferencias y brega 122

M

Malfactors. Excessos, mala administració de justicia. . . . . 51 y 141
Id. Presos . . . . 190 y 91
Máscaras per Carnestoltas 103
Marina. Barcas presas per una galiota 152
Id. Pollacras ab blat francés 175
Id. Galera de Saboya 205
Id. Saluts de id. 283

Planas.

Id. Sobre un vaixell carregat de draps ó roba. Galeras vingudas sens saludar y sens pólissa de sanitat 305
Id. Bitllets y embaixada al Llochtinent. . . . . 306 y 7
Id. Guarda en los portals y partida de ditas galeras 307
Id. Altras galeras vingudas sens saludar á la capitana de Catalunya . . 315
Id. Avís de naus enemigas. 350
Id. Guardas en la marina 351
Menorca demana subsidi de guerra 352
Id. Galeras d' Espanya 380
Id. Esquadró 267
Id. Galera patrona 383
Id. Galeras de Levant. Qüestió de salva 383
Id. Altra qüestió de salva. Falta d' un artiller. 391
Id. Novas 388
Id. Averament de las mateixas galeras, arborament y benedicció de la bandera. 384
Id. Galeras vingudas per moneda 111
Id. Piratas presos 387
Id. Embaixada sobre 'l fet anterior . . . . ibid.
Id. Noticia de vaixells enemichs. Guardas y prevencions 405
Id. Embaixadas diferents 406
Id. Consultas. 409
Milicias. Soldats de las confrarias contra lladres (V. Lladres.) . . . 53
Id. Guardas y mostras 275
Id. Eixidas . . . . ibid.
Id. Ressenya 282
Id. Capdill . . . . 277, 79 y 82
Id. Allistament 279
Id. Partida ab lo Llochtinent. Carta del mateix sobre suspensió de eixida 282
Id. Partida del Conseller capdill. Robatori 283
Id. Robatori d' un propi 283
Missa. (V. Arquebisbe.)
Moneda. Falta d' ella. Aument de valor . . . . 243, 45, 47 y 74
Id. Assiento de id. . . . . 169, 70, 72, 249 y 51
Id. Migs doblons. 280
Id. Privilegi per bátrerla . . . . 347, 54 y 67
Id. Trentins y quartillos . . . . 370 y 80
Id. Cridas y cambis. . . . . 370 y 71
Mort d' un notable. Canonge tingut per Sant. 261

N

Notaris. Presentació. . . . . 297 y 400
Id. Exámen . . . . 169, 237 y 338

Planas.

O

Obreria. (V. Servitas.) Sta. Madrona, comanada als caputxins . . . 402
Id. Font dels Caputxins 314
Id. Parapeto destruhit 230
Id. Nova carniceria 237
Obrers de la ciutat presos 148
Id. Lliberació. 158
Oficials de la ciutat.
Id. Arbitrariament presos 115
Id. Morts 148
Id. Ajudant d' Escrivá mort 215
Id. Acompanyadors del Concell . . . . 329 y 98
Id. Capellá de Sta. Marta 300
Id. Extraccions 198
Oficis. Mort d' ajudant de mercader. 11
Id. Ajudant d' Escrivá racional . . . . 148 y 50
Id. Nominació d' Escrivá major 219
Id. Bastaix de la Taula. 312
Id. Clavari . . . . 15, 99, 105, 250, 51, 60 y 315
Id. id. Jura 270
Id. Clavari, Portaler. 269
Id. Consols de Llotja . . . . 16, 21, 300, 43 y 423
Id. Jura dels mateixos . . . . 123, 31 y 34
Id. Consol del pont, jura . . . . 344 y 75
Id. Jutge d' apells 374
Id. Defenedor de Llotja . . . . 135, 224 y 25
Id. Mostaçaf y Administrador de plassas, 88, 89, 172, 240, 314, 15, 39, 41 y 66.
Id. Sota-administrador. . . . . 341 y 61
Id. id. Jurament. 401
Id. Mostaçaf, diligencia contra un forner de St. Andreu 112
Id. Credenser dels forments 344
Id. Escarceller 302
Id. Procurador de baronias 296
Id. Prior de la cort del veguer . . . . 301 y 26
Id. Rellotjer 312
Id. Scrivá racional, ajudant 88

P

Pa, libertat de pastarlo y vendrel 311
Pasqua, 131, 93, 259, 99, 321, 42, 73 y 403. Id. 2.ª, 302. (V. festas.)
Pedralbes, entrada de una monja, 11. Id. elecció indeguda, 27 y 28.
Pedrenyals, pragmática, reclamació contra ella . . . . . 163, 83 y 87

Planas

Id. nova prohibició, reclamacions en contra, 330 á 334. (V. Apéndix 2.)
Peste en Berberia . . . . 266, 67 y 68
Plujas, 130 á 38, 78, 92, 371 y 78. (V. Aygats.)
Pres, solta de un. . . . . 228, 40, 52 y 53
Privilegis, concesió 230
Professons per pluja. . . . . . . 125 á 27, 32 á 34, 174 á 77 y 336 á 38
Id. treta de Sta. Madrona . . . . 131 y 37
Id. retorn á sa iglesia 192

Q

Quaresma. (V. festas.) 187
Quintana. Fet, y procehiments contra ell 201

R

Recolets. Llansament del convent de Sta. Madrona 385
Reyna. Morta de part . . . . 50 y 67
Id. Funeraria y dol . . . . 90, 100 y 13
Rey. Cartas . . . . 67, 99, 100, 1, 14 y 218
Id. sobre faltas de cerimonial de la Virreyna . . . . 155, 222 y 23
Id. Queixas per haverse entromés lo Concell en un assumpto de Montserrat 164
Id. Sobre robatori de moneda sua en lo camí reyal . . . . . . 247 y 48
Id. Sobre casaments de la reyal familia, professó y nota histórica, 319, 21 y 35
Id. Prínceps de Saboya, etc. Vinguda, 212. Entrada, 213, 14 y 15.
Id. Partida 217
Id. Altres retorns. . . . . 254, 55 y 56
Id. Altra vinguda 283
Id. Visitas. 284
Id. Assessinat d' un de sos acompanyants.
Id. Presa y cástich dels criminals . . . . 215 á 17

S

Saboya. (V. Prínceps.)
Scorxadors. Oficials. . . . . 131 y 32
Sentencia contra un lladre mut 191
Id. Altras sentencias. (V. Juhí de prohomens.)
Servitas expulsats de Sta. Madrona . . . . 380 y següents.
Seu. Diferencias entre beneficiats y canonges. . . . . 388 y 89
Soldats contra lladres. Convocació de colegis y gremis pera ferlos . . 176
Id. Allistament y mostra 187
Id. Pagas 190

Planas.

Studi. Rector. 168
Id. Festa en Betlém. 186
Id. id. del jurament de la Concepció. (V. Concepció.)

T

Taula. Mort del caixer. . . . . 138 y 346
Id. Nominació y jura d' altre. . . . . 138 y 346
Id. Mercader. Jura 296
Id. id. Renunciació. 328
Id. Jutges. 297
Id. Administrador mort. 300
Id. id. Jura d' altre 301
Id. Consols 301
Id. Arxiver. Jura. 343
Id. Levador de monedas 432
Id. Tauler ó administrador . . . . 175, 325, 41 y 401
Id. Mort d' un y jura de son successor . . . . 300 y 1
Tributs. Exempció pretesa pel bras militar (nobles.) . . . . . 424, etc.

U

Unió. Nova firma 314
Id. id. per lo Concell . . . . 325 y 26
Universitat. (V. Studi.) Oposició á cátedra 98
Id. Foch posat á las portas de la casa del Rector 346

V

Valldonzella. Clausura de las monjas 171
Veguer. Nominació y jura. . . . . 88, 298 y 372
Id. Abusos. 94
Vinguda de notables: del duch de Monteleon. Escolta pera ell . . 202 y 3
Id. Visitas y despido del mateix 204
Id. de cardenals (V. Cardenals.) 344
Id. del Virrey de Valencia, visitat pel Concell 375
Visita. Oficials d' ella . . . . 296 y 318
Id. Jura dels mateixos . . . . 341 y 400
Id. contra oficials y Consellers. Multas . . . . 94, 150 y 327
Id. Sentencias 349
Visitador Banyatos, insultat pel comanador Xammar . . . 148, 49 y 50
Visitas, 204. (V. Consellers.)
Virrey. (V. Llochtinent.)
Vitualles. Sobre extracció d' ellas 274

DP
402
B2A2
v.9

Barcelona. Consell de
Cent Jurats
Manual de novells ardits
vulgarment appellat
Dietaru del Antich Consell
Barceloní.
v.9

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY